

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünneppapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához fordva:

Egy hóra 1.- K.
Negyedévre 3.- "
Félévre 6.- "
Égész évre 12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 4.50 "
Félévre 9.- "
Égész évre 18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Mulatságok, ballámulások és magánközlemények sorozatát 50 fillér.
Előgyzárati és esküvel értesítések díja 5 kor.; előfizetőnek 3 korona.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolde szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

A villamos világítás ügye.

Nagykanizsa, október 31.

Jeleztük már lapunkban, hogy a villamos világítás ügyét most tárgyalják a város-házán.

Arra nem vállalkozunk ebben a pillanatban, hogy az ügyhöz pusztán hallomás alapján érdemlegesen hozzászóljunk és akár egyik, akár másik irányban hangulatot kelteni ügyekezünk. Ezt a kétes dicsőségű hatást átengedjük azoknak a kávéházi politikusoknak, akik elég könnyedén ilyen alapon szokták csinálni a városi politikát is.

Mi csak ezen a helyen annyit jelentünk ki most, hogy az ügy érdeméhez mért lelkiismeretességgel kísértük, figyeltük a tárgyalást is, meg az egész ügy kifejlődését is. Hogy egy elkoptott, de ide nagyon találó kifejezést használjunk: tollunkat szakadatlanul ott tartottuk ennek a villamosvilágítási ügynek ütőerén. Mert arra nézve akartunk teljesen megnyugtató meggyőződést szerezni: vajjon az arra hivatott tényezők oly irányban működnek-e, hogy városunk és közönségének érdekei — minden tekintetben megvédessenek; s hogy munkájuk, megállapodásuk eredményére mi a magunk részéről nyugodt lelkiismerettel jelenthetjük ki majdan, hogy az minden kétséget kizáró módon egy önzetlen, becsületes, minden magántekintettől ment munka eredménye.

Megfigyeltük a bizottság és szakértők működését. Láttuk, meggyőződünk a legmegbízhatóbb információ alapján arról, — hogy ez a munka teljesen a mélyére hatolt a villamos világítás ügyének. Kiterjeszkedett annak minden legkisebb körülményére is. Számok, számítások; tiszta, világos, minden oldalról megvizsgált adatok és nagy lelkiismeretességgel mérlegelt bizonyosságok mozgatták és mozgatják ezt a munkálatot. Ezt a megfigyelések alapján teljesen nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk. A villamos világítás ügyét tárgyaló bizottságot és

a szakértőket ebben a nagy munkában mely Nagykanizsa város anyagi érdekeit hatalmas pénzösszegek erejéig érinti, — azok a hangulatok, melyek kávéházi és egyes társasköri tárgyalásoknál sokszor egy eldobott jelszóval egész áramlatokat vernek föl, egy hajszálnyira sem befolyásolták és nem is befolyásolják. Ezt a tárgyalás menetéből szelleméből is tisztán reális irányból már világosan láttuk. Erre nézve tehát megnyugtató kijelentést tehetünk az ügy megoldását lázasan váró közönséggel szemben is.

Hogy mi a tárgyalások eddig való eredménye, s hogy mi lesz a végső eredmény: azt nem tudjuk. De a munkának minden befolyástól megőrzött lelkiismeretes, becsületes folyásából azt látjuk, hogy a végleges megállapodás is tiszta, becsületes meggyőződés eredménye lesz, amelynek kialakulásánál első sorban, sőt egyedül Nagykanizsa város és közönségének érdekvédelme szerepelt vezető fonálul.

Már előre is nyugodt lelkiismerettel elmondhatjuk tehát, hogy a bizottság és a szakértők megállapodását habozás nélkül elfogadhatja és el is fogadja majd Nagykanizsa képviselőtestületének minden tagja, akinek lelkét valamely hangulat teljesen hatalmába nem ejtette.

Andrássy és a közigazgatási tisztviselők.

Zalaegerszeg, október 31.

A pénzügyi bizottság csütörtöki ülésén a belügyi tárca költségvetésének tárgyalásánál néhány bizottsági tag szóba hozta a vármegyei tisztviselők inkompatibilitásának kérdését. Nem oly oldalról hangzottak el súlyos kijelentések, a melyek oda konkludáltak, hogy a megyei tisztviselőket el kell tiltani minden mellékfoglalkozástól. Inkompatibilis a pénzügyi vállalatoknál, szövetkezeteknél vállalt állás, de a hivatali tekintélyvel milyen ellenkező a magán munkák vállalása is.

A szónokok akadémikus alapon boncolgatták ezer és ezer existenciának helyzetét, s

az állam autoritásának nevében emelték fel tiltó szavukat.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a kérdéshez méltó nyugalommal hallgatta végig a fejtegetéseket, s az általános vita után együttesen reflektált a felszólalók szavaira. A beszéd a bizottság előtt bizonyára úgy hatott, mint egy nyugodt, minden ízében megfontolt, a közigazgatás összes szálait alaposan ösmerő államférfi beszéde. A belügyminiszter ellentmondást nem tűr hangon; alapos érvekkel megvédte a vármegyei tisztviselőket. És ez a védelem tökéletesen jellemezte Andrássy kormányzati rendszerét. Felnyitotta egy pillanatra és világossáá elé tartotta azt a könyvet, a melyet minden miniszter feltéve őriz. azoknak az irányelveknek tárházát, a melyet önmagának készít, hogy kifelé programszerűen érvényesítse azokat. A nagy nyilvánosság rendszerint nem látja ezt a könyvet, csak az eredményekből következtet a bejegyzett sorok tartalmára.

A megyei tisztviselők vállalhatnak hivatalait — mondta a miniszter, — mindenütt, a hol mint államtisztviselők ellenőrzést nem gyakorolnak, vagy ahol morális szempontból az kifogás alá nem esik. A bürokratizmusról és kormányzati snobs gtól mentes kijelentés a puskaporozó szónokokat meglephette, de széles Magyarország minden megyei hivatalnokát őszinte meglepődéssel töltheti el.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a nagyhadai rezidenciából, ezer más Államgoud között belát a kétnapi járásra eső falusi jegyző hivatalába, alaposan ösmeri a viszonyokat, s éppen azokat az érveket hozza fel mellettük, a melyeket azok hangoztattak volna a szónokok által sürgetett reformok keresztülvitele esetén. Ez tünik ki a miniszter szavaiból, de e mellett talán még egy fontosabb kérdést is megvilágít, mert a soE esetben zugírásnak kiáltott jegyző egyenesen hivatalos felhatalmazást kapott, s a szövetkezeteknél dolgozó összes közigazgatási tisztviselő a mellékfoglalkozásokban is állami mundiumot nyertek. Eloszlott a beszéd évek hosszú sora óta kísértő bizonytalanságot s a szociálisirányelvek kidomborításával egyben az egész közigazgatási kar iránt érzett bizalmának adott kifejezést a miniszter.

És ebben rejlik Andrássy Gyula gróf szavainak nagy fontossága.

Merkur Vasművek Nikolai és Tsai

Kenőcsös és olajos hintotengelygyár, szürke és lágyvasöntöde, kovácsmű, nikkelező intézet. Gépgyár javító műhely.

NAGYKANIZSÁN.

A gyár foglalkozik gépszerkesztes és gyártással, közlőmű berendezések (transmissió) és ezek részeinek mint tengelyek, szijkorongok, fogaske-rekek, különösen gyűrűskenős perselyek stb., téglagyári gépek, körkemencc-öntvény szerelvények, kütszivattyúk, vízvezetékek készítésével, gőzgép és lokomobil, valamint minden egyéb gép javításokkal. Malomhenger csiszolás és rovátkolás olcsón és szakszerűen eszközöztetik.

Költségvetéssel díjtalanul szolgál.

Folytatódnak az izgatások.

Vádak a kotori plebános ellen.

— október 31.

Segítségért kiáltó levél kíséretében kapunk egy cikket. Elsősorban a levelet közöljük, mely igazán lelkébe markol mindenkinek, aki ismeri a muraközi magyarság helyzetét s szeretné, ha ennek emberfeletti munkája nem maradna eredménytelen.

A levél a következő:

Tekintetes Pöszkeresztő Ur!

Igazán, mint atyámhoz fordulok Önökhöz s kérem használja fel minden befolyását, hogy a Zala szerkesztője miukat, az iskolát és magyarságot védő munkájukban az előző oldalon megírt dolgok közlése által segítsen!

Mennyi apró és nagyobb alattomos izgatást kell semmivé tennünk, mennyire akadályoztatunk szent s népművelő, hazafias munkánkban, sok volna elmondani.

Csak annyit, hogyha támogatást nem kapunk kívülről, s ha az állam a még most tán lehetséges és már 2 éve a közgyűlés által is kért államosítást nem siet megcsinálni, úgy mi is, kik 2 év óta minden erőnket megfeszítjük, hogy országunknak hasznára legyünk; *elernyedve a tucat-, avagy a munkájukban sokat haborogott emberek nem-törődöm állapotába esünk!*

Legyenek segítségünkre, hisz Önök a nagy nyilvánosság kormányzói!

A cikk, mely — úgy látszik — egy cikksorozat első közleménye, így hangzik:

Hogy mennyire zágrábi kommandóra dolgoznak a muraközi papok, arra ismét alapos bizonyosságot szolgáltatott *Lisziák* Lajos kotori plebános, ki a tanítók abbéli kérelmét, hogy hitoktatói kötelességét pontosan teljesítse, használta fel a zágrábi fenhatóság alatt álló felekezeti iskola megalakítására és a nép felizgatására.

E hó 25 iki szentbeszédében ügyes szemforgatással s jámbor alázattal állította szembe a hitoktatói tiszt elvégezhetőségét, a lelkesítő teendőkké: »Vajjon, ha haldoklóhoz hívnak, hogy utolsó útjára előkészítem és neki az utolsó kenet szentségét feladjam akkor, midőn iskolába is kellene mennem, mit csináljak? Elhagyjam kárhozni a lelket? Oh, oh! De felelő, hogy e két dolog éveken keresztül alig egy-kétszer esik össze, mikor is akadályoztatását bejelentheti az isk. igazgatónak.

A hitoktatói díjat is felveszi, ez neki kevés, így hát nem taníthat, de meg érte káplánt sem kap, megszánja a szegény népet s kimondja: »Ti a káplán fizetésébe bele nem mehettek, mert sokba kerül.« De azért ő évi fizetése 4—500 koronával való fölemelését a községtől kérészkölni megpöfölte!

Jön a java; hadd üssék az iskolát! »Látjátok, a tanítók ráérnek, de a hittant tanítani nem akarják. Gyermeküket a vallás ismerete nélkül növekednek fel és van e közületek, ki ezt akarná?»

S kirukkol most már Zágrábbal, s megmondja, hogy neki, — ki a tőle annyira támo-

gattott apácák távozása óta a gyermekek hittantánításával vajmi keveset törődött — miért fáj e hittani tudatlanság: »Nincs más hátra, legyen iskolátok ismét felekezeti (tehát zágrábi) és akkor tanítókat ismét kötelezem a hittan tanítására.«

Kell e külön hangsúlyoznom, mily hatást gyakorol a nép lelkére, s mennyire megnehezíti az iskola munkáját az ily hamis s a valószínűségnek csak látszatával bíró okoskodás? Muraköz népe még nincs teljesen megfertőztetve a nagyhorvát eszméktől s nem idegenkedik a magyarosodástól, mely mint mentesvárakban az iskolákban ütött tanyát. Kérdeem, mikor üt már annak az órája, midőn a magyar állam egész hatalmával közelép, hogy legalább iskolái segítségével semmisítse meg az izgatók káros munkáját? Mikor teszik államivá a sok munkát végezhető muraközi iskolákat?

Szoptató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsió által.

Kimerültség megszűnik,

s a csecsemő rózsásabbá, vidámabbá, és pajzánabbá válik, mint valaha volt. Az anyaságnak bármily válságos percében, a

SCOTT-féle Emulsió

erőt kölcsönöz, bátorít, s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

— Kapható minden gyógyszerárban. —

Hirek.

Temetői hangulatok.

— október 31.

Amikor az első dér megcsipi a fák leveleit, amikor az őszi szél végig süvit a zörgő bokrok közt és sárga levelek jelzik az útja nyomát, önkéntelen az elmúlás gondolata lepi meg mindnyájunk lelkét. A hervaadás ideje mélabus érzéseket fakaszt, emlékezésünk visszaszáll a múltba és fölkeresi sírban porladó kedveseinket.

Ahogy végighaladunk a nyirkos utakon, elfog a mulandóság bus gondolata. A vég egyforma. Akik nagy és szép gondolatokkal, nemes és bátor cselekedetekkel gazdagították az emberiséget, akiknek kincset és vagyont nyújtott, hogy gondatlanul élhessenek, akiknek fényt és diszt juttatott, hogy embertársaik fölé emelkedhessenek, ép olyan csendesen pihennek alattunk, mint azok, akik verejtékezve futkároztak a napi kenyér után s a kiknek az élet nem adott egyebet, csak gondot és gyászt.

És megrohan ilyenkor a gondolat, érdemes-e küzdeni, dolgozni, hiu álmokat kergetni, holott az élet oly arasznyi és mindnyájunk sorsa egy: a föld.

Érdemes.

Hízen a küzdelem, a munka: maga az élet. Apró csavartok vagyunk a nagy, titkos gépe-

zetben, amely rejtelmekkel van tele, de minden csavarának megvan a maga rendeltetése. Ha kihull, támad helyette más. É: a gépezet tovább forog, mert az élet a küzdelem, a munka örök.

A kegyelet szava minden évben egyszer odaszólt bennünket azokhoz, akik bevégezték munkájuk után az örök pihenésnek részesel lettek. Gondoljunk szeretettel rájuk. Azokra is, akik bevégezték a kiszabott feladatot, — azokra is, akiknek munkáját derékon törte ketté a kérelhetetlen halál. Mindenki szenvedett az életben és ez a szenvedés mindenkinek sírját megszenteli. Sirassuk meg újra azokat, akik közel állottak hozzánk és gondoljunk mély szeretettel azokra, akik felül-emelkedve a családi élet szűk keretén, a haza és az emberiség érdekében áldozták fel erejük

Vándoroljunk hát ki a temetőbe, szenteljünk ezt a napot halottainknak. Gyútsuk meg erre a napra lelkünkben is az emlékezés mécsesét, tépjünk szeretteink sírjáról egy virágot s azután ujjalt erővel, az emlékezés felmagasztosult érzésével térjünk vissza az életbe. A halottak birodalmából térjünk vissza a nyüzsgő, zajos életbe: — dolgozni, küzdeni szeretteinkért, a hazáért, az emberiségért!

Nagykanizsán ez évben 566 ember halt meg. Született 720.

Falusi est.

Még látni égő vérvörös fejét,
Még tüzsagarát vigan hinti szét,
Büszkén, szent tűzben bukik le a nap,
Ott alszik el a jegenyék alatt...

... És szomorúan, busan áll a nő,
Karján a csacsogó, csacska, csecsemő,
Mosolygó szemmel nézi az eget,
Kacsójával a napnak intogat.

Csókot szór felé, szellőn küldeti,
Majd kis kezével bacsut int neki,
S tűnik a nap bibortengerben égve,
És könnyek gyűlnek az anya szemébe.

— Áldott legyen ártatlan kis kacsód,
Egy más világba száll el ez a csók,
A tengeren túl, messze odaát,
Most meg munkába, fiam, az — spád."

Rádnóthy Dénes.

— Tanácsülés. A város tanácsa Vécsey Zsigmond polgármester elnöklésével tegnap délután megtartotta szokásos heti ülését. A tanács csupa kisebb jelentőségű ügyet intézett el.

— Gyászrovat. Egy fiatal urnó korai halála borította gyászba családját — és tölti el részvétellel ismerőseit. Kövesdy Jenő volt nagykanizsai, most budapesti kereskedő neje, született Stern Ernesztin urnó ma Budapesten meghalt. Hosszu, kínos betegségében megváltásként jött rá az örök álmom, mely Nagykanizsán széles körben mély részvétet keltett. — Sulyos csapás érte Gógi Lajos biztosiási tisztviselőt és családját. Góginé, szül. Bausch Jull. Anna urnó tegnap 52 éves korában meghalt. Az elhunyt férje és kilenc gyermeke gyászolja, amit az ismerősök őszinte részvéte igyekszik enyhíteni.

Gyümölcs élvezete után a gyomor indiszpozíciója esetében stb., valamint cholera ellen leghatásosabb

óvszerül
igyék

gróf Keglevich István utódai,
Promontor, hirneves gyárából.

— A piac reformja. A pénzügyi és kereskedelmi miniszteriumban egy údvös törvényjavaslatot készítettek, amely a kofákat époly aggalommal tölti el mint amilyen örömet okoz a vásárló közönségnek. A javaslat értelmében a kofaságot numerushoz kötik épúgy mint a rendőröket s a hordárokat. Minden kofa számot kap, melyet látható helyen tartozik viseini. Rendelik az *elővásárlást tilalmat* s a helyi piacról randszabályokat készítenek. A városba élelmi szerekkel terhelt kocsiakat csak az esetben bocsátanak be, ha az illetők bizonyítvánnyal igazolják, hogy saját terményeiket vagy tenyésztelüket viszik; minden esetben kivitei vámot fizetnek. Szóval az élelmiszerekkel közvetítő kereskedést folytató egyének helyzetét annyira megnehezítik, hogy csak korlátozott számban élhetnek meg s csak a nap egy bizonyos órájától vásárolhatnak s így a fogyasztó közönség abba a helyzetbe jut, hogy magától a termelőtől vehet s nem lesz kénytelen a kofákkal versenyezni. Az új rend a jövő évben lép életbe.

— Az egykori csendbistós halála. A városnak ismét gyásza van, amit a városházára kitűzött fekete lobogó jelez. Meghalt legregibb tisztviselőinek egyike, — Raffay István vágóhídi felügyelő volt rendőrbiztos s még korábban vármegyei csendbistós. Vele a letűnt idők egy tipikus alakja hunyt el. Mint megyei csendbistós nagy szerepe volt a betyáridőkben, midőn sok kemény csatát vívott a Dunántul szegény legényeivel, köztük a híres Savanyú Józseffel. — F. foglalkozása Raffay személyére rányomta erős bélyegét s még városi tisztviselő korában is így bánt el a felekkel, mint ha szegénylegényeket vállalt. De azért nem haragudtak rá, mert nyers modora dacára is jó ember volt. Ma délután temették a letűnt érdekes idők tanuját. Temetésén a városi tisztikar is megjelent.

— Szociálista népgyűlés. A nagykanizsai szociáldemokrata párt bejelentette a rendőrségnek, hogy november hó 7-én délután 3 órakor a szinkörben népgyűlést tart, melyen Buchinger Manó a központi küldött fog beszélni az általános titkos választói jogról, továbbá a gazdasági és politikai helyzetről.

— A cserfői gyilkosság tárgyalása. A nagykanizsai esküdttörvényszék a november 4-én kezdődő esküdtiszéki ülészenon fogja tárgyalni Maxli János és lársa bűnügyét. A vádlottaknak tudvalevőleg az a bűnük, hogy a cserfői erdőben megölték és kirabolták Szalay Samu nagykanizsai kocsmáros. A főtárgyalás iránt a városban rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul, ami szükségessé tette a törvényszéki elnök amaz intézkedését, hogy korlátozott számú jegyeket bocsátottak ki s a tárgyalásra csak jeggyel lehet bemeni. Ezenkívül rendőri karhatalom kirendelését is kérte az elnök, hogy ezzel a tárgyalás zavartalan menését biztosítsa.

— Nagy tűz egy pusztán. Nagy tűzvész pusztított a napokban a Szigetvár melletti Diós pusztán. Este 7 órakor alig, hogy a cselédek távoztak az istállóból, a hosszú épületben tűz ütött ki. Az istállóba kötött 150 szarvasmarhát kivesszenni nem lehetett, azok közül 113 banegett, a többi pedig nagy égési sebekkel vadul robant futkosott a hatalmas lángnyelvek körül. A nagy tűzben az állatok annyira összeégtek, hogy anyállatokban a kisbortjuk is összeesültek. A kárt 60–70 000 koronára becsülik, melyből csak igen csekély térül meg, mert a jószágállomány nem volt biztosítva. A s elpusztult állatok Mautner Lipót tulajdonát képezték. A tűz keletkezésének oka valószínűleg a cselédek gondatlansága volt.

Gépiró tanfolyam

nyílik

folyó évi november hó 1-én.

Jelentkezni lehet

Epstein Vilmos úrnál

Nagykanizsa, Zrínyi Miklós utca Bazar épület.

Figyelem! Figyelem!

Van szerencsem a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujonnan kezdődő sorsjáték húzása már

f. évi november hó 19-én

és 21-én kezdődnek,

s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb számú

osztálysorsjegyek csakis

Milhoffer Kálmán

sorsjegytárájában Csengeri-ut Rosenberg házban kaphatók, tehát igyekezzék mindenki szerencsésjét egy sorsjegy bevásárlásával nálam biztosítani.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad 1 korona, 50 fillér.

Játéktervek és húzási listák ingyen!

— Kanizsai kalodák a börtönügyi muzeumban. Az összes nyugati államokat megelőzve Magyarország foglalkoztatni az első országos börtönügyi muzeumot, melynek két osztálya mutatja be a magyar börtönügyi multiát és jelenét. Felhívás folytán rendőrségünk a muzeum részére el fogja küldeni a város két kalodáját, melyek most Cserfőn vannak. A kaloda valamikor nagy szerepet játszott és rövid uton belekerülhetett a nem tisztességes ember. Különböző igen kedveltes faalkotmány három lyukkal, melyek közül az egyikbe a delikvens két lábát, a másikba egy egy karját lakatolták be. Bizony kellemetlen helyzete volt annak, akit így lakatoltak s rettegett apparátus is volt a kaloda, mely ma már mosolyra késztető »bűnügyi« emléknél nem egyéb.

— Alapítvány megyei tisztviselői árvi javára. Néhai Sárközy Béla, Somogyvármegye alispánjának özvegye értesítette Somogyvármegye törvényhatóságát, hogy elhunyt férjének nevére 2000 koronás alapítványt tesz. Ennek kamatait két évenként, volt somogyvármegyei tisztviselői árvi élvezik.

— A lépéses hus halottja. Dombóvár levelezőnk írja: Az új dombóvári állomásan tegnap egy Kigyó József nevű szakcsi ember összeesett és gyanus tünetek között meghalt. Ma délelőtt Kigyó holttestét fölboncolták. A boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen ember halálát lépéses hus idézte elő. Szakcsón tegnap még vagy nyolc másik ember betegedett meg. A nyomozás kiderítette, hogy valamennyien lépéses húst ettek. Tegnapelőtt Szakcsón egy lépéses húst megbetegedett marhat vágtak le és ennek húsát potom árért eladták. A beteg marha husának eladását a szakcsi vágóhíd birtosa engedte meg, ki teljesen tudatlan paraszt. Szigorú vizsgálatot indítottak meg az ügyben.

— A népkönyha kimutatása. Most jelent meg a nagykanizsai népkönyha 1908. évi kimutatása, melynek adatai arról szólnak, hogy legszebb virágzásban van, ez a jótékony intézményünk. A kimutatás szerint a népkönyha összes esidei bevétele 6688 koronát tett ki. A népkönyha vagyona 16984 koronára rug. Hogy milyen áldárós ez az intézmény, azt legjobban bizonyítja az, hogy 123 nap alatt 34953 embernek adott enni, ezek közül 26402 étkező iskolágyermek volt, kik ingyen kapnak ebédet. A város társadalmi az idén is támogatta a népkönyhát adományokkal.

— Szinigazgató és színház. Kövesi Albert szinigazgató pár hónappal ezelőt az országos szinészegyesülethez beadott kijelentésében azaz vádoolta meg társulatának volt tagját, Sajó Géza színészt, hogy ez nagy adósság hátrahagyásával megzokkolt tőle, végigpumpolta az egész várost s hamisított levél alapján feloldotta a fizetését. A szinészegyesület legyelmi tanácsa Sajó Géza ellen megindította az eljárást, s Sajó Gézát a szinészegyesület tagjai közül kizárt. Sajó Géza erre a büntetőbírószághoz fordult elégtételért s rágalomzás vétségé címén jelentette fel Kövesit. A járásbírószághoz azonban Kövesi Albertet a szinészegyesület legyelmi bíróságának ítélete alapján felmentette a vád alól. A panaszos színész fellebbezése folytán ma foglalkozott ezzel az ügygel a budapesti büntetőtörvényszék fellebbezéstől tanácsa s helyt adva a fellebbezésnek, megsemmisítette a járásbírószághoz ítéletét. Együttal utasította a járásbírószághoz, hogy a panaszos tanuinak meghallgatása után újabb ítéletet hozzon.

— **A káplár ur brutális.** Vértelmező jelenet szemtanúi voltak tegnap azok, kik a kórház mögötti katonai gyakorlóterén a katonák gyakorlatozását szemlítették. Egy káplár idomította a legényeket és pedig erősen borzasztó nagy urhoz méltó felelősséggel érte el. Megesett, hogy az egyik közlegény a hidegtől elgémberedett ujjával a szuronyt nem tudta előírásosan dugni a hüvelybe, miért aztán a káplár hallatlan durva módon bánt el vele. A szemlélők attól tartottak, hogy a káplár nagy felháborodásában kitöri a szegény ember karját. Midőn pedig emiatt méltatlankodni kezdtek, a vitéz ur rájuk támadt és oly mocskos gorombaságokat vágott hozzájuk, melyeket nem lehet reprodukálni. A hős legényt följelentették az ezredparancsnokságnál, mely bizonyára meg fogja büntetni, ha még oly hatalmas ur is egy káplár.

— **Asztrák államvasutakon** bevezetett állomási illeték (Stationengebühr) felszámításának jogossága az utóbbi időben vitássá tétetett és annak visszafizetése iránt a magyar vasutak ellen perek is indultak. A vitás jogi kérdést igen egyszerűen kifejti és megvilágítja dr. Baumgarten Nándor egyetemi magántanárnak a fuvarozási jog kiváló szakírójának a Jogtudományi Közöny f. évi 42-ik és 43-ik számában megjelent tanulmánya. Ezekben a cikkeken dr. Baumgarten arra a gondolatra jut, hogy állomási illeték egy több anyagi jogosság, mint közzétételének módzata tekintetében összhangzásban áll a vasúti üzletszabályzat és arra vonatkozó miniszeri rendeletek intézkedéseivel és hogy ezen illeték jogérvényesen fennálló és kellően kihirdetett díj-szabásnak tekintendő. A díj-szabási jogra vonatkozó összes forrásművek felhasználásával és az idevágó bírói joggyakorlat figyelembevételével készült tanulmány egyidejűleg Berlinben is megjelent a dr. Egger-féle — „Eisenbahnrechtliche Entscheidungen“ című folyóirat október havi fűzetében.

— **Téliruha kiostás.** A szombathelyi m. kir. állami gyermekmenhely igazgatósága értesíti a nevelő szülőket, hogy a náluk gondozásban levő gyermekek téli ruhát megérkeztek és a melyekből mind előbb átvenni sziveskedjenek.

— **Új megállóhely.** F. évi november hó 1-én a budapest—csáktornya határszéli vonalon a Martonvásár állomás és Petend megállóhely között fekvő 173 sz. Őrházánál Baracska elnevezéssel személyforgalmi megállóhelyet fog létesíteni, mely megállóhelynél a budapest—pragerhofti vonal jelenleg érvényben levő menetrendjének tartamára a 209, 210, 215 és 218 sz. személyvonatok utaznak fel- illetve kizárása céljából feltétlenül meg fognak állni. Ezen megállóhelyen menetjegyek nem fognak kiadott, hanem az illetéket (pótlék felszámítása nélkül) a vonatokban a kassák szedik be és számítják el. Utópodgyász ezen megállóhelyről csak utánfizetés mellett továbbíthatók. A vonatoknak Baracska megállóhelyen való megállására vonatkozó menetrendi adatok az ezen megállóhely megnyitására vonatkozólag kiadott és állomásokon kifüggesztett hirdelményből vehetők ki.

— **Magyar Lajos mint színművész.** Magyar Lajos a két éve Nagykanizsán volt a most a Kassai Nemzeti Színház jeles tagja, szabad órát se vesztőnek is szentelt. Ennek bizonyossága az, hogy „A komédiások“ címmel három felvo-

násos színművet írt, a melynek a tárgya a színi életből van véve és november havában kerül bemutatásra a Kassai Nemzeti Színházban.

— **A kis gyermek halála.** Kis István egy kiskomáromi gazda öt esztendő kis fia játszás közben beleesett a falu szélén levő kenderáztóba s a vízbe fullt.

— **Katonai utóállítás.** November 5-én katonai utóállítás lesz a városházán, mely azonban fősorozásnak is beillene, annyi a jelentkező. Meg fognak vizsgálni 26 reklamáló apát és 12 védőkelelt.

— **A megyei pénztárak visszahelyezése.** Kolozsvármegye törvényhatósága eihatózta, hogy feliratilag fordul az országgyűléshez, — hogy a vármegyei pénztárakat és számvéviségeket állítsa vissza. A határozatot hasonló szellemű felirat végett vármegyénknek is megküldötte.

— **A bélyeg.** Egy helybeli iparvállalat a minap a vidékről egy portós levelet kapott. A szemfüles posta ugyanis a levelet bélyeg hiányában meglelelte. Ugyanakkor kapott a cég e y másik levelet is az előbbi levél írójától, de ezen persze már bélyeg is volt. Ebben az utóbbi levélben azán az illető bocsánatkérések között elmondja, hogy miképpen esett meg, hogy az első levele bélyeg nélkül került a posta kezére.

— **A levelet és tiz fillért** — írja — átadtam egy kis fiúnak, hogy a pénzért vegyen bélyeget, ragassza azt fel a levélre, aztán ugy dobja be a levelet a gyűjtő-szekrénybe. Kis idő múlva visszajött a fiu, a kezembe csusztatja a tiz filléres pénzdarábot és ravasz szemhunyorgatással, titokzatos hangon sugja:

— Itt a tiz fillér... bedobtam a levelet úgy, hogy senki sem látta...

— **A visszatérő szaga és ize** következtében oly nehezen bevezethető csukamajolaj végre jó ízű és könnyen emészthető állapotban kapható a híres Skott-féle Emulsióban, mely minden gyógyszerárban árusítatik.

— **A kis szép, fajtiszta sző** őt akar, biralommal forduljon az évek óta legjobb hírnévnek örvendő Vállalati Szőlőtelephez, Billéden, Torontálmegye, mely vállalat szőlőoltványainak faj- és árjegyzékét ingyen és bérmentve megküldi.

— **KISS szerencsésje NAGY!** Köztudomásu hogy a m. kir. osztály sorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyeresi esélyeket nyújtja. Nagy nyeresmények mellett számos kisebb nyereségek vannak és különösen az, hogy a tele a kibocsajtott sorsjegyeknek — tehát minden második nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsésjét. Ezer és ezer ember lett ily uton szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának húzása november 19. és 21-én lesz. Tegyen szerencsekíséretet és vásároljon sorsjegyet az előnyöse ismert Kis bankházában (Budapest Kossuth Lajos utca 13.) mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki verőt és mert Kiss szerencsésje nagy.

— **Ertesítés.** Féláru vasúti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok kiállítása és a már használatban levőnek érvényesítése az 1909. évre.

Az állami és törvényhatósági tisztviselők, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok féláru vasúti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1909. évi évről érvényesítés végett a magyar kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI. ker. Andrássy

ut 73. sz.) már folyó évi október hó 15. től kezdve be-
küldhetők, egkésőbb azonban december hó 31. ig okta-
lanul beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak kiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1909. évi évre ily igazolványt maguk részére szerzeni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniük.

Különösen figyelemeljék az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéséért és az utak kiállításáért járó korona kezelési illeték m. kir. posta-bélyegeken roszandó le. A postabélyegeket a heterjesztendő nevezetűkre, vagy kérvényre ragasztandók fel.

Készpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében nem ragasztandók fel.

Ezen alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelemeljék, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazolni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztséget, vagy illetéssel járó hivatalat nem viselnek.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

— **KAUFMANN MÓR** férfi szabó Nagykanizsán a legcsekélyebb haszonra készít finom elegans ruhákat készpénzfizetésért.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vess- és hólyagbajoknak, köszvénynek, csukorbetegségnek és hurutos bántalmaknak kitűnő hatású.

Természetes vasmentes szulfidforrás.

Kapható lényegzetekben és a Széchenyi-Ligetnél, Budapest, VIII. ker. Városházánál, Budapest, VI. ker. Andrássy utca 73. sz.

Táviratok és telefonjelentések.

Bosnyák küldöttség a királynál.

Budapest, október 31. A boszniai és hercegovinai önálló szerbek tizenhét tagú küldöttsége Dimitrievics Lázár vezetésével ma jelent meg kihallgatáson az uralkodónál. A király délelőtt 11 órakor fogadta a küldöttséget. A küldöttség szónoka kérte a királyt, fogadja kegyesen feliratukat, melyben megköszönik, hogy a Habsburgok szuverenitását kiterjesztette Boszniára és Hercegovinára és nekik is alkotmányt ad. — A beszédre a király így válaszolt:

— Loyalis és hazafias érzelmeik kifejezését szivesen fogadom. Legyenek meggyőződve, hogy atyai gondoskodásomat teljes mértékben ki fogom terjeszteni Bosznia és Hercegovina összes lakóira felekezeti különbség nélkül. Hazájuk jóléte oly cél, melyre kormányaim szakadatlanul közreműködtek. Adják át honfitársaiknak üdvözlőmetet.

A küldöttek zajos szíriót-val fogadták az uralkodó választát. A király a küldöttség valamennyi tagját megszólította, a tüntette ki és még magánügyeik iránt is érdeklődött. A kihallgatás másfél óra hosszat tartott. Ezután a küldöttség Barisan közös pénzügyminiszterrel tiszteltgett.

A király elutazása.

Budapest, október 31. A király ma délután fél 1 órakor udvari vonaton Budapestről Bécsbe utazott. Elutazása alkalmával a pályaudvaron megjelentek a főpolgármester, rendőrőrkapitány és több delegátus. Ölelése a megjelenteket megszólításával tüntette ki. A főpolgármesterhez így szólt:

— Igen kellemesen töltöttem az időt Budapesten. Az idő is szép volt. Remélem, hogy nemsokára visszatérhetek Budapestre.

Sirolin

Használati utasítás és receptek, megismerés a betegség, védekezés, gyógyítás.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza
ellen szívesen használják és orvos által naponta ajánlják.

Működő értékeinek utáztatokát is kiadnak, kérjen mindenképpen „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

„Roche“

Kapható orvos rendeléstől és gyógyszerésztől. — Az utasítások a csomagoláson.

Boda főkapitánynak ezt mondta a király: — Igen érdekes esete volt a rendőrségnek az újpesti bankrablás. Gratulállok, hogy oly gyorsan elfogták a tetteseket. Ezután öfelsege elbucszott a jelenlevőktől és az advari vonat elrohogott.

Balkáni bonyodalom.

Belgrád, október 31. Konstantinápolyból ma reggel ideérkezett az ifjú törökök egy vezére, kit a király kihallgatásosa fogadott.

Román agitáció

Beszterce, október 31. A románok vezetősége elhatározta, hogy november 1 én, holnap több községben népgyűléseket tartanak, melyeken a választójogi törvénytervezet ellen foglalnak állást. A hatóságok széleskörű intézkedéseket tesznek, hogy az esetleges zavargásokat megakadályozzák.

Öngyilkos ügyvéd.

Budapest, október 31. Borzalmas módját választotta az öngyilkosságnak dr. Moldovány István volt kolozsvári ügyvéd, majd jószágkormányzó. Moldovány, kit súlyos idegbeszédnek gyógyítása végett a margitszigeti sanatóriumban elhelyezték, ma reggel a sanatoriumban borotvával elvágta a nyakát és elvérzett. Azt hiszik, hogy az öngyilkosságot pillanatnyi elmezavartában követte el.

Újpesti mintára.

Kiraboltak egy kereskedőt.

Petrozsény, október 31. Ma éjjel az újpesti bankrabláshoz hasonló körülmények között kirabolták Kohn Lázár gazdag kereskedőt. Két uri megjelenésű ember beállított a családdhoz, a jelenlevőkre revolvert szegeztek s követelték, hogy összes értékeiket adják át, ami meg is történt. A rablók sok pénzt és ékszert vittek el.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény	739 —
Csehrák hitel	834 —
4%, magyar koronaárjradék	99 20
Kereskedelmi bank részvény	3370 —
Salgótarjáni kőszénbányarészvény	584 —
Rimamurányi vasmű	858.50
Adria tengerhajózás	395 —
Hazai bank	282 50

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, október 29.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április	—
• • október	13.37
roza • április	—
• • október	10.26
zab • április	—
• • október	8.44
tengeri • május	7.48
repece • augusztus	14.45

Levélbélyegek!

Romok levélbélyegek, 15 000 különféle, valódiárgért kezelek, kifosztatlan, ugyisintén levelezőlapok, kívánatra választékokat küldök, 50—70 százalékkal olcsóbb, mint más árjegyzékben. H. Weisz levélbélyeg kereskedés Wien I. Adlergasse 8. sz. (Londonban fiók) bevásárlás. 2205

Kitűnően megvéd a

MATTONI FÉLE

GISSHÜBLER

SAVANYÚVIZ

A függőleges széklete

sokféle indokból kellő; a parca gránitból készült.

Több epidémia miatt nagyon bevált.

Teljesen belovagolt két kitűnő hátszló eladó.

Bővebbet Zrínyi Miklós-utca 52.

Egy konyhakertész

ki az üvegház kezeléséhez is ért, ujévre kerestetik a Csapii gazdaságba. — U. p. Galambok.

Használt, jókarban levő butorok, ágyneműek, konyhai berendezések stb. eladó.

Megtekinthetők naponta délután 2 órától Arany János utca 11. szám.

Művirágokat.

Sirkoszorukat, miriszkokat különböző legszébb alakokban külön módszer szerint a legszebb összeállításban költök művirágokból a legalacsonyabb ártól kezdve. Pálma összeállítását és elhelyezését elvállalom. Salvas megkeresést kér

Losser Józsefné Kisfaludi-utca 36. szám. — Vidéki megrendeléseket elfogad. —

Ház eladás.

Sarokház 35 év óta fenálló szatócüzlettel, tőzsde és italméréssel betegség miatt eladó.

Bővebb felvilágosítást ad özv. Steinitz Károlyné Nagykanizsa, Kossuth Lajos tér.

DOHÁNYZÓK
tegyetek próbát az egyedül létező édesített

Kellamos édes ízével eltünteti a dohány maró nikotinját.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetei cukorkánál

Yasárlásnál azonban vigyazzunk jól és határozottan „Réthy“-felét kerjünk mivel sok haszontalan utánzata van

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

Modern Finom Izléses Levélpapírok

egyszerű és elegáns dobozokban, sokféle színárnyalatban, legkülönbözőbb alakokban s mindenféle árban, kaphatók dus választékban

Fischel Fülöp Fia cégénél Nagykanizsán.

OCULARIUM

Budapest, IV., Rössuth Lajos-utca 15. lélem.
Wien, I., Körnerstrasse 39.

Megfelelő szemüvegek, ingyenes orvosi
rendelés naponta 9 órától 7 ig Márkus dr.
vezetése alatt. Szemüvegek és orrcsipek
3 koronától feljebb. Színházi és táncszövek
minden kivitelben, dúis választékban.

Zeis-Trieder látcsövek.

Steckenpferd

Liliomtejszappan

Testhőre a legenyhébb szappan.

1643

Értesítés! Alulírott tisztelettel értesítem az építő
közönséget, hogy Nagykanizsára kö-
lözöm a *Építő-tér* 21. szám alatt

építészeti-vállalati irodát nyitottam,

tevékenységem hosszú éveken át Budapesten na-
gyobb vállalatoknál alkalmaztatásom ideje alatt
szereztem. Főtevékenységem az, hogy az építési
a legnagyobb megalapozással, lelkiismeretes ki-
elégítsem. Bár milyen esakély építési végett hi-
vára elmegyek, esetleg tanácsot is szolgálok —
Mindenféle építkezés, azaz saját vezetésem és fel-
ügyeletem alatt történik. Elvállalok a legegyszerűbb
alacsony építéstől kezdve a legmagasabb és komplikált
építések, körkemeneket, gyári kényeket,
gépek alapozásait és bármiféle építés és javítási
munkákat és előnyös fizetési feltételek mellett készí-
tek tervet és költségelirányzatokat.

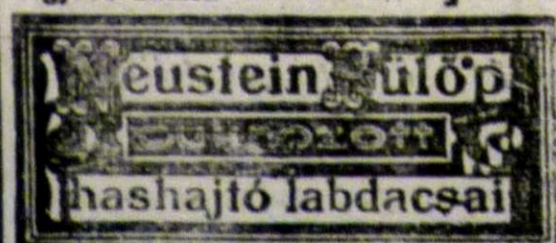
Kőművesmesterei vizsgára 6 hét alatt az esti
órákban elkészítek. — Tisztelettel kérem az építő
közönség becses partfogását.

tisztelettel maradok:

BÖLCSFÖLDY JÁNOS, építőmester

építészeti vállalati iroda. *Építő-tér* 21. N. 11. sz.

Legolcsóbb és legjobb hatású **HASHAJTÓ.**

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULA)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítmé-
nyeket. Fenti szer mentes minden káros alkati-
résztől, a legjobb sikerrel használják az általánosan
bántalmánál, könnyű székletet szerez, vértisztító
egy gyógyszer sem tartalmaz annyit és alkalmasabb a

SZENTKRENDIES

legyűzésére, mint a legtöbb betegség okozója.
Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen ve-
szik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér,
egy literes 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona.

A pénz előre küldése mellett bementve.

Óvás! Utánzatoktól óvakodjunk
Neustein Fülöp hashajtó
piluláit tessék kőnni! Csak akkor va-
lódi, ha minden dobozon a törv. bejegy-
zett Szent Lipót védjegy és Philip
Neustein gyógyszerész aláírása fekete
vörös nyomásban olvasható. A keresk.
törv. által védett csomagjainkon cé-
günknek rajta kell lennie. 2265

Neustein Fülöp gyógyszerész Szent-Lipóthoz

Wien, Plankengasse 6.

Kapható K. Kautzán Raik Gyula és Balcsa Lajos gyógyszerészeknél.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Állandó állást

talál tehetséges férfi lakarmány, mész és
lángya eladással gazdáknak és viszont-
elárúsítóknak. Mellékfoglalkozásra igen
alkalmas és hasznos hajtó.

Dr. Hardung & Co. vegyészeti gyár

Russig — Schönriesen.

Magyar királyi államvasutak Igazgatósága

221995,903

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak
részeire jövő 1909 évi január hó elsejétől számított egy
illetve három éven át felmerülő üveggyémű anyagok szállítá-
sát biztosítani szándékozván, ezenel nyilvános pályá-
zatot hirdet.

A kiírás tárgyát képező árakat előtűntető jegyzék
mely egyszerűsített ajánlati űrlappal szolgál, valamint a
szállításra vonatkozó részletes módzatok a magyar
királyi államvasutak igazgatósága anyag és leltárbeszerzési
(A III.) szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut. 73. szám
II. emelet 40. ajtó) ingyen megkaphatók.

A szabályszerűen kiállított ajánlatok legkésőbb
folyó évi november hó 12-ének déli 12 órájáig a magyar
királyi államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosza-
lyában átadandók illetőleg posta útján oda küldendők és
a boríték ezen külsővel látható el: „Ajánlat 221995,903
A III. szakhoz”

Bánatpénzül az ajánlott üveggyémű anyagok egy évi
értékének 5% készpénz, vagy állami letételekre alkalmas
értékpapirokban legkésőbb 1. évi november hó 11-én
déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapest-
főpénztáránál letéendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok,
melyek nem pontos és a részletes módzatok betartása
mellett állítanak ki végül olyanok melyek után bánat-
pénz nem tételül le, figyelembe nem vételnek.

Budapest 1908 október hó.

Rz igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

R Pápai gróf és egyéb

lőrléneiek. 30 elbeszélés.

Írta: Zöldi Márton. Ár:

3 korona.

Szabadságharcunk em-
léke. Nemzeti díszmű.

Ára 6 K helyett 3 K

Rusztia—Magyarország

nagy vasuti térképe ál-
lomásjegyzékkel. Ár:

2 korona 20 fillér. z

Kapható: Fischei Fülöp

Gia könyvkereskedésében

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult kácsser, mely már sok
év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult
kiszívnyónál, szúrnál és meghűléseknél, bedőrs-
..... solésköppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üve-
get fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K—30, K1.40 és K2.—
és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerertára az „Árany orszákhöz”,
Prágában, Elisenbathstrasse 5. sz.
Minden napi ártékűlés.

Egy és kétéves
**szőlő-
oltványokról,**

hüllőnféle sima és gyű-
keres vaduesszőről szőlő
kimutatás megjelent.

Rivánaira bárkinek ingyen és bérmentve
megküldi a

Vállalati szőlőtelep

Billéd, Tor-ntál-megye.

RUM

1 liter 90 krajcár

KÁVÉ

(kitűnő karlsbadi keverék)

1 kilo frt. 1.60

Naponta frissen pörköelve

1 kilo frt. 2.10.

DROGERIA a „Vöröskereszt”-hez Nagykanizsán.

LEOPOLD GYULA

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség. Kérjen határozottan!

Garvens-szivattyút

Garvens-művek, WIEN IX/2.

Levélzés magyar- és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyúkcsészeméledést asszonal cétávitit a Kaiser-féle TYUKSZEMÉHALÁL ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sósborszesz 22

FRÓ SÓSBORSZESZ

ára 2 K, 1 K és 30 fillér. Posta szállítja utánvét mellett a KOSMOS vegyszert és kozmetikai laboratórium. GYÖR, BACSS-UT.

Csemegé-konzervek BARTA-féle vödél gyűlöletforrás, ízes, szorító, gomba-, herék és csokoládé-konzervek, sőt még borsó- és lepkegyökerek, továbbá kékgyökerek.

BÉLHURUT főmunkái, gromogréra legelőbb győzelem a BARTA-féle fokozott győzelem, továbbá kékgyökerek.

Felkai Konzervgyár, Barta József Felka (Nagykovácsy). - Kérjen árjegyzékét!

TOKAJI CHINA-VASBOR.

VÉRZEGÉNYSÉG, ÉTTAOTYALANSÁG, IDEGESSÉG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a KRIEGER-féle. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 2-30 kor. Nagy üveg 5 kor. Kapható gyógyszárutáiban. Postán küldi: KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvária-út.

PLATSCHKEK VILMOS

ellismert legolcsóbb, legeszeibbb FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza Budapest, IV., Központi Yárosház. (Károly-körút).

RIVOLI

lényképszűri és tisztázási műtérmben BUDAPEST, VII., BAKÓCH-ÚT 30. Készülnek csak elsőrendű művészes kivitelben lényképnagyítások, aquarél- és olajfestmények. Készülnek szelvények, bábungra, fára, statáncokra stb. Brosz, lógyekek, ki stb., apró övegfestményekkel. Porcellánba égetett lényképek strébképre stb. Mirel köldék ingyen és bérmentve árjegyzékkel?

Meglepő haladás! FICHTENIN a legújabb, szabadalmazott védelmi szer, mely mindenféle köhögést a legkezebb és leggyorsabb gyógyítására a leghatásosabb készítmény. Legnagyobb hatású védelmi szer, mely mindenféle köhögést a legkezebb és leggyorsabb gyógyítására a leghatásosabb készítmény. Magyarországi kizárólagos forgalmazója: DIAMANT és VADAS Budapest, VII., Damjanich-u. 36. - Telefon 21-31.

BOGDÁNY szerencséseje páratlan! Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis BOGDÁNY S. lotériási sorsjeggyroda r-t-nál BUDAPEST, Károly-körút 20

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA 3 nap alatt minden kel. - Tüdő-úthok" ingyen.

Ha fáj a feje használjon BERETVÁS-MIGRAIN-pasztilát, mely 6 perc alatt minden fejfájást megszüntet. BERETVÁS TAMÁS KISPEST.

PARIS SZÉKESZÉK Budapest, VI., Váci-út 11. sz. 1000 szeres 2-3 fillér. Magyarországi kizárólagos forgalmazója: VILMOS RÖGNER és Társai Budapest, VII., Mátyás-út 11.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesien? Schuller Kaszinó-éttermében VI., ANDRÁSSY-ÚT 88. sz. Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J. homopátiail rendelő-intézelet 1908. év. Budapest, Váci-út 12. sz.

KATZER andromeda-köszvényre és egyéb allergia at okozó kórokozók. Csak én! Budapest, Váci-út 12. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy miután a Magy. Kir. Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXIII. sorsjáték) I. osztályára szó ó sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. Az I. osztály húzása 1908 november hó 19. és 21-én tartatik meg. A húzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történének a húzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítójánál kaphatók. Budapest, 1908. évi október hó 25 én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték igazgatósága. Lukács. Hazay.

Még azokat is, akik években át más használták, meghódította a valódi ERŐ sósborszesz, mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos hárszerből vágni lehet. Óra az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert. Szükséges minden háztartásban. Kapható mindenütt 30 l, 40 l és 1 horondú óvekben. Postán 10 kor. övege 3 horondú küld utánvétellel, vagy a pénz előzetes behűldése után. KOSMOS laboratórium Győr. Kapható mindenütt. Póréndíté: Nagykanizsán: Schwarz és Tauber uraknál.

Schicht SZARVÁS jegű szappanát rendkívül kintű tulajdonságainál fogva előnyben használhatjuk minden ágonálható mosási célra: személyes használatra, legfinomabb és durva, fehér és sötét vászonmunkák mosására, konyhaiények, bútorok, szőnyegek hárialatuk tisztulására stb. A legjobb kiválasztott nyersanyagokból készült.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet
ingyen és bérmentve küldöm meg
aki címét tudja. — Ezen könyvet még az is
kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos
tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványból, amerikai és európai sima és
gyökerez vesszőkből a világhírű Delawareből 1 1/2
millió készlet. — Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardioszeg.

Az „Altwater“ likörgyár Gessler Siegfried

os. és kir. udvari szállító, József főherceg
ő fenségének kamarai szállítója

BUDAPEST.

Ajánlja „Altwater“ likörjét

és minden egyéb finom likör készítményeit
valamint a legutóbbi termésből ezüstösen
málnaszörpöt.

Ideggyengéség Vérszegénység

a leghatásosabban leküzdhetők

Guberferrás

viszével használt kúra által, mely könnyen emész-
hető természetes ársón, vasas vis. Orvosilag leg-
jobb ajánlva.

Kapható az összes gyógyszerárakban, drogériák-
ban és ásványvíz-kereskedésekben. Brosúrok
ingyen.

Feltűnést keltő ujdonságok a könyvpiacra!

Fekete misék

Papok és apácák bünei

Írta: Egy kiugrott szerzetes.

Az író tapasztalatai nyomán érdekfeszítő regény
keretében írja le azokat a megröbbentő szerelmi
bűnöket, mikbe féktelen, izzó vágyával vetik
bela magukat az askéta életre kárhoztatott papok
és a kénytelen meddőségre ítélt apácák

Bolti ára 2 korona.

Kapható: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében N. kanizsán.

STOCK

Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzlőző
állandó hivatalos vegyi ellen-
őrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

2133

Bármilyen szerkezetű

Írógéphez

szükséges felszerelési cikkek u. m.:

festékszalagok,
szénpapírok,
törlőgummik,
írógéppapírok

a legfinomabb gyártmányokban
és legjutányosabb árban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv és papirkereskedésében

◊ Nagykanizsán. ◊

150.000 korona vagyonnal bíró bajdon, földbir-
tokos leánya, 21 éves, férjért keres. Azonkívül
még több száz vagyonos paribus előjegyzésben
ugy hogy minden igénynek bármikor megfelelőbe
tűnk. Forduljon minden bárszülőndő Schlesinger
céggel, Berlin 18.

Trodai napló!

előnyomott kelettel, minden napra 1 lap.

Ára 2 korona.

Kapható: Fischel Fülöp Fia
könyv- és papirkereskedésében
Nagykanizsán.

Értesítés!

Van szerencsém a n. érdekes közönség b. tudomására hozni, hogy lakásomat Kisfaludy-utca 36. sz. alól a

Kossuth Lajos-tér 8. sz. alá

(tűzoltó-laktanyával szemben levő Diósy-féle házba) helyeztem át, hol jutányos árak mellett készítek

Sirkoszorukat, művirágokat,
pálmákat és e szakba vágó disz munkákat

izléses kivitelben. Kérem az igen tisztelt vevőimet, hogy becses megrendeléseikkel továbbra is fölkeresni sziveskedjenek. Kiváló tisztelettel

Özv. Bentziczné, szül. Lőrinczy Irma.

Nagy Irma:

Sötét bűnök. Egy urileány vallomása

Az Iróné eladó, legnagyobb sikert elért könyve,
melyben buja szépségű, megrázó realizmussal
festett érzéki történeteket mond el a neml
gyönyörökről, a lényeg kéjtől, vérbűnökön át
a brutálisan perverz szerelemig.

Bolti ára 2 korona.

Kapható: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Nagykanizsán.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző- eladási hirdetemény.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Miniszterium
60900/1908. számú szohányrendelete szerinti
válogatott első osztályú sima és gyökerez

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola
és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra
nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő
a legkiválóbb bor és csomaga faja

gyökerez, fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökerez vesszőt kerülnek
nálunk ezen évben nagymértékben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,
Tapolca, (a Balaton mellett).

Tóth József utóda

Bazsó József

kovács és kocsigyártó Nagykanizsa, Teleky-ut 6.

Elvállal minden — a kovács és
kocsigyártó szakmába vágó — munkák
elkészítését, kocsit javítást, tisztítást és
átalakításokat a legjobb és legjobb ki-
vitelben.

Raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

Tüdőbetegek, gyomor, bel. veseba-
josok, köszvényesek megmentője.
a legegészségesebb üdítő asztali ital

MALVASI
Sicilia
ARTEZI GYÖGYVIZ

KAPHATÓ MINDENÜTT

FŐ-RAKTÁR **BRAZAY KALMAN**
BUDAPEST, VIII. JOZSEF KORUT 37/39

Orvostanarok véleményei hasznalati
utasítás minden üveghez van mellekelve

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Náder-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papír-
kereskedésben, Városház-palota; ide
intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságok, ballákimutatók és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Híjagszéki értesítések díja
3 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához koroz:

Egy hóra 1.— K.
Negyedévre 3.— "
Félévre 5.— "
Egész évre 12.— "

Póstaí szétküldésén:

Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 4.50 "
Félévre 9.— "
Egész évre 18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSE LAJOS.

A függetlenségi sajtó szervezkedése.

Nagykanizsa, november 2.

Jelenlőségben nagy fontosságú az az alakulás, amely az ország vidéki függetlenségi-sajtójának olyatén szervezését tűzte ki célul, hogy a vidéki pártszervezetek lapjai közvetlen kapcsolatba jussanak a központi párt vezetőségével és innen nyerjék azt az információt, amelyre az egész pártnak és a függetlenségi eszmének az elkövetkezendő nagy harcokban feltétlenül nagy szüksége van.

Ha nem is tudnánk, hogy valóban égetően szükséges volt ez az alakulás, ha nem is hallottuk volna a függetlenségi párt vezérének Kossuth Ferencnek, a párt alelnökének Hoitssy Pálnak sokatmondó nyilatkozatait és ha a vidéki sajtóvezető embereinek a szervezkedés szükségességéről szóló tartalmas beszédei nem is győztek volna meg mindenkit a tömörülés elkerülhetetlen kényszerűségéről: — az a hang, az a mód, amelyen és amelylyel a függetlenségi párt — és eszmellenségei erről az alakulásról beszélnek és ezt az alakulást megerázzák, bizvást meggyőzhetné mindenkit arról, hogy ezt a szervezkedést immár továbbra halasztani nem lehet és nem szabad.

Az ó-szabadelvűek, a darabontok, egyes néppárti békítelenek, amikor a függetlenségi párt elleni gúncvetésről van szó, menten összeülekeznek és beszélnek a sajtó »uniformizásáról«, siradják a sajtószabadságot és arról keseregnek, hogy milyen lenne a hangulat minálunk, ha ők akarnának ekként szervezkedni.

Pedig éppenséggel nincsen igazuk, mert ez a sajtószövetség nem uniformizál, hanem becsületes hírszolgálatot teljesít, nem fojtogatja a sajtószabadságot, hanem alapossá teszi a politikai értesülést és nem akar ez a szövetség egyebet, mint azt, hogy a függetlenségi eszmének megbízható és kemény katonái legyenek az ország minden részében.

Nyilván ez fáj, »in partibus infidelium« és ez az, ami becössé, erőssé és nagygyá teszi a függetlenségi sajtó-szervezkedését, amely újabb és komoly bizonyossága annak, hogy az ország répe kizárólag a függetlenségi lobogó alá sorakozik.

Ennek a sorakozásnak meg van az ereje, ennek az erőnek meg van az a joga, hogy érvényesülhessen.

Itt csupán a függetlenségi eszmének arról a varázserejéről van szó, amellyel szemben a bukottak minden sivaikodása gyenge és erőtlén.

Azt pedig, hogy a függetlenségi párt mikért látja alkalmasnak az időt arra, hogy erejét és hatalmát szervezkedés útján növelje; a bukottak bizvást rábizhatják. Kossuth Ferencre, aki talán illetékesebb és hivatatottabb az ország függetlenségi politikájának vezetésére, mint azok, akik elvesztették lábuk alól a talajt és akik egészen jogosan maradtak ki abból a mérlegből, — amelynek serpenyőjén tényezők és erők szerepelnek.

A Délzalai Takarékpénztár tökefölemelése.

„Gazdagszik az — igazgatóság.”

A részvényesek távolmaradtak.

— Saját tudósítónktól. —

A Délzalai Takarékpénztár tegnap tartotta meg rendkívüli közgyűlését, melyen a részvénytöke fölemelést határozta el. A közgyűlésen *tulnyomán* igazgatósági tagok voltak jelen, az igazgatóságba nem tartozó részvényesek mintegy *tüntetően* távol maradtak, a minék okát megtaláljuk az egyik részvényes alább közölt beszédében, mely a közgyűlésen elhangzott. A közgyűlésen két indítvány szerepelt: az igazgatóság és dr. Déri József ügyvédé, ki azt indítványozta, hogy »ha az igazgatóság csak némi tekintettel is akar lenni a részvényesek érdekeire is, állapítsa meg az átvételi árfolyamot 1800 koronában a 1800 koronáért garantálva az átnévelt (ne pedig csak 1600 koronáért, ami a részvényesek érdekeinek leg súlyosabb megsértése) — hogy az igazgatóság ténykedései által a részvényesek ne legyenek kényszerítve nekik meg nem felelő részvényeket beszerezni, mert a Nagykanizsai Takarékpénztár, Sörgyár, Nép-takarék-pénztár, Gazdasági Takaréki új részvények kibocsátása által a helybeli közönség amugy is már eléggé igénybe lelt vése nélkülözhetetlen fillérből még talán a pótkégyárból alakítandó részvénytársaság részvényeire is kíván valamit visszatartani.«

Természetes, hogy a tulnyomán igazgatósági tagokból álló közgyűlés nem Déri dr. indítványát fogadta el, hanem az igazgatóságét, mely a jelenlevők érdekeit jobban szolgálja. bár kétségeltlenül a részvényesek kárára.

Megemlítjük még, hogy a közgyűlés elnöki székéből reflektáltak a Zalaiban megjelent cikkekre, azonban az azokban foglalt vádak nem sikerült megcáfolni.

A közgyűlés a következőképpen folyt le:

A közgyűlést dr. Bentzik Ferenc elnök nyitotta meg. Hatásos és jól átgondolt beszéde keretében dicérettel emlékezett meg az igazgatóság működéséről, melynek tényeit igyekezett úgy csoportosítani, hogy azok az intézet ellen elhangzott súlyos vádakat megcáfolják. Ezután rátért a közgyűlés tárgyának ismertetésére és indokolására. Közli, hogy az igazgatóság már előre is biztosította az ujabban kibocsátandó részvények azon részének átvételét 1600 korona árfolyammal, melyekre névze az elővételi jog a részvényesek által nem gyakoroltaték.

Az elnök felhívására egyedül Déri József ügyvéd jelentkezett szólásra, hogy az igazgatóság eljárásával szemben a részvényesek érdekeit megvédjé.

A részvényes átvétele iránti gondoskodás — ugymond — az igazgatóságnak törvényes kötelességében áll, mert az igazgatóság indítványát a bíróság akkor sem hagyta helyben, ha azt a közgyűlés elfogadja is, hogy ha nem tudják kimutatni, hogy az új részvények átvétele anyagilag biztosítva van. Ezért kéri: olvassák fel azt a kötelező okiratot, mellyel a részvények átvételét biztosították és közölik, hogy ezt az okiratot kik írták alá, mert tudnunk kell, hogy az aláírók 400 ezer korona erejéig nyújthatnak e garanciát.

E kívánságra felolvasták az okiratot és kifejezett aggályok miatt nyomban még néhány igazgatósági tag aláírta azt. Ezután dr. Déri folytatta beszédét:

Konstatálja, hogy a jelenlevők tulnyomán igazgatósági tagok, mert a részvényesek távol tartották magukat. Ilyen körülmények között úgy látja, hogy miután az igazgatóság ténykedésével szemben akar indítványt tenni, eredményt alig fog elérni, tiltakozó szavát tehát csupán azért emeli fel, ahoggy az elnöki előterjesztés nyugodt és megszakítás nélküli meghallgatásából az igazgatóság azt következtethesse, hogy az elnöki bevezető öndicsérettel a részvényesek is egyetértenek és a részvénytöke fölemelését helyesnek tartják. A részvényesek nevében, kikkel értekezett kijelenti, hogy a részvények szaporítása a részvényesek jogainak részben való konfiskálásával kizárólag az igazgatóság jövedelmének igazolatlan gyarapítása végett történik.

Ugyanis az igazgatóság azzal, hogy 1600 korona árfolyammal becsátja ki az új részvényeket, kényszeríteni kívánja a régi részvényeseket, akiknek 1900 korona értékű és árfolyamú részvények vannak birtokukban, hogy vagy vegyék át az új részvényeket, vagy tőrjék azt, hogy mások üzletük 1/4 részébe lényegesen olcsóbb árfolyammal átvethető részvényekkel be-turakodjanak. Tehát az igazgatóság könnyen garantírozhatja, hogy az eddig 1900 kor. értéket képviselő részvényeket 1600 koronával átveszik, mert ebből csak azvagi hasznuk lehet. Amint hogy a részvénytöke fölemelésének egyetlen és voltaképpen célja az, hogy az igazgatóság, mely különben meglehetősen elavult, jövedelmét igazolatlanul gyarapítsa, amit az alapszabályok azon rendelkezése magyaráz meg, hogy a részvénytöke 5% ának levonása után fenmaradó jövedelem 15% a az igazgatóságot illeti. Eszerint most 275 ezer kor. tartalék betéti kamatainak 15%-át fogja kapni az igazgatóság, habár az intézet ügyei körül a leg-csekélyebb tevékenységet sem fejtí ki.

Erután számítással illusztrálja, hogy mennyire csökkentik a részvények eddigi értékét az újonnan kibocsájtandó részvények, majd végül előterjesztette a bevezetésben körölt indítványát, melyet a közgyűlésnek igazgatói tagokból álló többsége nem fogadott el.

Aki négyszáz forintért ezret ad.

Az elegáns hamispénzkereskedő.

Nagykanizsától Kaposvárig.

— Saját tudósítónktól. —

Furfangos és nagystílu surlé szélhámós került ma a kaposvári rendőrség kezébe. A hamispénz közvetítők és árusítók ama veszedelmes fajtájából való a letartóztatott család, akik a hirtelen meggavadogni vágyó, hiszékeny falusi nép kapzsiságát sarcolják meg a legvakmerőbb furfanggal.

A kaposvári állomáson posztoló rendőrnek tegnap este egy borkabátos, sárgacsizmás földbirtokos kinézésű egyén tűnt föl, aki leszállott a Dombóvár felől jövő gyorsvonatról, — egyenesen a III osztályú váróterembe ment. Ott — úgy látszott — várta már őt az a jó módú falusi gazda kinézésű ember, akivel a földbirtokos ur, mély diskurzusba elegyedett. Néhány percnyi sugdolózás után együtt hagyták el az állomás épületét és egy közeli szállodába mentek.

Reggel fél kilenc órakor jöttek le az idegenek a szállóból. A tegnap este még borkabátos, föltűnő eleganciával öltözött, földbirtokos forma ur, most már közönséges somogyi kisgazda gunyájába volt öltöztetve. Ez a gyors külváltoztatás kétségtelemű tette a rendőrök előtt, hogy az illető egy nagyszabású szélhámós.

A gyanús embereket a rendőrök közbelépése annyira zavarba hozta, hogy nem is próbálkoztak védekezni, kifogásokkal, hamis bemondásokkal félrevezetni a rendőröket. Az egyik rendőrtizedes ekkor már fönn volt a szobában és kikutatta az ott hagyott ruhák zsebeit. Az azokban talált levelek mindent elárultak.

A borkabátos ur *Schleicker* Antal pásztói születésű gépűgynök, ki olyképp akarta becsapni a másik embert, hogy neki kitűnően sikerült hamis számkoronásokat ad el darabonként 40 koronáért. Az áldozatra kiválasztott ember *Kotró* György gigei parasztgazda. Nemrégiben *Nagykanizsán* találkozott össze a két ember. Ott beszéltek meg a pénzvásárlás dolgát, hogy ma Kaposváron találkoznak, — ahol *Schleicker* 1000 forint értékű hamis pénzt ad át *Kotrónak* potom 400 forintért.

Kotró hamarosan be is vallotta ezt, — a szélhámós azonban — bár nem tagadta hogy történet közöttük ilyen megállapodás, — azt nem akarta elismerni, hogy az komoly lett volna. Viccnek mondja az egész dolgot.

A rendőrség természetesen komolyan vette a *Schleicker* viccét és mindkettőjüket letartóztatta.

A rendőrsége megmozdították a letartóztatottakat, hamispénzt azonban egyiknél sem találtak.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

Vannak és helygubajoknál, kővetőknél, csomóbetegségekben és bursitis bursitisoknál különösen. Természetes vasmentes gyógyvíz.

Kapcsolat: Fővárosi Községi Hivatal, V. kerület, Károlyi utca 11. szám alatt, Budapest, V. kerület, Károlyi utca 11. szám alatt.

Sánci legények.

Merénylet a Telek-úton.

Négyen egy asszony ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Négy sánci legény az éjjel egy órára kivetkőzött emberi voltából és olyan állati merényletet követett el, melynek következményeit egész életükre meg fogják emlegetni. A merénylet részletei felháborítóan brutálisak, embertelenek és követelik, hogy a négy gazemberrel a legszigorúbban elbánjanak.

A Telek-ut egyik házában egy 50 éves magános napszamos asszony lakik. Nincs senki hozzátartozója és a házban sem lakik kivülé senki. Négy sánci legény szemet vetett az idős nőre és elhatározták, hogy szeretőjükké teszik. Szándékukat tegnap éjjel hajtották végre. Megjelentek az asszony házául, bezörgettek az ablakon és követelték, hogy bocsássa be őket. Az asszony elutasította a legényeket, mire ezek az ajtót kezdték feszíteni. Az asszony hiába sikoltott segítségért, nem hallotta senki, az ajtó pedig engedett s néhány perc múlva a legények már a szobában voltak.

A megrémült asszonynak valahogy sikerült kimenekülni, felszaladt a padlásra s ott elbujt. Midőn hiába keresték, a támadók tehetetlen haragjukban minden bútort összetörttek a szobában és ami elvihető volt, azt zsebre tették. Ekkor elindultak a szerencsétlen nő keresésére és rá is akadtak a padlásra, hol ez hiányos öltözkémben halálos rémüléssel huzódott meg a nagy hidegben.

A legények olyan diadalordítással rontottak rá, mely az utcára is kihallatszott és végrehajtották gyalázatos merényletüket. Aztán az ájult asszonyt a padláson hagyva távoztak.

A sánci selyem fiúk ellen a rendőrség megtették a följelentést. A rendőrség kettőnek a nevét már kinyomozta: ezek *Kis Vendél* és *Fehér József*. Még ma a másik kettő is megkerül. Gavallérok ezek a sánci betyárok, mert valószínű, hogy ezért a kalandért néhány évi fegyházbüntetéssel fizetnek.

Hirek.

A király az asztal közepén.

Ha a könyvatos ujság elírja magát.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A királynak reggelenként kézbesíteni szokták azokat a hírlapközleményeket, amelyek őt közelről érintik. És hiába! a király is szereti elolvasni, hogy mit írnak például az ő ebédjéről. E célra külön félhivatalosak vannak megbízva, hogy a lapokat tudósításokkal ellássák s ezek a tudósítások kerülnek másnap a király elé. Így jutott a királyhoz ma reggel az ő tegnapi udvari ebédjéről szóló félhivatalos közlemény. A király elolvasta és ahogy elolvasta, elkezdett nevetni, de úgy nevetett, olyan jóirűen, hogy ez megért neki egy annektált tartományt. Hívatta is nyomban a kabinetiroda főnökét, *Schiessl* lovagot és ezzel fogadta:

— Kedves *Schiessl*, sokat nevettem elemben, de ilyen jót még nem nevettem.

A lovag igen örvendett a király jókedvén és őfelsége meg is magyarázta következőleg:

— Mondja csak kedves *Schiessl*, hol ültem én tegnap az ebéden.

— Az asztalnál, felséges uram . . .
— No ugye? És lássa, ide az van írva, hogy: »A király a gyönyörűen terített asztal közepén foglalt helyet.«

— Nagyon jó, nagyon jó. De bizonyosan úgy értették, hogy az »asztalnál.«

— Nem, kedves *Schiessl*. Eleinte én is azt gondoltam. De tovább olvastam és ime, ezt találtam: »A király előtt hatalmas ezüst vázában óriási krizantémumok pompáztak a jobbra és balra az asztal közepén még öt-öt hasonló krizantémum csokor állott.« Tehát kétségtelem, hogy az asztal közepe nem az asztal, hanem az, ahol jobbra és balra még öt-öt krizantémum csokor állott. Kétségtelem, hogy e krizantémumok között ültem. Jaj, de szép lehettem, kedves *Schiessl* . . . Kár, hogy le nem fotografáltak.

Az Isten áldja meg a derék könyvatosot, azt a Magyar Tudósítót, hogy megneveztette az öreg királyt, aki jobban tud magyarul, mint a Tudósító, melynek a neve magyar.

— Királyi kitüntetés. A király *Szalay* Imre miniszteri tanácsosnak, a Nemzeti Múzeum igazgatójának a *Ferencz József* rend középkeresztjét adományozta a csillaggal.

— Katonai kinevezések. A novemberi csillaghullás a következő nagykanizsai katonatiszteknek hozta meg az előléptetést: őrnagyokká előléptek *Ebner* Manó és *Heinlein* Alfréd 48 gy. e. századosok, kik közül *Heinlein* egyuttal a 83. gy. ezredhez helyeztetett át. Főhadnagyk lettek *Nagy* Sándor és *Fuzik* Dezsd 20-ik honvéd gyalogezredbeli hadnagyk.

— Főuri vadászat. Kaszthelyről jelentik: *Festetics* Tassilo gróf királyi főudvarmester múlt hó 29-én és 30-án nagyobb vadászatot rendezett vendégei tiszteletére akik a következők voltak: *Teck* herceg és hercegné, gróf *Hadik* Barkóczy Endre és neje, gróf *Hunyady* József és neje, gróf *Eszterházy* Sándor és neje, gróf *Eszterházy* Móric, *Echrbach* herceg, báró *Gourgott*, gróf *Apponyi* *Henrich*, *Windschgrätz* hercegné, gróf *Festetics* György. Az első napon a vörösi fácánosban volt a vadászat, amely alkalommal mintegy 700 drb. vad esett, a második napon pedig a meleggáti fácánosban vadászott a főuri társaság, a mely alkalommal mintegy 2800 d.b. vad került torlékre. A mi valóságos rekord számba megy Magyarország. A második napi vadászaton csak fácán mintegy 2500 drb. esett, a két napon pedig összesen 3000-nél több fácánt löttek. A puskások száma mindkét napon tíz volt.

— Eljegyzés és házaság. *Török* Emil, a Bárdi féle automobil részvénytársaság főkönyvelője Budapestből eljegyezte *Fleischaker* Melanle kisasszonyt helyben.

Pálfi Sándor és neje született *Krausz* Juliska folyó hó 1-én délelőtt 9 órakor házaságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett.)

— A temető ünnepe. Borongó kedélyvel jártuk az este a temető utjait, melyek kivilágított sírok közt vezettek lombjaiktól fosztott fák alatt. A temetőben tömjén illata terjengett. A sírokon mécsket égetett a kegyelet, mely halottairól emlékezett. Voltak sírok, melyekről senki nem űzte el az enyészet szellemét, nem akadt, ki a besüppedt hantok lakóira emlékezett volna. A temető ünnepe pompával és gyászszal. — Gyászünnepeket csak a főgimnázium elhunyt tanárainak sírjánál rendeztek az intézet növendékei.

— Szocialista kereskedő megédek. A nagykanizsai kereskedelmi alkalmazottak egy része tegnap délután 3 órakor a Vaskapu ven-

déglőben gyűlést tartott a megalakították a magyarországi kereskedelmi alkalmazottak országos szövetségének nagykanizsai csoportját. A gyűlésen Reisz Bertalan elnökölt, a jegyzőkönyvet Szencer Samu vezette. A gyűlés előadója Goldberger Károly volt.

— **Új bosztonkursus.** Mayersberg Frida nagykanizsai tánciskolájában holnap, kedden este kezdődik a második bosztonkursus, mitán az első, mely a legszebb eredménnyel járt, már bevégeződött. A kurzus növendékei mind jól megtanulták ezt az elegáns táncot, most dominálja a táncrendeket. A jelek szerint a második kurzusnak is sok növendéke lesz.

— **A hivatalos lapból.** A közoktatási miniszter Strasser Elvira makkosjánosi tanító-nőt a zalaszentgróthi állami elemi iskolához helyezte át. — Az igazságügyminiszter a tapolcai kir. járásbírósnál ideiglenes minőségben alkalmazott Krammer Károly irnokot végleg megerősítette.

— **Kéményseprők értekezlete.** A zalamegyei kéményseprő mesterek a múlt szerdán Keszthelyen értekezletet tartottak. Az elnöki tisztet Sufánecz József a Magyarországi Kéményseprők Országos Egyesület elnöke töltötte be. Jelenti, hogy a zalamegyei mesterek, 3 kanizsai kivételével, mind beléptek az országos egyesületbe. Előadta, hogy a kéményseprő segédok Nagykanizsán szociális alapon egyesületet szerveztek, amelyből igazgató-iratokat küldenek szét a mesterek ellen. A segédok díjazása, mellékkeresete és ellátása pedig a lehető legjobb. A mai értekezlet célja az, hogy a szerződés ellen állást foglaljon. Az értekezlet megkéri az országos egyesületet, a megye alispánjánál hasson oda, hogy bujtatókat kinyomozzák, az igazgató-iratokat pedig elkobozzák.

— **Két ember halála.** Kovács Andor Károly és Szabó Márton nemesvitai lakosok elmentek a becei pincébe ujbó kóstóásra. Erész éjjel nem mentek haza. A családjuk hajnalban értük mentek és mindkettőt a földön fekve holtan találták. A szénkénes hordó a pincébe volt bedugtatva, az egész pincé tele volt a fojtó gázzal. A szerencsétlenség valószínűleg ugýtörténet, hogy mikor megittasodtak a szénkénes korszóba eresztették a mustot. Az így megmérgezett ital lutt a halaluk.

— **Öngyilkosság.** Keszthelyről írják: Koszovitz Bozissár sármelléki lakos múlt kedden gyufadatot ivott. A halállal vívódó embert behozták a keszthelyi kórházba, hol rövid szenvedés után meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— **Tudósok Hévizen.** Dr. Lóczy Lajos vezetése mellett Lengyel és Wenzelyszky vegyészek november 6-án Keszthelyre érkeznek, hogy Hévizen a múlt évben kezdett kísérleteket folytassák.

— **Minden anya érdeklődik a „Scott-féle Emulsió” iránt,** mely lapunk hasábjain most sokszor ajánlatok. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet a gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak gyors és biztos segélyt nyújt. Kapható minden gyógyszerárban.

— **Zalai fiu sikere külföldön.** Varga Lajos tenéki uradalmi kocsis fia, ki öt évvel ezelőtt, 11 éves korában elhagyta hazáját, átvitorázott Angliába, hogy ott a jockey mesterséget megtanulja. A fiu nagyon szorgalmasan tanult lovagolni és ügyességével annyira vitte, hogy ez idő szerint a kontinensen az első jockeyk között foglal helyet. A legutóbbi olaszországi lófuttatások alkalmával sok ügyes társa felett 5 aratta a legtöbb győzelmet. Legutóbb egy előkelő párisi állótu-

lajdonos meghívta Vargát és az alkalommal fényes lovaglásáért az ősszel sportkörök figyelmét magára vonta. Amint halljuk gróf Scheiblé olaszországi istálló tulajdonos több évre szerződött.

— **Új vasútállomás.** A nagykanizsai wr. neustadti vonalon Kópháza, Bal megállóhely és Sopron d. v. állomás között előreláthatólag f. évi november hó 5-én „Harka—Kópháza” elnevezéssel egyelőre csak a személy és podgyászforgalom és az összes gyors és teheráru átmenni fogalomra berendezett állomás fog megnyitni. Ezen állomásokon gyors és teherárunknak fel- vagy kiadása egyelőre teljesen ki van zárva. — A vonatok megállására vonatkozó adatok az általános menetrend hirdetményből és az állomásokon kifüggesztett külön hirdetményekből vehetők ki.

— **Ma már nem titok, hisz elismerő levelek is bizonyítják, hogy a legjobb órák, szemüvegek és beszélőgépek csakis — SZÍVÓSANTAL műorásnál kaphatók. — Főüzlet Szarvas-kávéház mellett.**

Fogzás

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kiméljétek meg álmán-éjszakától. A fogak minden fájdalom és bélhaj nélkül buinak elő, fehérek, erősek és egyenesek lesznek.

A gyermek szereti a

SCOTT-féle Emulsió

és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést, ha meg van zavarva, mindenkor helyre állítja és előmozdítja.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

— Kapható minden gyógyszerárban. —

Figyelem! ✂ Figyelem!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujonnan kezdődő sorsjáték húzása már

f. évi november hó 19-én és 21-én kezdődnek,

s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb számú osztálysorsjegyek csakis

Milhoffer Kálmán

sorsjegyirodájában Csengeri-ut Rosenberg házban kaphatók, tehát igyekezzék mindenki szerencséjét egy sorsjegy bevásárlásával nálam biztosítani.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad 1 korona. 50 fillér.

Játéktérvek és húzási listák ingyen!

A petrikereszturi Zseni.

Szélhámos asszony.

Zalaegerszezen és Nagykanizsán.

— Saját tudósítónktól. —

Rozinger Rozsi Petrikeresztur békés lakója s egy kis szatócs üzletnek tulajdonosa volt. Időig alig ismerte valaki a falujabeli gazdabereket kívül s így nem is sejtette senki, minő zseniális szélhámosná lett volna el benne. Ha sorsa véletlenül valamely nagy város forgatagába vezet, ahol száz meg száz alkalom kínálkozik szélhámos üzelmekre, nagy rekordot ért vala el és talán ország világ beszélt volna róla. De így a kis göcseji faluban nagyratörő eszméi nem nőhettek meg. A mit ki tudott spekulálni, azt következőkép hajította végre Zalaegerszezen.

Bement Schütz Sándor és Fia cég nagy rőtös üzletébe, ott bevásárolt különböző rőtös árukat mintegy 930 korona értékben azzal a kijelentéssel, hogy egy általa megnevezett helybeli kereskedőnél letéteményezett takarékpénztári könyve alapján kifizeti, az árukat becsomagoltatta egy rekeszbe s elvitette. Átment Bauer Jakab szappanoshoz, kiválogatott 2 métermássa szappanárut, becsomagoltatta s azzal vitette el, hogy a Schütz cég általán kifizeti az árát. Ezután elment a vasutra, ott Singer Mihály nagykanizsai lakos címére feladta s mint a ki a legjobban végezte a dolgát, odább állt.

Elsőnek Bauer Jakab ocsudott föl. Dóntán átment a Schütz céghez, megtudandó, kifizetik e Rozinger Rozsi által vásárolt szappanárut s mikor értették, hogy Rozinger nemcsak nem hagyott ott részére pénzt, hanem még hitelbe vásárolt, elküldtek ahhoz a kereskedőhöz, a kinél az állítólagos takarékpénztári könyv lett volna. Ott aztán kint a turpisság.

Sürgősen megtették a panaszt a rendőrségen, mely a már utnak indított árukat táviratilag lefoglaltatta és visszarendelte Zalaegerszege, a a szélhámos hölgy ellen pedig megindították a büntető eljárást.

Normal Cabinet.

Nagykanizsán megrendelhető.

Egy korszakos és kitűnő találmánynak neve „Normal Cabinet” magyarul *házi gőzfürdőnek* hívják. Ennek a birtokában mindenki otthon vehet teljes gőzfürdőt a legnagyobb könnyűséggel és kényelemmel. Akinek gőzfürdőre van szüksége — és kinek nincs, — nagy előnyére válik, ha a gőzfürdőt otthon végezheti el lefekvés előtt, ami a legcélszerűbb fáradsággal jár, ha egy ilyen Normal Cabinet-et beszerzünk. Egy-egy gőzfürdőt 50 fillér költséggel jár.

Ez az apparatus egy nagy bőrszerkezet, melybe az ember beül úgy, hogy csak a feje marad szabadon. A szerkezetet aláfűttük s belüli a legintenzívebb gőz fejlődik. Uőbb ismét szétnyitják a szerkezetet, mely igen könnyen tisztogatható s oltszik.

Ezre a praktikus találmányra minden családnak szüksége van, mely barátja az egészséges életmódnak, mert a gőzfürdés tudvalevőleg nemcsak a meghűtött részeket gyógyítja, de egészségeseknél is gyorsítja az anyagcserét és feltránszi a szervezetet. Izületi bántalmakban, csuszban állatatlanságban, bérlonyhaségben szenvedő embereknél, megbűlések alkalmával nélkülözhetetlen házi gőzfürdő.

A Normal Cabinet képviselőjét Nagykanizsán Löwy Sándorné (Magyar-u.) vállalta el. Kéri az érdeklődőket, hogy a náluk levő Normal Cabinetet sziveskedjenek megtekinteni.

The Royal Bioskop Színház a Polgári Egylet nagytermében. Ma kedden november 3-án új műsor.

A többek között: A veszprémi nagy gyakorlatok. Őfelsége az őszes löhercegek és a külföldi magasrangú katonai megbízottak jelenlétével. — Őfelsége és a trónörökös kitűnő képeivel. — Tragédia Japánban stb. képek.
2 óra az előadások tartalma. — Zene. — Naponta 2 előadás, este 6 és 8 órakor.

Táviratok

és telefonjelentések.

A pluralitás ellen.

Budapest, november 2. Az újjászervezett szocialisták tegnap az ország több városában népgyűléseket tartottak, melyen a pluralitás választói jog ellen tiltakoztak. Az összes népgyűlésekből táviratokat küldtek a királyhoz, melyekben kérik, hogy Andrássy belügyminiszter törvényjavaslatától — tagadja meg a szentesítést.

Budapest, november 2. Tegnap a nemzeti párt is több népgyűlést tartott, melyeken a pluralitás választói jog ellen tiltakoztak.

Képviselői beszámoló.

Szabadka, november 2. *Baloghy Ernő*, az újvárosi kerület orsz. képviselője tegnap Verbászton beszámoló beszédet mondott, — melyben a pluralitás választói jog mellett nyilatkozott és hangsúlyozta a pártok fuziójának és az önálló bank felállításának szükségét.

Szterényi beteg.

Brassó, november 2. — Tegnapra tervezték *Szterényi József* államtitkár beszámolóját, azonban ez elmaradt, mert Szterényi táviratozott, hogy a beszámolót betegsége miatt bizonytalan időre el kell halasztania.

Haldoklik egy képviselő.

Bódmezővásárhely, november 2. *Adamovics Döme* tanító ötven éves tanítói jubileumát ünnepelte tegnap a város. — Az ünnepélyen megjelent *Endrey Gyula* orsz. képviselő is. Bankett után háza tartott a képviselő fiával. Az utcán hirtelen összeesett a haldokolva szálították lakóárá. Az orvosok nem hiszik, — hogy megmenthessék életét.

Egy öreg pár tragédiája

Együtt a sírba.

Nyíregyháza, november 2. *Remez Lipót* bankigazgató a város egyik legtekintélyesebb polgára megbetegedett. Tegnap az orvosok közölték nevével, hogy az öreg ur életét alig lehet megmenteni. Midőn ezt az asszony meghallotta, egy sikollyal összeesett, és pár óra múlva meghalt. Feleségének halálát a férj csak pár órával élte túl. Tragikus haláluk a városban igen nagy részvétet keltett. Holnap temetik őket közös sírba.

Felesége után a halálba.

A szolnoki pártelnök öngyilkossága.

Szolnok, november 2. *Gyömöröy Félix*, a szolnoki függetlenségi és 48-as párt elnöke ma morfiimmal megmérgezte magát és meghalt. A hatvan éves ember nem bírta túlélni felesége halálát s. követte a sírba.

Csaló kereskedő.

Budapest, november 2. A budapesti büntető törvényszék vizsgáló bírása elfogató parancsot bocsájtott ki *Stowasser Gyula* nagykereskedő ellen, aki több külföldi céget sok ezer korona erejéig megkárosítva megszökött. Valószínű, hogy Amerika-felé vette útját.

Borzalmas automobil katasztrófa.

Négy halott.

Wiesbaden, november 2. Megrendítő automobilszerencsétlenség történt ma a város közelében. *Lenhard Károly* bányász automobilja sebés rohanás közben nekivágódott egy korlátnak és darabokra tört. A gépkocsiban két nő és két férfi ült kik mind szörnyen haltak.

Lázadó katonák.

Kennes, november 4. Az itteni katonai fogházban ma 72 rab fellázadt és rátámadt az őrségre. A lázadás leverésére kiküldött katonasággal a lázadók megütköztek, miközben mindkét részről többen megsebesültek. Végre sikerült a lázadást elnyomni.

Postarablás Oroszországban.

Moszkva, november 2. Kjsenev közelében nyolc fegyveres rabló megtámadott egy postakocsit, melynek katonai kíséretét legyilkolták, ezután százszor rubelt elraboltak.

Balkán-bonyadalom.

Szerajevó, november 2. A novi-bazári szandzsákból ma vonult ki Magyarország — Ausztria utolsó katonai csapata.

Szerajevó, november 2. A szerajevói község-tanács mai gyűlése elhatározta, hogy a polgármester vezetésével csatlakozni fog a katolikus bosnyákok és horvátok ama küldöttségéhez, mely Bécsbe megy, hogy a királynak köszönetet mondjon Bosznia annektálásért.

Konstantinápoly, november 2. A konstantinápolyi ö-török katonák lázadását lecsillapították. A városban nyugalom uralkodik.

A német császár nyilatkozata.

Berlin, november 2. Ma már bizonyosnak látszik, hogy *Bülow* birodalmi kancellár megtartja állását. A német trónörökös tegnap délután meglátogatta a kancellárt és soká időzött nála.

SARG-féle 60
KALODONT
LEOJOB
Fillér FOG-CRÈME

Csengeri utcában

2 ablakos csinosított szoba külön bejárattal kiadó. — Cim a kiadóhivatalban.

Nagy Irma:

Sötét bűnök. Egy urileány vallomása

Az író elő, legnagyobb sikert elért könyve, melyben buja szépségű, megrázó realizmussal festett érzéki történeteket mond el a nemi gyönyörökről, a lényű léjtől, vérbűnökön át a brutálisan perverz szerelémig.

Bolti ára 2 korona.

Kapható: **Fischel Fülöp Fia** könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Feltűnést keltő újdonságok a könyvplacon!

Fekete misék

Papok és apácák bűnei

Írta: Egy klogrott szerzetes.

Az író tapasztalatai nyomán érdekesítő regény keretében írja le azokat a mezdőbentő szerelmi bűnöket, mikbe féktelen, izzó vágygyal vetik bele magukat az asskéta életre kárhoztatott papok és a kénytelen moddságra itelt apácák

Bolti ára 2 korona.

Kapható: **Fischel Fülöp Fia** könyvkereskedésében N.-kanizsán.

Bármilyen szerkezetű

Írógéphez

szükséges felszerelési cikkek u. m.:

festékszalagok,

szénpapírok,

törőgummik,

írógéppapírok

a legfinomabb gyárimányokban és legújónyosabb árban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv és papirkereskedésében

◊ Nagykanizsán. ◊

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Pál és Fia könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben hához keretve:

Egy kópé	1.— K.
Háromdórvé	3.— ..
Félévre	6.— ..
Egész évre	12.— ..

Postai számküldéssel:

Egy kópé	1.20 K.
Háromdórvé	4.50 ..
Félévre	9.— ..
Egész évre	18.— ..

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

Helyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolvasó szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: MÁRÉK LAJOS.

Aggodalmak.

Nagykanizsa, november 3.

Olyan forma hangulat uralkodik most a politikai téren, mint mikor bizonyos szimatoló őszitőnnel azt szoktuk mondani: »Van valami a levegőben!«

Közönségesen kifejezve annyit jelent ez, hogy valami olyasfélért érezzük, ami szokatlan, ami kedvezőtlen fejleményeket jelez.

De hát ez nem is csoda; mert tényleg olyan fejlemények előtt állunk, amikkel nagy változások csiráját hordozó politikai hullámzások következhetnek be.

Nemcsak itt a perifériákon vetődnek föl minduntalan a személy- és helyzetváltozások minden komolyabb alapot nélkülöző kombinációi, hanem főnn, Budapesten is, ahol a politizáló emberek pedig a jól értesültség ünneplés, tekintélyes tőgájában szoktak járni.

Főnn a tűzhely körül is, meg itt a vidéken is valami komor hangulat fekszik a lelkeken. A közel- és távollevőket egyaránt aggasztja, hogy a nagy politikai feladatok vállalói körött nem tapasztalnak olyan tömörülést, aminőt a vállalkozások nemzeti sulya, fontossága föltétlenül megkövetelne.

Ki fogja őket, a kormány élén álló vezérpolitikusokat, akik igazán nehéz, válságos időben vállalták a kormányzásnak új és nemzeti irányu kibontakozáshoz vezető munkáját, — a bizalom, a hit, a megintgathatlan elvszilárdság erejével támogatni; ha még azoknál is bizonyos fokú ingadozás észlelhető, akik ott állottak mellettök bízható lelkesedéssel a nagy munka vállalásának kritikus pillanataiban is?!

Miért nem áll rendületlenül, meg nem gyéríthető tömörséggel köröttük most is az a falanksz, mely annak idején a mi vezérpolitikusaink lelkébe a bátorító bizalom erejét adta és őket teljesen megerősítette?!

Miért nem veszik körül őket most is azzal a lélekfűzőlő lelkesedéssel, rajongással, mint a vállalkozás első mozzanata alkalmával?!

Hisz nekik, a komoly politikusoknak már akkor látniok, tudniok kellett, hogy azok a vállalkozások a politikai helyzetnek bizonyos elengedhetetlen taktikai változásaival fognak járni okvetetlenül; tehát még azzal sem lehet jogosan előhozakodniok, hogy egy vagy más irányu fordulatra nem számítottak.

Mindenre kellett számítani mindenki-nek. Azokra, amik történtek, amik bekövetkeztek, készen kellett lennie mindenki-nek; hacsak most utólagosan bele nem helyezkedett a vállalkozás pillanataiban semmit sem látók, semmit sem sejtők csendes butaságába.

Azt tudniok kellett, okvetetlenül, hogy a magyar kormányoknak mindig nagy nehézségekkel kellett megküzdeniök; mind-egyiknek utjában állott kisebb-hagyobb mértékben a bécsi ármány; de egyiknek sem volt és lehetett olyan nagy mértékben nehéz a helyzete, mint a mi mostani kormányunknak, amely a kormányzásnak egyébként is nehéz szerepébe egyenesen a nemzeti szellem megizmosításának nagy, megújító gondolatát vitte be.

Éppen ezért a kormányon levő vezérpolitikusokat olyan lelkesedéssel kell támogatni most, a munka lázában, az akadályok hatalmas torlaszánál is, — mint aminővel őket a munka vállalásakor nagy nemzeti munkájukhoz elindítottuk.

Nem szabad egyetlen olyan mozzanatnak sem megzavarni munkájok mostani nehéz pillanatait, ami a hívők lelkét aggodalommal, a vezérek lelkét pedig bizalmatlansággal tölthetné el.

A kiváló bőr- és Nitrocelulóz gyártó: **SALVATOR**

vegy- és bőrgyártóknál, bőrvásárlóknál, szőnyeg- és bútorgyártóknál is huzatos bőrteljesítéssel állunk rendelkezésünkre.

Terméskínálatai: szőnyeg, szőnyeg, szőnyeg.

Kapcsolat: Budapesti Városházánál, 1. emeleten.

Salvator-fürdő Városházánál, Budapest, 1. kerület.

A városi háztartás.

A költségvetés tárgyalása előtt.

A mi időnket minden tulzás nélkül nevezhetjük a züllő háztartások idejének. Ez körülbelül a legösszintébb karakterisztikonja ennek a kornak, melynek hazug az erkölcsstana, — szédelgés a kulturája, szemfényvesztés az élet javaival való pompázása: csak a szegénység, a nyomorúsága, az igerai.

A züllő háztartások idején erősen züllőben van a városok háztartása is. Az egyes sejtek bomladoxása természetesen együtt jár a szervek kórságával. S nagyobb kórsága már nem lehet egy városnak, mint a pótadó-senyv. — Gyógyíthatatlan, utjában meg nem állítható, föltétlenül halálos nyavalya, amelyiknek eddig se orvosa, se orvosága nem akadt. — Kuruzslói — no azok volnának, amiről minden költségvetési körgyűlés bizonyosságot tehet: de a kuruzslók csak arra valók, hogy a jót is elrontsák.

Nagykanizsa város háztartását, melynek tárgyalásába rövidesen bele fog a városi képviselőtestület, még eddig nem lehet a züllő háztartások közé sorolni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy nálunk van az Eldorádó Ámbátor a csödbe jutott Makótól nagyon messze esünk is, semmi különös okunk nincs elfelejteni azt az igazságot, hogy mindnyájunkat é,het baleset.

Ha átszaladunk az utolsó néhány esztendő költségvetésén, nem konstataálhatunk egyebet, mint azt, hogy a város csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudja magát innen tartani a nyolcvan százalékos pótadón. A számarányok egyre növekednek, azonban a kiadások növekedése sehogys se arányos a bevételekével.

Nem is az a baja a mi háztartásunknak, hogy a bevétele kicsi volna, hanem az, hogy a kiadások sok. Bevételeinek rendes a fejlődése, de a kiadásaié rendkívül.

Ez a beteges tünet pedig nem nagykanizsai specialitás, hanem köznyavalyája minden magyar városnak. Tehát az okát sem lehet személyekben keresni, mert hiszen azok mindent mások s a minta-közigazgatású városok helyzete semmivel se különb, mint a miénk. A városi háztartások züllesének közös alapoka az, hogy az állam által a városok nyakába kényszerített feladatok a városok növekedésével egyre drágábbak lesznek, rekompenzáció pedig semmi nem jár értük.

HENTESÁRU-ÜZLET.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Nagykanizsán Fő-ut Uárosházzal szemben egy a mai kor igényeinek megfelelő modern hentesáru-üzletet nyitottam. Állandóan csakis a sajátgyártmányu legfrissebb és legfinomabb csemege hentesárunkat tartom raktáron, igen jutányos árak mellett.

Kérem a n. érdemű közönség szives bizalmát és én biztosíthatom a legjobb kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel **Marton János hentes.**

Az adószedés munkája nyilvánvalóan az állam dolga volna, hiszen abból él, de az adó beszedése mégis ott van a városok nyakában. A katonaság dolga, a sorozások, a nyilvántartás meglint tisztára állanul ternek a ezeket is a város viseli, tartván értük külön hivatalokat nem az állami, hanem a városi közigazgatás és kultúra céljait szolgálja. S végre a közrend, a közegészség, a közbiztonság ügye mindenekelőtt országos érdek volna: mégis mind a városok nyakába szakad. Tessék megnézni Nagykanizsa költségvetését: micsoda óriási összegeket nyelnek el belőle ezek az állam feladatai, megemészte anyagi erőit javát.

S addig, míg az államot valami erővel akcióval, ha kell, akár sztrájkjal is rá nem szorítják a városok arra, hogy maga végezze a maga kötelességeit, nem is állhat helyre a városi háztartások egyensúlya. Addig hiába nevezük vezérlelkűkben és ünnepi beszédekben a nemzeti szorgalom és munka létkető ereinek a városokat, mit nem egyebek, csak állami robotosok. Terheket viselnek anyagi előnyök nélkül. Protekciós falatok gyanánt dob nekik az állam ezt-azt, ha fáradhatatlan kilincselő a képviselőjük, vagy a polgármesterük, — de ezekért a protekciós falatokért is mindig nyuz egyet a boldoggá tett városban.

A vadászó halála.

Gyilkosság az erdőben.

Esküdszéki tárgyalás.

— Saját tudótlanságtól. —

A nagykanizsai kir. törvényszéknél ma kezdődött az esküdszéki őszi ülészaka, mely két bűnügyet tárgyal. Ma *Dávid János* bocskai erdőőr állt vádlotként az esküdtek előtt, azaz vádolva, hogy egy vadászot agyonlőtt.

Takács Sándor 22 éves magyaródi legény öt társával 1907. december hó 8-án elment a pusztamagyaródi erdőbe vadászásra. Éppen az időben mentek szemleutjára *Dávid János* és *Czifra Ferenc* erdőőrök. Az erdőőrök 70—80 lépésről megpillantották *Takács Sándort*, aki futásnak eredt. — *Dávid János* rákiáltott *Takácsra*, hogy tegye le a fegyverét, azonban felszólításának eredményét be sem várva, már rálőtt a vadászóra, ki nek a golyók hátába furódtak. *Takács másnapra meghalt*.

A törvényszék vádpancása halált okozó súlyos testi sértésért helyezte vád alá *Dávid János* erdőőrt.

Az esküdszéki tárgyaláson *Véber Károly* elnökölt, szavazó-bírák voltak *Kenedy Imre* dr. és *Gyenes Sándor* dr. törvényszéki bírák. A vádat dr. *Molnár Jenő* ügyész képviselte. Védő dr. *Miklós Dezso* ügyvéd.

Az esküdtek kisorsolása után megkezdődött a vádlott és tanúk kihallgatása. Tanúk nagyrészt egybehangzóan azt vallották, hogy *Takács Sándor* halálos ágyán úgy nyilatkozott, hogy őt *Dávid János* lötte meg. Az áldozat atyja vallotta, hogy fiát az erdőben sebésülten találta meg másnap délelőtt 11 órakor. Fia azt mondta, látta, hogy mindkét erdőőr felhúta fegyvere ravaszát, de ő futásnak eredt, tehát nem láthatta, hogy a két erdőőr közül melyik lötte meg őt.

Az elnök azon kérdésére, hogy megismeri-e fia puszkáját, az öreg azt felelte:

— Dehogyan ismerem, galambom.

Ettől a perctől kezdve az elnökkel állandóan per »galambom« beszélt.

A tanúkihallgatás befejeztével a bíróság az összes tanúk megesketését határozta el. Ennek megtörténte után a törvényszéki orvosok szakértői véleményükben közölték, hogy a halál közvetlen oka belső elvérzés volt. A fegyverszakértő pedig azt jelentette ki, hogy a vádlott fegyvere 80—90 lépésnyire emberölő képességgel bír.

Délben az elnök felfüggesztette a tárgyalást, melyet a vád- és védőbeszédek előterjesztésével lapunk zártakor folytatnak.

Hirek.

— **A veszprémi püspök és a kongrua.** — Mindaddig, míg a katolikus kongrua ügye a törvényhozás útján elintézését nem nyer, — *Hornig Károly* báró veszprémi megyéspüspök az egyházmegyéjéhez tartozó azon hatvanhárom plébánia kongrua-kiegészítését, melyek arra igényt tarthatnak, — 1909. január 1-től kezdődőleg, évenként közel 22.000 korona összegben, saját folyó jövedelméből fogja kintalni.

— **Muraközi iskolák felszentelése.** Jelenlős ünnepélyre készül Alsómuraközben *Dekány* novéc és *Domásinécz*: a két község új állami iskoláit szentelik fel nagy ünnepélyesség keretében jövő vasárnap, november 8-án. Az ünnepély jelentőségét emeli megyénk népszerű főispánjának, *Batthyány Pál* gróf és kíséretének részvétele is, kik Csáktornyáról indultnak reggel 8 óra felé az ünnepély színhelyére *Dékány*ovecre. Az ünnepély első pontja: szent mise a templomban; utána a domásinéci, majd a dekányovci áll. iskola felszentelése; végezetül ismét szent mise, mely alkalommal horvát és magyar szentbeszédet mondanak. Az ünnepély után a plébánián hivatalos ebéd lesz. Azonkívül a Toplak-féle vendéglőben társasbédet is rendeznek. Az ünnepély-nagyszabásúnak ígérkezik, tájékoztató róla a részletes gazdag program, mely az egész délelőt kitölti. Rossz idő esetén *Batthyány Pál* gróf főispán és kísérete Csáktornyáról *Domásinécz*re utazik; ez esetben itt lesz az első felszentelés.

— **A város költségvetése.** Nagykanizsa város költségvetésén most dolgozik a számvevő. A költségvetés néhány nap múlva elkészül a betervezték a tanácshoz.

— **Pénzügyi kinevezés.** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök *Fatér Endre* zalavármegyei tb. árvászéki aljegyzőt pénzügyi fogalmazó gyakornokká, a zalaegerszegi pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségben kinevezte.

— **Katonai kinevezések.** Teguapi hírlunket még a következőkkel pótoljuk: *Danzinger Ferenc* II. oszt. százados I. oszt. századosná, *Horváth Adólf* főhadnagyot II. oszt. századosná, *Semp Sándor* és *Popovics Manó* hadapród-tiszthelyetteseket hadnagyokká nevezték ki a cs. és kir. 48. gyalogezrednél.

— **Csányi sirja.** Budapestről ígák a *Zalának*: A Zalamegyei Köre Elnöksége számos taggal jelölt meg november 1-én a kerepesi temetőben Csányi László vértanú sirjánál. A Kör elnöke szép szavak kíséretében tette le a Zalamegyei Köre pompás babékoszoruját a sirra, amelyen még akkor egy koszoru som volt.

— **Magyar név.** Kiskoru *Jung Gyula* Béla sümegei lakos nevét *Vidra* magyarosította.

— **Házaság.** *Salo Antal* hírlapíró, a Magyar Nemzet segédszerkesztője, ki tavaly lapunknak volt munkatársa, nőül vette *Popper Emmát*.

— **Gyászrovát.** *Drahanovsky Géza* kir. járásbíró, a periazi járásbírószék vezetője tegnapelőtt Budapesten 38 éves korában meghalt. Haláláról, mely Periazon mély részvételt keltezt, az ottani járásbírószék gyászjelentést adott ki.

— **Ki akar csendőrré lenni?** A honvédelmi miniszter leiratot intézett a kanizsai csendőrségi szárnyparancsnoksághoz, melyben tudatja, hogy azok a csendőrök, akik két év előtt léptek ki a testületből és szolgálati idejük alatt jó magaviseletet tanúsítottak, habár megúszultak is, mint nős csendőrök szolgálati pót díjainak folyósítása mellett újból felvétetnek, ha egyébként nősülésük a csendőrségi szabályokba nem ütközik.

— **Lemondott gyermekmenhelyi igazgató.** *Lévay Ödön* a szombathelyi államgyermekmenhely igazgató főorvosa a belügyminiszternek bejelentette állásáról való lemondását. Főmentését január hó 1-ére kérte. *Lévay Ödön* dr. öt év előtt a pécsi állami gyermekmenhelynek volt főorvosa. Majd megakarta ismerni a világot, amiért tengerre szállt és mint hajóorvos Észak-Amerikába, majd Dél-Amerikába ment. Hazatérve mindent elkövetett, hogy az állami gyermekmenhelyek egyikének vezetését rebbizak. Célját el is érte, a belügyminiszter a szombathelyi gyermekmenhely igazgató orvosává nevezte ki. Hir szerint *Lévay Ödön* dr. most ismét Amerikába készül, azért mondott le állásáról.

— **A segédtanító.** A kultuszminisztertől ma rendelést érkezett Zalavármegye kir. tanfelügyelőjéhez, melyben kijelentette, hogy az államsegélyes felekezeti, vagy községi tanító mindaddig, míg a miniszter állásában meg nem erősíti, csak segédtanítónak tekinthető. A tanítók ideiglenes minőségben való alkalmazása, meg nem engedi s a nem államsegélyes tanítók sem kezdenek meg működésüket addig, amíg a kir. tanfelügyelő előtt hivatali esküjüket le nem teszik.

— **Gyűjtés a temetőben.** A rendőrség halottak napján minden évben állít fel perselyt a temetőben, hogy a városi szegények számára gyűjtsön. — Az idei gyűjtés 42 korona eredménnyel járt, melyet a rendőrség ma osztott szét a szegények között.

— **Sikeros vizsga.** *Grüntfeld Ferenc* nagykanizsai tanárjelölt a tanári vizsgát igen jó eredménnyel letette s azonnal kapott állást a budapesti mintagimnáziumban.

— **Első vágás a hatósági husszékben.** A nagykanizsai hatósági husszék, melyről már több ízben írtunk, ma kezdte meg működését. Ma volt az első kimerés, melynek nagy kelete volt. A husszék árait már ismertettük; eszerint az átlagos árak 40 é. 60 fillér közt változnak.

Gépipró tanfolyam

nyílt meg

folgó évi november hó 1-én.

Jelentkezni lehet

Epstein Vilmos úrnál

Nagykanizsa, Zrínyi Miklós-utca Bazár épület.

— A szobaleány levele. Érdekes levelet kaptunk ma. Itt közöljük úgy, ahogy kaptuk, minden változtatás vagy rövidítés nélkül:

Tek.

»Zala« Szerkesztőség

Nagy Kanizsa.

Kerem a Tiszt. szerkesztőséget e pár sort lapjukban felvenni a melyben kifejezem azon örömet a mely éri a mind lapjukból olvastam a »házi asszonyok öröme« vagy is hogy rendezték a cseledt ügyet, és pedig nem a nagyságának szerzet a városi tanács örömet azzal a kiadot rendeztetel hogy a mely leány egy évben ötszer változtatja a helyit kitiltatik.

Hanem igen azoknak a leányoknak a kik éveken át hú-éggel a szorgalommal dolgoznak azokat táplálja, most az a remény hogy végre mégis kinyillik a nagyságák szeméi hogy el tudják a jót a rossztól választani, vagy is meg becsülik a régi hú cseledjüket.

Azt nem tudja a Tek. főkapitány ur hogy miért gyűlik meg a nagyságának a cseledéket a bajuk és pedig; mert nem izlik nekik a fizetés, és nagyobb figyelmet fordítanak a divatra mind arra hogy van e a cseledjének ennél, rendezes hele vagyis ágya.

Az előbbi vágyuk az volt, hogy Román leányokat hoztának de ezek sem jönnek ide, indjén dolgozni és koplalni, mert azok is meg követelik a méltányos elbánást és a munka bért.

Sokkal jobb célt érnének azok a nagyságák kiknek anyi bajuk van a cseledükkel, ha jó cseledet akarnak számukra biztosítani, úgy annak meg kell fizetni a szorgalmát és hűségét, csak hogy akkor kevesebb maradjon a divatos-kalapsra, de úgy pedig nem kelene idegen (Román) leányokra szorítani sem pedig a városi tanácshoz fordulni, ha igazságot akarnak akkor bánynak vele érdem szerint el, de ne legyenek hozzá durvák, akkor annak a leánynak a lelki ismerete parancsolja kötelességét, csak hogy mind a kősmondás tarta meg halt Mátyás király és vele az igazság.

Bobánovics Roza
szoba leány.

Nagykanizsa, 1908 November elején.

— Az ittas ember halála. Zalaszentgróti tudósítónk írja: *Frisz György* szentgrótpolgárvárosi lakos november 1-én délután betért Stern Samuel korcsmájába s ott estig itta az ujbort. Este 8 órakor reáborult az asztalra s midőn társai költögetni kezdtek, azt veiték észre, hogy halva van. — A sok szeszről szív-szélhűdést kapott.

— A vonat kerekei alatt. Székesfehérvárról jelenti tudósítónk: A bicsketi vonalon Csala és Pákozdi között levő vasuti átjárónál a Székesfehérvár felől érkező személyvonat elütött egy szekeret, amelyen Vargyas János csákvári gazda és a felesége ült. A vonatvezető bár ellengőzt adott nem bírta a szerencsétlenséget megakadályozni. Vargyas a ki rögtön meghalt, a kerekek teljesen szétroncsolták, a felesége pedig, a ki az összezúródás következtében messzire kiestt a kocsiból, súlyos sérüléseket szenvedett.

— Költözködés. Midőn a fecskék megjelennek, csalhatatlan biztosítással jelenti ki mindenki: itt a tavasz? Ép ily határozottan állapítja meg a szemlélő, amidőn a mozgósított szobák az utcára lépnek midőn kőzökcsik, parasztszekerek, párnások butorszállító kocsik mind butort és butort bordoznak a város utcáin: itt a „fertály.“ Ami

jó magyarul azt jelenti, hogy itt a mai lakásrendszert, a bérhába szorított szerencsétlen huszadik századbeli ember legnagyobb átká: a költözködés. Ilyenkor vesszünk bucsut meghatottan az egy, két vagy több szobától, melyet két vagy több negyed évig otthonunknak nevezünk, ilyenkor vonulunk be egy másik hasonló, de gyűlölt lakáába, melyet félév, egyév mulva éppoly fájd szívvvel hagyunk el. Ilyenkor van szűretje a burcolkodó embernek, aki oly különös specialitása a mi világunkban, hogy érdemes volna külön megírni a természet rajzát. A burcolkodó ember három hónapig az ismeretlenség homályában él, hogy „fertálykor“ a legszebb plüsdíványon himbalózzék a szekérra rakott butortorony tetején, hogy behorpassza a zongora tetejét letörje a szekérenyek, asztalok, székek lábát, ellopja azt, amit lehet és végül mindazért borraivalót kérjen. Amint a statisztika bizonyítja ilyenkor török el legtöbb tükör, a legtöbb edény és üvegtermé. Szóval „fertály“ van és a „partáj“ költözik. Ez mindent megmond. S-ézt pedig elárulja az a folyton sürűbben közlekedő kisebb nagyobb szekér, kocsi, taliga, amely két nap óta butorral megrakva közlekedik Nagykanizsán.

— Agyonütötte a kut. Tapaszi Gábor somogyiszilli lakos tegnapiótt behajtott Dombóvárra, hogy kevés egyet-mását a piacon eladja. Újját siker kísérte; nemsokára megtöltött bukszával vígan hajtott hazafelé. Persze, mikor pénzt érzett a zsebében, nehéz lett volna egyhuzamban, minden kiszállás nélkül megtenni a hosszú utat. Jobbnak látta Attala községben megitatni a lovakat. — no meg magát is, — leszállt tehát kocsijáról s betért az utszéli csárdába. Először a maga szomját elégítette ki félliter borral, aztán a kuthoz tartott, hogy lovait megitassa. Főlhuzott néhány vödör vizet, majd hátra ment, hogy lovait a vályuhoz vezesse. Amint ott bibelődött, a gémes kut rudján levő nehéz suly fölrántotta az üres vedret, amely oly nagy erővel vágódott a Tapaszi Gábor halántékához, hogy ez azonnal szörnyet halt.

— A cakkumpakk. Schönhaich hadügyminiszternek kedveskedni akar egyik úlegátus és főemlelteti előtte néhányat a Nagy Endre kabaréjában előadott katonai aktualitások körül. A tábornagynagy érdeklődéssel halgatta a szellemeségeket és kijelentette hogy szívesen esmenne a szakmájába vágó előadásra, ha értené magyarul. Különösen tetszett neki a katonai híres keserves borjújáról szóló vicc. A manővert mutatják be a színpadon és S-ó G-ára leggyver és borju helyett széket kap a vállára, mert így parancsolja a generális, Nagy Endre. Sajó tiltakozik:

— A fene egye meg, de nehéz és ha baj van, le sem lehetem vele az ellenséget.

— Tudd meg fiam — mondta erre Nagy Endre — a cakkumpakkban nem az a fontos, hogy elaludj, hanem hogy — nehéz legyen.

Schönhaich jót nevetett rajta és följegyezte, hogy ezt az ötletet a legközelebbi katonai reformoknál érvényesíteni fogja.

— Ma már nem titok, hisz elismerő levelek is bizonyítják, hogy a legjobb órák, szemüvegek és beszélőgépek csakis — SZÍVÓSANTAL művésznél kaphatók. — Főüzlet Szarvas-kavéház mellett.

Figyelem! * Figyelem!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujonan kezdődő sorsjáték húzásai már

f. évi november hó 19-én és 21-én kezdődnek,

s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb száma

osztálysorsjegyek csakis

Milhoffer Kálmán

sorsjegyirodájában Csengerly-ut-Rosenberg házban kaphatók, tehát igyekezzék mindenki szerencséjét egy sorsjegy bevásárlásával nálam biztosítani.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad 1 korona. 50 fillér.

Játéktérvek és húzási listák ingyen!

Táviratok és telefonjelentések.

A választójogi reformtervezet beterjesztése.

Budapest, november 3. A képviselőház november 8-án ülést tart, mely azonban csak formális ülés lesz. Ezután a Ház legközelebb 10-én ülés s ez alkalommal terjeszti be *Wekerle* miniszterelnök a Bosznia és Hercegovina annektálásáról szóló törvényjavaslatot becikkelyezés végett s ugyancsak ezen az ülésen terjeszti be *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter a választójogi reform törvényjavaslatát.

A képviselőház pénzügyi bizottságából.

Nagy gazdasági fellendülés.

Budapest, november 3. A képviselőház pénzügyi bizottsága *Székely Kálmán* elnöklésével ma délelőtti ülést tartott s megkezdte a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalás. Az ülésen a kormány részéről *Wekerle* Sándor miniszterelnök és *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter jelent meg. A költségvetést *Nagy* Emil előadó ismertette és előadásra ajánlta.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter örömmel jelenti, hogy azok az intézmények, melyek a kereskedelmi tárca körébe tartoznak, *gyönyörű fejlődést mutatnak* és különösen a vasut, és posta és postatakarékpénztárak *óriási fejlődést tانتatnak* föl. Ez kétségtelen jele annak, hogy az ország gazdasági fejlődése gyors lendületet vett.

Nagy Ferenc behatóan foglalkozik a vasuti tételekkel és sürgeti a vasuti adminisztráció újraszervezését és decentralizációját.

A választójogi reform ellen.

Brad, november 3. Az aradmegyei Pécskán ma a románok tiltakozó népgyűlést tartottak a választójogi reform törvénytervezete ellen. A gyűlésből üdvözítő táviratot küldtek — a királynak.

Sirolin

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köbögés, skrofulozis, influenza

ellen szüntelen tanár és orvos által megcsepeztetve.

Mindig értékes utazásokat is kínálunk, kérjen mindenképp „Roche“ eredeti csomagolást.

Roche

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

A Polónyi-Lengyel ügy a kurian.

Budapest, november 3. — A kir. kuria ma kezdte tárgyalni a Polónyi-Lengyel ügyet. — Lengyel Zoltán képviselőjében Vassonyi Vilmos jelent meg, a referens Valkay bíró. Az egész délelőtt a tejedelmes előadói ismertetéssel telt el. A védőbeszédre holnap kerül a sor. Lehet hogy már holnap kihirdetik az ítéletet.

Vasuti katasztrófa.

Budapest, november 3. Kelenföldön ma délelőtt egy tehervonat összeütközött egy gyors tehervonattal, minek következtében két mozdony és hat kocsis megrongálódott. A forgalmat átszállással tartják fenn.

Balkáni bonyodalom.

Szaloniki, november 3. Ma elrendették, hogy a vasutat állandó katonai felügyelet alá vegyék, nehogy bolgár bandák megtámadják a vonatokat és kirabolják.

Konstantinápoly, november 3. Konstantinápoly közelében egy betörő banda tegnap 12 állomást akart megszállani. A kivézenyelt katonaság elűzte a támadókat, kikről még nem tudják, hogy bolgár bandák-e vagy közönséges rablók. Drinápolyban 300 ember csatlakozott hozzájuk.

Konstantinápoly, november 3. A közvetlen tárgyalások Törökország és Bulgária közt ma megkezdődtek.

Lapzártakor.**Dávid Jánost fölmentették.**

A mai esküdtzéki tárgyalás délután öt órakor azzal az eredménnyel ért véget, hogy Dávid Jánost az esküdtbíróóság fölmentette. Miklós Dezső dr. ügyvéd, védő igen hatásos beszédében arról győzte meg az esküdtteket, hogy tárgyi bizonyítékok nem szólnak a vádlott bűnössége mellett. Nagy hatással volt a beszéd azon része is, mely az erdész súlyos feladatát festette. Az esküdték a hozzájuk intézett kérdésekre nem-mel feleltek, mire a törvényszék kimondta a fölmentés ítéletét. Az ítélet jogerős.

Nagy tűz Kiskanizsán.

Lapunk zártakor telefonon jelentik nekünk, hogy Kiskanizsán a Bajcsai uton tűz támadt, mely fenyegető gyorsasággal terjedt tovább. Eddig szalmakazalok és pajták állnak lángokban.

Közgazdaság.**Értékpapír tőzsde**

— Mai árfolyamok. —

(Távirat)

A Pestli Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény	738 50
Osztrák hitel	632 25
4%, magyar koronajáradék	92 10
Kereskedelmi bank részvény	3368.—
Salgótarjani köszvényrészvény	585.—
Rímanurányi vasút	537 25
Adria tengerhajózás	395 —
Hazai bank	284 25

Értesítés! Alulírott tisztelettel értesitem az építő közönséget, hogy Nagykanizsára költöztem s *Eötvös-tér 21. szám alatt*

Építészeti-vállalati irodát nyitottam,

tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb vállalatoknál alkalmaztatásom ideje alatt szereztem. Főtörökvelem az, hogy az építőtőmöt a legnagyobb megaláztatással, lelkiismeretesen ki-elégítem. Bár milyen csekély építettség végett hívásra elmegyek, esetleg tanácsot is szolgáltok. — Mindenféle építkezés csak saját vezetésem és felügyeletem alatt történik. Elvállalok a leggyorsabb alacsony építéstől kezdve a legmagasabb és komplikált építések, körkémencék, gyári kéményeket, gépek alapozásait és bármiféle építés és javítási munkákat és előnyös fizetési feltételek mellett készítek terveket és költségelirányzatokat.

Kőművesmesteri vizsára 6 hét alatt az esti órákban elkészítek. — Tisztelettel kérem az építő közönség becses pártfogását.

tisztelettel maradok:

BÖLCSFÖLDY JÁNOS, építőmester

Építészeti vállalati iroda. Eötvös-tér 21. N. Kanizsa

Uri lakás

a város belterületén 1909. május hó 1-ére

kiadó.

A lakás áll 6 szoba és mellékhelyiségekből.

— Cím a kiadóhivatalban. —

Ház eladás.

Sarokház 35 év óta fenálló szatmár-üzlettel, tőzsde és italméressel betegség miatt eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

özv. Steinitz Károlyné Nagykanizsa, Kossuth Lajos tér.

4075 tk. 908.

2270-1

Árverési hirdetmény.

A perliki kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Reményi Zoltán és dr. Zakál Lajosnak Purics Mihály névs Pály Franciskával bodosáni lakos elleni végrehajtási ügyében 43 kor. 90 fill. hátralékos tőke ennek 1908. évi szeptember hó 23. napjától járó 5%, kamatai és 13 korona 50 fill. árverés kérelmi költség illetve 63 kor. 10-e, ennek 1902. április 30-tól járó 5%, kamatai 25 kor. 90 fill. költség behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perliki kir. járásbíróság területén fekvő következő ingatlanra u. m. a. hodosáni 18 szikvben a II. sor. 13 hrsz. a foglalt 13 összeirási számú ház, udvar és kert valamint a hozzá tartozó legelő és erdőilletőség az 1881. évi LX. t.-cz. 156 §-a alapján egészben 888 korona kiküldési árban mint becsárban az 1908. évi november hó 25. napján délelőtt 10 órakor Hodosán község házában dr. Reményi Zoltán perliki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen a becsaron alól is eladtni fog.

Venni szándékozók figyelemztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kiküldési ár 10%-át bánatpénz fejében letenni tartoznak.

Perliak, 1908. évi november 1. napján.

Szentes, kir. albiró.

A Pápai gróf és egyéb történelemek. 30 elbuzsólás.

Írta: Zöldi Márton. Ára 3 korona.

Szabadságharcunk emléke. Nemzeti díszmű. Ára 6 K helyett 3 K

Rusztia—Magyarország nagy vasúti térképe állomáslégyezéssel. Ára: 2 korona 20 fillér. 12

Kapható: Fischel Fülöp fia könyvkereskedésében

RUM

1 liter 90 krajcár

KÁVÉ

(kitünő karlsbadi keverék)

1 kilo frt. 1.60

Naponta frissen pörköelve

1 kilo frt. 2.10.

DROGERIA a „Vöröskereszt”-hez Nagykanizsán.

A szőlőt új életre fakasztja
és
dupla termést
biztosít
száritott hizósértétrágya!

a kőbányai

Kérjen tehát mielőbb közelebbi ismertetést, gazdák hiteles szakvéleményeit, árajánlatot, melyekkel szívesen szolgál a:

Budapest-Kőbányai Trágyaszáritógyár
Bosányi, Schlettertrumpf-és Társa.

Nagy Irma:
Sötétbőrök, Egyurilány vallomása!
Az iróni első, legnagyobb sikerű könyve, melyben buja szépségű, megrázó realizmussal festett érzéki történeteket mond el a nem-gyönyörűkéről, a lineáris kéjtől, vérbűnűkötől a brutálisan perverz szerelemig.
Bolti ára 2 korona.
Kapható: Fischel Fülöp fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-
kereskedésben, Városház-palota; ide
latásandók az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hátkoz kérése:

Egy hóza	1.- K.
Negyedéve	3.- "
Féléve	6.- "
Egy évre	12.- "
Postai átutalással:	
Egy hóza	1.50 K.
Negyedéve	4.50 "
Féléve	9.- "
Egy évre	18.- "

Melletegok, báll kimutatások és magán-
közlemények soronkint 50 fillér.
Előgyászai és esküvel értekezések díja
5 kor.; előfizetőknél 3 korona.

Megjelenik naponkint este 6 órakor ünnepnepok kivételével.

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: BÉVÉSE LAJOS.

Bojkott a magyar állam ellen.

Nagykanizsa, november 4.

A nemzetiségek és a szociáldemokraták azt határozták, hogy ha nem sikerül nekik a választási reform olyatén megvalósítása, amilyent ők akarnak, akkor a passzív rezisztencia terére lépnek, bojkott alá helyezik a magyar államot.

Csodálatos szándék. A bojkott alatt értjük azon eljárást, mely szerint azon egyénnel, ki ellen az eljárás irányul, minden érintkezést megszüntetnek, neki szolgálatot nem tesznek, tőle szolgálatot el nem fogadnak, nem létezének tekintik. Ilyen eljárást óhajtának a nemzetiségek és a nemzetközi szociáldemokraták a magyar állammal szemben, ami épületes dolog lesz.

Nem fogják igénybe venni a magyar államhatalom segélyét, intézményeit, — de nem is tesznek semmiféle állami szolgálatot, nem fizetnek adót, nem teljesítenek katonai szolgálatot stb., mert ez a passzív rezisztencia, az állami bojkott értelme. Ezzel azután veszedelmes térére lépnek a harcot vívók, mert ezzel már érintkezésbe jutnak oly törvények rendelkezéseivel, amelyeket már a passzivitással sértenek meg és amely törvények rendelkezéseinek fogantatása oly közpolgári kötelesség, amelyeket büntetlenül bojkottálni nem lehet.

Ezen eljárásnak természetesen az lesz a következménye, hogy az államhatalom a renitenskedőket kötelelességök teljesítésére szorítani fogja, mert ezt tennie kell is mindenkiel szemben, legyen az bárki és akár milyen pártállású.

Ha pedig azt fogják tenni a nemzeti-ségi és szociáldemokraták, hogy az országgyűlés által hozandó választási törvény által adott szavazati joggal nem fognak élni, ez nem baj. Baj csak akkor lesz rájuk nézve, ha netán az új törvény a szavazás tényét kötelezőnek mondja ki és pedig bizonyos következmények terhe alatt.

Nagyon természetes, hogy akkor a következményeket alkalmazni kell mindenki ellen ki a joggal való éleést elmulasztja. Ha pedig a szociáldemokraták és a nemzetiségiek a választási joggal élni nem fognak, úgy ebből minden esetben csak ők húzzák a rövidebbet, mert önmaguk zárják ki magukat az alkotmányból, ahova pedig erősen vágytak.

Ezzel ismét csak azt mutatják meg, hogy nem érettek még az államügyek vitelére, vagy az erre gyakorolható befolyásra.

Micsoda parlamentünk lenne nekünk, hova süllyedne az országgyűlés olyan felfogás mellett, hogy ha a kisebbség ott hágná helyét, ha lessavaztatik, kimondaná a bojkottot, nem venne részt a törvényhozásban; a tüntetésekre szánná magát, megakadályozná a munkát erőszakkal, mert ez a működésük ereje, jellege, amelyet azonban a parlamentbe ereszténi nem szabad, legalább nem abban az arányban, hogy a mi országgyűlésünk egy korcsmai népgyűléssé alacsonyodjék.

Akárminő legyen tehát az új választási reformjavaslat, mi is csak arra ügyelünk, magában foglalja-e azon biztosítékot, hogy a magyar nemzet szuverenitása sérelmet ne szenvedjen, megvannak-e benne azon intézkedések, hogy a bekerülő elemekből nem származhatik-e olyan többség, mely a függetlenségre, önállóságra való törekvésünket nem fejleszti-e retrográd irányban, vagy pedig a nemzetiségek és más állampolgárok törekvések hatalomra jutásával nem lesz-e a békés együttélés és fejlődés veszélyeztetve. Ha ezen biztosítékek megvannak, akkor semmi kifogásunk a javaslat ellen, legyen az piurális, vagy singularis, titkos vagy nem titkos.

Az pedig, hogy a nemzetiségek és a szociáldemokraták — akik csak az államhatalom ellen való küzdelemben, egyek, holott törekvéseik minden egyéb kérdésben még nagyobb ellentét léteznek közöttük, mint a nappal és éjjel között — a választói javaslattal nincsenek megelégedve és választójoggal nem fognak élni, ezzel nem törődünk, ez a bojkott csak előnyére fog válni a magyar népnek és a magyar nemzetnek.

A zsidóság és a választói reform. A néppárti lapok kezdettől fogva riadót fújnak a választójogi reform kész tervezés ellen, mert úgy találják, hogy az növelni fogja a zsidók számarányát. Állítólag emiatt az országgyűlési néppárti elleneszi fogja a reform törvénytervezését. Ma az Alkotmány veti félre a barátságokat és táblázatos kimutatást közöl arról, hogy némely törvényhatóságban csaknem tulsulyra emelkednek a zsidók szavazatai. Ennek okát abban találja, hogy alig van zsidó az országban, aki a kétszeres szavazati jog értelmi, vagy vagyoni cenzusát meg ne híná. Minden zsidóra két szavazatot számítva, a kimutatás szerint a zsidók szavazatai a következő arányokban fognak sze-

repelni: Pozsony város 17.8%, Komárom város 19.3%, Budapest 22.3%, Beregmegye 26.9%, Ungmegye 28.1%, Nagyvárad város 29.3%, Máramarosmegye 40.8%, Ugocsa megye 27%. E számok azt fejezik ki, hogy a megye, vagy város öszes szavazatainak hány százalékát adják le a zsidók. Bennünket ez a kimutatás csupán azért érdekel, mert felekezeti szempontból még nem hozták nyilvánosságra a reformtervezet adatait.

Kossuth Ferenc az iparfejlődésről.

— Saját tudósítónktól. —

A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap kezdte tárgyalni a kereskedelmi tárca költségvetését. Az ülés lefolyásáról tegnap távirati tudósítást közöltünk, melyet most Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek az iparfejlődéséről tett nyilatkozataival egészítünk ki.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter előadja, hogy a kormány kinevezése óta, 1908. április 8-ától 1908. október 1-ig ipari célokra összesen 31.160.000 koronát áldozott, amelyből a gyáriparra kerekén 29.250.000, kisipari célokra 3.800.000, háziiparra 770.000, ipari ösztöndíjakra 330.000 korona esett. Különösen kiemeli, hogy a kisiparra az előző kormány által engedélyezett 800.000 korona körüli összeg évi hásszeggel szemben az évi emelkedés oly jelentékeny, hogy csupán a lefolyó 1907. évben 1.800.000 koronát fordított arra a kormány. Elismeréssel emeli ki, hogy a tekintetben lelkes támogatója a miniszterelnök, aki, mint az ipar tanács elnöke, nagy buszpalommal karolja föl az ügyet. Ami az ipartelepek helyének megválasztását illeti, a helyzei megválasztásán nehéz, mert ellentétes érdekek állanak egymással szemben. Figyelembe szokták venni, hogy az egyes városok milyen előnyöket nyújtanak a létesítendő telepeknek. A nemzetiségi vidéken elhelyezett gyáraknak is megvannak az előnyeik, mert egyes ilyen ipartelepek valóságos kolóniái a magyarságnak. Sajnálja, hogy a vízierők felett való rendelkezés nem tartozik a ressort-jába. Rendkívül fontosnak tartaná iparfejlesztés szempontjából a vízi erők államosítását, mert azt nem helyesli, hogy az egyes gazdák készpénzben kapjanak támogatást, hanem sokkal praktikusabb lenne, ha az ipartelepek a hajóerőt kapnák ingyen.

Az egyre fejlődésben levő kisipart adományozásokkal, oktatással és másképpen is mindig támogatja. Az országos szervezést is előszerínek tartja és olcsóbb anyagbeszerzés és hitelnyújtás céljából 3 évenkénti részletekben tízezerévezőrezer koronát bocsát az országos hitelbiztosítékot részére.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyaghajókai, köszvényes, emelkedésgései és ismeretes bántalmakkal mind hatásos.

Természetes vasmentes ásványvíz.

Kapható csomagolóanyagok nélkül vagy csomagolóanyag nélkül.

Salvator-áruháza Václavský Budapest, V. Dohánykeresztény 1.

A vajdahegyháti gyilkosság.

Maxl és társai.

Esküdtárszéki tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Országosan szenzációs bűnügyben ítélkezett ma a nagykanizsai esküdtbíróóság, mely előtt Maxl János volt korcsmáros, ennek felesége és Szabó János hahóli származású legény álltak azzal a súlyos váddal terhelt, hogy Szalay Samu volt Kazinczy utcai korcsmárost megölték és kirabolták.

Az esküdtárszéki tárgyalás anyagát a következő események szolgáltatták:

Gyilkosság az erdőben.

Ez év február 25-én a vajdahegyháti erdőben egy irtózatosan megcsönkített hullára akadtak, mely a földbe volt beásva és a földből kilátászó lábazárcsontjai, melyekről az erdei vadak a húst lerágták, galyakkal voltak betakarva. Arca, hása és gyomra hiányzottak, nyakán pedig késsel vágott hatalmas seb tátongott. A vizsgálat föltevése szerint a hulla már két hónap óta feketett az erdőben. Hosszas nyomozás után megtudta a rendőrség, hogy december hóban egy borvásárló járt Kiskanizsán két társával s erre ráillik a hulla személyleírása. Ezen a nyomon elindulva kétségtelenül megállapította a rendőrség, hogy az áldozat Szalay Samu volt nagykanizsai korcsmáros.

Kihallgatták Szalay szállásadóját, aki vallotta, hogy Szalay december elején elment hazulról, hogy bort vegyen s többé nem tért haza. December közepén levelet kapott Légrádról, melyben Szalay azt írja, hogy súlyos beteg s egy borvátországi kórházba fölvéteti magát. A levél azonban nem volt a Szalay írása.

A rendőrség csakhamar kinyomosta, hogy annak idején Maxl János és Szabó János jártak Szalayval Kiskanizsán s azt is megállapította, hogy a légrádi levelet Maxl írta. Ezek alapján Maxlt, Szabót és később Maxlnét is letartóztatták, ez utóbbit azért, mert tudott a gyilkosság előkészítéséről. Hosszas vallatás után a gyilkosok beismerték bűnüket. Vallomásuk szerint december 8-án Cserfőn lerészegítették Szalayt, aztán este 7 óra tájban az erdőn megtámadták és egy nagykéssel elvágták a nyakát. — A nála talált 800 koronát s arany óraláncát elrabolták és ezeken megosztottak. A hullát csak másnap délelőtt földelték el.

E vallomás alapján adták át a gyilkosokat az ügyészségnek.

A mai esküdtárszéki főtárgyalásról a következő tudósítás számol be:

Az esküdtek előtt.

Már a kora reggeli órákban nagy közönség gyülekezett az igazságügyi palota előtt, de a tárgyalási terembe csupán belépőjeggyel bocsátották be a közönséget. A folyosó és a tárgyalási terem tele van rendőrökkel, rendőrhivatalnokokkal és fogházőrökkel. Fél kilenc óra tájt a főtárgyalási terem már zsúfolásig megtelt, s lassankint szállingóznak az esküdtek is. A három vádlott Maxl János, Maxl Jánosné és Szabó János a főtárgyalási terem melletti fülkében tartózkodnak, mind-egyik egy-egy szuronyos fogházőr kíséretében. Maxl Jánost a vizsgálati fogság nagyon meg-törte, sápadt, alig áll a lábán és egyre csak

azt hajtogatja: «Jaj, Istenem! Mi lesz velem? A felesége és Szabó János csendesen és kö-zömbösen néznek a tárgyalás elébe.

Pont 9 órakor Závody Albin kir. kuriai bíró, törvényszéki elnök megnyitja a tárgyalást. A tanács tagjai: dr. Kenedy Imre és Fischer József törvényszéki bírák, jegyző: Wital György; a vádat dr. Jureczky Iván kir. ügyész képviseli; Maxl Jánost dr. Miklós Dezső ügyvéd, Szabó Jánost dr. Havas Hugó, Maxl Jánosné dr. Lőke Emil védelmezik. — Elővezetik a vádlottakat s ezek személyi adataikat mondják be.

Maxl János 52 éves alacsony, sovány emberke. Síró, alig hallható hangon beszél s oly gémoltalanul viselkedik, hogy szinte alig hihető, hogy ez a töpörödött, gyáva emberke miként tudott ily szörnyű, kegyetlen bűnt elkövetni. Beismeri bűnösségét.

Szabó János 18 éves, bajszatlan legényke aki bátran beszél.

Maxl Jánosné 42 éves, sovány, alacsony asszony, aki szintén határozott, messzehallható hangon adja le személyi adatait és mondja, hogy ő nem bűnös.

Ezután megalakul az esküdtbíróóság; de még mielőtt az elnökök a sorsoláshoz fogott volna, felkelt Koltay Ferenc korcsmáros esküdtbíró és kéri a bírói tiszt alól való felmentését, mert Maxl János neki bérmafia. De a bíróság — ez okból nem mellőzhette, mert a törvényben ez az ok felemlítve nincs, de a véletlen segített, mert Koltay nem is sorsoltatott ki.

A 12 esküdtbíró kisorsolása után Maxl János vádlottat hallgatja ki az elnökök.

Maxl János beismeri a bűnösségét és meg akar szabadulni a vallomástól azzal, hogy elmondja, hogy az iratokban minden meg van és jól van megírva. Az elnökök bízgatására ezután nagynehezen belefog. Elmondja, hogy ő tudta, hogy Szalaynál sok pénz volt; hogy Maxlné őt és Szabó Jánost bujtotta fel hogy csalják ki Szalayt a cserfői hegyre, ott részegítsék le, bánjanak el vele és vegyék el a pénzt. Meg is beszélték Szalayval, hogy december 8-án vasárnap kimennek együtt Cserfőre bort venni. Ő már december 6-án megköszöri a nagy kést, mellyel Szalay gégejét metszették át s december 8-án a felesége várta lakásuk előtt Szalayt és tartotta szőval, amíg ő meg Szabó János felkészültek; indulás előtt a nagy konyhakést újságpapírba csavarta és zsebre tette.

A cserfői hegyen három pincébe is betértek s mire ez utolsó pincét elhagyták, Szalay már oly részeg volt, hogy sem állni, — sem menni nem tudott. Ő és Szabó bevezették az erdőbe s mikor Szalay elesett és felkelni nem tudott, ő oda adta Szabó Jánosnak a kést. — Szabó János elvágta áldozatuk gégejét, a pénzt, az órát elvette Szalaytól és erre hazatértek. A pénzt az asszonynak átadják. Az asszony megkérdezte tőlük, hogy Szalay hulláját elföldelték-e, s mivel ez meg nem történt, — Maxlné figyelmeztetésére másnap, december 9-én ő és Szabó János Teisz Istvánnától kapták kértek kölcson, kimentek a cserfői erdőre és elföldelték a hullát.

Elmondja ezután Maxl, hogy a yanu elhárítása végett Légrádról a levelet ő írta.

Szabó János vádlott ugyanigy adja elő a tényeket. Ő is Maxlné vette rá a gyilkosságra. De Szalayt nem ő ölte meg, hanem Maxl. Nála a kés nem volt s Maxl nem is adta volna át neki a kést, mert félt volna, hogy Szalaytól elveszi a pénzt és nem adja

Maxlnek. Ő látta, mikor Maxl Szalay gégejét átvágta.

A Maxlial való szembesítés után is mindkét vádlott megmarad a maga állítása mellett.

Maxlné kihallgatása volt a főtárgyalás legizgalmasabb jelenete. Maxlné sírva hangoztatja ártatlanságát. A férjével és Szabóval való szembesítés közben oly izgatottan viselkedik, hogy közéje és férje közé szuronyos börtönört kell állítani, hogy egymásban kárt ne tegyenek. Szemére veti férjének, hogy az ő és ártatlan gyermekeinek jövőjét tönkretette, hogy első nejét is halálra kinozta. Ő nyugodtan aludt a börtönben és lép az akasztófa alá is, de a férjét már a börtönben is megkinozta a furdaló lelkiismeret.

Ezután a tanukat hallgatja ki az elnökök. A tanuk az ügy lényegére keveset tudnak.

Varga György és Dávidovics Ferenc azt igazolták, hogy Szalay Maxlial és Szabóval az ő pincéjükben járt. Dávidovicsnál a szerencsétlen Szalay még kérkedett a pénzével és a százasbankókat kiterítette az asztalra.

Kiss Gusztáv tananak Maxlné mondta, hogy le kellene ütni azt a vén disznó Szalayt, annyi a pénze és mégis a néptömháza jár enni.

Orlov Mari, Klein Adolfné azt tanusítják, hogy Maxl és Maxlné rosszul éltek, hogy Maxl iszákos, dologkerülő ember volt, s az asszony szülei tartották őket s a háznál az asszony volt az ur.

A kir. ügyész indítványára még kihallgatták Bay György rendőrkapitányt és Madarász rendőrt, akik igazolták, hogy Maxlnének a Szalay pénzének és értéktárgyainak rejtekhelyéről tudomása volt.

Az orvosszakértők nyilatkozata után a bíróság a kérdéseket szövegezte meg, melyeket az esküdtekhez fog intézni, s ezután a tárgyalás délután 3 óráig felfüggesztett.

Délután következtek a perbeszédék, mely közül lapunk zártakor az ügyész vádbeszéde tart. Verdíkt este előtt nem várható.

Tíz milliós örökség.

Gróf Batthyányiné hagyatéka.

— Saját tudósítónktól. —

A győri ítélőtábla rendkívül érdekes hagyatéki pörben hozott a héten ítéletet, melyet Nagykanizsán is nagy érdeklődéssel vártak, mert a pörös felek közül többen közeli ismerősei a kanizsaiaknak. A pör tárgya egy tízmilliós hagyatéka, amely az egy évvel ezelőtt meghalt gróf Batthyány Béának, született Tarnóczy Etel után maradt hátra. A grófné végrendeletében hitbizományt óhajtott felállítani. Kikötése azonban, — hogy amennyiben nővére Tarnóczy Antónia, a végrendeleti feltételek mellett a hitbizományt átvenni hajlandó, úgy kivételosen mint nő, elsősorban a Batthyányiakat megelőzőleg őt illeti meg a birtok, a többi Tarnóczy testvér azonban csak csekélyebb részt kap.

A hagyatéka ellen két Tarnóczy testvér valamint gróf Batthyány Iván és Zsigmond pört indítottak, utóbbiak Tarnóczy Antóniának a hagyatékból való kizárását kérték. A törvényszék kimondta, hogy a hagyatéka első sorban gróf Batthyány Iván és utódörköseit, másodszorban gróf Batthyány Zsigmondot és örököseit illeti meg. Azonban Polónyi Dezső ügyvéd érvelésének is helyt adott a bíróság, kimondva, hogy Tarnóczy Antóniának amíg csak él, az egész vagyon feletti haszonélveseti joga van a Batthyányiakat megelőzőleg. A győri ítélőtábla ezt az ítéletet most teljes terjedelmében jóváhagyta.

Hirek.

— A megyei adók és a vármegyei tisztviselők. Az állami tisztviselők illetményei eddig is csak állami és községi adóval voltak megterhelve, megyei és utadót azonban nem fizettek. A belügyminiszter ma arról értesítette Zalamegye alispáni hivatalát, hogy ezen kedvezményt a vármegyei tisztviselőkre is kiterjesztette.

— A vidék réme. Az egész országban sok panasz merült fel az automobilok és a motoros kocsik ellen. Sok a szerencsétlen esetek száma, melyeket az automobilok okoznak. E miatt a községekben eléggé értéető rettegéssel és bosszankodással fogadják a határban megjelenő automobiloikat és motorokat, amelyek valósággal frappirozzák a falusi népet. A sok oldalról felhangzó gyakori panaszok hatása alatt a törvényhatóságok körében erélyes akció indult meg az automobilok és motorok szigorú megrendszabályozása érdekében. Elhatározták, hogy az egész ország területére egyforma és közönség vagyoni és közbiztonsági érdekeit védelmező szabályrendeletet alkotnak. A mozgalomhoz való csatlakozásra Zalavármegye törvényhatóságát is felszólították. A legfőbb ideje volt éppen, hogy végrevalahára történjék valami ezen a téren.

— Házasság. Neumann Aladár gyógyszerész holnap tartja egyházi esküvőjét Prager Erzsé kisasszonnyal. A polgári esketés ma délután történt meg.

— Tiszti szemle. A nagykanizsai cs. és kir. 48-ik gyalogezrednél ma ellenőrző tiszti szemlét tartottak a tartalékos tiszték felett. A vidékről is igen sok tartalékos tiszt jelentkezett. Itt említjük, hogy a holnapi katonai utóállítást a Polgári Együletben tartják meg.

— Egy volt kanizsai tanár családjának baloseta. Könnyen végzetessé válhatott volna az a baleset, mely Vidor Salamon győri, volt nagykanizsai felsőkereskedelmi iskolai tanár családját érte. Vidorék tegnap lakást változtattak a új lakásukban, melybe gázvilágítás van bevezetve, — a gázcseppekkel ügyetlenül bántak el, úgy, hogy gáz ömlött a szobába. Közben gyufát gyújtottak, amittől robbanás következett be, mely a jelen volt iskolaszolgálat, Vidorét és Béla fiát földhöz vágta. — Mindhárman megsérültek.

— A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolában tegnap tartott alakuló gyűlésen a tisztikart a következőképpen alakították meg: Elnökök: Búu Samu igazgató. Alelnökök: Markovits Dávid tanár. Pénztáros: Balog D. tanár. Ellenőr: Domány Ármin tanár. Titkár: Polák Árpád f. oszt. tanuló. Könyvtáros: Szeidmann Ernő f. oszt. tanuló. **Vásztmány:** Intézeti tagok: Břandlhofer Antal alsó osztályu tan., Székely Ernő alsó oszt. tan., Szabó Imre köz. oszt. tan., Belioni József köz. oszt. tan., Stern László f. oszt. tan., Neumann Károly f. oszt. tanuló.

— Betörő cigányok a templomban. A veszprémi egyházmegye területén, a somogy megyei Babócsán az éjjel kőbőrcigányok betörték a templomba, hol több ezer korona értékű templomi felszerelést raboltak el.

— A kiskanizsai tűz. Tegnap első jelentésünk a kiskanizsai tűzről tulozta a veszedelmet, mert csupán egy szalmakszal égett a Piváry-utcában. Mire a tűzoltók oda értek, a tűz tovaterjedése már meg volt akadályozva. A kár jelentéktelen.

— Fölösztartott izraelita hitközség. Zenicáról (Boszniaából) írja tudósítónk, hogy a legutóbbi ünnepek alkalmából a spanyol benzinkút és bevándorolt zsidók alapon ünnepoztek egymással. A két ritusban egymástól eltérő felekezet a templomot más más időpontban használta, de istentisztelet után oly éles ellentét merül föl a régi és új ritus követők között, hogy még sebesüléseket is ejtettek egymáson. Az országos kormány Sarajevóban ahova a csendőrség a komoly színezetű vezekedéstől jelent et tett, a hitközséget feloszlatta és a templomot hatóságilag bezáratta. Most azt egyik tábor sem veheti igénybe.

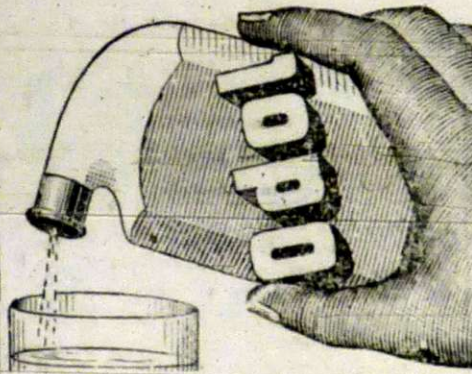
— Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Drávasárárhely községben a folyó évi december 13-ikára eső országos vásár ez évben kivételesen december 14-én tartassék meg.

— A járványos asszony. Egyik nagykanizsai bíró előtt jóképű magyar jelent meg a napokban. Válopórt indított a felesége ellen. — Hát aztán miért akar válni az asszonytól? — kérdezte tőle a bíró.

— Nagyon járványos, kértöm nem lehet azt már kiállani.

— Mit ért az alatt, hogy járványos, talán kolerás, vagy hólyaghimlős az asszony?

— Nem a' kértöm, hanem mindég kóborog, mint a gazdátlan kutya!

Az Odol kitűnő hatása különösen ama sajátságán mulik, hogy beszívódik az olvas fogakba és nyákhártyákba s azokat ugyszólván telíti. E hatás inkténtének óriási fontosságát értsük meg jól: míg tehát a többi száj- és fogtisztító szer tisztán csak a szájöblítés rövid pillanataiban hatnak, addig az Odol határozottan tartóshatásu, mely hatás még jóval tovább tart, mint ameddig a fogakat tisztítjuk. E tartós- és utóhatás igen érdes tudományos vizsgálatok tárgyát tették, melyek valamennyien egyértelműen bebizonyították, hogy az Odol e különös hatása folytán rothadási folyamatok nem keletkezhetnek a szájban s így a fogak elpusztulását megakadályozza. Aki az Odolt következetesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog- és szájápolást gyakorolja.

Szamarköhögés

könnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsió használata folytán Orvosok, hábak és szülők bizonyítják ezt ezer és ezer évében.

SCOTT-féle Emulsió

segít azért, mert elsőrangú alkatrészei és az eredeti SCOTT-féle eljárás kiváló szerre teszik sőt táperje is elsőrangú. Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

— Kapható minden gyógytárban. —

Figyelem! Figyelem!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujonan kezdődő sorsjáték húzdsal már

f. évi november hó 19-én

és 21-én kezdődnek,

s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb számu

osztályosorsjegyek csakis

Milhoffer Kálmán

sorsjegyirodájában Csengery-ut Rosenberg házban kaphatók, tehát igyekeztek mindenki szerencséjét egy sorsjegy bevásárlásával nálam biztosítani.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad 1 korona. 50 fillér.

Játéktervek és húzási listák ingyen!

Októberi időjárásunk.

Klimatologiai jegyzetek alapján.

Égi tünemény.

— november 4.

Ezen hónap rendkívül száraznak mondható, amennyiben a hónap első felében semmi, második felében is csak 117 mm. csapadékunk volt, legnagyobb csapadék 18-án 49 és legkisebb 23-án 0.6 mm. volt; a normálnál hűvösebb is volt, mert az atlagon alul 3 egész fokkal maradt, a mi nek természetes következménye volt, hogy a téli öltözetet kellett váratlan hirtelenséggel elővenni. Füstös légtör 4-én, a délután pedig márc 7-én jelent meg, a füstös légtör a száraz — és a délután pedig a hideg idő hírnöke. Leghidegebb volt 21. és 22-én — 26 fok, legmelegebb 5-én 15.4 fok, a hónap átlagos melegege 7.5 fok, mely a normális 10.5 foknál alul 3 egészet jelent. Az uralkodó szél a keleti volt, utána legtöbbször észak és délkeletről fúj; teljes szélségen 1 napon sem volt feljegyezhető. Tiszta derült napunk volt 5, — egészen borult 4 nap, — átlag ezen hónap 4 tized részben borult.

Különleges esemény is észleltetett 11-én es e fél nyolctól kilencig, másfél órán át a felkelő hold fényküllőkkel volt körülvéve a legszabályosabb formában, éppen úgy, mint a szent képekben látható fényugarak szabályszerűen elhajló és ritkuló sárgás fény.

Ujdonságot képez vidékünkön, hogy már 19-én az első hó pelyhek (este 8-9 órakor) szállingóztak a földre; 23-án pedig d. e. 8-10 ig havazott, majd egész nap csöppögős idő volt.

Ihási Horváth István, a nagykanizsai meteorologiai állomás vezetője.

Táviratok

és telefonjelentések.

A kultusztárca tárgyalása.

Budapest, november 4. A képviselőház pénzügyi bizottsága Széll Kálmán elnöklésével ma folytatta a költségvetés tárgyalását. Ma a kultusztárca költségvetése került sorra, melyet Sággy Gyula előadó ismertetett. Az ülésen a kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök, Apponyi és Dnrányi miniszterek jelentek meg.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter szükségesnek tartja kiemelni,

hogya a kiadásokat a költségvetés realitása miatt növelte egy millió koronával.

Rakovszky Béla kijelenti, hogy a néppártban nagy elégedetlenség uralkodik amiatt, hogy az autonómiairól a törvényjavaslat már rég készen fekszik a miniszter asztalán s még mindig nem nyújtják be a képviselőházhoz, pedig a trónbeszédben is megígérték a sürgős elintézt.

Nagy Emil visszautasítja azt, hogy az autonómiát itt pártszempontból tegyék szóvá, mert az országos érdek és nem pártérdek.

Bizony Ákos, mint protestáns ember, melegen óhajtja a törvény javaslat beterjesztését, mert azt hiszi, hogy az a felekezeti békét meg fogja szilárdítani.

Széll Kálmán elnök figyelmezteti Rakovszkyt, hogy a bizottságban semmit sem szoktak pártszempontból megítélni.

Az ülés folyik.

Az amerikai elnökválasztás.

London, november 4. Az éjjel érkezett jelentések szerint Taft Williamot választották az Unió elnökévé. Újabb tudósítások szerint Taft megválasztása óriási szótöbbséggel történt. Szavazatainak száma meghaladja Roosewelt 1904-i szavazatainak számát. Magában New-Yorkban több, mint 200 ezer szavazatot kapott Taft.

A déldunai monitorok.

Budapest, november 4. Illetékes helyről közlik, hogy a monitorok Péterváradról Zimonyba mentek s ott folytatják gyakorlataikat. A hajók egész télen Zimonynál fognak gyakorlatozni.

Belgrád, november 4. A magyar osztrák déldunai h. jóosztály Zimonyhoz érkezett, ami itt nagy nyugtalanságot keltett.

A balkáni bonyodalom.

Belgrád, novemb. 4. Ma a Skuptsina előtt óriási tömeg verődött össze, mely élénken tárgyalja a történeteket és sürgeti a báborut.

A Polónyi-Lengyel pör a kurián.

Budapest, november 4. A Polónyi Lengyel pörben ma Valkay előadó bíró befejezte a pör ismertetését, aztán délben Székely koronagyógyász tette meg előterjesztéseit.

A bűnös szerelem áldozata.

Egy főhadnagy öngyilkossága.

Vizsgálat az ezrednél.

Budapest, november 4. A budapesti téparancsnoksághoz szolgálattételre beosztott Hofler Henrik 83. gyalogezredbeli főhadnagy az éjjel a téparancsnoksági épületben levő lakásán fölbeltette magát és nyomban meghalt. — A főhadnagy ellen az ezred egyik őrmestere panaszt tett, hogy homo sexualis hajlamaival üldözi a legénységet. Emiatt szigorú vizsgálatot indítottak, mely nagyon terhelő adatokat derített fel. A főhadnagyot ez kergette halálba.

Gyilkos rendőr.

Lippa, november 4. Barka Vazul községi rendőrőrmester ma valamiért felelősségre vonta Dancsu István rendőrt s midőn ez visszafelelt, egy vashattal úgy sújtotta fejbe, hogy a rendőr holtan bakott a földre. A gyilkos rendőrőrmestert letartóztatták.

Gépiró tanfolyam

nyitott meg
folyó évi november hó 1-én.

Jelentkezni lehet

Epstein Vilmos urnál

Nagykanizsa, Zrínyi Miklós-utca Bazár épület.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény	736 50
Osztrák hitel	631 25
4% magyar koronajáradék	92 10
Kereskedelmi bank részvény	3367.—
Salgótarjáni közszénbányarészvény	585.—
Rimamurányi vasút	536.—
Adria tengerhajózási	396.—
Hassai bank	284.—

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 4.

Készáru-üzlet.

Jobb vételkdy mellett buza 5—10 fillérrel másabb

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április	12 43
" " október	10 88
rozsa " április	10 24
" " október	—
zab " április	8 51
" " október	—
tengeri " május	7 47
repce " augusztus	14 50

150.000 korona vagyonnal bíró hajsdon, földirtokos leánya, 21 éves, férjet keres. Azonkívül még több száz vagyonos partbia előjegyzésben úgy hogy minden igénynek bármikor megfelelehetünk. Forduljon minden házassálandó Schlesinger céghez, Berlin 18.

Osengeri utcában

2 ablakos csinosan butorozott szoba

külön bejárattal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

ÓRIÁSI PÉNZT

takarít meg minden háziasszony, hogyha papírszalvétákat használ. 100 db. papírszalvéta 1 korona. Diszesebb és valódi japán papírból 1 koronától fejjebb.

Uril akás

a város belterületén 1909. május hó 1-ére

kiadó.

A lakás áll 6 szoba és mellékhelyiségekből.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Gazdaasszonyi

állást keresek

özvegy Kancsal Anna

Nagykanizsa, Kinizsi-utca 33. szám.

Egy 22 éves izr. vallású jobb családból való

vas- és fűszerkereskedő segéd

V. gimnáziumi osztály végzettséggel, 7 éves prakszissal előkelőbb üzletben állást keres. Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kérek, D. F. jelige alatt címezve.

A törvényszék uradalmi épületében

egy nagy

pince bérbeadó

1000 korona évi bérért.

Ajánlatok f. hó 15-ig

a hercegi erdőhivatalhoz beterjesztendők.

szőlő fajlisztaságért jött állva, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

KÜLLÖMENTI

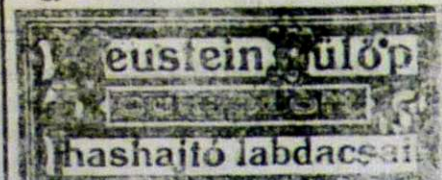
első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 37 sz. (Nagyküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett díszes levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megítése előtt az ismerős személyiségtől úgy szó, mint írásbelileg bizonyítást szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Legolcsóbb és legjobb hatású HASHAJTÓ.

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULÁI)

feloldozza minden tekintetben a has- és bélbetegségeket. Feltűnő szer mentos minden káros anyag részről, a legjobb sikerrel használják az általános bantalmánál, könnyű székletet szerez, vérszáj egy gyógyszer sem tartalmazhat és alkalmasabb

SZEKREKEDÉS

legyőzésre, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pillula tartalommal 30 fillér, 8 doboz 8 dobozzal tehát 120 pillulával 2 koronát.

A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utazatókól óvakodjunk! Neustein Fülöp hashajtó tableting tessek kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a tiszta bejegyzett Szent Lipót védjegy és Pillát Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A kereskedő törv. által védett cégünknek öngyilkosnak rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerész Szent-Lipóthoz

Wien, Pflanzengasse 8.

Exportáló: Kautzsch Keleti Gyula és Boldog Lajos gyógyszerészek.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Náder-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésben, Városház-palota; ide utasodnak az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.
Munkások, bűn kimutatók és megérkezők díjmentesen 50 fillér.
Előfizetési és reklámszerződés díja 5 kor.; előfizetőnek 3 hónap.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponta este 6 órakor keddnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben kassza kasszába:
Egy évre 1.- K.
Három évre 3.-
Félévre 6.-
Egyszeri 12.-
Postai számlafizetéssel:
Egy évre 1.20 K.
Három évre 3.60
Félévre 6.-
Egyszeri 12.-
Egyre csak este 6 óráig.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feladvány szerkesztő: MAGY SÁNDOR.

Szerkesztő: MÉVÉK LAJOS.

Az orvosok fizetésrendezése.

Uj törvény életbeléptetése Zalában.

— Saját tudósítottól. —

A központi és körorvosok egy régi vágyának megvalósításáról értesíti a belügyminiszter egy ma érkezett leirata Zalamegye törvényhatóságát. A fizetés rendezés és a közszolgálati szabályzat, melyért az orvosok évek hosszú sora óta küzdöttek, november elsőjén életbelépett.

Az erről szóló értesítéssel kapcsolatban felhívja a belügyminiszter az alispánt, hogy az új törvény előkészítő munkálatait, az orvosi körök új beosztását, a közegészségügyi szolgálat módosítására vonatkozó intézkedéseket *szóron kívül* eszterházi, a körorvosok törzsfizetéséről szóló kimutatókat sürgősen készítse el és az új törvénynek megfelelő szabályrendeletet esetleg rendkívül körgyűlés egybehívásával alkossa meg, hogy az új törvény életbeléptetését semmiféle hátráltatás.

Az új törvény összes rendelkezései kiterjednek a városi orvosokra is, csak egyetlenegy pontban nem; ott ahol a fizetésről van szó, ott kivonja a miniszter a városi orvosokat a fizetés alól.

A belügyminiszter leirata szerint a vezető orvosok törzsfizetése 1600, a többi orvosoké 1400 koronában lett megállapítva. Ehhez járul még ötévenként a korpótlék, melyeket mind az állam fizeti. A lakbér nem állapítja meg számszerűleg a rendelet, csupán annyit mond, hogy az az orvosi állás és hivatal igényelnek megfelelően de legalább 3 szobás lakás 1 rendelőszoba megfelelő mellékhelyiség és házikertből álljon. A lakbér felét az érdekelt község fizeti és ott, ahol a község az orvosnak természetbeni lakást ad csak abban az esetben változtatható meg a jelenlegi helyzet, ha a lakás az igényeknek meg nem felel.

A betegápolási látogatási díjakat tetemesen emelt a miniszteri rendelet. Nappal az addigi 40 fillér helyett minden látogatás 1 korona, éjjel pedig 2 korona lesz. Az orvosi rendelőteremben tett látogatások díjat természetesen mérsékeltebbek. Nagyobb távolságokban tett látogatásnál távolsági díj állapítandó meg, mely a fuvardíjjal egyetemben megyei szabályrendelettel szabályozandó.

Előnyös rendelkezése még az új törvénynek az is, hogy ezentúl minden 5000 lakosra számítanak egy orvost és minden 800 lakóval bíró község tartozik egy okleveles szülésznőt alkalmazni.

Érdekes része az utasításnak, amely a városi orvosi állásokról szól. A miniszteri rendelet a városi orvosi állások szervezésénél épségben hagyja azokat a rendelkezéseket, melyeket a város az új közegészségügyi szabályzatok megalkotásánál hozott, amennyiben a városi egészségügyi szolgálatot akként kontemplálja, hogy szabadon hagyja azt a kérdést, hogy a városi vezető orvos mellett a többi orvosoknak kerületi beosztást, vagy munkaköri beosztást ad-e a város.

A muraközi papok.

— november 5.

A Zala többször támadást intéz a muraközi papság ellen, amely szerinte magyarellenes.

A 251. számban újra hangzatos frázisok voltak olvashatók: »Folytatódna az izgatásoké s »Vádak a kottori plébános ellen.« Szinte megdöbbentem, hogy még az a nagy magyar Lászlák Lajos plébános is talán — ilyen címek után ítélve — izgatott a magyar állameszme ellen vagy elégetett egy magyar trikolort.

S mint olvassam a »Zala« ban körözött levelet, — bár azt gondoltam, hogy a véres kardot kell végighordozni a muraközi papok ellen sz országban, — hát látom, hogy a kottori iskolaszék belügyéről van szó. Igaz, hogy a heccelevél megkockáztat egy-két kiszólást: »hogy mennyire zagrábi kommandórság dolgosa a muraközi papoké, vagy »mikor teszük államivá e sok munkát véghezvethető muraközi iskolákat; — mégsem teszük a kottori ügyet közérdeklűvé, de igenis a vélt kottori horvát izgatásban ütnek egyet a muraközi papokon.

Pedig a muraközi papság hazafias; a zagrábi érsekség kommandója egy-két feltűnni vágyó magyar fixa ideája, amely ellen harcot folytatnak egészen az előléptetésig. Hát még Lászlák urat összehozni valamiféle horvát agitációval, — teljesen állításom mellett bizonyít. A levél még nem bizonyít semmit. Hogy az iskolaszék mint fog rendelkezni a hittan tanításáról s azon felpanaszolt tiszteletdíjról, — az öbozra tartozik. Hogy pedig a plébános agítál az államosítás ellen, ez egyszerűen kötelessége. Ó épügy, mint a »Zala«, tudja: aki az iskola, az a jövő. Az Egyház-e vagy nem, a papra nézve nem lehet közömbös. Iskolákat küzdelem nélkül nem adhatjuk fel, bár tudjuk, hogy az államosítás részben vagy teljes egészében végrehajtott volna, ha a kultusbudgetbe többet tdtak volna felvenni.

De ehhez sok pénz kell! Az államosítás sok más ok mellett azért sem lehetne célja az államosítás. Az Egyháznak isteni és természeti joga van iskoláikhoz, de meg az államnak nem is érdeke az államosítás. Az iskolákért folytatott harc, amely az államosítás közpönyegébe burkolódik, a christianismus és az antichristianismus harca, — s így a felekezeti iskola mellett való küzdelem — önmagában tekintve, mint Kottorban — nem a hazellenes izgatások folytatása.

Attól pedig nem kell félni, hogy a levélíró szerint felekezeti-zagrábi. A felekezeti iskolákban épügy, mint az államokban a tanítás nyelve magyar, — s így bármily jellegű iskolában az ügybuzgó tanítóknak nagy tere nyílik a magyarosításra, s nem kell — ne is tegye a levélíró — a tucatemberek közé sülyednie. Talán az állami iskola, Muraközben tekintve, jobban tudna magyarosítani? Koránt-

sem. A tanítás ugy is úgy folyik, mint a magyar vidékeken. A horvátországi iskolaügy meg rendezettebb, mint a miénk. — Azután tegyük fel, hogy a papok magyarellenesek lennének; talán az állami iskola hozzáuk fűzné őket? Ehhez az iskolának nincs ereje.

Ezért én ilyen irányzatot s megtévesztő cím írására nem találok okot a tiszteletdíj és az államosítás logikátlan összehozásában. A kottori plébános ellen emelt »vádak«-at majd nélkülünk is elintézi az iskolaszék és a tanfelügyelőség.

Tehát most sem volt ok rugni egyet a muraközi papságon. De hát ha már az a cél, nekem volna egy-két megjegyzésem. Jártam többször Muraközben s ismerem a papságot. A papság álláspontja ez: Muraköz erősen magyarosodik, — de tegyék félre a tüntető magyarak a gögőt és arroganciát, ne szólítsák a szegény embert »buta horvát-nak, s nem lesz baj, nem lesz nagy-horvát agitáció Muraközben amint még most nincs.

Hogy Horvátországban másként van de ott sem mindenütt úgy, mint némely lap írja — ezen nem csodálkozom annyira, mint azon, hogy a külföldön (a brüsszeli konferencián is) hazánkat gyalázó demokratáinkat nem részesítik a lapok kellő figyelemben és erős kritikában.

Mert bizony izgatások történnek hazánk ellen mindenfelé, de legkevésbé a vallásos Muraközben.

Mezgar József,
rk. káplán.

A káplán ur levelét közöltük, nehogy azzal valóban, hogy a Muraköz ügyeinek tárgyalásában célratosságot vezet bennünket. Nem, mi nem akarunk ezzel »feltűnni« és ilyen ambíció a vármegye közig. bizottságát és közgyűlést sem vezette akkor, mikor megállapította, hogy Muraközben veszélyes magyarellenes izgatás folyik és ebben jelen téken részt vesznek a papok. Emlékeztések az ősi megyegyűlés reményei; akkora legulsyosabban vádolták a jelenvolt Pecok kanonokot és társait, kik nagyon gyengén tudtak védekezni. Egyébként alig mulik el hét, hogy papi izgatásokról ne kapnánk tudósítást, melyeket közlünk is, anélkül, hogy azokat valaki megcáfolhatná. Legutóbb már egy horvát tábort pap merészkedett Magyarországon területen ellenünk izgatni.

Nem akarjuk egész bűnlajstromát ismertetni a horvát izgatásoknak. Konstatáljuk, hogy a káplán ur nem ismeri Muraköz, külföldben tudna Magdicsék veszett agitációjáról és ennek ezeféle megnyilatkozásáról, melyeket a Zala regisztrált. Biztosítjuk, hogy a Muraközért folyó harcban felekezeti szempontok nem vegyülnek s a káplán ur levelének elhibázott része az, mikor ilyen motívumokra hivatkozik. A magyarság harca Muraközben jogos és becsületos. Aki ezt néhány em-

ber feltűnni vágyásával magyarázza, az magát is kiteszi a vádnak, hogy egy irányban szintén feltűnni vágyásból akar szolgálókat tenni. Az iskolák dolgában pedig elvárható a muraközi papságtól, hogy első sorban magyar legyen s az iskoláknak a magyarosodást előmozdító államosítása ellen ne igazságnak.

A vajdashegyháti gyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

A perbeszéd.

Már délután 5 óra elmúlt, mikor az esküdtekhez intézendő kérdések megszövegeztettek. Maxl János és Szabó Jánosra nézve a rablással párosult gyilkosság vagy emberölésben való tetteitársaságra, Maxl Jánosra nézve vagyilagosan e két bűncselekményben való bűnségekre tett kérdést a bíróság. A bűnségekre Maxl névvel azzal követte el, — szólt a kérdés — hogy Maxl János és Szabó János bűnét rábeszélésével és helyeslésével előmozdította.

Dr. Jurecsky kir. ügyész nagyon mélyreható jogi tudással magyarázta az esküdteknek a rablás, a gyilkosság ismérveit s a bűnségekre vonatkozó elveket. Élénk színekkel ecsetelte a bűncselekmény társadalmi okait és veszélyességét. A vádbeszéd tárgyalgosságával az esküdtekre mély hatást tett.

Dr. Miklós, Maxl védője arra hivatkozott, hogy Maxl közvetlen tettessége bizonyítva nincs s így beismerése dacára Maxl csak bűnségéd lehet Szabó János mellett. Kéri, az esküdteket, hogy kérjék Maxl-ra nézve a bűnségekre tartalmazó kérdés feltételét és feleljenek erre igennel. De ha a jelen keretben akarják elbírálni az ügyet, mondják ki Maxl't az emberölésben bűnösnek, mert Maxl, a ki alkoholisták létre korlátozott beszámíthatósága, szándékának előre való meglontolására, s ez a gyilkosság tényeleme szemben az emberöléssel, képtelen.

Dr. Havas, Szabó védője szerint a felelőség, a jelen bűn szerzősége egyedül Maxl't terheli. Az ő védenca fiatal, tapasztalatlan gyermek és a vén gonosztevő Maxl áldozata. Ő is kéri a bűnségekre nézve az esküdteket, hogy kérjenek kérdést feltenni, esetleg védenccét emberölésben bűnösnek kimondani.

Dr. Lőke Maxl névvel védője beszédét az esküdtek feszült figyelemmel hallgatták. Igen sikerülten fejtegette, hogy Maxl névvel a bűnségekre semmiesetre nem vétkes. Mivel sincs bizonyítva, hogy a két tettet ő vette volna rá a bűn elkövetésére, de ha igaz volna is, Maxl névvel a felbujtásban volna bűnös. De ezzel az ügyész nem vádolta meg. Az, amit Maxl névvel tett, legfeljebb bűnpártolás, de ezt a cselekményt Maxl névvel, mint a tettes hiteztársas törvényeink értelmében büntetlenül követ-hette el.

Dr. Lőke büntetőjogi fejtegetéseit, melyek büntetőjogunk legnehezebb témáit tárgyalták, szellemesen alkalmazta a laikus esküdteknél mértékű, s védőbeszéd végén, bár hangsúlyozta, hogy csak az értelemből kíván szólni, ritka érzelmi hatást ért el.

Az ügyész, majd a védők felszólalása után az elnök tartalmatlan tanította ki az esküdteket, akik fél 8 óra után vonultak vissza határozathozatal végett és egy órai tanácskozás után Párkány József hirdette ki a verdiktet.

Az esküdtek Maxl Jánost és Szabó Jánost a gyilkosság és rablásban való tetteitársaság-

ban mondta ki bűnösöknek, míg Maxl János névvel felmentették.

Maxl és Szabó közömbösen, míg Maxl névvel sírva fogadták a verdiktet.

Ezután az ügyész és a védők a büntetési létel tekintetében tettek indítványt s a tanács a büntetés kiszabása céljából visszavonult.

A főtárgyalási teremben ezalatt megható jelenet játszódott le. A kir. ügyész tanujelét adta, hogy hivatását a maga komolyságában és nemesességében mélyen felfogja, — Maxl névvel mellől az egyik börtönört eltávolította és megengedte, hogy a hallgatóság közé vegyüljön, jelképezvén ezzel, hogy az esküdtek szuverén határozata Maxl névvel visszaadta a társadalomnak.

Negyed tiz órakor hirdette ki a szakszírság ítéletét, mely szerint Maxl János életfogytiglani, Szabó János 15 évi tegyházat kapott. Maxl és védője az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be. Szabó megnyugodott az ítéletben, míg védője dr. Havas az ő érdekében semmisségi panaszt jelentett be. Maxl névvel 8 havi vizsgálati fogság után szabadon a közönséggel együtt távozott a tárgyalóteremből.

A főtárgyalást Zárvady Albin kir. kuriai bíró szokott előkelő tárgyalgosságával vezette.

Figyelem! ✂ Figyelem!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomásra hozni, miszerint az ujonnan kezdődő sorsjáték huzásai már

f. évi november hó 19-én

és 21-én kezdődnek,

s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb számú

osztályosorsjegyek csakis

Milhoffer Kálmán

sorsjegyirodájában Csengery-ut Rosenbergházban kaphatók, tehát igyekezzék mindenki szerencsésjét egy sorsjegy-bevásárlásával nálam biztosítani.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad 1 korona. 50 fillér.

Játéktervek és huzási listák ingyen!

Hirek.

Szeretjük a várost.

— november 6.

A Székesfehérvár és Vidéke című lapból közöljük ezt a hírt:

»A város adósságainak rendezése. — Tudvalevő dolog, hogy egy helybeli tőkepénzes, aki egyelőre nem nevezte meg magát, másfél millió koronát ajánlott fel a város adósságainak rendezésére, illetve szánására. Ámbar vejjünk, hogy ki ez a fenkölt gondolkodású polgár, de kívánsága szerint mi sem írjuk ki nevét. Hanem jelezzük, — hogy az ajánlat ügyében a városi törvényhatósági bizottság folyó hó 12-én rendkívüli köz ylést fog tartani.«

Határozottabb lett volna, ha előbb a hírt közöljük, és csak aztán jegyeztük volna meg félreértések elkerülése végett, hogy a dolog nem Nagykanizsán, hanem Székesfehérváron történt. Régi, kipróbált, elkoptatott újságról ravaszkodás ez, mely talán az egy esetben csúfított közt mondott volna. Mert ki az ördög

hítte volna egy percig is, hogy Nagykanizsán milliomos akad, akiben a város szeretete másfél millió erejéig fellángolt volna.

Dehogy, kérem! Ilyen kísérletnek mi igazán nem vagyunk kitéve, ettől féltésnek bennünket. Azokat a naly polgárokat Aradnak hagyjuk, kik haláluk ágyukon százezreket testáinak a vértanuk városának és Székesfehérvárnak azt, aki a város adósságait akarja rendezni.

Mi szónokolunk, ágálunk, szidjük a szidandókat és jegyzőkönyvi köszöneteket szavazunk egymásnak, — de nem adunk. Őzen pillanatainkban legfeljebb részvénytörzést emelünk, de ismét nem adunk. Nem adunk, mert szerények vagyunk s megelégszünk azzal, — hogy egy felszólalásunk után olyan dicőseget élvezzünk, mint ha rendbe hoztuk volna a város zülött szénáját.

Ez az, kérem! Itt lakunk, de nem nagyon szerettük ezt a földet, ezt a várost. Legfeljebb a pótdadó erejéig s ez a 78%-os szerelmünk is kötelező.

Uj irodalmi társaság Budapesten.

Tömdörülnek a modernnek.

— Saját tudósítónktól. —

Eddig sem az Akadémia, sem a Petőfi-Társaság, sőt még a Kisfaludy-Társaság sem tudta bebizonyítani, hogy Magyarországon a nyomorgó, mellőzött és föl nem ismert írók szülőföldjén szövetkezéssel lehet közönséget teremteni. Most fővárosi irodalmi körökben híre jár egy olyan próbálkozásnak, amely tiszteltreméltó bátorsággal, de meglehetősen naiv hittel siet eléje a jövőnek.

Uj irodalmi társaság van alakulóban. Elnöke híre szerint Ambrus Zoltán, — alelnöke Ignóty és Bródy Sándor voltának. A társaság tervezői tegnap már értekezletet is tartottak azokkal az írókkal, — akiket érdemesnek találtak a társaságba való fölvetésre. Megállapíthatjuk, hogy az új céger alatt egyesülő írók jórésze az ugynevezett „modern” iskola tagja, s eltekintve néhány ismert névtől: az elnökökön kívül: Kabos Rdéty, Molnár Ferencről, Ady Endréről, Bíró Lajostól és még néhánytól — javarészt csakugyan a külföldi modernnek iskoláját járó fiatalok.

Kiviláglik ez abból is, hogy nemcsak néhány szerényebb, de komolyabb fiatal író, hanem Mikszáth Kálmán és Herczeg Ferencet is mellőzték az alakulásnál. Egyelőre titok, hogy ennek mi az oka, vagy a célja. Az új határozatlanok egyébként a »Magyar Irodalmi Társaság« nevet akarják fölvenni. Nem magyar, aki sikert nem kíván nekik. Diadalt és főleg — közönséget.

— E. Nagy Olivér külföldi előadásai. E. Nagy Olivér dr. jogakadémiai tanár, kinek neve lapunkban közölt cikkei révén olvasóink előtt is ismeretes, a vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából a külföldön előadásokat tart a magyar közjog köréből. Első előadása Grácban, az ottani jogászegylet körében volt. Második előadása október 31-én Prágában volt, a harmadik pedig november 10-én Münchenben lesz.

— Az igazgató papok ellen. A magyar kir. kuria elyi jelentőségű határozatot hozott, melyben kimondja, hogy azok ellen a papok ellen, kik a szószékéről az állami anyakönyvvezetés ellen igaztnak, hánvádi eljárás indítandó meg.

— Frigyes királyi herceg új birtoka. Pécsről jelentik: Frigyes királyi herceg új birtokot vásárolt Horvátországban: megvette Zay Miklósné grófné, született Károlyi Margit grófné tiszennyevesi holdas topolcai birtokát a felszereléssel együtt a 300.000 koronáért. A birtokot a bélyei jószágigazgató hatáskörébe osztották be.

— Az indolens kiskánizsaiak. A multkorai kiskánizsai tűzvész alkalmával a kerületek lakói, mint megirtuk, felháborító magaviseletet tanúsítottak és még a rendőrök felszólítására sem voltak hajlandók a tűzoltásnál segíteni. A renitens kiskánizsaiak közül emiatt a rendőrlőkapitány többet 50 korona pénzbüntetésre ítél, mely három napi fogházbüntetésre változtatható át. Az ügy főlebészés folytán a belügyminiszterhez került, ki a főkapitány ítéletét jóváhagyta.

— A kis didergőkért. A szegénysorsu iskolás gyermekek felruházására újabbán a következők adakoztak: N. N. 5 kor. az Osztrák Magyar Bank tisztviselői kara 45 kor. Eperjesy Gábor 5 koronát.

— A paraszt képviselő egy grófról. Somogy vármegye hétfői közgyűlésén az alispán megemlékezett a tarnócai gróf, Széchenyi Ferenc elhunytáról, amikor főlszólat Szabó István, a nagyatádi választókerület nemrégiben megválasztott országgyűlési képviselője, hogy méltassa az elhunyt földesurat. Hosszan beszélt Széchenyi Ferenc grófról, akinek nevét a nép szívébe zárta. A kiszgardák nevében szól, a kiszgardák szeretetének ad kifejezést, amikor a jó tarnócai grófról — így nevezte Széchenyi Ferencet a nép — néhány szót szól. Ez a mágnás belátta, hogy a magyar népet csak a földhöz juttatással lehet megmenteni a kivándorlás és az egyke pusztításaitól; 6 állandó kisbérleteket létesített birtokai tekintélyes részében és kiszgardákat ültetett bele, akik boldogok voltak, hogy maguknak művelhetik a földet és örömmel fizették a bért úgy, hogy a grófnak is meg volt a haszna. Ezt kellene követni mágnásainknak, akkor nem hallana senki zugolódást, nem az urak ellen lesz a nép hangulat, hanem a főurak mellett. A kiszgardák képviselőjének ezen szívből jövő beszéde a közgyűlés tagjaira igen jó benyomást gyakorolt.

— A szanatoriumi gyűjtés eredménye. A József kir. herceg szanatoriumegylet Nagykanizsán is helyezte el reticulóket, melyekbe csak egy virágszálat a jelszóval gyűjtöttek a szanatoriumegyletnek. A gyűjtést tegnap lezárták a eddig Poredus Antalné és Farkas Vilma urhölgynek szolgáltatották át a helyi bizottság vezetőségének gyűjtésük eredményét. Eszerint Poredus Antalné 93 korona 16 fillér, Farkas Vilmánál 144 korona 14 fillér gyűlt össze. Szíves írádozásaiért egyelőre itt mond köszönetet a helyi bizottság vezetősége.

— Gyakorlatok a tánciskolában. Mayersberg Frida tánciskolájában szombat délután 8 órakor ösögyakorlat, este 9 órakor pedig bostongyakorlat cigányzenével. Vasárnap este 9 órakor kőnkivánatra ösögyakorlat tartanak a felnőttek részére, szint a cigányzenével.

— Szerbiába szökött kereskedő segédek. Mondja még valaki, hogy a pult mögött nem-e dobog ép oly hevesen a hazafias érzület, mint más életpályán. Belovitic Sándor bródi divatáru kereskedő cég két segéde minden bucsu nélkül ott hagyta gazdasját és átsököttek Szerbiába oly célból, hogy ott az önkéntes hadsereghez csatlakozzanak. Mint lendő kereskedők bizonyára

helyes érzéssel kiismatolták, dehogi keveredik Szerbia igaz háborúba. Így a rizikó nem nagy, a hazafias érzülettel és szabadság rajongással pedig a szökövény segédek már tündettek, így mindenképpön csakja hasznos lehet ezen hazafiaságban való utazás.

— Ingyen. A palini osztályparancsnokság közli, — hogy 10 darab nőri és 2 darab hidegvérű ménnel rendelkezik, melyeket egyszeri próbára a tulajdonosoknak ingyen átenged.

— A nagykanizsai vendéglős, mássáros, kávé és pincérek együletének elnöke tisztelettel meghívja a tagokat Kaszner János vendéglős f. hó 6-án délután 1/4 órakor történi temetésére. Összejövetel a temetőben.

— Istentisztelet. Az izr. templomban a péntek esti istentisztelet november hó 6-ától kezdve további inézkedésig 1/5 órakor fog kezdődni.

— A vakok dunántúli intézete és Zala megye. A közoktatásügyi miniszter egy ma érkezett leiratában arról értesíti Zalavármegye alispáni hivatalát, hogy a vakokat gyámoltó dunántúli fiók-egyesület szombathelyi foglalkoztató telepet egy ifjú vakok tan és nevelő intézetével bővítette ki. Hogy ez a humánus és kulturális intézmény neves földadatának minél jobban megfelelhessen, elhatározta a kultuszminiszter, hogy jövő évre egy a kor igényeinek megfelelő, minden tekintetben kielégítő épületet emeltet az állam költségén, a tanerők javadalmazását pedig a közoktatásügyi tárca költségvetésébe véteti föl. Az intézetnek dologi kiadásai és a növendékek eltartási költségei azonban olyan nagy összeget igényelnek, mely már csak a társadalom áldozat készségének támogatásával lenne fedezhető. — A miniszter fő hívja tehát Zalavármegye törvényhatóságát, hogy alakítson egy bizottságot mely a vakok nevelő és tanintézetében létesítendő alapítványi helyek és adományok gyűjtése, az intézet anyagi támogatása érdekében úgy hivatalos, mint társadalmi uton eredménnyel működné. A humánus és kulturális intézmény föltétlen megérdemli azt a támogatást, melyet a kultuszminiszter kör és joggal el is várhat Zala megye áldozatkész közönségétől.

— Gyermekhulla a padlason. Győről írják ezt a rejtélyes esetet: Takács Józsefné győri lakos engedélyt kapott, hogy a káptalandombon a kocsiszin padlásán szalmával megtöltse a zsákját. Tömés közben egy gyermek holttestére akadt. A gyermek szája ronggyal volt bedugva, tehát gyilkosság esete forog fenn. Takácsné lejövet találkozott egy jól öltözött középkorú nővel, akinek elbeszélte az esetet, az nyomban ajánkozott, hogy bevissz a gyermekehullát a rendőrségre. Takácsné oda is adta neki, de a rejtélyes hölgy mindezeidig nem adta át a gyermek hulláját a rendőrségnek, mely most nagy apparátussal nyomozza. A csikós pólyát, melyben a gyermek volt Takácsné beszolgáltatta a rendőrségre.

Gépiró tanfolyam

nyilott meg

folyó évi november hó 1-én.

Jeletkezni lehet

Epstein Vilmos urnál

Nagykanizsa, Zrínyi Miklós utca Bazár épület.

Amerikai levél az ismerősökről.

Egy Amerikába szakadt földünk küldte ezt a levelet, melyben más Amerikában élő zalamegyelekről emlékezik meg. Leírásából sejtjük, hogy kikről van szó. Az érdek: a levél a következő:

Kedves otthonmaradottak! Ezt a levelet még San-Franciskóból írom, vagyis Friskóból, ahogy a benzölöttek az aranyvárost nevenik. Mire ti olvassátok, engem már a Csendes-Oceán közepén ringat egy kínai hajó, mely a menyek országába visz, hol hivatal vállalok. Előkelő és jól fizető hivatal. Kanizsai ismerőseim bizonyára nagyon csodálkoznak ezen, ha tudnák, hogy ki e levél írója. Mert közülük való vagyok, jól ismernek az otthonlevők s én is ismerem őket, ismerem a Korzót, a Kanálst, a Potyilt s szép városunk egyébe nevezetességit. De nehezen szakadtam el tőlük! Ma is ünnepnapom, ha minden hónap végén megkapom a Zala összegyűjtött számaikat. Ezeket ezentul Nankingba küldik utánam.

Különbön megvagyok és hosszú, fájdalmas vergődés után megalapítottam az existenciámat. A bobokéni szénhordástól a kínai vámtiszttségig hosszú ut vezetett, gyári műhelyekben, délamerikai bányákon, hajcsárságon és kereskedelmi irodákon át. De kibírtam s azt hiszem, ezzel levezekeltém a multat. Ezt hisszük mi mind, kik utlevél nélkül jöttünk át a tengeren.

Ezt a levelet azért írom, hogy még a közlelőből bucsuzzam Kanizsától és átadjam néhány ismerős szives üdvözlését. Az egyikkel San-Franciskóban ismerkedtem meg nemrég egy matröz-korcsmában, a világ leggyűlésebb és legveszélyesebb népe között. Szentén Kanizsáról való s nemrég jött hazuiról, hol kereskedő volt. Megéi valahogy, bár nem úgy, mint otthon.

Kanadában egész sereg földművest találtam, kik Zalából valók. Ezek ingyen kaptak földet s azt művelik. De elszórtan találkoztam más zsalakkal, köztük egygyel, aki otthon nagy ur volt, azouban itt mérsékelt az igényeit s Chicagóban az utcán kitisztította a cipőmet.

Volna még sok írni valóm, de minek? Mi; én és Kanizsa már aligha találkozunk az életben. De ha megzall a visszaemlékezés, Nankingból küldök leírásokat a Zalának. Isten veilük!

Kínai vámtiszt.

Értékpapir tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nyughonizsal fiókjánál jelentése:

Magyar hitelrészvény	736 50
Osztrák hitel	630 50
4%, magyar koronajáradek	91 95
Kereskedelmi bank részvény	3367.—
Salgótarjani közszénbányarészvény	385.—
Rimamurányi vasmed	533 50
Adria tengerhajózá	395.—
Mazal bank	284.—

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 4.

Készáru-üzlet.

Buza öt fillérrel magasabb

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április	12 50
október	10 94
rozsa április	10 32
október	—
zab április	8 52
október	—
tengeri május	7 45
repcse augusztus	14 50

SARG-főle 60
KALODONT
LEOJOSE
Filtér FOG-CRÈME

A kiváló bór- és Mithamos gyógyforrás
SALVATOR
vessz és helygyógyítás, kőzsérvényű, csont-
betegségek és leucos bántalmaknál külön hatás.
Természetes vasmentes szódavíz.
Kapható: Gyógyfürdő, Kőszérvényű, vagy a Szent-
László-utcai Vízvezető Rt. Budapest, V. kerületben.

VITA
SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE
ALKALIKUS NITRON-LITHIUMOS GYÓGYVÍZ
Orvosiilag ajánlja: húgysavas diathesis,
kőzsvény, cukorbetegség, gyomor-, vese-
és húgyhólyag-bántalmaknál stb.
Mint üdítő és borvíz páratlan.
Bővebb felvilágosítással szolgál a
Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körút 29.
Kapható: gyógyfürdők, drogeriák és üzlet-
üzletekben. 1734

Táviratok és telefonjelentések.

A földművelési költségvetés tárgyalása.

Budapest, november 5. A képviselőház pénzügyi bizottsága Szöllő Kálmán elnöklésével ma délelőtti folytatta a költségvetés tárgyalását. Az ülésen a kormány részéről Wokneli Sándor miniszterelnök és Daranyi Ignác földművelésiügyi miniszter jelent meg. Thoroskay Viktor előadó ismertette és elfogadásra ajánlta a földművelésiügyi tárca költségvetését.

Rátay László a birtokpolitika terén lényeges újításokat óhajtott kívánja, hogy a törvényhozás segítse elő a kisgazdák szövetkezését és rendezze a parcellázás ügyét.

Hoitsy Pál a kisbirtokosok helyzetén úgy vél javítani, ha az állami tulajdont képező földeket nem nagybirtokoknak adják ki, hanem parcellázás útján a kisbirtokoknak.

Nagy Emil a birtokpolitika terén semmi haladást nem lát. A birtokparcellázás spekulációnak kezében van, ezért olyan intézkedést óhajtott, hogy a birtokparcellázás csak állami, vagy törvényhatósági ellenőrzéssel engedhető meg.

Ugras Gábor a parcellázás körül történő visszaélésekről szól. — Még néhány felszólalás után.

Daranyi Ignác földművelésiügyi miniszter megkérözi a költségvetés jóindulatu bizálatát. Szerinte a jó birtokpolitika alappondolata az, hogy a földek jövedelme emelkedjék. E téren nincs okunk a szegyenkezésre, mert a törvényhozás és társadalom óriási moosaras terhetet változtatott át termőföldre, aminek

igen nagy és üdvös közgazdasági és közegészségi kihatása van. Ezután reflektál az egyes felszólalásokra. Ismerteti telepítési politikáját és azt mondja, hogy a jó telepítési politika alapja a nemzeti megszállásnak. Kijelenti, hogy minden irányban segíteni igyekszik a nép bajain. Reméli, hogy a tervei jó hatással lesznek és enyhítik a szociálata befolyását.

Az ülés folyik.

A Polónyi-Lengyel pör.

Budapest, november 5. A kuria ma folytatta a Polónyi-Lengyel pör tárgyalását. A semmiségi panaszok tárgysálat délelőtti befejezték, aztán Székely koronaügysz beszélt mely után Vásoonyi védő replikázott. Az ítélet kihirdetése estére várható.

Rablók egy gyárban.

Gyöngyös, november 5. Az itteni görkfréz és falpari térség iskolájába az éjjel rablók hatoltak be kik elvitték a pénzeszközöket. A pénzeszközöket reggel összetörve megtalálták, tartalmaz a betörők elrabolták. A hatóság széleskörű nyomozást indított.

A görög király Bécsben.

Bécs, november 5. A görög király ma délelőtti meglátogatta az uralkodó család minden tagját.

Sulyos kimenetelű kardpárbaj.

Érsekújvár, november 5. Harella Imre főhadnagy ma kardpárbajt vívott Pintér János banktisztviselővel. — A párbajban Pintér oly mély vágást kapott a fejére, hogy eszméletlenül szállították kórházba. A párbajra kávéházi összeszólalkozás adott okot.

Munkavezetőt

havi fizetésre és segédek darabszám munkára felveszek november 15-én felállítandó kádárműhelyem részére.

Hoffmann Henrik
fakereskedő, Kazinczy-utca 6.

Gazdaasszonyi állást keresek

özvegy *Kancsal Anna*
Nagykanizsa, Kúncsi-utca 33. szám.

Értesítés! Alulírott tisztelettel értesítem az építő közönséget, hogy Nagykanizsára költöttem a *Érvös-tér 21. szám alatt* építészeti-vállalati irodát nyitottam, tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb vállalatoknál alkalmaztatásom ideje alatt szereltem. Főtevékenységem az, hogy az építőtudományt a legnagyobb megelégedéssel, lelkiismeretesen ki-elégítem. Bár milyen esztétikus építési végzettségemmel, esztétikus tanácsokkal is szolgálak. — Mindenfélre építkezés szakmai vezetésem és felügyeletem alatt történik. Elválllok a leggyengébb alacsony építéstől kezdve a legnagyobb és komplikált építések, körmenedékek, gyári kőművek, gépek alapozásait és bármiféle építési és javítási munkákat és előnyös fizetési feltételek mellett kőszítek tervekét és költségvetéseket.
Közművesmesterei vizsokra 6 hét alatt az esti órákban alkészítek. — Tisztelettel kérem az építő közönség beosas partfogását.

tisztelettel maradok:

BÖLCSFÖLDY JÁNOS, építőmester
építészeti vállalati iroda, Érvös-tér 21. N. Kanizsa

Uri lakás

a város belterületén 1909. május hó 1-ére

kiadó.

A lakás áll 6 szoba és mellékhelyiségekből,

— Cim a kiadóhivatalban. —

Ház eladás.

Sarokház 35 év óta fenálló szatócs-üzlettel, tőzsde és italméréssel betegség miatt eladó.

Bővebb felvilágosítást ad
özv. Steinitz Károlyné Nagykanizsa,
Kossuth Lajos tér.

Magyar királyi államvasutak.

4226/908 számhoz.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a magyar királyi államvasutak Szentá forgalmi kiterőn létesítendő összes magasépítmények munkáinak végrehajtására.

A tervek, költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a külön épület leírása Zágrábban a magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetőséfének pályafentartási osztályában (Mihanovic utca 12. sz. I. em. 29. ajtó) és a csurgói osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, és a kiírási művelet 3 koronáért ugyanott megszereshető.

Az ajánlatok legkésőbb 1908. évi november 10-ike déli 12 óráig nyújtandók be a zágrábi üzletvezetőség általános osztályánál (Zágráb Mihanovic utca 12. sz. földszint).

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenkint 20 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be:

«Ajánlat a Szentá forgalmi kiterőn létesítendő összes magasépítmények építési munkáira.»

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vételni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. november hó 9-ike 12 óráig az ajánlati végösszeg 5%, azaz öt százalékát bányapénz egyenlőre teendő le a magyar királyi államvasutak zágrábi gyűjtőpénztáránál (Zágráb Mihanovic utca 12. sz. földszint) akár készpénzben vagy állami letétre alkalmas óvadékképes értékpapirokban. A bányapénzről szóló letéjtgy az ajánlatokhoz nem csatolandó.

Zágráb, 1908. évi október hó.

Az üzletvezetőség

(Utányomás nem díjazatik.)

Feltűnést keltő újdonságok a könyvpiacra!

Fekete misék

Papok és apácák bünei

Írta: Egy kiugrott szerzetes.

Az író tapasztalatai nyomán érdekesítő regény keretében írja le azokat a megdöbbentő szerelmi bűnöket, mikbe féktelen, izzó vagygyal vetik bele magukat az aszkéta életre, kárhoztatott papok és a kénytelen meddőségre ítélt apácák.

— Bolti ára 2 korona. —

Kapható: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében N. Kanizsa.

Nagy Irma:

Sötét bűnök. Egy urileány vallomása

Az írónő a legnagyobbt sikert elért könyve, melyben buja szépségű, megrázó realizmussal festett érzéki történeteket mond el a nem-gyönyörökről, a lényes képtől, vérbűnökről — a brutális pervers szerelemig.

Bolti ára 2 korona.

Kapható: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Náder-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Pál: Pfa. könyv- és papirkereskedésben, Városház-palota; ide kerülendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.
Munkákhoz, báli kimutatások és magánkérdések soronként 50 fillér.
Előfizetés és eszaki árak értesítések díja 3 kor.; előfizetésnek 3 koron.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor éjszakai kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához kord:	
Egy hóza	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	5.- "
Egész évre	12.- "
Postai előfizetésnek:	
Egy hóza	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feladós szerkesztő: MARY SAMM.

Szerkesztő: RÉVÉZ LAJOS.

Az ország jövője.

Irta: Buza Barna
Országgyűlési képviselő.

Budapest, november 6.

Egy gazdagabb, erősebb és boldogabb Magyarország képe bontakozik ki az előtt, aki a költségvetés bizottsági tárgyalásait és különösen a miniszterek nyilatkozatait figyelemmel kíséri. Nagyszabású, minden térre kiható szerves és céltudatos munkásságnak a képét tárják elének ezek a nyilatkozatok, amely munkásságnak közös a célja, egységes vezető gondolata: Magyarország függetlenségének előkészítése, Magyarország gazdasági és szellemi életének erős alapokon való kifejezése.

A kereskedelmi költségvetés, a magyar ipar egyre hatalmasabb arányú fejlesztésének, a földművelési költségvetés a magyar mezőgazdaság nyugateurópai színvonalra való emelésének, a közoktatási költségvetés, a magyar szellemi élet egységes szervezésének és hatalmas fellendítésének komoly törekvéseit tartalmazza és ha nézzük az eszközöket, amikkel ezeknek a nagy céloknak a megvalósítását munkálja a kormány, minden jóhiszemű embernek el kell ismernie, hogy bár korlátot szab is ezeknek az eszközöknek az ország rendkívül súlyos gazdasági helyzete és a szükségletek egyre erősebb növekedése, mégis alkalmasak arra, hogy kitartó munkával komoly, akarattal a nagy célokat elérhessük általa.

Még csak pár évvel ezelőtt nem is álmodott mennyiségű milliókat fordít a kormány az iparfejlesztésre, a telepítésekre, a nemzeti termelés minden ágának szervezésére, a népoktatásra és különösen a gyakorlati irányú gazdasági oktatásra. Az eredmények is, amelyekről ez az alig két esztendő akció beszámolhat, szépek és biztatók. Ezekből az eredményekből és az egész tevékenység szemléletéből szinte előreláthatjuk és kiszámíthatjuk, hogy milyen óriási változást tudná az előidézni Magyarország sorsának, — ha ez a komoly tevékenység egyre fokozódó mértékben csak tiz békés esztendőn keresztül is folytatódhatnék. Lehetetlen, hogy magyar ember, aki igazán kívánja ennek az országnak boldogulását, ne kéréne arra a sorsot, hogy adja meg nekünk azt a tiz békés esztendőt, amelyre szükségünk van, hogy annyi évtized mulasztásait helyreépíthessük és hogy ezt a gazda-

ságilag annyira elmaradott országot az egészséges gazdasági fejlődés útjára vezethessük.

Szegény, gyenge, elmaradott ország a legnagyobb erőfeszítéssel sem lehet képes függetlenségét kiküzdeni, gazdaságilag és szellemileg megerősödött országnak könnyű feladat az állami teljes függetlenség kivívása.

Minden új ipartelep, minden új kulturális, vagy gazdasági intézmény egy-egy újabb lépés a függetlenség felé és közelebb visz minket a függetlenség kivívásához száz cifra ünnepi szónoklatnál.

Nem igaz, hogy a függetlenségi küzdelem szünetel, még kevésbé igaz, hogy lemondottunk róla, mert aki tiszta szemmel és elfogulatlanul néz végig a magyar közéleten és különösen a kormány munkáján, annak meg kell látnia, hogy igenis éppen most folyik teljes erővel és a körülmények által engedett minden eszköznek felhasználásával a tevékenység, a függetlenségi küzdelem. Ez a tetteknek, a munkának küzdelme, Magyarország gazdag, boldog és független jövőjéért. Ez a törekvés egyre izmosabb erővel halad előre, két év múlva az önálló bankot, kilenc év múlva az önálló vámterületet meg fogja teremteni, de egyúttal le fogja rakni a független állami élet szilárd és biztos alapját, a minden irányban kifejlődött erős és idegen segítségére nem szoruló magyar nemzeti gazdaságot.

A kormány programjának komolysága, vezetőinek arravalósága és eddigi eredményeinek biztató tanulsága győzzenek meg minden komoly és igaz magyar embert arról, hogy ha nehezebb is, ha ezer akadályllyal és bajjal küzdve is, de a legjobb úton haladunk és a viszonyok által engedett legnagyobb erővel közeledünk a közös eszménykép: a független, fejlett és gazdag állami lét felé.

Ez biztasson mindnyájunkat összetartásra, a régi zászló alatt való rendületlen megállásra, a helyes úton való szilárd kitartásra. Akik pedig akár rosszhiszeműleg önszó célatokkal, akár jóhiszeműleg, de megtevesztve és félrevezetve minden áron zavart és felfordulást akarnak, azok gondolják meg, hogy a legjobb és leghelyesebb fejlődés menetét akasztják meg áldatlan munkájukkal s nem elősegítik, de hátráltatják, sőt megakasztják a függetlenség elérésének lassu, de biztos úton haladó törekvését.

Hangulateltetés a villamos ügyben.

— november 6.

A város érdeke kívánatosná teszi, hogy a villamos bizottság, mely még folytatja tárgyalásait, a tiszta tárgyilagosság álláspontján, — *külső befolyástól menten* végezze munkáját. Meg kell kimélni a bizottságot a céltalanság hangulateltetés hullámaival, mert a bizottság feladata, mely súlyos és erkölcsi felelősséggel teljes számíró igazságokkal, egyéni érdekektől és hangulatoktól menten kell megoldani. Ez a felgásunk készített bennünket arra, hogy hozzászólási és kritikai jogunkkal ne éljünk addig, míg a bizottság munkáját teljesen be nem fejezi és ettől vezetve tiltakozunk az ellen, hogy olyan elemek igyekezzenek minden eszközzel eleve befolyásolni a v. képviselőket, kik erre *teljesen illetéktelenek*. Nekünk alapos betekintésünk van a bizottsági tárgyalások kullisszái mögé és látjuk, — hogy ott a akupuláitásig terjedő gonddal mérlegelik a dolgokat. Tiltakozunk az ellen, hogy mikor mi, kik az ellenőrzésre talán jogot váltottunk, bizalommal és kívánatos türelemmel bevárjuk a bizottsági határozatot. Tőlünk merőben idegen elemek üzleti érdekből tarthatatlan érvekkel és nagyképű jelszavakkal szavazják a bizottság munkáját. — Aki nem ide tartozik, ne avatkozzék a mi dolgunkba és különösen ne olyan eszközökkel, melyek még a tag keretű üzleti erkölcs szempontjából sem ütik meg a mértéket.

Néhány nap óta vésztojós hírek terjedtek el a v. képviselők közt, melyek komoly elemeket is komoly gondolkodóba ejtettek. E híresztelések szerint a város a Frau céggel egyáltalában szóba sem állhat, mert a cég nem vett részt a város által hirdett pályázaton, következésképpen a vele esetleg kötendő szerződést a belügyminiszter nem hagyhatja jóvá és így a város a legnagyobb bajba kerülhet. A városnak kötelessége a pályázó fővárosi cégek közül választani (lehetőleg a Siemens-Schnecker céget), ha csak negy akarja magát következményeiben veszélyes bonyodalomnak kitenni. — A polgármester és a bizottság *súlyos szabálytalanságot* követtek el, midőn a Frau cég ajánlatát további tárgyalások alapjául elfogadták.

Ez az egész híresztelés nevétséges ijesztetetésnél nem egyéb, komolyabb dolog az, hogy e vádakat a Siemens-Schuckert cég itt járó faiseurje emelte és portálja. Hivatkozik többek közt a »közszállításkról szóló szabályrendeletre, azonban annak csak 6 a megmondhatója, hogy miközbe ide a közszállításonak. A pályázati hirdetmény egy pontja megállapítja, hogy a város a *bedrkeső ajánlatokhoz nincs köze*; azok egyfőlt sem kötelek igénybe venni, tehát Radó ur összes hangulateltetése utazó hírei és vádjai megdőlnek. Nem tudjuk, ez az ur provizióra dolgozik-e cégé-

nek, hogy enyire illoyalis eszközökkel toldja meg ajándutának erejét, az azonban kétségte- len, hogy ezzel a saját ügyét sem szolgálja jól. Legyen róla meggyőződve, hogy ezen a pá- lyázaton az nyer, aki a legtöbb előnyt nyújtja. Mi a Slemens-Schuckert céget is szívesen látjuk, ha a városi érdekeket az ő ajánlata szolgálja legjobban, de a legindokoltabb fel- háborodással utasítjuk vissza azt, hogy itt alaptalan rémnesékekkel ijesztgessen, illeték- len elemekkel befolyásolja a tárgyalások men- tetét és légből kapott súlyos vádakkal illesse elsősorban a polgármestert, ki igazán minden kötelességet meghaladó lelkiismeretességgel kezeli ezt az ügyet és szenteli neki minden idejét, továbbá azokat az embereket, kikre a város ezen ügye súlyos gondként nehezül. És mint halljuk, vádolja a Zalat is. Az ízlet sokat megenged, de a mi gusztusunk csak azokat az eszközöket veszi be, melyeket uri izléssel válogatnak meg. Mosolygunk rajta, de nem kifogásoljuk, ha valaki végigkilincseli a bizottsági tagokat és igyekszik a maga dol- gát rendbehozni, de az alaptalan vádaskodá- soknak és rémnesékeknek utját vágjuk.

Egyébként Radó unak soh'ra fájjon a mi fejünk, a mi igazságunkat majd csak eliga- zítjuk mi magunk.

Esküvő helyett a börtönbe.

A kanizsai cukrászlegény.

— Saját tudótlonktól. —

Egy kanizsai leány szerencsétlen szerelmé- ről szól ez a tudósítás. A nagy szerelem, mely- ről azt hitték, hogy a nagykanizsai templom- ban egyesíti a szerelmeseket, a kaposvári börtönben végződött.

Régi szerelem fűzte egymáshoz Andik Dániel 38 éves cukrászegédét és Tóth Boriska nagykanizsai születésű 26 éves varrónót. — Négy hosszú évig várta, remélte a szerelme- s pár sorsuk jobbrafordulását. Mindhiába. Ez a kínos bizonytalanság annyira elkészerítette a férfit, hogy egy napon anélkül, hogy a leány- nak egy szót is szólt volna, ázzal az elhatá- rozással távozott Nagykanizsáról, hogy bármi módon és eszközzel teremti is elő a pénzt, de addig vissza nem kerül szerelméhez, míg a házassághoz szükséges összeg együtt nem lesz.

Kilenc hónapig volt már távol a leánytól. Ez időből hat hónapot Zelma Lajos fő-utcai cukrász alkalmazásában Kaposváron töltött. Mindenütt megbecsülték a jószáulétű, szor- galmas és takarékos embert. A pénz azonban nagyon-nagyon lassan gyűlt. Ez év augusztus hó elsején kilépett Zelma Lajos szolgálá- tából, mert nem tudott már tovább távol lenni szerelmétől. Visszavágyott Kanizsára. Gazdájától közel 50 forintot kapott, mikor állását elhagyta. Ezt a pénzt rögtön elküldte a leánynak, ő maga pedig gyalog indult ut- nak Nagykanizsa felé. Így ért augusztus 7 én késő este Istváni községbe. Gerő Ferenc jó- módu gazda házában ablakai még kivoltak világitva, Andik bekopogtatott és éjjeli szál- lást kért. Gerő magyaros vendégszeretettel fogadta a tisztességes külsejű vendéget. Ezt azonban Andik nagyon csunyán hálálta meg. Éjjel, mikor a vendéglátó házában már min- denki aludt, Andik fölkel, feltörte az egyik szekrényt és abból 287 korona készpénzt el- lopott és megszökött.

A lopott pénzzel sietett szerelméhez és egy hét múlva már el is jegyezte a leányt

annak rendje és módja szerint. A megkárosl- tott Gerő följelentésére a csendőrség megin- ditotta a nyomozást. Ennek adatai kétségte- lenné tették, hogy a betöréses-lopást Andik követte el. Köröző levelet adtak ki ellene, melynek alapján szeptember 12 én menyasz- szonyának lakásán letartóztatták őt és beszál- ltották a kaposvári ügyészség fogházába.

Innen vezették föl Andikot tegnap délelőtt a büntető bíróság elé, hogy tettéért feleljen.

Andik Dániel beismerte, hogy a betörést és lopást ő követte el. Mentésgéül azt hozta föl, hogy azért tette azt, mert szeretett és fe- leségül akarta venni szerelmét. A pénzen a házassághoz szükséges okmányokat és meny- aszszonyának stáfirungját szerezte be.

A szerelmes szívű cukrászlegényt, az eny- hitő körülményekre való tekintettel a bíróság hat havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Figyelem! ✪ Figyelem!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujanan kezdődő sorsjáték húzásai már

f. évi november hó 19-én és 21-én kezdődnek,

s miután tények igazolják, hogy a leg- szerencsésebb számú

osztálysorsjegyek csakis

Milhoffer Kálmán

sorsjegyirodájában Csengeri-út Rosenber- g házában kaphatók, tehát igyekezzék min- denki szerencséjét egy sorsjegy bevásár- lásával nálam biztosítani.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad 1 korona. 50 fillér.

Játéktérvek és húzási listák ingyen!

Hirek.

— Személyi hír. Gróf Batthyány Pál zalai főispán, letelvéen szünideje, mely pár hetét Né- metalföldön töltötte, tagnap bazaarkezelt Zala- egerzszege s átvette főispáni hivatalának veze- tését.

— Tisztviselőválasztások a városnál A vármegye alispánja ismét felszólította Nagykaniz- sa város tanácsát, hogy a részleges tisztújítást tűzze ki a erről őt értesítse.

— Tanácsülés. A város tanácsa Vécsey polgármester elnöklésével kivételesen már ma, péntek délelőtt megtartotta e heti ülését. A tanács nagyobb jelentőségű ügyet nem tárgyalt.

— Katonai utóállítás volt csütörtök dél- előtt a Polgári-Egyletben Vécsey Zsigmond polgármester elnöklésével. Megvizsgáltak 42 apát és 16 védkötelet, kik közül 35 apát találtak keresetképesnek és 6 legényt alkal- masnak.

— Az állami mértékhitelítő hivatal székhelye. Kosztán Ferenc kereskedelmi miniszter a „Budapesti Közlöny” téves közlése miatt ma külön rendeletet adott ki az áll. mértékhitelítő hivatalok székhelyének elhelyezéséről és működési körének megállapításáról. A Dunántulra nézve a miniszter a következőképpen rendelkezett: Áll. mértékhitelítő hivatal lesz Sopronban a városra és megyére kiterjedő határákörrel; Szombathelyen Vas megyére; Győrött Győr- Komárom- és Eszter- gommegyére; Szekesfehérvárott Fajermegyére; Szekszárdon Tolnamegyére; Veszprémben Veszpré-

rémmegyére; Pécsött Baranyamegyére; Nagyka- nizsán Zalamogyére és Kaposvártól Somogy- megyére kiterjedő határákörrel.

— Boszubból lött a csendőrrre. Kapusi György csendőrvezető október 23-án este egy járőr kíséretében Nádajja községben cir- kálva, egy lármas, duhaj-legényekből álló társasággal találkozott. A csendőrök csendőre intették a legényeket, aztán pedig a község- házában levő csendőrlaktanyába tértek. Éjjeltá- ban az utca felől lövés dördült el, mely az ablakkal háttal ülő Kapusi csendőrvezetőt találta, aki súlyos sebesülést szenvedett. A tettest csakhamar sikerült elfogni Preradov Dániel 25 éves földmives személyében, aki a csendre intett társasághoz tartozott és boszu- ból sötötte el revolverét Kapusira. A merénny- lőt elfogták és az ügyészség fogházába szállí- tották.

— Sebesült orvvadász a nagykanizsai kórházban. Majerics Mátysz kedveshegyi em- bert súlyos sérüléssel hozták be ma a nagy- kanizsai kózkórházba — Majerics testét egy csendőr szuronya járta át. Ennek története a következő: Október 29 én hajnalban Dózsa Bálint és Bot Ferenc csendőrök Festetics Jenő gróf privekutyei erdejében haladtak, midőn a homályban egy orvvadász rájuk lött. A csend- örök üldözőbe vették a merénnylőt, azonban az elmenekült. — Reggel a csendőrök foly- tatták a nyomozást — és eljutottak Maje- ricshoz, ki ellen súlyos gyanuokot szoltak. Mikor Majericsset megmozdították, ez- elletáit, mire a csendőrök meg akarták bilincseni. A féktelen ember nem hagyta magát, hanem az egyik csendőrrre vetette magát és ennek fegy- verét el akarta venni. A csendőr erre oldalba szarta Majericsset, kinek a szurony oldalán hatolt be és hátán jött ki. Sérülése élet- veszélyes.

— Csodagyermek. Egy nagykanizsai url családnak a napokban gyermeke született, mely három orral és csak egy szemmel jött a világra. A szörnyszülött pár órai élet után meghalt.

— Gyakorlatok a tánciskolában. Majors- berg Frida tánciskolájában szombat délután 6 órakor össgyakorlat lesz, este 9 órakor pedig bosztongyakorlat cigányzenével. Vasárnap este 9 órakor közkívánatra össgyakorlatot tartanak a felnőttek részére, szint a cigányzenével.

— Vasuti baleset. E hó 4-én dultán Hor- vátb János déllvasni fékező, szombathelyi lakos a nagyonki állomáson tolasás közben a vonatról leesett és jobb felső lábszarát eltörte. Eise segély- ben Salgó József nagyonki orvos részesítette. A délutáni gyorsvonattal pedig Sopronba szállí- tották őt.

— Kincses kalendárium 1909. évre. Ezen új kötetnek irodalmi része is nagyon érdekes és változatos. Az emberi tudásunk aig van olyan területe, melyre a „Kincses kalendárium” ki ne terjedne. — Ezen új kötetben is meg- nyilatkozik a kincses kalendárium készítőinek az a törekvése, hogy minden évben még töb- bet még tökéletesebbet, még szebbet és még érdekesebbet nyújtsanak a közönségnek, mint az előző esztendőben. — Ára 2 korona és kapható Fischei Fülöp Fia könyvkereskedésben Nagykanizsán.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségekre, köszvényre, cukor- betegségekre és hurutos bőrbetegségekre kiváló hatású.

Törvényes orvosi engedéllyel készült.

Kapható minden nagy- és kis-kereskedésben, valamint a Magyar-Lipóti Származás Vállalatnál Budapest, V. kerületben.

A kupétól — a miniszter előszobájáig.

Egy főispán kalandja.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A politika kulisszái között egészen halkán és titokban egy kínos szenzációról beszélnek most, amely vasuti kupében kezdődött, Kossuth Ferenc előszobájában és fogadótermében folytatódott, a vége pedig minden valószínűség szerint a hivatalos lapban fog elcsattanni.

Fernbach Károly bácsbodrogmegyei főispán a múlt hónapban a déli vasut egyik előosztáju kupéjában Budapest felé utazott. Ugyanabban a fülkében ült két uriember, akik Nagykanizsánál szállták át a főispán kocsijába és akik a főispánt nem ismerték. Fernbach sem ismerte őket. A bácskai ur újságolvasásba merült, míg utitársai szevedélyesen politizáltak. Eleinte csak az aktuális kérdésekről folyt a beszélgetés. Később nevetek vontak bele a vitakozásba. Legtöbbször Kossuth Ferencet és Sztéryny József államtitkárát emlegették. Fernbach mindaddig nem méltatta figyelmre őket, míg magyar szokás szerint, kisebb nagyobb temperamentummal diskuráltak, de mikor elhangzott az első keményebb szó, abban hagyta az olvasást és ének érdeklődéssel kísérte a párbeszédet.

A vitakozó urak pedig mindjobban elragadtatták magukat. Sértő, közönséges kifejezések váltották föl a tárgyilagos megjegyzéseket és ezeknek élé Kossuth Ferenc ellen irányult. Fernbach látható jelét adta, hogy érzelmeiben megbántották, ajkát összeszorította, kezével görcsösen kaparta az ülés plüsbárnyát, úgy, hogy lehetetlen volt ezt a néma tiltakozást észre nem venni. Az utitársak hirtelen elhallgattak, mintha ollóval vágták volna el a szót és kínos némaságban utaztak tovább — egészen Budapestig.

Itt Fernbach kocsiba ült és Budára hajtott, ahol történetesen hivatalos dolga volt a kereskedelmi minisztériumban. Mikor az előszobába lépett, legnagyobb meglepetésére azzal a két uriemberrel találkozott, akik a kupében utitársai voltak. A főispán izgatottan kérdezte a titkártól:

— Kik ezek az urak?

— Két osztálytanácsos, méltóságos uram, inuét a kereskedelmi minisztériumból.

— Az lehetetlen!

— Hiszen csak ismerem őket, — szolt mosolyogva a titkár. — Majd mindennap itt vannak.

— Köszönöm, titkár ur!

Ezzel a miniszter szobájába lépett.

— A legnagyobb mértékben föl vagyok háborodva, kegyelmes uram, — szolt Fernbach.

— Mi az? Mi történt? — kíváncsiskodott Kossuth,

— Most jöttem a déli vasuton. Egy kupében utaztam két uriemberrel, akik rólad, kegyelmes uram, olyan véleményt kockáztattak, amilyent még legdühösebb ellenségeidről se hallottam. És itt tudtam meg az előszobában, hogy az illető urak a te minisztériumodból valók. Ha kíváncsi vagy rájuk, mindjárt látni fogod őket, kegyelmes uram.

Kossuthot megdöbbenette ez a leleplezés. Röviden elintézte a főispán dolgát, aztán a künn várakozó két urat fogadta. — Erről az

szenzációról nem szivárgott ki semmi. — De megtudhatni egyhamar, mi történt. Csak tessék figyelemmel olvasni a hivatalos lapot. Elvégre senkisem oktrojálhatja egy miniszterre, hogy olyan emberekkel ossza meg nagy felelősséggel járó munkáját, akik a háta mögött szemenszedett invektívákkal illetik.

Ez a kereskedelmi minisztérium szenzációja.

The Royal Bioskop Színház

a Polgári Egylet nagytermében.

Ma szombaton november 7-én új műsor.

A többek között: Jog az életben, érdeklésítő. A veszélyes betörő, érdekes és érdeklésítő. — Legzsebb felvételek Tirolból és sok egyéb.

Z óra az előadások tartalma. — Zene. — Naponta 2 előadás, este 6 és 8 órákor.

Táviratok

és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, november 6. Justh Gyula képviselőházi elnök szerdára hívta össze a Ház első ülését. Ezen az ülésen a következő ülések napirendjét állapítják meg. Ugyanekkor nyújtja be Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a választójogi reformról szóló törvényjavaslatot.

A választójogi reform.

Bécs, november 6. Ma már kétségtelen, hogy Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a választójogi reform törvényjavaslatához megkapta az előzetes királyi szentesítést. A választói reformot semmi más kérdéssel nem hozták kapcsolatba, tehát az sem igaz, hogy a reform és a katonai kérdések közt junctimot állapították meg.

Budapest, november 6. A választójogi reformról szóló törvényjavaslatot, melyet Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a képviselőház szerdai ülésére elé terjesztett, kedden este fogja megismertetni a függetlenségi párt tagjaival a függetlenségi párt klubszövetségében.

Az igazságügyi költségvetés tárgyalása.

Budapest, október 6. A képviselőház pénzügyi bizottsága Széll Kálmán elnöklésével ma az igazságügyi tárca költségvetését tárgyalta, melyet Bizonny Ákos előadó ismertetett. Az ülésen a kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök és Günther Antal igazságügyminiszter jelentek meg.

Issakütz Győző a bírák és ügyészek előléptetési rendszerének más alapra való helyezését sürgeti, továbbá az ügyészi és vizsgálói rendszer megváltoztatását sürgeti. Kívánatosnak tartja, hogy a bünvádi perrendtartás hibáit legalább novelláris uton orvosolják.

Buza Barna a kereskedelmi törvény reformját tartja szükségesnek. A pénzügyeték alapítását kössék hatósági engedélyhez. Sürgeti a sajtótörvény beterjesztését, a tőzsde reformálását és az ügyvédi rendtartás megalkotását.

Günther Antal igazságügyminiszter kijelenti, hogy tovább is a megkezdett irányban fog működni változatlanul. — Közli, hogy az

automatikus előléptetés azon módját, melyet az országos bíróságok legutóbbi memorandumában kívánt, soha semmi körülmények közt nem fogja akceptálni. Az ügyészek és vizsgálóbírák függőtlensége végett új rendszert léptet életbe. — Az ügyészek soha ne várja be a kormány utasítását, hanem cselekedjen a saját inatiójából. Végül kijelenti, hogy a bünvádi perrendtartás átalakítása, a magánjog kodifikációja és a tőzsde reformja munkában van, a sajtótörvény revízióját pedig már a tavasszal beterjeszti a képviselőház elé.

A bizottság a költségvetést általánosságban és részleteiben elfogadta.

A német-francia konfliktus.

Páris, november 6. A kamara folyosóján ma rendkívül izgatott hangulat uralkodott a német-francia viszály miatt. Az izgalmat az keletette, hogy a keleti részek képviselői riadó híreket terjesztettek a háborus kiáltásokról. Később illetékes oldairól kijelentik, hogy a két kormány keresi a megbékülés módjait és ez a kijelentés csillapítóan hatott.

Páris, november 6. A Temps ma élesen támadja Németországot és azzal vádolja, hogy a háborus hangulat telkeltésével új adótervények kedvezőtlen hatását akarja ellensúlyozni. Figyelmezteti Németországot, hogy ne bocsájtkozzék ilyen bonyodalmakba, mert szövetségesét, Ausztria Magyarországot a Balkánon szorongatják.

Bécs, november 6. Legújabb értesülés szerint a német-francia viszályt oly képpen fogják elintézni, hogy Franciaország sajnálatát fejezi ki a kazablankai konzulatusi tisztviselő bántalmazása felett. Németország pedig afelett ad sajnálkozásának kifejezést, hogy a kazablankai konzul katonaszökevényeknek utlevelet adott.

Vasuti balesetek.

Lippa, november 6. Egy tehervonat belerohant egy másik tehervonatba, mely az állomáson vesztegelt. Több kocsi összetört; — emberéletben nem esett kár.

Fiume, november 6. A közeli Brajdics állomáson valaki a vasuti váltót helytelen jelzésre állította és emiatt egy tehervonat kisküzdött. A rendőrség letartóztatta Pajer József napszámost, kit a gaztett elkövetésével gyanúsítanak.

Egy szobrásztanár betegsége.

Budapest, november 6. Radnay Béla, a híres szobrásztanár életveszélyesen megbetegedett. Ma beszállították a Hercei-féle sanatóriumba, hol műtétet hajtottak rajta végre. Az orvosok kijelentése szerint az operáció kitűnően sikerült.

Értékpapir tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény	737 25
Osztrák hitel	631 50
4%, magyar koronajáradék	91 90
Kereskedelmi bank részvény	3365 —
Salgótarjani közszénbányarészvény	585 —
Rimamurányi vasmű	533 50
Adria tengerhajózás	395 —
Hazai bank	283 —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 4.

Készáru-üzlet.

Üzletekben irányzat szilárd.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április	12.50
• október	10.94
rozsa • április	10.32
• október	—
zab • április	8.52
• október	—
tengeri • május	7.45
repece • augusztus	4.50

Egy 22 éves izr. vallásu jobb családból való
vas- és fűszerkereskedő-segéd

V. gimnáziumi osztály végzettséggel, 7 éves
praxissal előkelőbb üzletben állást keres.
Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kérek,
D. F. jelige alatt címezve.

Díszítsák lakásunkat télen a kertünket nyáron
valódi *Haarlemi hagymás virágokkal*. Postán
beküldött 8 K. ellenében portó és vámmentesen
küldjük Ausztria Magyarországra ami legjobban
kedvelt *normál gyűjteményünket* vagy 30 jácint-
hagymát üvegek, 40 drbot cserepek esetleg 40
darabot kerti ültetés számára. Vagy egy gyűj-
teményt szobákba 150 darabból, 45 cserép számára.
Vagy egy kerti összeállítást 250 drbból, esetleg
egy kerti szoba összeállítást 240 darabból tar-
talmas pompás választékot jácint, tulipán, nárcis-
s, csilla hóvirág stbből. — Gazdagon illusztrált
sok ismerő levéllel ellátott kártyagyűjtemény
és bérmentve.

Blumenziabel Züchtere!

„HUIS TER DUIN“ (A. G.)
Nordwik bei Haarlem (Hollandia)

Duzzadó kebel

Duzzadó kebel 2 hónap alatt

Pilules Orientales (Keleti pirulák)

Az egyedüliek, a melyek a kebleket
fejlesztik, azokat szilárdítják, újból
helyreállítják és a női testnek gráció-
zus teltségét kölcsönöznök, anélkül
hogy az egészségnek artanának. Szá-
valóztatik, hogy arzenmentesek. A
leghíresebb orvosok tekintélyek
által elismerve. Teljes diszkrétció.
Egy doboz használati utasítással együtti
bérmentve a pénz előzetes beküldése mellett K 6.45
vagy utánvetellel K 6.75.

J. RATIÉ gyógyszerháza, PÁRIS.
Raktár: Torók József gyógyszerháza Bpest, Király-u. 12.

STOCK

Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzfőzde
állandó hivatalos vegyi ellen-
őrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

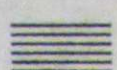
2133

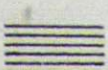
RUM

1 liter 90 krajcár

KÁVÉ

(kitünő karlsbadi keverék)

1 kilo frt. 1.60

Naponta frissen pörköelve

1 kiló frt. 2.10.

DROGERIA a „Vöröskereszt“-hez Nagykanizsán.

Munkavezetőt

havi fizetésre és segédekkel darabszám mun-
kára felveszek november 15-én felállítandó
kádárműhelyem részére.

Hoffmann Henrik
fakereskedő, Kazinczy-utca 6.

Művirágokat.

Sirkoszorúkat, miriszosokat különböző legzebb
alakokban külön módszer szerint a legzebb öks-
szállítókban kövek művirágokból a legalaco-
nyabb ártól kezdve. Pálmák összeállítását és
elhelyezését elvállalom. Szives megkeresését kér

Lesar Józsefné Kisfaludi-utca 36. szám.
— Vidéki megrendeléseket elfogad. —

Uri lakás

a város belterületén 1909. május hó 1-ére

kiadó.

A lakás áll 6 szoba és mellékhelyiségekből.
— Cim a kiadóhivatalban. —

Nagy Irma:

Sötét bűnök. Egy urileány vallomása!

Az Irónő első, legnagyobb sikert elért könyve,

melyben buja szépségű, megrázó realizmussal
festett érzéki történeteket mond el a nemí-
gyönyörűkről, a línegő kéjtől, vérbűnökön át
a brutálisan perverz szerelemig.

Boltí ára 2 korona.

Kapható: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Nagykanizsán.

Modern

Finom

Izléses

Levélpapírok

egyszerű és elegáns dobozokban, sokféle színárnyalatban, legkülön-
bözőbb alakokban s mindenféle árban, kaphatók dus választékban

Fischel Fülöp Fia cégnél

Nagykanizsán.

Hirdessünk

a Zalában.

Birtokeladás.

Alulírott tulajdonosok részéről közhírré adatik, hogy
Veliki. Cseresnyovica (Prodravina) községben levő 384
katasztrális hold, 1600 □ ölével, ebben van 60 hold rét,
250 hold szántó föld, 8 hold szőlő ¼ órai távolságra a
községtől, 70 hold beltelek, ebben van 42 hold egy tagban
rajta van egy szép urasági és cselédlakás, sok melléképü-
letekkel, továbbá egy 7 éves jókarban és működésben levő
nagy gőzmalom mely naponta 12 mázsa gabonát keres,
egy jókarban levő nagy (4) vagy 5 számú cséplőgé

1908. november hó 16-án
és reá következő minden hétfőn

helyszínen, mennyiség a vevő kívánsága szerint nyilvános
árverésen, kényelmes fizetések mellett eladatnak. Vasuti
állomás Pitamaesa ½ óra járás.

Günsberger Zsigmond
Dráskovecz.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében. Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kladohivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságok, ball kinutatók és magán-üzletemények soronként 50 fillár.
Elgyűzési és esketési dírtólások 40k 5 kor; előfizetőknél 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünneppnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy hóra	1.- K.
Hegyhóóra	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "
Postai szállításával:	
Egy hóra	1.50 K.
Hegyhóóra	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillár.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőbiz: RÉVÉSZ LAJOS.

A vidék.

Nagykanizsa, november 7.

Néhány éve már annak, hogy a közvélemény kezdett arra rájuttatni, hogy a vidék, mint magában való fogalom, nálunk felerészben előítélet, felerészben igazságtalanság. Előítélet, fölfogás, intelligencia, műveltség és élnitűdés dolgában; igazságtalanság az országos fejlesztés irányának és módjának tekintetében. Igaz, Budapesten a kulturális élet intenzivebb, de nagyon szomorú volna, s mégára a budapesti kultúrára nem éppen dicséretes, ha a magyar művelődés és szellemi élet a budapestivel azonos volna. Ami pedig a másik tekintet illeti, egyenesen igazságtalanság, noha hasznos és tiszteletreméltó motivumokból eredt, hogy a gazdasági és kulturális fejlesztés egész gondja Budapestre irányult s ami haladás, új intézmény kívánatosnak látszott, annak megvalósítását mintegy magától értetődően Budapesten koncentrállák.

Ennek a gyönyörű városnak mesés fejlődése mindenesetre óriási előnye az országnak. Ilyen erős középpontra szükség volt és van is. De ami szükségessé tette: a belső eszme az volt, hogy Magyarországon, a földművelő Magyarországon erős városi életet fejlesszen. A városi elemből aztán megszokás útján fővárosi elem lett s ami intelligencia szerte az országban van, az mindenfelől a főváros felé gravitál és alsóbbrendűnek, deplacirozva érzi magát ahol van, a kisebb magyar városban.

Még az ország forgalmi politikájában is ez a fővárosi politika uralkodik. Baross Gábor rendszere az ország lakosságának egymás között való forgalmát a fővárossal való forgalommal kényszerítette. A vasutak, melyek minden irányból és minden irányba viszik az embert, jobban kedveznek a Budapestre menő, mint a Budapestről jövő utasoknak. A kereskedelmünk is kizárólagosan budapesti, az iparnak meg különösen. S ezzel irányosan Budapestre

tódul minden boldogulni vágyó ember, holott akárhány foglalkozásban a boldogulást a fővárosi ember inkább találja meg a vidéken.

Az újabb idők kívánalmi gazdasági és kulturális téren egyaránt a vidékre való terjeszkedés irányát mutatják. — Kezdjük érezni a városi elem számbeli sokszodásának jelentősége mellett annak a szükségét is, hogy az az elem ne csak Budapesten egybegyűjtve érvényesüljön, hanem arányosan az ország egész területén eloszoljon. Képtelenség, hogy egy olyan ország, mint a miénk, egyetlen városnak a vidéke legyen. Ez degradálja az országot, anélkül, hogy emelné a főváros presztizsét. És az ország lakosságától várva a gravitálást Budapest felé, míg ez semmi indítékot nem érez arra, hogy a vidék felé is gravitáljon, olyan különös szakadást idéz elő Budapest és a többi országrész között, amilyent minden nap minden apró és nagy dologban egy képpen látunk. Hogy egyebet ne említsünk: Budapest magyarság tekintetében is inferioris. A budapesti nyelvet elrettentő példának állítják szembe a friss, romlaltan vidéki magyarsággal és nyelvvel. Pedig ugy kellene lenni, hogy ez a nagy város, ha már magának vindikálja mindenben a kötelességet, magyarság dolgában, nyelvben és érületben egyaránt fölötte álljon a vidéknek és intenzivebbül látkessen benne minden, ami magyar, ahogy Berlin az inkarnátus németiséget és Páris az inkarnátus franciaságot jelenti.

Más tekintetben viszont a főváros elvon a vidékről sok jogos kulturális táplálékot. Mégis csak furcsa, hogy ha a vidéken valaki kitűnik, az meuten jogcimet formál arra, hogy a vidéket ott hagyja. Miért ne legyen például egy vidéki városnak ugyanolyan kitűnő tudósa, mint Budapestnek? Ha egy nagy művész vidékre hányatódik, miért ne lenne ez méltatlan degradáltás s miért ne érezze magát a budapesti színész épp ugy helyénvalónak Po-

zsonyban, Kolozsvárott, vagy Aradon, s csak miért ne volna olyan becses, mint a budapestieké? A vidéki nyomdából kiké- rült könyvek miért kell odiosusnak lennie, s a vidék műipari szükséglete miért nagyobbrendű dolog, ha Budapestről fedezik? Minden tudatos akció nélkül is a természetes fejlődés föllázan ez egyoldalúság ellen. — Nem egészen véletlenség és nem egyesek ötlete, mikor mind sűrűbben vidéken történnek az olyan események, melyeknek természetes színhelye eddigelé Budapest volt.

Ez az irány maga tör magának utat, mivel az élet hosszabb ideig nem tűri az igazságtalanságot és mesterkéltiséget. — Az idegenforgalom dolga is, melyet eddig csak Budapest szempontjából értékelték, a furdó- politika és a turistaegyesületek működése folytán országos érdekűvé vált. Ezt az irányt már nem igen lehet többé elnyomni, de idejekorán föl kellene ismerni és kedvezni neki, amire ezer mód és fontos érdek van, melyekről lesz még majd alkalmunk részletesebben megemlékezni.

Ez az irány maga tör magának utat, mivel az élet hosszabb ideig nem tűri az igazságtalanságot és mesterkéltiséget. — Az idegenforgalom dolga is, melyet eddig csak Budapest szempontjából értékelték, a furdó- politika és a turistaegyesületek működése folytán országos érdekűvé vált. Ezt az irányt már nem igen lehet többé elnyomni, de idejekorán föl kellene ismerni és kedvezni neki, amire ezer mód és fontos érdek van, melyekről lesz még majd alkalmunk részletesebben megemlékezni.

Fokozódó igények.

Mindent az államtól várunk.

A pénzügyi költségvetés tárgyalása.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, november 7.

A képviselőház pénzügyi bizottsága Széll Kálmán elnöklésével ma folytatta a költségvetés tárgyalását. Ma a pénzügyi tárca költségvetésének tárgyalására került a sor. Ennél a kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök, Darányi Ignác földművelésügyi miniszter és Popovics pénzügyi államtitkár jeleltek meg.

Az ülésen érdekes kijelentéseket tett a pénzügyminiszter, melyek élénk világot vetnek arra, hogy a mi anyagiakban gyeuge társadalmunk oly óriási igényekkel van az állam iránt, melyeknek teljes mértékben ez képtelen megfelelni. A városok, a tisztviselők, társadalom, mind az államtól várják boldogu-

Merkur Vasművek Nikolai és Tszai

Kenőcsés és olajos hintőtengelygyár, szürke és lágyvasöntöde, kovácsmú, nikkelező intézet. Gépgyár javító műhely.

NAGYKANIZSÁN.

A gyár foglalkozik gépszerkesztes és gyártással, közlőmű berendezések (transmissió) és ezek részeinek mint tengelyek, szijkorongok, fogaske- rekek, különösen gyűrűskénós perselyek stb., téglagyári gépek, kör- kemence-öntvény szerelvények, kútszivattyúk, vízvezetékek készítésé- vel, gőzgép és lokomobil, valamint minden egyéb gép javításokkal. Malomhenger csiszolás és rovatkólás olcsón és szakszerűen eszközöltek.

— Költségvetéssel díjtalanul szolgál. —

lágukat s bár a kormány minden vonalon segített, az elégtelenség nem csökken. A miniszterelnök óhaja a legjogosabb: az, hogy csökkenteni kell az igényeket.

A költségvetést *Hoitsy Pál* előadó ismertette és elfogadásra ajánlta.

Sághy Gyula karhözattja a II. osztályt kezesi adó 10. koronán aluli tételeire vonatkozó intézkedéseket. A javaslatot elfogadja.

Issenkutz Győző. A községek iskolái tsuárok fizetésrendezéséről, az erdészek státuszrendezését, és a pénzügyi tisztviselők helyzetének javítását kívánja. Kéri a pénzügyminisztert, hogy már a legközelebbi költségvetésben gondoskódjék ezek fedezetéről.

Bisony Ákos hibás intézkedésnek tartja azt, hogy a bírák egyenlő dotációt élveznek a többi állami hivatalnokkal, holott a bíráknak nem lehet mellékjövendelmük. Kevesli a városok főlegélezésére szánt két millió koronát.

Rátkay László óhaja hogy az állammal szemben emelt igényeket mérsékeljék, mert ezeknek mindegyben nem lehet megfelelni.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter helyesli *Rátkay* felfogását, s ő is azt hiszi, hogy az állammal szemben emelt igényeknek határt kell szabni. Kijelenti, hogy az állami tisztviselők fizetésemelését befejeztéknek tekintti a kormány. A státuszrendezésre két millió koronát vettek föl. A tanárok fizetésrendezésebe van lejárva. Az erdészek helyzetén még van rendezni való, azonban a túlzott követeléseket redukálni kell. Például a szolgák és díjnokok fizetésrendezésére ismét 2 millió 300 ezer koronával többet vettek fel a költségvetésbe s közdöttük most mégis újabb mozgalom észlelhető. A városokon a költségvetésbe beállított két millióval skarnak némi meg segíteni; ezzel az összeggel ugyan még nincs megoldva a kérdés, de többre most nem telik. Igyekeztek javítani a községek helyzetén is. Rendezték a közigazgatók fizetését, a segédjegyzőket ezután az állam fizeti és államosították a körorvosokat, ami a költségvetésben 3 millió 700 ezer koronát jelent. Kéri a költségvetés elfogadását.

A bizottság a költségvetés több hozzászólás után általánosságban, majd részleteiben is elfogadta.

Egy magyar szerzetesnő.

A légrádi zárdaiskola ünnepe.

Saját tudósítónktól.

A légrádi »Stephaneum« leányiskola volt és jelenlegi növendékei lélekemelő ünnepélyt rendeztek november hó negyedikén az intézet főnöknőjének, *Prokesch Mária Aurélie* nővér szerzeteshelvése és tanügyi pályája negyedszázados jubileuma alkalmából.

Légrád és vidékének egész társadalma gyűlt egybe az intézet pompásan felszített termében, hogy kifejezze szeretetteljes háláját az ünnepeltnek, ki példás buzgalomával, lelkes honleányi érzésével soha el nem évülő érdemeket szerzett az intézet magyar színvonalra emelése s benne nevelt nemzedékek magyarsága körül.

Megjelentek a rendháznak budapesti, berzencei s toponári főnöknői is, számos nővérel.

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter üdvözlő iratát, az ünnepély megkezdése előtt, dr. *Rusznicka Kálmán* kir. tanácsos, tanfelügyelő, a jelenlevőket mélyen megindító beszéd kíséretében nyújtá át a főnöknőnek. A magas szárnyalánu beszédnek következő részét közöljük:

»Az Isteni szeretet leányainak rendfőnöke, a most már pompás otthonában elhelyezett légrádi »Stephaneum« zárdá élére *Prokesch Mária Aurélie* nővért állította. Azt a nővért, igen tisztelt ünnepelő közönség, a ki mióta e küszöbő állépte a maga szerzetesi fogadalma szentségének és hűséges honleányi érzésének együttes és nemes ambiciójt, soha és semmiben lankadni nem engedte.

Az ő rendkívüli buzgóságával, odaadó kitartásával és tapintatos irányításával függ össze első sorban az elismerés és méltánylás, melyet a légrádi zárdaiskola, a társadalom közérzésében, kiérdemelt. A gondviselő Isten, ki az ő életének ezt a szép hatáskört kijelölte, adott neki erőt és kegyelmet, hogy súlyos betegségének veszedelmét ugyanazon heroizmussal küzdje le, mellyel egyházi és társadalmi hivatását is mindenkor betölteni igyekezett.

Igenis, tisztelt ünnepelő Közönség, a Jő Isten akarata volt, hogy a hitélet, társadalmi tevékenység és emberszeretet fő dijavakkal nem jutalmazható önfeláldozásáért, elvegye tisztá, erkölcsi jutalmát mindazoknálájának és elismerésének, kik ma *Prokesch Mária Aurélie* főnöknőben, szerzetének egyik kimagasló alakját s a muraközi népoktatásügynek, művelődésben és érzésben buzgó munkáját ünneplik.

Igen tisztelt ünnepelő Közönség!

Gróf Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi Miniszter ur Ó Excellentiája jelentéséből arról értesülvén, hogy *Prokesch Mária Aurélie* főnöknő ez évi november hó 4 én tölti be a szerzetbe lépésének, illetőleg tanügyi pályájának negyedszázados évfordulóját, örömmel használta fel ezt az ünnepi alkalmat arra, hogy őt melegen üdvözölve, a muraközi népoktatás terén a művelődés és magyarosodás ügybuzgó és eredményes terjesztése körül, egy negyedszázad alatt szerzett kiváló érdemeiért elismerését nyilvánítsa.

Midőn Miniszter ur 127126 számú rendelkezésének felhívásához képest, üdvözlő iratát Önnek, tisztelendő Főnöknő átadom, kérem, őrizze meg szeretettel ezt az okmányt, melynek nemes szándéka, adományozójának fényes állása s apostoli lánglelke, tiszteletet áraszt Öntre, szerzetére s a muraközi oktatásügy minden hűséges bajnokára.

Mint e vármegye királyi tanfelügyelője, mindig örömmel és készséggel működtem közre ezen fontos határszéli leányiskola fejlesztésén és nemzeti munkájának megizmosodásán, mert rendületlenül hiszem én is, hogy a milyenek lesznek a magyar anyák, olyan lesz Magyarország sorsa.

S amit már sokszor mondtam, ebben a fontos feladatban nem az iskola jellege képezi a lényegét, hanem a nemes buzgóság, mely felemelkedik leányaink nevelésé-

nek nagy nemzeti és társadalmi szempontjaihoz.

A zágrábi érsek üdvözlő okmányát *Peczek György* tiszteletbeli kanonok s egyházi tanfelügyelő adta át, az ünnepelt érdemeit méltató beszéddel.

Egy kedves karének után a növendékek fejezték ki hálájukat egy allegorikus hódolatban, melynek szereplői, a genius, háladatosság, szeretet, engedelmisség és az augvalok adták át szép szavakat kíséretében ajándékaikat.

Az »*Excelsior*« három felvonásos színművet az ovodai növendékek katonásdija követte, melyben egy vitéz magyar csapatnak az oroszok ellen vívott küzdelmét játszták el a buzditás, harcizaj, sebesülés, vitézségi érmek kiosztása s egy győzelmi ünnep kedves és megkapó jelenetivel, melyeknek mindentit bámulatba ejtő előadása s a kis hősök katonai felszerelése, szünni nem akaró tápsokra ragadta a közönséget.

»*Egy csésze kávé*« egy felvonásos, »*Berta* királyné és *Rózsika*« három felvonásos vígjátékok és a szünetek karénekei után a közönség együtt énekelte a »*Szózatot*« a növendékekkel, kik biztos fellépésükkel, kitűnő ábrázolásukkal és szép magyar beszédükkel teljesen elbájolták a jelenlevőket. Mintán *Kovács Gyula* jegyző a község hááját tolmácsolta, az ünnepelő közönséget a rendház fényesen megvendégezte.

Beszélgetés Maxinával.

Saját tudósítónktól.

Maxi Jánosné, az a vézna megrokkant öreg asszony, ki tegnapelőtt ártatlanságát bizonyította a nagykanissai esküdtribóság előtt, soha nem remélt ünnepi közléspontja lett a tárgyalás után. Meg is éjlengették, midőn az önök a fölömentő ítéletet kihirdették, bár most is akadnak a halgatóság között olyanok, kik magániszorgalomból itélkeztek s *Maxinét* sem voltak bajtandók tiz évi fegyházbüntetésen alul elengedni.

Maxiné kinn volt az utcán, azzal a megnyugtató tudattal, hogy most már semmi baja sem történhet sőt az urától is megszabadult, kívül kölcsönösen igyekeztek a főtárgyaláson, hogy egymásra minél alaposabban ráborítsák a vizeslepedőt. É.

— Tízet ütött a felsőtemplom órája, midőn a faketeruhás öregasszony magányosan megáll a postaeület előtt. Ködös hideg este volt. *Maxiné* réveteg tekintettel sokáig nézte a villamos lámpát eltákaró ködfátyolt.

Egy munkatársunk hozzászögödtét és fölverte elmélészásából:

— Hova megy *Maxiné*?

Az asszony elgondolkodott:

— Haza szeretnék menni, az spámhoz. Nekem itt már nincs keresni valóm.

— Hát a gyermekei?

— Azok is velem lesznek otthon. Csak kevés az utiköltségem. Mert én, kérem, jó családból vagyok, mégis az spám, aki itt járt, csak öt koronát hagyott egy ismerősömöl. Hogy ha fölmentenek, ezzel utastam haza.]

— Hanem az ura, az elveszett — vélte az ujaégitró.

Gyümölcs élvezete után a gyomor indiszpozíciója esetében stb., valamint cholera ellen leghatásosabb

óvszerül
igyék

gróf *Keplevich István* utódai,
Promontor, hirneves gyárából.

— Nekem örökre — mondta határozottan az asszony. Eiválok tőle Nem leszek egy örökös rab felesége. Már holnap megindul a válóper.

— Hát annyira sürgős? Talán csak nem...

— Da nem ám, nem megyek én többet férjhez, — mondta s mosolygott. Nekem elég volt.

— Sajnálja az urát?

— Sajnálám, ha nem akart volna engem is bevádolni. Nem volt azért rossz, csak gyöngy ember. Most megbűnhődik, No, az Isten megáldja.

Eltment a Király-utcában egy csoport emberrel találkozott. Ezek fölsmerték s megöljenézték Maxléné velük maradt, beszélt nekik s élvezte azomorú dicő-ségét.

Vonat elé vetette magát.

Váltóhamisító földmives.

— Saját tudósítónktól. —

A gyors meggazdagodás vágya, a kapzsiságnak az áldozata az a borzalmas halált halt parasztember, akinek véres, cefatos holtteste a gyékényesi vasuti állomáson fekszik az éj-jel óta.

Horváth Péter szentai lakos néhány évvel ezelőtt még jómódu földművesgazda volt, de ivásra adta magát, elhanyagolta gazdaságát, mely így rövid időn belül el is pusztult.

A szegénység szenvedései nagyon megviselték a nemrég még vagyonos, de szegény-ségében is még gőgös Horváthot. A ivásról sem tudott már leszokni. Ő maga sem remélhette tehát, hogy gazdaságát saját erejéből, becsületes úton még rendbehozhassa.

E hó 4-ére árverés volt kitűzve va yonának még megmaradt romjára, házára, kertjére és gazdasági berendezésére 600 korona követelése volt ellene az egyik csurgói takarékpénztárnak, azt hajtották volna be rajta árverezés útján.

Ezt azonban Horváth mindenáron elakarta volna kerülni. Tiszteletes úton pénzt nem szerezhetett, ráhamisította tehát az spósának, Nagy Gábornak és egy szintén vagyonos rokonának Oroszi M. hálynak nevét egy 800 koronás váltóra és azt leakarta számoltatni a takarékpénztárnál.

A hamisítás azonban olg primitív volt, — hogy a takaréknak azonnal észrevették és föl-jelentést tettek Horváth ellen.

A rossz útra került ember tegnap délután tudta meg, hogy följelentették és hogy másnap reggel a csendőrök le fogják tartóztatni. Ez a tudat annyira elkésztette Horváthot, hogy elhatározta: inkább meghal, de börtönbe nem kerü.

Bucsnás nélkül hagyta ott családját és bejött Nagykánizsára. Innen a hajnali vonattal Gyékényes felé utazott. — A gyékényesi állomáson leszállt a vonatról és egy ideig izgatottan járt két a perionon. Alig, hogy a vonat megindult, a kerekek elé vetette magát, amelyek több darabra szeltek testét. A borzalmasan megcsontított holttestet további intézkedésig az állomási épület egy üres helyiségében helyezték el. Öngyilkosságáról értesítették családját, mely eltemtetése iránt intézkedni fog.

Hírek.

A Polónyi—Lengyel pör.

A kuria ítelt.

Megsemmisített ítélet.

— Saját tudósítónk távirata. —

A nagy pört újból kezdik.

Magyarország utóbbi öt éve rendkívül gazdag politikai és társadalmi szenzációkban, azonban egy sincs, mely a tömegre gyakorolt idegizgató hatásában a Polónyi—Lengyel pörrel versenyezhetne. A közéleti erkölcsök szempontjából e nem éppen kívánatos hatást azzal érte el, hogy bepillantást engedett egy nagy karriér intimitásába, egy befejeződött társadalmi és politikai előkelő szereplés kulisszái mögé.

Egyéni, felekezeti, politikai, társadalmi motívumok játszottak közre e nagy pörnél és kikészítéséhez hozzájárult a nyilvánosság minden eszköze megengedett és meg nem engedett módokon. Befolyásolás, gyakran terrorizmus és lázítás folyt minden vonalon. Ez magyarázza meg a pörhöz fűződő óriási érdeklődést.

És a nagy pör megújul, most már bizonyára csökkent az érdeklődés mellette. Megújulását bizonyára a jogi igazság kívánja, — hisz a kuria rendelte el, de politikai és társadalmi szempontok ellene vannak ennek.

A mai ítéletkihirdetésről a következő táviratot kaptuk:

Budapest, november 7. (Saját tudósítónktól.) A Polónyi—Lengyel ügyben ma délután 1 órakor hirdette ki Bernáth kuriai tanácselnök a kuria végzését. — A kuria a beadott semmisségi panaszok alapján az esküdtbiróság ítéletét megsemmisítette és az esküdtbiróságot új eljárásra felhívja. Azonban abból azokat az esküdteket kizárja, kik az előző főtárgyaláson részt vettek.

— Esküvő. Holnap egy egyházi esketés lesz Nagykánizsán, mely társadalmi esemény számba megy nálunk. — Az izr templomban délelőtt 11 órakor vezeti oltárhoz dr. Waldmann Lajos kaposvári ügyvéd Blau Margit kisasszonyt, dr. Blau Simon és neje leányát. Blau Margit kisasszony igen kedvelt tagja a kánizsai társaságoknak és sok esztendőn át mint kiválóan tehetséges műkedvelőnk estélyeink és ünnepélyeink sikerét emelte. Most, hogy elmegy tőlünk, — egész társadalmunk ózinta szerencsekívánatai kísérik új otthonába. Mint értesülünk, a nagykánizsai izr. hitközég nagyon szép ajándékot nyújtott át a menyasszonynak megható átirat kíséretében, melyben gratulál és elismerését fejezi ki azért, hogy nyolc éven át egyik legszorgalmasabb tagja volt a templomi énekkarnak.

— Egy kiváló hegedűművész nagykánizsai hangversenye. Mint már jeleztük, Joande Manen a világhírű spanyol hegedűművész elhatározta, hogy nagy európai hangverseny körüjé alkal-

mával Nagykánizsán is rendez hangversenyt. Manen nagykánizsai hangversenyét a hó 15 én délután 5 órakor tartják meg a Polgári Egylet nagytermében. A hangversenyen Szántó Dzsózsef budapesti zongoraprofesszor is közreműködik.

— A hivatalos lap újítása. Sági János kezuthegyi telekkönyvezető azzal az indítvánnyal járult a „Budapesti Közlöny” szerkesztőségéhez, hogy az ingatlanokra vonatkozó árverési hirdetményben ne nyomassák vastagabb betűkkel a végrehajthatási szenvedeti nevét. Mert az az új végrehajthatási törvény az ingókra vonatkozó közzétett hirdetményben elhagyja a nevet, nincs annak értelme, hogy azt a másik hirdetmény vastag betűkkel kiabálja. Inkább nyomassák nagyobb betűkkel azt a helyet, melynek határában az ingatlan van. Sági azt is javasolta, hogy a pályázati hirdetményben az állás megnevezését nyomják vastagabban. Ekként a pályázó tisztviselők nagy serege nem lesz kénytelen minden hirdetést elolvasni, hanem azonnal látja, hogy melyik hirdetést kell figyelmeire méltatni. A lap szerkesztősége elfogadta a tanácsot. A Budapesti Közlöny két nap óta az ajánlott módosítással jelenik meg.

— A vasutállomás építése. Az a nagyszabású építkezés, mely a nagykánizsai vasutállomáson folyik, gyors tempóban halad előre. Most már készen van az állomásépületnek a práter felé néző homlokzata, mely igen stílusos és szép kiviteiű alkotás. Az építkezés további része az épület belsejében folyik.

— A nagykánizsai kath. legényegylet holnap, vasárnap délután 4 órakor a Polgári Egyletben érdekes műsorral szórakoztató délutánt tart.

— Elítelt községi jegyző. A székesfehérvári királyi törvényszék — mint tudósítónk jelenti — ma tartott főtárgyalásán Mészöly János igali községi jegyzőt, akit még 1906-ban állásától különféle szabálytalanságokért elmozdították, nyolc rendbeli közokirat- és kilencrendbeli magánokirat hamisításában bűnösnek mondotta ki és három évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen a vádlott fellebbezéssel élt.

— A felemelt katonatiszti fizetések. Egy katonai folyóirat közli, hogy a közös hadsereg tisztjeinek régi és új fizetése közötti különbséget december elsején egyszerre fogják kifizetni október, november és december hónapokra.

— Gyakorlatok a tánciskolában. Mayersberg Frida tánciskolájában szombat délután 6 órakor öszzgyakorlat lesz, este 9 órakor pedig busztongyákorlat cigányszíntel. Vasárnap este 9 órakor közkívánatra öszzgyakorlatot tartanak a felnőttek részére, szintén a cigányszíntel.

Odol

Fogak legjobb szere.

Sirolin

Ez az új gyógyszer az a leghatékonyabb, legbiztonságosabb és leghíresebb, világhírű, újabb készítmény.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tszár és orvos által naponta ajánlva.

Mindhogy értékesen utánzatokat is készítenek, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc).

„Roche”

Ez az új orvos készítmény a legbiztonságosabb és leghíresebb, világhírű, újabb készítmény.

— **Ademány.** *Blas Simon* dr. orvos leánya házassága alkalmából száz koronát adakozott a nagykanizsai izr. hitközség házi szegényei részére.

— **A vöröszászló.** A belügyminiszter Zala-megyéhez küldött rendeletével megtiltja, hogy felvonulások alkalmával vöröszászlót használhassanak. Tehát a szocialisták is kénytelenek lesznek más színt választani.

— **Somogyi leány kínai férje.** Erdős házasságulés volt a napokban a new-yorki kínai negyedben. *Egy Can Swvey* nevű 30 esztendősi kínai tekereskedő egy európai leányt vett feleségül, még pedig a magyar Murton Annát. — A fiatal 22 esztendősi barna menyecske gyönyörű leány volt és 4 esztendővelőt mint egy somogyi kis faluból Amerikába.

— **A polgárság felfegyverkezése.** Amióta a lapok hasábjain irnak a különféle hadikészütdésekről, fegyverek és löszerek szállításáról s mióta az újpesti bankrablás megtörtént, kitűnő a hangulat a polgárok körében a fegyverkezésre. A részletfizetéses cégek a szállításra minden irányban székültek utazóikat, akik nagy svádával ajánlják Browning, Pippor rendszerű nyolc lövedetű pisztolyokat. Himmaries és Welodog-revolvereiket „csökély részletfizetésre és a közönség csak ugyan nyakra-főre rendel, veszi az önvédelem radikális eszközeit, melyekben a legizgatóbb, hogy a tulajdonost egymásután nyolc lövése képesítik. Nagykanizsán a hó-folyamán három pisztolyban utazó „vígő” jelent meg s itt, ahol semmivel sem lehet jó üzletet csinálni, csak az élelmiszerekkel, csudák-csudája annyi pisztolyra nyertek megrendelést, hogy most már jöhetnek a szerbek, a banditák, a bankrablók — sortűzekkel fogadjuk őket. Minden hivatalnok zsebében egy Browning-pisztoly lapul és várja a támadást.

— **A hegyek között.** *Müller Ádám* 56 éves magyarszetdahelyi napszámos tegnapelőtt este a hegyek közt haza ballgott. Ekkor valaki hátulról egy súlyos szerszámmal úgy vágta fejbe, hogy Müller Ádám eszméletlenül terült el a földön. Mély fejszébevel behozták a nagykanizsai kórházba, a tettest pedig nyomozták.

— **A ki minden áron meg akar halni.** *Hodics József* nagykanizsai cipészlegénynek nagyon terhes volt az élet, melynek szépségét kiűző gyomorhaja miatt nem élvezhette. Egy ízben öngyilkosságot kísérelt meg, azonban a szándékának végrehajtásában megakadályozták. Hozzá tartozói azóta ügyeltek, hogy az elkecsereedett embernek semmi olyan eszköz ne kerüljön a kezébe, amivel kárt tehetne magában. Am a nagy felügyelet sem akadályozhatta meg Hodicsot abban, hogy még egyszer meg ne kísértse a halált. — Tegnap este eltört egy orvosos üveget és az üvegdarabokkal akarta elvágni a nyakát. Persze, ez a kísérlete sem sikerült, bár nyakát alaposan összevagdalta. A megsérült embert a kórházba szállították.

— **A gőzfürdő hétfőn,** kedden és szerdán kazántisztítás miatt zárva lesz. Csütörtökön feljebb tisztogatás és rendezés után ismét megnyílik.

— **A hamisításokról.** Korunk haladásait, sajnos nyomon követi a ravasz hamisítások minden neme. A városokba hamisított élelmiszerek, a vidékre hamisított ipari termékek kerülnek. Ujabb idő óta az ismert „szarvas” jegű szappan lett a dozaivá a legkülönbözőbb utánzásoknak. E a maga nemében egyedüli szappan indvalóvőleg az ugró szarvast viseli védjegyként. És ime felbukkan mind-n ugró állat szarvakkal vagy azok nélkül, csak valamelyest hasonlítson a „Schich szappan” szarvasához. Úgyelünk tehát a szappan bevásárlásánál jól a „szarvas” védjegyre.

KALOGEN
BRAZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ *

ANIMO
sec
Magyaroközi
Pezsgogyar r.t.
CSÁKTORNYA

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemésztí még akkor is, ha a tejt visszautasítja. Köztudomású, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

— Kapható minden gyógytárban. —

Gépiró tanfolyam
nyílt meg
tolyó évi november hó 1-én.
Jelentkezni lehet
Epstein Vilmos urnál
Nagykanizsa, Zrínyi Miklós utca Bazar épület.

Figyelem! Figyelem!
Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujonan kezdődő sorsjáték huzásai már
f. évi november hó 19-én
és 21-én kezdődnek,
s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb számú
osztálysorsjegyek csakis
Milhoffer Kálmán
sorsjegyirodájában Csengerly-ut Rosenberg házban kaphatók, tehát igyekezzék mindenki szerencsésjét egy sorsjegy bevásárlásával nálam biztosítani.
A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3. kor. nyolcad 1 korona 50 fillér.
Játéktörvek és huzási listák ingyen!

— **Ujságírók jellemzése.** A milánói Scuola berlui levelezője ügyesen írja le a maga megfigyeléseit a Berlinben az ott tartott kongresszuson járt ujságírókról. — Aligha lehetett itt több háromszáz ujságírónál, de jelenítettük inkább megírtszott ezen a világ-városon, mint akármelyik más kongresszus ülésézése, pedig ezek tagjai sokkal nagyobb számban jöttek el; az ember érezte, hogy itt vannak, pedig egy három millió leiket szám-láló városról van szó, ahol háromszáz ember annyi, mint egy porszem a tengerben. Ha nem is hordják gomblyukukban a kongresszusi jelvényt, mégis rájuk lehet azonnal ismerni, ha az ember találkozik velük: ezek ujságírók; mondja magában mindenki. — Az angol ujságíró számára van borotválva; nincs se bajusza, se szakála, kifogástalan hosszú redingotot visel, levasalt nadrágot és kimért léptekkel jár; ő az az ember, a ki az utcát épp úgy méri, mint cikkét, diplomatikusan, nem beszél hangosan és minél kevesebbet gesztikulál. Ha a munkáspárthoz tartozik, kissé hanyagul hordja haját és a nyak-kendőkötése lazább, ha azonban ari-otokrata ujság képviselője, kamásit és monoklit hord. Az orosz ujságíró szőke és a szakálla ktfeszerűen nyírott; hallgatag, kissé melankónikus; kék szeme fáradtan tekint a világba és csak néha néha lövel villámokat: szinte sejtjük benne azt az embert, a ki elrejtőzik és titkokat hord magánál; az ember látja a szerkesztőséget, a melybe nem ritkán revolverrel hatol be a rendőség, hogy dinamitot és Szibéria s az akasztófa jelöltjeit kutassa. A szájuk körül látható keserű vonás annak a jele, hogy az orosz ujságírók áliaudóan a halál vagy börtön fenyegeti, míg szemének megvillanása a szabadságba vetett bizalmát jelenti. A francia ujságíró nem oly elegáns, mint az angol, nem is öltözködik oly hanyagul, mint német kollegája; a francia ujságíró bohém; bár 1830 már rég elmúlt és Murger és Musset már rég a sírban nyugosznak, de megvan még a lobogó nyakkendő és lengő haj; csak az éhező költők típusa változott át olyan emberekké, akik talán egy vagy kétezer frankot keresnek havonként. Hegyes szakálla olyan, mint egy gunyos, szaró megjegyzés, amely az ellenfelet nevetségessé iparkodik tenni és mintegy tördőléssel végezni vele, de szinpadias gesztusa és fűbe-mászó hangja világos bizonyosságot tenznek a polemian való ötmérőit, szenvedelmérőit, vulkánikus tüzeről.

— **A Nyugat** 21 ik száma most jelent meg. Ignotus, Fenyő Miksa és Osvát Ernő kiváló irodalmi szemléjének ez újabb száma, ha ehet még gazdagabb, mint az előző számok. A Nyugat íróinak sorában először üdvözöljük Ambrus Zoltánt, aki „A felfofozott irodalom” című cikkével is tanuságot tesz arról, hogy mennyire szolidáris a modern magyar irodalom törekvéseivel. A száma tartalma a következő: Bálint Aladár: Op. 24, 47. Hagedüs Gyula: Az elátkozott ház (Novella.) Kemény Simon: Rubinszerleg (Vers). Schöpfin Aladár: A magyar író Ady Endre: Hírom vers. Telekes Béla: Mo iere A mizantrop (IL) Figyelem: Vén cigányok (Csáth Géza). „A péz” (Lackó Géza). Tna'ia rediviva (Ignotus). A mozi felé (Szász Zoltán). Vissza-éneklés (Hatvany Lajos) A Nyugat minden hónap 1-én és 15 án jelenik meg. Előzetési ára egy évre 20 K., félévre 10 K., egyes száma ára 1 K. Kiadóhivatal: Akácfa utca 5, alatt van.
— **Kinosis kalendárium 1909. évre.** Ezen új kötetnek irodalmi része is nagyon érdekes és változatos. Az emberi tudásnak alig van

olyan területe, melyre a „Kincses kalendárium” ki ne terjedne — Ezen új kötetben is megnyilatkozik a kincses kalendárium készítőinek az a törekvése, hogy minden évben még többet még tökéletesebbet, még szebbet és még érdekesebbet nyújtsanak a közönségnek, mint az előző esztendőben. — Ára 2 korona és kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— Kiss szerencsése Nagy! Miért legnépszerűbb a három szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy főfelárúító helye. Hazás már november 19-én! ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékesy Kiss Károly és Társa bankházában, IV. Kossuth Lajos-utca 13. sorsjegyet, mert Kiss szerencsése Nagy!

— Ma már nem titok, hisz elismerő levelek is bizonyítják, hogy a legjobb órák, szemüvegek és beszélőgépek csakis — SZIVÓSANTAL műórásnál kaphatók. — Főüzlet Szarvas-kávéház mellett.

A kiváló bór- és lítiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, csukorbetegségél és hurutos bántalmaknál kiváló hatás.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ártáryi kereskedésben vagy a Hányó-Lápolyúti Salvator-forrás Pálházában Budapest, V. Rózsadombpart 4.

Dal a szendvicsekről

és egyéb zsurszerű merényletekről.

Minden páros csütörtökön — a tollam végan előlköm, — s szmokingom természetemre huzva — büszkén megyek egy uri zsorra. — Egy ily zsúr engem sohasem lep meg: — már szombatjón tréningbe kezdek, — s míg jó csütörtök délután, — én folyton készűök csupán. — A gyomromat már preparálom: — szép egy ilyen zsúr, mint az áiom! — Szép a five of kloock the ivás: — áiomvilág ez, semmi más! — Míg lányok fecsegése hallszik, — az ember egyszerűen elalszik, — s ha felriassza tán a láрма: — egy szendvicset bocsájt magába, — és aztán egy-két bókot lejtve, — alhat tovább, mindent felejtve.

A szendvics minden gyomrok vágya, — kivénűt bókot melegágya, — idűlű vicceknek ő ad tápot — s ha izlik, vagy nem: belevágod. — És míg nyelsz ötöt-hatot, — szomszédud hangját hallgatod, — midőn így szól a szendvics leány: — Hogy Svarcnéának nincs nagy kalapja, az kedves hölgyeicn talány. — És megindul a szavak áija: — hogy X-et randevun ki várja, — hogy Ipszilonné hája fecatett, — s az újpesti bankrablás less tett, — hogy Zé-zé nek izlése gyöngé, — s hogy szól a friss pikáns eset, — amelynek súlyos vége lett, — hogy mely házaspár készűl válni, — s ki nem akar kötélnek állni, — mindenről buzgón szól a dal, — mely teaszűrcsölésre hal. — Langyos teát bátran lehajt, — ki lumigál sok szervi bajt, — s míg egy-két percre csend honol, — lábvizet vesz a sok gyomor. A szendvics? Ó, az szinte fogy — csak a beszéd nem megy sehogy. — Ha komolyan szólisz egyszer, kétszer, — lenéznek, mivel be van írva a szellemeskedési kényszer. — A háznak népe s főleg szépe, — viccet vár szendvicsért cserébe, — s megkínóvzán a zongorát, — egy gixerben dus Chopin-walzer nyitja meg a viccek sorát. — A kőnép nagy mértékben élvez, — és így kiált fel: Óh, mi szép ez! — Minő csudás a technikája. — Sauer irigy lehetne rája! — Egy másik hölgy irigylt ezt, — és cérna hangon dalba kezd. — A nép a kéjben majd felolvad: — No, így csak a Tréville dalolhat! — Óh, énekeljen újra egyet, — hisz őa valóságos dalegylet!

Most végre rendbejött a széna, — és jön az irodalmi téma, — alkotnak irodalmi kört

— és közben megindul a lört. — És tízen-egyig, sőt éjtélíg — a szendvicseket és a több bit négyszer vagy ötször megismétlik.

És minden péntek reggelen — így szólok busan: Jaj nekem! — A gyomrom fáj, fejem sajog, — és teljesen készen vagyok, — s egy hétig minden éjszaka — kizoz a zsurtündér dala. — És két hét múlva (mit tegyek), — a páros csütörtöknek jötién a zsorra újra plme gyek.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény	738 50
Osztrák Littel	632 25
4% magyar koronajáradék	92 05
Kereskedelmi bank részvény	336 3 —
Salgótarjáni közszónbányarészvény	585 —
Rimamurányi vasmű	533 25
Adria tengerhajózás	395 —
Hazai bank	283 —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest november 4.

Készáru-üzlet.

Buza tíz fillérrel magasabb

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április	12.23
" " október	10.99
rozsa " április	10.58
" " október	—
zab " április	8.54
" " október	—
tengeri " május	7.48
repece " augusztus	14.50

Táviratok

és telefonjelentések.

Szerb katonai járőr magyar földön.

Budapest, november 7. A budapesti szerb konzulátushoz ma az a hír érkezett, — hogy Buziáson elfogtak egy hat tagból álló szerb katonai járőrt, melvet, egy hadnagy vezetett. A járőr Buziásnál kelt át a Dunán. A szerb katonákat Versecre szállították.

Betiltott tüntető séta.

Budapest, november 7. A budapesti szociáldemokrata párt bejelentette a rendőrségnek, hogy hétfőn este tüntető sétát akar rendezni. A felvoulásra a rendőrség nem adta meg az engedélyt s ezt a főkapitány falragazon tudatja a közönséggel.

Életveszélyben.

Budapest, november 7. Nagy riadalom volt ma az Eötvös utc. 33. számú házánál. A VI. kerületi pénzügyőrség ebbe a hába hurcolkodott, s az egyik szobának rossz kályhája van. Ebből az éjjel szengáz ömölt ki és az ott alvó fináncokat elkábította. Reggel felpufladt arccal, eszméletlen állapotban adtak rájuk. Közülük hármát kórházba kellett szállítani, mert semmi éleszési kísérletre nem tértek magukhoz.

Az őrnagy ur politizál.

Reméljük, hogy nem sokáig.

Nagyvárad, november 7. nagy megbotránkozást kelt városszerte egy a maga nemében páratlan eset. A tartalékos tiszték ellenőrzési szemléjén száz tartalékos tiszt jelent meg, kik Hebelmann őrnagnál jelentkeztek. Az őrnagy a szemle után felállt egy székre és tört magyarsággal beszédet mondott. Megcáfolta a mozgósításról szóló híreket, majd átmenet nélkül a vezérleti nyelv kérdéscről kezdett beszélni. Kijelentette, hogy véleménye szerint lehetetlen a magyar vezérleti nyelvet behozni oly monachiában, melyben a lakók túlnyomó része csak németül tud. A vezérleti nyelv csak a német lehet és a magyar vezérleti nyelv követelése ép oly abszurdum, mint ha az eszperantó nyelv behozását kívánják. A jelentkező tartalékosok csendben hallgatták végig az őrnagy vélekedését, azonban távozás után közölték a városban, hol óriási megbotránkozást keltett.

Nyílt-tér.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER

SAVANYUVÍZ

A legutak megbetegedéseit, a garat és hörgők hurutjánál, tífus és mellhártya-gyulladásnál.

150.000 korona vagyonnal bíró hajadon, földbírtokos leánya, 21 éves, férjet keres. Azonkívül még több száz vagyonos parthias előjogyzásban, úgy hogy minden igénynek bármikor megfelelhessen. Forduljon minden házasságnadó Schlesinger céghez, Berlin 18.

Két nürnbergi terhes anyakancza eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Egy 22 éves izr. vallású jobb családból való

Vas- és fűszerkereskedő-segéd

V. gimnáziumi osztály végzettséggel, 7 éves praxissal előkelőbb üzletben állást keres. Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kérek, D. F. jelige alatt címezve.

15 drb.

amégyei Gazdasági Takarékpénztári
részvény

elővételi joggal együtt eladó.

Jánlatokat »G« jelige alatt a Zala kiadó-
hivatala továbbít.

Ház eladás.

Sarokház 35 év óta fenálló szőlés-
üzlettel, tőzsde és italméréssel beteg-
ség miatt eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

özv. Steinitz Károlyné Nagykanizsa,
Kossuth Lajos tér.

Munkavezetőt

havi fizetésre és segédek darabszám mun-
kára felveszek november 15-én felállítandó
kádárműhelyem részére.

Hoffmann Henrik

fakéreskedő, Kazinczy-utca 6.

500 koronát

fizetek annak, ki a Bartilla fogvizének hasz-
nálata mellett (üvege 80 fillér) valaha ismét
fogfájást kap, vagy szája büzlök. Bartilla
Winkler Eds Wien, 19 I. Sommergasse 1. Kap-
ható minden gyógyszerárban és drogueria-
ban. Csakis »Bartilla fogviz« kérendő. Hami-
sitások bejelentése jutalmaztatik. — Oly he-
lyekre, hol nem kapnátok, bérmentve külpök
7 üveget 5 korona 80 fillérért. Raktár Nagy-
kanizsán Gellsch és Graef drogeriája, Csengerly-u.

Tisztasága 30.000 koronával
szavatoltatik.

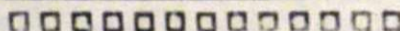

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappannal

tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott
beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak
eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt
tisztító és ment minden káros keveréket. Gőz-
 nélkül használható tehát minden tisztítási
helyre, még ott is, hol közönséges szappan
felmondja a szolgálatot vagy káros gondoság
szükségeltetik.

Művirágokat.

Sirkövirágokat, mirtuszokat különböző legzebb-
alakokban kő és mész szerint a legzebb öze-
szállításban költök művirágokból a legalaco-
nyatiból ártól kezdve. Pálmák önzeállítását és
elhelyezését elvállalom. Szívem megköszönését kér-

Loser Józsefné Kisfaludi-utca 36. szám.

— Vidéki megrendeléseket elfogad. —

Állandó állást

talál tehetséges férfi lakarmány, mész és
trágya eladásával gazdáknak és viszont-
elárusítóknak. Mellékfoglalkozásra igen
alkalmas és hasznos hajtó.

Dr. Hardung & Co. vegyészeti gyár

Russig - Schönriesen.

OCULARIUM

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 15. lélem.
Wien, I., Rärlnersstrasse 39.

Megfelelő szemüvegek, ingyenes orvosi
rendelés naponta 9 órától 7-ig Márkus dr.
vezetése alatt. Szemüvegek és orrcsipesz
3 koronától feljebb. Színházi és láncsövek
minden-kiültelben, dus választékban.

Zeis-Trieder látcsövek.

Levélbéllyegeket!

Romek levélbéllyegeket, 15.000 különböző, va ódisá-
gért kezdlek, kifosztalan, ugyszintén leve ező a
pok, kívánatra választékokat kü dők, 50-70 száza-
lékkal olcsó b, mint más árjegyzőkben. H. Weisz
levélbéllyeg kereskedés Wien I. Adlergasse 8 sz
ndonban fiók) bevásárlás. (L.) 2205

Tüdőbetegek, gyomor, bél, veseba-
josok, köszvényesek megmentője
a legegészségesebb üdítő aszali ital

MÁLNÁSI
Sicilia
ARTÉZI GYÓGYVIZ

KAPHATO MINDENUTT

FŐ-
RAKTÁR **BRAZAY KALMÁN** (CEPONEI)
BUDAPEST, VIII. JOZSEF KORUT 37/39

Orvostanarok velemenyei hasznalati
utasitas minden üveghez van mellékelve

**Sápkór
Vérszegénység**

a legkudhatósabban lekudhatók a
Guberforrás

visével használt küra által, mely könnyen emészt-
hető természetesen ársón, vassal és üvegben leg-
jobbán ajánlv.

Kapható az összes gyógyszerárban, drogueria-
ban és élelmiszer-üzletekben. Budapest
legyen.

A törvényszék uradalmi épületében

egy nagy

pince bérbeadó

1000 korona évi bérért.

Ajánlatok f. hó 15-ig
a hercegi erdőhivatal-
hoz betérjesztendők.

Vedjegy: „Horgony”
**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziasszer, mely már sok
év óta legjobb fájdalomosillapító szernek bizonyult
kőszvényénel, oszónál és meghűléseknél, bedőz-
soképpen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üve-
get fogadjunk el, mely a „Horgony” vedjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegokban K - 80, K 1.40 és K 2.-
és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható.
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlanhoz”,
Prágában, Kilsabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Csak egy papirt szívunk, ez pedig

ABADIE

LEOPOLD GYULA

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut

Garvens-művek. WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukzomát, bork-ménnyedést
azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZENHALAL

Ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb
sósórszesz az
ERŐ SÓSÓRSZESZ

Ára 2 K, 1 K és 80. fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS vegyszert és koz-
metikai laboratórium.
GYÖN, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek | **BÉLHURUT**

BARTA-féle erdei gyümölcskonzervek,
leves, szörpök, gomba- és krumpli-
konzervek, szemes borjókák,
— legkiválóbb minőségben szállít —
elérhetőek mindenütt a
Felkai Konzervgyár, Barta József
Fehérvári (Csepelmező). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEBÉNYESSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle**
TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősítő, tisztítja a vért.
Kis Dózis Ára 2.20 kor. Nagy Dózis 6 kor. Kapható gyógyszerár-
házakban. Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-tér.

PLATSCHEK VILMOS

előzert legolcsóbb, legszolidabb
FERFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI lényképzési és festési műtermében
BUDAPEST, VII., BAKÓCZI-ÚT 30.
készítenek csak elsőrendű művészies
kiválóan lényképnegyzeteket, aquarell-
és olajfestményeket. Másolatok selyemre,
bőrre, fára, elefántcsontra stb. Brass, fűggek, stb.
apró díszfestményekkel. Porcelánba égetett lényképek sár-
kóvára stb. Mirel költsék ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTO GLÜCK

Doboz 2 kor.

Postán szállítja „FEHÉR GALAMB” STYRIKAI
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRUT 95
Kapható minden gyógyszerár-
házakban és drogrészekben

Meglepő haladás!
FICHTENIN

legkiválóbb, szabadalmazott védett szer, mely mindenképpen elő-
segít a tuberkulózis és az egyéb tüdőbetegségek gyógyítását, véde-
kező és javító hatást fejt ki a szervezetben károsító alkalo-
idok ellen és azokat azonnal megszünteti.
Legnagyobb hatást vált ki a vérszegénység és a daganatok ellen.
Hasonló hatást mutat valójában mindenféle károsító
és fertőző anyagok ellen.

Vasárnaponként Magyarországon mindenütt:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 26. — Telefon 21-81.

BOGDÁNY
szereplője paraffin!

Vasárnaponként osztály-
sorjegyet csak kb.
BOGDÁNY S.
Kovács szerszámgyár Rt.-nél
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 20.

Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA

8 nap alatt minden írt
Tízperc 1 K 1.20 más
Dr. KOVÁCS gyógyszer
Budapest, Gyár-utca 17.
„Tolltű-űzők” ingyen.

**Ha fáj a feje használjon
azonnal**

Beretvás - MIGRAIN - pszittilat,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 80 fillér. — Minden gyógyszerár-
házban és drogrészekben kapható.
BERETVÁS TAMÁS KISPEST, Rákóczi-
út 122. 2. sz. 2.
Ingeny postán szállítja 8 doboz rendeltéssel.

PARIS SZÁLLÓ

Szálló: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 26. sz.
100 szoba 120 K-ig naponta, kényelmi-
vel és műveltséggel együtt. Fűtési,
vízellátási, áram- és vízvezetési
munkáihoz az összes pályaudvarok és
háztól távol.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 20. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.
hemoptizal rendelő-lézészet
1000 beteggyógyítás
munkájának emléke
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szőlőmagról előkészített és az egész
életemre elváltatja és az egész
életét is megújítja.
Ez és legnagyobb
munkája az egész világon.

Egy és kétéves
**SZŐLŐ-
oltványokról,**
különféle sima és gyö-
keres vadveneszőrlől szőlő
hímítatlós megjelenti.
Kiválóanra bárkinek ingyen és bérmentve
megküldi a
Vállalati szőlőtelep
Billéd, Tolna-megye.

**Röttig-féle Nyugatmagyarországi
KERESKEDELMI CÍMTÁR**

tartalmazza Sopron-, Vas, Zala és Moson
vármegyék pontos leírását, valamint Sopron
szab. kir. városának teljes lakjegyzékét. Ugy-
szintén Nagykanizsa városát is bőven leírva
Megjelenik 1 évi december elején. Ára (már
most megrendelőknak) 5 korona, a pótljgy-
zőkkel együtt, mely 1909. évi június havá-
ban gratia küldetik meg. — Kereskedőknek,
és kézhivatkozónak előírásu és nélkülözhe-
tellen kékítőnyv.
Kiadja: **Röttig Gusztáv és Fia-czég**
SOPRON.

**Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző-
eladási hirdetmény.**

A nagyméltóságú Földművelésügyi Miniszterium
60900/1908. számú szőlővagyrendelete szerinti
válogatott első osztályú sima és gyökeres
**Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola
és Vitis-Solonis**
amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra
nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő
legkiválóbb bor és csemege faja
gyökeres, fás és zöldoltványok
ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek
nálunk ezen évben nagymértékben eladásra.
Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősege,
Tapolca, (a Balaton mellett).

Tóth József utóda
Bazsó József
kovács és kocsigyártó Nagykanizsa, Tolna-ut 6.

Elvállal minden — a kovács és
kocsigyártó szakmába vágó — munkák
elkészítését, kocsik javítását, tisztítását és
átalakításokat a legszebb és legjobb ki-
vitelben.
Raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

KLYTHIA a bőr ápolására
az arczár szépítésére
és finemítésére **PUDER**

Legelőgánsabb, toltette, hál és salin pudér.
Fehér, rózsaszín vagy sárgas.
Vegyileg analizálva és ajánlja Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben
Ellismoró levelek a legjobb körülből, inde dőzhoz mellékelve vannak.
GOTTLIEB TAUSSIG
cs. és kir. udv. toltette-szappan és illatszeregyára
Főraktár: **BECS, I. Wollzeile 2.**
Szétküldés utánvet vagy az összeg előleges beküldése mellett.
Kapható a legjobb illatszere-
drogán-kereskedésben és
Kapható a legjobb illatszere-
gyárakban: Alt és Böhm, Keleti M. Mór, Kreiner Gyula,
Gejleh és Graef cégnek.

DOHÁNYZÓK
tegyetek próbát az egyedül létező
édesített

Roselle
cigaretta-papirossal.

Kellően édes ízével eltünteti a dohány maradék nikotinját.

Az „Altwater“ likörgyár Gessler Siegfried

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg
6 fenségének kamarai szállítója

BUDAPEST.

Ajánlja „Altwater“ likörjét

és minden egyéb finom likör készítményeit
valamint a legutóbbi termésből *ezüstösen*
málnaszörpöt.

Még azokat is, kik éveken át más hasz-
náltak, meghódította a valódi

Erő

sósorszesz,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy
igazán jó és hatásos háziázeről várni lehet.
Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít
és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító.
Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban,
Kapható mindenütt 30 l, 40 l és 1 koronás üvegekben.
Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel,
vagy a pénz előzetes behűlése után

KOSMOS labororium Győr.

Kapható mindenütt. Főraktár Nagykanizsán:

Schwarz és Tauber uraknál.

Legelőszőbb és
legjobb hatású **HASHAJTÓ.**

Neustein Fülöp
hashajtó labdacsal

(NEUSTEIN ERZSÉBÉT-PILULAI)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítmé-
nyeket. Fenti szer mentes minden káros alkot-
résztől, a legjobb sikerrel használják az altest-
bántalmánál, könnyű székletet szerez, vérlejtő
egy gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmazható.

SZEKREKEDÉSEK

legyőzése, mint a legtöbb betegség okozója.
Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen ve-
szik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér,
egy tekercs 8 dobozzal tehát 180 pillulával 2 korona.

A pénz előre küldése mellett bérmentve.
Óvás! Utánzatoktól óvakodjunk
„Neustein Fülöp hashajtó
piluláit tessék kérni! Csak akkor va-
lódi, ha minden dobozon a törv. bejegy-
zett Szent Lipót védjegy és Philip
Neustein gyógyszerész aláírása fekete
vörös nyomásban olvasható. A keresk.
törv. által védett csomagjainkon cé-
günknek rajta kell lennie. 2768

Neustein Fülöp gyógyszerára Szent-Lipóthoz
Wien, Plankengasse 8.

Kapható K. Kantszán Reik Gyula és Sándor Lajos gyógyszerészeknél.

Szőlő-oltvány

és vesszéről nagy képes árjegyzékemet

(Ingyen és bérmentve küldöm meg)

aki címét tudatja. — Ezen könyvet még az is
kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos
tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványból, amerikai és európai sima és
gyökerez vesszőkből a világhírű Delszwartból 1 1/2
millió kézzel. — Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: Szűcs Sándor fia szőlőtelepe Bihardíószeg.

Steckenpferd

Liliumtejszappan

Testbőrre a legenyhébb szappan.

1643

A Pápai gróf és egyéb
törleletek. 30 elbeszélés.

Irta: Zöldi Márton. Ára
3 korona.

Szabadságharcunk em-
léke. Nemzeti dicsmű.
Ára 6 K helyett 3 K

Rusztia—Magyarország
nagy vasúti térképe ál-
lomásjegyzékkel. Ára:
2 korona 20 fillér. az

Kapható: Fischei Fülöp
Fia könyvkereskedésében

RUM

1 liter 90 krajcár

KÁVÉ

(kitűnő karlsbadi keverék)

1 kilo frt. 1.60

Naponta frissen pörköelve

1 kiló frt. 2.10.

DROGERIA a „Vöröskereszt“-hez Nagykanizsán.

Vadászat bérbeadás.

A pesti központi papueveldeinek Zala- és Somogy
megyében Galambok, Romáruáros és Miháld községek hatá-
rában fekvő összefüggő vadászterülete — az ugynevezett
„Hlso Erdő“ mely 1800 k. hold és 648 ööl kiterjedé-
ű erdőből és kis részben rét és legelőből áll és melynek
vadállománya óz, nyul, fogoly, fácán és erdei szalonka,

folyó évi november hó 1-től
hat egymás után következő évre

bérbe adatik.

Bérelni szándékozók 10—15% bántpénzzel ellátott
bérleti ajánlataikat az esztergomi főkapitálanhoz, lakhelye
Esztergom, mint ezen papueveldei birtok gondnokához
folyó hó 15-ig nyújtják be.

Felvilágosítás nyerhető a kiskomáromi uradalmi erdő-
gondnoknál és az uradalmi erdőhivatalban Esztergomban.

Birtokeladás.

Alulírott tulajdonosok részéről közhírré adatik, hogy
Veliki Csresnyovicza (Prodravina) községben levő 384
katasztrális hold, 1600 öölével, ebben van 60 hold rét,
250 hold szántóföld, 8 hold szőlő 1/2 órai távolságra a
községtől, 70 hold beltelek, ebben van 42 hold egy tagban
rajta van egy szép urasági és cselédlakás, sok melléképü-
letekkel, továbbá egy 7 éves jókarban és működésben levő
nagy gőzmalom mely naponta 12 mázsa gabonát keres,
egy jókarban levő nagy (4) vagy 5 számú cséplőgép

1908. november hó 16-án
és reá következő minden hétfőn

helyszínen, mennyisége a vevő kívánsága szerint — nyilvános
árverésen, kényelmes fizetések mellett eladatnak. Vasuti
állomás Pitamacsa 1/2 óra járás.

Günsberger Zsigmond
Dráskovecz.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papír-
kereskedésben, Városház-palota; Ide-
intésendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETEM ÁRAK:
Hónapon hához fordva:
Egy hóra 1.— K.
Négy hóra 3.—
Félévre 5.—
Egy évre 12.—
Postai széküldössel:
Egy hóra 1.26 K.
Négy hóra 4.30
Félévre 6.—
Egy évre 12.—

Művelődési, ballé kiállítások és magán-
közvetlenek sorozatát 50. Hír.
Előzetési és akadémiai árnyalások 20.
5 kor.; előzeteseknek 3 korosa.

Megjelenik naponta este 6 órákor átnapnapok kivételével.

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: MAGY SAMU.

Szerkesztő: RÖVÉSZ LAJOS.

A földművelési kamarák ügye.

Nagykanizsa, november 9.

A magyar gazdák előtt ismeretes az a mozgalom, mely már mintegy husz év előtt keletkezett és arra irányult, hogy végre a magyar mezőgazdaság legközvetlenebb érdekeltjei, a gazdák is autonómiával bíró szervezetbe tömörüljenek és ennek révén a magyar mezőgazdaság ügye is megfelelő érdekképviseletet nyerjen, akként, amint ezt az ipar és kereskedelem 1868. óta bírja az ö iparkamaráiban és bizonyos mértékig hivatalos jellegű ipartestületeiben. Így legutóbb a nagyváradi, pécsi országos gazdakongresszusok is — foglalkoztak a mezőgazdasági érdekképviselet létesítésének kérdésével és már a múlt év folyamán egész határozott formában ki is domborodott a gazdák óhaja, melynek következménye volt, hogy Darányi Ignác földművelésügyi miniszter megbizta Rubinek Gyulát az »Országos Magyar Gazda-Egyesület« igazgatóját, Bernát Istvánt, a »Magyar Gazda Szövetség« igazgatóját azzal, hogy dolgozzák ki a mezőgazdasági érdekképviselet szervezéséről és a földművelésügyi kamarák megalkotásáról szóló törvényjavaslatot.

A magyar gazdatársadalomnak két vezéralakja el is készítette ezen törvényjavaslatot és még június hó folyamán teljes szövegében nyilvánosságra is jutott az a parádi gazdakongresszus alkalmából.

Ugyancsak az OMGE, a javaslat szó szerinti szövegét még a nyár folyamán szétküldötte az összes vármegyei gazdasági egyesületekhez azzal, hogy saját ülésükön is beszéljék meg, vitassák meg a tervezetet, hogy azután az együttesen megtartandó országos nagygyűlésen már az összes esetleg módosításra irányuló javaslatok közösen megbeszélhetők és elintézhetők legyenek, mely után a kialakult egységes tervezetet azzal nyújthassák át a földművelésügyi miniszternek, hogy az a magyar gazdák

összességének óhajait foglalván magában terjessze a törvényhozás elé.

Sajnosan kellett látni, hogy ebben a kérdésben ismét halasztás következett be, amely legvilágosabb jele annak, hogy a magyar gazdatársadalmat immár tényleg meg kell szervezni és tömöríteni, mert éppen az ilyen elodázások legkétségbevonhatatlanabb jelei annak, hogy a magyar mezőgazdaság ügye a társadalmi szervezetek kezében nagyon ingóság alapon áll, melyre pedig egy pár excellence mezőgazdasági állam fejlődését felépíteni nem lehet. A helyzet mai állapotában a mezőgazdasági kamarák ügye ugyan ismét vagy két hónapig halasztást szenvedett, ez azonban nem jelenti és nem jelentheti, azt hogy a magyar gazdatársalom lemondani készülne ennek a nagyszabású alkotásnak törvénybe iktatásáról. Az egész elhalasztás csak intó és figyelmeztető szó lehet a magyar gazdák összességéhez arra, hogy ime elérkezett az utolsó perc egy rendszeresen működő mezőgazdasági szervezet megépítésére s hogy ebben a fontos utolsó percben a gazdáknek együttes erővel kell egyszerűen közre működni abban, hogy az említett korszakalkotó reform a magyar mezőgazdaság ügyének hasznára, a magyar gazdák javára és az ország boldogulására mielőbb tető alá jusson.

Itt nem lehet szó szeszélyekről és feltevésekről! Nem akkor, amidőn mindenki egyetért a megvalósítás szükségessége tekintetében! Joggal várja és várhatja el tehát az általános mezőgazdasági érdek azt, hogy a kivétel módosítatai tekintetében ellenkező kisebb ég alá veti magát a többség akaratának és a mezőgazdasági fejlődés fontos érdekének!

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyfürrás

SALVATOR

Vese- és hólyagbetegségeknél, köszvényes, székrekedéssel és húsvetési bántalmakkal küzdő betegeknek.

Természetes vasművelés és gyógyvíz.

Kapcsolat: Ártanyvárosközségben, a Salgó-Ligetnél, Salvator-fürdő Villamosi Utca, V. Debrecen-utca.

Válság a vasuti szövetségben.

— Saját tudósítónktól. —

A legnagyobb meglepetéssel értesülünk arról, hogy Rosenheim Samu mérnök megválik elnöki tisztétől s lemondását a vasutasok minap Nagykanizsán tartott értekezletén bejelentette. Mint velünk közlik, a soproni kerület elnöke, Autherod is lemondott. Lemondásuk a vasutasok körében sajnálkozással keletkezett, részint azért, mert ez újabb zavarkokat idéz elő, másrészt Rosenheim mérnök valóban odaadással, a legnagyobb készséggel és emelt helyes tapintattal vezette a kerület ügyeit.

A válság okát a következőképpen ismergették velünk: A vasutasok higgadtabb elemei elismerik, hogy a szövetségnek nagy sikerei vannak. Az igazgatóság már is megszemenő engedményeket tett és javított a vasutasok helyzetén — abban a fültevesben, hogy ezzel kielégítette igényeket és hogy alkalmazottai ezennel nagyobb megalégedéssel végzik dolgukat.

Am az igazgatóság és a kerület vezetőségének ezen reményei nem teljesedtek. Bár a szolgálati pragmatika már megérkezett és az illetmény szabályzat is ez évben megéltelbel, tehát a június 9-iki kanizsai nagygyűlés is eredményes volt, a vasutasok egy része még sincs megalégedve és újabb követelésekkel áll elő. Az elnökök véleménye szerint ezzel túllépi a méltányos követelések határait s ök ilyen irányban nem hajlandók vezetni a kerületet.

Rzért lemondtak.

Az osztrák kabinetválság.

Az új miniszterelnök.

— Saját tudósítónk táviratai. —

Az osztrák kormányválság ma új stádiumba jutott azzal, hogy a király Bienerth báró belügyminisztert megbizta a kabinetalakítással. Ezzel a keresztényszocialisták elérték azt a céljukat, hogy a Beck-kabinetet megbuktatták, mely pedig elég eredményesen működött s a keresztényszocialistáknak is elég engedményt tett.

Bécs, november 9. A király tegnap délelőtt Schönbrunnban egy óra hosszat tartó kihallgatáson fogadta báró Bienerth belügyminisztert és megbizta a kabinetalakítással.

Szentpétervári orosz sárcipő és hócipő tartósságban utólrhetetlen

Csakis ezen

szögű

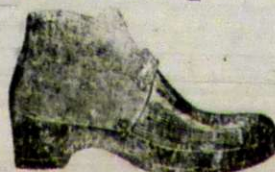
gyel

három

védjegy

valódi.

Rizárolagos egyedórusítás

Nagykanizsa és egész

környékére:

Miltényi Sándor és fia cégnél.

Bécs, november 9. Egy bécsi lap értesül a következőkről: A király nem szívesen fogadta el a Beck-kormány lemondását. Csapán mert Beck báró is alkalmasabbnak találja Bienert a akadémikusok elhárítására, vette tudomásul a lemondást. Ilyen körülmények közt valószínű, hogy a király ismét Becket állítja a kormány élére, ha Bienert akciója nem járna a kívánt eredménnyel.

Hol maradt a miniszter?

— november 9.

Zichy Aladár gróf képviselőnk, őfelsége oldalán meifélti miniszter nagyon borús hangulatban volt tegnap.

— Nem értem ezt a Sebástyát, — mondta a kegyelmes asszonynak, miközben utra szűk-séges fehéreneműket s necessairet gyömöszölt egy bőrtáskába. — Máskor minden jelenték telen alkalomra lecsúsz Kanizsára; programbeszédét mondani, képviselővé választani magamat, dalnaponpen védőbeszédet, most meg, hogy ily valóban nagy horderejű esemény teszi szükségessé jelenléteket, még csak véleményt sem mond. Pedig azért lett kir. tan., — hogy ilyen alkalmakkor tanácsot adjon a király miniszterének.

— De édes férjem — kísérletezett a kegyelmes asszony, — talán mégis nélkülözhető a te jelenléted a kanizsai gyűlésen. Hiszen ott lesz háznak jó barátja, a kitűnő Weltner Jakab, talán az ő jelenléte is kielégíti a kanizsai szocialistákat.

— Nos, éppen azért — ellenkezett a miniszter. Nem mulasztatom el hogy megjelenjek ott, hol Weltner is jelen van. Végre is nyit kell helyezniem Jakábbal való találkozásaimra.

— Óh, hiszen én is méltányolom Zsákvál való e barátságunkat — mondta a kegyelmes asszony — mégis kérlek, ez egyszer maradj itthon. Tudja Isten, engem balsejtelmek győzörnek; nem érzem jól magamat. Kérlek, ne menj. Sebástyát majd kiment a szocialistáknál s ők nem fognak nehezteni, — hisz oly nagyokkúék.

— Sajnálom, édesem — jelentette ki határozottan a kegyelmes ur, — ők hívnak s nekem mennem kell. Ennél fontosabb feladatot nem ismeres.

E pillanatban udvari kufir lépett a szobába.

— Kegyelmes ur, őfelsége audienciára várja.

— Tisztelem őfelségét, — szolt a gróf — tudassa, hogy az audienciáról távol kell maradnom, mert a kanizsai szocialisták várnak. Őfelsége tisztában van vele, hogy Weltner's Dienst vor Kaiserdienst.

— Kegyelmes ur szekeréck esnek!

— Ah, súlyosak az én kötelességeim, szolt a gróf, de teljesítenem kell.

És hitvesi könyekkel, uralkodói nehezteléssel és a cselédség aggodalmával dacolva a kegyelmes ur hóna alá kapta a koffert és rohant az állomásra, hol sajnálattal tudatta a főnök, hogy a Déli vasut csúdot mondott s a közlekedést beszüntette.

A kegyelmes ur reményevesztetten roskadt egy pádra.

— Hát minden ellenem esküdt? — fakadt ki — Mit fognak szólni a kanizsai elvtársak s mit fog szólni Weltner barátom? Uristeen, — foházkodott őexcellenciája ismert áhita tával — te légy tanum, hogy saját hibámon kívül maradtam el a kanizsai találkozásról. Pedig mit nem adnék érte, ha ott lehetnék!

Igy történt, hogy Zichy Aladár gróf nem jelent meg a szocialisták tegnapi kanizsai gyűlésén, pedig, mint a falragasszok jelzik, erre meghívták. Mint látnivaló, elháríthatatlan akadály volt annak, hogy megjelenjen. Reméljük, hogy a szocialisták ezt méltányolni fogják.

Az anya bűne.

Angyalcsinálás a Magyar-utcán.

— Saját tudósítónktól. —

Egy kislány holttest után kutatott tegnap a nagykanizsai rendőrség egy magyar-utcai háznál. Meg is találták, mint egy irtózatot rejtett bűn származás áldozatát. Egy fiatal leányra neheztül a súlyos vád, hogy gyermekét megszületésekor megölte, hogy szegénytől és a gyermekeltartás gondjaitól szabaduljon. Ez a bűn annál nagyobb, hogy ma már az állam szociális segítsége megkönnyíti, sőt az állam át is vállalja a nyomorult anyák gyermekeinek nevelését és a vadházasság saueremeselnek nem kell attól tartani, hogy a gyermekeltartás súlyosbítja megéheztésük gondjait.

A rendőrséget egy titkos főjelentés figyel-messé tette arra, hogy Bajzik Anna, Schlesinger Ignác 22 esztendő szobaleánya minap még anyai örömlöknek nézett e bébe s ennek szimptomái ellűntek, anélkül, hogy a leány megszült volna. A rendőrség vallatásra fogta a csinos Annát, aki azt is tagadta, hogy valaha férfitől közelebbi ismeretsége lett volna, következésképpen az anyaságára vonatkozó állítás is rágalom.

Persze, a rendőrség nem elégedett meg a leány tagadásával, hanem házkutatást tartott Schlesinger magyar-utcai házában a hosszús keresés után a lakmárában egy csecsemő el-ásott holttestére akadt. A normálisan fejlett kislány nyolc centiméter mélyen volt a földbe áva.

A törvénytörés vizsgálóbírája elrendelte a csecsemő hullájának a felboncolását, miután a rendőrség megállapította, hogy Bajzik Annáé az elásott gyermek. A ma teljesített boncolás eredményeként fogják megállapítani, hogy a leány megölte-e gyermekét, vagy holt gyermeket szült e.

A lizsói családi dráma.

— Saját tudósítónktól. —

E két óta fenyegette családjának testi ép-ségét Kovács Antal 41 éves lizsói gazdasági cseléd. Az előbb szorgalmas, becsületes ember néhány év előtt az ivásra adta magát, mely anyjára hatalmába kerítette, hogy az utóbbi időben a delírium tremens jelei mutatkoztak rajta. Mióta a korcsmák állandó alakja lett: nagyon rossz dolga volt kislány családjának. Éheztek napokon keresztül s ha csak egy szó is felhangzott panaszkepen: ütötte verte őket, néhány nap előtt pedig bejelentette, hogy elküldi őket a — másvilágra.

Tegnapelőtt három napi távollét után holtstégen tért haza s a csendesen sirdogáló feleségébe kötött bele. Szidta, átkozta, majd mikor az asszony még jobban sirt: elkezdte ütni, fojtogatni. A szerencsétlen asszony ijedten akart menekülni, de az izmos ember torkon ragadta s feldobta az asztalra, amelyen szétakarta verzi az asszony fejét.

A szegény asszony már-már elájult, amikor — szerencséjére, vagy szerencsétlenségére — megpillantotta az asztalon heverő nagy konyhakést. A kín, a szenvedés, a brutális ember bosszú haragjának látása elvette az asszony esztét, megvillant a kés és a részeg nagy ember ordítva összezecsett.

A mennyezetig lefelcsesző vér úgy lát-szik észretérítette az asszonyt s tudára éb-resztette annak, hogy ő most megölte az urát.

A megszuirt ember még a haláltúsát vívta, amikor a szegény, bűnös asszony megcsókolta kis gyermekét s beszaladt a sötét éjszakába.

A megszuirt ember, akinek a tüdejét és a szívet is átjárta a jól irányzott szúrás, néhány óral kínlódás és óriási vérvesztés után megkalt. Az asszony nyomtalanul eltűnt.

Az árván maradt 3 kis gyermek iránt áll-talános a részvét.

Hirek.

Itt a tél!

— november 9.

Szűzi fehér lepel vonta be az éjjel a földet. A természetnek megérkezett a téli ruhája és időelőtti megjelenésével enélkül talált sok embert. Az a hóréteg, mel, az utcákat fedi, nem aféle téli kísérlet, mely aláhullva, csakhamar elolvad; a hó ma reggel már térdig ért és bejelentette, hogy a tél komolyan beköszöntött.

Két hét óta készülődött az időjárás erre a változásra. Kemény hidegek jártak, az égen átláthatatlan szürke felhők gomolyogtak. A hó már rég megért a magasban, csak nem tudott leessni. A tavalyi száraz tél után végre tegnap időelőtti sierséggel beköszöntött az ide. Tudósításunk arról szólnak, hogy az egész országban beköszöntött a tél. Erre vonatkozó jelentéseink a következők:

Budapest, november 9. Az ország minden részéből nagy havazásokról érkezik jelentés. Tegnap és ma Budapesten is esett hó, mely negyedméter magasságban fedi az utakat.

Zalaegerszeg, november 9. Tegnap téli idő-járás köszöntött ránk. A hó szakadatlanul esik. Arról értesülünk, hogy a Balaton mentén erősen havazik.

Keszthely, november 9. Tegnap óta erősen havazik. Badacsony felé vihar dúl.

— A trónörökös a szomszédban. Berzen-céről táviratozzák, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökös ma inkognitóban oda érkezett és két napon át fácánokra fog vadászni Fesztösch Taszilo gróf vadászterületén.

— Gróf Batthyány Pál főispán szombatn reggel Perakra utazott a főszolgabírói hivatal megvizsgálása végett, tegnap pedig részt vett a domaszéci és dekanoveci állami iskolák felszentelésén.

— Dolgoznak a nyomdák. A Fischel Fülöp Fia cég nyomdájában tavaly sztrájk volt, melyet a nyomdász szervezet központja rendezett minden elfogadható ok nélkül, csupán azért, mert a cég nem volt hajlandó túlni a központ basáskodó beavatkozásait. A sztrájk azzal végződött, hogy munkásaink tovább is megmaradtak nyomdánkban és kiléptek a szakszervezetből. E felett való nagy bosszúságunkban néhány nagykanizsai nyomdai munkás röpiratot bocsájtott ki, melyben becsület-értő kifejezésekkel illették kötelességtudó munkásainkat, kiknek nagy része már hosszú évek óta a Fischel-cég alkalmazottja. Munkásaink a röpirat sértései miatt sajtópert indítottak, melyet ma tárgyalnak Budapesten. A tárgyaláson nyomdánk alkalmazottain kívül az összes nagykanizsai nyomdászok kötelesek voltak vádlottakként megjelenni. A tárgyalás eredményéről lapunk zártáig nem érkezett tudósítás. Mint látnivaló, a helybeli hetilap tévedett, midőn azt írta, hogy e tárgyalás

miatt a helyi lapok hétfőn nem fognak a rendszer időben megjelenni. A Zalai Közlöny tényleg nem a rendszer időben jelent meg, de a lapok igen.

— **Gyászrovat.** Mint részvétellel értesülünk, Schwarz Ignác nagykanizsai kereskedő neje szül. Krammer Paulina tegnap délelőtt Budapesten 60 éves korában meghalt. Holttestét hazaszállítják és holnap délután 3 órakor temetik az 1. temető halottas-házából.

Bánfi Alajost, a sümegi állami elemi népiskola igazgatóját, a Zala munkatársát és családját súlyos csapás érte. Éles anyja rövid betegség után folyó hó 5-én meghalt. Temetése tegnap délután 3 órakor nagy részvétellel ment végbe.

— **Egy rabbi jubileuma.** A zalaegerszegi 1. hírlapja a folyó 15-én szándékozik megünnepegni 100. évfordulóját. *Engelsmann* Izsák 50 éves papi működését. Az ünnepélyt, mely nagyszabásúnak ígérkezik, részleteiben most állapítják meg. Diszszónokul a budapesti rabbi kollégium egyik hírneves tagját *Dr. Hevesi* hívják meg.

— **Desseffy Aurél gróf kitüntetése.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a király *Desseffy Aurél* gróf v. b. titkos tanácsos, a főrendiház elnökének az Országos elnöki székében szerzett érdemeiért a Lipót-rend nagykeresztjével adományozta.

— **Manén hangversenye elmarad.** Ma közlik velünk, hogy Manén, a kiváló spanyol hegedűművész körutjába változás állt be s ezért a Nagykanizsán tervezett hangverseny elmarad.

— **Egy nagykanizsai iparvállalat kitüntetése.** Mint értesülünk, a nagykanizsai *Miltényi Sándor* és fia cipész cég ismét szép kitüntetésben részesült. A győri országos cipészeti szakkivállalaton a győri ipartestület ezüst érmét a cég nyerte el. Ez a kitüntetés annyival is értékesebb, hogy ez a szakkivállalás messze túlszárnyalta az országos általános kiállítás szakcsoportjait is. Érdekes hogy a cég a győri kiállításon mindössze négy pár cipőt és egy pár csizmát állított ki, mert ilyen szakkivállalások alkalmával a közönség érdeklődésére alig lehet számítani, — az egyik díjat mégis megnyerte készítményeinek kitűnő minőségével.

— **Szocialista népgyűlés.** A nagykanizsai szocialisták tegnap az arénában népgyűlést tartottak, melyen *Wolter Jakab* szónokolt a választójogi reformról. A hallgatóság nyugodtan viselkedett.

— **A keszthelyi dalverseny.** Annak idején említtettük, hogy a dunántúli dalosszövetség legközelebbi versenyét Keszthelyen tartja, tehát két évig Keszthely a szövetség központja. Keszthelyről jelentik: Szövetség összes iratai megérkeztek végre Dalkörünk elnököhöz *Lakatos Vince* dr.-hoz, ki az alapszabályok értelmében átvette ezzel a szövetség elnöki tisztét a két esztendőn át intézi a D. D. Sz. minden ügyét. A szövetségi választmány megválasztásai f. hó 10-én fogja megejteni Dalkörünk, az Ipari testület helyiségében. Ezzel aztán kezdetét veszi az a nagy munka, mely az 1910-ben városunkban tartandó dalosverseny előkészítésével jár.

— **Végrehajtók uniformisában.** Csak a legutóbbi napokban irtunk arról, hogy a kultuszminisztérium terve szerint, jövőre az állami iskolák pedellusai egyenruhában fognak járni. Most újból egy újabb momentumát jegyezzük föl az általános egyenruhahódásnak. — Arról van szó, hogy a pénzügyminisztérium, amely a székesfőváros végrehajtóit eddig is unifor-

miában járatta, az egyenruhásítást a vidéki állami végrehajtókra is ki akarja terjeszteni. Végrehajtói köztelenben azonban ez a terv nem valami nagy lelkesedéssel találkozott. A végrehajtó mesterség egy sem a legrokonosabb sebb foglalkozások közé tartozik és a végrehajtók úgy gondolkoznak, hogyha már hivatalos működésük alatt elkelet szenvedniük az állásukkal járó göbözöttséget, legalább a magánéletükben ne tegyék szembevetővé a dobpergással való összefüggésüket. Ezért most országos mozgalmat szerveznek az egyenruhásítási terv ellen.

— **Vasúti vizsgálat** Sümegről írják: Az elmúlt héten Klein osztálymérnök Keszthelyről, Schweitzer vonásbiztos és a középontból, Budapestből kiküldött mérnökökkel a közönség megvizsgálta a Bobától-Ukkig terjedő vonalszakaszt, hogy meggyőződjenek a sármány voltáról. Mint halljuk, a mérnök urak égető szűkegységnek tartják a gyors intézkedést. Ezzel vagon sin már megérkezett. A vicinálénál csak a hasonra néznek, de a forgalom biztossága mellékes. Csoda, hogy eddig több kisiklás nem fordult elő.

— **Fiam, mozgósítsunk!** A *Simplicianus* nevű vicclap, most egyelőre abban hagyta a magyarországi politikusokat és utóbb megjelenő számai egyikében Szerbiát veszi a tolla hegyére. Egy spon lerajzolva látjuk a szerb királyt foltozott hermelin-paláiban, amint sunyi arccal odahajol György herceg füléhez. A kép alatti szövegben ezt adja a király szájából:

— Fiam, mozgósítsunk! Közben majd alkalmunk lesz elikkasztani a hadipénztárt.

Ez a kép és különösen a szöveg nagyon bántotta a szerbeket, akik elhatározták, hogy most már ők is követik a magyar koronáru példáját és kitiltják a lapot Szerbia területéről.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat)

A Pestli Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény	738 50
Osztrák hitel	633
4% magyar koronajáradék	92 05
Kereskedelmi bank részvény	3363 —
Salgótarjáni közszénbányarészvény	582 —
Rimamurányi vasmű	532 50
Adria tengerhajózás	395 —
Hazai bank	280 —

Figyelem! ✶ Figyelem!

Vagy szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujonnan kezdődő sorsjáték húzásai már

f. évi november hó 19-én

és 21-én kezdődnek,

s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb számu

osztálysorsjegyek csakis

Milhoffer Kálmán

sorsjegyroddájában Csengery-ut Rosenberg házban kaphatók, tehát igyekezzék mindenki szerencséséjét egy sorsjegy bevásárlásával nalam biztosítani.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad 1 korona. 50 fillér.

Játéktörvek és húzási lapjarmok ingyen!

Versíró szobaleány.

Poéta nascitur... Van egy költőnk, aki gróf, neje a *Kisfaludy és Petőfi-Társaság*-nak, előkelő lapok csinálják a reklámját, talán egyetemj magántanárok tanították a betűvetést is, irt sor-sorok verset — és még sem költő. Csak dilettáns versíró, a ki nagyon rossz verseket irt. Petőfit kevesébbet tanították, mégis nagy költő. Burns irt is alig tudott, mégis csinos verseket irt. És sok ismeretlen parasztlégy, juhászajtár, silbakoló katona népdala dobzódik a művészi hangulatban, melynek remekei az ismeretlen kurucvittek sármányos dala.

Hát nincs mit mosolyogni azon, ha *Simon Rozsi*, a nagykanizsai rendőrlőkapitány volt szobaleánya is tollat fog a házi dolgok elvégzése után és az ő alkalmatlan, nagy betűvel, hiányos, hogy-ugy mondjuk: egyéni helyesírásával páros versekben mondja el azt, ami a szívet nyomja. Attól, hogy szobaleány, költő is lehet, mert hogy a teljesség független a származástól és foglalkozástól. Az már nagyobb hiba, hogy az irtés műveltségével, némi tanultsággal, az érzések tisztulásával nagyon is összefügg s ezek a kellékek perze a legnagyobb mértékben hiányoznak a versíró szobaleánynál. Ezért bizony nagyon kezdetlegesek az ő rimes dolgai, de az kétségtelen, hogy több érzés, hangulat és versírói készség van bennük, mint amennyi egy szobaleánynál elvárható.

— Azt mondják, egész kötet verse van már; mi csupán kettőt ismerünk közülük, melyeket *Blau Margit* nászára irt. Nagyon szerette az ő kisasszonyát és verseket adott nászajándéknak, melyekben a szeretet és a naivság a legszebb.

E két versből közöljük az alábbi részleteket, megkorrigálva a mi szokásosabb helyesírásunkkal:

Blau Margit kisasszonynak, — emlék.

Szép menyasszony, édesanyád búszkesége;
Mert te voltál háza igaz ekessége,
Te voltál az anyasáza koronája,
A szélről is levele őrzött szép leánya.

Megőriztet, mint ibolyát a zöld erdő.
Nem alkotott nálad szebbet a természet.
A nap is megállt csodálni, ha meglátott
S megirigylé az arcdról leugrázó boldogságot.

Virítótól, mint kerítésben a szelíd rozsa,
Énekelni téled tanult a pacsirta.
A gerlece téled tanult hogyan bugni;
Gyenge szíved azért tudott ellágyulni, ellágyulni.

A vers további részében elbucsztatja a leányt az anyjától.

Irt egy dalt a vőlegényről is, mely sokkal folyékonyabb, dallamosabb.

A halál torkában.

Elszabadított vonat.

— Sajat tudósítónktól.

Veszedelemes merényletet kövelett el tegnap Bokszeg és Botfej község között húzó vasúti sínen a vonat ellen egy elbocsátott fékező. A merénylet könnyű szerrel három emberéletbe kerülhetett volna. A vonat személyzete szerencsés véletlen folytán megmenekült ugyan, de tizenhat kocsi kisiklott és összetört.

A katasztrófa előzményei a következők:

Bokszeg és Botfej községek határában mintegy 20 kilométernyi vonalon közlekedik a Ländler-féle ipartelep tehervonata. A telep vezetősége néhány nappal ezelőtt apró rendellenések s hanyag viselkedése miatt elbocsátotta Pálkás Sándor fékezőt a szolgálatból.

Az elcsapott fékező boszút esküdött volt gazdája ellen. Tegnap estefelől hajította végre tervét. Körülbelül a pálya derekán, az ott épült állomás mellett elbújt és bevárta a vonat érkezését. Pálkás Sándor tudta, hogy

az állomás előtt néhány percre vesztegel a vonat. Kife a kő-ölményre alapította tiltko-
szendékát. Alighogy a 16 kocsiából álló vonat
beérkezett az állomásra, a fékező előbujt re-
tek helyéről és az esti sötétben odalopózott a
kocsik mellé. Zajtalanul és gyorsan kierez-
tette az összes fékeket. Mindez csak pillanat
múve volt.

Az iparvonat a megállóhelytől kezdve lej-
tős pályán halad lefelé. Ennek az utnak —
fékező gonosz müve után. — roppant seb-
séggel indult a gép. A mozdony személyzete
nem vette észre a fokozott sebességet. Mind-
össze annyi jelentőséget tulajdonítottak a szé-
dítő gyorsaságnak, hogy azt a lejő
hajlása idejéig el. Mikor azonban a sík pályára
értek, észrevették a bajt. A fékező, a vonat-
vezető tüstént kiugrottak a mozdony fülkéjé-
ből. Idejekorán, mert a következő pillanathoz
megtörtént a katasztrófa. A kocsisor kisiklott
és hatalmas robajjal alábukott a töltésről. A
A kocsik, a rakomány, a felszerelések szerte-
zúzva hevertek a sínek mentén.

Az ipartelep vezetőisége értesült a katasz-
trófáról. Gyauja rögtön Pálinkásra irányult
A csendőrség letartóztatta az elbocsátott fé-
kezőt, aki rövid vallatás után beismerte tet-
tét. Boszúból tette — ugymond — mert ok-
 nélkül bocsátották el állásából.

Szerkesztői üzenetek.

Olvasó. Nem igen vehette észre, hogy a hetilap
közleményeit figyelmünkre méltatnók. Azok a dolgok
igen jól el vannak temetve Z. K. -ben; nem a mi hiva-
tásunk, hogy azoknak publicitást adjunk. Egyébként,
a Délzalai tkpt-ra vonatkozó cikkeink egyetlen állítását
sem cáfolta meg. Szánalmas vergődés az egész. 2. Dr.
Dóri ügyvéddel semmiféle összeköttetésben nem va-
gyunk. 3. E heti tartalomjegyzékünk kissé elírta magát
mondván, hogy a részvénytöke fölemelésénél csupán
az üzleti szempont jöhet számításba; az erkölcsi prizma
mellőzhető. Talán legjobb lenne ha bankógyártásra
adnák magukat, ami tisztán üzleti szempontból szintén
nem utolsó dolog. 4. T barátja téved. Ó a Z. K. ható-
dik oldalán olvassot valamint a takarékpénztárról. Nem
erről a cikkről van szó, ez a 30 koronás hirdetés csupán
oka és méltánylása a nagy nekihevülésnek.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag
SCOTT-féle Emulsió után is és ez a megköny-
nyebőlés napról-napra növekedik.

Ezren ezren tapasztallák ezt az utolsó
32 éven keresztül. Ép ily szemba-
ötölő a javulás az általános egész-
séget illetőleg

Étvágy és álm.

visszatér s az emésztés javul.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

= Kapható minden gyógyszerben. =

Táviratok

és telefonjeleintézet.

Wekerle a királynál.

Bécs, november 9. *Wekerle* Sándor minisz-
terelnök, ki tegnap este ideérkezett, ma dél-
ben egy óra hosszat tartó királyi kihallgatá-
son jelent meg.

A pluralitás ellen.

Budapest, november 9. A budapesti demok-
rata körök a társadalom tudományi társaság.

Laptulajdonos és kiadó: Fischel Fülöp Fia Nagykanizsán.

gal tegnap nagy népgyűlést rendezett a plu-
rális választói jog tervezete ellen. A népgyű-
lés *Pató Sándor* és *Vassonyi Vilmos* orsz. kép-
viselők beszédel után elfogadta *Benedek János*
képviselő határozati javaslatát, mely tiltakozik
a kormány reformtervezete ellen a az egyenlő
titkos választói jogot követeli.

Fród, november 9. A románok és szocialis-
ták tegnap népgyűlést tartottak, melyen a
plurális választói jog ellen tiltakoztak.

Sardou meghalt.

Páris, november 9. *Sardou* Viktor, a világ-
hírű drámaíró ma 67 éves korában meghalt.
Sardounak csak egy leánya van életben.

Diákvizargás Prágában.

Prága, november 9. A cseh és német diá-
kok véres verekedést rendeztek tegnap. Mi-
dőn a rendőrök szét akarták választani a ve-
rekedőket, ezek kőráppal fogadták a rend-
őröket, mire ezek kardot tántottak és több
diákot megsebesítettek. A zavargás vezetőit
letartóztatták.

A trónörökös gyermeke.

Bécs, november 9. *Ferens* Ferdinánd fő-
herceg, trónörökös neje, *Hohenberg* hercegnő
ma egy halott fiút szült. A gyermek azért
nem élt meg, mert a hercegnő előzőleg su-
lyos influenzán esett át. A hercegnő a kő-
rülményekhez képest elég jól érz magát.

Nagy tűzvész.

Besztercebánya, november 9. Besztercebányán
ma kipyult a régi színház és a tűz csakhamar
elpusztította a színházat és még négy nagy
bérházat. A tűz még most is tart.

Vasuti katasztrófák.

Bordeaux, november 9. A város közelében
egy gyorsvonat kisiklott. *Tíz utas szörnyet-
halt*, sokan életveszélyesen megsebesültek.

Budapest, november 9. Budafok állomáson
egy tehervonat beleszaladt kilevec uj Pulmann
kocsiba, melyek összetörték. A kár igen nagy.

Rablógyilkosság Eszéken.

Eszék, november 9. Itt az éjjel megvil-
kolták és kirabolták *Nikolcs* Miklós dus-
gazdag kereskedőt. A rablógyilkosok elmene-
kültek.

Téli zavar.

Budapest, november 9. A nagy havazás mi-
att a villamos vasuti közlekedés megakadt.

Almát

kevert fajokat kilót 18 fillérért, métermázsát
14 koronáért szállít utánvétellel *Premmer*
János Pinkafő 93. — Csomagolás külön
számítva.

Munkavezetőt

havi fizetésre és segédek darabszám mun-
kára felveszek november 15-én felállítandó
kádárműhelyem részére.

Hoffmann Henrik
fakereskedő, Kazinczy-utca 6.

Schwartz Ignác a maga, valamint
gyermekai: *Alfréd*, *Károly*, *Gizella* és
fivére, *Krammer Sámuel*, s az összes
rokonság nevében fájdalommal szívevel
jelentli drága hitvesének, egy a leg-
jobb anyának, mint nővérnek

Schwartz Ignácné

szül. *Krammer Paulina* urnőnek.

f. hó 8-án délelőtt, életének 60 ik
boldog házasságának 33-ik évében
rövid szenvedés után Budapesten tör-
tént gyászos elhunytát.

A drága halott földi maradványai
f. hó 10-én délután 3 órakor fog-
nak a nagykanizsai izr. temető halot-
tas házából örök nyugalomra ke-
lyeztetni.

Nagykanizsa, 1908. nov. 9-én.

Áldás és béke hamuaira.

TÜZIFA legjobb minőségű
bükkszászfa kap-
ható igen jutányos áron egész vagy
fél vasuti kocsi rakományként, ugy-
szintén raktárból méterenként is ház-
hoz szállítva. * * * * *

KONDOR ADOLF
fabizományosnál

Nagykanizsa, Arany János utca 2.

Állami központi mértékhitelítő m. kir. bizottság.

3058. 1908 számhoz.

Hivatalos helyiség bérlete

az állami mértékhitelítő hivatalok részére.

Az 1908 évi január hó 1-étől felállítandó állami
mértékhitelítő hivatal részére kerestelik egy lehetőleg
földszinten fekvő, a város közép-pontjától nem túlságosan
messze eső 75 m² területű 3 világos és száraz szobából
álló helyiség.

A három helyiség közül az egyik legalább 7 m. hosszú
legyen. Kell ezenkívül egy lehetőleg ugyanazon épületben
vagy annak udvarán fekvő a mértékhitelítő hivatalos
kocsija elhelyezésére szolgáló minden oldalról zárt, fedett
és elzárható lézék.

Ajánlatok folyó évi november hó 15-ikéig az állami
központi mértékhitelítő m. k. bizottságnak (Budapest
X. Köztemető ut 20. a.) nyújthatók be lehetőleg vásárlásra
kiszárolva.

Két nürnbergi terhes anyakancza eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Szálloda

kávéház, étterem 72 szobával kisvendéglővel
együtt 80.000 korona forgalommal évente
olcsó bérlet mellett más vállalat miatt azou-
nal kiadó. — Cím a kiadóhivatalban.

Trodai napló!

előnyomott kelettel, minden napra 1 lap.

Ára 2 korona.

Kapható: *Fischel Fülöp Fia*
könyv- és papirkereskedésében
Nagykanizsán.

Nyomatott Fischel Fülöp Fia könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádas-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Pta könyv- és papir-
kereskedésben, Városháza-palota; ide
intézkedik az előfizetők és hirdetőink.
Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 76.

ZALA

POLITIKAI NAPLAP.

Megjelenik naponta este 6 órákor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Havonta házához kerülve:
Egy évre 12.- K.
Félévre 6.- w
Egy évre 12.- w
Postai szállításal:
Egy évre 13.- K.
Félévre 6.- w
Félévre 6.- w
Egy évre 12.- w

Műveltség, hál kimutatások és mag-
közlönyök soronként 50 fillér.
Előjegyzés és szakmai értesítések: önk.
3 kor.; előfizetőknek 2 koros.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR. Felelős munkatárs: MAGY SÁNDOR. Tördelőszerkesztő: RÁVÉNY LAJOS.

A munka folytatása.

Nagykanizsa, november 10.

A magyar képviselőház ma ismét fölvetette a munka fonalát, hogy annak idején kitűzött programjához hiven befejezze föladatát.

Az eddig végezett küzdelmes munka közben is elég gáncsolni valót találtak a parlamenti munkát vezető kormány eljárásában. Nagyon valószínű, hogy eféle gáncsokból jut ki neki bőven ezután is.

A gáncsolók különösen azt használták föl fegyverül a koalíciós kormány által vezetett, helyesebben: munkára irányított parlament ellen, hogy nagyon kényelmesen, nagyon patópálos szellemben dolgozott és dolgozik.

Hát persze! Könnyen megérthető dolog az, ha a higgadt, nyugodt, meggondolt munka-végzést azok kifogásolják, és a be-mutatott kormányzati mérsékletet azok vetik a koalíciós kormány szemére, akik az elhamarkodott, meggondolatlan, a körülményekkel, a lehetőséggel számot nem vető, erőszakos munkatörekvésektől várták éppen a kormányt bukásba kergető bonyodalmat.

Hála a jó Istennek: a nemzeti kormány és az őt támogató parlamenti többség nagyon is megtartotta a maga józan eszét és egy pillanatra sem ült fel a szakadatlan gáncsolásnak. Sőt azt mondhatjuk, hogy annál tisztább, világosabb, mérlegelőbb elmével dolgozott elvállalt föladatán, mennél izgatottabb támadásokkal ügykeztek nyugodt, jogos álláspontjától leengratni.

Az óriási nehézségekkel szemben is nagy eredménnyel dolgozott és nemzetgazdasági, szociálpolitikai és kulturális téren olyan haladásra mutathat, aminőt a sokkal kedvezőbb viszonyok között működött kormányok és parlamentek sem igen mutathatnak föl.

Ezek az eredmények, ezek a szép sikerek, melyek jól megállapított, természetű, fokozatos, biztos haladással vezetik hazánkat, nemzetünket a magyar lelkek álmainak kulminációjához, a nemzeti függetlenséghez, — megnyugvást keltek mindenki, aki elfogulatlanul ítél; és bizalommal töltöttek el mindenkit, aki ezekben az eredményekben és sikerekben fölismerte a nemzeti szellem diadalát.

Most a magyar parlament, mely eddig való munkájával a nemzeti szellemet szolgálta, újra munkához ült, hogy a kormány támogatásával a befejezés stádiumáig vezesse a vállalkozásnak még hátralevő részét is.

Ha eddig hevesek, kíméletlenek voltak a gáncsoskodások; készen lehetünk rá, hogy a munka folytatása közben ezeket a legféltlenebb szenvedélyességig fognak fokozódni azok részéről, akik még most sem mondtak le arról az átkos sötét reménységéről, hogy Magyarországon mégis csak le fog járni a nemzeti szellem, s hogy itt internacionális szellemű erőeknek kell érvényesülniök okvetlenül.

Hát nem! Ésszázaszor, meg ezerszer nem! Az eddig való munkából, amit a parlament végezett, minden elfogulatlan szemlélő meggyőződhetett, hogy édes hazánk vezető elemeinél még nem lett piaci áru cikké, üzlet tárgya a nemzeti szellem.

Ennek nincs ára; mert bármekkora összegért sem eladó; habár sok vevője akadna csak azért, hogy kivegyék a forgalomból. Nemlehet.

A magyar parlament munka folytatásában is ez a megvásárolhatatlan, elszikkaszt hatatlan, drága, nemzetmentő szellem fog érvényesülni, s ennek szent jegyében lesz végre biztos és nagy a mi győzelmünk.

Rágalmak.

— november 10.

Radó Károly, a »Magyar Siemens-Schuckert művek villamosági r. t. főtisztviselője« tegnap este nagyon korlátolt számban nyomatott röpírral válaszol a Zala minapi cikkére mely reá vonatkozott. Nyílt levelében viszszafejtette azt az állításukat, hogy komoly váddal illette mindazokat a városi ténylezőket, melyeknek a villamos ügyben beérkezett pályázatok elbírálásánál döntő szavuk lehet. Ezután csodálatos logikátlansággal megismétli vádjait, irván a következőket:

»Kétségtelennek tartom, hogy a város közönségének tulnyomó része nem fog olyan ajánlat mellé állni, amelyik tudatosan csak akkor lett előterjesztve, amikor a többi ajánlat feltételei ismeretesek voltak.

Ismételten leszögezzük azt a tény, hogy Radó ur vádol és pedig olyan szabálytalanság elkövetésével, mely például egy közeli dunántúli városban országosan híres panama előidézésére volt alkalmas. A magunk védelmében nem akarunk városi érdeknek ártani, ezért nem magyarázunk bővebben a dologot, bár eközben alkalmunk lenne, hogy a Siemens-Schuckert cég egy szabálytalanságára

hívjuk fel a figyelmet, csupán annyit jegyzünk meg, hogy a v. képviselőnek idejében alkalmuk lesz meggyőződni arról, hogy Radó ur rémeket lát; az a szabálytalanság nem történt meg a őt rosszul, vagy ahogy sem informáltak. Radó ur vádol és nyílt levelének további részében nyomatékosan rágalmaz. Bár nem veszi be a gyomruk az üzletésztes e módját, megértjük a gyári főseur eljárását. Ez hasonló az árverési hiéna dühéhez, ki az árverésen jó üzletet akar csinálni s azt látja, hogy az adós és az árvereztető kibékültek.

Radó ur megdöbbenően vakmerő, midőn alaptalan vádjait, bár lényegesen megrostálva, irásba adja. És önhitt, midőn azt hiszi, hogy a villamos bizottság tagjai: Ujnepi Elek Lipót, Sommer Nátán, dr. Schwarz Adolf, dr. Fábrián Zsigmond, dr. Ollopp Mór tőle tanulnak helyes jogi felfogást és tőle tanulják az erkölcsök tiszteletét. Talentumra vall, ha tényleg sikerült neki ezeket az urakat meggyőznie, azonban mi kétekedünk e sikerében. Ismét állítjuk, hogy Radó ur igenis terrorizálni és félrevezetni akar és pedig meg nem engedett módon. Sajnos, be kell ismernünk, hogy ezt nem teszi minden eredmény nélkül, mert találkoztunk olyan naiv v. képviselővel, klt komoly aggodalomba ejtett Radó ur ama fenyegetése, hogy ha egy más cég lesz a nyertes, az a Siemens Schuckert cég befolyása miatt egyetlen európai gyárostól sem fog gépeket kapni a villamstelep föl szereléséhez. Vagy ez sem fenyegetés és terrorizmus? Az, bár a benne rejlő komikum megöli Radó ur szavaitnak a komolyságát.

Előlegezhetjük-e bizalmunkat a Siemens-Schuckert cégnek, mely a megismerkedés első napjaiban már ily inszolid eszközökhöz folyamodik velünk szemben? Hogy fog ez a cég viselkedni később, ha már most kíméletlen és erőszakos? Mert Radó urnak, a cég bizonyára instruált megbizottjának egyetlen állítása sem komoly. Radó ur nem ismeri a tényállást és ezért félrebeszél, vagy tudatosan ámit. Ez így van, ez a valóság, melynek konstatálásáért álljuk a felelősséget.

Még egy szót Radó urról. Nyílt levele végén felelős szerkesztőnk, a Zala cikkének szerzőjét megrágalmazza. Ezért felelős szerkesztőnk sajtópert indit ellene. Sajnos, a bizonyítási eljárást nem folytathatjuk le bíróság kivül s ezért türellemmel kell elviselnünk a rágalmakat addig, míg a bíróság elégtételt nem ad. A rágalom alapjául szolgáló valóságot csupán annyiban ismertettük, hogy Radó ur fölkeresett bennünket szerkesztőségünkben, aminthogy már az egész várost végigkiliucselte, azonban kapacitánia nem sikerült bennünket. Ezután fölkerezte szerkesztőnk a kávéházban, azonban az »eszmeccserének« olyan tárgya nem volt, mely bárkire néve is valamiféle eredménnyel járhatott volna.

Kunyt róla: Utunkba tévedt egy Radó; itteni hősködését mozgalmasságságról életünk egy súlytalan epizódjánál egyébnek nem tekintjük. Ő el fog mulni tőlünk. Bennünket nála jobban érdekelnék azok, akik itt maradnak. Ezekért vagyunk mi, ezekért dolgozunk. Ezt a munkát tovább is odaadással folytatjuk. De ki kellene vesznél belőlünk az ambíció, az önbizalom minden parányának, ha főtehetnők azt, hogy négy esztendői ernyedetlen harcunk után, melyet a villamos ügyben vívtunk, a Radó urak rágalmait a mi közönségünk körében nyomot hagynak. Ma úgy áll a villamos ügy, hogy a város és közönsége ma már csak nyerhet. A mi számításunk szerint, évente mintegy 40-50 ezer koronát. Ez részben, talán nagy részt a mi munkánk eredménye. Büszkén mutatunk rá a városi közügyeknek teljesített e szolgáltatunkra. Hosszu ut vezetett ideig. Kevesen voltunk, kik ezen elindultunk és ezek közül is sokan fordultak vissza. De a tábor egyre erősödött, bár tagjai gyakran cserélődtek. Mi mindig szilárdan álltunk s a megkívántató következetességgel csak ott tarthatunk, ahol ma tartunk. Aki ezt nem látja be, az vagy rosszbizemű, vagy nem ismeri a nagy kérdés részletét.

Bennünk egyik ajánlkozóhoz sem köt semmi, de igenis minden száí összefűz bennünket e város közönségével. Nem ismeri az azt a hatalmas erkölcsi tőkét, melyet egy lap életében a közbizalom jelent, aki feltételezi, hogy négy éven át azért vívtunk egy reánk kockázatos harcot, azért kockáztattuk lapunk renoméját, hogy aztán négy évi munka értékes erkölcsi eredményét könnyelműen el dobjuk magunktól.

Igérteünk köt shhoz, hogy a villamos bizottságot megkíméljük minden külső befolyástól, nehogy eljárásának tárgyilagossá higgadságát veszélyeztessük. Néhány nap múlva a bizottság bevégi munkáját és ennek eredménye nyilvánosságra kerül. Akkor részletesen fogjuk ismertetni a mi álláspontunkat is. Meg vagyunk róla győződve, hogy ez a legtöbb nozzáért ember helyesléssel fog találkozni. Ha tévednénk, sajnálnók. Véleményünk helyességéhez férhet szó, de őszinteségéhez nem. Ezt Radó urtól, de más Radó uraktól sem fogjuk eltérni.

A közszállítási szabályrendelet.

A „Rágalmak“ folytatása.

november 10.

„Rágalmak“ című cikkünk befejezése után utána néztünk annak a közszállítási szabályrendeletnek, melyre Radó ur hivatkozott s azt találjuk, hogy mindannak, amit ő állit, éppen az ellenkezője áll. Mi nem frázisokkal állitunk és cáfolunk, hanem törvényre hivatkozunk, melynek mindenki utána nézhet.

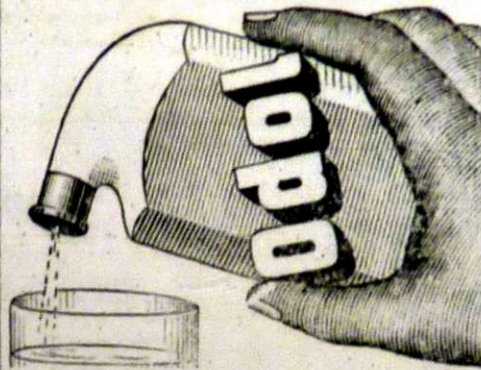
A közszállítási szabályrendelet száma 83000/1907. belügyminiszeri rendelet. Ezen rendelet I. szakaszának 3-ik bekezdésében olvassuk a következőket:

„Nem tartoznak e szabályrendelet rendelkezési alá:

A törvényhatósági és községi gyárak, továbbá a községi vállalatok, továbbá a községi vállalatok (üzemek, közművek) gyártmányainak előállítására, illetve az üzem folytatására céljából szükséges munkálatok teljesítése.

Mint hogy az 1907 évi III. t. c. második szakasza a villamos áramenergiát ilyen gyártmányoknak minősíti, mint hogy továbbá a város által kiírt pályázat egy közúti felépítésére és üzembehelyezésére szól kétségtelen, hogy Radó ur terrorizálása már azért is alaptalan, mert a közszállítási szabályrendelet erre a pályázatra nem is vonatkozik.

Ittől eltekintve azonban ugyanezen rendelet 7. § 3. pontja és 8. § 1. és 7. pontja értelmében a szállítási pályázatot hirdető köztség az esetben, ha a pályázat a hatóság véleménye szerint kielő eredménnyre nem vezetett, jogosítva van egyes pályázók között korlátozott szűkebbkörű írá-beli versenytárgyalást tartani, sőt a 8. § idézett pontjai szerint a vállalatot szabad kezéből, tehát mindennemű versenytárgyalás mellőzésével kiadni.

Az Odol kitűnő hatása különösen ama sajátságán mulik, hogy beszívódik az odvas fogakba és nyákhártyákba s azokat megszívolyán telíti.

E hatás mikéntjének óriási fontosságát értsük meg jól: míg tehát a többi száí- és fogtisztító szer tisztán csak a száíjölés rövid pillanataiban hatnak, addig az Odol határozottan tartóshatású, mely hatás még jóval tovább tart, mint ameddig a fogakat tisztítjuk. E tartós- és utóhatás igen érdes tudományos vizsgálatok tárgyát tették, melyek valamennyien egyértelműen bebizonyították, hogy az Odol e különös hatása folytan rothadási folyamatok nem keletkezhetnek a száíjban s így a fogak elpusztulását megakadályozza.

Aki az Odolt következetesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzhető legjobb fog- és száíjpolást gyakorolja.

Pozsony a Balatonnál.

— Saját tudósítónktól. —

Értesülésünk szerint felette érdekes mozgalom indult meg Sopronban a Balaton kultusz érdekében. Ott ahol a tanártelep-terveztek, a Fonyód-Máriatelep között közvetlen a Balaton mellett végighúzódó s pompás fenyves erdővel beszegett zöld pázsitos, ideális szépségű fensíkon a legtisztább — nádtól s sástól teljesen mentes — sívó homokos part mellett dr. Masznyik Endre pozsonyi theol. akadémiai igazgató kezdeményezéséből 50 család és szegényebb sorsu tanuló ifjak részére új telep létesül.

A telep, melyet Pozsonyból a most épülő s jövő tavasszal megnyíló új balatoni vasúttal (Győr-Veszprém-Budapest-Pozsony vagy eddigi vonalon Szombathely-Kanisán át is) könnyen megközelíthető, közvetlen a Máriatelepi vasúti állomás mellett van. Jobbról-balról fenyveserdőbe épített villák veszik körül s hogy eddig még be nem épült annak oka, hogy ezt a gyönyörű részletet a tulajdonos Zichy Béla gróf a maga részére tartotta fenn s eleddig nem volt eladó. Az új telep létesítőjének azonban sikerült megnyerni a gróft a Diáktelep eszméjének, aki is nemcsak hogy a terület jutányos áron való átengedésébe egyezett bele, hanem tekintve, hogy a teleplétesítő ingyen telket, ő viszont a maga részéről igen szép összeget ajánlott fel a tervezett Diáktelep létesítésére. A parcellázási munkálatok már legközelebb meg is indulnak s úgy tudjuk, hogy a vevők első

sorban egy kis Pozsonyt négyháromezer a Balatonnál teremteni s az egyes parcellákat a város intelligens családjának ajánlják fel, mivelhogy általában a Balaton-kultuszért rajongó közönségben fordulnának.

Egy egy parcellát 600 négyszögöltre terveznek s a családok szabad tetszés szerint választhatnak az erdőre vagy a mezős részreket közt sőt a pozsonyi családokat abban a kedvezményben is részesítik, hogy a parcellák közt tetszésük szerint válogathatnak a szokat kedvezményes áron — a fekvés szerint 2-4 koronával — foglalhatják le. Mint hogy a Zichy-urodalom a villák építéséhez szükséges téglanyagot szintén kedvezményes áron (szót 26 koronával) adja s egy két szobából s egyéb épütségek mellékhelyiségekben álló csinos villa építéséig alig kerül ott többbe 5000 koronánál s a telek és a villa törlesztéses öcö kölcsönrel is megszerezhető: szinte bizonyosra veszik, egy-két év alatt a kis Pozsony megépül a Balatonnál. A pozsonyiak okos terve talán Nagykanizsán is figyelmet kell.

Hirek.

Jókai-fillérek.

— Hogyan lehet teremteni szobrot? —

— november 10.

A nemzeti kultúra fejlettsége sokféle szempontból mérlegelhető. A legismertebb fokmérő az a bizonyos szappanfogyasztás, amely a tisztaság szeretetén keresztül méri meg a népek lelki műveltségét. — A nemzet nagy fiainak emléke iránt tanusított kegyelet ugyanaunyi joggal szereplhet próbáló gyanánt, mert a megbecsülés nagyságát tükrözteti.

Ólág még nem jutott el az emberiség, hogy a megbecsülés az élő társadalmat ölelje teljes egészében kebelére; a halottakkal szemben azonban mind sürűbben nyílnak a hála virágai. Virágok közből, bronzból. Gyöckereket gyakran a szereplési vágy öntözi, de a cél nemes és a hiúság az az emberi gyarlóság, amelyből a jóság gazdag forrásai buzognak.

Ha nagyjaink iránt tanusított kegyeletből mérjük meg kulturfejlettségünket, akkor is messzire mögötte vagyunk Németországnak, Franciaországnak. Hiszen a magyar művelt olvasóközönség megteremtőjének, annak az írónak, aki a tizenkilencedik században a magyar kultúra egyik mérföldjelzője volt: Jókai Mórnak még nincsen szobra. De mozgalom sem indult meg a nemzet feledékenységének kiengesztelésére.

Ez a mozgalom tegnap óta megvan. — A budapesti Esti Ujság tegnap vezércikkben fakadt ki a nemzetnek Jókai iránt tanusított hálátlansága ellen és a felszólalás ezerszeres visszhangra talált.

Ennek a visszhangnak hordozóivá szegődünk mi is. Az az ötlet merült fel, adakozzék Jókai szobrára mindenki annyi kétfülrel, — ahány regényét olvasta a ragyogó fantáziájú írónak. Ha ez így beteljesülne, kétszáz ezer korona mihamar együtt volna, mert Jókai az egyeilen magyar író, akinek ötven regényét legalább kétszáz ezer magyar olvasta. — Csak meg kell indítani a gyűjtést és szent meggyőződésünk, hogy a szobor mihamar állni fog.

— Hírnév. Pallini Inkey József báró császári és királyi kamarás, a magyar főrendiház örökös tagja, országgyűlési képviselő, néhai pallini Inkey István báró és neje szül. vásáros-naményi Eötvös yolánta bárónő fia,

november 18-án délelőtt 11 órakor tartja esküvőjét a budapesti Szent István-bazilikában nagy-ápponyi Apponyi Teréz grófnővel, nagy-ápponyi Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagy, belső titkos tanácsos főrendiházi tag és neje, szül. Söcher-Thoss Margit grófnő, császári és királyi palotahölgy és csillagkeresztet viselő leányával.

— Vármegyei tisztviselők státuserendzése. Megirtuk már, hogy a vármegyei tisztviselők státuserendezésére vonatkozó javaslat elkészült. Mint értesülünk, e javaslatot még e hó első felében népes küldöttség adja át Wekerle miniszterelnöknek és Andrássy gróf belügyminiszternek. A vármegyei tisztviselők ebben csak azt kérik, amit a kormány és törvényhozás már megadtak az állami tisztviselők nagy részének, a fokozatos előléptetés kedvezményét. Ha valahol, úgy a vármegyék tisztikarában megokolt ez az intézkedés, mert ott legkevésbé nyílik alkalom előléptésre és egy-egy érdemes tisztviselő élete fogytáig is megmaradni kénytelen alárendelt állásában. A vármegyei tisztviselők egész státuserendzése nem kerül többé egy millió koronánál.

— Elítélt nyomdászok. Tegnap Ismertették annak a sajtópörnek az anyagát, amely miatt a budapesti büntetőtörvényszék Banekovits György, Erdélszki Emil, László Boldizsár, Goldberger Vilmos és Hurschl Alajos nagykanizsai nyomdai munkásokat rágalmaszást vád alá helyezte. Mint Budapesiről jelentik, a bíróság ezeket a vádlottakat egyenként 80 korona pénzbüntetésre ítélte, mely behajthatatlanság esetén 4-4 napi fogházbüntetésre lesz átváltotatandó. — Sajnájuk ezeket a szegény embereket, — kiket a szakszervezet kergetett bele a saját károsodásukba. Izrael Jakab urnak úgy tetszett, hogy nyomdánk személyzete sztrájkoljon s mikor ez az óhaja nem teljesült, a kockázatos küzdelembe másokat küldött, kik most megbűnhődnek. Megnyugvással konstatáljuk, hogy magának Izrael Jakab urnak semmi baja sem történi.

— Irodalmi és tudományos élet Zalaeger szegen. A zalaegerszegi irodalmi kör széleskörű, érdemes tevékenységet fejt ki. Az ideltétre is gazdag programot állított össze. Szabad lyceumi előadásai jövő vasárnap délután 4 1/2 órakor kezdődnek. A kör a főgimnázium tornatermét villamos világítással szerelte fel s ott állítja fel a vetítő gépet, amelyet Urániai előadások alkalmával használnak. Összesen 15 előadás van felvéve a programba és pedig: 1. November 15. Haerter Ádám főgimn. tanár. Alduna (Urániai előadás alapján) vetített képekkel. 2. November 22. Elek Márton felső keresk. isk. tanár. A gazdasági válságokról. 3. November 29. Kulcsár Gyula főgimn. tanár. Velence vetített képekkel. 4. Dec. 6. Szász Gerő dr. kir. ügyész. Daktyloszopia (az új lenyomatokról) képekkel. 5. December 13. Keresztury József dr. ügyvéd. Őstörődökről vetített képekkel. 6. Dec. 20. Kaszler Ödön dr. gyógyszerész. A fényképészet képekkel. 7. Jan. 17. Vogel Richárd főgimn. tanár. Időjelölés vetített képekkel. 8. Jan. 24. Weiss Ede dr. ügyvéd. Gustav és Ben fizikai tanítás. 9. Január 31. Suszter Ozkár gimn. tanár. Zrínyi Miklós (Urániai előadás alapján) vet. képekkel. 10. Feb. Kurucz János pénz. tisztv. A magyar zenéről. 11. Febr. 14. Knapp Sándor dr. pénz. fogalmazó. A vallásos hit a primitív és modern ember lelkivilágában. 12. Feb. 21. Pásztor Imre főgimnáziumi tanár. Valkának vetített képekkel. 13. Feb. 28. Kulcsár Gyula főgimnáziumi tanár. Modern képrás vetített képekkel. 14. Márc. 7. Haerter Ádám főgimn. tanár. Utazás a Földközi tengeren, vetített képekkel.

— Gyilkosság Banokszentgyörgyön. Borzalmas gyilkosság történt tegnap a közeli Bánokszentgyörgyön. Mint tudósítónk jelenti, Busa István földműves részeg állapotában agyonütötte Iványi János nevű barátját. Busa esti 9 óra tájban részeg fővel tért haza a vendéglőből. Szomszédja, Iványi átment hozzá barátságos beszélgetésre, amiből veszekedés, majd verekedés lett. Runkk hevében Busa úgy fejbavágta Iványit, hogy az eszméletlenül terült el a földre. Ekkor a bestialis Busa rárohant a tehetetlen emberre és addig rugdalta, hogy ez rövid kiülődés után meghalt. A gyilkost a csendőrök letartóztatták és átadták a nagykanizsai kir. ügyésznek.

— A szegény gyermekek felruházására ma Rapoch Gyula ügyvéd 10 koronát adományozott.

— Eljegyzés. Stern József helybeli kereskedő eljegyezte Elohner Ilonka kisasszonyt Budapesiről. (Mindenképpen értesítés helyetti.)

— Állatgészségügy. A Nagyrecséhez tartozó Fűskerác községben a sertésvész járványszerűen fellépett.

— Tűzvész Szentbalasson. Zalaszentbalasson tűz ütött ki, mely Papp István és Höl János ingatlanjait pajtáját és egyéb gazdasági épületeit elhamvasztotta. A kár mintegy nyolcezer korona. A tűz keletkezésének okát nem ismerik.

— Találtatott egy férfi kabát. Tulajdonosa átveheti a vasúti laképületben, Friedländer vasúti hivatalnoknál.

— Ma már nem titok, hisz elismerő levelek is bizonyítják, hogy a legjobb órák, szemüvegek és beszélőgépek csakis SZIVOSANTAL műorásnál kaphatók. — Főüzlet Szarvas-kávéház mellett.

The Royal Bioskop Színház
a Polgári Egylet nagytermében.
Ma szombaton november 7-én új műsor.

A többek között: A betörő mint ur. (érdemfeszít). A cipész szerencsése (kacagató). Egy csirke életfolyása. (érdemes). A megszülető ló. (nevetető)

Z óra az előadások tartalma. — Zene. — Naponta Z előadás, este 6 és 8 órakor.

Figyelem! ✂ Figyelem!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujonnan kezdődő sorsjáték húzása már

f. évi november hó 19-én
és 21-én kezdődnek,

s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb számú

osztálysorsjegyek csakis

Milhoffer Kálmán

sorsjegyirodájában Csengery-ut Rosenberg házban kaphatók, tehát igyekezzék mindenki szerencséjét egy sorsjegy bevásárlásával nálam biztosítani.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad 1 korona. 50 fillér.

Játéktervek és húzások ingyen!

Nyílt-tér.

Köszönetnyilvánítás. Sok-sok köszönettel, mely hálával vagyunk adósok. Kedves Margit leányunk férjhez ment dr. Waldmann Lajosné náskának alkalmából a rokonszenv és a legkedvesebb figyelem oly drága jelével találkozunk — melyek örökké felejthetetlen emlékek közé fognak tartozni. Bármennyire szeretnők is mindezért személyesen hálánkat kifejezni, ezt el kell halasztanunk a családi ünnepünk örömeiben egyelőre ezután mondanunk mely hátra kötelezetten forró köszönet mindazoknak a kedves ismerőseinknek, kiknek baráti szeretete az alkalommal oly páratlan bensőséggel megnyilatkozott és külön a nagykanizsai izr. hírközönségnek, mely leányunkat kitüntető figyelmében részesítette.

Dr. Blau Simon és neje.

A mai nehéz gazdasági, de főleg takarmány hiány korszakában nem mulaszthatom el, hogy felhívjam az érdekelteket a figyelmükre arra, hogy öv. Szalaiacs Párkásné urnó Öngyűsége birtokán Vente pusztán alkalmazott gépész Bujtor Lajos ur, egy igen egyszerű, olcsó, de annál tökéletesebb szerkezetet talált ki, a mellet ő bármely cséplőgép dobjárka alkalmaz s így oly módon etette, a kucoricaszárát, mint a gabonát, egy kitűnő szolgálatot tesz avval, hogy a szárát teljesen feltépi és így az besavanyítható. — Munkája teljesen jó, — képessége óriási, 400-500 métermázsa naponként.

Ezen dolog, hogy a szárítépés jó, ez nem új dolog, nem avval akarok elő állani, de a szerkezet elmsége, olcsósága és egyszerűsége figyelmet érdemel. Főleg pedig a hálát érte, készlet soraim közlésére felkerül, mert egy pesti előzőelő gyártól rendeltem egy szárítépőt s felkészültem tételni a szárát, az pedig erre alkalmatlan volt igen kis munkaképessége miatt. Nagy zavaromból kimentett Bujtor Lajos gépész aki egy nap alatt a cséplőmet felszerelte s az összes szárát pár nap alatt feltéptem és elraktam.

Aki szárát óhajttételni, ajánlom fenti címet. Kiváló tisztelettel Főbérnökség és Szeszgyár Gazdaság (Annamajor)

Stromszky Ernő.

Táviratok

és telefonjelentések.

Minisztertanács.

Budapest, november 10. A miniszterelnöki palotában ma délelben miniszteri tanácskozás volt, melyen folyó ügyeket intéztek el.

Kossuth Ferenc Budapesten.

Budapest, november 10. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter több napi távollét után ma reggel visszaérkezett Budapestre. A miniszter délelőtt megjelent a miniszteriumban, hol mely megdöbbenéssel értesült Szalay Péter haláláról. Azonnal utasítást adott, hogy a miniszterium épületére tűzzék ki a gyászlobogót.

Nagy vasúti katasztrófa Budapesten.

Budapest, november 10. Nagy vasúti szerencsétlenség történt ma délelőtt a fővárosi nyugati pályaudvaron. A pályaudvarra reggel 7 óra után kell beérkeznie a 214. számú párkányú személyvonatnak. Ma a vonat a havazás miatt sokat késett és csak félórával késéssel ért a rákosi rendező pályaudvarra. A vonat zsufova volt utasokkal, jobbra hivatalnokokkal és tanulókkal. Az utasok nagy része, ember ember hátán a kocsi folyosóján tolongott. Rákosról a vonatvezető teljes sebességgel indította el a vonatot, hogy a késés egy részét behozza. A nyugati pályaudvar közelében fékezni akartak, azonban a mozdonyvezető nagy megdöbbenéssel azt vette észre, hogy a lok nem működik. A vonat teljes gyorsvonati sebességgel rohant be az ál-

lomára, egyenesen neki az állomás végén álló vasútnak. Irtdozatos csattanással történt az összedöntés, mely után a vonat néhány méternyire visszalődött, majd ismét neki-vágódott a baknak. Az utasok, kik a kocsi-k folyosón álltak, irtdozatos javeszkékléssel igye-
kettek menekülni és egy mást gázolva akar-
ták elhagyni a kocsikat. — Az állomásfőnök
azonnal mentőkért telefonált, kik nagy appa-
ráttal vonultak ki az állomásra. Megállási-
tették, hogy *tizen négy utas megsebesült*, nagy-
részt hivatalnokok és tanulók. Még délelőtti
kiszállt a vizsgáló bizottság is, mely szigorú
vizsgálatot indított.

A pluralitás ellen

Pohs, november 10. A keresztény szocialis-
ták ma népgyűlést tartottak, melyen állást
foglaltak a pluralis választói jog ellen. — A
királynak hódoló táviratot küldtek s ebben az
általános titkos választói jogot kívánják. A
gyűlésen jelen volt *Mádi Kovács János* orsz.
képviselő is, ki helytelenítette, — hogy olyan
javaslat ellen foglalnak állást, melyet még
nem is ismernek. Ő addig nem nyilatkozik,
— míg a javaslatot egész terjedelmében nem
ismeri.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai

fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény	738 80
Osztrák hitel	634
4% magyar koronajáradék	92 05
Kereskedelmi bank részvény	3363 —
Salgótarjáni közszónbányarészvény	582 —
Rimamurányi vasmű	532 —
Adria tengerhajózás	395 —
Hazai bank	280 50

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 10.

Készáru-Üzlet.

Malmok ma jobb vételkedvet tanusítottak. Kínálat
gyöngö. Buza tíz fillérrel magasabb

Határldó-Üzlet:

Buza 1909. április	12.67
• • október	10.79
rozs • április	10.60
• • október	—
szab • április	8.51
• • október	—
tengeri • május	7.45
repece • augusztus	14.15

Ház eladás.

Kinizsy utca 70. számú ház telekkel együtt
szabad kézből eladó. Venni szándékozók
sziveskedjenek Kozári Gyula tulajdonoshoz
Felsőhádra fordulni.

Szálloda

kávéház, étterem 72 szobával kisvendéglővel
együtt 80.000 korona forgalommal évente
olcsó bérlet mellett más vállalat miatt azon-
nal kiadó. — Cim a kiadóhivatalban.

Ház eladás.

Sarokház 35 év óta fenálló szatcs-
üzlettel, tőzsde és italméressel beteg-
ség miatt eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

özv. Steinitz Károlyné Nagykanizsa,
Kossuth Lajos tér.

EBÉDLŐ KREDENC

tűkőrrel és metszett üveggel,
keveset használt, elutazás miatt eladó.
Király utca 23. sz. alatt.

Két nürnbergi terhes
anyakancza eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Munkavezető

havi fizetésre és segédek darabszám mun-
kára felveszek november 15-én felállítandó
kádárműhelyem részére.

Hoffmann Henrik
fakereskedő, Kazinczy utca 6.

TÜZIFA

legjobb minőségű bükkhasábja kapható igen
jutányos áron egész vagy fél vasuti kocsi-
rakományonként, ugyszintén raktárból méte-
renként is házhoz szállítva.

KONDOR ADOLF
fabizományosnál Nagykanizsa, Arany J.-ut 2.
Megrendelések elfogadtnak még: Kondor Ödön
férfi és gyermekruha kereskedésében Fő-ut 3.
és Schlesinger Izidor fűszerkereskedő Bővös t.r.

Meghívó.

A Nagykanizsai Malátagyár és Serfözöde
Részvénytársaság

t. részvényesei tisztelettel meghívotnak

az 1908. évi november hó 28-án délután 3 órakor

Nagykanizsán, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Nagykanizsai Fiókjának helyiségeiben tartandó

XVI. évi rendes közgyűlésre.

N A P I R E N D:

1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása a tiszta jövedelem hovatfordítása, és a kifizetendő osztalék megállapítása, valamint az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal.
3. Az alapszabályok 20. §-a értelmében kilépő báró Gutmann Vilmos, Bettlheim Győző, Goldhammer Károly, Rosenberg Richárd igazgatósági tagok helyett három évre újabbak, vagy ezek újbóli megválasztása és elhalt Vidor Samu helyett egy igazgatósági tag választása 2 évre.
4. Öt felügyelő bizottsági tagnak egy évre való megválasztása.

Nagykanizsa, 1908. évi november hó 7-én.

Az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajják, sziveskedjenek részvényeiket szelvényeikkel együtt az alapszabályok 13. §-a értelmében legalább három nappal a közgyűlés előtt a Pesti Magyar Kereskedelmi bank főpénztáránál Budapesten, vagy ezen bank nagykanizsai fiókjának pénztáránál térítvény ellenében letenni, mely utóbbi helyen a felügyelő bizottság által megvizsgált és helybenhagyott mérleg, valamint az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentései, nyolc nappal a közgyűlés előtt a t. részvényesek rendelkezésére állanak.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, nádor-utca 4.Kiadóhivatal:
Fischer Pál és Fia könyv- és papirkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.Munkások, bál kimutatások és magánközlemények áronként 50 fillér.
Kijelentés és sarkalás árak: 100. 5 kor.: előfizetőknak 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor újszép papírral kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Melyben hához járvali.

Egy hónap 1.- K.
Negyedévre 2.- "
Félévre 3.- "
Egy évre 5.- "

Postai számlákkal:

Egy hónap 1.50 K.
Negyedévre 3.00 "
Félévre 4.50 "
Egy évre 7.50 "

Egyenlő részletekben 6 részben.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egy jobb jövő felé.

Nagykanizsa, november 11.

Egy gazdagabb, erősebb és boldogabb Magyarország bontakozik ki az előtt, aki a költségvetés bizottsági tárgyalásait és különösen a miniszterek nyilatkozatait figyelemmel kíséri. Nagyszabású, minden térre kiható szerves és céltudatos munkásságnak a képét tárják elénk ezek a nyilatkozatok, a munkásságnak közös célja, egységes vezető gondolata: Magyarország függetlenségének előkészítése, Magyarország gazdasági és szellemi életének erős alapokon való kifejezése.

A kereskedelmi költségvetés a magyar ipar egyre hatalmasabb arányú fejlesztésének, a földmívelési költségvetés a magyar mezőgazdaság nyugateurópai színvonalra való emelésének, a közoktatási költségvetés, a magyar szellemi élet egységes szervezésének és hatalmas fellendítésének komoly törekvéseit tartalmazza és ha nézzük az eszközöket, amikkel ezeknek a nagy céloknak a megvalósítását munkálja a kormány, minden jóhiszemű embernek el kell ismernie, hogy bár korlátot szab is ezeknek az eszközöknek az ország rendkívül súlyos gazdasági helyzete és a szükségletek egyre erősebb növekedése, mégis alkalmasak arra, hogy kitaró munkával, komoly akarattal a nagy célokat elérhessük általa.

Még csak pár évvel ezelőtt nem is álmodott milliókat fordít a kormány az iparfejlesztésre, a telepítésekre, a nemzeti termelés minden ágának szervezésére, a népoktatásra és különösen a gyakorlati irányú gazdasági oktatásra. Az eredmények is, — amelyekről ez az alig két esztendő akció beszámolhat, szépek és biztatók. Ezekből az eredményekből és az egész tevékenység szemléletéből szinte előre láthatjuk és kiszámíthatjuk, hogy milyen óriási változást tudná az előidézni Magyarország sorsának, ha ez a komoly tevékenység egyre fokozódó mértékben csak tíz békés esztendőn keresztül is folytathatódnék. Lehetetlen,

hogy magyar ember, aki igazán kívánja ennek az országnak boldogulását, ne kérné arra a sorsot, hogy adja meg nekünk azt a tíz békés esztendőt, amelyre szükségünk van, hogy annyi évtized mulasztásait helyre-pótolhassuk és hogy ezt a gazdaságilag annyira elmaradott országot az egészséges gazdasági fejlődés útjára vezethessük.

Szegény, gyenge elmaradott ország a legnagyobb erőfeszítéssel sem lehet képes függetlenségét kiküzdeni, gazdaságilag és szellemileg megerősödött országnak könnyű feladat az állami teljes függetlenség kivívása. A politikai függetlenség sem érne semmit, ha a mellett gazdaságunkban, iparunkban idegen országok rabszolgái maradnánk, ha pedig gazdasági életünket idegen államoktól függetleníteni tudjuk, abból a politikai függetlenség már szinte önként következik. Nem szavakkal, nem nagy hangú beszédekkel, hanem lankadatlan kitaró munkával fogjuk csak elérni ennek az országnak a függetlenségét. Minden új ipartelep, minden új kulturális vagy gazdasági intézmény egy-egy újabb lépés a függetlenség felé és közelebb visz minket a függetlenség kivívásához száz cifra ünnepi szónoklatnál.

A kormány programjának komolysága, vezetőinek arvaságára és eddigi eredményeinek biztató tanulsága győznek meg minden komoly és igaz magyar embert arról, hogy ha nehezebb is, ha ezer akadálytal és bajjal küzdve is, de a legjobb úton haladunk és a viszonyok által engedett legnagyobb erővel közeledünk a közös eszménykép: a független, fejlett és gazdag állami lét felé.

Ez biztasson mindnyájunkat összetartásra, a régi zászló alatt való rendületlen megállásra, a helyes úton való szilárd kitartásra. Akik pedig akár roszhiszeműleg önző célokkal, akár jóhiszeműleg, de megfélemlítve és félrevezetve mindenáron zavart és felfordulást akarnak, azok gondolják meg, hogy a legjobb és leghely-

sebb fejlődés menetét akaszadják meg ádattalan munkájukkal s nem elősegítik, de hátráltatják, sőt megakasztják a függetlenség elérésének lassu, de biztos úton haladó törekvését.

Mit nem szabad a lakásban lefoglalni?

Az utolsó párnát!

— november 11.

A végrehajtási novellától, különösen pedig annak a második paragrafusától úgy megijedtek a hitelezők, hogy halomszámra adták át a követeléseiket az ügyvédjeiknek: pereljenek, végrehajtsanak, árverezzenek el az adós utolsó párnáját is. Vagy amelyik hitelező nem akarta, vagy nem állott módjában a követelését azonnal perelni, sietve jelentette be a követelését, hogy az utolsó párnához is legyen még egy esztendeig végrehajtási jussa.

Hát bizony kár volt a hitelezőknek olyan nagyon megijedni a végrehajtási novellától. A magas Kuriának egyik tudós bíráló megmagyarázta a »Jogtudományi Közöny« utolsó számában a novella 21k paragrafusát és ebből a magyarázatból az tűnik ki, hogy éppen csak az ugynevezett utolsó párnákat nem húzhatják ki a hitelezők az adósok fejei alól: mást mindent.

Arra a következtetésre jut a tudós bíró, hogy bizony az új törvény az adóst csak attól akarta megóvni, hogy meztelenül, további keresetre és önfentartásra képtelenül kerüljön ki a lakásából.

Nem lesz talán érdektelen dr. Márkus Dezső kuriai bíró magyarázatát ide iktatni:

A bútorok lefoglalása dolgában a lakás nagysága nem lehet döntő szempont, hanem egyes egyedül az ingóság szükségessége. A háznépet alkotók mindegyikének szüksége van egy-egy ágyra és annak felszerelésére — de többnek együttvéve elegendés egy ebédlő és egy dolgozó asztal. — Kettőnek hátrótnak elég egy szekrény, egy ruhafogas és módosasztal.

A főzéshez és étkezéshez föltétlenül szükséges edények, a fűtéshez és világításához nélkülözhetetlen eszközök nem vonhatóak végrehajtás alá: de hogyha ilyen többféle van a lakásban csakis a legegyszerűbb hagyható meg, tekintet nélkül az adós társadalmi

HENTESÁRU-ÜZLET.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Nagykanizsán Fő-ut Városházzal szemben egy a mai kor igényeinek megfelelő modern hentesáru-üzletet nyitottam. Állandóan csakis a sajtógyártmányu leghisebb és legfinomabb csemege hentesárunkat tartom raktáron, igen jutányos árak mellett.

Kérem a n. érdemű közönség szives bizalmát és én biztosíthatom a legjobb kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

Marton János hentes.

Állásra. Díszítő tárgyak, amelyek közé foglalás szempontjából függönyök, szőnyegek, egyenlő több fal vagy álló órák is sorozhatunk épp oly kevéssé mentesek a foglalás alól, mint a lakásnak nélkülözhető butor- darabjai. Tehát a szalobutort minden egyes darabj, dohányzó kiegészítők, pihenésre szolgáló pamlagok, budoár-felszerelések, csillárok a jövőben is lefoglalhatók lesznek.

Szóval: az új törvény csakis arról gondoskodik, hogy a végrehajtást szenvedőnek és házájának megmaradjon a lakása, amelyben tartózkodhat, élhet, dolgozhat, aludhatik; amelyet fűthet, világíthat; amelyben megőzheti élelét; mindez azonban csakis olyan mértékben, amely a legszükségesebbnek felel meg. Vendéglátásra berendezett, komforttal vagy fényűzéssel kellemessé tett lakásról, szórakozásra és ünneplésre is alkalmas ruhadarabokról, ilyenkor nem lehet szó. Csak a legszükségesebb ruhadarabokat lehet a végrehajtás alól kivonni. Ezalatt pedig egy, az illető évszaknak megfelelő teljes öltözet, fűtő és télikabát értendő, egy pár cipőve, azon az öltözetben és pár cipőn kívül, amelyet a végrehajtást szenvedő és házájának a foglaláskor hord. A fehérneműből is csak egyszeri váltásra szükséges darabok lehetnek mentesek a foglalás alól, tekintet nélkül az egyébként nagyon is jogosult tiszta sági, egészségi szempontokra és a finomult izlésnek ugyyszólván parancsoló igényeire.

A törvény rendelkezését tehát az adós szempontjából a legszigorubbann kell értelmezni, csak úgy, mint minden egyéb törvényes kedvezést. Az új törvény az adóst csak attól akarja megóvni, hogy a végrehajtás következtében ugyyszólván meztelenül további keresetre és önfeltartásra képtelenül kerüljön ki a lakásból.

Hírek.

— Az állandó színház ügye — eldőlt.

Ismertettük annak idején ama kérvényt, melyet a színházi bizottság kezdeményezésére Nagykanizsa városa intézett a vállás- és közoktatásügyi miniszterhez, melyben az állandó színház megteremtéséhez állami segínyt kért. A kérvényre — mint értesülünk — a miniszter válasza már leérkezett a városhoz. Segélyt ugyan nem kapunk, de jó tanács-csal ellát bennünket a miniszter, ki méltányolja Nagykanizsa hazafias közönségének áldozatkészségét, de kéremét anyagi és elvi okokból nem teljesítheti. Az anyagi ok az, hogy a segélyre nincs fedezet. Az elvi ok, mely sokkal súlyosabb, az, hogy a miniszter a város közönségének színházlátogató képességét nem találja annyira fejlődöttnek, hogy egy elsőrendű színházulaton, — mely egy színház- ház dukál — hat hónapon át elbírná. A város kérvényében maga is csak négy hónapra teszi a játszási időt. Azt tanácsolja tehát a miniszter, hogy városunk a rendelkezésére

Álló 120.000 koronával építsen fel egy modern nyári színházat, melyben tavasszal, avagy ősszel egy elsőrendű színházulaton 3-4 hónapon át sikeresen működhetne. A jóakaratu tanács pedig azzal záródik, hogy a miniszter már eleve kijelenti, hogy fedezet hiányában, az esetleg felállítandó nyári színházat sem segíyezhetné.

— **Hivatal átvétel** *Oskó József* a déli vasut helybeli állomásának új főnöke ma veszi át hivatalát.

— **A munkásbiztosítási törvény revíziója.** Mint Budapesti írják lapunknak, tegnap délután a munkásbiztosítási törvény ellen elhangzott panaszok tárgyában értekezlet volt az állami munkásbiztosító hivatalban. Az értekezlet *dr. Montsik Ferenc* miniszteri tanácsos az állami munkásbiztosító hivatal másodelőke hívta össze. Hivatalosak voltak az értekezletre: *Herczeg Ferenc* miniszteri osztálytanácsos, továbbá a munkásbiztosító hivatal elnöke s a vidéki ipartestületek számos képviselője. *Mencsik Ferenc* miniszteri tanácsos jegyzőkönyvbe foglalta mindazokat a konkrét panaszokat és elvi jelentőségű óhajokat, amelyeket az iparosok a törvénnyel szemben támasztottak. *Mencsik* tanácsos egyúttal kijelentette, hogy az iparosoknak elvi jelentőségű kívánalmait orvoslást nyerjenek, másrészt pedig a törvény értelmezésére vonatkozó konkrét panaszokat is figyelembe veszi.

— **Kinevezés** A zalaegegerségi m. kir. pénzügyigazgatóság *Vellák Sándor* érettségi vizsgát tett nagykanizsai lakost a nagykanizsai m. kir. adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

— **Cím-adományozás.** A király *dr. Nyári Sándor* okleveles műépítésznek, az Országos Képtár örökének, a *József* műgyetem a műtörténet magántanárának a vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a műgyemtemi nyilvános rendkívüli tanári címet adományozta. *Dr. Nyári Sándor* ezen újabb kitüntetését örömmel regisztráljuk, mert benne nemcsak földünk, hanem lapunk régi illusztris munkatársát tisztelhetjük.

— **Háziipar-telepek Muraközben.** A földmivelségi miniszter kiváló gondot fordít arra, hogy a szegényebb néposztály télnak idején is némi keresethez jusson és erre legcélravezetőbbnek tartja a háziipar megteremtését. Az alapvető munkát Muraközben már megkezdték. *Kotorban* e hó 4-én nyílt meg az első háziipari telep, folyó hó 16-án pedig *Szentmária* községben nyílik meg a második.

— **Orvos helyett kuruzsló.** Az alsódomborui fátalepen *Mikulán György* fiatal napszámost munka közben baleset érte. Lába a térd fölött eltört. *Dr. Braun* Nándor körorvos a sérültnek segélyt nyújtani kívánván, ebben úgy a sérült, mint annak atyja megakadályozták. Az orvos erre eltávozott, a sérültet pedig elvitték a horvátországi Szecsverte községbe egy kuruzslóhoz, a ki a sérült lábát fakerékbe burkolta. Az illetén való gyógykezelésbe aligha fog belenyugodni az Országos Munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztár, mely a balesetből kifolyólag esetleg kártérítést tartosít nyújtani.

— **Ágyuszállítás — nagyban.** Varasdról kapjuk a hírt, hogy e napokban két külön vonaton több száz új szerkezetű ágyu érkezett oda. Minthogy a varasdi tűzérezed legénységének száma nem áll arányban az oda érkezett nagymennyiségű ágyuval, valószínű, hogy az ágyuk nagy része Varasdról továbbítva lesz valószínű — Zimony felé.

— **Vasúti összekötés.** Tegnap reggel a *Bumai* és a *barosi* vonat tolató mozdonya *Gyékényes* állomáson összekötözött. Mindkét vonat mozdonya és szerkezeje oly annyira megrongálódott, hogy azokat ki kellett cserélni, mindkét vonat csak nagy késéssel folytatta útját.

— **Védekezés az ebvesz ellen.** A földmivelségi miniszter egy ma érkezett leiratában arról értesít Zalavármegye alispáni hivatalát, hogy az ebveszesség elleni védekezésre vonatkozólag új rendeletet léptetett életbe. E szerint a veszesség idején a zárlat ezután az eddigi 45 nap helyett 90 napig tartja megfigyelés alatt, míg pedig a kutya tulajdonosának költségein. A kutya által megmarat ember az eddigi 8 nap helyett 21 napig tartják megfigyelés alatt. Ha a kutya egy másik kutyát mart meg, a megmaratott kutya 90 napig, a maró kutya pedig 8 napig tartandó szorgos megfigyelés alatt.

— **Késnek a vonatok.** A hirtelenül beállott nagy hóesés rendkívül nagy akadályokat okoz a vasúti forgalom lebonyolításában s hétfő óta óraszám késnek a vonatok annak dacára, hogy majd minden vonatot két mozdonyval húzatnak. A hóekék, melyek állandóan működésben vannak, meddő munkát végeznek, mert ahogy az első órában elkotorják a havat, a másik órában már kétszer annyi van a sínpárokon. Emellett több száz munkás dolgozik, hogy a vonatok menete biztosítottassék.

— **Koszorupótló adományok.** E hó 8-án Budapesten elhalt és Nagykanizsán örök nyugalomra helyezett *Sehwartz Lenácné* sz. *Krammer Pauline* brasszonyi hánti kegyelet-jelöl koszorúmagyáltság címén adományoztak: A gyászoló család 100 kor. *Krammer Samuel*, *M. Kender* és *Leipav* r. t. 50—50 kor *Gallia Vilmos* (Bpest) 30 kor. *dr. Hajós Soma* és neje, *Kohn Arnold* (Bpest), *Kovács Róbert*, *Krammer A. Fréd.*, *Morvay Isz.*, *dr. Kometa Jenő* és neje és *Schwartz Ottó* 20—20 kor *dr. Bau Simon* és neje, *Felschacker József*, *Hirschler Max*, *Pollák Ede* és családja, *dr. Schoosberger Sándor* és neje és *Szigeti Soma* 10—10 kor. *Berger Adolf* s neje, *Felschacker Melania* 6—6 kor. *Günföld Márk* s neje, *Kisinföld Ignác* s neje, *Lustig Viktor* s neje, *N. Umanu Jakab* 5—5 koronát. Összesen 462 korona, azaz négyszázhatvanöt korona. *Ist. Szentegylet*.

— **A gőzfürdő holnap, csütörtökön reggel teljesen renibe hozva s a szükséges modern pótlások után ismét megnyílik.**

— **Szórakoztató estély.** A nagykanizsai Karaskedő Ifjak egylete szombaton folyó hó 14-én saját helyiségében nagyobb szabású műsorral, szórakoztató estélyt rendez.

— **Kosmetika és közegészség.** A közel 100 éves *Kriegner* gyógyszerár vezetésebe új szellem vonult be *Janicsáry Iván* gyógyszerész ur személyében, aki szakismereteivel a már bevált különlegességeknek, az *Akácia-Crème*, *ponder* és *szappan*, a *tokaji chinavisbornak* és a *gyógyszerek mestereinek* a »Reparatornak« az országban az első helyet vívta ki.

— **Ma már nem titok, hisz elismerő levelek is bizonyítják, hogy a legjobb órák, szemüvegek és beszélgépek csakis — SZIVÓSANTAL műrészénél kaphatók. — Főüzlet Szarvas-kávéház mellett.**

Dr. Rothschild Jakab

ügyvéd irodáját

Sugár-ut 12. szám alá, a Blumenschein-féle házba helyezte át.

Figyelem! Figyelem!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujonan kezdődő sorsjáték húzásai már

f. évi november hó 19-én

és 21-én kezdődnek,

s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb számú

osztálysorsjegyek csakis

Milhoffer Kálmán

sorsjegyjelében Csengery-ut Rosenberg házban kaphatók, tehát igyekezzék mindegyik szerencsésjét egy sorsjegy bevásárlásával nálam biztosítani.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad 1 korona. 50 fillér.

Játéktervek és húzási listák ingyen!

Intimitások a katonatiszti életből.

Katonai és polgári közközbén nagy feltűnést fog kelteni az a könyv, amely ma került ki a sajtó alól. Egy volt honvédfőhadnagy könyvet írt. »A Ma militarizmusa« címmel és művében kíméletlen leleplezéseket közöl a magyar katonaság belső életéből, a tisztképző akadémiák ferde neveléséről, a katonatiszteknek a civilekkel szemben tanusított gőgjéről s a külön becületügyi eljárás fűszegéseiről.

A vaskos könyv általában olyan tartalmu, mint Bilse német hadnagynak négy évvel ezelőtt megjelent világhírű műve: Aus einem kleinen Garnison. A magyar Bilse könyvének szerzője Káplány Géza, volt magyar királyi honvédfőhadnagy, aki önként lépett ki a katonaság kötelességéből. Fia-Káplány Géza szegedi nyugalmazott táblai bírónak, az ismert nevű jogtudományi írónak.

A hadapródiskolákról Káplány azt írja, — hogy a mi hazai intézeteink menedékhelye a rossz nebulóknak. Akikkel a szülők már sehogy sem tudnak boldogulni, azokat ide adják. A gyermekekből azután az iskolákban kiölnék minden ambíciót, fiatalos lelkesedést, hazafiságot és gépeket csinálnak belőlük. — Valóságos falanszter csapatokat képeznek, — amikről az ifjakat nem tanítják egyébre, mint urhatnamságra, strogauciára, tivornyázásra, adósságinálásra és a polgárok lenézésére.

Azután elmond egy esetet a saját katonakorából:

Mint egyéves Ludovika-akadémiai növendék, — írja — egy ízben vacsora hazamenetem a szüleimhez Szegedre. Apám a pályaudvaron várt rám. Egy kis kézlátka volt velem. Apám gyalog akart velem beszélni a városba s én kénytelen voltam kijelenteni, — hogy katonai létemre nem vihetem csomagomat a városon keresztül. Ekkor apám a táblai bírót elvette tőlem a táskát s ő hozta azt egészen a lakásunkig.

A könyv még nagyon sok érdekes esetet sorol fel a katonaság belső rideg életéből és nagy elterjedtségre számíthat.

Nyílt-tér!

Moller Károly szerelőnket mai napon szolgáltatunkból kibocsátottuk.

Franz Lajos és Fiai cég
Városi villamvilágítási-vállalkozó.

Értékpapír tőzsde

— Mai ártályamok. —
(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykereskedelmi hűljánok jelentése:

Magyar hitelrészvény	740 60
Oestrák hitel	637 50
2% magyar koronajradék	99 15
Kereskedelmi bank részvény	3380 —
Balgótarjáni közönbányarészvény	578 —
Himnuszárnyai vasút	534 25
Adria tengorhajózási	395 —
Hazai bank	283 —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 11.

Készáru-üzlet.

Malmok csak keveset vásárolnak. Buza öt fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április	12 66
október	10 79
rozsa április	10 51
október	—
zab április	8 50
október	—
tengeri május	7 45
repece augusztus	14 10

Vérszegénység

Ellensúlyozásául te sok SCOTT-féle Emulsiót használni, a mely a vért gazdagítja és a test husát szilárdítja és egészségessé teszi.

A Scott-féle Emulsió

egyaránt hatásos fiatalnak és öregnek. A gyors javulás meglep és kielégít.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle mészert védjegyét — s halászt — kérjük figyelmeibe venni.

Próbálják meg

és megfogják erről győződni mint ahogy ezren és ezren győződtek meg róla az utolsó 3. év lefolyása alatt.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.
— Kapható minden gyógyszerben. —

Táviratok

és telefonjelentések.

Országgyűlés.

A választójogi reform betervezése.

Budapest, november 11. A képviselőház ma délelőtt Jasth Gyula előzete alatt ülést tartott. A terem zsúfolásig megtelt, a karzatokon ember ember hátán tolongott. — Az elnökön kívül az ülés megnyitáskor csak Jekellalassy honvédelmi miniszter van jelen.

Jasth elnök az ülést megnyitja és kijelenti, hogy Andrássy belügyminiszter a választójogi reformjavaslatának betervezése kapcsán indokolni kívánja a kormány álláspontját.

Andrássy nevének említésekor a nemzeti-ségi képviselők sorában óriási lármát keletkezik és »Beosztatszót« kiáltás hangzik. Erre nagy kavargás támad a képviselők között és »pimasz, gazember, ki volt az?« kiáltások röpködnek. — Elnök felhívja a képviselőket hogy jelentkezék a közbe kiáltó, mire feláll Ivánka Milán nemzeti-ségi képviselő, akit az elnök a folyton tartós zajban erőiesen rendreutasít.

A lármát csillapítáival Andrássy belügyminiszter emelkedik szólásra és kijelenti, hogy főbb vonásokban indokolni kívánja a javaslatot és főbb vonásokban válaszolja a kormány álláspontját. Beszédében a nemzeti-ségi és demokrata képviselők padsoraiból megszögte beosztatszavát s több efféle kiáltások hang-

zanak, mire Andrássy erőiesen kijelenti, — hogy aki azt állítja hogy ő beosztatszavát megszögte, az hazudik. Kijelenti, hogy valószínű az a ráfogás, mintha a jelenlegi kormány magára vállalta volna azt, hogy az előbbi kormányok javaslatait törvényerőre emeli. — A reformra vonatkozólag pedig kijelenti, hogy kormány csupán a választójogi reformjára nézve vállalt obbjgót, de nem az általános-titkos és egyenlő választójogra. A kormány szem előtt tartotta a javaslat készítésénél, hogy a parlamentbe ne kerülhessenek be oly elemek, akik nem bírnak kellő politikai jártassággal és érettséggel. Végül indítványozza, hogy a Ház a javaslatot egy 31 tagú bizottságnak adja ki.

Beszéde végén a karzatról a jelenvotó osztályok szociálisták »Általános titkos választójogi felírású fehér cédulákat dobálták a padsorokba.

Ezután Pető Sándor polemizált az elnökkel, aki rendreutasítja. Majd, midőn ez sem használt, a mentelmi bizottsághoz utasítja. A Ház többsége Petőt a mentelmi bizottságnak kiadja.

Mezőfi Vilmos elleni Andrássy indítványát, a Ház többsége azonban Wekerle miniszterelnök hozzászólása után Andrássy indítványát elfogadja és a javaslatot a 31-es bizottságnak kiadja.

Wekerle Sándor miniszterelnök ezután be-terjeszti a Bosznia Hercegovina annexójáról szóló törvényjavaslatot és indítványozza, hogy a Ház egy 21-es bizottságnak adja ki a javaslatot. Indítványát a Ház többsége elfogadja.

Még Rakovszky Béla interpellál a balkáni állapotokról, amire Wekerle azonnal válaszol. A Ház többsége a miniszterelnök választát megnyugvással tudomásul vette.

Ezzel az ülés véget ért.

Kitüntetés.

Budapest, november 11. Ófelsége Hadik János gróf belügyminiszteri államtitkárnak a titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

Felozlatott szervezet.

Budapest, november 11. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a vasuti munkások szervezetét ma felfozlatta.

Nagy sikkasztás.

Zára, november 11. A dasmát helytartóságnál nagymérvű sikkasztásnak jöttek nyomára. Egyik tisztviselő több magyar gabonacégtől nagyobb összegeket vett fel és a pénzt saját céljaira felhasználta. A sikkasztót letartóztatták.

A vonat kerekei alatt.

Champres, nov. 11. A Párisból, ma reggel Lyon felé induló gyorsvonat az állomás közelében dolgozó munkások közül ötöt elgázolt. Valamennyien szörnyen haltak.

Gyermekeknek a legjobb táplálószer egészséges és gyöngy. A fejlődésben visszamaradt gyermekeknek. Előmozdítja a csont és az izom képződését, s egy elhárítja és megőrzött a hasmszövet, behurcolat és hányszékélet, mint semmi más szer.

és felnőtteknek.

A kiváló bőr- és általános gyógytörzs

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségek, kővesekőv, cukorbetegség, és minden húgúterbetegségek kezelésére.

Tarthatatlanul megújítja a szervezetet.

Kapható minden gyógyszertárban vagy a Betsay-Láposi Salvator-Törzs Vállalkozás Budapest, V. Erzsébet körút 3.

Kerestetik

a délutáni órákra 4-ik elemibe járó leányka mellé polgári iskolát végzett kisasszony.
Cím a kiadóhivatalban.

Szálloda

kávéház, étterem 12 szobával kisvendéglővel együtt 80.000 korona forgalommal évente olcsó bérlet mellett más vállalat miatt azonnal kiadó. — Cím a kiadóhivatalban.

EBÉDLŐ KREDENC

tükörrel és metszett üveggel, keveset használt, elutazás miatt eladó.
Király utca 23. sz. alatt.

TÚZIFA

legjobb minőségű bükkhásbfa kapható igen jutányos áron egész vagy fél vasuti kocsi-rakományként, ugyszintén raktárból méterenként is házhoz szállítva.

KONDOR ADOLF
fabizományosnál Nagykanizsa, Arany J.-ut. 2
Megrendelések elfogadtnak még: Kondor Ödön
férfi és gyermekruha kereskedésében Fő-ut. 3.
és Schlesinger Izidor fűszerkereskedő Eötvös-tér.

Házeladás.

Kinizsy utca 70. számú ház telekkel együtt szabad kézből eladó. Venni szándékozók sziveskedjenek Kozári Gyula tulajdonoshoz Felsőhádra fordulni.

VENDÉGLŐ BÉRBEADÁS.

Szentpéterur
község korcsmáját

1909. és 1910.

egymásutáni két évre

folyó évi november hó 22-én
árlejtés utján

a legtöbbet ígérőnek bérbeadja.

Az árverés a község házában tartatik meg.

Szentpéterur, 1908. november hó 9-én.

Dely László
községbíró.

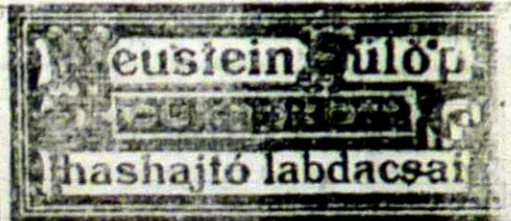
1670, 1685, 1684/1608 vagy szám

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróskor 1908. évi szept. 1. 550/6. 552/6. 551/4 számú végzése következtében dr. D. nézők Ferenc nagykanizsai ügyvéd által képviselt Debizsai Takarékp. egyesület öns. szövetkezet javára Horváth Jánosné, Szabó Miklós Péter, Molnár János és Horváth Istvánné ellen 200, 400 és 300 kor s jár erejéig 908. évi július hó 25. n. fogantatott kielégítési végrehajtás útján le és felútfogalt és 1000 koronára becsült Szabó Miklós Péternél 160 kereszt buza, 170 kereszt rozs 4 szekér löherből álló ingóságok nyilvános árverésben eladtnak. Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróskor 1908. évi V. 400/1. 400/2. 400/3. számú végzése folytán 200, 400 és 300 kor tőkekövetelés és járulékal erejéig Kerecsényben a helyszínen leendő eszközzésére 1908. évi november hó 20. napjának délelőtti 9 órája háradatul kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfelvétel mellett a legtöbbet ígérőnek becséron által is elfoznak adni.

Kelt Nagykanizsán, 1908. évi november hó 4. napj.
Maximovits György,
kir. bír. végrehajtó.

Legolcsóbb és legjobb hatású **HASHAJTÓ.**

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULÁI)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fentt szer mentes minden káros alkalmatlanságtól, a legjobb sikerrel használják az allett bántalmainál, könnyű székletet szerez, vertizáló egy gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmazhatóbb.

SZEKREKEDÉS

legveszélyesebb, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, 8 dobozzal tehát 120 pillulával 2. korona.

A pénz előre küldése mellett bérmentve.
Óvás! Utazatóktól óvakodjunk Neustein Fülöp hashajtó piluláit tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzett Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törv. által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie. 2265

Neustein Fülöp gyógyszerésze Szent-Lipóthoz
Wien, Plankengasse 6.
Kapható H. Kanizsán Rák Gyula és Dolos Lajos gyógyszerészeknél.

KRIEGNER-féle REPARÁTOR TÖRV. VEDVE.

évtizedek óta nagy sikerrel használtatik osz és köszvény ellen.

Kis üveg 1 kor. Kapható: Nagy üveg 2 kor.

„Korona” gyógyszerárban, Budapest, VIII., Kalvin-tér (Baros-u. sarok). Postai szétküldés naponta

Tölgyfaeladási hirdetmény.

Az alsólendva-lentii uradalom főbérnöksége ezennel közhírré teszi, hogy bánokszentgyörgyi gondnok-ága

várföldi	1911. és 1912. évi vágásában	85 szál
budnyai	"	128 "
bucutai	"	140 "
lantonyai	"	10 "
pördeföldi	"	108 "
toimácsi	"	432 "
márki	"	906 "

összesen 1809 szál

technikai célokra alkalmas tölgyfa a lentii főbérleti erdőhivatalban (va-utállomás Lenti)

kedden, december hó 1-én délelőtti 9 órakor

nyilvános árverés útján egyes üzemtestenkint külön eládatni fog.

Az eladási részletes feltételeket érdeklődőknek készséggel megküldi

Az Alsólendva lentii uradalom főbérnökségének főszámv.
Alsólendva, Zalamegye.

Birtokeladás.

Alulírott tulajdonosok részéről közhírré adatik, hogy Veliki Csresnyovicza (Prodravina) községben levő 384 katasztrális hold, 1600 □ ölével, ebben van 60 hold rét, 250 hold szántóföld, 8 hold szőlő 1/2 órai távolságra a községtől, 70 hold beltelek, házhelyek, ebben van 42 hold egy tagban rajta van egy szép urasági és cselédlakás, sok melléképülettel, melyeket a házhelyekre fel lehet építeni továbbá egy 7 éves jókarban és működésben levő nagy gőzmalom mely naponta 12 mázsa gabonát keres, egy jókarban levő nagy (4) vagy 5 számú cséplőgép

1908. november hó 16-án
és red következő minden hélfön

helyszínen, mennyiség a vevő kívánsága szerint — nyilvános árverésen, keuyelmes fizetések mellett eladtnak. Vasuti állomás Pitamacsa 1/2 óra járás.

Günsberger Zsigmond
Dráskovecz.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papir-
kereskedésben, Városház-palota; ide
intézkedők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103;
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához heréva:

Egy hóra	1.— K.
Negyedóra	3.— "
Félóra	5.— "
Egész évre	12.— "

Postai szétküldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedóra	4.50 —
Félóra	9.— "
Egész évre	18.— "

Hemtségek: báli kimutatások és magán-
közlemények saronkint 50 fillér.
Előgyorsí és esketési értesítések díja
3 kor.; előfizetőknek 3 korona.

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Társadalmi jótékonyaság.

Nagykanizsa, november 12.

Szüksős viszonyaink, a megélhetés egyre fokozódó nehézségei örökké aktuálisabbá teszik a társadalmi jótékonyaság kérdését. Az őszi beálltával, amidőn a nyári kereset az élés alapja s amely a téli kereset hiánya miatt mihamar ingadozóvá válik; minduntalan fölmerül a kérdés, — mikép lehetne azokon segíteni, akik önhibájukon kívül kénytelenek a rossz táplálkozás s hideg lakás nyomorúságait elszenvedni. Fölmerül mindazoknál, akik érzékkel bírnak a társadalmi ellentétekből keletkező állapotok javítása iránt; akik jóakarattal, áldozatkészséggel igyekeznének enyhíteni a sors mostoha-sága okozta nehézségeken.

Midőn társadalmi jótékonyaságról van szó, gyakran fölmerül az az ellenvetés, — hogy a szükséges viszonyok ezen segítségi módja helytelen, mivel csak a mai, senki által nem helyeseltető nyomorúságos állapot továbbbi fennmaradását eredményezi s a bár jó szívből eredő, de mégis gyámkodás jellegével bíró adakozás és felsegélés helyett célszerűbb, gyakorlatibb s gazdaságosabb eljárás volna a kereseti viszonyok oly módon történő javítása és megkönnyítése, — amely a munkaképesek részére egyszerűsmincenkorra fölöslegessé teszi az alimizsna gyűjtését és nyújtását.

El kell ismernünk az ezen állításban rejlő igazságot s magunk részéről is mit sem tartunk helytelenebbnek, mint népünk azon életmódját, hogy a nyár esetleg bősé-
gecs, de esetleg nagyon gyenge keresetére alapítja egész téli megélhetését; — ami az utóbbi esetet véve alapul, nyomorúság s ennek következtében betegség, anyagi romlás okozója. S azért örömmel kell üdvözöl-
nünk minden oly törekvést, mely a téli iparágak meghonosítására törekszik s amely téren a vármegyei gazdasági egyesület ért is már el sikert.

Azonban mindazok, kiket a jótékonyaság nemes érzete áthat, nem hivatottak arra, hogy az állapotok javulását előidézzék. Ők látják a nyomort, a gyengék küzködését a sors mostoha-ságával s megkísérlik, hogy mennyire lehet azon, csekély erővel, de annál jobb szívvel segíteni. Semmiesetre sem érdemelnek gáncost, de annál több elismerést. Jóllehet, csupán kötelességet teljesítenek, amely voltaképp a lelkiismerettől mindenkinek elő van írva, de aminek szavát oly kevesen követik. Az önszeretet s a kényelem vágyának széles bástyája mögöl nézik az önzetlenség munkáját, mely fáradi tud mások javáért.

Szüksős viszonyok között élő családok iskolás gyermekei részére meleg étel, téli ruha, könyv, írószer kellene. Ki tagadhatná, hogy nincs szükség minderre, s nem e in-

dokolt a segítőkész munkája. Elaggott munkás kéz erőtlen arra, hogy fenntartsa már saját magát. Vajjon nézheti-e nyugodt lelkiismerettel a társadalom ezek pnsztulását? De vajjon hány embernek van érzéke ezek iránt?

Jogos lehet a panasz a társadalom közönyössége iránt, mindazok kivételével, akiket első sorban vesznek mindig igénybe s mint biztos médiumra számítanak, a jótékony cél érdekében működő egyesületek. S ezek nem is mindig a legtehetősebbek. Nagyon sokan vannak, kiket anyagi helyzetük képessé tesz, hogy jelentékeny áldozatot hozzanak azok részére, kik földi javakban szűkölködnek, de akiknek szíve könnyörtelenül bezárul a kérő szóra s rideg visszautasító felelet a válasz reá.

Bizvást mutathatunk arra, hogy ez a mi társadalmunk legsúlyosabb kór-sága, az önzetlenség hiánya, amely csak saját magával törődik s közönyösen halad el mások mellett. Pedig megboszulja magát ez a rideg felfogás. Különösen most, midőn a társadalmi osztályok tagozódása, érzelmi felfogása mind nagyobb ellentéteket tüntet föl s a hajdani szívélyes viszony helyébe rideg ellenségeskedés lépett. Oly kevés pedig az, ami a társadalmi feladatokból egyre hátrul s a meghozandó áldozat sem olyan, ami arányosan elosztva, terhet képezne az egyesre nézve, de ehhez az érzelem, a felfogás át-

A kabáthiének.

Írta: Székely Vladimír,
államrendőrségi fogalmazó.

Amolyan kedves, jó cimboránkká válik eb ben a zimanéjs, fagyba és hóba öltöztetett világban a téli kabát; melynek okvetlen hí séget esküsünk . . . az első tavaszi szellő fúvillatáig

A «cimborae» azonban nem mindig ragaszkodik viszent hasonló kitartással, sőt vajmi gyakran — hűtelenkedik s ott hagy védtelenül, csupaszul, mikor a szaporán termő kabát tolvajok karmai közé hull jámbor odaadással ontan pedig meghitt otthonába: a zálogházak enyhe melegébe vándorol, mintha csak nyári álmát ott akarná folytatni, ahol elhagyta . . .

Bizonyaság erre az a sok hiányos öltözetű uriember, akik mostanában bizony elég sűrűn állítanak be a mindenható Hermandadhoz.

Az egyik valami vékony felöltőben hide-reg, a másikon pedig olyan tótágast áll a téli kabát, hogy az avatatlan is messziről látja a gunya kikölcsönzött voltát.

— A téli kabátomat lopták el . . .

Kezdi mindegyik méltatlankodva.

A többi aztán már egyforma kaptafára megy . . .

— X. ur betért szokott délutáni pikkolójára a kávéházba s egy kissé el talált temetkezni a politikai harcok izgalmában. Mikorra pedig felcibhelődött s a pincértől télikabátját kérte, az nem volt sehol. A helyén ellenben egy ütött-kopott felöltő-féle lapult meg szerényen s nagy ide-oda találgatás után a pincér csakugyan emlékezett is arra, hogy valami szöke vagy barna fiatalember forgolódott ott a kabátok körül, majd gyanus sietőséggel odébb állt.

Ez a rendes mese, melyet nagyjában tiz-huszzszor mondanak el a rendőrségen a kabát-jukat sirató felek.

A tél ugyanis a kabáttolvajok hálás sze-zonja. A kávéházak s vendéglők ilyenkor, mi-kor a hó szállingózva hull az utca sarába, zsufoltság megtelnek s sűrű egymásutánban aggatódnak fel a prémes bundák a falakon végigmenő fogásokon.

Hogyné akadna meg ezeken a műértő tolvaj szemek, mikor egy kis óvatosság és körültekintés mellett oly pompásan ki lehet sétálni egy idegen prémes bundával gazdagabban a kávéházból. Husz-harminc lepedőcs (forint tolvajnyelven) is adnak érte a zálogházban. Így nagyon általános egy mesterség ez. Nézzük közelebb! A kabáttolvaj rendszeren ócska télikabátban, vagy akár felöltőben állit be a kávéházba s csendesen elfogyasztja pikkolóját. Aztán látszólag beletemetkezik valamely újságba, vagy figyelmesen nézi a billiárdozók tarka seregét. Közben azonban alaposan megfigyeli a kávéházba bejövöket s jól megjegyzi, ki hová teszi le a kabátját. Ha aztán észreveszi, hogy ez vagy az alaposan elmerült a balkáni események olvasásában, vagy nagy buzgóu karambolozik, esetleg ki-ment egy pár percre, sietve fizet, biztos kézzel odanyul a kiszemelt kabáthoz, melyet a ügykrajcáros borralától elérékenyült pin-cér még fel is segít s ezzel a tolvaj nyugodtan s előkelően távozik. Csak mikor kiért a kávéházból, veszi sietőségre lépteit a — zálogház felé.

(Folytatjuk.)

alakulása szükséges, szélesebb látókör, megannyi oly dolog, miknek hiányát sajnósan tapasztaljuk s miknek megjavítása a rendelkezésünkre álló erőkhöz képest egyik kötelezettségünk lesz.

Alsó Muraköz kultur-ünnepé.

A domasinecezi és dekanovecezi állami iskolák felszentelése.

— november 12.

Felelőds és magasztos ünnepet ült folyó hó 8-án Alsó-Muraköz közönsége. A domasinecezi és dekanovecezi állami iskolákat szentelték fel, gróf Batthyány Pál főispán, — dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő és nagyszámu előkelő vendégsereg jelenlétében.

A felszentelésnek különös érdeket kölcsönzött azon tény, — hogy Dekanovecz hazafias plébánosa egyházi szertartással tette fényessé az ünnepséget, dokumentálván egyuttal azt, hogy az igaz hazafiai érzésű muraközi pap nem lehet ellensége az állami iskolának. Köz tudomásu dolog az hogy Muraközben a népiskolák a magyarosítás főtenyezői és ezt a kulturmissziót: fokozottabb és erősebb mérvben éppen az állami iskolák teliesítik. — Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, örömmel tekinthet vissza hazafias munkálkodására, mert a muraközi magyar kultúra megteremtése az ő nevéhez fűződik. A dekanovecezi állami iskola immár a *huszonötödik*, — mely a horvát határszélen a magyarosítás szent ügyét szolgálja. Nemes munkájában hű társa gróf Batthyány Pál főispán, — kiről az egész vármegye tudja, hogy szívvél és lélekkel azon van, hogy Muraközben a magyar állameszme, a magyar kultúra megszilárduljon. Ha eddig sokat kellett küzdeni a muraközi papság ellenállásával, — kik az iskolák államosításában befolyásuk csökkentését látták, annál nagyobb öröme szolgál minden muraközi igaz magyar érzésű embernek azon tény, hogy avadt egy muraközi magyar plébános, aki belátta, hogy Muraközben a felekezeti iskolák államosítása egyuttal az iskolák magyarrá tétele. Ehrenreich Nándor dekanovecezi plébános, ez a szintiszta, igaz magyar igaz magyar érzésű pap, aki nemcsak élére állott az iskolák államisvá tételének, de dekanovecezi iskola gondnoksági elnökségét vállalta és az újonnan megnyitott iskolákat nagy egyházi ünnepélyvel felszentelte.

Az ünnepély lefolyása a következő volt: 8-án reggel fél 9 órakor érkezett meg gróf Batthyány Pál főispán, kíséretében voltak dr. Marik Pál titkár, dr. Thassy Gábor megyei főorvos, dr. Csák Károly szerkesztő, Szalmay József főszolgabíró, Baranassics György belicsei plébános. Az izléseesen díszített diadal-kapunál dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, Ságváry Jenő főszolgabíró, — dr. Skublics Gábor szolgabíró, Kovács János grófi főbíró, dr. Szabó Zsigmond orvos s még számosan Dekanovecz, Domasinecz, Novakovecz községek előljáróságai, a tanítói kar, külföldiek várták az érkező főispánt. — Ehrenreich plébános pár meleg szóval üdvözlölvén a főispánt, a közönség a közeli templomba vonult ünnepélyes „Veni Sancte”-re. Ezután hosszú loocsisor indult Domasinecra, ahol Ehrenreich plébános az iskolát beszentelte.

Dr. Ruzsicska Kálmán nagyhatásu beszéde után Gróf Batthyány főispán hazafias beszédet

intézett a jelenvoltagekhoz. Kovács János urod. főbíró gondnoksági elnök az iskolát átvette. Innen Dekanovecra vonult az ünnepi közönség. Az iskola egyházi beszentelése után a főispán nagyhatásu beszédjében utalt az ünnepély nagy jelentőségére. Dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő hosszabb beszédjében büszkén utalt az eddigi eredményekre és valóságos jubiláris ünnepnek nevezte a mai ünnepélyt, minthogy a dekanovecezi iskola a huszonötödik magyar állami iskola Muraközben. Ezután Ehrenreich Nándor plébános a következő beszédet mondta:

Méltóságos Főispán Ur!

Mélyen Tisztelt Közönség!

Most miután mint lelkes, az Ur szolgálja, a dekanovecezi és domasinecezi iskolákat a rom. kath. egyház szokása szerint felszenteltem, — engedjék meg, hogy mint a dekanovecezi iskola gondnoksági elnöke néhány szóval megemlékezzem a mai ünnepélyről.

A dekanovecezi és domasinecezi iskolák létezése elváhatlan szoros kapcsolatban van egy máshoz forvva — egy nap a két iskola koncepciója — egy az államosítást elrendelő miniszteri rendelet — egy nap a felszentelési ünnepélyük és ép azért mindazok a hálás szavak, melyeket a domasinecezi iskola gondnoksági elnöke oly szépen elmondott köszönetül az iskolák megalapítói és megújítói iránt — a dekanovecezi iskola részéről is ugyanazt a hálás köszönetet nyilvánítom.

Ezen ünnepélyes alkalomból végtelen örömmel adok kifejezést, hogy ma fényesen beigazoltattam azon tény, hogy az állami iskola nem ellensége a vallásnak, a vallás erkölcsi nevelésnek, hanem ellenkezőleg nemcsak megtűri, de megkívánja a vallást, a hitet, az erkölcsöt.

Ime, én itt mint katolikus lelkes egyházi díszben állok a m. t. ünnepelő közönség előtt, mindkét iskolát felszenteltem a rom. kath. egyház ritusa szerint, az iskolákban felszenteltem és kifüggesztettem a katolikusok szent jelvényét, az Ur Jézus Krisztus keresztjét, tehát nyilvánvaló, hogy ezen két állami iskola nem vallástalan iskola, hanem tisztán katolikus dekanovecezi fára hivatnak iskolája. Ez tény. És e tények örök tanúi a megjelent ünnepelő közönség és eméltóságú gróf Batthyány Pál főispán ur! Tanuja ur! Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, a tanítói kar és a gyermekek.

És e tény oly örömmel és lelkesedéssel tölti el keblemet, hogy hálával eitelve emelem szívemet a Mindenható Istenhez. kéve, hogy a mai napot áldja meg. Áldja meg mindkét iskolát, annak vezetőit, a kisdedeket, hogy a Szentlélek nevében eikezdet művön ama szent imák és könyörgések, melyeket e könyvből eleje terjesztettem, teljesüljenek, hogy e két iskola valóban a vallás, az Istenfélelem és hazaszeretet templomai legyenek, az Isten, a magyar haza és a jó magyar muraközi nép örök dicsőségére.

A hymnusz éneklése után a misére ment a közönség, melyet Ehrenreich Nándor plébános mutatott be az urnak. Murk István bottornyai és Baranassics Ferenc, belicsei plébánosnak assisztálásával. Ugyancsak Ehrenreich Nándor tartotta a horvát és magyar nyelvű egyházi szónoklatot, s melyben arra tanította hívőit, hogy csak magyar polgárai és hű magyar fiai legyenek a magyar hazának.

Fényes ebéd fejezte be az ünnepélyt, Ehrenreich Nándor plébános vendégszerető házával. Gróf Apponyi Albert kultuszminisztert táviratilag felköszöntötték. Felköszöntőket mondták: Ehrenreich plébános a főispánra, a főispán a hazafias Muraközre, dr. Ruzsicska Kálmán a plébánosra és családjára, dr. Szabó Zsigmond a hazafias muraközi papság élén levő képviselőre, Murk István plébános a községi előljáróságokra, dr. Csák Károly Muraköz magyarjaira stb.

Figyelem! * Figyelem!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az újonnan kezdődő sorsjáték húzdai már

f. évi november hó 19-én

és 21-én kezdődnek,

s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb számu

osztálysorsjegyek csakis

Milhoffer Kálmán

sorsjegyirodájában Csengery-ut Rosenberg házban kaphatók, tehát igyekezzék mindenki szerencséjét egy sorsjegy bevásárlásával nálam biztosítani.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad 1 korona. 50 fillér.

Játéktervek és húzások ingyen!

Hirek.

Agyonlőtt pénzügyőr.

— november 12.

Szinte példálózásszámba jöhet az az ellenséges érzés, mellyel a magyar falvak népe viseltetik a pénzügyi kormány nagyon silányan javadalmazott közegei, a fináncok ellen. Ellenségének tekinti a nép a pénzügyőrt, mint akinak nincsen egyéb dolga, minthogy spicliszkedik, kutatva keresse az okot és alkalmat, amikor kellemetlenséget szerezhet neki és megbírságot hatja.

Ennek az átvizelés, előítéletes ellenségeskedésnek szomorú bizonyítéka az a 23 éves fiatalember, akit átlőtt mellet, haldokolva szállítottak tegnap a kaposvári kórházba. Tizennyolc sebből vérzett Kispeti József, a barcsi pénzügyőri szakasz fiatal fővigyázója és alig akadt a vakmerő támadás színhelyén ember, aki segítségére sietett volna. Ha a csendőrség idejében meg nem érkezik és sürgősen nem intézkedik kórházba szállítására, úgy a szuloki körösma piszkos padlóján vérzik el a szegény fiatalember, kinek minden bűne csupán az volt, hogy fiánc léte renetni mert.

A véres esetről tudósítónk a következőket írja:

Kispeti József zalaegerszegi születésű 23 éves pénzügyőr a barcsi szakaszni szolgált mintegy nyolc hónap óta fővigyázói minőségben. Mint ilyen, igen gyakran fordult meg Szulok községben. De különösen szívesen járt ebbe a faluba néhány hét óta, amióta Gábor Terézt, egy ottani vagyonos parasztagda 17 éves nagyon szép leányát megismerte és megszerette. A fiatal csinos pénzügyőr szerelme nem is maradt viszonzatlan. Erről csakhamar tudomást szerzett a leány atyja is. A gőgös gazda nagy haragra lobbant és megintette Kispetinek, hogy ne merészkedjék lányához közeledni, mert baj lesz. A szerelmes fiatalembert azonban semmi fenyegetés nem tudta elrettenteni. Ép oly gyakran ke-reste föl a leányt azontul is.

Szeptember végén került haza a kaposvári honvédekől a leány bátyja Gábor Vince. Kötekedő, garázda és gőgös legény, akinek meg éppen nem tetszett, hogy a fiánc az ő hugarára vetette a szemét. Ő már nem ia

ésent, hanem tanuk előtt fenyegette meg Kispetit, hogy lelövi, ha meggyászert találkozik a leánnyal.

Tegnap délután Kispeti Ismét Szulokon volt és természetesen, hogy Ismét csak összejött szerelmesével. — Kérről Gábor Vincz csakhamar tudomást szerített és annyira indulatba jött, hogy vadászpuskáját vállára kapva, indult Kispeti keresésére.

A pénzügyőr a korcsmában hivatalos teendőit végezte mikor a földühödött legény berontott és a legdurvább szidalmakkal illette őt, majd meg rátámadt és ütlegetni kezdte. Kispeti akkor kardot ráutott és védekezni próbált, mire Gábor lekapta válláról serétre töltött puskáját és azt közvetlen közelből kétszer egymásután Kispetire sütötte. Tizen-nyolc sörét futódott a fiatalember mellébe és ruhájár pár pillanat múlva elöntötte a vér. Rövid ideig eszméletlenül volt még, aztán a nagy vérvesztés következtében összeesett.

A csendőrséget azonnal értesítették az esetről, honnan két csendőr a korcsmába sietett és a még mindig a földön felemlő Kispetit gondosan kocsira téve, beszállították a kaposvári kórházba; a gyilkos legényt pedig megvasalva hozták be az ügyészségi fogházba. Kispeti életbenmaradásához kevés a remény.

— Dr. Szűts Miklós — curiai bíró. Mint a hivatalos lap mai száma közli a király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Szűts Miklóst, a debreceni kir. törvényszék elnökét a Curiahoz rendes bírónak kinevezte.

— A magyar címer ünneplése Szeptemberben. Lelökemelő hazafias ünnepnek volt tanuja Szeptember közepé lakossága f. hó 8-án. Ezen a napon, a délelőtti istentisztelet után tűstét fel a vallás és közoktatásügyi miniszter által ajánlkozott szép magyar címet a népiszkola homlokzatára. Az ünnepély, melyre Szeptember lakosság a igen nagy számban, az iskolás gyermekek tanítók és hitoktatójuk vezetése mellett új zászlójuk aialt vonult fel, a Hymnus előnéklésével kezdődött. Fénypontja Tóth Albert r. k. kántoriantó szépen, átgondolt hűvel előadott hazafias beszéde volt. Az idő kellemetlenségét elfelejtette a beszéd hatása alatt fellángoló hazafiai lelkesedés tüze, mely ott lobogott a szivekben s megnyilatkozott a szempillákon rezgő örömkönyvekben.

— A Népkyonya köréből. A nagykanizsai Szegények Társasága (Népkyonya) városunk ezen leghumánusabb intézménye — értesülésünk szerint — Erzsébet napján folyó hó 19-én kezd meg újból működését. A népkyonya elnöksége megleghangu kéréseleket küldött szét a vidéki birtokosságokhoz, segélyt kérve a népkyonya javára. A kérés szövegének már is mutatkozik eredménye. Az első adományok mint már évek során át: özv. Inkey Kálmáné urnától (Rigyács), özv. Szalacsay Farkasné urnától (Vente), és Löwenfeld Joachim uttól (Sáncz) érkeztek; bizonyára csakhamar jön a többi is.

— Gyászrovat. Milhofer Salamon f. hó 11-én életének 82-ik évében elhunyt Nagykanizsán. Temetése folyó hó 13-án délután 3 órakor lesz a Petőfi-utca 99. sz. alatti gyászházból.

— Tatarozás a szerzetsházban. A szentferencrendiek plebánia templomában és szerzet házában az átalakítások serényen folynak; — Most vezeték be a villanyt mely részben a templomi gyertyákat is fogja helyettesíteni. Jövő évben ugy a templom belső, mint külső része kerül festés és átalakítás alá.

— Felmentés. A szentferencrendiek helybéli házában folyó évi december 8-án Mária fogantatásának napjára ünnepe lesz. — Ezen napon fogják felmenteni, a templomban elhelyezett új Mária oltárt.

— Kögyűlés. A Muraközi R. Kath. Népkövelők Egyesülete kögyűlést november hó 18-án d. s. 10 órakor Murakirályon tartja meg, melyre az egyesület tagjain kívül, a tanügy-barátait is meghívja Harboly Alajos az egyesület elnöke. A kögyűlést azent mise az „Vani Szentje” előzi meg. — A kögyűlést társaság követi.

— Az adókövetők új címe. Miután címek dolgában rendszeren követni szoktuk a jó öreg Ausztriát, mindenképpen érdekelni fogja azokat, akik címek után éreznek vágyat kebük mélyén, hogy odaát most új címet fognak osztogatni, még pedig az „adóügyi tanácsos” címet, mely kijár az adókövető bizottság és a jövedelmi adókövető bizottság mindkét szakában működő tagoknak, akik ezen igen kellemetlen tisztelet legalább 10 éve ellátják és különös buzgalmat és lelkiismeretességet tanúsítottak az Állami érdekek megóvása körül. Az adótanácsos címet csakis addig illeti meg a az erre kinevezett urakat amíg az illető bizottságokban tényleges funkciót végeznek. Mivel az Állam nem honorálja az adókövetéssel járó fáradságos munkát ezen címet találták meg a teljesített szolgálatok erkölcsi jutalmára.

— A tanegyakorlatok vége. Mayersberg Frida tánciskolája, melyet társadalmunk érdemlegesen annyira felkarolt, közeleg a bucsuszóhoz. — Szombaton este 6 órakor községgyakorlat lesz az ifjúság részére, esti 9 órakor borszón-gyakorlat. Vasárnap este 9 órakor felnőttek részére községgyakorlat cigányzenével.

— Vásárhelyezés. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Lenti községben a folyó évi december 6-ára eső országos vásár ez évben kivételesen december 7-én tartassék meg.

— A kutya-adó. Az adópénztárnál többször megérgetett adóját fizeti be az egyik po gár. Előbuz egy intét, hogy 2 kor. kutya-adót fizessen. Mielőtt fizetne azt mondja:

— Kérem alásan, kifizetem a kutyapecéért, ha muszáj, pedig hát nem igazságos.

— Hogy, hogy?

— Hát ugy kérem, hogy nincs is nékem kutya.

— Hát akkor kié a kutya?

— Nem tudom én kérem, Nálom az udvaron csak élveztél jogon eszi a fene.

— A veszprémi betöréshez. Már megirtuk, hogy Kulcsár Károly veszprémi vaskereskedőnek pénzszerényt a betörőnek nem sikerült feltörni. Érdekes azonban, hogy ezen új rendszerű „Meteor” kaassát éppen egy nappal előbb kapta Budapestről a Meteor pénzszerény és tresorgyárból (VI. Gömb. utca 59) tehát ugy látszik éppen jókor.

— Milyen idő lesz? Hirtelen hidegre fordult az idő, az ablakon megjelent a jégvirág. A hőmérő 10—12 fok hideget mutatott. Két nap óta sűrűn hull a hó. Érdekes, hogy november 8-ára Meteor, a mi nevés időjósunk, már jelezte a csapadék bekövetkezését. Ma érkezett jóslatában ezeket mondja: „November hideg jellege inkább csak a napon előjött erőhatások következménye lévén, annak egy egész tengelyforgását követőleg visszafeloldhatik, ugy hogy 14-ike után, még az újra beállott éjjeli fagyok visszafeloldását remélhetjük, vagyis enyhébb idő, de változatos jelleggel a 20—21-iki csomópontok hatáskörében, mely 23-ika körül csapadékokat is ígér, valamint a 30-iki is, míg a 25. és 29. közt állandóbb jellegű idő várható.”

Törvényszék.

Büntetőjogi döntvények.

Néptanító fegyelmi jog. A koronagyűlés perorvoslati alapjának taláiván, kimondatik, hogy a népiszkolai tanítót a tanítására és fegyelmitésre bizott iskolai névrendéskövel szemben megillető fegyelmi jogkör azoknak testi sértés okozásával járó megfenyítésére nem terjed ki. A népiszkolai tanító ehhez képsst nem jár el az őt megillető fegyelmi jog gyakorlatában akkor, midőn tanítványát testileg bántalmazza olyként, hogy abból testi sértés származhatik; amiből következik, hogy az általa iskolai névrendéskön elkövetett könnyű testi sértés nem részesülhet a Btk. 313 §-ában biztosított büntetlenség kedvezményében. (Curia 1908. Jan. 11. 4505/908. sz. a. — A Curia I. büntetőtanácsának elvi jelentőségű határozata.

Katonatiszt, közhivatalnok. Tényleges szolgálatban álló katonatisztnek a Btk. 461. §-a értelmében közhivatalnok; az ellenük sajtó után elkövetett rágalmozás felett az esküdttörvényszék rendelkezik. (Curia 1908. Jun. 16. 4636/908. sz. a. — A Curia I. büntetőtanácsának elvi jelentőségű határozata.

Kivándorlási kihágás. Felelős egyén megállapítása. Hatáskör és illetőség kérdése. Abban az esetben, ha a nyomtatvány melyben a befűgyminiszteri engedéllyel nem bíró vállalkozó hirdetésmények közzétételét, külföldön készült, a hirdetésmények közzététele által elkövetett a kivándorlásról szóló 1903. IV. tc. 48. §-ában körülírt kihágásokért a hirdetésményeket tartalmazó nyomtatványának Magyarországon lakó kiadója felelős. Ily esetben az említett kihágás elbírálása a törvényszék, melynek területén a nyomtatványért felelős egyén lakik vagy tartózkodik. (Curia 1908. máj. 27. 4073/908. sz. a. Btk.)

Zsarolás. A zsarolási fenyegetés bármely oly hátránynak kiállításba helyezése, mely alkalmas lehet arra, hogy ez elhatározást az akarattól eltérő irányban befolyásolja. Zsarolás kísérlete állapított meg, midőn e sértést vádlott ízetében egy bluzt vásárolt 3 koronáért és ezt ki is fizette, ezután egy szoknyára alkudozott, de mivel drágának találta, nem vette meg; a vádlott akkor kijelentette, hogyha a sértette szoknyát meg nem veszi, a bluzt sem adja át neki; sértett erre a pénst követelte vissza, de most a vádlott erre nem volt hajlandó, kénytelen volt a bluzt és ennek vételára nélkül távozni. (Curia 1908. május 6. 3522/908. sz. a. IV. Btk.)

Nyílt-tér.

A »Zala« tegnap számban megjelent nyilatkozattal kapcsolatban tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a Franz Lajos és fiai cégtől megvásárolt, a már eddig is fenállott villany-felszerelési üzletemet továbbra folytatom.

Kiváló tisztelettel

MOLLER KÁROLY,

a cs. és kir. technológiai Iparműzeum előtt vizsgázott elektrotechnikus.

Táviratok

és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, november 12. A mai ülésen Justh Gyula elnökölt. A szokásos bejelentések után Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a bor hamisításról, — Gantner Antal igazságügyminiszter pedig a földvarnagyi bíráskodásról szóló javaslatot terjeszti be.

Hódorváry Lehel betegessai a mentelmi bizottság határozatát **Pető Sándor** ügyében, mely szerint Petőt a Ház ünnepélyes megkövetésére utasították.

Következik a napirend, melynél a kereskedelmi csek-forgalomról és a vízi beruházásról szóló törvényjavaslatot úgy általánosan mint részleteiben elfogadták. Ez utóbinnál: **Sarmin György** szólalt fel, ki a javaslat ellen beszél horvátul.

Szokoló Tamás: (közbeszól) Meg vagy boldulva?

Elnök Szokolót rendreutasítja.

Szünet után **Darányi** javaslatát elfogadták.

A kivándorlásról szóló javaslatot **Barnáth István** ismerteti. **Beck Lajos** beszél hosszasan a tárgyhoz és az fejtegeti, hogy a kivándorlás által okozott kár évenként 250000 koronára tehető. A javaslatot elfogadják.

Elnök az ülést berekezteti.

Az országgyűlés elnapolása.

Wekerle indemnytit kér.

Budapest, november 12. Képviselői köiökben ma azt a feltűnést keltő hírt korpoltálják, hogy **Wekerle** Sándor miniszterelnök a kormány nevében 6 havi indemnitást fog kérni és Bosznia annexójának letárgyalása után a képviselőházat bizonytalan időre elnapolják.

A horvát bán Budapesten.

Budapest, november 12. **Rauch Pál** báró horvát bán ma reggel Budapestre érkezett és a képviselőház minisztereinöki palotájában hosszasan tárgyalt **Wekerle** Sándor miniszterelnökkel.

Makó Lajos meghalt.

Szeged, november 12. **Makó Lajos** színigazgató az éjjel szívizélhűdésben hirtelen elhunyt. Az este még játszott. »Bánkban« ban Tiborc szerepét adta. Főadás után jóízűen megvacsorázott, majd családjával haza ment. Nehány perc múlva rosszul lett és mire az orvos oda ért, már meghalt.

Küldöttség a Házban.

Budapest, november 12. Az ev. ref. egyház kerületi lelkészei **Balthazar** Derső dr. püspök vezetésével ma délelőtt tisztelegtek **Wekerle** Sándor miniszterelnök él. — **Apponyi** Albert közoktatásügyi miniszterrel és **Jusih Gyula** házelnökkel, hogy a lelési fizetés rendezését megsürgessék. A küldöttséget mindhárom helyen szívéyesen fogadták és jóindulatról biztosították.

Vakmerő rablótámadás.

Budapest, november 12. Vakmerő rablótámadás történt igazgatóságban a főváros lakosságát. Ma hajnalban **Molnár** József vendéglőhöz három bekormozott arcu rabló ment be. Molnár védekezni próbált, de fejzecsapásokkal eldöntötték és a lakás kifosztásához láttak. A rablók közül már kettőt elfogott a rendőrség. Ezek: **Záborszky** Ferenc és **Árvay** Géza. A vendéglős haldoklik.

Vasuti szerencsétlenség.

New-Orlons, november 12. Ma hajnalban némes vasuti szerencsétlenség történt. Két gyorsvonat teljes sebességgel rohant egymásba, úgy hogy a feltorlódó kocsik valószínűs tornyot képeztek. Eddig 15 halottat és 20 sebesültet szedtek ki a romok alól.

Dr. Rothschild Jakab

ügyvéd irodáját

Sugár-ut 12. szám alá, a Blumenschein-féle házba helyezte át.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

R Pest Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény	789 —
Osztrák hitel	635 75
4%, magyar koronajáradék	92 07
Kereskedelmi bank részvény	3387. —
Salgótarjáni közszénbányarészvény	583. —
Rimamurányi vasmű	532 75
Adria tengerhajozás	394. —
Hazai bank	283. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 11.

Készaru-üzlet.

Üzletheb. Árak kevésé tartottak

Hataridő-üzlet:

Buza 1909. április	12.58
• • október	10.75
rozsa • április	10.50
• • október	—
zab • április	8.50
• • október	—
tengeri • május	7.45
repcse • augusztus	14.30

150 000 korona vagyonnal bíró hajadon, földbirtokos leánya, 21 éves, férjet keres. Azonkívül még több száz vagyonos parthie előjegyzésben úgy hogy minden igénynek bármikor megfeleltünk. Forduljon minden házassálandó **Schlesinger** céghez, Berlin 18.

Nagyon keveset használt

2 szoba butor

elutazás miatt olcsón eladó.

— Cim a kiadóban. —

Két garnitúra teljeses: jó karban levő

nyolezas cséplőgép

kazalozóval eladó. Cim a kiadóhivatásban.

Hízott mangalica és herkschire sertések különböző súlyban kaphatók házhoz szállítva 1 koronáért. Cim: Kéri Jenő Nagykanizsa.

Házeladás.

Kinizsy utca 70. számú ház telekkel együtt szabad kézből eladó. Venni szándékozók szíveskedjenek **Kozári Gyula** tulajdonoshoz Felsőháthóra fordulni.

Kisasszony

gyermek mellé ajánlkozik.

Beszél 3 nyelvet.

Czim: N. P. Terezovac, Slavonia.

VENDÉGLŐ BÉRBEADÁS.

Szentpéterur

község korcsmáját

1909. és 1910.

egymásutáni két évre

folyó évi november hó 22-én

árlejtés utján

a legtöbbet ígérőnek bérbeadja.

Az árverés a község házánál tartatik meg.

Szentpéterur, 1908. november hó 9-én.

Dely László
községbíró.

A szőlőt új életre fakasztja
és
dupla termést
biztosít
száritott hizósertétrágya!

a kőbányai

Kérjen tehát mielőbb közelebbi ismertetést, gazdák hiteles szakvéleményeit, árajánlatot, melyekkel szívesen szolgálunk.

Budapest-Kőbányai Trágyaszáritógyár
Bosnyai, Sohlertrumpf és Társa.

TÜZIF A

legjobb minőségű bukkhasáfa kapható igen jutányos áron egész vagy fél vasúti kocsi rakományonként, ugyiszintén rakárból méterenként is házhoz szállítva.
K. F. M. O. N. O. R. A. H. O. L. I. E.
fabizománysnái Nagykanizsa, Arany J.-ut 2. Magrudásnak elfogadistnak még: **Kondor** Ödön férfi és gyermekeiruha kereskedésében Fő-ut 3. és **Schlesinger** Izidor fűszerkereskedésében Költő-ut.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Niadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papír-
kereskedésben, Városháza-palota; ide
létzsedők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kladóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Munkások, bál kimutatások és wa-
kószámok soronként 50 fillér.
Előzetes és esetleges ártások 100
5 kor.; előfizetésnek 5 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponta este 6 órakor ünneppalok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:
Egy hóra 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Egész évre 12.-
Postai szállítással:
Egy hóra 1.20 K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Egész évre 12.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSE LAJOS.

Elmult a nagy nap.

Nagykanizsa, november 13.

Nagy volt a harci riadó mindazok részéről, akik a választójog kiterjesztésére vonatkozó törvényjavaslatnak már előre közismertté lett tartalmát mindenképpen kifogásolták. Mire azonban a betérés napja elérkezett, a harci riadók fuvói meggyőződtek róla, hogy a törvényjavaslat ellen a legerősebb akarattal sem lehet olyan háborút indítani, amely eredménnyel biztathatná az elkeseredett elemeket. Sőt az sem lehetetlen, hogy — mire kenyértörésre került volna a sor — a jobb meggyőződés kerekedett náluk feül és belátták, hogy mikor valamely jog kiterjesztéséről van szó, nem szabad azt követelni egyszerre, hogy annak a jognak keretében minden próba nélkül az új elemek jussanak hatalomra.

Es a jogfejlődésnek olyan természetellenes ugrása volna, ami valóságosan csödbe juttatná magát a jog-intézményt is.

Ha azok az elemek, amelyek a választójogi törvényjavaslat ellen olyan elkeseredetten csinálták a hangulatot és valami rémséges háborúval fenyegettek, — ilyen jobb

meggyőződés alapján csinálták meg azt a taktikai mozdulatot, amit a hadászat terén okos visszavonulásnak neveznek: — akkor csak dicsérjük az eszközt; mert az bizonyos, hogy a nagyon is meddőnek ígérkező küzdelemmel szemben ennél okosabb dolgot nem is cselekedhettek.

Egészen úgy tettek, mint ahogy a visszavonuló hadsereg szokott tenni. Volt egy kis puskaporfogyasztás. Volt egy kis puffogatás. De az meglátszott az egész taktikai inszcenirózson, hogy aféle rettenetes háborúról, aminőt az ellen-tábor előre hirdetett, szó sem lehet.

Mi ezt nagyon okos, bölcs taktikai eljárásnak tartjuk. Mert hát azt nem szabad a háború meddőségét belátó elletűbortól várni vagy éppen követelni, hogy bölcsőbb belátásra való jutását nyakló nélkül való megfutamodással demonstrálja. — Minden megátrálásnak megvan az a respektálandó erkölcsi vonása, hogy fedezni kívánja az erőtlenségéből eredő kényszer-helyzetet. És minden lovagias elleufél tartozik anyai lojalitással a visszavonuló fél iránt, hogy ezt a taktikai mozdulatát nem tekinti megfuta-

modásnak, hanem kivészi ama bizonyos ármádiának szótárából azt az ismert ékes szót, hogy: »Rückwärtskonzentrierung.«

Nos hát mi is, — miután Andrássy Gyula, gróf, belügyminiszter, a választójog kiterjesztésére vonatkozó törvényjavaslatot betérésztette, és az Országház falai nem repedtek meg az ellentábor harci-zajától, — készséggel ismerjük el, hogy ez olyan okos, bölcs taktikai viselkedés volt, mely a felforgó körülmények között bizonyára több dicsőséget is biztosított, — mint valami kétesértékű kis győzelmecke biztosíthatott volna.

Szóval: a nagy napon mutatkozott jelekből ítélve, a választójogi reformjavaslat körül nem lesz olyan elkeseredett harc, mint aminőt a harci riadók jeleztek.

Ugy látszik: lassankint minden vonalon be fogják látni, hogy a jogfejlődés rendes folyamatát semmiféle erőszakkal sem lehet természetellenes mederbe terelni.

Feliratok a t. Házhoz. Az országgyűlés szünetelése miatt beérkezett feliratok és kérések a november 11-én tartott ülésben kerültek a képviselőház elé. — *Zalavármegye* a következő tárgyakban irt fel az országgyűlés.

A kabáthiének.

Irta: Székely Vladimír,
államrendőrségi fogalmazó.

II.

Ez a sablon, az ambiciózusabb tolvaj azonban már rendszerint egy kis furfangot is vegyít rendszerébe, az óvatosság nemes elvét szem előtt tartva. Beállít kabátosan valamely jó forpalm, elegáns kávéházba. Mikor a kabátját leteszi, nagy műgonddal már előre is olyan helyre akasztja, a hol az ő kabátjához hasonló kabát lóg, csakhogy valamivel drágább. Mert a tolvaj kabátjának galleja nem valódi szőrme, anyaga is silányabb. Mikor a tolvaj elmegy, a valódi és értékes kabátot veszi fel és otthagyja a silány kabátját. Az árkü önbözet, különösen szőrme kabátoknál néha kitéhet két-háromszáz koronát is. Az üzlet tehát nem megvetendő. A kabát tulajdonosa aztán, mikor a magát helyett egy ehhez hasonlót lát, sokszor egész jóhiszeműleg úgy vélekedik, hogy nem is annyira lopásról, mint inkább tévedésről, elcserelésről van szó a nyugodtan várja talán még a becsületlen jelentkezőt is. E módszernek másik jó tulajdonsága is van. Hogyha netán a tulajdonos már akkor venné észre az elcserelést, mikor a tolvaj ép menni akarna, az nyugodtan védekezhetik:

— Pardon, elcsereitem, de nem is csoda, hisz olyan egyformák a kabátjeink!

Természetesen baj és gond itt a minduntalan beszerzendő s veszendőbe menő rezervkabát kérdése. Ezen csak a páros működés segíthet, melyet a kabátoltvaj és nagymesterei lényes szakértelemmel kultiválnak is.

Egyrészt az óvatosság követelményeinek is elég van téve, másrészt a rezervkabát is minden egyes esetben megmenthető a további operációk számára.

Ime:

Az egyik tolvaj beállt a kávéházba kabátosan az utca felőli sjtón, a másik pedig észrevétlenül besompolyog az udvar felől mint kinek dolga akadt kívül . . . Az egyik aztán elsétál egy finom idegen kabáttal, mire a kolléga is felcshelődik, magára ölti a cserekabátot s szintén tovább áll.

Igen sikerült a kabátlopásnak ez a furfangja!

A tolvaj rendkívül elegánciával állít be. A kabátja finom posztó, drága, valódi szőrme-gallérral és szőrmebéléssel. Körülnéz s oda akasztja, a hol a második vagy harmadik szegen egy hasonló fajta, ha nem is ilyen drága kabát lóg. Ugyanakkor beállt a tolvaj társa az udvar felől, kabát nélkül. Egy kis idő múlva az előkelő, jól öltözött tolvaj feláll s magára ölti a kabátja szomszédságában levő idegen, habár kevesebb értékű kabátot.

Ha a tulajdonos észreveszi, az nem baj.

— Engedelmet kérek! — feleli lekötözött finom mosolyal a tolvaj. — Köszönöm szépen a figyelmétetát uram! Bizony a csere rosszul ütött volna ki rám nézve. Az én kabátom valamivel mégis többet ér.

Ezzel felölti a saját kabátját. Természetesen senki sem gondolja, hogy tolvajjal van dolga, hiszen a kabátja sokkal finomabb és csak nem lop a maga kárán. Ha azonban az eltűntetésre kiszemelt kabát tulajdonosának figyelmét el tudja kerülni a tolvaj, elsétál a silányabb kabátban. Utána felkel a társa, magára veszi a tolvaj elmaradt finom kabátját és illi a berek . . . Nyereség egy kabát! Mint látható, a kabáthiéma machinációi alapjában véve egyszerűek. A veszedelem tulajdonkép csak ott jelentkezik, mikor a tolvaj . . . az idegen kabátba beöltözködik. Egy-egy szemfüles pincér, aki tán ismeri is hozzávetőleg a törzsvendégek kabátját, sok zavart és bajt csinálhat. A kabátoltvajok furfangja erre is számít, amikor ennek ellensúlyozására is nagy furfangosan számíthatnak, még pedig lélektan alapon! A tolvajok közül az egyik lehetőleg az »elsinkófallandó« kabát közelében helyezkedik el.

A tolvaj most az idegen kabáthoz nyul. Társa azalatt az ott settenkedő pincért figyell árgus szemmel. Ha észreveszi, hogy a pincér gyanakodik, feláll, odaszól:

hes: a gyermekvédelmi törvény módosítása, illetve a szegényügy rendezése tárgyában, — az önálló jegyzők létesítése érdekében, továbbá az iránt, hogy a választói jog kiterjesztésével a törvényhatóságok bizottságok magyar jellegű a nemzeti vármegyékben is biztosíthatók. A feliratokat előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatik a kérvényi bizottságnak.

Alsó-Muraköz kulturünnepe.

A domasinecezi és dekanovecezi állami iskolák felszentelése.

— november 13.

Alsó-Muraköz községének a domasinecezi és dekanovecezi állami iskolák felszentelése alkalmából folyó hó 8-án lefolyt ünnepségről hozott tudósításunkat kiegészítve közöljük gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez ez alkalommal intézett üdvözlő táviratot, valamint az erre beérkezett táviratot.

Nagyméltóságu

Gróf Apponyi Albert

vallás- és közoktatásügyi Miniszter urnak
Budapest.

A dekanovecezi és domasinecezi állami elemi iskolák, Muraköz immár huszonötödik állami iskolájának mai egyházi felszentelése és társadalmi felavatása alkalmából, mély hódolattal és azon meggyőződésben üdvözljük Excellenciát, hogy ezt a százados együttérzést, mely Muraköz népét testvérként hozzánk fűzi, a magyar kultúra fogja, a vallásérdekes hazaszeretet és ismeret áldásával — örökre megszilárdítani.

Az állami iskolák felállításáért hálás községek és a mai szép napon Excellenciára és szeretteire Isten áldását esdő ünneplő közönség nevében: Gróf Batthyány Pál főispán, Dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő, Ehrenreich Nándor dekanovecezi plébános és Kovács János főerdész, gondnoksági elnökök, Szalmay József és Dr. Saághváry Jenő főszolgabírók, Baranasics és Mark plébánosok és az iskolailag csatlakozó községek összes bírái.

— Ohó, ez az én kabátom!

— A pincér diadalmasan mosolyog. Végre megvan egy kabátotvaj!

A megszóított zavartan visszafordul.

— Ah, Berger ur! Van szerencsém. No nézze, majd az ön kabátját vittem el. Lásna ilyen szórakozott az ember, mikor egy rekontrakasszát elveszít.

Szól s azzal bizto: kézzel odanyúl egy másik — idegen kabáthoz.

A pincér csalódva tovább megy a dolgátán s hamarosan eltűnnek a kabátotvajok is.

A kabátotvajok rendes artatási helye a látványos vendéglő. De szívesen megfordulnak az orvosi várószobákban, tárgyalási termekben is, bár ott már nagyobb veszedelemmel dolgoznak, mint a zsufolt, zajongó kávéházakban és vendéglőkben, hol odahaza van az örökös jövő menés.

Jobbára a bűnös világ professzionátus alakjai köréből verődnek össze, de számtalanszor találunk közöttük zárt intelligenz existenciákat is, akiket a végszükség s nyomor visz a kabátelmelelésre.

Mert hát a kabátlopás igen egyszerű s könnyen megtanulható. Jövedelmező mesterség, míg stréle nem lezár a tolvaj: tetten nem érik, a mi minden tolvajnak eljövendő nemezeje. (Vége.)

A miniszter távirati válasza a következőkép hangzik:

Gróf Batthyány Pál főispán

Muraszerdahely.

A muraközi huszonötödik állami iskola felavatása alkalmából hoztam intézett üdvözlőket köszönöm és szívből viszonzom, azzal a hő óhajjal, hogy Muraköz népének egymás megértéséből és önzetlen hazaszeretetéből mentől gazdagabb áldás fakadjon. Apponyi.

Figyelem! ✂ Figyelem!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujonnan kezdődő sorsjáték huzásai már

f. évi november hó 19-én

és 21-én kezdődnek,

s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb számu

osztálysorsjegyek csakis

Milhoffer Kálmán

sorsjegyirodájában Csengery-ut Rosenbergházban kaphatók, tehát igyekezzék mindenki szerencséséjét egy sorsjegy bavadárlásával nálam biztosítani

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad: 1 korona. 50 fillér.

Játéktervek és huzási listák ingyen!

Hirek.

— **Tanácsülés.** Tegnap délután a városi tanács Vecsey Zsigmond polgármester elnöklése alatt tanácsü. est tartott, melyen több kisebb folyó ügy került tárgyalás alá.

— **Költségvetés.** A városi számvevőség elkészült az 1909 évi költségvetés-tervezettel és azt beterjesztette a város tanácsához. A tervezet szerint a jövő évi pótdó 74% lenne, tehát 3% al kevesebb mint a folyó évben.

— **Zalavármegye közigazgatási bizottsága** Gróf Batthyány Pál főispán ur elnöklése alatt folyó hó 10-én tartotta rendes havi ülését. Az alispáni jelentés október hóról: A rendszertv. illetőleg a vármegye területén működő csendőrség a büntető bíróságok hatáskörébe tartozó büntet és vétség miatt följelentett 228 egyén, kik közül a nyomozás során letartóztatott 33 egyént. A kinyomozott büntető események legnagyobb része az ember testi épsége és a vagyon ellen irányult. Kihágások miatt a kir. járásbíróshoz 10, a közigazgatási hatósághoz 40% egyén jelentéstett fel orvosrendőri hul. szemle 8 esetben teljesítettett; a halál oka egy esetben elégs, egy vízbe fullás, egy esetben szénkéngőtől való fulladás, 5 esetben öngyilkosság. A történt esetek száma 19 a bejelentett kár ezek után 54.603 K. biztosítás útján ebből megtérül 21.720 K. marad fedezetlen kár 32.883 K. a tűz következtésének oka 7 esetben nem volt kinyomozható 8 esetben gyermekek tüzeze való játéka, 3 esetben gondatlanság és ugyancsak 3 esetben gyújtás volt. Amerikába szülő utlevél 11 egyén részére állított ki; a kivándorlás jelentéktalan csekély.

— **A Csányi szobor-bizottsága a hölgyekhez.** Zalavármegye hölgyéhez a tavaszi értékesletnek maghagyásából most küldött ki 2500 felhívót és gyűjtőlevelet Bosnyák Géza elnök, Dr. Thassy Gábor alelnök, Borbély György titkár s

Fehér Miklós és Csukeller Lajos jegyzők aláírásával. — Vegyük azt a felhívást és gyűjtő levelet a hasonló hölgyek nemzeti jóindulatával és segítségük eredményre jutni azt a mozgalmat, mely egy porzsemmel szintén hozzá akar járulni a magyar hazá függetlenségéhez.

— **Kéréslem.** A nagykanizsai állami elemi iskolák gondnoka, Eperjány Gábor ur kéri azokat a jólelteket, akik a szegény iskolás gyermekek felruházására adományt szántak, szíveskedjenek november 15-ig hozzá juttatni.

— **Elközött nyomtatványok.** A nagykanizsai szociáldemokrata párt vezetősége »Merténylet a vasutasok ellen« című röplapokat osztogattatott, melyben a vasuti munkások szövetségének felosztását éles hangon kritizálja. A rendőrség ezen sajtótermék osztogatását megtiltotta azokat elkobozta és a terjesztői ellen a kihágási eljárást megindította.

— **Nagykanizsa élénkbe vágott** — írja a »M. P.« — mert a Zalavármegyére kiterjedő hatáskörrel szervezett mértékhiitelesítői hivatalnak a székhelyeül Nagykanizsát jelölte meg a kereskedelemügyi miniszter. Nem hogy el-lenségeskednénk, de inkább tiszteljük azért a nagykanizsaiakat, hogy szívükön viselik városuk fejlődését, emelkedését, tekintélyét s mindent elkövetnek városuk emelkedésének érdekében. Biztosan elkövettek most is azt a gondoskodást, hogy megkérték gróf Zichy Aladár urat, miniszter képviselőjüket: teretné oda a megyei területre szóló mértékhiitelesítői hivatal. A kereskedelemügyi miniszter oda is tette. Csakhogy: egy kis kritizálással az igazság kedvéért meg kell mondanunk, hogy az nem Nagykanizsára, hanem Zalaegerszegré teendő azért, mert a megyei közigazgatás központja Zalaegerszeg és nem Nagykanizsa, másodsor a megyének geográfiailag is meg-lehető központja Zalaegerszeg, Nagykanizsa pedig szélváros.

— **A piaci drágaság ellen.** Az élelmickek nagy mértékű és általános megdrágulása csaknem az összes társadalmi rétegeket súlyosan érinti. Ez a körülmény már régen foglalkoztatja a kormányt és több irányban törvényhozási és kormányzati intézkedésekkel akarják a súlyosan jelentkező drágaság ellen az intézkedéseket megtenni. A kormány azonban meg van arról győződve, hogy a kérdést csak társadalmi uton lehet meg orvosolni. Egyik jelentékeny mód az általános drágaság enyhítésére, hogy a fogyasztókat közvetlenül a legelőnyösebb beszerzési forrásokhoz juttatjuk, másrészt a termelőket arra képessítjük, hogy terményeiket közvetlenül a fogyasztónak adják el. Minthogy pedig a jelzett célt a fogyasztók és termelők külön-külön és szervezeten elérni nem képesek, azért a termelő és fogyasztási szövetkezeteket a földművelésügyi miniszter fokozottabb mértékű államsegélyben kívánja részesíteni, különösen azért, hogy gazdasági irányu fogyasztási, termelési, értékesítési, a közfogyasztás olcsóbbá tételét előmozdító szövetkezetek és vállalatok gabona és egyéb kőraktárak, az eddiginél nagyobb mértékben legyenek segíthetők.

— **Drágul a patikaszer.** Az általános áremelkedés kibát a drágaság közmondásos területére, a patikára is és a gyógyszerek árai rohamosan emelkednek. Az oroszországi kolerajárványnak is van egy közvetlen hatása ezen a téren, még pedig az, hogy a korból ára majdnem kétszeresére szökött fel, sőt még ezután is el lehetünk köszülve ár-emelkedésre. Drágább lett a higany is, az ezüst sók, a bizmut sók és még néhány igen fontos és

a gyakorlatban sűrűn használt gyógyszer. Ezzel szemben néhány fajta olaj, gyökér és lakivonat, valamint a kinin ára valamivel olcsóbb lett.

— **Kereskedő ifjak szórakoztatója.** Holnap szombaton este tartja a Kereskedő ifjak egyesülete szórakoztató estélyét saját helyiségében. A rendezőség az estély műsorát úgy állította össze, hogy az a megjelenőnek két ségtelen kellemes szórakozásul fog szolgálni.

— **A táncgyakorlatok vága.** *Mayersberg* Frida tánciskolája, melyet társadalmunk érdemlegesen annyira felkarolt, közeleg a buszusóhoz. — *Szombaton* este 6 órákor közösgyakorlat lesz az ifjuság részére, esti 9 órákor bosztoni gyakorlat. *Vasárnap* este 9 órákor felindított részére közösgyakorlat cigányzenével.

— **Trafik az étkező koczikban.** Arról értesülünk, hogy *Wekerle* Sándor miniszterelnök, pénzügyminiszter megengedte, hogy Magyarország területén forgalomba hozott összes étkező koczikban a magyar kir. dohányjövődék összes gyártmányait, de különlegességi gyártmányokat is árusíthassák.

— **A miről beszélnek.** »Kétszeresen kell becsülni a nőt, aki anyaság előtt áll» — mondotta egy híres francia tudós. É mégis, mit kell látnunk napjainkban? Szégyenkezve kell megírnunk, hogy asszonyaink egy része tisztán hiúságból kerüli az anyaságot, s nem egyszer meg nem engedett eszközöket használ, hogy áldott állapotától szabaduljon. Egy helybéli uriasasszonyról beszélük, hogy midőn megtudta állapotát mérget ivott, melynek hatását a gyorsan előhívott orvos a beadott ellenmérreggel megszüntette. — A nő, ki nem akart anya lenni, most betegen fekszik.

— **Harczerű omlóvézet.** A helyben állomásozó cs. és kir. 48 ik gyalogezred legénysége folyó évi november hó 24 én reggeli 8 órától kezdve, *Kiskanizsa*, *Szepetnek* major, *Vöröshegy*, *Bajcsa* és a *Principáti* kanális által határolt lőtérén harczerű céllövészetet tart. Figyelmeztetjük a körönséget, hogy a kérdéses területet 6000 lépés távolságba kerülje.

— **Agyonlőtt kísérlet.** Somogy-Szabadi község hegypásztorja jelentést tett a falu bírájának, hogy minden áldott este kísértet jár a szőlőben. Mindig valamely présház előtt sétál; a magassága ugy két és fél meter lehet. Az öreg esősz ki még abból az időből való mikor még több kísértet kóborolt, illetve mikor a nép még jobban elhitte az ilyen mündemodát, nagyon félt, s ha valahol feltűnt az óriási fehérbe burkolt alak, iparkodott onnan elsietni. *Fia*, aki kiszolgált katona, kérte atyját, hogy engedje egy éjjelen őt ki a szőlőbe. Az apa ezer öömmel ráállt, hisz már ugy is olvasmin tűnődött, hogy vagy leköszön, vagy fiát kéri fel a helyettesítésre addig, míg meg nem szünik a kísértetjárás. A fiatal legény csakugyan ki is ment, s ugy 11 óra felé megjelent a rém. Rákiáltott katonásan, de feleletet nem kapott. Erre célbavette fegyverével: a puská eldördült, a kísértet pedig recsegve ropogva, élettelenül zuhant a földre. A zajra egy ember alak jelent meg a présház előtt, s amint az óriási testet elterülve látta a földön, futásnak eredt. A hegypásztor utána, s rövid időn belül sikerült neki elcsipni. A kísértet és társa közönséges bortolvajok voltak: az egyik azért öltözött fehérbe, hogy míg a másik a présházban munkálkodik, addig ő az esetleg arra járó keletet elriassza. Falábra állt, hogy így nagyobb legyen, mint a rendes emberi termet.

Néhány liter bort sikerült is ellopni az öreg esősz örökösége alatt — de a fiatalnál megjárták. Az öreg pásztor pedig szegyei magát, hogy így csufos tréfát űztek vele, addig a fiatal emelt fölvel jár az uton, hogy megmentette a falut a kísértettől.

— **Ami még nem szerelem.** Párbeszéd a kávéházban:

— **Nagyon szórakozott vagy egy idő óta. Mi lelt?**

— Szerelmes vagyok.

— Honrét gondold?

— Éjjel nappal X. Tonkára gondolok.

— Az még nem szerelem. Barátom én is éjjel-nappal a szabómra, meg a divatboltosomra gondolok, pedig igazán nem vagyok beléjük szerelmes.

Egy püspök a gazdaasszonyok ellen.

Szigoru rendszabályok.

— Saját tudósítónkól. —

„Kinek a pap, kinek a papné” — tartja jóakaratu elmeséggel a magyar példaszó.

— **Hát nékem a papné nem kell!** — mondotta körülbelül Csáky Károly gróf, a váci egyházmegye harmincnég éves püspöke.

Sürgős pásztorlevelet írt a fiatal főpásztor a főhatóságra alatt levő papokhoz. Ebben a pásztorlevélben, többek között a következő passzusok vannak:

1. Tilos a papnak gazdaasszonyával az utcán járni sétálni, vele társaságba menni s egyáltalán vele a nyilvánosság előtt mutatkozni.

2. Ez a tilalom akkor is főnáll, ha a gazdaasszony véletlenül rokona a papnak.

3. Azért van szükség erre a rendelkezésre, mert a papgazdaasszonyok a nyilvánosság előtt való szereplése a t engedi lőtátelezni, mintha hivataluk nem annyira a házvzetésre szor tköznek.

4. A tisztesség ellen vét az a pap, aki örökösév teszi meg a gazdaasszonyát. I yen örököség nem fog jogerővel bírol.

Még egy b szigoru parancsok is vannak a pásztorlevélben s mind a szegény gazdaasszonyok ellen. A váci püspök szigorúságát az a botrány magyarázza, mely nemrég Párvy székesi püspök neve körül lejátszódot.

Nem lehetetlen azonban, hogy a váci egyházmegye gazdaasszonyai nem fogadják el ezeket a föltételeket — és akkor azután sztrájkra, általános sztrájkra von kiátás.

Ebből még baj lesz, akárki maglássa!

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHIUMOS GYÓGVIVZ

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgyhólvag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körut 29.

Kapható: gyógylárok, drogeriák és füszerüzletekben.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

Magyar Hitelrészvény

Magyar hitelrészvény	787.50
Osztrák hitel	634.25
4% magyar koronajáradék	92.05
Kereskedelmi bank részvény	3390.—
Salgótarjáni közömbányászó részvény	583.—
Himamurányi vasud	633.50
Adria tengerhajozás	394.—
Hazai bank	283.—

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 13.

Készaru-üzlet.

Mérsékelt forgalom mellett árak változatlanok.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április	12.63
„ „ október	10.78
rozsa „ április	10.56
„ „ október	—
zab „ április	8.52
„ „ október	—
tengeri „ május	7.49
repece „ augusztus	14.30

Dr. Rothschild Jakab

ügyvéd irodáját

Sugár-ut 12. szám alá, a Blümenschein-féle házba helyezte át.

Táviratok

és telefonjelentéseket.

Országgyűlés.

Budapest november 13. A képviselőház ma délelőtti ülést tartott.

Elnök: *Jasth* Gyula.

Babocsay Sándor a balpárt nevében Ó felsége által annak 60 éves uralkodása emlékére alapított jubileumi kereszt ügyében tett indítványát megokolja, helyteleníti és a közjog elleni sérelemnek tartja, hogy az alapító tervezet a magyar miniszterelnök is ellenjegyezte. Kéri indítványának tárgyalását napirendre kitézni.

Wekerle Sándor miniszterelnök jelentkezik szólásra. Kijelenti, hogy a nemzeti érzület soha nem domborodott ki annyira, mint éppen a mostani kormány alatt. A király uralkodását mindenki 1848. óta számítja és mint hogy a jubileumi-kereszt az uralkodás emlékére alapított, semmi jogsérelem nem történt. Különben is ez a jubileumi kereszt nem rendj hanem emlékérem, melyet senki sem köteles elfogadni vagy viselni. — Kéri a képviselőket ne emlegessenek ott is közjogi sérelmeket, ahol erre a legkisebb alap sincs. Kéri, hogy az indítvány tárgyalását ne tűzzék napirendre.

A ház többsége ily értelemben határoz.

A tegnapi ülésben elfogadott három törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadták.

Megválasztották az országgyűlési képviselőválasztásról szóló törvényjavaslat előzetes tárgyalására kiküldött bizottság 31 és a Bosznia és Hercegovinára kiterjeszkedő felségjogra vonatkozó törvényjavaslat előzetes tárgyalására kiküldött bizottság 21 tagját.

Következett a kivándorlási törvényjavaslat tárgyalásának folytatása. Az első szó Török Kálmán volt.

Ij. Madarassy József amerikai tartózkodás alatt szerzett saját tapasztalatait adja elő.

Hock János a szocialisták a kivándorlásra való igatásait teszi szóvá.

Langyel Zoltán kifogásolja, hogy a bizottságokba a balpártiak nem adtak helyet.

Az ülés folyik.

Sztrájk Fiumében.

Fiume, november 13. A fiumei építő munkások ma sztrájkba léptek, az összes munkások tömeg sztrájkkal fenyegetőztek. A rendőrség éjjel nappal permanenciában van.

Eltűnt urinó.

Budapest, november 13. Pálya Célestin festőművész ma a rendőrségen panaszt tett, hogy neje szül. Vinkler Etela a két gyermekével együtt eltűnt. Az urinó már részben buskomorságban szenved, így félt, hogy öngyilkosságot követett el.

Izgatott vármegye.

Szekszárd november 13. Óriási kétségbeesés észlelhető a megye lakossága között, a Vesztfáli bányarobbanás miatt, meg még mindig lángokban áll és hol eddig 450 munkás pusztulását állapították meg. A vesztfáli bányában mind tolna megyei magyarok dolgoztak, kiknek hozzátartozói a megyei hatóságokat ostromolják kérdéseikkel. A vármegye alispánja a konzultus utján érdeklődik az elpusztultak kilétéről.

A kínai császár haldoklik.

Peking, november 13. A kínai császár haldoklik, a nép körében ugyan már az van elterjedve, hogy meg is halt, a lakosság körében ezért nagy az izgatottság, — amit még fokoz az, hogy a császár fivérének a királyi palotába hívták. A császár régebbi vese bajban szenved, — ami komplikálódott cukorbetegséggel.

NESTLÉ

az egészséges **gyermeklisztje**

és a beteg gyermek a gyomorhajások ragóba bevált tápláléka. Megvédi a hányástól, hasmenéstől, belhurutól és elhárítja ezeket a gyomorbetegségekről ismeretlen fizetési ingyen küld.

Wien I, Biberstrasse 11.

STOCK

Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzforrás állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

2133

Jéguerem kiadó

Rölesey-utca 1. sz. házban.

Bővebbet a tulajdonosnál.

Nagy Imma:

Sötét bűnök. Egy urileány vallomása

Riz írónő első, legnagyobb sikerű elolított könyve,

melyben buja szépségű, megrázó realizmus-al festett érzéki történeteket mond el a neml gyönyörűkről, a lineáris kéjtől, vérbűnökön át a brutálisan perverz szerelemig.

Bolti ára 2 korona.

Kapható: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Magyar királyi államvasutak.

35098/908 számhoz

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a magyar királyi államvasutak Nagytétény Diósd forgalmi kiterőjén létesítendő összes magasepítványok munkáinak végrehajtására.

A tervek, költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a külön épület leírása Zágrábban a magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetőségeinek pályafentartási osztályában (Mihanovic utca 12. sz. l. em. 29. ajtó) és a sárbogárdi osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt betekinthetők, ugyanott a kiírási művelet 3. koronáért megszereshető.

Az ajánlatok legkésőbb 1908. évi november hó 21-ike déli 12 óráig nyújtandók be a zágrábi üzletvezetőség általános osztályánál (Zágráb Mihanovic utca 12. sz. földszint).

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei innen 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be:

„Ajánlat a Nagytétény Diósd forgalmi kiterőjén létesítendő összes magasepítványok építési munkáira.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. november hó 20-ika 12 óráig az ajánlati végösszegnek 5%, azaz öt százalékát bánatpénz gyanánt teendő le a magyar királyi államvasutak zágrábi gyűjtőpénztárána (Zágráb Mihanovic utca 12. sz. földszint) akár készpénzben akár állami letétre alkalmas óvadék-képes értékpapirokban.

Zágráb, 1908. évi november hó.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik)

H Pápai gróf és egyéb történelel. 30 elbeszélés.

Irta: Zöldi Marton. Ára 3 korona.

Szabadságharcunk emléke. Nemzeti dicsmű. Ára 6 K helyett 3 K

Fusztria—Magyarország nagy vasúti térképe állomásléjegyzékkel. Ára: 2 korona 20 fillér. Kapható: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Hirdetések felvételnek

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyvkereskedésében
Nagykanizsán.

TÜZIFA

legjobb minőségű bűkhasábla kapható igen jutányos áron egész vagy fél vasúti kocsi-rakományonként, ugyasintén raktárból méterenként is házhoz szállítva.

KONDOR ADOLF fabizományosnál Nagykanizsa, Arany J.-ut 2. Megrendelések elfogadhatnak még: Kondor Ödön főfi és gyermekeihez kereskedésében Pó-ut 3. és Schlesinger Izidor fűszerkereskedésnél Zótvó tér.

Duzzadó kebel

Duzzadó kebel 2 hónap alatt

Pilules Orientales

(Keleti pirulák)

az egyedüli, a melyek a kebleket fejlesztik, azokat szilárdítják, újból helyreállítják és a női testnek grációzus teltséget kölcsönöznek, anélkül, hogy az egészségnek ártanának. Szavatolják, hogy arzénmentesek. **A leghíresebb orvosok tekintélyek által elismerve.** Teljes diszkréció. Egy doboz használati utasítással együtt bérmentve a pénz előzetes beküldése mellett K 6.45 vagy utánvétellel K 6.75.

J. RATIÉ gyógyszerháza, PÁRIS.

Raktár: Török József gyógyszerháza Bpest, Király-u. 12.

Szőlő-oltványokat

szőlő fajtisz-taságért jót-állva, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

KÖKULLÓMENTI

első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes II (Nagyküllő megye)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől úgy szó, mint írásbelleg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Pályázat.

A m. kir. nagykanizsai 20. honvéd gyalogezred 1909. évi marhahus szükségletének fedezése végett

élőmarha szállításra pályázat hirdettetik.

Évi fogyasztás átlag 80.000 kilogr. hus. Bővebb felvilágosítások és a szállítási feltételek a honvéd laktanya élelmező tiszti irodájában megtudhatók.

Ajánlatok 400 korona bánatpénz mellékelésével

f. hó 18-án délelőtt 9 óráig esedékesek.

Élelmező tisztség.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Mádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papírtérkereskedésben, Városház-palota: ide intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Műveleteknek, háli kimutatások és magán-közlemények sorozatát 50. Márc.
Előgyen és sáksóval árulások díja 3 kor: előfizetőnek 3 korok.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor ünneppnapok kivételével.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben hához korok:

Egy óra 1.50 k.
Félévre 75 k.
Egész évre 12.00 k.

Postai számlával:

Egy óra 1.50 k.
Félévre 75 k.
Egész évre 12.00 k.

Egyen szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Nagy problémák.

Irta: Batthyány Tivadar gróf,
ország képviselő.

Budapest, november 14.

A szabadelvű párt uralmának idején a törvényhozás és kormányzat munkája nagyon egyszerűen folyt le. Egyetlen akarat dominálta a helyzetet, vagyis Tiszának, a párt vezérének akarat.

Ma egész más a helyzet. A parlament többségét a függetlenségi és 48-as párt alkotja, amely mindig a mameluk rendszer ellen küzdött. Igen természetes tehát, hogy a mostani képviselőházban nem érvényesülhet egyszerűen a miniszteri akarat, hanem a kormánynak figyelemmel kell lennie a párt programjára és akaratára és ehhez kell simulnia kormányzatának és törvényalkotásainak. A függetlenségi pártnak azonkívül az is elve, hogy tiszteli az egyeseknek a pártprogram keretén belül egyéni véleményét. Mindezekből pedig az következik, hogy különösen akkor, amidőn a törvényhozás nagy problémák megvalósítása előtt áll, a kormányjavaslatokat szigorúan tárgyilagos, de erőteljes kritika alá vonjuk, nyíltan kifejezzük véleményünket s azután arra törekszünk, hogy érvet érv ellen állítva, lehetőleg kölcsönösen megegyezzünk abban, amit az országra a legjobbnak tartunk.

A legközelebbi törvényalkotások terén is ugyancsak nagy kérdések várnak eldöntésre. A választási törvényt illetőleg tisztában vagyunk azszal, hogy a választók számát 1.100.000-ról két és fél millióra kívánjuk felelni. Kivántuk pedig ezt mi függetlenségi pártiak jóval azelőtt, hogy a korona és nemzet vezérei között e tárgyban megállapodás jött volna létre. — A fölött azonban, hogy kik legyenek azok, kiket az alkotmány sáncaiba bevinni akarunk, hogy egyes vagy többes legyen-e a választói jog, hogy az miként gyakoroltassék, valamint a kerületek beosztása, mind meg olyan probléma, amelyek felett nagyon eltérhet-

nek s el is térnek a felfogások. S ha itt férfias nyíltsággal érvet ki-ki a maga elvei mellett, ebből pártbomlásra, froptra, vagy hasonlókra gondolni nagyon téves lenne.

Az ipartörvény megalkotása a maga nagy közgazdasági és szociális érdekeivel ugyancsak tág teret nyújt mindazoknak, akik nem tekintik a törvényhozói munkát egyszerű szavazógépnak, hogy keressék a legjobbat, felette tárgyilagos vitába bocsátkozzanak egymással.

Bosznia visszacsatolásának ügye, — az egyenes adóörvények reformja, az állami és magántisztviselők jogviszonyainak szabályozása, a szociális kérdések egész sorozata oly elsőrendű fontosságú kérdések, amelyeknek alapos, minden tekintetben helyes megoldása semmi esetre sem bízható egyedül a miniszteri hivatalok elbírálására, hanem igenis szükségessé teszik, hogy a törvényhozás minden tagja, különösen pedig a függetlenségi és 48-as párt, amely programjában mindeme kérdések megoldására nézve konkrét követeléseket állított fel, a javaslatokat alaposan áttanulmányozza és azután keresse a sajtóban, a bizottsági és pártüléseken, valamint az országgyűlés plénumában a legjobb megoldást. Aki azt hiszi, hogy a függetlenségi és 48-as párt követi, vagy követheti az általa megbuktatott régi rendszer szokásait, nagyon téved, mert ezen párt az igazi parlamentáris kormányzat alapján áll s a munkából ki akarja és ki is fogja venni a maga részét.

Vannak alapelvek, amelyekből pártunk a legcsekélyebb engedményeket sem tehet s ezek vonatkoznak első sorban és mindegyiknél azon kérdésekre, amelyek az ország gazdasági függetlenségére irányulnak. Mi egy pillanatig sem engedhetjük meg, hogy kormányzatunk, melyet mi támogatunk általánosan, szorgos munkával és egész világosan arra ne irányítsa törekvését, hogy az ország gazdasági önállóságát előkészítsük, megalapozzuk s a jelenlegi kereskedelmi szerződések lejártá után tényleg életbe is

léptessük. Ebből nem engedhetünk, ettől semmi körülmények között és senki kedvéért el nem állhatunk. Minthogy pedig gazdasági önállóságunk egyik legfontosabb tényezője hitelügyünk önállósítása, a jegybank megfelelő megoldása körül összpontosul, a bank szabadság pedig már legközelebb megszűnik s így legkésőbb néhány hónapon belül a mai parlamentnek kell állásfoglalnia ezen kérdésben, világos, hogy pártunk programja szerint gazdasági önállóságunk biztosítása szempontjából a bankkérdésben semmi más megoldáshoz hozzá nem járulhatunk, mint egyedül és kizárólag ahhoz, hogy 1911. január elsejével az önálló magyar nemzeti bank tényleg felállítassék.

Mindent egybevéve a közeljövőben megoldásra váró nagy problémák tekintetében pártunknak kötelessége, hogy elvei alapján állva azok minél teljesebb megvalósítására törekedjen. De egész bizonyos az is, hogyha más ténen egyik-másik másodrendű kérdésben tehetünk is a velük koalícióban szövetkezett pártok kívánalmainak némi engedményeket, a gazdasági önállóság s a magyar nemzeti bank felállítása tekintetében mit sem engedhetünk.

A választói reform és Zalamegye.

— november 14.

Suffragia non numerantur sed ponderantur. Verbóczy mondotta a régi rendi országgyűlésről, hogy nem számlálják, hanem súlyuk szeriut mérlegetik a szavazatokat. Ez a régi elv a modern politikai tudomány egyik legfontosabb tétele és választói reformunknak is alapelve. A választói reform jogot ad mindenkinek, akiről feltenni lehet, hogy saját javát belátni tudja, de hatalmat csak azoknak ad, akik mások az állam javát belátni tudják. Mindenki, aki 24-ik évét betöltötte, irni olvasni tud és egy éve az illető községben lakik, választó lesz. Maga a jogosultság tehát általános; a választói jogból senki kizárva nincs, aki az állam érdekére nem veszedelmes, vagy jo-

Merkur Vasművek Nikolai és Tsal

Kenőcsös és olajos hintőtengelygyár, szürke és lágyvasöntőde, kovacs- és nikkelező intézet. Gépgyár javító műhely.

NAGYKANIZSÁN.

A gyár foglalkozik gépszerkesztes és gyártással, közlőmű berendezések (transmissió) és ezek részeinek mint tengelyek, szijkorongok, fogaske-rekek, különösen gyűrűskenős perselyek stb., téglagyári gépek, körkemence-öntvény szerelvények, kútszivattyúk, vízvezetékek készítésével, gőzgép és lokomobil, valamint minden egyéb gép javításokkal. Malomhenger csiszolás és rovátkolás olcsón és szakszerűen eszközöltetik.

— Költségvetéssel díjtalanul szolgál. —

gát gyakorolni nem képes. Az írni olvasni tudás nem egy faj vagy nemzetiség privilégiuma, hanem általános értelmi tulajdonság, mely a mai államban a gondolatközlésnek, az ismeretek befogadásának és így a politikai belátásnak nélkülözhetetlen eszköze. Az analabétákra vonatkozó korlátozott jogosultság, hogy t. i. csak tízen együtt választhatnak egy választót, nem korlátozása a választói jognak, hanem inkább egy átmeneti, büntető határozmány, mely csak arra készíti az állampolgárt, hogy azt a minimális értelmi ügyességet, melyet mindenki elsajátíthat, a mely szintén sem a fajok sem az osztályok privilégiuma, mielőbb magáévá tegye. A többes szavazati jog szintén nem privilégium, hanem csak annyit jelent, hogy azok, akiknek az állami élel biztonságában nagyobb erkölcsi vagy anyagi érdekük van, a kiknek existenciájához több állampolgár (a család, alkalmazottak stb.) jóléte fűződik, az állami ügyek intézésében fokozottabb hatalmat is nyerjen. A többes szavazatra jogosító képzettség, adócensus vagy egyéb körülmények, szintén nem fajok vagy osztályok privilégiuma: az állam minden polgárának meg van a lehetősége arra, hogy iskolákat végezzen, hogy oly jövedelemre tegyen szert, melynek adója a választói reform szerint több szavazatra jogosít, hogy mint munkás munkaadóját hűségesen szolgálja. A választói reform tehát a szó legszebb értelmében az általános választói jogot adja az állampolgároknak.

Időszerű és érdekes annak vizsgálata, hogy a választói reform alapján, hogy fog a választók illetve a szavazatok száma változni, mert az érdekes perspektívát nyújt a politikai vélemény kialakulására. A rendelkezésre álló statisztikai anyagot még Kristóffy darabonminiszter gyűjtötte egybe és ez az anyag módot nyújt arra, hogy, a a statisztikai adatok vármegyénként elkülönítve lévén, némileg következtethessünk, hogy a választói reform minő hatással lesz törvényhatóságunkban a választók és szavazatok, szóval a választói jog mennyiségének kialakulására.

Zalavármegyében a jelenleg érvényes jogon összesen 32309 választó van, s minthogy minden választónak csak egy szavazata van, ugyanennyi szavazat is volt képviselőválasztásokon érvényesíthető. Az új törvény alapján választói joggal bírók számát könnyen megkaphatjuk a Kristóffy-féle statisztikából; a választói reform szerint választói joggal bír minden 24 éves állampolgár, a kinek állandó lakása van és a kinek írni-olvasni tud. Minthogy az állandó lakás címén a javaslat egy évi egy helybenlakást követel, az átmenő népesség pedig tekintettel a jobbára mezőgazdasági és kisipari foglalkozásokra a 24 évet túlhaladott férfiaknál nagyon csekély, de mivel a javaslat átmeneti intézkedései értelmében a 24 éven aluliak minden valószínűség szerint a régi névjegyzék alapján jogot fognak nyerni, elfogadjuk a Kristóffy-féle statisztika számadatait a maga egészében. E szerint Zalavármegyében van írni és olvasni tudó 24 éven felüli férfi 76794; írni és olvasni nem tudó 24 éven felüli férfi pedig van 27154. Az összes választók száma tehát 76794 és az analabéták 10%-a vagyis 2714, összesen tehát körülbelül 80000 választó lesz a javaslat értelmében. Hogy ebből az egyes választókerületekre mennyi esik, azt előre alig lehet meg-

mondani, mert a választók száma nem a régi alapon növekszik, hanem a jog alapján egészen más minőségűek. Az valószínű hogy a választók száma főleg a városokban fog gyarapodni, mert 24 éves írni és olvasni tudó és állandó lakással bíró egyének leginkább az ipari centrumokban tartózkodnak. Az egész vármegyében tehát 32309 ról a választói joggal bírók száma 82000 választóra fog emelkedni, az átlagos emelkedés 150% vagyis mindenesre régi jog szerint választójoggal bíró állampolgárra két új jogon választó polgár esik. Az emelkedés arányszáma a városokban okvetlenül nagyobb, talán 200% lesz.

Nehezebb már azon kérdés, hogy ezen 80000 választóból hányan fognak 1, 2 és 3 szavazati joggal bírni és hogy ezen egyes és többes szavazatok hogyan oszlanak meg az egyes foglalkozási ágak között, mely körülmény már alkalmas arra, hogy az új törvény alapján leendő választásokon kialakuló politikai vélemény felől tájékoztasson. — a —

(Folytatjuk.)

A nagykanizsai közsínház.

A kormány nem segít.

Építsünk-e nyári színházat?

— november 14.

E cikk harmadik címe egy kérdés, melyre azonnal igennel felelünk. Ezzel ismét visszatérünk ahhoz az eredeti álláspontunkhoz, melyet csak a kormánysegély kilitásáért függesztettünk fel egy időre s melyet ma ismét visszahelyezünk régi érvényébe.

Tehát a közoktatási kormány megtagadta a nagykanizsai közsínház építéséhez való költséghozzájárulását s elutasító leirata annyira határozott, minden biztatástól tartózkodó, hogy erre a kormánysegélyre egyhamar nem is számíthatunk. A miniszter azt ajánlja, hogy építsünk modern felszerelésű nyári színházat, azonban ennek az építkezésnek költségeit sem osztja meg velünk.

Színházépítő alapunk ma közel százezer koronával rendelkezik. Ez csaknem fele annak az összegnek, mely a közsínház építésére elég volna. Ha a város hajlandó lenne is tökéltetni évi hozzájárulásait, még mindig oly tetemes összeg hiányozna a felépítéshez, melyet egyhamar, például tíz-tizenöt éven belül alig tudnánk előteremteni. Föltöve persze, hogy nem oly hasznavehetetlen parádé-színházat tervezünk, mint a régi, szűk, céltalan szombathelyi színház, melyben a látzást tűzveszélyesség címén maga a rendőrség tiltja meg. A mi célunk bizonyára az, hogy ha színházat építünk, az harminc év múlva is megfeleljen a már fejlettebb Nagykanizsa igényeinek. Ehhez pedig a rendelkezésünkre álló összegnek legalább háromszorosára lenne szükség. Amely horribilis apró pénztől ma Nagykanizsának álmodnia sem szabad.

Mindez azért fokozott baj, mert a színház építésének kérdése kezd körmünkre égni. Szerintünk ugyanis kisebb szegyeu az, hogy nincs közsínházunk annál, hogy intelligens és elég tehető városunkban a színművészet egy színigazgató mellékutcai rozoga, művészi szempontokból szinte lehetetlen, minden kritikán alul labodéjában húzódik meg. A színház hiánya Nagykanizsán csak azt jelenti, hogy közönségünk igényei meghaladják anyagi erejét, míg a Kölcsey-utcai magazint szinte ordító jeléül vehetik a kulturátlanságnak.

Est a kérdést hát meg kell oldani s ezzel nem várhatunk addig, míg 250-300 ezer koronánk lesz a közsínház megépítésére. Kaposvár is fejlődő, művészi igényű város, mégis megelégedett a városi színház átmeneti állapotával. Ha a mi urfőnökönk sem sértethető és célszerűség szempontjából a közsínháznál is kívánatosabb.

E pontnál felújítjuk régi aggodalmainkat. Mi történne akkor, ha négy-öt év alatt fölépülne a közsínház? A közsínház tudvalevőleg arra való, hogy abban télen át tartanak előadásokat. Már most miféle negyedrangú színtársulat lenne az, mely Nagykanizsát elfogadná téli állomásául? Erre a kérdésre az a megszokott cáfolat, hogy Nagykanizsát bele akarják vonni a megalakítandó nagykanizsa-szombathely-kaposvári színházterületbe s ez a három város együtt fölér a magános Pécsesél vagy Győrrel. Hát mi mindenekeletti tisztelettel kétekedünk benne, hogy e három város, mint egy színtársulat téli állomása egyáltalában nyújthat-e megélhetést egy havi 9-10 ezer korona kiadással dolgozó elsőrendű színtársulat részére, másodsorú pedig ennek az alakítandó színházterületnek az eszméje csupán bennünk, kanizsaiakban él és sajnos, nem tudunk róla, hogy ezzel más tényezők is foglalkoznának, kiknek pedig szintén lesz hozzájárulási joguk. Így például elsősorban Kaposvár nagyon meg van elégedve a maga nyári színházával s egyelőre nem foglalkozik azzal a gondolattal, hogy egy új téli kerület kedvéért közsínházat építsen. Szombathely már ocskodik Sopronnal a színtársulaton és még nincs biztosítva az, hogy csatlakozna e harmadiknak hozzánk. Végül az is kétséges, hogy az új kerületre, melynek nyári hegyei iránt még kombinációk sem merültek fel, adnának-e ki új igazgatói koncessiót, tekintve, hogy ezzel két-három már létező elsőrendű elsőrendű társulatot fosztanának meg nyári állomásától.

Tehát nemcsak a kanizsai közsínház megépítésének kérdése, hanem az ehhez szükséges egyéb feltételek rendezése is nagyon ködös távolban van még annyira, hogy színházgyűnk halaszthatatlan rendezését nem lehet ehhez kötni. Azonban e súlyos érveken kívül is vannak még jelentékeny körülmények, melyek magát a kérdés gyökerét támadják meg s indokoltá teszik, hogy kétekedjünk benne, vajjon egyáltalában kívánatos lenne-e a közsínház megépítése.

Ismerjük közönségünket, mely szinte a kielégíthetetleniségig nagy igényű és kritikus hajlamu. Ki van zárva, hogy a télen át, a bálók és hangversenyek idején pártoljon egy gyengébb tárgyúat, holott a fejlettebb Pécs igényeihez mért elsőrendű társulatot sem tudja eltartani, ellenben legengedékenyebb pillanataiban is ragaszkodik ahhoz a művészi nivóhoz, melyet ez képvisel. Nem akarunk tulságosan sötéten tekinteni a jövőbe, de őszintén szólva kevés jót jóslnánk azoknak a színtársulatoknak, melyek színháznyitás első éveiben kísérletezzenek Nagykanizsán. Ha e társulatok meg fognak felelni igényeinknek, akkor anyagiakkal nem győzzük őket, ha pedig nem oly kicsiny rezsivel dolgoznak, hogy Nagykanizsa is megfizetheti 3-4 hónaplitt telelésüket, akkor művészi tekintetben nem fognak kielégítetül beennünket s ezért nem lesz közönségünk. Tessék figyelembe venni, hogy a színházunk ma is csak tiszteletbeli látogatói vagyunk azzal, hogy a kanizsai szezon deficitjeit mindig a pécsi téli

szekon fedez. De ki fogja akkor fedezni a rá fizetést, ha Kanizsa és Kaposvár lesznek a színházakat fő állomáshelyei?

A közszínház fölépülésében mi is szép jelét látnók a város fejlődésének és gyönyörködésének, városi kulturának monumentális megnyilatkozásában, azonban sajnálattal ugy találjuk, hogy előbbre való tekintetek ezekről a családi örömdökről való lemondásra készítenek bennünket.

A piac közepén egy stilszerű, modern színház szintén jól festene s nem huzná keresztül a városfejlesztés kontemplált számításait, sőt ezek megvalósítását siettetné. Tessék helyéni, hogy a Kövesiféle irdatlan bombár határozott szegénye városunknak s a közszínház építésénél előbbre való dolog, hogy ezt elpusztítsuk s a színházunkhoz hozzánk mellőbb helyet adjunk.

Bizonyára nagyszerű dolog lenne, ha a körülmények, de az összes körülmények a közszínház gyors fölépülésének kedveznének; ez az eset azonban nem áll fenn és ha a legjobbban nem választanánk, a semmi helyett a kisebb jót kell választanunk. Ha majd egyhez a viszonyok igazán megérnek arra, hogy Thallának nálunk is cserepes tanyája legyen, akkor bizonyára majd pénz is lesz. A most rendelkezésünkre álló garasokon tehát ne ülünk az idők végéig.

Egyhuzomban való tanítás Nagykanizsán.

Jövő héten kezdődik az új rend.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, november 14.

Bavégett tényül közölhetjük, hogy a nagykanizsai főgimnázium igazgatóságához beérkezett már az engedély az egyhuzomban való délelőti tanításra néve

Az igazgatóság, illetve a tanári testület most kezeli az órarend tervezetét és valószínű, hogy a jövő héten már életbe is léptetik az egyhuzomban való tanítást.

A felső-kereskedelmi iskola tanári testülete ma délelőtt foglalkozott ezzel az ügyvel és szintén oly értelmű döntésként küld felsőbb tanügyi hatóságához, hogy ennél az intézetnél is léptessék életbe az egyfolytában való tanítást. Tehát még az a tanári testület is erre az álláspontra helyezkedett, amelynek pedig elég nehézséget fog okozni az órabecsoztás; mert a tanároknak figyelemmel kell lenniük a női kereskedelmi tanfolyam halgatására is.

Ilyen körülmények között bizonyosra vehető, hogy ugy a főgimnáziumban, mint a felső kereskedelmi iskolában megcsinálják azt a reformot, mely bizony — míg a társadalom, különösen pedig a közvetlenül érdekelték teljesen bele nem szoknak — nem kicinyelendő nehézségekkel fog járni.

Nem lehetetlen azonban, hogy a reformnak lassan-lassan olyan átalakító hatása lesz, hogy a társadalmi élet minden vonalán bekövetkezik az alkalmazkodás szükségessége.

Egyelőre a közvetlenül érdekeltékek fő téti lenni meg kell barátkozni a délutáni 2 órák való ebédelés vagy a későbbre való tanítás kényeszerével. Az új rend egy adag mérgelődést okoz lenni várt ki majd a publikumból.

— Ma már nem titok, hiaz ellamerő levelek is bizonyították, hogy a legjobb órák, szemüvegek és beszélgépek csakis — SZIVÓSANTAL művésznél kaphatók. — Főszület Szarvas-kávéház mellett.

Hirek.

— Zalai függetlenségi képviselők a parlamenti bizottságokban. A képviselőház koalíciós pártjai, mint a fővárosi lapok megírták, a parlament két nagy fontosságú új bizottságának tagjait az egyes pártokból kijelölték. A két fontos bizottság közül az egyik, melynek harmincegy tagja lesz, a választójogi reformot fogja tárgyalni, a másik pedig a Bosznia annexiójáról szóló törvényjavaslatot. Mint értesülünk, Zala megye négy függetlenségi képviselője közül hármat jelölték a két bizottság valamelyikébe. A választójogi bizottságba Eitner Zsigmond sümegi, az annexió bizottságba gróf Batthyány József keszthelyi és Dobrovics Milán letenyei képviselőket.

— A tapolcavidéki gazdakör ünnepe. Aból az alkalomból, hogy a tapolcavidéki gazdakör elnökét, Forster Elekét, a király a magyar nemességgel tüntette ki, a gazdakör, mint Tapolcáról jelentik, díszgyűlést tartott. A gyűlésen jelen volt a Balatonvidék egész gazdatiszadalmi. A díszgyűlést Szezenaszy Gyula alelnök nyitotta meg. Négy tagból álló küldöttség hívta meg az ünnepeit elnököt a gyűlésre, Szezenaszy Gyula mondta az ünnepi beszédet, találóan jellemezte, Forster Elekét és működését, a miért most a király elismerése is kijut neki. Forster hálásan köszönte meg az ovációt.

— Bizottsági ülés. A város ovoda-bizottsága Remete Géza ügyvéd elnöklésével ma délután 5 órákor ülést tartott.

— Házasságot kötöttek e héten Nagykanizsán: Krömer Ferenc szabó Dukász Fáni vel, Bedenek József házi molga Skoda Erzsé vel, dr. Waldmann Lajos kaposvári ügyvéd Blau Margittal, Pázmándi Jenő mozdonyvezető Orbán Erzsével, — Farkas János vasúti Horváth Terézszel, Schaumburg Lipót budapesti könyvelő Milhoffer Fridával, Arany József kalauz Wimmer Annával, Papp Sándor kovács Svare Terézszel, Elekcs György lövész tüzoltó Pozsegovics Rózával.

— A megüresedett városi állások betöltése. A városnál megüresedett állásokat és az ezek által megüresedő állásokat rövidesen betölti a körgyűlés. Mint a Zala mai számában olvasható városi hirdetésben közli, az írásbeli ajánlatokat e hó 24-éig kell beadni.

— A gyékényesi vasúti összeütközés. A Zala szerdai száma úgy emlékezett meg a gyékényesi vasúti katasztrófáról, hogy csupán két mozdony ütközött össze. Mint ma értesülünk, két vonat szaladt egymásba a gyékényesi vasútállomáson és több kocsi, köztük a Báltaszék felől jövő vonat posta kocsija is, darabokra tört. Az összeütközés alkalmával sebesülés is történt.

— Matiné. A budapesti Zalamegyei Kör e hó 22-én, vasárnap délelőtt fél 11 órákor Budapesten a VI. kerületi függetlenségi kör dísztermében (Andrássy ut 67 sz.) matiné rendez gazdag műsorral. Belépő díj nincs.

— Almásy Endre színigazgató. Almásy Endre, a kitűnő drámai színész Kövesi társulatával négy szezonon át játszott Nagykanizsán. Ez alatt közönségünk megszerette és megbecsülte Almásyt és tavaly sajnálattal értesült távozásáról. Almásy a szegedi színházhoz szerződött s mivel nemcsak színpadi szereplésből élünk, nélkül vette direktorának, Makó Lajosnak a leányát. Most, hogy Makó meghalt, a szegedi lapok közlése szerint a város a szerződés lejártáig valószínűleg Almásyra bizza a színház vezetését és tekintve Almásy népszerűségét, nincs kizárva, hogy ő lesz a szegedi színház igazgatója.

— Új rend egy bizottság ülésén. A városi tanács tegnap esti ülésén elrendelte, hogy a pénzügyi bizottság ülésén ezentul tartoznak a tárgyalat ügyek referenciái is jelen lenni és ügydarabjaikat elreferálni.

— Szórakoztató délután. A kath. legényegylet holnap délután 4 órától kezdődőleg a Polgári Egylet nagytermében a következő érdekes műsorral kedélyes délutánt tart: 1. Hazánkban. Petőfy Sándortól, szavaija: Csornák László egyleti tag. 2. Zene kettős. Zongorán és hegedűn előadják, Neumark Ilonka és Asztalos József. 3. Utazás a házasság körül. Felolvasás, tartja Nagy Lajos áll. iskolai tanító. 4. Zene kettős. Zongorán és hegedűn előadják! Neumark Ilonka urhölgy és Asztalos József ur. 5. Féljéz megyek. Monológ, írta Illosvai Hugó. Előadja Pavelkovicz Annuska kisasszony.

— Tűz Csáktornyan. Csáktornya község lakosságát tegnap, pénteken este 9 órákor a tűzoltók vézskürtje zavarta fel. Scheiber Pál kékkfestő műhelye gyuladt ki és rövid egy óra leforgása alatt egész berendezése elégett. A tűzoltók gyors és megfeszített munkája megóvta a várost a nagyobb veszedelemtől.

— E hét halottai Nagykanizsán: Takács Mari 10 hónapos, özv. Horváth Jánosné 72 éves, Pucher Ernő 1 órási, Milhofer Salamon magánzó 82 éves, Edel Ernesztina 1 hónapos, Fekete Imréné 39 éves, Czár István koldus 66 éves, Tomassics József 2 napos.

— A város könyvtárt vess. Győr város határozta el magát erre a könyvtárépítésre, sőt Győr már több ízben könyvtárul volt, mert ma díszes, hatalmas könyvtárral rendelkezik, mely a közönség rendelkezésére áll. Ha minden város követné Győr példáját, sokkal jobb lábon állana a vidéki kultúra és a magyar irodalom. A multkor elírtuk aletti való panaszunkat, hogy Nagykanizsán egyetlen sinos és a kinek a jóindója nem engedi meg, hogy maga rendezzen be könyvtárt, melyet folyton fel kell ujtani, az legjeljebb kalendariumot olvashat egyszer egy évben. Győr másként gondolkodik és most egy hagyatékából három ezer kötetes könyvtárt vásárol. Vajon mit szólnak ehhez a győri kiskanizsaiak?

— Elrabolt pénzeszekrény. Szombathelyről jelentik: Ö-Körtvályes községben egy cigánybanda fényes nappal beállított Rosenbergy Adólf újraféba, hol halálal fenyegetve a kereskedőt, ha árkáznai mer, a tulajdonos személyétára elvitték a pénzeszekrényt az összes pénzzel együtt. A cigányok elmenekültek.

— Az iparpárt és az iparosok. Több ipartestület az Országos Iparügyletet véleményét kérte az egyesek által tervezett iparpártira vonatkozólag. Az egyesületes igazgatósága a tárgyban egyértelműleg a következő határozatot hozta, melyet ma megküldött a nagykanizsai ipartestületnek is: „A nélkül, hogy ez az erős közgazdasági, esetleg egy netalán megalakuló agrár párttal szemben minden esetben kívánatos iparpárti fontosságának méltatásába, a mai viszonyok kö-

Odol
Fogak legjobb szere.

zött, már eruttal belebocsátkoznak, az igazgatóság kijelenti, hogy a most kezdeményezett iparpártnak a létesítését tekintettel főképp a mai politikai helyzetre és tekintettel arra, hogy a kezdeményezők az országos szervezethez egyesületektől távol állanak és ezekkel semmiféle kapcsolat sem kerestek, nem tartja sem szükségesnek, sem helyesnek. Az iparügynök és az iparoságnak ma csak akkor tesszünk szolgálatot ha minden erővel a datőrekszünk, hogy a magyar iparfejlesztés és pártolás összes feladatai számára valamennyi aktív politikai párt és ezzel az egész magyar parlament rokonszenvét és állandó támogatását megnyerjük. Az iparos érdekeket mindaddig, míg az egyes közgazdasági ágak között a harmonia fennáll és mindaddig, míg egyes közgazdasági ágak nem hatalmasodnak el esetleg az ipari érdekek rovására, a többi országos érdekektől nem szabad elkülöníteni, hanem bele kell vinni valamennyi párt programjába, sőt az ország jelen közvéleményének tudatába és érzésébe is, úgy, hogy az mindig és mindenütt megtalálhassa a maga érvényesülésének az útját. E törekvésnek a jelszót irányban való megvalósítása céljából az Országos Iparügyi Bizottság elhatározza, hogy az iparoságnak mennél több hivatott képviselője foglaljon helyet a parlamentben és azért jövőre is törekedni fog, hogy azok az akadályok, amelyek a képviseletet újabb időben fésztet lebetolónn tették, elháríttassanak.

— **Táncosfély.** A nagykanizsai kath. Legényegylet holnap, vasárnap este 8 órakor a Polgári Egylet nagytermében táncal egybekötött társas összejövetelt tart. — Belépti díj 40 fillér. A zenét Sárközi János zenekara szolgáltatja.

— **Loesett a padlásról.** Balatonberényi tudósítónk írja, hogy a közeli Battyánpusztán meg-rázó szerencsétlenség történt. Herceg István gazdálgi család 2 és fél éves kis leánya felmánt a padlásra kukoricáért s ahogy leakart jönni, ki-csuszott alóla a létra, loesett és szörnyethalt.

— **„A Háziorvos.”** címmel a tövrosban kiváló orvosi szaktekintélyek közreműködésével Dr. Fürst Zsigmond szerkesztésében egy hónaponként megjelenő népszerű egészségügyi folyóirat indult meg. A lap az egyéni, családi és társadalmi hygienia körébe eső minden kérdéssel foglalkozik, tehát emberbaráti és kulturális missiót van hivatva teljesíteni. Első számának tartalmából következők emeljük ki: Bevezető cikket Dr. Bród Miksa a „kiváló szakiró” írta; Dr. Gerlóczy Zsigmond egyet. magán tanár „a koleraóráról és az ellene való védekezésről”; Dr. Kovács Aladár a B. O. M. E. igazgató-őrvosa „Első segítségnyújtás a család körében”; Dr. Kemény Ignác ny. cs. kir. törzsvorvos „A gyermek nemiféle felvilágításáról”; Dr. Reiszmann László nőorvos „A hószámról”; Rónay Mihály állatorvos „A lószaróról”; Dr. Röh Béla az Elektromágneses gyógyintézet vezető orvosa „A villamoság alkalmazása a gyógyászatban” címen stb. stb. iratok nagyértékű és tanulmányos cikkeket. A lap kiadótulajdonosa Molnar M. János. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest VI. Andrássy-ut. 27. szám alatt van. Előfizetési ára egy évre 2 korona 40 fillér.

Fényképezési műterem villanyvilágítás mellett.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, miszerint fényképezési műtermemet villanyvilágítással teljesen fővárosi módra rendeztem be, miért is az estélyi órákban, és ugy nappal kedvező időben is, a legkényelmesebb felvételeket is eszközölhetem mely teljesen azonos a nappali fény mellett felvétellel.

Szíves figyelmét bátorodom felhívni arra, hogy fény-, platin- és squarell kivitelű képeket villanyvilágítás mellett egészen előnyszerűsítve a legremekbebb kivitelben készítek. Felvételek villanyvilágítás mellett este 7 óráig eszközölhetnek, bejelentés esetén tovább is.

Teljes tisztelettel:

VÉRTESS ANTAL

fényképész Nagykanizsán.

Műterem: Csengery-ut. 1. sz. Nagykanizsai Takarékpénztár épület. — Földszint.

Simon Rozi verse.

Simon Rozi, a poeta-szobaleány ismét verset írt, ezuttal kevésbé ódai szárnyalású és ünnepléseset. hanem mely sokkal világosabb, szebb és mely *naiv egyszerű közvetlenségével igazán megható*. Mikor a *Zalában* megjelent názi ódája, asszonya szemrehányást tett neki, hogy cselédnek verset írni nem való. Pedig dehogy írtam való! Az nem való, hogy e szegény, mély érzésű, intelligenciára hajló és kétségtelenül tehetséges leánynak ablakpucoló szobaleányi sorban kell sínylenie, pedig nem ott volna a helye. Aki kézírását látja, az meggyőződik róla, hogy amit e lány produkál, az eredeti tehetségének terméke, nem utánérzés, még kevésbé utánzás, mert írása, még inkább helyesírása teljes tanulatlanságot árul el. Nem szeretnénk Simon Roziban talán meddő ambíciókat fölkelteni — bár lehet, hogy titkolt nagy kötetében még jobb versek is vannak, — azért kívánjuk neki, hogy vagy ne támadjon föl benne heizetének tudata, vagy jusson alkalmasabb körülmények közé.

Újabb levelét helyesírási kuriózuzeitól meggyomlálva itt közöljük:

Tekintes Szerkesztő ur, köszönet önnök, hogy tovább nem folytatta a versemet, mert annyit írt is pirinóm kellett, hogy mily otromba és ügyetlen betűkkel írok; ez nekem jobban fáj, mintha azt mondta volna, hogy nem közli versemet, mert nem is álmódtam, hogy kiadva látom. En úgy is jól tudtam, hogy kinyomásra nem való, az is kielégített engem, hogy a menyasszony homlokon csókolt érte, sőt mi több, bort ivott velem, pedig nem is lett volna ott helyem.

Hogy verset írtam szegényem nagyon, Mert sérgipronogatót az asszonyom. Maga egy álnok, maga egy csaló Cselédnek verset írni nem való.

Pedig higgyék, nem vagyok csaló; Csupán az az egy dolog való, Hogy még szobaleány sem vagyok én... Utolsó cselédi sor az anyém,

Akit lenéznek nők és férfiak S kit sérgipronogatót az asszonyom. Mivel testére ócska rongy borul Eszért gunyolják irgalmatlanul.

Óh, mily keményen hat reám a szó: Cselédnek verset írni nem való. Mintha tövissel szurnák a szívem, Vagy hogy sirbavisz, én azt hiszem.

Hisa én csak azért írtam verseket, Mert nem adhattam neki gyöngyöket, Mert nem nyujthattam diadémt át, Mely ékesiten büszke homlokotát.

De hát miért is lettem én cseléd. Kinek durva rongy takarja termetét? Miért nem lettem én is grófi leány? Amit írnek, — úgy megértének talán.

Isten önökkel, tekintetes urak, maradok tisztelettel, Simon Rozália. (A levél aljába még valamit exotikus virágot is rajzolt Rozika.)

The Royal Bioskop Színház

a Polgári Egylet nagytermében.

Ma szombaton november 14-én új műsor.
vasárnap és hétfő.

Különösen kiemelendő: „Velence és a Lagunák” (gyönyörű eredeti felvétel), „Egy szerencsétlen regénye” (érdekes életkép), „Az építő tanonc” (magyar mulattató), „Riet a hajó fedélzetén” stb.

Z óra az előadások tartalma. — Zene. — Hétköznap kezdete fél 7 és 8 órakor.

Csalás a disznófülekkel.

A juhász és kondás furfangja.

Segítették a sertésvésznek.

Az osztozkodásnál összeveszték.

— november 13.

Nem mindennapi furfanggal végrehajtott család és sikkasztási ügyben fejezte be tegnap a barcsi csendőrség a bűnügyi nyomozást. — A tanyak tudatlan, egyszerű gyermekei, egy pusztai kanász és juhász károsították meg szolgálatsdó gazdájukat olyan leleménnyel mely a nagyvárosok notórius gazembereinek is csak diszére válna.

Az idén, Szent György napkor került a fekete zónonyi uradalomba, mint kanász Kiss Pál. Kétszázhetvenöt darab sertést bízták az őrizetére, melynek félkei S. betűvel voltak jelezve, hogy ha tilosba, avagy tolvajkézre kerülne, hát tudják, hogy kinek a tulajdonát képezik a fölkkunorodott farku mangalicák.

A nyár elején erős sertésvész dühöngött a fekete zónonyi disznófalékában, mely alig hagyott 60-70 darabot a 275 közül. Napnap után azzal a szomorú jelentéssel állított be Kiss Pál az uradalmi ispánhoz, hogy megint 10-15 jószágot talált lábával fölfele, kinyújtva a fálékában.

Elkerülendő, hogy minden egyes esetben külön-külön kelljen megvizsgálni az elhullott sertéseket és meggyőződést szerezni, hogy azok tényleg a pusztító vésznek estek áldozatul, azt az utasítást adta az ispán a kanásznak, hogy a sertések elhullását S. betű jegyzésű levéggel fölfele bemutatásával igazolja.

A halotti bizonyítványokká avanszált disznófüleket azonban a kanász ravasz módon arra használta föl, hogy azoknak segítségével gazdáját rutul megcsalja.

Sógora, Botos Gábor, ki ugyanazon uradalomban a juhok főgondviselői tiszttségét töltötte be, megmagyarázta Kissnek, hogy miként lehetne egy kis pénzhez jutni, tudniillik, hogy az elpusztult disznók fölfele többször kell bemutatni a sertések létszámát ellenőrző ispánnak. — Kiss megfogadta a jó tanácsot és ilyen módon 16 darab sertésről számolt el, mint amelyek áldozatul estek a sertésvésznek. A dög rovására íratott disznókat aztán jó pénzben eladta horvát kupeceknek.

Néhány hétig vigan folytat az üzérkedés, míg osztozkodásra került volna a sor. Rakor a kanász nem akarta a tanácsadó juhásznak kiadni az öt megillető részt, ez tehát bosszúból besugta az esetet a barcsi csendőrségnek, mely mindkettőjüket letartóztatta és a kir. ügyészség fogházába kísérte.

Szerkesztői üzenetek.

Gazdász. Fontos kérdés az, hogy „kit illet meg a tekintetes és kit a nagyságos cím”. A régi gyakorlat felfozása szerint „tekintetes” minden diplomás egyén (diploma itt az, az okirat, melynek a törvény-öklevél címet ad), a régi nemesi családok sarjai és a katonatisztek hadnagytól az őrnagyig. Ugyancsak a régi gyakorlat szerint a nagyságos a titulus csupán a királyi tanácsosokat, táblabírókat és ezekkel egy rangú állami tisztviselőket, a kir. törvényszékek elnökeit, táblabírákat, továbbá a papi rendből a kanonokokat, címzetes kanonokokat, apátokat; a katonaságnál őrnagyokat és alezredekéseket illeti meg. Ujabb keletű nusból megnagyságolták az országgyűlési képviselőket s mindazokat az állami tisztviselőket kik a VII. fizetési osztályba már bekerültek, (pl. idősebb bírák, ügyvédek, tanfelügyelők stb.) Ezt a beosztást a közigazgatási tisztviselőkre is ki terjesztik. (Alispán.) Ezentúl pedig mindenki nagyságos ur meg, aki a tekintetes címért megharagszik. A nőket a férj titulusa illeti meg, ma már azonban gyakori az a házaspár melynél nagyságos az asszony és tisztelt ur a férj.

Az utolsó órák és hervadás című novellát sajnálatunkra nem használhatjuk.

Szeptetnek Naponta délután 3 órakor látjuk a legzsvesebben.

TÚZIFA. III. oszt. (tuskós) tűzifámat míg a készlet tart, ölenkint, illetve 4 köb méterje 33 koronaért házhoz szállítva árusítom Strem Károly Nagykanizsa.

Dr. Rothschild Jakab

Ügyvéd irodáját

Sugár-ut 12. szám alá, a Blumenschein-féle házba helyezte át.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, november 15. A képviselőház mai ülésén Jászti Gyula elnökölt. Bejelentette, hogy napirend előtt **Eötvös Károly** kíván szólni.

Eötvös Károly a balpárt tegnapi tanácskozásából kifolyólag szóvá teszi, hogy a választójogi reformról és a Bosnia annektálásáról szóló törvényjavaslatok megvitatására kiküldendő bizottságokba ellenzéki képviselőt nem jelölték, ami magában álló, példátlan eset a magyar parlament történetében. Ezzel az ellenséket kizárják abból, hogy fontos javaslatok előkészítésében részt vegyen. Ez ellen az ellenzék a leghatározottabban tiltakozik. Bármily kicsiny legyen is az ellenzék, ha csak egyetlen emberből áll is, annak véleményével is számolni kell. Óhajtja, hogy a ház reparálja az elkövetett hibát s az ellenzéket is vegye be a bizottságba.

Elnök jelenti, hogy az összes oláh képviselők lemondtak bizottsági tagságaikról. Ezt a ház tudomásul vette és helyükbe új bizottsági tagok választását rendelte el.

Ezután harmadszori olvasásban is elfogadták a kivándorlásról szóló törvényjavaslatot és áttértek a főváros fejlesztéséről szóló javaslat tárgyalására. A javaslatot **Holtay Pál** előadó ismertette és elfogadásra ajánlta.

Szemere Miklósnak elvi kifogásai vannak a javaslat ellen, ezért azt nem fogadja el.

Ezután loytonos derűtség, hangos kacagástól kísérve **Simkó József** beszélt. Üdvözölte a kormányt a javaslat beterjesztéséért.

Nagy Dezső hosszasan foglalkozik a főváros dolgaival. Azt mondja, törekedni kell, hogy Budapest kulturális és gazdasági központja legyen az országnak. A javaslatot elfogarja.

Nagy Dezső után **Polónyi Géza** kezdett beszélni.

Az ülés folyik.

Megalakult bizottságok.

Budapest november 15. A választójogi és a Bosnia annektálásáról szóló javaslatok tárgyalására kiküldött bizottságok ma délelőtti megalakultak. Az előbbinek **Bizony Ákos** lett az elnöke és **Csizmadia Endre** az előadója, — az utóbbi pedig **Thaly Kálmán** választotta elnökévé és **Nemes Bertalan** jegyzőjévé. Ez a bizottság előadót még nem választott.

A gróf és végrehajtó.

Szombathely, november 15. **Festetics Andor** gróf volt főminivelési miniszter tudvalevőleg tönkrement, hogy szeszlestei birtokára tegnapi kitűzték az árverést. Mikor a csódtömeg gondnoka a végrehajtóval tegnap a kastély előtt megjelent, a gróf megtagadta az engedélyt, hogy a házba beléphessenek. Rbből szóváltás támadt, aminek az vetett véget, hogy a hivatalos emberek karhatalom igénybevételével behatoltak a kastélyba és megtartották az árverést.

Merénylet egy ügyész ellen.

London, november 15. San Francicoból táviratozzák, hogy az ügyész ellen, ki a városi tanácsot hamisítással vádoolta, tegnap ismeretlen tettes merényletet követett el, mely alkalommal az ügyész halálosan megsebesült.

Legyőzik a levogót.

Clemens, november 15. A léghajós **Wright** tegnap délután, félcsendes időben felszállt aeroplanján és olyan rekordot ért el, hogy ezzel a magas repülésre kitzűzött nagy díjat megnyerte.

A kiváló bőr- és lithinmos gyógyforrás

SALVATOR

vess- és hólyagbajoknál, kővédénynél, csukorbetegségnek is kiváló hatalmaknál kitűnő hatás. Természetes vasmentes szervesvíz.

Magyarországi kizárólagos forgalmazója: **Dr. Károlyi István** Budapest, V. kerület, Szabóvárosi út 12. szám alatt.

Figyelem! ✂ Figyelem!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujonnan kezdődő sorsjáték huzásai már

f. évi november hó 19-én

és 21-én kezdődnek,

s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb számú

osztálysorsjegyek csakis

Milhoffer Kálmán

sorsjegyirodájában Csengery-ut Rosenberg házban kaphatók, tehát igyekezzenek mindenki szerencséjét egy sorsjegy bevásárlásával nálam biztosítani.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad 1 korona. 50 fillér.

Játéktervek és huzási listák ingyen!

Serdülő leányok és fiuk

erősekké és vöröské fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha szükséges táplálékot

Scott-féle Emulsió

a kájában élvezik a mely az összes erősítő szerek között a legkiválóbb.

Orvosok és hábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmeselegben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Edes mint a tejszín.

Rönuvebben emészthető, mint a tej.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér. Kapható minden gyógyszerben.

ANIMO sec
Maraközi Pezsgógyár r.t. CSAKTORNYA

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsa

hírközönség jelentése:

Magyar hitelrészvény	789.—
Osztrák hitel	634.75
4% magyar koronajáradék	92.05
Kereskedelmi bank részvény	3382.—
Salgótarjáni közszónbányászó részvény	583.—
Rimamurányi vasmű	584.—
Adria tengerhajózás	394.—
Hazai bank	783.—

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 14.

Készáru-üzet.

Vevők és eladók egyaránt tartózkodók. Árak változatosnak.

Matériidő-üzet:

Buza 1909. április	12.65
" " október	10.76
rozsa " április	10.61
" " október	—
zab " április	8.54
" " október	—
tengeri " május	7.50
repce " augusztus	14.30

Nyílt-tér.

Kitünően megvód a

MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER

SAVANYUVÍZ

A szép aprított szőlő szőlőből készült; a termék frissen készült.

Több egészségügyi bizonyíték van.

Igazán hön gyárlmónyu

Kosár és fonott butorok

különösen: utazó, kettős fedelű és egyéb kosár, továbbá gyékény, vessző, spanyolnád és bambuszból készült gyönyörű kivitelű butor, végül változatos disztárgyak jutányos áron kaphatók

Kosár és fonott butorlelep

Muraoid, állomás: Kolor-Fisódomboru.

(Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.)

ELADÓ.

Vidéki város legforgalmasabb helyén egy szép emeletes, csekély alakítással szállodának is alkalmas ház, melyben 60 év óta vendéglő van engedélyvel együtt, azonnal eladó. Cím a kiadóban.

150 000 korona vagyonnal bíró hajadon, földbirtokos leánya, 21 éves, férjet keres. Azonkívül még több száz vagyonos parthie előjegyzésben úgy hogy minden igénynek bármikor megfeleltünk. Forduljon minden bízvasulandó *Schlesinger cégbiz, Berlin 18.*

Két garnitúra teljesen jó karban levő

nyolezas cséplőgép

kazalozóval eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Hizott mangalica és berkschire sertések különböző súlyban kaphatók házhöz szállítva 1 koronáért. Cím: **Kéri Jenő Nagykanizsa.**

Levélbélyegek!

Remek levélbélyegek, 15 000 különféle, vadidárgért kezdők, kifogástalan, napszintén levelezők, kivánatra választékokat küldök, 50-70 százalékkal olcsóbb, mint más árjegyzékben. H. Weisz levélbélyeg kereskedés Wien I. Adiergasse 8. sz. ndomban fiók) bevásárlás. (L.) 2205

CSÁSZARFÜRDŐ

Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasság

rend tulajdonosa. — Elsőrangú kénes hevívízi gyógyfürdő: modern berendezésű szaunák, török-, kő- és márványfürdők; háló-, szőnyeg- és villamos szaunák. Ily. és belégsz. kúra 200 kényelmes lakosztály. Személyes, jutányos árak. — Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság

Ziehrer

legujabb operettje

Der Liebeswalzer

Zongorára 2 füzetben K. 6.—

A keringő külön K. 2.40

Es gibt eine Schöne

dal külön K. 1.80

Kapható:

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papirkereskedésben

NAGYKANIZSÁN.

Postán vidékre bérmentve küldöm!

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használ,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
mosolatos, hathatós tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehéreméket. Megtakarít fáradtságot és vesztegetést kíméli ennél fogva az egészséget. Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága 30.000 koronával

TÜZIFA

legjobb minőségű bükkhasábfá kapható igen jutányos áron egész vagy fél vasuti kocsi rakományonként, ugyszintén raktárból méterenként is házhöz szállítva. **KONDOR ADOLF** fehérváryorsnál Nagykanizsa, Arany J.-ut. 2. Magrandolások elfogadástnak meg: Kondor Ödön férfi és gyermekekre kereskedésben Fő-ut. 3. és *Schlesinger Izidor* fűszerkereskedésnél Eszterósi tér.

Trodai napló!

előnyomott kelettel, minden napra 1 lap.

Ára 2 korona.

Kapható: **Fischel Fülöp Fia**

könyv- és papirkereskedésében

Nagykanizsán.

50 korona hetibér

vagy 50-60. jutaléket

kap mindenki, aki aluminium-gyártmányaim

terjesztését és eladását átveszi.

A képviselet melékfoglatkozásképp is átadatik. Aluminium árak könnyen eladhatók.

Nagyszerű karácsonyi ajándékok.

Felvilágosítás és minták ingyen. Érdeklődjön mindenki.

Hrubby Finlon Plüglitz, Morvaország.

**Ideggyengesegek
Verszegenyseg**

a leghatékonyabban alkalmazható

Guberforrás

Visével hasonlított kúra által, mely könnyen emészthető természetes ásványi, vasas víz. Orvosiilag legjobban ajánlva.

Kapható az összes gyógyszerárakban, drogériákban és ásványvíz-kereskedésekben. Brodskén ingyen.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemmel

Ingyen és bérmentve küldöm meg

aki címet tudatja. — Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőből a világhírű Delawareből 1 1/2 millió készlet. — Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: **Szűcs Sándor** a szőlőtelepe Bihardioszeg.**„Altwater“ likörgyár Gessler Siegfried**

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg és fenségének kamarai szállítója

BUDAPEST.

Ajánlja „Altwater“ likörjét

és minden egyéb finom likör készítményeit valamint a legutóbbi termékeiből ezúttaliban

málnaszörpöt.

Stec'kenpferd**Liliumtejszappan**

Testbőrre a legenyhébb szappan.

1043

Tüdőbetegek, gyomor, bél, vesebetjések, köszvényesek megmentője a legegészségesebb üdülő-asztali ital

**MÁLNASI
Sicilia**

ARTEZI GYÖGYVÍZ

KAPHATÓ MINDENUTT

FŐ-**BRÁZAY KALMÁN**

RAKTÁR BUDAPEST VIII. JOZSEF KORUT 37/39

Orvosfanarok véleményei hasznalati utasítás minden üveghez van mellékelve

Védjegy: „Horgony“**A Liniment Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított háziasszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító erőszak bizonyult károsítást, szédülést és meghűléseket, bedörögölést, sőt kólikát is megszüntetve.

Figyelmeztetés. Különböző hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosnak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyével és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és üvegtől minden gyógyszerárakban kapható. — Főraktár: Török István gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárak az „Arany országhatár“, Prágában, Elmaböthstrasse 5. nos. Mindennapi szétküldés.

LEOPOLD GYULA

Birtokos iróddja által
Budapest, Királybörzsönyi út.

GARVENS-SZIVATTYÓK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan!

Garvens-szivattyut

Garvens-művel, WIEN XX/2.

Levélzés magyarai és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemmel, békeményedést
szonnal eltávolít a Kaiser-féle

TYUKSZEMHALÁL

Ára 70 fillér.

A legjobb és legértékesebb
posztorszag az

ERŐ SÓSORSZESZ

Ára 2 K, 1 K és 50 fillér.

Posztja szabítja utánvét mellett a
KOSMOS vegyérték és kör-
metikai laboratórium

GYÖR, BAROSS-UT

Csemegé-konzervek

BARTA-JÓZSEF eredetű gyöngyhalás, halak, székelyk, csomók, káposzta, konzervek, nemcsak borsosak, hanem legkülönbözőbb ízűek is.

BÉLHURUT

Árnyékolt, gyomor- és legelő gyöngy-
szor és BARTA-JÓZSEF fekete áfonya-
gyöngy, kapható gyógyszeresze-
rben, a legelső és legelső borsosak közül
első és első minőségű készítmények is.

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Borsod-Abaúj). - Kérjen árjegyzéket!

VÉRZSÓRÉNYTÉRŐ, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESBŐ
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle**

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősítő, gazdítja a vért.

És 100g Ára 2.50 kor. Nagy 500g 6 kor. Kapható gyógyszeresze-
rben és Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálrier-út.

PLATSCHEK VILMOS

elismert legolcsóbb, legaroldebb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha Áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI

lányképző és testmozgás műtermében

BUDAPEST, VII., BAKÓCZI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészi
kivitelben lányképző és testmozgás-
és olajfestményeket. Másolatok szíjakra,
báronyra, fűző, metálcsontra stb. Szíjok, fűzők, stb.
melyek övegfestményekkel. Porcelánba ágyalt lányképek ór-
kővekre stb. Mirel küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

**DIGESTOL
GLÜCK**

Bolton 2 kor.

Postai szállítást a „FELKAI-KONSZERV”-GYÁRVAL
BUDAPEST, KIRÁLYBÖRZSÖNYI-ÚT 42
Kapható minden gyógyszeresze-
rben és Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálrier-út.

Meglepő haladás!

FICHTENIN

A legújabb, szabaddalág vértel, mely mindenféle vér-
get a testben és az agy, mint mindenféle borsó, vért-
et levősebb és egyéb borsó- és vörösvérsejt-készítmény áll-
késztet és az első próbát azonnal megérinti.

Legújabb és legújabb vörösvérsejt- és borsó-
készítmények közül az első próbát azonnal megérinti.

Készítmények közül az első próbát azonnal megérinti.

Vasárnaponként Magyarországi vörösvérsejt-
DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-utca, 26. - Telefon 21-21.

BOGDANY

Szerencsésje páratlan!

Vásároljunk osztály-
sorsjegyet csakis

BOGDANY S.

Magyar sorsjegytörzs r.-t.-nál

BUDAPEST, KÁROLY KÖRUT 20

**Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA**

5 nap alatt mindenki
Tízleves K 1-50

Dr. KOVÁCS gyógyszerész

Budapest, Gábor-utca 17.

„Tízleves-készítmény” ingyen.

Ha fáj a feje használjon
szonnal

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást meggyógyít.

1 doboz 1 kor. 50 fillér. - Minden gyógyszeresze-
rben és Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálrier-út.

BERETVÁS TAMÁS KISPEST, 1000

Postai szállítást 5 doboz vörösvérsejt-
készítmények között.

PARIS

Szállás: 1000 Ft

Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.

100 szoba 2-3 K-ig kapható. Kiszolgálás
a legújabb és legújabb. Vízvezeték
szolgáltatás az összes pályaudvarnál és
hallás felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 30. SZ.

Elsőrendű konyha! Raporta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

homoptimal rendelő-helyzet

1000 belvárosi
szállás felé

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szállás felé

1000 belvárosi
szállás felé

Budapest, Váci-körút 18. sz.

21583 szám.
1908.

Pályázati hirdeteméy!

Zalavármegye alispánjának 1908. évi október hó 13-án kelt 18857 sz. w. rendetete alapján Nagykanizsa rendezett tanácsu városnál megüresedett évi 2000 korona fizetés, 400 korona lakáspénzzel javadalmazott II. ik közigazgatási előadó tanácsosi állásra, 900 korona évi fizetés, 200 K évi lakáspénzzel javadalmazott kultúr tanácsosi állásra, 1500 korona évi fizetés számtiszt és közigyám állásra — továbbá ezen állások betöltésé folytatán megüresedhet egyéb állásokra

pályázatot hirdetek;

felhívom mindazokat, kik ezen állásokat elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket a városi tanácshoz folyó évi november hó 24-ik napjáig adják be, esetleg a választás napján a kijelölt választmány előtt jelentkezzenek.

Nagykanizsa, 1908. október 23.

Vécsey
polgármester.

Angelica-Veilchen-Glycerin-Seife
Gottlieb Taussig
Karl Felz und Benner Carlstrasse
Wien.

Kapható minden drogeriában, és illatszerekkereskedésben
gyógyszertárban.

RUM

1 liter 90 krajcár

KÁVÉ

(kitünő karlsbadi keverék)

1 kilo frt. 1.60

Naponta frissen pörköelve

1 kilo frt. 2.10.

DROGERIA a „Vöröskereszt”-hez Nagykanizsán.

DOHÁNYZÓK
tegyetek próbát az egyedül létező
édesített

Roselle
cigaretta-papirossal.

Kellően édes ízével eltünteti a dohány maró nikotinját.

Tóth József utóda.

Bazsó József
kovács és kocsigyártó Nagykanizsa, Teleky-ut 6.

Elvállal minden — a kovács és kocsigyártó szakmába vágó — munkák elkészítését, kocsik javítását, tisztítását és átalakításokat a legzsebb és legjobb kivitelben. **Rak táron tart könnyű és divatos új kocsikat.**

RETHY BELA
CIGARETTA
PEMETEFÜZUKORKA
BÉKÉSCSABAN
ÁRA 60 FILLÉR.

öngyógyítás, reketség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle cukorkánál

Yásárlásnál azonban vigyázzunk jól és határozottan „Réthy”-felét kerjünk mivel sok haszontalan utánzata van

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-féle fogadjunk el!

Egy és két éves
szőlő-oltványokról,
hülönfőle sima és gyökeres vaduészőből szőlő kímutatás megjelént.

Rivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a

Vállalati szőlőtelep
Billéd, Torontál-megye.

A Röttig-féle Nyugatmagyarországi
KERESKEDELMI CIMTÁR

tartalmazza Sopron-, Vas, Zala és Moson-vármegyék pontos leírását, valamint Sopron szab. kir. városának teljes lakjegyzékét. Ugyanintén Nagykanizsa városát is bőven leírva. Megjelenik 1. évi december elején. Ára (már most megrendelőknék) 5 korona, a pótljegyzékkel együtt, mely 1909. évi június havában grátis küldetik meg. — Kereskedőknék, és közhivataloknak elsőrangú és nélkülözhetetlen kézikönyv.

Kiadja: **Röttig Gusztáv és Fia cég**
SOPRON.

**Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző-
eladási hirdetmény.**

A nagyméltóságú Földművelésügyi Miniszterium 60900/1908. számú szokványrendelete szerinti válogatott első osztályu sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vaduésző, valamint ugyanily alanyokról nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb hbr és csomogó faja

gyökeres, fás és zöldoltványok ugyanintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymértékben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,
Tapolca, (a Balaton mellett).

Házeladás.
Nagykanizsán egészséges helyen egy **magán uriház**
2 utcai, 2 udvari szoba, veranda, konyha, mosókonyha, istálló, egy udvari kis szoba konyhával, kert vagy kert nélkül

szabad kézből eladó

Értekezhetni a házi gazdánál
Kossuth Lajos-tér 8. szám.

Még azok is, kik éveken át mási használtak, meghódította a valódi

Erő
sósorszesz,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos házi szerzéstől várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősíti és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.
Rapható mindenütt 30 f, 40 f és 1 koronás üvegekben. Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvételre, vagy a pénz előzetes behirdése után

KOSMOS labororium Győr.
Rapható mindenütt. **Főkereskedő Nagykanizsán: Schwarz és Tauber uraknál.**

Legelőcsőbb és legjobb hatású **HASHAJTÓ.**

Neustein Fülöp hashajtó labdaccai

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULÁI)
felülmulja minden tekintetben a használó késztetése nyeket. Fentli szer mentes minden káros alkalmatástól, a legjobb sikerrel használják az alacsony bántalmával, könnyű székletet szerez, vérkeringést egy gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb.

SZEKEREKEDÉS
legyőzése, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, 2 doboz 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona.

A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzatoktól óvakodjunk Neustein Fülöp hashajtó piluláit csak akkor vásárolni, ha minden dobozon a törv. bejegyzett Szent Lipót védjegy és Fülöp Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A kereskedő törv. által védett csomagjainkon óránkra rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerész Szent-Lipóthoz
Wien, Pflanzengasse 4.
Rapható E.-Közlekedés Buda Péter és Bona Lajos gyógyszerészeknél.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hazhoz hordva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.-
Félévre	6.-
Egész évre	12.-

Postai szétküldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.-
Egész évre	18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, béli kimutatások és magán-közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzés az esküvel értesítések díja 5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feladós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: REVÉSZ LAJOS.

Az új bortörvény.

Nagykanizsa, november 16.

Már évek óta mindinkább tapasztaltuk, hogy mai bortörvényünk nem felel meg céljának, s hogy annak számos intézkedését szigorítani kell, amint ezt a többi bortermelő országban is tették.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter felismerte ennek szükségét és benyújtotta az új bortörvényt a képviselőházhoz.

A képviselőház a törvényjavaslatot előreláthatólag sürgősen le is fogja tárgyalni, úgy, hogy az új bortörvény igen rövid idő alatt, mindenesetre még ebben az évben életbe is lép.

Az új törvényjavaslat a borhamisításnak és hamisított bor forgalombahozatalának tilalmazására szól és oly mélyreható, lényeges módosításokat tartalmaz mai bortörvényünkkel szemben, amelyek a hazai bortermelés és a reális borkereskedés jogos érdekeit hathatós védelemben fogják részesíteni s a melyektől a borértékesítés és borkivitel ügyének felleundulását is joggal remélhetjük.

A régi bortörvény azon rendelkezései, melyek a szesz, cukor és mazsola használatát eddig csaknem korlátlanul megengedték, nagyon sok bajnak voltak az okozói és nagyon megnehezítették a jobb minőségű boroknak különösen a hegyi boroknak, valamint a jobb homoki boroknak megfelelő áron való értékesítését is. A vevőknek ugyanis a helyett, hogy az ilyen jobb minőségű borokat, azok természetes cukor, illetve szesztartalmának megfelelő áron vásárolniuk meg, eddig sokkal jobban kifizette magát a legsilányabb minőségű borok észszeszvásárlása, mert ezekhez igen olcsó áron jutottak s azokat szesz, cukor és mazsola-szóó felhasználásával tetszésük szerint javíthatván, belőlük aránylag csekély költséggel jobb minőségű és finomabb borainkhoz hasonló bort állíthattak elő. E miatt a jobb borok különösen a hegyi borok általában csak nyomott áron voltak értékesíthetők, mert a vevő az azok jobb minőségének

megfelelő árkülönbözetet rendszerint nem fizette meg.

Másrészt az említett anyagok használatának megengedése eddig nagyon megkönnyítette a borhamisítást szinte csábított a borhamisításra, mert az ezen anyagokkal kezelt bort vízzel való hígítás útján bizonyos mértékig szaporítani lehet, anélkül, hogy ez akár vegyelemzés útján, akár más módon, mindig felismerhető, ill. megállapítható lenne.

A szeszezés eltiltásának s a cukrozás szigorú korlátozásának és ellenőrzésének kétségkívül az lesz az eredménye, hogy a silányabb, gyenge borok feljavítása csak az erősebb és értékesebb borokkal való házasítás útján lesz lehetséges s ennek folytán az ilyen jobb borok, különösen a magas szesz-tartalmú hegyi borok iránt tetemesen emelkedni fog a kereslet. Ez pedig nagyon kívánatos, mert eddig — amint azt az ideai szüret után is sajnósan tapasztaltuk — épen a jobb borok értékesítése járt a legtöbb nehézséggel.

Az új bortörvényjavaslat benyújtásával a magyar szőlőbirtokosok egy régi óhajtásának tett eleget Darányi földművelésügyi miniszter, amennyiben a törvényjavaslatban tervezett rendelkezések általában megfelelnek azoknak a kívánásoknak, amelyeknek bortermelőink ismételtlen kifejezést adtak s amelyeknek teljesítésétől bortermelésünk érdekeinek hathatós védelmét, borértékesítési viszonyainak javulását, s borkivitelünknek, valamint általában szőlő és borgazdaságunknak felleundulását bizton remélhetjük.

A törvényjavaslatban tervezett rendelkezések egyaránt fogják szolgálni, mind a tisztességes termelőknek, mind a fogyasztó közönségnek az érdekeit, minél fogva azokat melegen üdvözljük s az új bortörvény sürgős életbeléptetését ószintén is óhajtjuk.

A kiváló bőr- és lúhiumos gyógytorna

SALVATOR

Vese- és hólyagbetegségek, húgyúti, vesekőbetegségek és húgyúti vérszármazékú kórtól való védelem.

Természetes természetes anyagokból.

Készítők: Dr. György Ábrahám és Dr. György Ábrahám

Budapest, V. kerület, Rózsák t. 11. sz. 11. sz. 11. sz.

Állami tisztviselők lakpénze.

Nagykanizsa a harmadik bérosztályban.

— Saját tudósítónktól. —

Az állami tisztviselők és szolgák eddigi és az általános lakbérdrágaságnak már meg nem felelő lakbérét a kormány november hó elsejétől kezdve felemelte és a lakbérállomását hét osztályba sorozta. Az első osztályba sorozott budapesti fiemel alkalmazottak ezt a magasabb lakbért a napokban már fel is vették, a vidékiek azonban ez év végéig aligha fogják megkapni.

A vidéki lakbérek a fővárosihoz lesznek viszonyítva és pedig annak 90, 80, 70, 60, 50 és 40 százalékát fogják képezni, vagyis a fizetési osztályoknak megfelelően a következő kimutatás szerint.

Fizetési osztályban	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
IV.	2700	8400	2100	1800	1500	1200
V.	2250	2000	1750	1500	1250	1000
VI.	1800	1600	1400	1200	1000	800
VII.	1440	1280	1120	960	800	640
VIII.	1170	1040	910	780	650	520
IX.	900	800	700	600	500	400
X.	810	720	630	540	450	360
XI.	720	640	560	480	400	320

állásuknál és szolgátnál) 360 320 280 240 200 160

Az állomáshelyeket tíz évenként a pénzügyminiszter sorozza a 2-7 osztály közül ebbe, amelyben a IX. fizetési osztályra nézve megállapított lakpénz megfelel az illető állomáshelyen a tisztviselő lakásokra alkalmazható lakásért.

Ugy értesülünk, hogy a miniszter Nagykanizsa városát a harmadik lakbérdrágában helyezte, mint ezt a minap már jeleztük is. Erre vonatkozólag a város nem kapott ugyan még értesítést, de a miniszteriumban járt egyik nagykanizsai állami tisztviselő olyan felvilágosítást kapott, amelyből bizva lehet a második lakbérdrágába helyezése következtetésünk.

A pénzügyminiszter még ki sem adta a rendeletet, hogy melyik város mely osztályba fog tartozni és máris annyi kérvény és beadvány érkezik, melyben az érdekeltek a magasabb lakbérdrágába való sorolásért folyamodnak, hogy — mint a fővárosból jelentik — újabb adatok beszerzésére lesz szükség és az egész beosztás új munkát igényel. Mindazonáltal az illetők visszahatólag november elsejétől meg fogják kapni a felbecsült lakpénzt.

Sirolin

Használati utasítások és a betegség megelőzése a kórházban, otthonban, általánosan.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köbögés, skrofulozis, influenza

Mindegyik értékesítés utánzárólag is kifizetés, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

Roche

Használati utasítások és a betegség megelőzése a kórházban, otthonban, általánosan.

A csáktornyai tüntetés epilógusa.

— Saját tudósítónktól. —

Mindnyájunk élénk emlékezetében van még az a botrányos tüntetés, mely múlt év július hó 7-án játszódott le a csáktornyai pályaudvaron. E napon ugyanis a csáktornyai vasuti állomás helyiségekben és a nyílt pályaudron dr. Verhánics Ferenc varasdi országgyűlési képviselőnek elutazása alkalmával horvát kísérei a politikai tartalmú beszédre nemcsak tetszényilvánítták és ének-lés által, hanem magyar földön a magyar kormány tagjait és a horvát bánt gúnyolódó szavakkal, gyalázó kiáltásokkal botrányos lármát és csendháborítást és a pályaudvaron levő közönséggel dulakodást idéztek elő. Ezen ügy annak idején az egész országban szenzáció esemény számba ment.

A csáktornyai járás főszolgabírája, egy megyei szabályrendeletből kifolyólag még m. év szeptember hó 5-én meghozta az ítéletet a meg-ejtett és eskü alatt tett tanúkihallgatások után a tüntetés alkalmával letartóztatott 18 varasdi lakos mindegyikét a megyei szabályrendeletbe írtak kibégésében vétkeinek találta és azért Milesetics Iván a Koh Dragutin vádlottakat mint főkolompókat 100-100 kor., a többieket pedig f. jenkint 70-70 kor. pénzbírságra ítélte. Horvát testvéreink az ítélet ellen Zala vármegye alispánjánál, mint másodfoku hatóságnál fellebbezést jelentettek be. A vármegye alispánja azonban 1907. év október hó 28-án 20023 kih. sz. a. hozott végzésével a csáktornyai járás főszolgabírája első foku ítéletét jóváhagyta. Azonban a vád ot-tak a pénzbírságról mit sem avartak halálni. Tovább szöttek a dolgot, fellebbezéssel áiték a m. kir. belügyminisztériumhoz.

Most végre ez is döntött. F. év szeptember hó 16-án kelt 3629/VI.-b. kih. 1908. számú végzé-sével értesíti Zala vármegye közönségét, hogy a „vádlottak fellebbezése folytán a kibégési ügy felülvizsgálatán, a következő III. foku ítélet hozatott: a vármegye alispánja által 1907. október 28. napján kih. sz. a. a csáktornyai járás főszol-gabírája első foku ítéletének helybenhagyásával a hozott másodfoku büntető ítélet indokainál fogva helyben hagyatik oly változtatással, hogy Madics Antal, Kénfeli Iván és ifj. Ványek József panaszoltakra kiszabott büntetés figyelemmel büntetlen előéletükre és fiatal korukra szemé-lyenkint 20 koronára leszállítatik, melyek helyé-be nem fizetés esetén 1 napi éjszára lesz. Igy tehát végleg lezárattak a horvát tüntetés aktái is a bírság, hogy ezek után nem igen lesz kedve egyik vagy másik varasdi porvátának Csák-tornyai magyar földön téniszni a magyar állam eseme, a magyar törvények ellen.

A somogyi Jäger Marik.

Tömeges mérgezések.

— Saját tudósítónktól. —

Kaposvári tudósítónk jelenti:

Szomorán jellemző a somogyi nép er-kölcsének folytonos, sőt rohanó süllyedésére, újabb és újabb olyan bűnöket fedez fel a ha-tóság, melyek a lakosság pusztulására ve-zetnek.

Annak a maroknyi lakosságnak, mely az egyke és a trachoma pusztításai dacára is életerős, munkaképes maradt: létét, sőt életét támasdta meg a Jäger Máriaék tömeges elszá-porodása.

A Somogyvármegyében előfordult halálo-zásokról vezeteli kimutatásban újabb-nagy-gyon gyakran fordult elő a hirtelen haláleset

megnevezés. Életerős, mondhatni ifju, vagy jávakerbéli emberek haltak meg máfól hol napra, a bűnös könnyelműségől vagy valami külső jelenség hatása alatt minden további vizsgálat nélkül, mint hirtelen elhunytakat vezették ki az élők lajstromából ezeket a megölt, megmérgezett embereket.

Néhány hónap előtt feltűnt valakinek a hirtelen halálesetek szokatlauul nagy száma s felhívta e körülményre a hatóságok figyelmét. Közben névtelen feljelentések is érkeztek, hol egyik, hol másik hatósághoz, ugy, hogy a hirtelen halálesetek nem egészen természetes volta milderősebb gyanuval töltötte el a nyomozó hatóságokat.

Hosszu, kitartó nyomozás, megfigyelés, kutatás után végre több olyan eset nyomára jutottak, melyek kétségkívül megerősítették a gyanut. A megfigyelések során megdöbbentő bizonyítékokat szereztek arra nézve, hogy egy mérgekeverő banda működik Somogy-megyében.

Ezen a nyomon folf tovább a vizsgálat, melynek eredményeké két mérgekeverő asz szony már az ügyesség fogházában várja a büntető igazságszolgáltatás ítéletét.

Ujabbban ismét 8-10 esetben nyomoznak a hatóságok nagy erővel a ahogy a jelek mutatják: rövidesen nagy meglepetések és szenzációk letartóztatások várhatók.

Eddig már behízonvult, hogy Földi Andás 35 éves potolyi és Szári V. udel udvárhelvi gárda mérgezés áldozatai lettek. Az utóbbit a felesége, Földi pedig egy Vas Mártonné nevű asszony és ennek leánya mérgezték meg.

Hírek.

— **Kamarai közgyűlés.** A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara holnap, e hó 17-én délután négy órákor közgyűlést tart, melyen többek közt tárgyalni fogja a Franck féle pótkávépar ügyét, a vasárnapi munkaszünetnek az új év előtti vasárnapon leendő felfüggesztése tárgyában érkezett kolozsvári átiratot, a marosvásárhelyi kamarának az országos iparos és kereskedő segély- és nyugdíjpénztár felállítására ügyében küldött átiratát, a borítaladó eltörlésének ügyét, a kamara jövő évi költségvetését és tagokat küld a törvényhatóságok ipartanácsába.

— **Nemességát ruházás.** A hivatalos lap szombati számának közlése szerint a király megengedte, hogy Pleheisz Gusztáv nagykanizsai 20. honvéd gy. e alezredes történt örökbefogadás útján a Kövesdi Boér család nemességét a kövesdi előnévvel, a Pleheisz név elhagyásával viselhesse.

— **Gazdasági takarék tőkefelelőse.** Mint értesülünk, a Zala megyei Gazdasági Takarékpénztár részvenytőkefelelőselelési akció-ját a legszebb siker koronázta, amennyiben az összes kibocsájtott új részvények a legf-nyesebb konjunkturák mellett találtak elhelyezést.

— **Uj kerületi orvos.** Dr. Milhofer Ignác légrádi orvost Jász Nagykun-Szolnok megyébe Kötelek székhelyvel kerületi orvossá kine-vezték.

— **A zalaegerszegi főrabbi jubileuma.** A zalaegerszegi izr. hitközség által Engelsmann Izrael főrabbi ötven éves papi jubileuma alkalmával rendezendő ünnepélyre a következő meghívót bocsátották ki: Ez az év ötvenedik esztendeje annak, hogy érdemes lelkipászto-runk, főtisztelendő Engelsmann Izrael főrabbi ur, községünkben papi hivatását odaadással

és hivatottággal teljesíti. Ebből az örvende-tes alkalomból az elűlított előjáróság 1908. évi november 25 ik napján jubiléus ünnepsé- get rendez. Zalaegerszeg, 1908 ik évi novem-ber hó. A zalaegerszegi izr. hitközség előjáró-sága nevében Boschán Gyula elnök. A jubi-leumi ünnepek sorrendje: 1. Háladó Isten-tisztelet. Kezdeté délután pontban 2 órákor. Az ünnepi szónoklatot tartja: Dr. Hevesi Si-mon ur, budapesti főrabbi. Az ének-zámokat ellátja vármegyénk szűlőtte: Gutmann Béla ur, bécsi főkantór. Az I-tentisztelet után: 2. Disközgyűlés a városháza tanácstermében. 3. A hitközségnek és a jó ékonyság egy etel-nek tisztelgése a főrabbinál.

— **Gyászrovat.** Matolcsy József somogy-szentmiklósi körjegyző szombat délután 41 éves korában meghalt. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvétellel.

— **A kereskedő ifjak estélye.** A nagy-kanizsai kereskedő ifjak önképző köre szombat este igen sikerült estélyt rendezett. Az estély műsorát Révész Pál ötletes felolvasása vezette be, mely a közönséget állandó derűlttségben tartotta. A nagyon szellemesen megirt felolvasást élénk tetszéssel fogadták Pártos Sándor-Poe Holló című költeményét szavalta, Gróf Jenő kuplékat adott elő, Braun Imre pedig monológot, Brun-csics József és Ehrenstein K. énekdrámai is let-zettek. A közönség nagyon kedélyesen töltötte az estélyt.

— **A hivatalos lapból.** A király Fodor Ottokár sásdi járásbírói jegyzőt (volt nagy-kanizsai törvényszéki jegyzőt) szentlőrinci albiróvá nevezte ki. — Pallini báró Inkey Józsefnek a kamarási méltóságot díjmentesen adományozta. — A zalaegerszegi pénzügyigazgató Gergulecz Sándor zalaegerszegi díjtalan adóhivatali gyakornokot ugyanonoda díjas gyakornokká kinevezte. — Tausz Izidor tapolcai lakos nevét Forgácsra magyarosította.

— **A vajda nem haragszik.** Ezt az apró-ságot Eötvös Károlyról fővárosi tudósítónk közli:

Eötvös Károly beszéde után, melyet az ellenzék megbízásából mondott el, a folyosón odament Szatrecsányi György s megkérdezte tőle:

— Miért voltál ma oly szokatlanul enyhe, Károly bátyám?

— Nem lehet az ember mindig goromba. De nem is lett volna érdemes. E szembe jut, hogy egyszer a főváros közgyűlésén hogyan bántam a zsidókkal, akik önértzet nélkül vis-selkedtek. Másnap odajött hozzám Tencter Pál és szemrehányást tett nekem a zsidók nevében.

— Aztán dühöseks vagyok rám? — kér-deztem tőle.

— Dühöseks nem voltunk — felelte Tencter — mert nagyon meg kell gondolnia a zsidó-nak, mielőtt dühbe jön.

Eötvös Károly mosolyogva fejezte be elő-adását:

— Most én, mint mellőzött ember szintén zsidónak érzem magam, kinek nagyon meg kell gondolnia, mielőtt dühbe jön.

— **Öngyilkossági kísérlet a fürdőben.** Tegnap délelőtt egyik nagykanizsai fürdőben egy Kövesdi Károly nevű okleveles jegyző akart az élettel leszámolni, azonban az öngyilkossági kísérlet sikertelen maradt. Kövesdi nagyon hányatóf-életű ember. Tizenegy év alatt tizenhárom községben jegyzősködött. Legutóbb a zala megyei Nagybákonakon. Itt sem volt maradása s mióta Bakónakról eljött, nagy nyomorban silylődött. Valószínűleg a

nyomoruság vette életkedvét. Tegnap megjelent az egyik fürdőben a kádfürdőt rendelt. Ugy látszik, maga sem bizonyított öngyilkossági kísérletének sikerében, mert soká alkudott a fürdő ára felett. Midőn aztán magára maradt, balkarján fölívta az ereket és megeresztette az összes vízcsapokat. A fürdő személyzete nemsokára azt vette észre, hogy a szobából víz folyik ki. Zörgöttek az ajtón, de Kövesdi senkit sem akart bebocsájtani. Erre rátörték az ajtót s a még mindig nyitott csapokat elzárták. Orvost hívtak, majd a rendőrségre küldték, mely a szerencsétlent elszállította a kórházba. Állapota nem veszélyes.

Leányok. Bő aratása volt az éjzaka a rendőrségnek. Amerre mentek, mindenütt rosz utra tért leányokra akadtak, kik közül ötöt bekísérték a rendőrségre. Az előállított leányok közül a legfiatalabb 14 éves, a legidősebb 56 esztendő.

Utsai harc a katonákkal. Nagy riadalom volt az éjjel a honvédkaszárnya táján. Egyik Petőfi-utcai kocsmában tíz részeg legény belekötött három houvédbe, kiket megszalasztottak s a kaszárnyáig üldöztek. Itt az őrség nem tudva mire vélni a nagy kavardást lövéssel jelt adott, ami még nagyobb rettegésbe ejtette az utca lakóit. Végre a katonai őrség körülvette a duhaj legényeket és szétverte őket. Most a rendőrség vonja őket felelősségre.

Kiaknázatlan kincsek. Sok kiaknázatlan kincse van még Magyarországnak, de nem tudunk vagy nem akarunk rátalálni. Érdekes bizonyítéka ennek az az eset, amelyet a Kisbalatonban termő sás kibaszálásáról írnak. A jelen év tavaszán Vörs községbe egy véletlenül odakerült egy olasz gyáros s gyékényt keresett. A község mellett elterülő Kisbalatonban találta is. A Festetics-urodalom bérletjéről 200 koronáért kivette a Kisbalaton egy részét, hogy a nád közlül a gyékényt, a sást szedhesse. Az ő asz gyáros 12 olasz, 100-150 vörsi munkással szedette egész okt. 15-ig a gyékényt. Sőt az olasz gyáros kijelentette, ha 10 évig a gyékény szedést bérletileg kivethetné, ő kész volna Vörsön gyékényfeldolgozó gyárat építeni, hol évenként 2000 embert tudna foglalkoztatni. Több mint 15 ezer K. hagyott a községben, aminek az volt a hatása, hogy a nép adóját már egészen befizette. adósságát törlesztette a hitelszövetkezeti takaréokban pedig szép kis összeget gyűjtött össze.

A balatonparti vasut menetrendje. Az épülő balatonparti vasut menetrendjének megállapítása iránt most folynak a tárgyalások. Árvay Lajos altábornagy a MÁV. kiküldöttjeit arra kérte, hogy Zalaegerszeggel—Ukon keresztül létesítsék naponkénti összeköttetést. A kiküldöttök azt állításkba helyezték. A közigazgatási bizottság az összeköttetés létesítése érdekében felírta kereskedelmi miniszterhez.

Hova vitték az ágyukat? A múlt héten két külvonaton is ment a Boba—csáktornyai vonalon, amelyek ágyukkal voltak megrakva. — A háborús hírek folytán természetesen mindenki azt hitte, hogy a haláltokádó szörnyetökeket Belgrád alá viszik a szerb disznókereskedők fékentartása végett. Amint azonban illetékes helyről tudjuk, az ágyukat nem a harcra, hanem azokhoz a tűzvezredekhez vitték, amelyek új ágyukkal lesznek felszerelve. Ezek tehát ama bizonyos ágyukból valók, amelyekre a delegációk által megszavazott milliók keltenek.

Leesett a vonatról. A ma reggeli 201. számú gyorsvonatról Kotor—Alsódombornál lomás előtt leesett *Kohantek* Lajos budapesti

kalauz. A szerencsétlenül járt embert hazaszállították Budapestre.

Kincses kalendárium 1909. évr. Ezen új kötetnek irodalmi része is nagyon érdekes és változatos. Az emberi tudásnak alig van olyan területe, melyre a „Kincses kalendárium” ki ne terjedne. — Ezen új kötetben is megnyilatkozik a kincses kalendárium készítőinek az a törekvése, hogy minden évben még többet még tökéletesebbet, még szebbet és még érdekesebbet nyújtsanak a közönségnek mint az előző esztendőben. — Ára 2 korona és kapható Fischei Pál Fia könyvkereskedésében Nagyvácsán.

TÜZIFA. III. oszt. (tuskós) tűzifamat míg a készlet tart, ölenkint, illetve 4 köb méterje 33 koronáért házhoz szállítva árusítom Strem Károly Nagykanizsa.

Dr. Rothschild Jakab

ügyvéd irodáját
Sugár-ut 12. szám alá, a Blumenschein-féle házba helyezte át.

Angol-kór.

Ami kiváló és koncentrált táplálék a mely a SCOTT-féle Emulsio-ban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és sűrűvé válik.

SCOTT-féle Emulsió
hatása alatt, rohamosan javul és az angolkóros gyermekek époly rózsás és viruló arczintet kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok a londoni ajánlják a

SCOTT-féle Emulsió
Egy eredeti üvegcára 2 K 50 fillér.
Kapható minden gyógyszertárban.

Figyelem! Figyelem!
Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujonnan kezdődő sorsjáték húzása már
f. évi november hó 19-én és 21-én kezdődnek,
s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb számu osztálysorsjegyek csakis
Milhoffer Kálmán
sorsjegyi irodájában Cseringery-ut Rosenberg házban kaphatók, tehát igyekezzék mindegyik szerencsésjét egy-sorsjegy bevásárlásával nálam biztosítani.
A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad 1 korona 50 fillér.
Jótevértetek és húzási lapjaitok ingyen!

Nyílt-tér.

Azon alaptalan híreszteléssel szemben, mintha üzletemet el- és átadtam volna, ezennel kijelentem és a nagybecsű közönség tudomására hozom, hogy férfiszabó üzletemet eddigi szolid alapon tovább is vezetem.
Hlatkó János.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsa fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény	736.50
Osztrák hitel	433. —
4%, magyar koronajáradék	92. —
Kereskedelmi bank részvény	3380. —
Salgótarjáni közszénbányarészvény	587. —
Rimamurányi vasút	633.50
Adria tengerhajózás	394. —
Hazai bank	283. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)
Budapest, november 14.

Készáru-üzlet.

A hideg időjárás lefolyása alatt buza 15 fillérral emelkedett.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április	17.83
" " október	10.98
rozsa " április	10.79
" " október	—
szab " április	8.56
" " október	—
tengeri " május	7.56
repcse " augusztus	14.40

Táviratok

és telefonjelelések.

Országgyűlés.

Budapest, november 16. A képviselőház ma Návay Lajos alelnök elnöklésével tartott ülést. Elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg a vesztfáliai bányakatasztrófiáról és előterjesztésére a Ház elhatározta, hogy a nemzet nevében részvétét fogja kifejezni a német birodalmi tanácsnak. — Az elnök felolvasta még Olaj Lajos levelét, melyben bejelenti, hogy karcagi közjegyzővé történt kinevezése miatt képviselői mandátumáról lemond.

A Ház tovább folytatta a főváros fejlesztéséről szóló javaslat tárgyalását. — Mintán Holtay Pál előadó és Wakerle Sándor miniszterelnök reflektáltak az elhangzott beszédekre a Ház a javaslatot általánosságban elfogadta. Elnök az ülést felfüggesztette, majd szünet után részleteiben is megvitaták a javaslatot. Ezután rátértek a kérvények tárgyalására. Nagyobb érdeklődést csupán Zemplénmegyének az önálló bank érdekében történt felirata keltett.

Ezzel az ülést véget ért.

A Ház munkarendje.

Budapest, november 16. A képviselőház holnap nem tart ülést. A Ház legközelebbi ülése szerdán lesz s ekkor megkezdik a költségvetés tárgyalását.

Egy képviselő halála.

Nagyvárad, november 16. Rigó Lajos, s bihari kerület országgyűlési képviselője meghalt.

A plurális választójog ellen.

Frad november 16. Az aradmegyei románok és a szocialdemokraták ma Aradon gyűlést tartottak, melyen a plurális választójog ellen foglaltak állást.

Az új osztrák kormány.

Bécs, november 16. Az osztrák hivatalos lap holnap száma fogja közölni az új kormány kivezetéséről szóló kéziratokat. Az új miniszterek öfelségénél ma letették az esküt.

Vasuti összeütközés.

Budapest, november 16. A keleti pályaudvar előtt a győri személyvonat beleütközött egy tehervonatba, melynek már előbb el kellett volna indulnia a késés miatt állt meg néhány percig. Az összeütközés oly nagy erővel történt, hogy sok kocsi teljesen összetört és három utas megsebesült. A forgalom megakadt. Megállapították, hogy a balesetet egy váltóór mulasztása okozta.

Egy császári ház halottai

London, november 16. Pekingi tudósítás jelenti, hogy az özvegy anyagátszárné nem tudván túlélni fia, a császár halálát, tegnap meghalt. Ujabb jelentés szerint a császár utolsó órái nagyon kínosak voltak és néhány napon át teljes elmezavar vett rajta erőt.

Szerb gazdálkodás.

Belgrád, november 16. Váratlanul leleplezték, hogy Stankovits lóhadnagy, az állami löporvágó igazgatója nagyarányú szikkasztást követett el. A leleplezés kínos feltűnést kelt.

Pénzt, vagy életet.**A beváltott fenyegetés.**

Eszék, november 16. Megdöbbentő eset tartja legalomban Eszék város lakosságát. — Horváth Ferenc dr. ügyvéd minap révtelen levelet kapott, mely felhívja, hogy egy meg-

jelölt címre szonnal küldjön tízezer forint különbben az életével lakói ellenállásáért.

Az ügyvéd persze mosolygott a fenyegetésen, mely azonban borzalmasan bevált. — Tegnap robbanás történt az ügyvéd házában, mely az egész hazát megrongálta és több embert megsebesített. Megállapították, hogy válaki dinamitot helyezett el a pincében s az robbant fel.

TÚZIFA

legjobb minőségű bükkhasábra kapható igen jutányos áron egész vagy fél vasuti kocsi-rakományoként, ugyiszintén raktárból méte-

renként is házhoz szállítva.

KONDOR ADOLF

fabizományosnál Nagykanizsa, Aranv. J.-ut 2. Megrendelések elfogadtatnak még: Kondor Ödön férfi és gyermekkora kereskedésében Fő-ut 3. és Schlesinger Izidor fűszerkereskedésnél Eötvös-ut.

R. Pápai gróf és egyéb

lőrlegnetek. 30 elbeszélés.

Irta: Zöldi Márton. Ára 3 korona.

Szabadságharcunk emléke. Nemzeti dicsmű.

Ára 6 K. hely-ut 3 K.

Ausztria — Magyarország nagy vasuti térképe állomásjegyzékkel. Ára: 2 korona 20 fillár. is

Kapható: Fischer Fülöp fia könyvkereskedésében

Elegáns salon-butor és kristály-csilár

villanyra berendezve igen jó karban tartású használt, féláron eladó. — Bővebbet-Tóth Lajos fodrászüzletében helyben.

Irnokot keresünk

kinek tiszta, könnyen olvasható írása van. Cim a kiadóhivatalban.

Hizott mangalica és berkschire sertések különböző súlyban kaphatók házhoz szállítva 1 koronáért. Cim: Kéri Jenő Nagykanizsa.

Két garnitúra teljesen jó karban levő

nyolezas cséplőgép

kazalozóval eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Fa-eladás.

Az esztergomi főkáptalan Somogyzobi erdejében eladásra bocsátatik mintegy 100 m³ bükk, 40 m³ éger és 10 m³ gyertyánfa rönk. Venni szándékozók ajánlataikat folyó hó 25-ig az esztergomi főkáptalanhoz Esztergomba küldjék be. Minden fánemre külön is tehető ajánlat és kisebb mennyiség is áruba bocsátatik.

Kérdezősködni lehet az uradalmi erdőgondnoknál Somogyzobon.

21583 szám,
1908.

Pályázati hirdetmény.

Zalavármegye alispánjának 1908. évi október hó 13 án kelt 18857 sz. a. rendete alapján Nagykanizsa rendezett tanácsu városnál megüresedett évi 2000 korona fizetés, 400 korona lakáspénzzel javadalmazott II. ik közigazgatási előadó tanácsosi állásra, 900 korona évi fizetés, 200 K évi lakáspénzzel javadalmazott kúltanácsosi állásra, 1500 korona évi fizetés, 300 korona lakáspénzzel javadalmazott számtiszt és közigyám állásra — továbbá ezen állások betöltése folytán megüresedhet egyéb állásokra

pályázatot hirdetek:

felhívom mindazokat, kik ezen állásokat elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszereit pályázati kérvényeiket a városi tanácshoz folyó évi november hó 24-ik napjáig adják be, esetleg a választás napján a kijelölt választmány előtt jelentkezzenek.

Nagykanizsa, 1908. október 23.

x

Vécsey
polgármester.

Magyar királyi állami ménesparancsnokság Mezőhegyesen.

762. ikt. sz. sgüt.

2323

Lóárverési-hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesből az alább felsorolt lóanyag folyó évi december hó 9-én árverés útján a helyszínen eladásra kerül és pedig:

9 darab anyakanca
1 » 4 éves kanca
6 » 2 » »
6 » 1 » »
12 » 3 éves herélt
1 » 2 » »
2 » 1 » »
1 » használati ó

Az árverés kezdete reggel 9 órakor.

Az árverési feltételek a helyszínen fognak a közönségnek tudomására hozatni.

Mezőhegyes, 1908. november hó 10 én.

Magyar királyi állami ménesparancsnokság.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Pálósp Fia könyv- és papír-
kereskedésében, Városház-palota; Ide
intézkedők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához borvén:

Egy hére	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai azbéliárással:

Egy hére	1.20 K.
Negyedévre	4.00 "
Félévre	8.- "
Egész évre	16.- "

Munkások, béli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Előjegyzés és elkészítés díj
3 kor.; előzetesnek 3 koron.

Pósterkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉGE LAJOS.

Kossuth politikája.

Nagykanizsa, november 17.

Ágyban, párnák közt fekvé, Kossuth Ferenc az igaz függetlenségi politikának gyönyörű ígét hirdette tegnap nála tisztelő híveinek — A test szenvedése nem szerte szárnyát a léleknek, mely magasra emelkedve, áttekintően, tisztán állította a lélegzetfojtva figyelő hallgatóság elé a függetlenségi párt és a magyar nemzet helyzetét és feladatait.

A művészi formájú, mély tartalmu beszéd valóágos tízparancsolatja a hazafiságnak s megragad éles ítéletével, látásának biztoságával s szempontjainak emelkedettségével.

Elveket hirdetni s megvalósításuktól viszarladni: kishitűség. Elveket fenntartani, de a kínálkozó lehetőség szerint meg nem valósítani: oktalanság. Kivánni mindent s el nem fogadni a valamit: bátorság. Mert elvben hirdetni lehet mindent, de valóra váltani minden elvet a gyakorlatban egyszerűre nem lehet. — Minden elgondolható eseménynek egyszerre való megvalósulására nem ad példát a történelem. Kockázatni az elérhetőt azért, a mi elérhetetlen: könnyelmű-játék a ránk bizott érdekekkel.

A bőcseségnek, a politikai lehetőségek biztos megítélésének ilyen gondolatai vonulnak végig a függetlenségi párt vezérének megkapó beszédén, a mely Kossuth Ferenc egész egyéniségének és az általa teremtett gyakorlati függetlenségi politikának eddig legtisztább, legszebb megvilágítása.

Régóta tudják mindenek, hogy a függetlenségi pártot az ellensékség mezejéről Kossuth Ferenc vezette át a reális alkotások munkatérére megteremtven a gyakorlati függetlenségi politikát. De soha ennek a politikának alap gondolata, s nemcsak a pártra, hanem az egész nemzetre kiható iránítelve olyan szabatosan, meggyőzően és mindeneknek, még az ellenfeleknek is, — olyan érthetően ki nem fejeződött, mint ma. Az ünnepi pillanat, a hatvannyolcadik születésnap emelkedett hangulatának hatása alatt megragadó erővel szólalt meg az az államférfiu egyéniség, a király szolgálatát összhangba tudta hozni a nemzet és a nemzeti függetlenség elveinek szolgál tával. — És szavaiknak tiszta értelme, formai szépsége és meggyőző ereje lehetetlen, hogy általános hatással ne legyenek az összes pártokra, politikusokra és az egész országra.

Bucusz Hajgató Sándortól.

— Saját tudósítottól. —

— november 17.

Hajgató Sándor neve fényes név volt évtizedeken át Zala vármegyének nemcsak tanügyi köreiben, hanem a nagy társadalomban is; mert a tanításszűg terén, mint a tanítványok részéről mindig rajongásig szeretett és a szülők részéről kiválóan nagyrabecsült tanító s a tanító-egyesületi életben példásan lelkes, egész tanító-nemzedékek lelkét nemesen irányító vezér; az irodalmi terén pedig mint elismert költői tehetség mint éveken át működött újságíró, nevé Zala vármegye kulturtörténetének halhatatlanjai közé írta be elvitathatatlan érdemeivel.

Élete tele volt érdekesebbnél érdekesebb eseményekkel és sok sok küzdelemmel. Különösen a tanítói pályá küzdelmeiből jutott ki neki bőven, mint lángoló lelű, megöröhetetlen akaratu utódörök; de ezeknek a küzdelmeknek keserűségeit ő az írói humor mézével édesítette meg. Egész életét a költészet hívós hatása aranyozta be. Négy kötet költésztényt írt, amelyeknek mindegyikét kedvesen fogadták a látvási lapok bírálatai is. Egy kötet gyermekvers is jelent meg tőle, mely szintén feltűnést keltett a tanügyi körtökben. A Zalának évek során át volt részint belső, részint külső do'gonátára.

A kímélő humoru és erős testalkatu férfiu a múlt évben betegeskedni kezdett és kénytelen volt nyugalomba vonulni.

Kartársai nagy társadalmi ünnepség keretében óhajtottak tőle elbucuzni; amiről azonban Hajgató Sándor egészségi állapotára való tekintettel kénytelenek voltak lemondani.

Nyugalomba vonulása alkalmából dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő a következő elismerő iratot küldte hozzá:

Tekintetes Hajgató Sándor úrnak,
áll. polgári iskolai tanár

Nagykanizsa.

Miniszter ur 1908. évi május 16. én 38. 60. szám alatt kelt rendeletében nyert megbízatásomhoz képest, tekinteteségének, 41 év alatt kifejtett buzgó és eredményes szolgálatáért, Ó Excellenciája elismerő öszöntét nyilvánítom.

Zalaegerszeg, 1908. június 5.

Dr. Ruzsicska Kálmán,
kir. tanácsos tanfelügyelő.

Pályatársai a következő, szép átiratban bucsuztak el tőle:

Tekintetes Hajgató Sándor
nyug. állami polg. leányiskolai tanár úrnak

Helyben.

Tisztelt és szeretett érdemes Kartársunk!

Felgári leányiskolánk tantestülete s folyó tanév elején egy iskolai ünnepélyre késerült s ezen kívánt búcsút venni érdemes Kartársunktól azon alkalmából kifolyólag, hogy 41

évi buzgó tanítói működésének színteréről a jól megérdemelt nyugalomba vonult, s alkalmat nyújtani volt tanítványai közül a jelenleg is tanintézetünkbe járó növendékeknek, hogy körünkől ávozott szeretett tanárunk iránt érzett hálájukat ünnepélyes formák közt nyilváníthassák. Sajnos körülmények közbefőtte azonban megakadályozta tervezett iskolai ünnepélyünk megtartását, s így nem marad más hátra, mint ezen néma sorokkal tolmácsoltatni tantestületünk érzelmelt szeretett Kartársunk távozása felett s kifejezni volt tanítványainak benső háláját szeretett tanárunk iránt az oktatásából nekik jutott szellemi kincseket.

A búcsú mindig fájdalmas érzéseket kelt az ember kebelében még ha csak egy megakadályozott vidéknek mo'duk is istenházadót, amelynek tájait megkedveltük a légtő ében megunkat sokáig jól éreztük; annál inkább, ha olyan társunktól kell válnunk, akivel hosszú időn át megosztottuk a közös cé' felé, s közös pályá mindig meredek és sokszor göröngyös ösvényét. Ámde ezen fájdalom és nyomasztó érzések elcsillapulnak és megnyugvának 'adnak helyet' mielőtt tekintetünket érdemes Kartársunk hosszú tanítói pályafutásának végállomásától a megsitt pályá gyönyörködöttébb tájaira és magaslataira fordítjuk vissza s az időrendben egymás után sorakozó, kiemelkedő életirányítói mozzanatokot képzetünk írtatában, egy összefüggőképpé egyesítjük. Azt látjuk ekkor, hogy ez a pályá, habár küzdelmes, de szép, és az a kép habár itt-ott felhőköt is, de több derűs fé' szletet és mosolygó eget tár elénk. Látjuk a küzdelmeket, de eredményeiket is a fokozatos emelkedésben; látjuk a fárasztó munkát, de nyomában siker és Isten áldása lakad, látjuk és lélekemelő érzelmekkel tölt el a szemlélete, hogy a kitartó és lelkes munkának, melyet a magyar nemzeti köznevelődési ügy szolgálatában a gondószira bizott ifjuság szellemi javának gyarapítására, hazafias érzélete ápolására és erősítésére példás türelemmel, krisztusi szeretettel és passzíván önmegtartóztatással szentelt, — meg van gyűmölése egy egész új nemzedék hazafias nevelésben, fáradozásainak s nyeres jutalma a szülők és a társadalom nagyrabecsülésében, küzdelmeinek diadalai pedig az illetékes legelőbb há'óság kitüntető elismerésében. Azért nem könnyes szemekkel, hanem a győztes harcost megillető ödvöklálással veszünk búcsút érdemes Kartársunk személyében a magyar tanügyi lelkes bajnokától, midőn a szent ügyért vívott harcban végkimerülésig küzdve, kezében a győzelem pálmájával vonul ki a küzde'ők sorából, mert a pálmá nem a város vesztét, hanem küzdelmeinek diadalát jelenti.

Fogadja hát érdemes Kartársunk a legfelsőbb tanügyi hatóság által nyújtott pálmáig mellé tantestületünk szerény, de kellemes emlékektől illatozó koszoruját azon szívből fakadó óhajtsunkkal, hogy az egek Ura áldja meg élete hátralevő napjait minden testi és lelki áldásával s tegye édesse nyugalmat a becsülettel végezt hazafias munka után abban a soha nem szunvadó östudatban, mely keblében ektép sugallja vissza Vörösmarty Póti dalának végső sorait:

..... szentházm
Megfizettem mind, mivel csak
[tartozám.]

Szíves kartársai üdvözlötünk őszinte nyíl-
vánításával maradunk

Nagykanizsán, 1908. évi október hó.

A m. kir. állami polgári leányiskola tau-
testülete nevében:

Dr. Bartha Gyula, Szakonyi Gézáné,
tantest. elnök. tantest. jegyző.

Egy közérdekű ügyről.

A Ferenc-rendi szerzet nyilatkozata.

— november 17.

A plebánia-templom órájának restauráció-
ját illetőleg a helyi érdekű lapok és a m. t.
közönség többszörös felszólalása után bátor-
kodunk mi is szerény véleményünket nyilván-
ítani itt a nagyérdemű »Zala« napilap hasáb-
jaiban.

Hálás köszönettel vesszük a nemes város
közönségének azon kitüntető figyelmét, mely-
lyel bennünket elhalmozni szives volt megje-
lenésünk alkalmával s azon fokozottabb érd. k.
lódását, melynél fogva éber figyelemmel ki-
séri szerény működésünket. Nem tagadjuk,
mint a reform-embereinek úgy szellemi téren,
a lelkük életében, mint saját hatáskörünkben
s az Isten házában ügyében is, elvünk a javi-
tás, újítás, nemesítés, tisztogatás. E nemes
hivatás érdekében nagyobb fokú szellemi áldo-
zatokra is ragadtatjuk magunkat; anyagiakra
azonban — szegény szerzetesek lévén — csak
a megengedett határig, erőnket túl nem ha-
ladó áldozatokig. Azonban saját jog- és hatás-
körünkön kívül álló dolgokban semmiképen
sem intézkedhetünk. Már pedig a kanizsai
plebánia-templom órájának ügye, saját hatás-
körünkön kívül álló osztályba sorozható.

Tanulmányoztuk ezen közérdekű ügyet s
minden kétséget kizáró adataink vannak arra
nézve, hogy az órának fentartása, kezelése a
nemes város tiszte. Bizonyára egy rendezett
tanácsú város kulturális érdekeihez tartozik
az időnek pontos jelzése is. Ezen nemes gon-
dolat vezette a város nagy nevű őseit a múlt-
ban, mikor a szerzetesi jellegű plebánia-tem-
plomba órákat állítottak. Mi több, az óra kezelő-
jének évenként tiszteletdíj címen a városi
pénztárból 50 forintot utalványoztak. Ezzel
hitelesen dokumentálták, hogy az óra ügye,
kizárólagosan saját házkörükhöz tartozik.

Ezen változatlanul fennálló jogszokást
megerősíti azon belügyminiszeri rendelet,
melyben igazl. egészséges jogászi ész nyilat-
kozik meg: »Toronyórák községi költségen
beszerezhetők.« (Bel. min. 12.802/892. sz.)
Tudjuk, hogy a közös javak élvezetéhez, fő-
képp közös kötelességek fűződhetnek. A ple-
bánia-templom toronyórája nem a mi parti-
kularis érdekeinknek eszköze, hanem a város
közönségének közérdeke. Ha a nagyérdemű
közönségnek érdekében áll az óra-ügy, inter-
pellálja meg az illetékes köröket, a várost a
megcsináltatás ügyében. A kanizsai kolostor-
nak nem áll érdekében, mert nem érz hiányát
a toronyórának. B. V.

Sikkasztó adóügyi jegyző.

Törvényszéki tárgyalás Sümegen.

Saját tudósítónktól.

November 9 és 10-én törvényszéki tár-
gyalás volt Sümegen. A zalaegerszegi tör-
vényszék szállt ki Sümegen, hogy ítéletet
mondjon Szűcs Lajos volt sümegi adóügyi
jegyzőről, aki egész sorozat sikkasztást köve-

tett el Közel 100 tanult kellett kihalgatni a
törvényszéknek. Az egész elüljárósgot és
rendőrséget is. Költségek kiméltése, meg, hogy
a község 2 tejes napon át elüljárósg és
rendőrség nélkül ne maradjon, azért szállott
ki Sümegre a törvényszék.

A tárgyalást a törvényszék elnöke, Degré
Miklós dr. vezette.

Az első nap délelőttjét teljesen a vádirat
felolvasása és a vádlott kihallgatása foglalta
el. Az ügyész 48 rendbeli család és 41 ren-
dell sikkasztás miatt emelt vádjai a vádlott
ellen. Az egyes eseteket sorra előadta a
tárgyalás elnöke, a vádlott valamennyit be-
ismerte.

Délután és másnap reggel a nagyszámu
tanult halgatta ki a bíróság. Ez gyorsan meg-
esett, mert szinte valamennyi eset azonos
volt, csak az elkezdett összeg nagysága válto-
zott. A legkisebb összeg 47 fillér, a legna-
gyobb összeg 249 K 90 f. volt.

Az ügy elbírálására döntő fontosságu volt
az elüljárók vallomása. Ezek egyhanguan
kijelentették, hogy Szűcsnek egy fillérnyit
készpénzt fölvenni nem volt szabad. E val-
lomás miatt megdőlt a hivatalos sikkasztás
esete s magán sikkasztás minősültek az el-
követett manipulációk.

Az elüljárók kihallgatásával és eskütelé-
vel véget ért a tanult kihallgatása s Rózler
Kornél dr. mondta el a vádbeszédét. Ebben
enyhítő körülmények találta, hogy az ellen-
őrzést valóságos pátriárkális nousálmánsszal
teljesítették.

A védő beszéde után háromnegyed 12-kor
visszavonult a bíróság ítélethozatalra. Mintegy
negyedórai tanácskozás után a bíróság ítélet
visszatért a tárgyalóterembe s az elnök ki-
hirdette az ítéletet.

az ítélet 4 havi fogházra, egy évi hivatal-
vesztésre és politikai jogainak 1 évre való
felfüggesztésére szolt.

A kir. ügyész belenyugodott az ítéletbe. A
védőjével váltott néhány szó után a vádlott is
az elnök Srűcsöt átadta a kir. ügyésznek.

Délután fél 3-kor a bíróság tagjai vissza-
tértek Zalaegerszegre.

Hírek.

— Uj vasuterv. Fáján Lajos budapesti
mérnök a kereskedelmi miniszter egy évre szóló
előmunkálati engedélyt adott egy gőzmozgó vasut
építésére, mely a Keszthely vidéki helyiérdektől
vasut Keszthely Állomásától Agozna el Alsó-
Páhok érintésével a zalavölgyi helyiérdektől vasut
zalapeti állomásáig s folytatólag Esztergály, Sza-
bar Nagy-Rada, Karos, Galambok s Nagyrécsa
érintésével Nagykanizsáig s innen Somogy-
Szentmiklós, Surd, Zakány községek érintésével
Gyékényesenél csatlakozna az államvasutak flumai
fővonalához.

— Kitüntetett tanuló. A király Nyári Zol-
tán polgári iskolai tanulóinak, egy tanuló tár-
sának saját élete vesztélyeztetésével való meg-
mentése alkalmából tanusított bátor magatar-
tása elismerésül, sz ezüst érdemkereszttel
adományozták.

— A magyar név. Váltos zalamegyei köz-
ség lakóit valamikor a Festetics grófok telepítet-
ték be Németországból. Ezért a lakosság legna-
gyobb részének német neve van. A nép közül
ma már senki sem tud egy kukkot sem németül.
Szívben lélekben magyarok lettek. Takács Imre
keszthelyi főszolgabíró igen dicséretreméltó buz-
galommal apostolkodott a nép között, hogy a
családok magyarosítsák mag nevüket. A hazafias
tanácsot mag is fogadták a jóra való emberek.

A hivatalos lap már közölte is, az egyes családok megmagyarosított neveit.

— Gyászhír. Krosetz János földbirtokos,
volt zalavármegyei tiszti főügyész pénteken
meghalt a közvegi Dreisker félé szanatóri-
umban, ahol a család súlyos betegsége miatt
már hónapokkal ezelőtt elhelyezte. Halálát
özvegye, Darázs Betti, egyetlen leánya. Kros-
setz Janka férj. Nádasdy Aladárné komáromi
kir. törvényszéki elnök neje és testvérei:
Krosetz Gyula, a Zalamegyei Központi Taka-
rékpénztár igazgatója s Krosetz István, a
Zalavármegyei takarékpénztár igazgatója gyá-
szolják.

— A Talabér-pör utójátéka. Két éve zaj-
lott le az a nagyszabású pör, mely Talabér
Kálmán öröksége körül folyt. — Az örökség
nagy részére a Matkovics-család tagjai is
igényt tartottak, azonban ugy a nagykanizsai
kir. törvényszék, valamint a tábla és a kuria
reájuk kedvezőtlen ítéletet hozott. A széles
alapon indult pöröstödés hevében Markos
Gyula országgyűlési képviselő, a Matkovics
család tagja, példátlanul merészen támadó
cikket írt a kuria ellen, melynek biráit részre
hajlással vádolta meg s válogatott goromba-
ságokkal illette. Erétt a budapesti törvény-
szék vád alá helyezte Markost s az esküdt-
bírósg ítélezeit felette. A tárgyaláson a kép-
viselő tagadta, hogy ő megve-zetgetéssel
vádoita volna a kuria biráit, csupán azt, —
hogy engedték magukat befolyásolni és he-
lytelenül informálni. A tárgyalás folyamán két
nagykanizsai törvényszéki bíróról is sértően
nyilatkozott. — Az esküdtök egarasztaló ver-
diktje alapján a törvényszék Markos Gyulát
négyhónapi fogházra és száz korona pénzbünté-
tésre ítélte.

— Kedvezőtlen hírek a dalárdáról. A
nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör da-
lárdájáról ujabban kedvezőtlen hírek járnak.
A dalárda, mely társadalmunk életében min-
dig a legnagyobb ambícióval és sikerrel föl-
tötte meg szép és fontos hivatását, meggyen-
gült és vesztett színvonalából. A dalárdát
több erős tagja elhagyta, köztük olyanok is,
kik sok éven át voltak tagjai. Ez az erős
vérvesszés nagyon megérezhető és gventíti a
dalárdát. Valóban, csak a legnagyobb sajná-
lattal értesülhetünk a dalárda e vesztéséről,
mert ez is szomorú jele annak, hogy ná-
lunk mennyire hiányzik a közintézmények
szeretete és megbecsülése. Nagymultu dalár-
dánk a közönség fokozott pártolására és ér-
deklődésére lenne méltó s ehelyett visszafej-
lődéséről kell beszámolni. Régi, érdemes tag-
jai közül hagyták el néhányan és ezeket új,
ifjabb jelentkezők nem pótolják, mert azok
az idők is elmúltak már, midőn a hiatalóság a
kártyának eszményibb szórakozásában találta
örömét. Reméljük, hogy a dalárda életében
csak átmenet ez az időleges visszafejlődés és
a legközelebbi versenyen dalárdánk már el-
foglalhatja őt megillető helyét.

Odol
Fogak legjobb szere.

Kertész József tanító urnak.

— november 17.

A »Zalai Közöny« e heti száma alig tartalmaz egyebet, mint támadásokat a Zala ellen. Valóban nagyra hivatott lap, melynek egy héten át egyéb irnivalója nem akad, semint hogy a Z. K. nem is el egyébből, mint hogy vagy rólunk ir, vagy megírja ellenkezőjét mindannak, amit szerkesztője a Zalában olvas. Ez is lapszerkesztés.

Most magam, a névvel válaszolok önnek, mert én követtem el azt a könnyelműséget, hogy újságírói stréberkedéseit a Zala figyelmére méltattam s ezzel önnek s lapjának némi közéleti jelentőséget kölcsönöztem. Lássá be, hogy sem a város, sem a kanizsai hírlapírás kárával nem járt volna, ha őt, lapját és különösen feltűnésre utazó legénykedését nem vesszük figyelembe, mert hiszen — és ezt legkomolyabban mondom, — mindaz, amit hetilapja megír, ép oly magánvéleménynek minősül, akár egy kávéházi kijelentés. — Nezd, tudom tisztán áll-e ön előtt az a nagy különbség, mely egy meggyökeresedett, erős napilap és egy berozsdásodott, kegyeletből tartott hetilap közt fennáll. Ha igen, belátja, hogy disztelen nyelvitőgetéseire az ignorálás vagy a mosoly ihető volna a Zala legindokoltabb álláspontja. Egész szerkesztőségünkben, — komoly figyelmeztetések ellenére, — egyedül én voltam az, aki megszántam az ön lélekszokat társadalmi törtetését, verejtékező stréberkedését az észrevételért és nekünk teljesen felesleges cikkeit közöltem egy ideig a Zalában, aztán lapját igyekeztem »lapírtárs« számba venni. Pöffeszkedésre hajló öbuzalmát ez elkapatta, tultengésbe vitte és ez utjabban igazán aggasztó méreteket kezd öltetni. Régi kedves szokása, hogy állaudóan a zsenialitást szimulálja, oda fejlődött, hogy ma már a csalhatatlanság állurjeivel tesz kijelentéseket, melyeknek kritikáját nem tűri meg. Ön teljesen elvesztette lába alól a talajt és ez komoly dolog. Kívánatos lenne, ha végre a saját és lapja mérsékelt jelentőségének helyes tudatára ébredne s belátná, hogy ha ön ily kényuri hajlamokat táplál, akkor akár mely napilap munkatársait egyenesen pallos jog illetné meg.

Nem szívesen diskurálók önnel ezen a hangon, mert a kellemes társas érintkezésnek nem az őszinteség az alapja. De ön kénszerít erre és egyebet nem érdemel. Soha nem tartottam magamat kollégájának, mert hiszen tanító nem vagyok, de ön valami újságírófélenek képzelet magát, bár e felfogásával alkalmasint egyedül áll. Hát ennek a félkollégialitásnak is arculapása az az ordinárság, (ennek más neve nincs), hogy ön egy tágalmaszó röpiratot, mely ellenem szól, ki, a személyeskedéstől tartózkodtam, lapjában kinyomat, sőt kommentál akkor, midőn az a röpirat már bírósági eljárás alapjául szolgál. Ez orvátmadás, mely undort gerjeszt. De rágalionterjesztés is, melyért ön a sajtóbíróságnál fog felelni.

Egyéb okvetlenkedéseit elviseljük, mint a legyeket. Csak még a következőket jegyzem meg:

Azok, kiknek körében a Zala általános ellenszenvenek örvend, a Zalai Közöny táborához tartoznak (Kertész József és Vidéke). Munkatársai; ezek az ösválasztók azok, kiket a Zala gyors fejlődésében utjából elhárított s ajánkozásaikat nem vette figyelembe. Kiadatlan kézírataik máig is nálunk hevernek. Lám, önnek nagyobb szerencséje volt velünk, mert

izzó nyárban sikerült néhány tanügyi értekezést a Zalában elhelyeznie, bár mindenkor két-három heti várakozással, amit érzékenyebb lélek udvarias mementónak vehetett volna. A táborokán kívül eső közönség annyira haragzik ránk, hogy támogatása azt teszi lehetővé, hogy a jövő hónaptól kezdve lapunk annyival bővebb és gazdagabb tartalommal jelen meg, ami évi több ezer korona költség-többletet jelent. Igazán van: ez üzlet! De hát mi az evangéliumi bölcsesség alapján állunk: »Qui altari deservit, ex altari edant.« Akik az oltárt szolgálják, éljenek az oltárból. Például én ugyanis egyébből nem élhetek, mert az ön ismeretes buzgalomával nem hajszolhatok privát leckeórákat és azzal sem érhetem be, hogy a családomat színházba, moziba, bába küldjem, mindenképp, hol előjogokat kell felülni. Én nem vállaltam lapszerkesztést csak azért, mert értékes eszméim már explózióval fenyegettek, mint ez az eset önnél és magánbölcs barátainál fennáll. Egyébként az üzleti szagot csak azok érezhetik rajtunk, kik nagy kockázattal megalapított lapunkra befolyul szeretnének és mi szíves közreműködésüket nem tartjuk kívánatosnak. Hogy aztán ilyen körülmények közt velünk, — mint ön mondja — »ki áll szóba?« Bizony, akad szava hozzánk néha olyan uraknak, kikhez ön legfeljebb bélyeges folyamodvánnyal fordulhat. Talán fordul is.

Végezek. A villamos ügyben nekünk fényes elégtételünk lesz addigra, mire az ön válasza megjelenhet. Ekkor bátrak leszünk rámutatni arra, hogy az ön pózolt tárgyalogosságával csupán a dologban való tudatlanságát, teljes tájékozatlanságát igyekezett leplezni.

A Dézalairól írt dolgaink csak annyira ütötték meg a mértéket, hogy azokkal a Magyar Kereskedők Lapja, egy német szaklap és a Pesti Napló közgazdasági rovata (par excellence merkantil újságok) foglalkoztak elég kimerítőn. Pedig, ugye, ezek is sejtettek valamit a financiákhoz, habár az ön nagyobb kompetenciáját kétségtelenül elismerik, amint hogy egy méter és husz centiméterig senki sem tagadja az ön nagyságát.

De elég. A sajtópör be fog folyni s a villamos ügy bevégeztével egyszer még lesz szavam önhez. Ezenkívül nem tartom szükségesnek, hogy örökl. öbokról és lapjáról valaha tudomást vegyek.

Nagy Samu,

a »Zala« felolós szerkesztője.

Figyelem! ✂ Figyelem!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujonnan kezdődő sorsjáték huzásai már

f. évi november hó 19-én

és 21-én kezdődnek,

s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb számú

osztálysorsjegyek csakis

Milhoffer Kálmán

sorsjegyirodájában Csengery-ut Rosenberg házban kaphatók, tehát igyekezék mindegyik szerencséjét egy sorsjegy bevásárlásával nálam biztosítani.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad 1 korona 50 fillér.

Játéktervek és huzási lejtromok ingyen!

— A Balatoni Szövetség Burchard Béla-váry Konrád előklésével Budapesten igazgatóválasztmányi ülést tartott. Örömmel vette tudomásul a választmány, — hogy az utolsó ülés óta hatvan új tag jelentkezett főlvételre, közöttük több vármegye és város alapító tagul. A földmivélsügyi kormány érdekes és fontos leiratainak tárgyalása kapcsán örömmel vették tudomásul, hogy a szövetség a miniszter hathatós támogatása folytán végre is megvalósíthatja tervét, hogy Siófok mellett bolgár rendszerű szövetkezeti zöldség- és főzeléktermelő-telep rendeztesék be. A miniszter támogatásával Badacsonytomajon és Balatonalmádiiban rendez a szövetség gyékényszövő házipari tanfolyamot. Nagy örömet keltett az a leirat is, melyben a földmivélségi miniszter tudtul adja a szövetségnek, hogy a balatoni kikötők és a partrendezések céljaira nagy kotrógép megszerzésére adott engedelmet. — A kereskedelmi miniszternek szintén számos leirata között nagyobb érdeklődést keltett a balatoni körut, a körtelefon és a cell-dömölk-tapolcai vasutvonal elsőrangusításának ügyében való leiratok. A balatoni körutra a miniszter leirata értelmében két és fél millió koronára volna szükség. A nagy költség miatt e tárgyban most lehet intézkedni. A szövetség nagy mozgalmat indít, hogy a fontos kérdést mégis mielőbb megvalósítani segítse. A balatoni körtelefon-hálózatba újabb Nagykanizsát vonták be és legközelebb a már bevont tizennyolc városon, községen és fürdőtelepen kívül a kisebb helyekre kerül a sor. Örömmel vették azt is tudomásul, hogy a cell-dömölk-tapolcai vonal elsőrangusítása elől a miniszter nem zárkózik el, de csak aztán lehet erről szó, ha hozzátevéleges számítás adható az új balatonparti vasut forgalmáról. Zalavármegye közönsége a csobánai kuruc emlék fölállításának ügyében azt az óhaját fejezte ki, hogy a kérdést a szövetség vegye a kezébe. — Elhatározták még, hogy balatoni tisztviselő üdülőtelepek létesítése ügyében a szövetség mozgalmat indít.

— Öngyilkos földmivés. Nagyrécei tudósítók jelenti: Andig György nagyrécei földmivés az este lakásán agyonlőtte magát. Pár órával az öngyilkosság előtt még a kocsijában borozgatott, honnan látszólag vidáman tért haza. — Öngyilkosságának okát nem is sejtik.

— A város szarkáját elítélték. Közönségünk tudja, hogy kicsoda Zaizsak Mari, a város szarkája. Ez a kedves nő, ki egy hónapra át fosztogatta a nagykanizsai lakásokat és tyúkókat a többek közt egy Csengery-uti lakást teljesen kifosztott: ágyat, asztalt, szekrényt, mindent elemelt. Zsizsak Mari felett ma itélkezett a nagykanizsai kir. törvényszék, mely több rendbeli betörésért és lopásért egy évi legyházbüntetésre ítélte. Elítélték a tolvajné orgazdáját is. Mandlbaum Gusztávot két hónapra fogházra.

— As állómérnök. A megye szomszédságában fekvő fűszi és csicsói község lakói ügyencsek bámulták, mikor tegnapelőtt sáros utcáikon egy előkelően öltözött uriember látnak járt. Es az uriember Szabó Gy. állómérnöknek adta ki magát. Úgy lépett föl mindonütt, mint az egyik magyar királyi államépítészeti hivatal kiküldöttje. Minden körben azt állította, hogy ő kisajátítási ügyben jött a községbe. Több uribannál két napig élemezte magát, sőt még éjjelre is beszállásolta magát. Harmadnap aszúlan nyomtalanul eltűnt. Most az állómérnököt körözik.

Közönség köréből.

Az iskola és a vallás.

Vallásos embernek tartom magamat, gyermekemet ugyanezen értelemben nevelem. Bánt ha valakit hitetlennek tudok, mert stóressem, hogy a családost vagy reménykedő lelkűeknek szükségük van a hit által nyújtott vigaszra éppen úgy, mint a féktelen elemeknek a túlvilági élettel kitámasztásba helyezett bünbűdéstől való félelem.

Menjen is templomba mind-aki, aki az imával lelki egyensúlyát helyre állíthatja, de nem látom be miért legyen a templomba járás kényszer az iskolás gyermekekre.

A felnőtt ember, ha lemorzsolta imáját, senki még a lelkiismeret szavától sem gátolva távozhatik a templomból, amikor neki tetszik, de az iskolás gyermeknek az új rend óta fegyveres kézben a mise bevégeztéig bídező névvel már ványkockákra állva, ott maradniok muszáj. Nem tudom ez a kényszer a gyermekeknek emellett a vallásosság érzetét, de annyit tudok, hogy az én gyermekeim dicséretre, félig megfagyva és a jövő vasárnaptól már előre félve érkeznek haza az Istennek kényszerűtől való tisztelőtől.

És bár nagy az örömem a zárdá falai között jelenleg lakó vallásosság felett, még sem tudom belátni, hogy miért kelljen emiatt az én lakásom falai közé a beteg-égek barátságára.

Menjenek az iskolás gyermekek is templomba de télen csak akkor ha a templom hőmérséklete fűtéssel abba a helyzetbe hozatik, hogy az óra száma való ott tartózkodás éghetőségére káros hatású nem lesz. Addig azonban kérem és azt hiszem nem egyedül kérem az iskolák tanári karát, lépjenek ki imazsámolyukból a mise felidején és járják sorra a rájuk bízott gyermekeket és ha tapasztalnak fogják azt amit megirtam úgy mentseék fel gyermekeiket tévív idejére a templomból járás alól.

Egy aggódó apa.

Táviratok

és telefonjelentések.

Az aneociós bizottság tárgyalásai.

Budapest november 17. A Bosznia annektálásáról törvényjavaslat tárgyalására kiküldött bizottság ma délelőtti megkezdte tanácskozásait s előadójává Visontai Somát választotta meg.

Mozgósítás,

vagy csapatkiegészítés.

Budapest, november 17. Félhivatalosan jelentik a következőket: Azokra az elterjedt hírekre vonatkozólag, melyek néhány hadtest mozgósításáról szólnak, kijelentik, hogy a hadügyi kormány csak arra határozta el magát, hogy a tizenötödik hadtest békeleltetését főlémeli, ami minden századnak 36 emberrel való szaporítását jelenti. A többi tizenegy hadtestnél. A 15. hadtestnél ez a jelentéktelen létszámemelés azért vált szükségessé, mert a határ lakosság a szomszéd államban folyó heves agitáció által veszélyeztetve van és védelemre szorul. Szükséges, hogy ennek a lakosságnak az aggodalmait eloszlassák. A hadügyi vezetőség ezen intézkedés megtételénél a legszükségesebb minimumra szorítkozik. Csak a legfiatalabb és nőtlen tartalékosokat hívják be a 15. hadtesthez, a családost, vagy családientartó tartalékosok behívását lehetőleg mellőzik és a behívottakat is csak addig tartják benn, míg a bevonuló póttartalékosok kiképezteinek. Nyomatékosan hangsúlyozzák, hogy tehát nem általános, sem részleges mozgósításról nincs szó, csak egy hadtest állományának ideiglenes fölemeléséről.

A delegációs határozatok szentesítése.

Bécs, november 17. A király szentesítette a legutóbbi delegációs ülés határozatait, köztük a tiszti fizetésről és a legénységi zsold fölemeléséről szólókat. A fölemelt illetményeket december elsején léptetik életbe. A királyi szentesítést a hivatalos lap legközelebb közli.

Bób herceg házasság.

Bécs, november 17. Udvari körökben híre jár, hogy György szerb trónörökös egy, az uralkodó családhoz rokon osztrák hercegi család leányát készül eljegyezni.

A reichsrat egybehívása.

Bécs, november 17. Bienenrath miniszterelnököt ma a király magánkhalogatáson fogadta és megbizta a reichsrat összehívásával.

A dänosi vérengzés a kurián.

Budapest, november 17. A kir. kuria ma kezdte meg a dänosi bünpörben fölmerült semmisségi panaszok tárgyalását. A tárgyalás több napig fog tartani.

A honvédség főparancsnoka.

Budapest, november 17. A honvédség ten. delői közlönye jelenti, hogy a király Juhl Gusztáv tábornokot a honvédség főparancsnokává nevezte ki.

The Royal Bioskop Színház

a Polgári Egylet alsótermében.

November 17, 18, 19 és 20-án

új műsor.

Közhönség kiemelték: A csavargó leánya (dráma) A bünbűnő nő (érdék felett). Egy ócska földő (kacagtató) A fejletlen divatáruló (nagyon nevetető) stb. képek.

Előadások kezdődnek hétfőnapon este fél 7 és 8 órakor. Vasárnap és ünnepnapon d. u. 3 órától minden órában.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

Mai árfolyamok.

(Távirat.)

A Pest Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai

hónjának jelentése:

Magyar hitelrészvény	756
Osztrák hitel	632 75
4% magyar koronajáradék	91 80
Kereskedelmi bank részvény	3385
Salgótarjáni közömbányarészvény	584
Rimauányi vasút	531
Adria tengerhajózás	394
Házi bank	784

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 14.

Készaru-üzlet.

Merekeit forgalomba mellett árak tartottak.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április	12 80
" " október	10 97
rozsa " április	10 78
" " október	—
szab " április	8 56
" " október	—
tengeri " május	7 54
repa " augusztus	14 60

Nyílt-tér.

Azon a láptalan híreszteléssel szemben, mintha üzletemet el- és átadtam volna, ezennel kijelentem és a nagybecsű közönség tudomására hozom, hogy férfiszabó üzletemet eddigi szolid alapon tovább is vezetem.

Hlatkó János.

Dr. Rothschild Jakab

Ügyvéd irodáját

Sugár-ut 12. szám alá, a Blumenschein-féle házba helyezte át.

4810 tk. 908. Érk. szeptember 3-án.

Árverési hirdetés.

A perliki kir. járásbírószék, mint tkvi hatóság köz- hírre teszi hogy öv. Dominkó Józsefnek szül. Csah Mária domásineci lakosnak Tomasz János által képviselték Tomasz János domásineci lakos elleni vég- hajtsi ügyében 20 kor. költségtőke, 9 kor. 40 fillér eddigi 13 kor. — fill. árverés körvényi költség behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perliki kir. járásbírószék területén fekvő következő ingatlanok u. m. a domásineci 601 sz. jtkyben foglalt. A. I. 2. sor 487/a hrsz. szántó Goronyák dülőben egészben 87 kor. I. 6 sor 1275/a hrsz. szántó és rét Rakedics dülőben egészben 55 kor. I. 8. sor 223/a hrsz. szántó proseka opance u. posnica dülőben egészben 50 kor. kiküldési árban mint becsárban még pedig a 155 § értelmében együttesen, azonban a C 6 alatt öv. Dominkó Józsefnek sz. Csah Mária domásineci lakos javára bekeblőzött haszonélvezeti jogfentartásával, a domásineci 890 sz. jtkyben foglalt. A. I. 1. sor 172 hrsz. háznak 124 sz. a. udvar le. elővel, B. 14. és 20 sorsz. a kk. Tomasz János néven álló felelése 813 kor. kiküldési árban mint becsárban a C. 21 sorsz. alatt öv. Dominkó Józsefnek sz. Csah Mária domásineci lakos javára bekeblőzött jogfentartásával és amennyiben ezen jogfentartással az ingatlan a megelőző tehertétel fedezetére megszabott 1600 koronáért eladható nem lenne, az árverés hatálytalanná válik s az ingatlan ugyanakkor a C. 21 alatti jogfentartással fentartása nélkül fog eladni az 1908. évi december hó 2. napján d. e. 10 órakor Domásinecz közönségének dr. Reményi Zoltán perliki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen a kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adható és aki a kiküldési árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígért senki sem akar kötelei azonban a kiküldési ár százaléka szerint megállapított jótartást az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni.

Venni szándékozók figyelemzetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kiküldési ár 10 % át há- nap pénz fejében letenni tartoznak.

A kir. járásbírószék mint tkvi hatóság.

Perlik, 1908. évi szeptember hó 14-én.

Szenes, kir. albiró.

100 darab Beszélőgép-Gramofon ingyen

a hozzávaló lemezek vásárlásánál. Gépeink a legjobbak, amit a technika eddigelő képes volt előállítani, a lemezek páratlan jószágok és változatosok; — minden lemez két oldalon játszható.

Westinghouse-fémszál-izzólámpák

70% éremmegtakarító, s minden állásban ég.

Villanyozó-készülékek minden kivitelben, nagy választékban.

CSILLÁROK, villanyfelszerelési kellékek

eredeti gyári árakon.

Tessék raktáramat megtekinteni.

Ventilátorok, dynamok és motorok.

Fertőtlenítő-olaj, az egészségre kiválóan fontos, szagtalanító fel- ken s minden fertőző helyre. Előzőleg fontos iskolák, hivatalos helyisé- gek kórházak, kávéházak, nyilvános, magánkö- zözetek és piszcikok részére. — 1 kilo „Diabolit- fertőtlenítő olaj elég 2-3 négyzetméterre.

Egyedüli elárúsítás.

Borpároló-készülék óránként 20 liter párolásával.

Möller Károly

technikai vállalkozó

Nagykanizsán, Kazinczy-utca 1. (Városház-palota)

Legszolidabb kiszolgálás!

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Nádasivertal:
Fischer Páló P. könyv- és papir-
kereskedésben, Városház-palota; ide
intézkedők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kladóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.
Munkások, háli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és esketési értesítések díja
3 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 8 órakor ünneppapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy kora 1.- K.
Negyedévre 3.- " "
Félévre 5.- " "
Egy évre 10.- " "

Postai előfizetéssel:

Egy kora 1.20 K.
Negyedévre 3.00 " "
Félévre 5.00 " "
Egy évre 10.- " "

Egyes számok ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feloldó szerkesztő: NAGY SÁNDOR.

Szerkesztő: NÉVÉSE LAJOS.

Budapest.

Nagykanizsa, november 18.

Tizenöt-hu-z esztendővel ezelőtt el lehetett mondani Budapestről, hogy az ország szeme fénye. El is mondták róla, versben is, prózában is. — Maga Jókai egy egész könyvet írt Budapestről s megjósolta benne, hogy ez a bűbájos város, amelyet tán az Aladdin óriásai varázsoltak Magyarország közepére, rövidesen szíve-közepe lesz a magyarságnak nemzeti érzésben, nemzeti eszméiben is.

Amit Jókai Mór lefestett égő fantáziájához illő színekkel, ugyanazt mondja most a maga módján Hoitsy Pál, a fővárosi törvényjavaslat előadója.

Csak hogy Hoitsy Pálnak már nem hisz senki. Az az nem Hoitsy Pálnak, aki igen intelligens elme, jeles tudós, kifogástalan politikus s mindenkép igen derék ember: hanem Budapestnek nem hiszünk már. — Körülbelül az egész ország kljzanodott már belőle.

Nincs többé reményteljes ifju Budapest. A más Budapest: rakoncátlan, elkényeztetett kamasz, akiből már semmi jó nem jögváltni.

Ezt egész tárgyilagosan lehet róla konstataálni. El kell róla ismerni, hogy csudálatosan szép és páratlanul temperamentuós város, de óriás testében nem lüktet egy csepp mgyar vér. Egy cinikus titán ez a város, amelyik mentől nagyobbra nő, annál gonoszabb lesz, annál kevesebbre becsüli öreg szülőjét, az országot és csak arra valónak tartja, hogy eiszivja, kifosztogassa minden erejét. Cserébe nem ad mást, csak a mivel árthat: romlottságát, züllött erkölcsseit, léha világfelfogását. Gyűjtőmedencéje a kontinens erköcsi szennyének, a melynek mocskos hullámai aztán végighömpölygik az egész országot.

Bizonyos az, hogy ezeket a vádakat köeülbélül minden világváros ellen fölhozzák. Ahol az emberek óriási tömege él

együtt, ott bomlás csirái mindenütt kész talajt találnak. Azonban a külföld nagy városaiban ezek csak melléktermékei a forrongó kultúréletnek. A külföld metropoliszai fókuszai a nemzeti életnek egészséges, nagy eszmék termőhelyei, melyek állandó táplálékot adnak a nemzeti léleknek. Páris francia, London angol, Berlin német bűneiben is, erényeiben is.

Budapest a bűneiben kozmopolita, de semmijében nem magyar. Magyar csak az a tömérdek áldozat, amelyiken felépült és amiből táplálkozik. Kétségtelen, hogy ezek az áldozatok gyümölcsöztek is, de azokat a gyümölcsöket csak Budapest élvezi. A mi jó van benne: annak csak ő maga veszi hasznát. Nagy arányai, szépsége, kényelme, nyüzsgő élete imponálhatuak az idegennek, azouban olyan koldus ország, mint a milyen a miénk, nem pazarolhat el olyan tömérdek erőt csak azért, hogy legyen neki mit mutogatni s mivel takarni a többi nyomorúságát.

A vidéknek sokszor szemére terítik azt, hogy nincs benne élet s hogy Magyarországon nem érdemes máskol élni, csak Budapesten. Ez is budapesti léha föllogása az életnek, amellelt fölülletes és igazságtalan ítélet is. A fővárosi élet mesterégesen készült; az ország évtizedek óta tömi Budapestet s a vidékkel semmit sem törődik. Hogy az lassan fejlődik így magára hagyatva, az természetes, de a fejlődése aztán egészségesebb is szolidabb is.

Mindenesetre nagy hasznára volna azonban, ha a decentralizálás egyre sürűbben hangoztatott elve mzt már gyakorlatilag is érvényesülne. Budapest természetesen megérdemli az állami támogatást, mint az ország legnagyobb városa, amely egymaga igen tekintélyes részét szolgálta az állam jövedelmeinek. Azonban az igazság és a nemzeti érdek úgy kívánja, hogy Budapest ne nyelje el az egész országot, hanem a vidék is kegyje meg a maga megillető részét az állami támogatásból.

Mese egy szent asszonyról.

Élt egy asszony Ezeréves ország
Koronája szert reája fényt
S vértanúság peozette sorsát
Polytonosan, míg a földön élt.
A ragyogó királynői bíbor
Boldogságot neki nem adott;
Sempillán nem az öröm könnye:—
A bubánat gyöngye ragyogott.

Szép volt, mint egy bájos tündéralom.
Liljom leike a jóság maga!
A jóságot sugározta szerle
Két szemének két szép csillaga,
Hol a bánat és nyomor tanyázott,
Ó ott mindig megjelent híven;
Bús szeliden, mint egy földi nemtő,
Az irgalmas Isten képiben.

Haj! mikor a hatalom szavára
Ponták a sok hőbérköteleit.
Mért nem is volt már akkor közöttünk,
Együtt sirni hazám, te veled!
Ha elhagyott Istened, szerencséd,
Ó bizonyára veled marad
S vaksj után lelke küldi hozzád
A legelső hajnalsugarat.

S mikor eljött mint Isten küldötte,
Hallván a felzokogó panaszt.
Az országos dermedtség nyomában
Fakasztott egy mosolygó tavaszt.
Jött a béke zöld olajágával.
Összehozni királyt, nemzetet —
Es az a mag dús-termebe szökkenit,
Amit áldott keze elvetett.

S ki jöletet hordott szeresszéllyal,
Ó magának csak tövis maradt;
Mig mosolygott napsugáros arca,
Szívét bú szótörte azalatt.
Büszke, fényes termei a Burgnak
Hányszor látták gyászruhában Ot!
A kinek a lelke jóságával
Csak a buja, lelki gyászra nőtt . . .

Es a mikor ország-világ látta
A titokzatos tragédiát:
Hogy tenette zokogó sírossal
Edes anyja az edes fiát!
Vele sirt a nemzet ifja, vénje,
De a részvét mind hiába volt!
Gyorsan terjedt e fájdalom szívnék
Hőszin lapján egy fekete folt . . .

Azután már élte nem volt élet,
Csak a földön mennyről álmódás;
Hőb fának szent emléken kívül
Tért szívében nem élt semmi más!
Az a tör, mely köblét általtarta,
Almai bonába vitte Ot . . .
Fájdalmában annyira kifáradt! —
Rég kereste azt a pihenőt . . .

... Ki jó volt s szép, mint egy tündéralom
S ki életben annyit szenvedett:
Emlékének gyújtsa fel a fáklyát
A jóság, részvét és szeretet.
— Igy tesz ime egy fakó poeta,
Ki nem tud hízlelő beszélet,
De egy szent asszony bús életéről —
Fájó lélekkel elmesélt . . .

Nagy Lajos.

— Ma már nem titok, hisz ellismerő levelek is bizonyítják, hogy a legjobb órák, szemüvegek és beszélőgépek csakis — SZÍVOS ANTAL műórásnál kaphatók. — Főüzlet Szarvas-kávéház mellett

HENTESÁRU-ÜZLET.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Nagykanizsán Fő-ut Uárosházzal szemben egy a mai kor igényeinek megfelelő modern hentesáru-üzletet nyitottam. Állandóan csakis a sajtógyártmányu legfrisebb és legfinomabb csemege hentesárukat tartom raktáron, igen jutányos árak mellett.

Kérem a n. érdemű közönség szives bizalmát és én biztosíthatom a legjobb kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

Marton János hentes.

Köszínház, vagy aréna?

— november 18.

A színházkérdés megoldásáról írt cikkünk több helyen élénk eszmecserét tárgyalt képezt; abban mindegyik megegyezett velünk, hogy a megoldás nem tűr halasztást, a dolog sürgős, mert ismételljük, az nem szégyen, hogy nincs közzínházunk, de az határozottan nem válik dicsőségünkre, hogy egy dűledező fabódéban adunk helyet a színészeknek s még ez a bódé sem a miénk.

Egy városi képviselő, kit érdekelnek művészetek, alaposabban gondolkodott indítványunk felett, s nem csak annak helyességét látta be, hanem már a megoldás egy célszerű módjára vonatkozólag is vetett fel egy eszmét.

A képviselő ur nemrég Bädenben járt s ekkor nagyon meglepett neki a hatalmas bädeni színház, mely kettős üveg tetejével, művészi stílusával gyönyörű épület. Ez a színház ideálisan megfelel rendeltetésének: meleg időben hűvös, hideg időben pedig fűtendő, emellett a művészi szempontokat is elsőrendűen szolgálja. Oly praktikus van építve a színház, hogy bár Bädenben közzínház is van, a színészek télen át is szívesebben játszanak a fűtött arénában.

A képviselő ur becélése szerint az aréna építése nem kerülhetett sokba, alig többbe, mint mennyi pénzzel mi rendelkezünk. Célszerűnek találja, hogy szerezzük be Baden városától az aréna tervrajzát s további tervezéseinknek szolgáljon ez alapul.

Indítványát az illetékes körök figyelmébe ajánljuk.

„Vállalkozás és panama.”

Érdekes törvényszéki tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Eppen e héten akadémikus vita folyt a helyi lapokban a lapkiadás erkölcsi alapjairól s e vitában az a vélemény alakult ki, hogy kívánatos, ha a szerkesztők és kiadók nem mennek éhesen a szerkesztőségbe s oda csak a közérdek szeretetét viszik magukkal.

A *Zalai Közlöny* kiadója és egy volt szerkesztője tegnap a helybeli törvényszék előtt vitatkoztak arról, hogy e kívánalomnak kettőjük közül ki nem felelt meg: a kiadó vagy a szerkesztő. A kiadó a szerkesztőt zsarolással vádolta s e közben konstatálták, hogy a kiadónak is — igen jó évágya van, melyet a közérdek szeretete nem elégít ki.

Ily *Wajdits* József, a Z. K. kiadója a nyilván felmondás nélkül elbocsájtotta lapjától *Kálmán Pál* szerkesztőt, mert ez egy, a városban általánosan ismert újságba kívánczó és közérdekű jelleggel bíró hírt megírt egy fővárosi lap nyomán. A kiadó fölébe helyezkedett a Z. K.-ben minap hangzottatott erkölcsi elveknek s *Kálmán* felmondás nélkül elbocsájtotta, mert a közölt hír szereplője — kundschaltja a kiadó üzletének. Ebből az önképes eljárásba természetesen *Kálmán* nem nyugodott bele s a kiadót az egy évi felmondásai időre járó fizetéséért bepöröltte.

A tárgyaláson *Wajdits* azzal mentegőzött, hogy *Kálmán* meg akarta zsarolni az egyik helybeli takarékpénztárt s ő ezért bocsájtotta el. *Kálmán* védője, dr. *Bród* Tivadár ügyvéd bebizonyította, hogy *Kálmán* nem követett el zsarolási kísérletet s amit tett, azt *Wajdits* tudtával s beleegyezésével tette s ettől füg-

getlenül *Wajdits* egyedül is olyan eljárást tanúsított a takarékpénztárral szemben, melyek az említett erkölcsi elveknek nem felelnek meg.

A dolog vége az lett, hogy *Wajdits* és *Kálmán* félévi fizetésben megegyeztek s nekünk a tárgyalásból tanulságul megmaradnak az ott lezárt — erkölcsi elvek.

Reform a hadseregben.

— Saját tudósítónktól. —

Mint teljesen beavatott és föltétlenül megbízható helyről értesülünk a hadügyminisztérium azzal a reformmal akar a hadseregbe moderu szellemet vinni hogy a századparancsnokok büntető jogát és hatalmát fekteti új alapokra, illetve nagy részben egy egész új fórumra ruházza. — A katonák, a bevonulástól kezdve a hadi cikkelyeket tanulja s folyton azt hallja, hogy milyen óriási büntetés vár rá, ha ezt, vagy amazt elmulasztja. Bevonulásának percétől kezdve a szolgálati szabályzat azon szakaszait tanulja meg, amelyek kimondják, hogy milyen büntetéseket szab ki rá a századparancsnok, ha a század kötelékében állva, valamit rosszul cselekszik.

A hadügyminiszter a százados büntető hatalmát korlátozni akarja. Csak oly büntetést szabhat ki a századparancsnok, mely legfőbb hat napra terjedő szabadságvesztéssel (kaszárnyafogság) sújta a katonát. De ezt is az első esetben. Nagyobb büntetés, vagy másodszori kihágás esetén kirovandó büntetés már a zászlóaljankint alakítandó fegyelmi bíróság hatáskörébe tartozik. — A zászlóalj fegyelmi bíróságának elnöke a zászlóaljparancsnok, aki annak tagjait is kinevezi. Tarja egy százados és egy főhadnagy. — Ha a bíróság egyik tagja mint vádló van érdekelve, akkor más tiszt hivandó be. A bíróság minden héten egyszer tart ülést s ekkor itélkezik az összes, a zászlóalj keretében előfordult ügyek fölött. Ezel eleje van véve annak, hogy a századparancsnok az első fölindulásában ki mondhasson olyan büntetést, melyet később már tekintélyének megóvása céljából sem változtathat meg.

A zászlóalj fegyelmi bíróság ítélete ellen azonban csak a büntetés kitöltése után van panaszuk helye az ezredparancsnokhoz.

Mint értesülünk, a reform-terv nem találkozik valami nagy tetszéssel a csapattisztek körében, akik a hadsereg speciális viszonyaira mutatva, azt hangsúlyozzák, hogy ma még nem néphadsereg a közös hadsereg s a katonák a szigorú s a századparancsnok büntető hatalma készletli köteletségének teljesítésére.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az elsatny ástól gyermeki és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket.

Aggódó szülők ezrei nézték elragadtatva gyermekük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet vissza utasítja, a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kerülni figyelmeztetni kell.

SCOTT-féle Emulsiót

szívesen fogadja és könnyen emészti meg.

Egy eredeti üvegára 2 K 50 Allér.

— Kapható minden gyógyszertárban. —

Hirek.

Kedvezőtlen hírek a dalárdáról.

— november 18.

A következő levelet vettük:

Tekintetes Szerkesztőség!

Rugedje meg, hogy a *Zala* folyó hó 18-iki számában »Kedvezőtlen hírek a dalárdáról« című közleményére észrevételeimet megtehessem. Sajnos, az utóbbi időben minden indokolás nélkül a dalárdát néhány tagja elhagyta. De korántsem olyan oszlopos tagok azok, mint a milyenek a kimaradottak látszani akarnának és távozásukkal a dalárda színvonalából nem is vészített. Visszaféjődésről meg éppen nem beszélhetünk. Igaz ugyan, hogy néhány régi tag is távozik, de legyeo szabad megjegyeznem, hogy valamely dalárda értékének növeléséhez nem elégséges a több éves tagság. Ahoz már is szükséges és éppen az a »más« hiányzott az elmaradott tagoknál. Nem volt önzetlenség, ismeretlen volt előtük a szent köteleesség tudás, mellyel hazafias és kulturális intézményt szolgálni kell. Hit hol van még az ambíció és parányi idealizmus, tehetségről nem is beszélve? Ezek volnának ama kellékek, melyektől a dalárda léte függ. Nélkülük, legyen a dalárda bár száztágu, mégis csak hiányos az. Legfeljebb a szemnek tetszetős a sokaság, de az intézmény belső értéke nem nyer semmit. Mivel pedig a dalárdának nem csak egyedüli célja tagjainak nagy számmal imponálni, hanem dolgozni is, nagyon okosan cselekedtek azok, kik munkakedv hiányában Isten hozását mondta a dalárdának, mert ellenkező esetben csakugyan az oszlopos tagok vonták volna le a konzekvenciát. Szolgáljon tehát megnyugtatóul a tek. Szerkesztőségnek és a dalárda pártolói közönségnek egyaránt, hogy a dalárda hasznavehető és igazán számottevő tagjai még élnek, él tehát a dalárda is. Megfogva bár de törve nem... Akcióképességéről különben legközelebbi nyilvános szereplésével fogja a közönséget meggyőzni. Szorgalmasan tanulunk most is és azon fáradozunk, hogy a dalárda szent ügyének szekerét előbbre toljuk. Ha számban apadtunk is, biznk abban, hogy néhány új taggal — kik majdan uchéz, de nemes feladatuk megoldásával komolyabban foglalkoznak — sikerül a dalárdának verseny alkalmával megillető helyét elfoglalni. Ugy legyen.

Dalárdista.

— A szigetvári képviselőjelölés. Oly Lajos orsz. képviselők közjegyzővé történt kinevezésével tudvalegleg gazdátlan maradt a szigetvári mandátum. A képviselőválasztási korteskedés már megindult a kerületben s mint tudósítók írja, négy jelölt közül a mandátumért: *Hogyan* János ottani főszolgabíró, *Széchenyi* Aladár gróf, a somogy megyei függetlenségi és 48-as párt elnöke, *Festetics* Pál gróf, balpárti programmal és végül a járás kisbirtokosai is szándékoznak maguk közül jelöltet állítani.

— Festőiskola Nagykanizsán. Sassa Ferenc ismert festőművész Nagykanizsán három hónapos festő- és rajzkurzust nyit. Sassa legtehetségesebb fiatal magyar festőművész gárdájából való, kinek gazdag kiállításra legutóbb Szombathelyen aratot nagy sikert. Afelett nyugodtak vagyunk, hogy Sassa Ferenc kanizsai vállalkozása sem lesz eredménytelen, mert

bizonyos, hogy a kurzusnak lesznek látogatói és köztük olyan tehetségek is, kikkel érdemes foglalkozni.

— **Vélság a vasutas szövetségben.** Ma föl-kértek bennünket, a következő közlésére: F. hó 10-iki lapszámunkban fenti cím alatt megjelent cikkünk kapcsán közöljük, hogy a vasutas szövetség déli vasúti kerületi elnökei tulajdonképpen azért mondták le tisztségük-ről, mert az újabb támasztott követelések-vel nem találtak visszhangra a személyzet kö-rében, mely utóbbinak kívánságait a déli vasut minden tekintetben kielégítette és melynek helyzetét a vállalat legnagyobb áldozatok árán olykép javította, hogy jogos panaszokra oka egyáltalán nem lehet. Szerkesztőségünk részé-ről még megjegyezzük hogy hozzászólásoknak szivesen adunk helyet.

— **A Pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókja,** mint a 4¹/₂-os magyar koronajáradék szelvényeinek hivatalos beváltási helye a december 1-én esedékes szelvényeket már november 20-tól kezdődőleg telje-sen jutalék és költségmentesen váltja be. — Pénztári órák: d. e. 1¹/₂, 9-12 ig, d. u. 1¹/₂, 3-5 óráig.

— **As utolsó boszton estély.** *Mayersberg* Frida tánciskolájában holnap, csütörtökön este 9 órakor lesz az idel tanfolyam utolsó bosz-tonestélye, cigányzenével.

— **A kis didergőkört.** A szegény, gyerme-kek felruházására újabb a következő ada-korktak: Kossa Aladár 1 kor., R. 3 kor., Belus Lajos, G ünht Fülöp fiai 10-10 kor., Dél-zalai takarékpénztár 20 koronát.

— **Egy kupak-képviselőtestület okvetlen-kedése.** Makó város kevés dohányu képviselő-testülete néhány nap előtt épp annyira ostoba, mint amennyire törvényellenes határozatot hozott Két ottani újságíró: Purjesz Mór és Reé Kező méltó kritikát írt a makói kevés dohányu kupakképviselőtestületről, amiért a két újságíró közgyűlési határozattal minden-korra kitiltották a tanácskozó teremből. Hogy Hervay István csanádmezei alispán tudomást szerzett a makói kupak-képviselőtestület e törvényellenes határozatáról, nyomban a kö-vetkező átiratot küldte Makó város polgár-mesterének: »Mint hogy a képviselőtestület határozata a nyilvánosság kizárását jeleuti, ennél fogva addig is, amig ezen minden tör-vényes kelléket nélkülöző határozat megsem-misítése iránt előterjesztésemet a törvényha-tóságai bizottságnak megtehetem, a képviselő-testület ezen határozatának hatályát felfüg-geszttem, amiről a polgármester urat a meg-felelő intézkedés miatt értesitem. Hervay, alispán: — Az alispán határozata Makó városában nagy megunyuzást keltett s a kitiltott újságírók a tegnapi városi közgyű-lésen már meg is jelentek.

— **Vizsgálat nagy illetékcsempészési ügy-ben.** A falvegerszegi pénzügyigazgatóságnál, — mint a *Zalának* írják — nagy illeték-csempészet ügyében folyik vizsgálat. *Langerer* Ernő megvette a közégi takarékpénztártól kilencven ezer forintért a borsfai földbirtokot, aztán csakhamar eladta báró Bergernek. A takarékt és *Langerer* közt létrejött szétzúrást elmulasztották bemutatni az illeték lérovása végett, ezért illetékcsempészsé miatt megin-dították a vizsgálatot.

— **As engedetlen katona.** Kaposvárról jelentik: Szabó János 44 ezredbeli őrmesterő egy itteni vendéglőben zajosan viselkedett. Katonai készséget hívtak megfellekzésére, Szabó azonban megtagadta az engedelmessé-

get és megtagadta a járőrparancsokat. Az utóbbi kénytelen volt Szabót önvédelemből keresztülszurálni.

— **Mit akar a nagykanizsai rendőrség.** Szorgoskodni akar, fontoskodni akar, — írja a Népszava — kitüntetést, vállveregetést akar a belügyminisztertől, első akar lenni a szocia-listák ellen szükséges különleges rendelkezé-sek föliallása terén és még akarja mutatni, hogy megérdemli azt a pénzt, amit rákölte-nek. Miből is lehet erre következtetni? — kér-dezzük ml. — Erre lehet következtetni abból a modorból — véli a Népszava — amellyel ez a rendőrség, ennek a rendőrségnek a tag-jai a »szocialista« kérdést kezelik. Szombaton megírta a *Zala*, — hogy a rendőrség valami rőpiratot kobozott el oly körülmények közt, mint mi megírjuk. A Népszava meg a követ-kezőképpen tudja a dolgot: Pénteken délután Fatér Lajos elvtársunk a Fő uton ment. Csom-ag volt a kezében. — A csomagban, amely egyébként papirosban volt, a »Vasutasok el-len« című rőpirat példányai voltak. Fatér elvtárs a papírost a szatócshoz vitte. — Eladni akarta. A Fő téri rendőr meglátta. »Ez szocia-lista — gondolta magában — és p-pírost visz. Papírost visz!« Aztán szó nélkül, kérde-zés nélkül, fölszó írás nélkül kicapta elvtár-sunk kezéből a csomagot és vitte a rendőr-ségre. Most aztán megindult a közigazgatási eljárás: a hatóság többek között keresi a rőpi-rat kiadót. . . Hnyre, milven buzgó is ez a ml rendőrségünk, még a szatócshoz siető em-bert sem hagyja békén. Igazán, csunya világ van Nagykanizsán.

— **A malom kerekéi közt.** Végsőtes szeren-csétlenség történt a napokban Löwensohn Dávid sonyeházi gézmalmában. Az üzemben levő gépe-zet egyik kereké elkapta Gergél József molnár-ségéd k-bátjának a sarkát, s egy pillanat alatt fellekerte az egész embert, teljes erővel vitte körül a tengelyen mindaddig, míg a jeladásra a gép meg nem állt. A szerencsétlen molnárt eszméletlen állapotban szállították a szentgotthárdi kórházba, ahol az összeszűrt ember élet és halál közt lebeg.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehéremű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

A kiváló bór- és lítiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségek, májbetegségek, vesegyógyászat, és mindenféle bántalmaknál kiváló hatású.

Természetes vasmentes ivóvíz.

Magyar Kir. Orv. Akadémia által 1887. évi május 12-én elismert gyógyforrás.

Fényképészeti műterem villanyvilágítás mellett.

Tisztelt! van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, miszerint fényképészeti műter-memet villanyvilágítással teljesen fővárosi módra rendeztem be, miert is az estélyi órákban, ép ugy nappal kedvezőten időben is, a legkényel-mesebb felvételket is eszközölhetem mely telje-sen azonos a nappali fény mellett felvétellel.

Szives figyelmét bátorodom felhívni arra, hogy fény, platin- és squarell kivitelű képeket vint nagyságtól egész életnagyságig a legreme-kbb kivitelben készítik. Felvételek villamvilá-gítás mellett este 7 óráig eszközölhetnek, beje-lentés esetén tovább is.

Teljes tisztelettel:

VÉRTES ANTAL
fényképész Nagykanizsán.
Műterem: Csengery-ut 1. az. Nagykanizsai Taka-rékpénztár épület. — Földszint.

Figyelem! Figyelem!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujanan kezdődő sorsjáték húzásai már

f. évi november hó 19-én és 21-én kezdődnek,

s miután tények igazolják, hogy a leg-szerencsésebb számú

osztálysorsjegyek csakis

Milhoffer Kálmán

sorsjeggyrodájában Csengery-ut Rosenberg házban ka-hatók, tehát igyekezzék min-denki szerencsésjél egy sorsjegy bevásdr-lásával nálam biztosítani.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor. nyolcad 1 korona. 50 fillér.

Játóktörvek és húzási lajstromok ingyen!

Közönség köréből.

Válasz egy aggódó apának.

E napok tegnap számanak ugyanezen rovatában egy aggódó apnak a tanári tes-tületekhez intézett kérésére felvilágosítás és megnyugtatás céljából indittatva van alulírott igazgatóság azon kijelentése, hogy a polgári fu és leányiskola tantestületei a felszólaló szülő aggodalmaiban és véleményében osz-tozva, már régen megtették a maguk részé-ről megtehető intézkedéseket a téli zord időben való templombajárással a beteges, gyenge szerveztű, fogyatékos ruházatu vagy messziről bejáró tanulókat fenyegető veszé-lyek kikérülésére, amennyiben ezeket a szü-löktől hozott igazolványuk alapján a tem-plombajárást alól felmenteni határozták s e határozat csak a felsőbb hatóság jóváhagyá-sát várja. Egyben szolgálgjon szives tudomá-sul az aggódó apának, hogy a téli időben való templombajárást csak ezen tanévben, és nem a tantestületek kezecseményezése folytán lett szokásba hozva, hanem az új-róm. kath. hitoktatóknak, illetve az egyházkerületi tan-felügyelő urnak egy miniszteri rendeletre alapított követelésére, míg ezelőtt a tanulók templombajárása egy régi iskolaszéki határo-zat értelmében erős, hideg és zord napokon elmaradt.

Nagykanizsán, 1908. november 18.

Az állami polgári iskolák igazgatósága

Értékpapir tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Tévirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény	784 —
Osztrák hitel	630 25
4 ¹ / ₂ magyar koronajáradék	91 60
Kereskedelmi bank részvény	3375 —
Salgótarjáni közönséghányarészvény	583 —
Rimamurányi vasmű	529 50
Adria tengerhajózás	394 —
Haza! bank	263 —

Nyílt-tér.

Azon alaptalan híreszteléssel szemben, mintha üzletemet el- és átadtam volna, ezennel kijelentem és a nagybecsű közön-ség tudomására hozom, hogy férfiszabó üz-letemet eddigi szolid alapon tovább is ve-zetem.

Hlatkó János.

Táviratok és telefontelefontések.

Országgyűlés.

Budapest, november 18. A képviselőház mai ülésén *Justh* Gyula elnökölt. Meleg szavakkal elparentálta *Rigó* Lajost, az elhunyt képviselőt. A Ház harmadszori olvasástan is elfogadta a fővárosi törvényjavaslatot, aztán áttértek a jövő évi költségvetés tárgyalására, melyet *Hoitsy* Pál előadó ismertetett. Konstatálta, hogy a költségvetés 49 ezer korona tiszta felesleget tüntet fel s a javaslatot elfogadásra ajánlta.

Batthyány Tivadar gróf a függetlenségi párt megbízásából kifejti a maga s a párt álláspontját. Állást foglal a szocialisták s a nemzetiségiek heves agitációja ellen s ajánlja a nemzetiségieknek, hogy fogadják el az ismételt felajánlott békejavaslatot, mert államellenes agitációknak kellemetlen következményei lehetnek a nemzetiségekre. — Az önálló bank dolgában kijelenti, hogy Kossuth Ferenc legutóbbi kijelentései fedik a párt álláspontját. A javaslatot elfogadja.

Babics Lyuba horvátul beszél. — Utána a román

Vajda Sándor emelkedik szólarra, mire a balpárt nagy méltatlankodással kiáltja: Győrünk lil Hagyjuk a pimaszt!

Elnök Nagy Györgyöt rendre utasítja, — mire a képviselők nagy része kivonul s *Vajdát* csak néhány nemzetiségi hallgatja.

Az ülés folyik.

Előzetes letartóztatás sajtóvétségért.

Budapest, november 18. *Günter* Antal igazságügyminiszter a képviselőház folyosóján ma kijelentette, hogy törvényjavaslatot készül benyújtani, mely megtiltja, hogy sajtóügyben valakit előzetesen letartóztathassanak.

Kragujevics beteg.

Budapest, november 18. Izgalmas jelenet játszódott le ma *Szlavok* vizsgálóbíró szobájában. A vizsgálóbíró kihallgatás véget a bírónál felhozatta *Kragujevics* Szpázót. *Kragujevics*, midőn a vizsgálóbíró előtt megjelent, hirtelen összeesett és eszméletét veszítette. Egy óra hosszat tartott míg az orvos magához térítette. *Kragujevics*et a rabkórházba szállították.

Öngyilkos önkéntes.

Budapest, november 18. *Gyártás* Aladár honvéd huszár önkéntes ma a Rémi szállóbeli lakásán agyonlétte magát. Az öngyilkosságot szerelmi bánatában követte el.

A kínai császári palota titkai.

Peking, november 18. A kormány az összes tartományokat felszólította, hogy minden ellenállást a dezsizgorubban fojtsanak el. Az őzevegy császárné palotájában négyezer katonát helyeztek el.

150 000 korona vagyonnal bíróbajadon, földtörökös leánya, 21 éves, férjét keres. Azonkívül még több száz vagyonos partbia előjegyzésben úgy hogy minden igénynek bármikor megfelelhessünk. Forduljon minden házasságnál *Schlesinger* céghez, Berlin 18.

Almát

kevert fajokat kilót 18 fillérért, métermázsát 14 koronáért szállít utánvétellel *Premmer* János PINKAFŐ 93. — Csomagolás külön számítva.

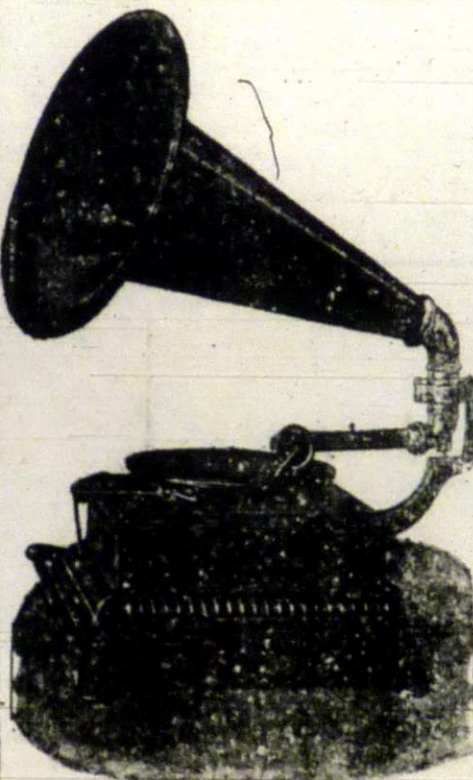
Elegáns salon-butor és kristály-csillár

villanyra berendezve igen jó karban, kevéssé használt, féláron eladó. — Bővebbet *Tóth Lajos* fodrászüzletében helyben.

Karácsonyi szenzáció!

Ingyen adom
ez itt abrazolt
„Grammophon”

Csak fiz. lemez vételre kötelező.
Strasser Márton
lát- és műszerészeti gyára
Nagykanizsa, Fő-ut
Browning revolverek 45 koronától.

TÜZIFA

legjobb minőségű bükkhasábfá kapható igen jutányos áron egész vagy fél vasúti kocsi-rakományként, ugyiszintén raktárból méterenként is házhoz szállítva.

KONDOR ADOLF

fabizományosnál **Nagykanizsa, Arany J.-ut 2.** Megrendelések elfogadhatnak még: *Kondor Ödön* férfi és gyermekruha kereskedésében **Fő-ut 3.** és *Schlesinger Izidor* fűszerkereskedőnél **Észv. ut.**

Diszítjuk lakásunkat télen s kerünk nyáron valódi *Haarlemi* hagymás virágokkal. Postán beküldött 8 K. ellenében portó és vámmentesen küldjük Ausztria Magyarországba ami legjobban kedvelt normal gyűjteményünket vagy 30 Jácint-hagymát üvegen, 40 drbot cserépek esetleg 40 darabot kerü ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 cserép számára. Vagy egy kerü összeállítás 250 drból, esetleg egy kerü szoba összeállítás 240 darabból tartalmaz pompás választékot Jácint, tulipán, narciss, csilla hóvirág stb. — Gazdagon illusztrált sok ismerő levéllel ellátott kártyák ingyen és bérmentve.

Blumenwiesel Züchtereit

„HUIS TER DUIN” (A. G.)

Nordwijk bei Haarlem (Hollandia)

Tüzifa-eladás!

Dr. Döri József ajánlja az általa *Kisrécsén* kilermelt

tüzifát és pedig:

Cserhasábfát félölenk. K 18

Csergömbfát „ 15

Erdei öleken

házhöz szállítva.

Fa-eladás.

Az esztergomi főkapitán *Somogyosi* erdejében eladásra bocsátatik mintegy 100 m³ bükk, 40 m³ éger és 10 m³ gyertyánfa rönk. Venni szándékozók ajánlataikat folyó hó 25-ig az esztergomi főkapitánhoz *Esztergomba* küldjék be. Minden fanemre külön is tehető ajánlat és kisebb mennyiség is áruba bocsátatik.

Kérdezősködni lehet az uradalmi erdőgondnokságnál **Somogyosiban.**

2322

A Pápai gróf és egyéb történelmi 30 albumeladás.

Írta: *Zöldi Márton*. Ára 3 korona.

Szabadságharcunk emléke. Nemzeti dicső. Ára 8 K. helyett 3 K

Ausztria—Magyarország nagy vasúti térképe állomásjegyzékkel. Ára: 2 korona 20 fillér. z

Kapható: *Fischel Fülöp* Fia könyvkereskedésében

Hirdessünk

a Zalában.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.
Műveltség, ball. kimutatások és magánközlemények soronként 50 fillér.
Előgyűlési és eskütelési értesítések díja 3 kor.; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor Ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Hónyban hányez hónapra:

Egy hónap 1.- K.
Negyedévi 3.- " "
Félévi 5.- " "
Égész évre 10.- "

Póstai szétküldésért:

Egy hónap 1.- K.
Negyedévi 3.- " "
Félévi 5.- " "
Égész évre 10.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: REVÉSZ LAJOS.

A földalatti politizálás.

Nagykanizsa, november 19.

A szocialisták sajtóorg. uumában olyanféle hangok pendültek meg, hogy — mivel a szocialisták szakszervezeteivel szemben a kormány nagyon kiméltetlenül jár el, s mivel a közigazgatás szolgálalkú közegei a szocialisták tervezett gyűléseit nem engedélyezik — most már teljesen megérett a helyzet arra, hogy a szocialisták a maguk politikai törekvéseivel a földalatti politizálás keretébe vonuljanak vissza.

Ilyenformán vannak megírva a nem éppen szent ígék. Nem ezekkel a szavakkal; de a tartalmuk ez, amit itt leírtunk.

Nagyon szelidnek tetszik talán első pillanatra ez a visszavonulási szándék; pedig — ha megtörténik, ha a földalatti politizálás ígérete megvalósul, — veszedelmesebb, esetleg rettenetesebb lesz az minden eddig való agitációnál.

Mert talán sajnátszerűen hangsúlyozunk, hogy az a barlangpolitika, amire esetleg a mi szocialistáink a nyilvánosság kizárásával vállalkoznak, magában érleli majd szakadatlanul összes méreganyagát az elnyomott, a befelé tüzelő szónak, az elszántságot érlelő elkésereedésnek. Ez az elzárkózás semmiesetre sem vált ki az elzárkózók ezereiből, millióiból olyan szelid, áhítatos hangulatot, mint aminővei az első keresztények a maguk szent vigiliáit ülték meg földalatti barlangokban, elrejtett helyeken. A szocialisták földalatti politizálása a magukat martiroknak érző elégedetlen elemek gyűlölet-izzása lesz, mely lassan-lassan alá fogja aknázni az egész magyar nemzetársadalmat.

A társadalom egyes rétegeire kétségtelesen nagy lesz a vonzó ereje ennek a barlangpolitikának, mely kimondott és bejelentett szervezetség nélkül egy hatalmas szervezetévé növekedhetik a mai politikai viszonyok ellen elégedetlenkedő elemeknek.

A tanítók egyik szaklapjában »Állami tanítók« aláírással nyílt levél van *Wekerle*

Sándor pénzügyminiszterhez intézve, amelynek hangja elég éles, tartalma csak úgy duzzad az elkésereedéségtől, amiért a pénzügyminiszter *Apponyi* Albert kultuszminiszter akaratával szemben kerekén megtagadta, hogy az állami tanítók állományát is bevegve a lakbér-rendezi keretbe. Ennek a nyíltlevélnek végén ott van a könnyen megérthető kijelentés, hogy majd a tanítók is más utat keresnek, hogy megtalálják a kellő méltányulást.

Mintha ennek a nyílt-levélnek tartalma, meg a földalatti politikával való fenyegetés között valami szorosabb eszmei kapcsolat volna. Mindenesetre valami csodás szellem-találkozás, ha arra az álláspontra helyezkedünk, hogy az elégedetlenkedő elemeket csak a véletlen vezette egy irány felé. Amint, hogy kétségtelenül az is vezette; mert nagyon jól tudjuk, hogy a tanítóság eddig leghűségesebb óre volt a nemzeti szellemnek. Erre hivatkozik is a nyílt levél. De amit azután mond, abból világosan megérthető, hogy egészen másként is lehet, ha elkésereedik.

Az pedig az állami tanítók is nagyon jól tudják, hogy az a *más irány*, amit követni akarnak, csak földalatti politizálással, barlang politikával követhető. Tehát egészen olyanformán füst ez a dolog, mintha már ők is a földalatti politizálók felé kezdenék kitérni karjaikat.

Lehet, hogy csak rémeket láttat velünk a nemzeti szellemért, a nemzeti eszményekért való aggodás. De leírtuk azért aggodalmainkat, ha mindjárt pusztá rémlátás váltotta is ki belőlünk; mert az a hitünk, hogy a mai nehéz, forrongó időben, amikor minden módon és sok oldalról ki akarják emelni hazánkat a történelmi fejlődés kegyelmeivel védett medréből, — nem szabad egykedvűen elsurranni az intő jelek, a figyelmeztető mozzanatok mellett. Semmi esetre sem szabad tehát megengedni, hogy nemzetársadalmi fejlődésünk folyamatát a barlang-politika kísértő rémei

megzavarják. Anyai örök (t. i. tiszta nemzeti örök) hála a jó Istennek, még van, hogy az akna-munkát is megbírjuk állítani, ha az nemzeti szellemünk ellen tör.

R keresk. és iparkamara közgyűlése.

A bortörvény. — A pótkávé.

— Sajtó tudósítónktól. —

A soproni kereskedelmi és iparkamara tegnap, kedden, délután 4 órákor közgyűlést tartott Ulllein József elnöke alatt a bel- és kültagok élénk részvétele mellett. A beltárgyakon kívül különösen a vas- és szalmamegyei kültagok jelentek meg szép számmal.

A napirendet megelőzőleg a kamara Spiegel Szigfrid alelnök indítványára elismerését fejezte ki Tais Károly dr. másodtitkárral szemben a kamara évi jelentésének alapos megírásáért.

Ugyancsak a napirend előtt terjesztette be Spiegel Szigfrid, a kereskedelmi szakosztály elnöke, a kamara borkereskedő tagjainak az új bortörvényre vonatkozó sürgős indítványát. A borkereskedők azt kívánják, hogy a kamara a képviselőházhoz forduljon az új bortörvénynek az édesített borok forgalomba hozatalát eltiltó része elhagyása érdekében. Ausztriában t. i. továbbra is szabad édesített borokat előállítani és forgalomba hozni és így a magyar tilalom fentartásának csak az az egy eredménye lehet, hogy a borkereskedelem ez ága, mely jelentékeny adóterhet visel, egyszerűen Ausztriába költözködjék át. A közös vámterület tartamára tehát oly intézkedés volna a legcélszerűbb, mely a borkereskedelem versenyviszonyait Magyarországon és Ausztriában egyenlőkké terné.

A kamara az indítványt elfogadta.

A napirendre tűzött ügyek közül a következők érdemelnék említést:

A kereskedelmi miniszter hibáztatja a kamarának azt az eljárását, hogy a Frank-Henrik Fiai linzi pótkávégyáros cég üzleti eljárása ellen emelt panaszával nem az elsőfokú iparhatóságnak fordult orvoslásért, hanem a nagy nyilvánosság figyelmének a felkeltésével indított akciót a cég ellen.

A kamara erre vonatkozólag annak a kijelentésére szorítkozik, hogy az ügy tárgyalása a nyilvánosság elől elvonható nem volt, sőt a bíróság bizalmas kezelése nem is állott az

Férfi-szabó üzletemben

a legfinomabb, legdívatosabb ruházat szolid és izléses kivitelben, lehető legolcsóbb árban kapható azonnali fizetés mellett. Kérem a nagyérdemű közönséget erről meggyőződni.

Kaufmann Mór Nagykanizsa (Elek féle házban).

ügy érdekében, mert csak a legnagyobb nyilatkozással melletti volt elérhető, hogy a lívai cég belátva eljárásának törvénybe ütköző voltát, megszünt az ország nyugati részét lívai gyártmányú pótkávéval ellátni. A kamara továbbra is megfigyelő állásponton marad és ha jelenséget venné észre, követni fogja a miniszter utasítását és az iparhatóság elé tereli az ügyet.

Az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló 1907. évi XIX. t.c. módosítása érdekében a kamara fölterjesztést intéz a kormányhoz. Ugyancsak fölterjesztésben kéri az iparosok és kereskedők országos nyugdíjintézetének a létesítését.

A borítaladó el törlése vagy legalább is mérséklése érdekében szintén a kormányhoz fordul a kamara. E pontnál a közgyűlés elfogadta id. Wolf Lipót kismartoni kültagnak azt az indítványát, hogy a kamara a borra nehezedő adó ama részének a megszüntetését kérje, mely a regálé megváltásával kapcsolatban lépett életbe. A megváltásra fordított összeg ugyanis a befolyt adóból már törlesztett, így az adó e része további fenntartásának megszűnt a jogosultsága.

A kamara 1909. évi költségvetése 44 305 korona kiadás és 44738 korona bevétel iránnyoz elő, tehát 433 K fölösleggel záródik.

A közgyűlés ezután Faludi Zsigmond csepregi lakosnak azt az indítványát tárgyalta, hogy a távbeszélő használati díja, ha a beszélgetés a közvetlen szomszédságban lévő megye területére szól, beszélgetésként két korona helyett csak egy korona legyen. A kamara id. Wolf Lipót és Spitzer József indítványára azt fogja kérni a kormánytól, hogy a beszélgetés díja ily esetekben a külföldi példákhoz hasonlóan csak 60 fillér, a Sopronból Budapestre való beszélgetés pedig 2 K helyett 1 korona legyen.

Nagykanizsa zárszámadása.

— Saját tudósítónktól. —

Ma megjelent nyomtatáson a város mult évi háztartásának zárszámadása, az a nagy füzet, mely kimutatja, hogy az előirányzott összegeket rendelkezésük szerint felhasználták.

Mielőtt hozzászólnánk a számadásokhoz azok főbb adatait ismertetjük a következőkben:

A városnak összesen 1009482 kor. 09 fill. bevétele volt 1907-ben.

A város kiadásai a következők voltak:

Tisztviselők fizetése	64972'49
Segéd kezelő személyzet fizetése	15050—
Szolgák stb. fizetése	53080'18
Ruhailletmények	11176'17
Napipénzek diákoknak	10774'40
Irodai és hivatali kellékek	8609'65
Napidíj és fuvar	973'20
Tűzoltói, közegészségügyi és rendezési kiadások	8710'96
Közszékségletekre	44258'82
Gazdasági kiadások	88115'79
Tanintézetekre	78709'28
Jótevény célokra	44157'69
Adósságok és terhek	188728'96
Külföldiek	170851'55
Átíró költségvetésen kívüli tételek	154111'66

Az összes kiadás: 926130 korona 45 fillér, tehát a maradvány 1556 kor. 30 fillér.

A nevezetesebb alapok állása az év végén a következő:

Nagykölcson-alap	453079'20
Főgimnáziumi	104255'79
Kongó ut	69848'21
Színház	109419'90

Az összes alapok vagyona 1907. év végén: 1542761 korona 99 fillér.

A város összes cselekvő vagyona 546.4021'43

Szenvedő vagyon 379 7500'31

Tiszta vagyon 166'6521'12

A katolikus népszövetség megalakulása Zalamegyében.

— Saját tudósítónktól. —

Folyó hó 15 én, vasárnap megalakult a Zalaezerszegen is a katolikus népszövetség. A Kummer kávéház emeleti nagytermében óriási közönség gyűlt össze. Megjelent Gróf Batthyány Pál főispán, Farkas József a Zalaezerszégi választókerület képviselője is.

Legátó Kálmán apátplébános délután 4 óraker nyitotta meg az ülést, azt mondva, hogy a katolikusoknak is tömörülniök kell saját igazuk mellett és felhívta a közgyűlés figyelmét arra és fennen hangoztatta, hogy a népszövetség eszméje minden pártpolitikát kizár, minden szövetségi tag követeli saját politikai elveit; kívánja a vallásfelekezetek közötti béke fenntartását is.

Megválasztott óriási lelkesedéssel a népszövetség megyei elnöke Gróf Batthyány Pál főispán városi elnöké Legátó Kálmán apát plébános.

Három beszéd hangzott el azután: Hanfíke Emil pénzügyi fogalmazó igen szépen magyarázta el hogy a szocialisták szílen kell harcolni, kik bicsakkal és doronggal igyekeznek a saját hamis igazukat keresztülvinni.

Klaff Mihály segéd-elkész ki igen jó népszónok és hatalmas organummal rendelkezik, pompás szatirikus hasonlatokkal mutatta be a szocialista elvaktól elbutult munkás gondolkozása és a jósan gondolkozásu ember közötti különbséget.

Végül Dr. Marik Pál röviden de teljes meggyőző adatokkal mutatta be hogy ha minden féle vallásu ember összetart, összekell tartani a katolikusoknak is; fejet hajt minden vallásu elől, tiszteli más ember vallását de nem lát ugy mond bünt abban ha a katolikus nép is, mint a többi, szervekedik. — Elfogadja a katolikus népszövetség elveit azzal a kijelentéssel, hogy nem pártpolitika vezet a szövetséget, hanem vallási érzés.

Ezzel a közgyűlés véget ért és a közönség a legnagyobb rendben széjjel oszlott.

ALKALIKUS NÁTRON-LITHIUMOS ÉGYÖGYVIZ

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgybólvag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körút 29. Kapható: apógyutárah, drogeriák és fűszerüzletekben. 1734

Községi legelők államsegítséggel.

— Saját tudósítónktól. —

Darányi Ignác földmivelségi miniszter minden lehetőséget meg akar adni arra, hogy az eddig közlegelők nélküli való községekben legelőterület szerzesének. Közlegelők létesítésének, szerzésének, javításának, berendezésének és felszerelésének segítésére és a tervezett kölcsonök kamatterbének könnyítésére, valamint az intézkedésekkel kapcsolatos költségekre az előző évi hitellel szemben ebben az évben 100.000 koronával többlet kéri a miniszter a törvényhozástól.

A tétel növelése az 1908. évi XLIII t.c. folytán vált szükségessé, a meglévő közös legelők gazdasági rendezéséről, s ahol megfelelő közlegelő hiányzik, a céira alkalmas területek megszerzésére fölveendő kölcsonök kamatterbének könnyítéséről, valamint a legelőrendezések érdekében szükséges tervező munkák díjtalan végzéséről intézkedik. A törvényel biztosított kedvezmények engedélyezése iránt benyújtott és kelőben megokolt nagyszámu kérvények kedvező és lehető gyors elintézése, vagyis a kedvezmények engedélyezése elől annál kevésbé óhajta a miniszter, elzárkózni, mert a legelőkérdésnek sikeres megoldása legbiztosabb alapja annak, hogy az állattenyésztés fejlődését, s így az állatiállományban fekvő nagy nemzeti közvagyon gyarapodását, valamint a legelőterületek értékének és jövedelmezőségének fokozását biztosíthatjuk.

Az előirányzott hitellel kivétel eseteiben ott, ahol a községi pótadó 50 százalékot meghalad és a nép szegénysége igazolható, az annuitási tőmogatáson kívül egyszer, s mindenkorra szóló kisebb segítéséget kíván adni a miniszter. A legelőterületen szükséges beruházás a legtöbb esetben nem oly terjedelmű és természetű, hogy a költség fedezésére kölcsön válnék szükségessé, hanem az gyakran a munkálatok előrehaladásához képest néhány évre engedélyezett kisebb segítéséggel is végrehajtható. A törvény végrehajtásával a általában a legelő gazdasági rendezésével kapcsolatosan bizonyos dologi költségek is merülnek föl, u. m. helyszíni szakértői szemle, tervezési munka, valamint a legelőknél szükséges fásítás költségei, a melyek a tételből fedeztetnek.

Hirek.

— Hivatalvizsgálat Gróf Batthyány Pál főispán folyó hó 17 én Sümegen a járási főszolgabírói hivatal vizsgálat meg, ahol dacára annak, hogy a hivatal vezető főszolgabíró egyedül végzi jelenleg teendőit, mindent a legnagyobb rendben talál és legnagyobb elismerését fejezte ki. Öméltósága kíséretében voltak Odor Géza pénzügyigazgató és Marik Pál főispáni titkár.

— A zalamegyei függetlenségi és 48-as párt többek Kérdezőkötésére közlé teszi, hogy a pártba való belépésüket illetőleg a régi tagoknak is jelentkezni kell a zalaezerszégi vezetőségnél.

— Erzsébet. Ma, Erzsébet napján, kegyelettel emlékeztünk korán elhunyt nagy királynénkra. Az iskolákban szünetelt az előadás, a középületeken fekete lobogók hirdették a nemzeti gyász napját. A templomokban gyászistentiszteleteket rendeztek. A hatóságok a Szentferencrendiek plébánia templomában jelentek meg, hol a misét Ozoray Izidor házfőnök mondta segédlettel. Offeroriumkor dr. Fábián Zsigmondné és Farkas Vilma urhölgyek gyönyörűen énekeltek kettősben az Ave Mariát. A felső kereskedelmi iskola ifjusága gyászünnepelet rendezett a következő műsorral: 1. Hymnus,

énekelte az ifjusági énekar. 2. „Erzsébet”. Irtó Váradi Antal, szavalta Pátkai I. a. o. t. 3. Ünnepi beszéd, tartotta Markovits Dávid tanár. 4. Gyászdal, Erzsébet királyné emlékére. Énekelt az ifj. énekar. 5. „Leborulsz a sirra”. Endrődy Sándortól. Szavalta Biró Simon f. o. t. 6. Szózat. Énekelt az ifjusági énekar.

— **A kanizsai játégyár fejlődése** Ma, midőn a magyar ipar gyors lendülete nem ment az iparfejlődés kedvezőtlen ányoldalaitól sem és itt-ott sajnálatosan nélkülözi a reális állapot, kezdettől fogva a legnagyobb rekonstrukciót szemléljük a nagykanizsai játégyár csendes, szolid, biztos alapokra fektetett munkásságát és gyors lendületét. Ez az új iparvállalatunk tudvalevőleg létekből készült játékokat állít elő s ezzel egyedül áll az országban. Mint halljuk, a gyár nemcsak Magyarországon, hanem a külföldön is talál piacot s ezért a legszebb jövőt jósolhatjuk neki. Most a gyár cégében némi változás következett be azzal, hogy a gyár egyik tulajdonosa kilépett a cégtől és helyette Kardos és Steiner a Központ kávéház vállalkozó szellemű tulajdonosai társultak Spitzerrel, a gyár megalapítójával. A nagyraihivatott iparvállalat a kormány részéről is kellő méltatásban részesül, — amennyiben a kormány ingyen gépeket adott a gyárnak; — a gépek már a napokban megérkeznek A tulajdonosok most új gyárhelyiséget építenek, melyhez a várostól tudvalevőleg kedvezményeket kértek. Ez iránt való folyamomódásuk már hónapok óta benn fekszik a városnál; úgy látszik, ott feleslegesnek tartják azt a gyors elintéztést, melyet az iparvállalat valóban megérdemelt.

— **Hangverseny a felső templom javára.** A felső templom építő bizottsága elhatározta, hogy a templomalap javára f. é. december hó 12 én nagyszabású estélyt rendez, melyre közreműködőül már eddig is sikerült megnyerni Nagy Géza hírneves zongoraművészt az orsz. zeneakadémia tanárát. Közönségünk érdeklődéssel várja az estélyt, melynek egyéb programjával is bizonyára kiválóan érdekesek lesznek.

— **A tánciskola befejezése.** Adorjánné Mayersberg Frida e héten befejezi nagykanizsai tánckursusait, melyek mindentekintben a legfényesebben sikerültek. Közönségünk örömmel látta viszont a kedvelt Frida nagyszóránt, ki bizonyára szintén otthon érzi magát nálunk. Az idei nagy sikernek van még egy oka. Az, hogy időközben más tanátnitők is jártak nálunk s a közönség arról győződött meg, hogy Mayersberg Fridát egyik sem pótolhatja. Mi tehát a viszontlátás reményében bucsuzunk tőle. — A táncvizsgákat a következő sorrendben tartják meg: Az ifjuság kolóniájé szombat délután 6 órakor lesz; a gyermektanfolyamé vasárnap délután 4 órakor, a felnőttek tanfolyama vasárnap este 9 órakor. Belépő díj a vizsgák bármelyikére személynként 1 korona.

— **Gazdasági cselédek és munkások kitüntetése.** A földmivélsügyi m. kir. Miniszter 1908. évre hat olyan gazdasági cselédnek, kik buzamosabb idő óta egy munkaadónál szolgálnak és hat olyan gazdasági munkásnak, kik megbízhatóságuk, szorgalmuk és józanáguk által munkatársaik közül kiváltak, 100 korona jutalmat és elismerő oklevelet ad. A kitüntetést a miniszter a főispán javaslatára adományozta, a ki nevezetesen a közigazgatási hatóságokat és gazdasági tényezőket a kitüntetésekre vonatko-

ról meghallgatja. Felhívjuk tehát mindazok figyelmét, kik igényt tartanak a kitüntetésre és jutalomra azok az illetékes közigazgatási hatóságoknál illetve a gazdasági egyesít mezőgazdasági bizottságánál tegyenek lépéseket. A kisbirtokosoknál buzamosabb időt eltöltött poigárok és munkások is nyerhetnek jutalmak és oklevelet.

— **A vitén finác.** Ismeretes közönségünk előtt azon állér, amely **Vesztlák** Nándor pénz ügyőri felügyelő és **Turek Géza** helybeli háztulajdonos közt lefolyt. Vesztlák ugyanis még ez év februárjában felkereste Turekot, mely alkalommal Turek és a finác valami fölött összeváltak, minék az lett a vége, hogy Vesztlák jogtalanul oldalfegyverét használta s miúdketteu jelentékeny sérülést szenvedtek. Főlebbezés folytán tegnap tárgyalta ezt az ügyet a pécsi kir. ítélőtábla, mely jóváhagyta az első bíróság ítéletét, mely szerint Vesztlák 20 korona fő és 10 korona mellék büntetésre ítéltetett, míg Turekot fölmentette.

— **A Balatonvidék élelmesése.** A Balaton Szövetség igazgató választmányi ülésében indítvány kapcsán tárgyalák ujóól azt a Balatonvidék fejlesztésére oly fontos kérdést és a betervezett indítványt a választmány elfogadta. Elhatározta, hogy a szövetség köriratot fog intézni a balatoni községekhez és fűrdőtelepekhez, a hol még fogyasztó és értékesítő szövetkezet nincs, ott buszalkodjanak ilyen szövetkezet felállításán. Ez ügyből kifolyólag a szövetség megkeresést fog intézni az O. M. G. E.-hez, a Magyar Gazdaszövetség és a Hungya középontjához, hogy a kérdés kivitelében a rendelkezésükre álló eszközökkel Balatoni szövetkezet támogatásák. Kétségteien, hogy Balatonvidék élelmiszer drágaságát csakis ócszerű és másutt is bevált intézkedésekkel lehet megszüntetni.

— **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** A m. kir. honvédelmi miniszter rendeletével szolgálati kötelezettségük teljesítése után volt tisztviselői rendfokozatnak megtartása nélkül **Kossa Gusztáv** és **Segesváry Dezső** a nagykanizsai 20. honvéd kiegészítő parancsnokság nyilvántartásában álló tartalékos gyógyszerügyi járulnokok és **Huszár Károly** a nagykanizsai 20. honvéd kiegészítő parancsnokság nyilvántartásában álló tartalékos gyógyszerügyi gyakornok a honvédség kötelékéből elbocsátattak.

— **Nagymagyarosítás.** Kiskorú **Schlesinger** Bertá, Józsa és Vilmos nagykanizsai illetőségű ugyanittani lakosok családi nevüket Székelyre magyarosították.

— **Boszlom.** **Mayersberg** Frida tánciskolájában ma, csütörtök este 9 órakor cigányzenével bosztongyakorló lesz.

— **A kereskedő ifjak kabarója.** A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző körének végalmi bizottsága tegnap este ülést tartott, melyen elhatározta, hogy december hó 13-án kabaréestélyt rendez és erre való tekintettel a szórakoztató estély elmarad.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító Intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Nyílt-tér.

Azon alaptalanul híreszteléssel szemben, mintha üzletemet el- és átadtam volna, ezennel kijelentem és a nagybecsű közönség tudomására hozom, hogy férfiszabó üzletemet eddigi szolid alapon tovább is vezetem.

Hlatkó János.

Hamis pénzek Zalában.

Elfogtak egy pénzgyártót.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap jó fogást tett a pécsi rendőrség, midőn letartóztatott egy idősebb parasztot, aki hamis egykoronásokat hozott forgalomba. Mint tudósítónk jelenti, az Indóház-utca egyik kereskedésébe állított be az ötven év körüli falusi ember décelőt és pár apróságot vásárolt, azután két darab egy koronással fizetett. A kereskedő azonban észrevette, hogy mindkét koronás hamis. Visszaadta a pénzt a parasztnak, aki erre dörögve távozott. — A kereskedőnek szemet szurt, hogy a paraszt nem is tiltakozott a dolog ellen, — sem más pénzt elő nem vette, és hogy mégis sajtóságos, hogy egyszerre két hamis koronás is akadjon egy embernél. Mondta a történeteket a közönségben őrzemen álló rendőrnek, aki szintén megérezte a nagy vadat és kitartó buzgalommal nyomozni kezdett a hamispénzes paraszton. Némi kutatás, tudakozódás után sikerült is fölitalálnia a keresett embert a vasuti állomáson. Igazolásra szőlította föl s mivel erre nem volt képes, előállította őt a főkapitányságra. Itt megmozdított az őreget, aki **Német Pál** hegyháti járásbeli földművesnek nevezte magát, és különféle zsebekben, csizmában ötvenkilenc koronát talált nála elfejtve. **Valamennyi hamis volt.** Kiderült az is, hogy az elfogott egyen már több darab hamis pénzt forgalomba hozott a tegnapi napon Pécssett; több dőhányiózsdében vásárolt pár fillért s mindenütt hamis egykoronással fizetett és 80-90 fillér jó aprópénzt kapott vissza. Az így összeszedett öt korona körüli aprópénzt is megtalálták nála.

A letartóztatott, aki nyilván hamis nevet mondott s így tegnap igazolása nem sikerült, a súlyos bizonyítékok dacára sem tett még őszinte beismerő vallomást, hanem mindentéle mesékkel iparkodott magyarázatát adni a nála talált sok hamis pénznek. Tudvalevő — mi is többször irtuk róla, hogy a Dunántul déli-megyéi be vannak hálózva egy hamis pénzt gyártó banda szálaival. Hol **Somogyban**, hol **Zalában**, hol pedig **Baranyában** bukkant föl egy-egy tagja a pénzgyártóknak, akiknek fészke, ha a jelek nem csalnak, a Drávan tul van, de nyomára akadni eddig nem sikerült. Most majd elvállik, hogy a Pécssett letartóztatott falusi ember nem ennek a társaságnak a tagja-e és nem vezeti-e a pécsi rendőrséget a sokat hajszolt, sokat keresett pénzgyár rejtékének nyomára.

A kiváló bőr- és Hihiumos gyógyfürrás

SALVATOR

vaso- és hólyagbetegségek, hólyaggyulladás, veszebetegségek és húrtutak bántalmaházi ritódó betegek.

Természetes vasmentes szulfidvíz.

Kapható árnyéktervezésben vagy a helyi-egyetem Saluator-tervező Vállalatánál Budapest, V. Károly körút 11.

Értékpapír tőzsde

Mai árfolyamok. — (Távirat.)

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény	780 50
Osztrák hitel	829 50
4% magyar koronajáradék	91 40
Kereskedelmi bank részvény	3350 —
Salgótarjáni közönséghányarészvény	374 —
Rimamurányi vasml	821 50
Adria tengerhajózás	394 —
Hazai bank	276 —

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Budapest, november 14.

Készáru-üzlet.

Buza 10 fillérrel magasabb.

Hataldó-üzlet:

Buza 1909, április	12.89
" " október	11.02
rozsa " április	10.88
" " október	8.67
zab " április	---
" " október	---
tengeri " május	7.57
repce " augusztus	14.70

Táviratok

és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, november 19. A képviselőház mai ülésén Jusch Gyula elnökölt. A Ház felhatalmazta az elnököt, hogy a Rigó Lajos halálával megüresedett bihari kerületben az új képviselőválasztás előkészítésére vonatkozó intézkedéseket tegyegye.

A bizottsági jelentések után a Ház folytatta a költségvetés tárgyalását.

Bredicianu Koriolan a vidéki pénzügyigazgatóságok erőszakossága miatt panaszkodik. Polemizál Batthyány Tivadár gróf tegnapi beszédével és végül kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el, mert a kormány politikája nem felel meg az ország érületének.

Zugorac horvátul beszél a javaslat ellen. Mivel a közjoggal ellentétes tetteket állít, elnök rendreutasítja.

Farkasházy Zsigmond konstatálja, hogy a magyar parlamenti életben nagy devalváció következett be. Az ellenzék nem hallgatja meg a képviselőházban. Átírva a költségvetésre, megemlíti, hogy a koalíció kormányzása alatt az állami szükségletek 360 millióval emelkedtek. Kérdi, honnan vehette a kormány erre a fedezetet. Részletesen bírálja a kormány működését. Hibáztatja hogy mindennemű adót fölemeltek a szegény nép és a középosztály terhére, anélkül, hogy ennek hasznát látnók. Kritizálja azt a módot, ahogy az elnökség a házszabályokat kezeli.

Elnök: Farkasházyt rendreutasítja.

Azután Urbanics nemzetiiségi beszélt a javaslat ellen.

Utána Szaciu román következett volna, de nem volt jelen az ülésen. Erre a jegyző a következő szónokot: Dragovicst szólítottá, de ez sem volt jelen. Ekkor az elnök konstatálta, hogy több szónok nincs, tehát ezzel az általános vitát.

Még nem végezte be mondatát, midőn a terembe rohant Dragovic és már az ajtóból

kiáltva: "Visoki sabore le — megkezdte beszédét, mely az ülés végéig tartott. A holnapi napirend megállapításával az ülés véget ért."

Közös miniszteri értekezlet a balkán bonyodalmak miatt.

Bécs, november 19. Félhivatalosan jelentik:

Vasárnap Bécsben közös miniszteri értekezlet lesz, melyen a közös külügyminiszter, az osztrák és a magyar kormány tagjai vesznek részt. A közös miniszteri tanácskozás a balkán kérdéssel fog foglalkozni. Bécsben a közös miniszteri értekezlet összehívását kedvezőtlen jelnek tartják.

Az özvegyek nyugdíja.

Budapest, november 19. A közigazgatási bizottság ma nagyfontosságú döntvényt hozott. Ebben kimondta, hogy mindazon állami alkalmazottak özvegyei, kik öt évi szolgálat után haltak el, nyugdíjra jogosultak, tehát egy összegben nem lehet őket kielégíteni.

A felesége után.

Beregszász, november 19. Borostyán Jenő megyei Arvaszéki úlnök ma agyonlőtte magát. A más fiatal embert felesége halála felett érzett bánata vitte sirba.

Gyilkosság a tanyán.

Mahó, november 19. Petrovics Dusan gazdag batonyai földbirtokos a bérését ma a tanyán meggyilkolva és kirabolva találta. Rablógyilkosokat erélyes nyomozással keresik.

Itéletidő.

Palermo, november 19. Sziciliában, Catania-ban és egész Déli-Itáliában borzalmas viharok dühöngenek, melyek egész vidékeket pusztítanak el. A vihar Palermo környékén tizenkét embert megölt és több százat megsebesített. Egész utcasorok dőltek be. A kár óriási.

Ki nyert?

Budapest, november 19. Az osztálysorsjáték mai húzásán 60 ezer koronát nyert a 40122 sz. 15 ezer koronát a 9812. számú sorsjegy.

Hirdetés.

A helybeli hizaldában elsőrangú fiatal hizott sertés naponta dél-után 3 és 4 óra közt kilogrammonkint 104 fillérért kapható.

Elegáns salon-butor és kristály-csillár

villanyra berendezve igen jó karban. kovács használt, jólkaron eladó. — Bővebbet Tóth Lajos fodrászüzletében helyben.

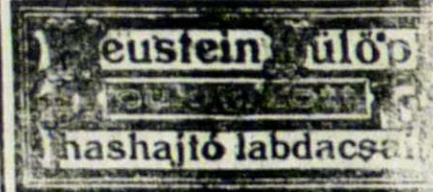
ÓRIASI PÉNZT

talál meg minden háziasszony, hogyha papírszalvétákat használ. 100 db. papírszalvétát 1 korona. Díszebb és valódi japán papírból 1 koronától fejjebb.

Szőlő-oltványokat
szőlőt fajtis-
taságért jót-
állva, legelőszobh választékban emár évek óta elő-
nek és legmegbízhatóbbnak ismert:
KÖKÜLLÖMENTI
első szőlőoltvány telep
tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 17 s
(Nagyköllő megye).
Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéből
érkezeti elismerő levelek. ennél fogva minden szőlő-
birtokos megrendelésének megtevése előtt az ismerős
személyiségektől úgy szó, mint irashíveleg bizony-
ságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen
megbízhatóságáról.

Legelőszobh és legjobb hatású HASHAJTÓ.

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULÁI)
feldümulja minden tekintetben a hasonló készítmé-
nyeket. Fenti szer mentes minden káros alkál-
részttől, a legjobb sikerrel használják az al-
bantalmánál, könnyű székletet szerez, vértisz-
egy gyógyszer sem artalmatlanabb és alkalmasabb.

SZEKRÉKED

legelőszobh, mint a legjobb hatású hashajtó.
Cukormentes, vértiszító, a gyermekek is szívesen
szék. Egy doboz 15 pilula tartalmával 20 fillér.
8 dobozzal tehát 120 pillulával 2 korona.

A pénz előre küldése melléttérmentes.
Utánzatok: Ólvánok
Ovás! Neustein Fülöp hashajtó
pilulát készítették! Csak akkor
lődi, ha minden dobozban a törv. helye
zett Szent Lipót védőszent és Pápa
Neustein gyógyszerész aláírása felté-
ve és nyomában olvasható. A kész-
tőv. által készített csomagjainkon
öröknök rajta kell lennie.
Neustein Fülöp gyógyszerész Szent-Lipóthoz
Wien, Plankengasse 8.
Kapható H. Kautzán Kolik Újra és Balas Lajos gyógyszerészeknél.

A szöllőt új életre fakasztja dupla termést biztosít száritott hizósertéstrágya!

a kőbányai

Kérjen tehát mielőbb közelebbi ismertetést, gazdák hiteles szakvéleményeit, árajánlatot, melyekkel szívesen szolgálunk: Budapest-Kőbányai Trágyaszáritógyár, Bodonyi, Schietrumpl és Társa.

TÜZIFIA
legjobb minőségű bükkszászba kapható leg-
fűtányos áron egész vagy fél vasúti kocsi
rakományonként, ugyiszintén raktárból méte-
renként is házhoz szállítva.
FAPIA
fabizomtanosnál Nagykanizsa, Arany J. ut 2
Megrendelések elfogadásának még: Kondor Ödön
férfi és gyermekruhás kereskedésében Fő-ut 3. és
Schlesinger Isidor (Hátsókapu) 1081. Evt. ut 14.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papír-
kereskedésében, Városház-palota; Ide
intézendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Munkások, bűn kimutatások és vagyon-
közlemények áronként 50 fillér.
Eljegyval és sáskatél értékszáma díj
5 kor.; előfizetőknak 3 korona.

Megjelenik naponként este 6 órákor ünnepeknél kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához korvra:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postal szármalással:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

A szellemi élet Nagykanizsán.

Nagykanizsa, november 20.

Kétségtelen, hogy a nagykanizsai közönség nagyon megszokta már a magasabb művelzetet. Nem csoda. Hisz majdnem minden esztendőben világhírű művészek hangversenyében gyönyörködhetett. És ezt a szerencsét első sorban is ama jó hírnevének köszönhetette, hogy itt a magasabb művészi, szellemi gyönyörűségek, szépségek iránt kiválóan nagy a fogékonyság; s hogy a valódi szellemi, művészi élvezetet nyújtó tehetségek számára terem itt a babér mellett egyéb is. . . . A nagy erkölcsi siker mellett szokott lenni tisztességes anyagi eredmény is.

Mindezeket tudva, szinte megmagyarázhatatlannak kezdünk már tartani, hogy a felolvasások és hangversenyek legjobb időszakát, október és november hónapot miért engedik minden szellemi, művészi esemény nélkül elmúlni azok a társadalmi körök, amelyek aféle magasabb színvonalú előadások rendezésére egyenesen hivatottak.

Az Irodalmi és Művészeti Kőr sem mozdult meg még csak szószokozató délutánjainak megtartása végett sem. A többi társasági egyesület is mintha vissza vonult volna minden kezdeményezéstől. Egyedül a Kath. Legényegylet adott életjelt magáról szószokozató délutánok rendezésével. De hát ez még nem elég. Egy társasági egyesület ily irányu működése nem elégítheti ki Nagykanizsa közönségének a szellemi és művészeti élet terén eddig mutatkozott összes igényeit. Azért folyton vártuk, hogy mikor történiük valami nevezetesebb mozzanat, ami esemény-számba menő művészi, szellemi élvezetet helyez kilátásba.

Öömmel konstatalhatjuk, hogy ez a nevezetesebb mozzanat már megtörtént, amennyiben a nagykanizsai felső-templom építő bizottsága elhatározta, hogy művészi hangversenyt rendez a felső-templom javára. Már meg is nyerte Nagy Géza, az európai híru zongoraművész, a budapesti Országos Zeneakadémia tanárát, a közreműködésre.

Mi, akik Nagy Géza zongora-művésznünknek hatalmas talentumát, brilláns játékát és Berlinben, Londonban aratott nagy babérját ismerjük, már előre biztosíthatjuk közönségünket, hogy a felső-templom javára rendezendő hangverseny a legnagyobb művészi események színvonalára fog emelkedni.

A december 12-iki hangverseny bizonyára a vidéki közönség elitjét is Nagykanizsára vonzza majd.

Tehát most már alapos a reményünk, hogy Nagykanizsa szellemi életébe egy kis elvenség, pezsgés, fog áradni.

Hisszük, hogy a felső-templom építő-bizottságának bizonyosra vehető hangversenysikere egy kis bizalmat önt a lankadott egyesületek ereibe is. Különösen pedig föl fogja villanyozni az Irodalmi és Művészeti Kört. Mert ennek időnkint — úgy látszik — nagyon szükséges egy kis villamozás. Amióta egyik alelnöke alvó leánykához hasonlította, minduntalan meg-megkerülgeti az álom. Pedig hát hiába akar mindenáron alvó lányka lenni, nem engedjük; mert a szellemi, művészi élet üdörét keresve Nagykanizsán, mégis csak ennek a Körnek hivatására kell tapintanunk mindig.

Köszínház, vagy nyári szinkör?

Kövessy igazgató levele.

— november 19.

Kövessy Albert színigazgató urtól, ma a következő levelet vetjük:

Tisztelt Szerkesztő. Ur!

Becsés lapjának 15-iki számában egy cikk jelent meg »A nagykanizsai Köszínház« címmel. A dolog engem nemcsak mint nagykanizsai polgárt, de mint színigazgatót is érdekel, akinek egy irdatlan hombárja van a Kölcsey utcában, amint a »Zala« szíves volt megjegyezni!

A legnagyobb gyönyörrel látnék annak a hombárnak nevezett szinkörnek a helyén egy nagy, tágas, kényelmes, modern szinkört, de már annyi pénzem bizonyosan nincs, hogy egy 80-100,000 koronás áráért saját költséggemre építhetnék fel. Ennek a hombárnak a felállításával mindenekelőtt egy hiányt véltém pótolhatni, mert azt nem lehet tagadni, hogy a szinkör kényelmi szempontból felér a »Polgári kör« termévé, amely színelőadások tartására különösen nyáron nem alkalmas. Aztán meg valljuk be, hogy a szinkör felépítésével nem ártottam senkinek, mert azt az utolsó szögig a saját költséggemmel állítottam elő.

Ugyanazon a helyen, ahol a »Zala« úgy lebecsülte az én szerény hombáromat, jól esett olvasni, hogy a nagykanizsai irányadó körök eltalálták a kibontakozás útját. Nem téli színház, hanem nyári szinkör kell Kanizsának. Szép, díszes, hatalmas, kényelmes épület. Csak így lesznek a kanizsaiak abban a kellemes helyzetben, hogy minden nyáron egy elődrangu szintársulat előadásában gyö-

nyörködhetnek, míg a téli szezonban bizony csak harmad- vagy negyedrangú társulatot kaphatnak.

Szerény nézetem szerint leghelyesebb volna már most megtenni a lépéseket, hogy a tavasskor az új szinkör nagy ünnepegyességek között megnyitható legyen. — Szinkörre van pénz elég!

Az ugynevezett hombár lebontása az én dolgom lesz. Tessék elbinni, sokkal könnyebben fog menni, mint mikor felépítettem!

Pécs, 1908. november 18.

Kiváló tisztelttel

Kövessy Albert.

Mint e levélből látjuk, az igazgató ur is osztja véleményünket s a megoldásnak egyetlen helyes módja mellett van. Az irdatlan hombár miatt azonban indokolatlanul nehez-
tel, mert mi ezzel nem akartuk kisebbiteni azt az érdemét, hogy az első kanizsai szinkört ő építette a saját költségen. Ezt mindig elismerjük és erői nem is szabad megfedkezni. De ha ez életrevaló, hátor cselekedete volt is Kövessynek, kétségtelen, hogy az aréna ma már nem felel meg rendeltetésének.

A kivándorlási kormánybiztos bukása.

— Külön fővárosi tudósítónktól. —

A belügyminiszteriumnak szenzációja van. Nyilvánosságra eddigéig nem került, a hivatalos lap foglalja le magának ezt az érdekeset is. Néhány nap mulva jelenik meg a budapesti Közlönyben a hír, hogy úfelsége felmenti, Léway Lajos bárót a kivándorlási kormánybiztoság teendői alól és mint miniszteri osztálytanácsost nyugalmába helyezi.

Léway Lajos báró évek hoasz sora óta foglalkozik a kivándorlás elsőrendűen nemzetpolitonsági ügyével. Az idevonatkozó törvényhozásnak és a külfölddel való tárgyalásoknak ő volt a főrésze, sokszor kezdeményezője. Széll Kálmán belügyminiszterége alatt ő ültette nyélbe a Cunard Line-nal kötött szerződést, amely csak Tisza István kormányzása idején lett törvényé. Az Andrássy-féle kivándorlási törvényjavaslatot azonban az ő közbenjötté nélkül csinálták. Most tárgyalta le a javaslatot a képviselőház és Léway Lajos báró semmiképpen sem tudta a javaslat új intézkedést az ő álláspontjával egyeztetni.

Ezt a felfogást nem titkolta. Más okok is közrejátszottak, hogy ráunt hivatalára és a belügyminiszterhez intézett kérvényében hivatkozott arra is, hogy az új kivándorlási törvény hatálya alatt nem kíván szolgálni. A belügyminiszter nem fogadta el a lemondást. Néhány hét mulva hivatalos leiratban

arról értesítették Lévay bárót, hogy a csacal kivándorlási kirendeltség élére állítják.

Lévay bárót, aki dugaszdag ember, rendkívül elkedvetlenítette ez a degradálás és most másodszer nyújtotta be lemondását. Andrassy ezt már elfogadta. Mikor a kivándorlási kormánybiztos bucsukihallgatáson jelent meg a belügyminiszternél, Andrassy így szólt:

— Nagyon sajnálom báró ur, hogy így történt, de joggal kívánhatom meg azoktól, akik ebben a miniszteriumban dolgoznak, hogy velem egy állásponton legyenek.

Lévay Lajos báró fölmentését és nyugdíjazását már a legközelebbi napokban jelent a hivatalos lap. Maga a kivándorlási kormánybiztos se titkolja már a dolgot és úgy magyarázza a miniszter magatartását, hogy azt politikai okok befolyásolták.

Beszélik, hogy Andrassy egy fiatal függetlenségi képviselőt fog kivándorlási kormánybiztosnak kinevezni. Mások meg éppen ellenkezőleg úgy vannak informálva, hogy ez az állás egy előkelő közigazgatási férfi számára van főtartva.

Hirek.

A pénzügyi bizottság ülése. A város pénzügyi bizottsága Uj-épi Elek Lipót elnöklésével tegnap délután ülést tartott, melyen elintézte a felhalmozott ügyek egy részét. — Az orsz. erdészeti egyesület fölhitte a várost, hogy lépjen tagjai sorába. A bizottság a belépőt nem tartja szükségesnek. — A helypénzszedési árverés eredményének tudomásul vételét ajánlja a bizottság. A beérkezett kérvények alapján azt ajánlja a bizottság, hogy az utcaszöprök fizetését havi 60 koronára, a mezőőrökét pedig 25 koronára emeljék fel. A bizottság javasolja, hogy a város lépjen be a rendezett tanácsú városok orsz. egyesületébe. — Ajánlja továbbá, hogy az elhunyt Sterbeczky Ferenc örvegyének kegydíjat szavazzanak meg.

Főúri vadászat Bersencén. Festetics Tasziló gróf bersencéi uradalmában a napokban tartották meg az idei első fácánvadászatot. Dacára a nagy hónak és rossz időjárásnak, szákmány naponként rendkívül nagy volt. A „Sötétférő” nevű fácánosban tíz puskás lőtt: 52 nyulat, 1531 fácánkakast (ebből 42 királyfácánkakas), 24 fácántyukot, 34 fogolyt és 6 különféle, összesen 1647 darabot. Lankócon tíz puskás: 1 őzet, 405 nyulat, 1 üregi nyulat, 2829 fácánkakast, 1492 fácántyukot, 10 fogolyt és 1 darab egyéb, összesen: 4799 darab vadat lőtt. A „Bartókert” részben hét puskás: 759 nyulat, 310 fácánkakast, 273 fácántyukot, 70 fogolyt és 1 rókat, összesen: 1413 vadat ejtett el. — A fácánok, dacára a nagy havazásnak, mindennap kitünően és magasan repültek. A háromnapos eredmény 1 óz, 1216 nyul, 1 üregi nyul, 4670 fácánkakas, 1789 fácántyuk, 114 fogolyt és különféle, összesen 7799 darab. Jelenvoltak: Trautmannsdorf Károly herceg, Teck herceg, Berckheim báró, H. Herberstein gróf, Windisch-Grätz Károly herceg, Festetics Vilmos gróf, Pallavicini György őrgróf, Wenckheim László gróf, Festetics Tasziló és fia Festetics György gróf.

A város pénzének elhelyezése. A város pénzügyi bizottsága tegnapi ülésén foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a város pénzeit jövőre mely helybeli pénzügyintézetnél helyezze el. Eddig tudvalevőleg csak három takarékpénztárnál gyűmölcsözött a város pénze: A

Nagykanizsai, a Gazdasági és a Dószalai takarékpénztárnál. A pénzügyi bizottság most azt javasolja, hogy a Néptakarékpénztárnál és a Nagykanizsai Bankkegyesületnél is helyezzenek el városi pénzt.

A petróleumraktár építése. A város pénzügyi bizottsága tegnap foglalkozott a budapesti kőolajfinomító gyár azon ajánlatával, hogy petróleumraktár építése céljára a Vári réten városi területet akár bérbe venni. A bizottság a bérbeadást ajánlja.

A Pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókja. mint a 4%-os magyar koronajáradék szelvényeinek hivatalos beváltási helye a december 1-én esedékes szelvényeket már november 20-tól kezdődőleg teljesen jutalék és költségmentesen váltja be. — Pévztári órák: d. e. 1/2, 9-12 ig, d. u. 1/2, 3-5 óráig.

A város hóékeje. A városi költségvetés ama fölemelt tételébe, melyből az utcák intenzívebb tisztítását fedezi, egy hóéke beszerzésének költségei is föl vannak véve. A hóéket meg is rendelték és mint értesülünk, az már útban van Nagykanizsa felé. Kár, hogy kissé elkésett s így az idei első havat a jótékony eső tisztította el s nem a hóéke.

„Operázik” a banda. Régen készülök, hogy fölfedezzek valakit, akit már mindenki fölfedezett. Mikor először hallottam, tárcát akartam írni róla; — aztán, hogy ez elmaradt, egy rövid cikk erejéig terveztem a méltatást s ma rövid — hír lett belőle. Mint ahogy a Heltai János újságíró stársszerzői egyre nagyobb szabású drámákat terveznek s a vége mindig az, hogy váltót írnak alá. Egy cigánygyereket méltatok, aki művész, egyetlen művész Nagykanizsán. Sárközy Dezsőnek hívják s ott muzsikál az apja bandájának az élén. Az apa, híres öreg cigány, már kvietált s azzal kerül el a népszerűséget, hogy ha a banda a Koronában játszik, ő a Központ kávéházban issza feketéjét ismert fatális nyugalmával. Ma már Dezső fia a banda feje s az csak piros betűs napon esik meg, hogy az öreg is bele „csidál”, de aztán legény legyen az, kinek ő a nótáját eljátsza.

Talán észreveszik, hogy szeretettel írok erről a cigányfamiiláról s talán éppen ezért késett ez az írás ily soká. Az ember mestersege közben nem szereti fogyasztani a saját lelke gyertyáját, pedig az ég, ha e névtelen lecíganýozott művészekről szólók. Mert nagyon velük érzek, ha látom, hogy egy-egy, a pillanat hangulatától kiváltott futammal, vagy a cigányok féktelen »tremolo tremens«-ével hogy gyúl ki az utolsó brácsás szemében is az alkotás tüze, szinte keresi az ember, hogy hová szállt el a levegőben egy alkotó pillanat hangulatos eredménye. Szerettem a csüggedtség embereit, a nem méltányoltakat s ha ilyet akarok látni, csak a fegmálába rögzített, zsörtölődő, piccolózó Sárközyre kell néznem.

A fia még nem éri a csüggedést; ő még tükör előtt játszik. S a játéka is ellentéte s a lemondásnak, a megnyugvásnak. Csupa törekvő, komoly művészi ambíció, művészet, mely csak eredetiségében és mély érzésében rekon a cigánysággal. Nem tudom, mert nem kérdeztem tőle, hol tanult, mit tanult, de két ségtelen, hogy tanult. Ha egyebet nem, meg tanulta azt, hogy négy hurosszármánján egész egyéniségét kifejezze. Ha idegenek hallják, meglepetve konstatálják, hogy ez a síms, cikornyátlan, mély érzésű muzsika nem cigányzene. Valóban nem tisztára az. Ez be-

csületes és komoly művészi ambíció törekvése arra, hogy a cigányzene elemi érzéseit, naiv zsenialitását szinte klasszikus egyszerűséggel és tisztasággal megőrizze, megtisztítsa csiricsárás, parádés elemeitől. És ez neki győnyörűen sikerül, mert nagy egyszerűségével meg tudja őrizni az érzés mélységét és tisztaságát.

Persze, Sárközy Dezső marad a bandánál. Egyéb nem lesz belőle, de itt érdekes, eredeti művészegénység, akivel érdemes foglalkozni, mint mindenkivel, kibén eredetiség nyilvánul. Igaz, hogy kicsit hideg, kissé flegmatikus, — benne van az apja vére, — ez azonban nincs ártalmára az ő játékának.

Operázik a Dezső, — mondják a cigányok és jelentőségtejesen intenek egymásra. A cigányok szeretik a jó primást.

A tánciskola befejezése. Mayersberg Frida tánciskolájában a táncvizsgákat a következő sorrendben tartják meg: az ifjúság kolonjái szombat délután 6 órakor lesz; a gyermektanfolyamé vasárnap délután 4 órakor, a felnőttek tanfolyamé nagy összgyakorlattal összekötve vasárnap este 9 órakor. Belépő díj a vizsgák bármelyikére személyenként 1 korona.

A zempléniak panasza. Zemplénnvármegye szeméremnyó leiratot intézett a miniszterelnökhez és pártos csőljából megküldte Zala vármegyének is. Azt mondja a vármegye közgyűlése, hogy nem akart únsprontó lenni akkor, mikor Rákóczi Hamvait hazahozták, mert már akkor fájt neki, hogy a nagy fejedlem hamvait nem a kassai székesegyház hajójában, hanem ennek egy szűk sírboltjában helyezték el; most azonban, mikor a Rákóczi-ház építéséről van szó, elvárja Zemplénnvármegye, hogy reagondoljanak. Zemplénnvármegye volt a Rákóczi-család ősi fészke, itt született Rákóczi. A Rákóczi-ház céljaira a Borsai kastély megvételét javasolja, ennek udvarán kellene a házat felépíteni és ide összegyűjteni a Rákóczi relikviákat.

A „Nyugat” buszonkettedik száma most jelent meg. Ignóus Fenyő Miksa és Ösvth Ernő kiváló irodalmi folyóiratának ez újabb száma rendkívül gazdag tartalmat nyújt az olvasó közönségnek. A „Nyugat” íróinak sorában először találkozunk Baotcs Mihály névvel, ki az ifjabb versió gárda egyik legtehetségesebb tagja. E számban három verse van. A „Nyugat” tartalma következő: Lenyvel Géza: A régi mesterek. Ady Endre Versek. Cholnoky László: Vaskariká, (Novella.) Losznai Anna: Tavasz lsten, (Vers) Telekes Béla Molier „Mizotrop” (III—IV.) A Figyelő tartalma: Lackó Géza: Barbey d'Áurevilly. Ignóus: Zarathustra magyarul. Lackó Géza: Mennykőcsompás. Lukács György: Iszen könyvek. A „Nyugat” előfizetési ára egy évre 20 korona, félévre 10 kor. egyes szám ára 1 korona. Megjelenik minden hó 1-én és 16-án. Kiadóvatala VII Akácfa utca 5 szám alatt van.

A tözsdék újdonságai. A hivatalos lap száma a dohányzók nagy tömegének is szolgál ujsággal. Jelenti, hogy december elsejétől egy új szivar és két cigaretta faj kerül a tözsdébe. Az új szivar neve „Coronas” a gyűrűs tajtából való azzal a különbséggel, hogy a gyűrű őfelsége areképe lesz s az ára darabonként 70 fillér. Az új cigaretták közül a „Király”-t 4 fillérért, az aranyvégű „Coronas”-t pedig 12 fillérért fogják árusítani darabonként.

Logett préházak. Somogyzentmiklósi tudósítók írja, hogy ott tegnap este Horvát Vadász Ferenc szentgyörgyvári hegyen levő préháza kigyuladt, amelytől még négy szomszédos préház tüzet fogott és teljesen elpusztult. A tűz keletkezésének okát a csendőrség kutatja.

— **A festő iskola megnyitása.** Faragó Sándor szombathelyi festőiskola nagykanizsai kurusa folyó hó 23 án hétfőn reggel 9 órakor nyílik meg. (Sugár-ut Polgári Egylet, földesint jobbra) Süss (Brunner) Ferenc ki az itteni kurzust vezeti szombathelyi iskolájuk felfogásához hiven a lehető legmodernbb tiszta elvek alapján (élő modell, csendélet stb.) fogja vezetni a jelentkezőket. — **Jelenlétségetni folyó hó 23 ától kezdődőleg naponta nők, férfiak 10 éven felül.** Tandig egész nap (reggel 9—12 délután 2—5 5—7) 30 korona, fél nap (délután v. délután) 20 korona. Külön esti modell rajz (5—7) 10 korona. Diákok a tandíj felét fizetik.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Megmérgezte az urát.

— Saját tudósítottól. —

Egy elvetemült asszony büntetéről ad hirt leghatározottabb tudósítónk, mely élénk betekintést enged a somogy megyei falusi élet sötét rejteimibe.

Kelemen Péter 42 esztendőes viszi földműves három évvel ezelőtt Amerikába költözött. A remélt kincsek helyett azonban még nagyobb nyomort találta ott, mint a milyenben itthon kellett szenvednie. A még nemrég erőteljes ember magrokant a sorvasztó nékdőlésekben.

Igy került haza pénz és egészség nélkül, két és fél esztendő távollét után ez év májusában. Érezte, tudta, hogy a kór, a mellébe fészkelődött hamarosan végez vele. Hátralevő egy-két évet csatlódja körében akarta leélni.

A remélt szeretetteljes fogadtatás helyett azonban nagy hidegség, sőt ellenszenv várta szegény Kelemen. Felesége, az ill. Csátrai Anna, míg ura a kaliforniai bányák mélyén sorvasztotts életet élte, szeretője lett egy még polyhedző áru szolgálónak, az alig 21 esztendőes Balog Sándornak. Az asszony a két és fél év alatt már teljesen beleéltte magát abba a tudatba, hogy hitese férje nélkül is van élet, sőt szebb élet mint amilyen azzal volt. Így nem csodálható, hogy a munkaképtelen, beteg ember nagy tarsára lett az élet erős és élénk vágyó asszonynak. De a szeretőnek is utjában volt.

Egy ideig csak megtűrte valahogy magát közöttük. Abban reménykedtek, hogy úgy is elpusztul hamarosan, megöli a gyógyíthatatlan kór. Kelemen szervezete azonban sokkal szívósabb volt, mint a milyennek ők gondolták.

A szerető már elvasztotta a türelmét. Nem akarta bevárni, míg Kelemen természetesen bajállal költözik el közülük rávette tehát az asszonyt, hogy bűnös módon szentesse férjének halálát: mérgezze meg.

A lelketlen asszony nem sokáig habozott. Eddig még ki nem derített módon és helyről mérget, lassan, de biztosan élő szert szerzett, azt kis adagokban férjének ételébe keverte. A hatás alig nyolc nap alatt jelentkezett is. Kelemen ágyának esett és két napi csendes szenvedés után ma pénteken meghalt.

Az asszonyt ma délelőtt bezárították az ügyészségi fogházba. Pár nap múlva pedig már büntetése is ide kerül, mert a csendőrség már ennek is nyomában van.

Szerkesztői üzenetek.

I. A. Budapest. Nagy terjedelme miatt nem közölhetjük.

Egy érdekelte előfizető. Felszólalásával elégedett, mert mint a Zala már megírta, annak az iskolának a tanári kara is állást foglalt ebben az ügyben s a reform rövidesen ott is bekövetkezik.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, november 19. A képviselőház mai ülésén Juth Gyula elnököt. Wekerle Sándor miniszterelnök betérteszt a tuikadásokról szóló számvetőségi jelentést és Kóssuth Ferenc kereskedelmi miniszter helyett néhány vicinális vasut törvényjavaslatát. Ezután áttért a Ház a költségvetés folytatolagos tárgyalására.

Lorkovics Iván horvátul beszél a javaslat ellen. Mivel közjogellenes kijelentéseket tesz, elnök rendretesztja. Lorkovics beszéde közben a terembe lép Supilo Ferenc és közbeszólásával zavarja Lorkovicsot, miért elnök több ízben figyelmezteti.

Nagy György: Itt van a spion! Elfogyott az aprópénz?

Lorkovics sértő bírálatot mond a horvát bíróságokról — s ezért elnök harmadszor is rendretesztja s megvonja tőle a szót.

Schuller Rezső sürgeti a munkásbiztosítás tökéletesítését. A javaslatot elfogadja.

Sarmin György előbb magyar nyelven visszautasítja ezt a rágalmat, hogy ő politikájáért valakitől pénzt fogadott volna el, aztán horvátul folytatja beszédét s hosszasan foglalkozik Nasic leplezéseivel a nagy szorb propagandáról. A javaslatot nem szavazza meg.

Sterényi József államtitkár reflektál Farkasházy Zsigmond tegnapi felszólalására a telpiak szállítása körül történt állítólagos visszaélések dolgában, továbbá arról, hogy a lapok szubvencióját egy millióval fölemelték. Az államtitkár mindezeket a híreket megcáfolta és kérte a javaslat elfogadását.

Miután még Farkasházy félreértett szavait kimagyarázta, az ülés véget ért.

Montenegrói támadások.

Triest, november 20. Feltűnést keltő hírek érkeztek Dalmáciából. Ezerint a Szent György hadihajó legénységét ma ismét megtámadták a montenegróiak s közülük többet megsebesítettek.

Triest, november 20. A téli hajóhad négy nagy csatahajóval ma Cattaro alá vonult, hogy a városnak védelmére legyen a montenegrói támadások ellen.

A bihari képviselőjelölés.

Nagyvárad, november 20. A bihari választókerületi pártja, mai ülésén Achim Andrást jelölte orsz. képviselőjének.

Szerbia és Törökország.

Belgrád, november 20. A szerb kormány hivatalosan közli, hogy az a hír, mely szerint Szerbia és Törökország közt katonai egyezmény írt létre, valótlan. Szerbiának a Szandzakban nincsenek terjeszkedési szándékai.

Fiumei és a zenggi püspökség.

Fiume, november 20. Zanella Richard orsz. képviselő és Via podestza ma utaztak el Rómába, hol a pápától egy audencián azt fogják kérni, hogy Fiumet egyházi tekintetben vegye ki a zenggi püspökség fűhatóságából.

Zavarok Perzsiában.

Teheran, november 20. Tegnap az összes teheráni kereskedők nagy tüntetést rendeztek az új alkotmány ellen. A tüntetőket a katonaság kergette szét, mi közben több kereskedőt megöltek és sokat megsebesítettek.

Sikkasztó banktisztviselő.

Budapest, november 20. A budapesti rendőrség közölte bocsájtott ki Fischer Aladár, a Központi bank tisztviselője ellen, ki 20 ezer koronát sikkasztva megszökött.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény	730.—
Osztrák hitel	625.—
4% magyar koronajáradék	91 50
Kereskedelmi bank részvény	3350.—
Salgótarjáni közönbányászó részvény	579.—
Rimamurányi vasmű	522 50
Adria tengerhajózás	394.—
Hazai bank	278.—

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 20.

Készáru-Üzlet.

Buza 10 fillérrel olcsóbb.

Határidő-Üzlet:

Buza 1909. április	12.91
" " október	11.05
rozs " április	10.87
" " október	—
zab " április	8.65
" " október	—
tengeri " május	7.57
repce " augusztus	14.70

Ziehrer

legújabb operettje

Der Liebeswalzer

Zongorára 2 füzetben K. 6.—

A keringő külön K. 2.40

Es gibt eine Schöne

dal külön K. 1.80

Kapható:

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedésben

NAGYKANIZSA.

Postán vidékre hármentve küldöm!

A kiváló bér- és hülmény gyógyforrás.

SALVATOR

vese- és hólyagbetegséknél, májgyulladás, vesekőbetegségek és húsvetési betegségekben különösen hatásos.

Természetes vasmagvas és magnéziumos.

Kapható ártalmatlanított formában vagy a helyi-árusítók által.

Salvator-Forrás Tüskéshegy Budapest, V. Budatétény utca 1.

ÓRIASI PÉNZZT

takarít meg minden háziasszony, hogyha papírszalvétákat használ! 100 db. papírszalvétát 1 korona. Diszesebb és valódi japán papírból 1 koronától feljebb.

Elegáns salon-butor és kristály-csillár

villanyra berendezve igen jó karban. Kevésbé használt, féláron eladó. — Bővebbet Tóth Lajos fodrászüzletében helyben.

Megjelent a

Borsszem Jankó

naptára

1909. évre

a szokott szellemes tartalommal.

Ara 2 korona.

Kapható **Fischel Fülöp Fia** cégnél
Nagykanizsán.

Vidékre bérmentve küldjük.

Szőlő-
oltványokat

szá lit fajtis-
taságért jót-
állva, legdusabb választékban a már évek óta első-
nek és legmegbízhatóbbnak ismert:

KÖKÜLLÖMENTI

első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 37 i.
(Nagyküllött meze).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből
érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szőlő-
birtokos megrendelésének megítése előtt az ismerős
személyiségektől úgy szó, mint íráshalig bizonyí-
ságot, szerezhel magának fenti szőlőtelep feltételein
megbízhatóságáról.

TÜZIFA

legjobb minőségű bükkhasábra kapható igen
jutányos áron egész vagy fél vasuti kocsi-
rakományonként, ugyszintén raktárból méte-
renként is házhoz szállítva.

KONDOR ADOLF

fabizományosnál Nagykanizsa, Arany J.-ut. 2
Megrendelések elfogadtnak még: Kondor Ödön
férfi és gyermekruha kereskedésében Fő ut. 3. és
Schlesinger Izidor fűszerkereskedőnél Bőtös Lor.

Karácsonyi szenzáció!

Ingyen adom ez itt ábrázolt

„Grammophon”

Csak tiz lemez vétele kötelező.

Browning revolver 45 korona.

Strasser Márton

lő- és műszerészeti gyára

Nagykanizsa, Fő ut.

Duzzadó kebel

Duzzadó kebel 2 hónap alatt

Pilules Orientales

(Keleti pilulák)

az egyedüliek, a melyek a kebleket
fejlesztik, azokat szilárdítják, újból
helyreállítják és a női testnek gráció-
zus teltségét kölcsönözik, anélkül,
hogy az egészségnek ártaniának. Szá-
valótlatik, hogy arzenmentesek. A
leghíresebb orvosok tekintélyek
által elismerve. Teljes diszkrétó.
Egy doboz használati utasítással együtt
bérmentve a pénz előzetes beküldése mellett K 6.45
vagy utánvétellel K 6.75.

J. RATIÉ gyógyszerüzára. PÁRIS.

Raktár: Török József gyógyszerüzára Bpest, Király-u. 12.

Bármilyen szerkezetű

Írógéphez

szükséges felszerelési cikkek u. m.:

festékszalagok,

szénpapírok,

törőgummik,

írógéppapírok

a legfinomabb gyármányokban
és legjutányosabb áron kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv és papírkereskedésében

◊ Nagykanizsán. ◊

STOCK

Cognac Medicinal
szavatolt valódi borpárlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzfőzde
állandó hivatalos vegyi ellen-
őrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

2133

A Pápai gróf és egyéb
történelk. 30 elbocsátás.

Írta: Zöldi Márton. Ára
3 korona.

Szabadságharcunk em-
léke. Nemzeti dicsmű.
Ára 6 K helyett 3 K

Husztria—Magyarország
nagy vasúti térképe ál-
lomásjegyzékkel. Ára:
2 korona 20 fillér. z

Kapható: Fischel Fülöp
Fia könyvkereskedésében

RUM

1 liter 90 krajcár

KÁVÉ

(kitünő karlsbadi keverék)

1 kilo frt. 1.60

Naponta frissen pörköelve

1 kiló frt. 2.10.

DROGERIA a „Vöröskereszt”-hez Nagykanizsán.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Náder-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papírtérkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben hához hordva:
Egy hóra 1.— K.
Négyedévre 3.— "
Félévre 5.— "
Egész évre 12.— "
Postai szétküldéssel:
Egy hóra 1.50 K.
Négyedévre 4.50 "
Félévre 9.— "
Egész évre 18.— "
Egyes szám ára 5 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR. Felelős szerkesztő: NAGY SAMU. Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Munkásbiztosítás.

Írta: Lányi Mór
országgyűlési képviselő.

Budapest, november 21.

A magyar közvélemény az utóbbi időben intenzívebb módon foglalkozik a munkásbiztosítás kérdésével. Az új intézmény, mióta fennáll, sok kritikát hívott ki maga ellen, de ha tárgyilagosan mérleljük ezeket a bíráló megjegyzéseket és kifogásokat, azok nem mindenben mutatkoznak alaposaknak. Ha a munkásbiztosító intézet gyakorlati megvalósításában talán kicsiszolásra szorul némely alárendelt részletkérdés tekintetében, bizonyos az, hogy azok az alapelvek, amelyekre az intézmény felépült, üvösek és helyesek. A munkásbiztosító hivatal ügyében óvatosan ügyelnünk kell arra, hogy a fejlődést és tökéletesbülést egyáltalán nem szolgálják a mindenáron gáncsoskodó kritikák és ha szívünkön viseljük az intézmény sorsát — amint emberi kötelességünk istápolni és támogatni ez igazán humánus és nagy súlytal bíró szociálpolitikai alkotást — akkor csak szeretettel és féltő gondossággal közeledhetünk hozzá akkor is, amikor a kritika látszójából akarjuk áttekinteni és vizsgálni. És a kritikában vezessen az a megértés, hogy itt csak átmeneti hiányokról van szó, amelyek természetesen jelentkeznek mindenütt, ahol új intézmények létesülnek.

Természetesen találom, hogy a mai kereseti viszonyok között a kisiparosságok megterhelése, ha még oly szerény keretekben mozog is, gondot okoz. Kevésbé tudom azonban méltányolni azt, ha a nagyiparnak képviselői is zugolódnak. Mindenkiük be kell látni, hogy a szociálpolitikát áldozatok nélkül nem lehet inaugurálni és az a vád semmiképp sem érheti a kormányt, hogy a kisiparosok érdekeire nem volt kellő tekintettel.

Ha a kérdés megítélésénél mélyebbre hatolunk, úgy azt fogjuk látni, hogy egy

egységes munkásosztály egész közgazdasági életünknek nélkülözhetetlen pillére és nem lehet elhanyagolnunk azt a szomorú tény, hogy munkásságunk körében az egészségügyi feltételeknek javítása nemcsak emberbaráti kötelesség, nemcsak összes iparosaink érdeke, hanem egyenesen nemzeti érdek. Más kérdés, hogy nem e lehetne a betegsegélyezéssel és a balesetbiztosítással összefüggő adminisztratív eljárásokon könnyíteni és ezzel iparosságunkat sok felesleges munkától megkímélni. Tagadhatatlan, hogy igen bürokratikus módon indult meg az intézmény működése, de e javulás e tekintetben határozottan utban van.

Egyáltalán nem oszthatom azt a kívánságot, hogy szüntessük meg az egész intézmény autonómiáját. A mi viszonyaink nem igazolják azt a feltevést, hogy az állami bürokrácia után inkább lehet megteremteni azokat a feltételeket, amelyek az ügyek könnyebb és gyorsabb előidézését biztosíthatják. Közigazgatásunk bürokratikus és nehézkes módszere is sok panaszt szült. Másrészt azonban minden modern gondolkodású ember előtt világos, hogy oly intézménynél, amely a munkások és munkaadók közt felmerülhető ellentétek egész tömegét hozhatja felszínre, az állam karja nem lehet az egyedüli mozgató erő. A modern szociálpolitika számtalan vonatkozásban éppen arra törekszik, hogy a munkás és munkaadó viszonyában e két tényező érdekképviseletének útján érvényesüljön az igazság, — amely egyedül szerezhethet megnyugvást.

Az állam hatalmi szava szoríjon háttérbe és keressék a kiegyenlítés módját maguk a munkaadók és a munkások. Maga a törvény erre csak bizonyos általános direktívákkal szolgálhat.

Panaszok hangzottak el az ellen is, hogy a pénztárnaknál a törvény által biztosított paritás miatt a munkaadók felfogása többnyire nem érvényesülhet, mert a gyűléseken rendszeren a munkások vannak több-

ségben. Nem szabad itt elfeledni, hogy a régi törvény a munkásoknak 1/3 részben való képviseltesét biztosította és az új törvényben lehetetlen lett volna a paritásnál kevesebbet nyújtani a munkásoknak. E pontnál azonban úgy tudjuk, hogy a kormány nem zárkózik el a megfelelő módosítás elől, amely lehetővé teszi a munkaadóknak erőteljesebb érvényesülését, de természetesen a paritásnak sérelme nélkül.

A pénztár alkalmazottainál, akiknek néhányával szemben felhozták azt, hogy azelőtt szocialista agitációkban vettek részt, két szempontból kell megítélni működésüket. Az egyik, vajjon ezek a pénztári alkalmazottak hivatalos működésük körében pártoskodnak-e, izgatnak-e, vajjon szereplésük olyan-e, amely a munkaadók és munkások közötti viszonyt a pénztárakban kedvezőtlenül befolyásolhatja. A másik szempont pedig az, hogy valóban rátermett hozzáférő emberek-e. Amilyen kérlelhetetlenül kell közelélnie a kormányoknak akkor, ha a tekintetben viszályokat tapasztal, éppoly kevésbé lenne indokolt bárkit is politikai multja miatt, ha hivatalos tevékenységé egyébként kifogástalan, üldözöbe venni. Szociálpolitikát, amely tulajdonképpen közvetlenül a munkások érdekét, de közvetve az egész nemzet közgazdasági érdekét kell, hogy szolgálja, ilyen elvekkel nem lehet csinálni, csak diskreditálni. Ha a biztosítási szervek, de különösen az országos pénztár vezetőségében meglesz a kellő szakértelem, akkor meglesz az a rend, az a pontosság, amely könnyűvé teszi majd iparosainknak a munkáspénztárakkal való érintkezést.

Ami a kisiparosok állítólagos sérelmeit illeti, ezzel szemben rá kell mutatnom azt, hogy nincs ország, amely a kisiparosoknak hasonló törvény keretében oly kedvezményeket nyújtott volna mint azt a magyar törvényhozás tette. Jól tudom, mert közvetlen tapasztalatból ismerem, a magyar iparosság nehéz küzdődését. A kisiparosság bajai sajnálásának azonban nem az a módja,

Merkur Vasművek Nikolai és Tsa

Kerécsés és olajos hintótengelygyár, szürke és lágyvasöntőde, kovacs- és nikkelöntőde. Gépgyár javító műhely.

NAGYKANIZSÁN.

A gyár foglalkozik gépszerkesztes és gyártással, közlőmű berendezések (transmissió) és ezek részeinek mint tengelyek, szijkorongok, fogaske-rekek, különösen gyűrűskénos perselyek stb., téglagyári gépek, körkemencc-öntvény szerelvények, kútszivattyúk, vízvezetékek készítésével, gőzgép és lokomobil, valamint minden egyéb gép javításokkal. Malomhenger esiszólás és rovátkolás olcsón és szakszerűen eszközöztetik.

— Költségvetessel díjtalanul szolgál. —

hogy a szociális alkotások okozta terhektől megkíméljük, mert a helyes szociálpolitika hiányát közvetve súlyosan megérezné elsősorban az iparosság. A kisipar támogatásáról másuton és más eszközökkel kell gondoskodnunk és bizonyos, hogy a kormány és a törvényhozás, amelynek egész működését a kisiparosság iránt való szeretet hajtja át, áldozatkészen és bőkezűen fog az iparosságról gondoskodni.

A választójogi reform és Zalamegye.

— november 21.

II.

Zalavármegye összes választóinak száma a reform alapján összesen körülbelül 80.000 lesz; ez volt első cikkünk fejtegetésének eredménye. Hogy e 80.000 választóból mennyi esik az egyes választókerületekre, azt még csak valószínűsítéssel sem lehet előre jelezni. Annyi bizonyos, hogy a városi kerületekben nagyobb arányban fog a választók száma gyarapodni. Ami városunkat illeti, városunk 25.000 lakosa közül az analfabéták száma végtelenül kevés, mondjuk 1 vagy 2%. (Nemrég közöltünk egy kimutatást, mely szerint Nagykanizsán nagyon is nagy az analfabéták arányszáma. Szerk.) A lakosság fele körülbelül a női nemhez tartozik s a megmaradó 12-13.000 férfi lakos közül 5% ot számítva a 24 éven alóliakra (itt tekintetbe vettük a nagyszámú tanulóifjúságot és katonaságot) és írni olvasni nem tudókra, városunkban körülbelül 6500 egyén fog a törvényjavaslat értelmében választói joggal bírni, a mi a régi viszonyokkal szemben háromszoros emelkedést mutat.

A mi azon kérdést illeti, hogy a választók közül hányan fognak kettős vagy hármas szavazattal bírni, az a Kristóffy-féle statisztika alapján alig adható meg. Lássuk mindezekelőtt a kettős szavazatot! A javaslat a kettős szavazatra összesen 8 címet állapít meg; ezen 8 cím közül csupán csak egyre és pedig a legerősebb kategóriára vannak adataink. Ez a legerősebb osztály a 20 K egyenes adó fizetése; természetesen, hogy a 20 K egyenes adót fizetők között sok olyan is van, a ki értelmi képességénél fogva hármas szavazattal fog bírni. A IV. osztályú kereseti adónál például 20 K kereseti adót fizetnek az 1400-1800 korona jövedelemmel bírók s mennyi ily jövedelemmel bíró állami közügyi és magánhivatalnok van, akinek a reform hármas szavazati jogot ad. Ha tehát feltesszük, hogy mindazok, a kik legalább 20 K egyenes adót fizetnek Zalamegyében a 24 éven felüli írni, olvasni tudó népességből, kettős szavazattal fognak bírni, nem sokat hibáznunk, mert a kettős szavazatra jogosító többi 7 jogcím (négy középisk. osztály, 3 gyermek atyja, öt évi egy munkaadónál való alkalmazás stb.) részben 20 K adó fizetését vonja maga után vagyis a többi 7 jogcím a 20 K-ás adócenzusúval összeesik, de viszont a 20 K-ás adócenzust megütők közül sok lesz a hármas szavazattal bíró, s e ponton megtérül az a szavazatszám, a melyet a többi 7 jogcímnél elhanyagolunk. Minthogy a Kristóffy-féle statisztika szerint Zalavármegye 24 éven felüli írni és olvasni tudó férfinepessége közül 34022 van olyan, a ki legalább 20 K egyenes államadót fizet, feltehetjük, hogy a 8000 választó, közül körülbelül 35000 lesz

olyan, a ki kettős szavazattal fog bírni. Nagykanizsa városában pedig arányszámítás útján a kettős szavazattal bírók száma (80000 : 65000 = 35000 : X) körülbelül 3000 lesz.

A hármas szavazattal bírók számát még nehezebb megállapítani. A javaslat szerint ennek jogcíme a) 100 K-ás adócenzus, b) középiskola elvégzése. A hármas szavazattal bírók vagy majdnem teljes számban bejelöltetnek azon kategóriában, melyet előbb a kettős szavazattal bírókról felállítottunk; azonban ott azt mondtunk, — hogy amennyivel több hármas szavazat van a 20 K-ás adócenzussal bírók között, annyival kevesebb két szavazattal bíró mellőztünk e kategóriából, mert a 20 K-ás adócenzuson felüli egyéb, a kettős szavazatra jogosító címeket elhanyagoltuk.

A hármas szavazattal bírók számának megállapításánál hasonlóan kell eljárni a rendelkezésre álló statisztikai anyag miatt. Megyénkben lévő 24 éven felüli írni és olvasni tudó férfinepességnek egyes gazdasági kategóriáit említjük meg, a melyek minden valószínűség szerint a beljűk tartozók értelmi képességénél vagy adócenzusánál fogva hármas szavazattal fognak bírni.

Megyénkben van legalább 20 kat. holddal bíró őstermelő 2227, állami gazdasági tisztviselő 61, nem állami gazdasági tisztviselő 16, önálló kereskedő legalább 21 K. 884 kereseti adóval. (Megjegyezzük, hogy e kategóriával szemben az önálló iparosokat teljesen figyelmen kívül hagytuk azért, mert a törvény nem 21 K, hanem 100 K. egyenes adó fizetését kívánja a hármas szavazathoz.) Iparforgalmi állami tisztviselő van 516, nem állami tisztviselő 217, állami köztisztviselő 327, nem állami köztisztviselő 177, ügyvéd, közjegyző, orvos stb. 224 közügyi, közjegyző, — segédjegyző 164 lelkész, segédlelkész, hitoktató 245, tanár, tanító, kisdédóvó 591, egyéb értelmiségi foglalkozású 193, legalább 20 K. házbér vagy tőkeamat adót fizető 155 Összesen körülbelül 1600.

Minthogy az iparosokat és a hármas szavazatra jogosító értelmi minősítéssel bírókat, de állásban levőket figyelembe egyáltalában nem vettük, viszont a 20 kat. holddal bíró őstermelők és a legalább 21 korona kereseti adót fizető kereskedők között sok oly egyént is vettünk figyelembe, a ki 100 korona egyenes adót nem fizet, számításunk némileg a valószínűség képét nyújtja. Megyénkben tehát körülbelül 5600, Nagykanizsa városában pedig, feltéve, hogy városunkban a 100 korona adót fizetők és középiskolai végzettséggel bírók arányszáma kétszerakkora, mint a megyében (80.000 : 2 × 6500 = 5600 : X), körülbelül 1000 számú szavazattal bíró lesz.

A szavazatok arányszáma e megyében tehát így alakul:

1 szavazattal bíró	39400	szavazattal
2 szavazattal bíró	35000	
3 szavazattal bíró	5600	
Összesen:	80000	választó 126200
Látni való tehát, hogy a hatalom a két szavazattal bírók kezében lesz.		
Lássuk már most Nagykanizsa várost!		
2500 választó 1 szavazattal	2500	szavazat
3000 > 2 >	6000	>
1000 > 3 >	3000	>
6500 választó	11500	összes szavazattal.

A mint tehát látjuk, városunkban is a két szavazattal bírók fogják a választási csatát eldönteni.

Minthogy pedig a két szavazattal bírók kategóriáról nem csak szám szerint, hanem a jogalap szerint is majdnem tökéletesen összehasonlítható a jelenleg érvényes választójogi kategóriával (1874. évi XXXIII. illetve 1876. XVIII. t.-c) Kettős jogú választó megyénkben 35000, régi jogon választó 22309, csak oly választókerületekben van kitévés a politikai vélemény megváltozására, a hol a jelenlegi választók, mondhatni a reform szerinti kettős jogú választók, véleménye addig is megoszott és a mely kerületekben az egyen szavazattal bírók (munkások) és a három szavazattal bírók (magas értelmiség) egyet értenek. Ha tehát a választókerületek beosztása ugyanaz marad, a városi kerületekben néppárti jelölteknek sokkal kevesebb esélyük lehetnek, mint függetlenségi, vagy esetleg szociálista jelölteknek; míg ezzel szemben a vidéki kerületek politikai képe alig fog változni. Mindez azonban sovány vípa-zálás megyénk és városunk függetlenségi és demokrata érdező polgárainak.

— a —

Jegyzetek a zárszámadásról.

— november 21.

Egy szélterében, hosszában nagy fűzet a városi zárszámadások, melyben sok száz kettős, három, négy és öt jegyű szám okos dolgokat beszél a hozzáértőknek, a város egy évi háztartásáról.

Én aki nem ért hozzá?

Annak elég annyit tudni, hogy amit bevettünk, azt kladtuk s ezzel körülbelül mindent tud.

A város földjei még mindig igen keveset jövedelmeznek s ezért szegényebbeknek látszunk, mint miilyenek valójában vagyunk. A cserek és bükkök szakértői szerint már belátható időn belül alaposan emelkedni fog az erdők hozama s ezzel elsimulnak a mult bűnei.

Annyi bizonyos, hogy azt a magánembert, ki ekkora gazdaságból nem tud megélni, már rég gondnokság alá helyezték volna, vagy birtokait hivatalból parcellázták volna.

Horribilis összegben szerepelnek a város háza személyi kiadásai. Montenegro most háborus ambíciókat táplál s kiszolgált ágyukat vontat a kattarói hegy csúcsára, — de emellett aligha dolgozik akkora hivatali apparátussal, mint Nagykanizsa városa.

De ez nem csak nálunk van így, hanem mindenütt, hol szervezett hivatali élet van és emiatt a hibát nem alul kell keresni. Rég tudott dolog, hogy a közigazgatás munkáját gyönyörűen el lehetne intézni a mai munkakerő felével, sőt harmadával, de hát a közigazgatás direkt arra van berendezve, hogy munkát adjon azoknak, kiket az állam akar elhelyezni. S e nagy kapcsolat rendszerétől Nagykanizsa sem vonhatja ki magát. Rrról lehet elmélkedni, de hol akad az az államférfi, aki változtatni mer rajta. Egy magyar publicista elmélkedik a kérdéssel és ő írja, hogy Ribot volt francia miniszterelnök még pénzügyi előadó korában kemény határozatot fogadtatott el a képviselőházzal, mellyel megtiltják új hivataloknak rendeleti uton való szervezését. S mikor miniszterelnök lett, ő sem állhatott ellen annak, hogy az állam még több ember elhelyezéséről ne gondoskodjék.

E publicista szerint egy magyar államtitkár egyszer azt találta mondani, hogy a közgazdasági reform csak akkor fog sikerülni, ha majd a hivatalokban úgy dolgoznak, mint a szerkesztőségekben, t. i. minden ügyet még az nap elintéznek. A munkát csak egy fejlebbvaló ellenőrizzé, ki ott a felelőséget oly osztatlanul viselje, mint a felelős szerkesztő.

De ki viselhetne osztatlan felelőséget ott, hol a hivatalnokoktól az önálló munkát megkövetelni jogunk sincs?

Egyébként megnyugtathatjuk a város közönségét: amit a költségvetés előirányzott, ez az év folyamán elfogyott. És ez a megnyugtató értesítés a zárszámadások fő célja. Ezt a célt elérte, mert megnyugszunk. Pató.

A vasutas szövetség válsága.

— november 21.

A szövetség válsága című becses lapjának 2. számában jelent meg olyan hír, a melyre becses felhívása folytán reflektálni szükségessé tartom.

A lemondott elnökök a szövetség életében semmi változás nem idéztek elő, annál kevésbé lehet szó válságról, mely a lemondással kapcsolatban.

Válságot a szövetségben a tagok nem törődésége, valamint az a helytelen felfogás, hogy mindent a szövetségtől várnak, idézhet elő.

A legnagyobb válságot azonban Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter tegnap előtt a vasutüzemben ez év folyamán már napirenden levő vasuti szerencsétlenségek megakadályozása tárgyában kiadott rendelete fogja előidézni. Mert akárhogyan szépítjük a dolgot, az ez év folyamán előfordult 217 vasuti szerencsétlenség, mely milliókba került az államnak, a *fegyelem hiánya miatt következett be.*

A vasutasoknak 3 szövetsége volt a Battyányi-féle, a mozdonyvezetők és munkás szövetség. Alapszabály szerint mind a három a vasutasok jólétéért alakult, de míg kettő igyekezett is annak úgy ahogy megfelelni, a harmadik csak a gyűlöletet szította és a felsőbbbséggel akárhányszor eredménytelenül száll szembe.

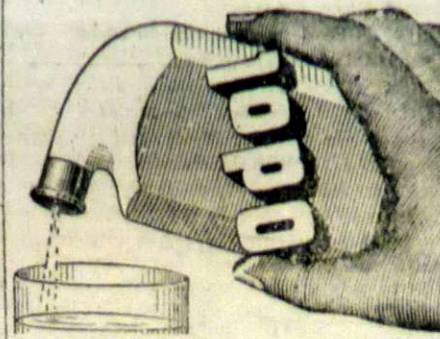
Ez aztán elkapatottá tette és eredményezte azt, hogy tulkapásait végre megunva, a kereskedelmi kormány feloszlatta. A második pedig a mozdonyvezetőké, a belviszály miatt önmagától feloszlik. A harmadik a szentkoronások szövetsége, melynek ideális alapszabályaiért e sorok írója is lelkesedett, szinte félreérti hivatását, tagjainak nagy része pedig szívesen látja a szövetség törekvését a hatalomra jutásra.

Már pedig ha a vasuti vezetőkének fölé kerelkedhetik egy látszólag akármilyen hatalmas szövetség, ha talán a legjobb szándékok vezetik is, az a fegyelemnek hasznára nem lehet.

A vasuton pedig fegyelem kell, katonai fegyelem. Kossuth Ferenc rendelete későn jött, de végre megjött, és ha betartják azok, akikhez intézve van, akkor is kellene évek, amíg helyre lehet hozni azt, amit a három szövetség ezideig

a személyzet kötelesegtudásán és fegyelmén rontott. És ha ezt helyre hozták, akkor megszűnik a szövetség válsága, de megszűnik a szövetség is.

Egy szövetségi tag.

Aki az Odolt következetesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog- és szájápolást gyakorolja.

A kastélytól — az utcasarkig.

Egy züllött asszony.

— Saját tudótlanságtól. —

Az ilyen eseményeket nem kell cifrázni. Legjobb, ha egyszerűen úgy elmondjuk, ahogy megtörtént, mert a történet maga is elég beszédes. Akinek pedig jól esik, vonja le belőle, amit illik levonni: az erkölcsi tanulságot.

Az éjszaka egy óra tájban egy részeg közműveslegény a Fő-ut sarkán, a Babóchay ház előtt összeperelt egy fél éjszaka, csatakos nőszemélyvel. Az a nő valami pénzt követelt — egy koronáról volt szó — s a legény röbögve utasította el a kérést.

Az asszony. — mert az, — dideregve vonta össze magán vékony kendőjét, mely vállaira borult s a tehetetlen dühtől sírva szidni kezdte a legényt:

— Részeg gazember! Te utolsó! Nem sajnálsz becsapni, pedig látod, hogy megfagyok. Add ide! Megszólgáltam.

— Mars! — lökte félre a legény utjából az asszonyt, kinek nagy kincse lehetett ez a korona, mert erősen kapaskodott utána.

Az éjszaka alakjai érdeklődve gyülekeztek a veszekedők köré és szokásuk szerint azonnal vállalkoztak, hogy elintézik a vitás ügyet.

— Adj nekik! Látja, megfagy a nyomorult! Még sem járja... vélekedett a közönség. A szájalomra méltó teremtés bátorságot merített a megnyilvánult rokonszenvből és belefogózott a legény karjába.

— Hallod? Nem járja. Add meg, a fene egyen meg... no, ne tépd a ruhámat, azt hiszed ez rongy?

— Ne, megadom! — nyúlt a legény és öklével az asszony arcába vágott. És neki-esett egy bolt redőzetének, irtozatos sikoltásban tört ki, mire az éjjeli közönség egy része

odább sétált szét a meggyőződéssel, hogy szerelmi ügyekbe nem jó beleszavazni.

A részeg legény düllögő léptekkel távozott végig a korszón s még messziről is hallatszott, hogy a mámoros emberek konokságával holtan követeléséről és cudar fehérszemélyekről monologizál.

Közben rendőr érkezett, ki karjánál fogva megragadta az asszonyt. Ekkor látszott, hogy az orrára foly.

— Hát te ki vagy, jómadár? — kérdezte szét a kötelező udvariassággal, mellyel hölgyeknek tartozunk. — Nem ismerlek, ma látalak először. Hiszen engedélyed sincs. N., gyere, ottbenn melegebb van.

A rendőr elvitte az asszonyt. Ott benn aludt egy cellában a laágyon. Ma reggel az inspekciónak tiszt maga elé hozatta, hogy az eltulcolósa végett intézkedjék. Napvilágnál csunya festett az éjszaka pillangója. Letört, halvány és idő előtt öreg.

Nem kellett soká válni. A kebléből írsokat szedett elő, melyekkel azt igazolta, hogy *predikátumos nemesi leány s egy alföldi ügyvéd elvált felesége.* Különben huszonhét éves.

Az ilyen eset rendőrtisztnek kedvező alkalom, hogy tragédiákat rögtönözzenek, ez az asszony azonban közömbösen nézett a levegőbe, vállat vont és így szólt:

— Hagyja el, fogalmazó ur. Én kastélyban születtem s most utcai leány vagyok. Olyat ön már nem mondha nekem, ami a valónál szomorubb lenne.

Aztán hiába kérdezték, semmit nem árult el abból, hogy hogyan sikerült magát ennyire tönkretennie. Ma este pedig toloncuton a szép Erdély felé zónár.

Hirek.

A kilinc.

Szent István birodalma, Hollós Mátyás országa megint furcsa jegyben áll. Az ezeréves ideálokat kegyetlenül leterítettük, az izzó, büszke reményeket letörtük: Magyarország — titánok alkotása — most a *kilinc* jegyében áll. Várni, kérni, függeni — ez a három jelszó és ebbe fullad bele minden ambíció, életöröm, igyekezet.

Kilincselés nélkül nincs állás, nincs kenyér, nincs munka. A tisztességtelen verseny melegágya, a gazdasági sérelem forrása: a protekció ápol és eltakar. És ma már ott vagyunk, hogy talán nem baj ez: ahol kétszázán pályáznak meg egy fajat kenyérért, egy csip-csup állást, ott a rengeteg közt sok a derék is, kik között igazán nem lehet választani. Legyen hát szabály a protekció: százkilencvenkilencnek úgy is le kell maradnia, a kétszázadik kiválasztásában segítenek a befolyásos tekintélyek.

Mindenki vár. Mindenki kér. És mindenki sir. Az államtitkárok, miniszterek lakása előtt állandóan automobil és kocsiábor áll: a kérvényező. A hajnali vonatok tele vannak redingotós utasokkal: akik kérni mennek fel a hivatalos lap nemsokára a legtöbb példányban fog fogyni az összes magyar lapok között,

Férfi-szabó üzletemben

a legfinomabb, legdivatosabb ruházat szolid és izléses kivitelben, lehető legolcsóbb árban kapható azonnali fizetés mellett. Kérem a nagyérdemű közönséget erről meggyőződni.

Kaufmann Mór Nagykanizsa (Elek-féle házban).

annyian várnak, annyian remélnék. És kik várnak! És mit várnak! Azelőtt ki sem merték írni a kisebb állásokat, úgy sem akadt pályázó. Nőfél—tiz év előtt az egy hónapos joggyakorlókoból aljegyző lett: ma az okleveles tanító, a jogvégzett férfi pénzügyőrnek folyamodik, mert a jogvégzettség ma annyit ér, mint öt évvel ezelőtt a matura és tiz évvel ezelőtt négy gimnázium.

Szomorú dolog, szegény ország. Ettől ugyan sokat várhat az emberi haladás, a szabadság, európai kultúra! Szépen eljutottak oda, hogy mindenki csak függ, csak kérni tud, csak hajlongani mer és csak várnia szabad. Egy nagy kilincs lett ez az ország, mit kézről-kézre adnak egymásnak az emberek. Anrak a külföldi urnak most van csak igaza, aki így jellemzett bennünket jó pár évvel ezelőtt:

— Furcsa emberek önök. Mig más ország minden erejéből azon van, hogy életképessé váljon, Magyarország mindenáron csak nyugdíj-képessé akar lenni.

— **Tanácsülés.** A város tanácsa tegnap délután Vécsey polgármester elnöklésével ülést tartott. Mivel a tanács tegnap nem végzhetett munkájával, ma délután folytatta a tanácsulást.

— **Somogyi Janka halála.** Őszinte részvételt vettük a hír, hogy Somogyi (Steiner) Janka nagykanizsai áll. elemi iskolai tanítónő, Budapesten, életének legszebb korában, hosszú szenvedés után meghalt november 19-én. — A korán elbunyit, ritka nagy buzgalom pályájáért a rajongásig lelkesülő, az emberi égi haladásán apostoli lángolással munkáló tanítónő korai halála mindenkit megdöbbentett és mély részvételt töltött el. A nagykanizsai állami elemi iskolák minden épületére kitűzték a gyászlobogót. A jeles tanítónőben a Zala is egyik agilis dolgozó társát veszítette el.

— **Vidám nap.** Ma öt házasságot kötöttek a város házán és pedig: Lázeti Gyula kalauz Ujjaki Rozáliával, Bajmóczy János orizmadia Molnár Annával, Hevesi Mihály zánkányi mozdonyvezető Dominkó Máriával, Tólosi Lajos barcsi vasuti alkalmazott Knauz Mariakával, Szolár György földműves Böjti Rozáliával.

— **A villamos ügy.** A villamos pályázat hosszan húzódó ügye végre befejezéshez közeledik. Mint valánk közlik, a bizottság néhány nap alatt készen lesz a munkájával, úgy hogy a bizottság és a tanács jelentése még e héten nyomdába kerül. A kinyomott jelentés egy példányát minden v. képviselő megkapja.

— **Az adóreform és Nagykanizsa.** Budapest székesfőváros főpolgármestere felhívta városunk tanácsának figyelmét arra hogy az egyenes állami adókról szóló reformtervezet már a képviselőház pénzügyi bizottsága előtt fekszik s így elérkezett az utolsó pillanat — amelyben még tehetnek a városok valamit. A székesfővárosi főpolgármester kéri a várost, hogy felirátát, mely a városok tehermentesítését célozza, hasonló felirattal támogassa.

— **Német, francia, angol társalgási kurzus Nagykanizsán.** Kronfeld Ida és Rechnitz Amália kisasszonyok olyan intézménylétesítőknek Kanizsán, amilyenek hiánya erősen éreztetődik. A mi művelt városunkban a családi nevelés egyik főcsillaga az, hogy a gyermekeket modern idegen nyelvekre tanítsák, az a tanítás azonban ritkán fejeződik be, mert társalgási gyakorlati alkalmakban felnőtt korában nem mindenki folytatja nyelvtanulmányait és sokan teljesen elfelejtik korábbi tanulmányukat. A kisasszonyok nagyvárosi mintára nyelvgyakorló kurzusokat rendeznek, melyen gyermekek és felnőttek kedvelyes beszélgetés közben a német francia és angol nyelvet fogják gyakorolni. Kronfeld kisasszony

ökéletes nyelvtudása ismert a városban, Rechnitz kisasszonyról pedig tudjuk, hogy hosszú időt töltött Párisban és gyönyörű kiejtésével beszélt franciául. A kurzusra jelentkezni lehet Kronfeld kisasszonynál (Kasinory-utca 11 sz. földszint.) naponta d. e. 10 óra közt és d. u. 2—4 ig Rechnitzerkisasszonynál (Kasinocy u. 3.) A kurzus díja havi 4 korona.

— **A Pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiója.** Mint a 4^{1/2}-os magyar koronajáradék szelvényeknek hivatalos beváltási helye a december 1-én esedékes szelvényeket már november 20-tól kezdődőleg teljesen juttatják és költségmentesen váltja be. — Pénztári órák: d. e. 1^{1/2}, 9—12 ig, d. u. 1^{1/2}, 3—5 óráig.

— **A magyarutcai gyermekgyilkosság.** Megirtuk annak idején, hogy Bajzik Anna cselédlány újszülött gyermekét megölte s a holttestet gazdájának Magyar-utcai házában a faházban elásta. A hullát törvényszéki orvosok felboncolták és megállapították, hogy a gyermeket megfojtották. Ekkor a rendőrség megindította a nyomozást, ezt azonban egy időre föl kellett függeszteni, mert B. J. Anna súlyos beteg volt s kórházba kellett szállítani. Innen tegnap került ki s a rendőrség azonnal folyamatba tette ellene az eljárást. A kihallgatás során tagadta a gyilkosságot, azonban ennek dacára is fogva tartják. A vádat megerősíti az a körülmény is, hogy a leányt már két év előtt is gyermekgyilkossággal vádolták.

— **Gyászrovat.** Nagykanizsán e héten elhunytak: Varga József földműves 58 éves, Katboldig Mária 6 éves, Raffay Károly főkalauz 43 éves, Beck József 3 hónapos Kis-Dák György munkás 20 éves.

— **A tánciskola befejezése.** Mayersberg Frida tánciskolájában a táncvizsgákat a következő sorrendben tartják meg: az ifjuság kolonjái szombat délután 6 órakor lesz; a gyermektanfolyamé vasárnap délután 4 órakor, a felnőttek tanfolyamé nagy összgyakorlattal összekötve vasárnap este 9 órakor. Belépő díj a vizsgák bármelyikére személyenként 1 korona.

— **Tenestély a Casinóban.** A nagykanizsai Casino folyó évi december hó 5-én saját helyiségében táncol egybekötött családi jellegű tenestélyt rendez.

— **Megszűnt a hadapród-tiszthelyettes-cím.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király e hó 13-án kelt legfelső elhatározásával megengedte, hogy a „hadapród-tiszthelyettes” rendfokozati elnevezés „zászlós”-ra változtassék át.

— **A harmadik egyetem.** A Szegedi Napló fővárosi forrásból arról értesül, hogy kormány körökben uralkodó verzió szerint a királynak kifejezett kívánsága, hogy a harmadik egyetemet Szeged kapja meg. A királyt az október 7-ikén mála járt alföldi deputáció nyerte meg Szeged részére.

— **A szombathelyi főrabbi távozása.** Dr. Bernstein Béla szombathelyi főrabbit a megüresedett nyelgyházi főrabbi állás betöltésére hívták meg. A főrabbi valószínűleg elfogadja a meghívást, bár Szombathelyen élénk mozgalom indult meg az iránt, hogy Bernstein dr.-t maradásra bírják.

— **A gyermekvédelem terjesztése Nagykanizsán.** A tuberkulózis ellen védekező dunántúli szövetség egy megbízottját Nagykanizsára küldte, hogy itt a szövetség, „Gyermekvédelem” című lapját terjessze. Ez a lap szükséges minden családban, hol a gyermekek higiénikus nevelésére súlyt helyeznek. Különben a kitűnően szerkesztett folyóiratot a közoktatásügyi miniszter, a főváros tanácsa és az orsz. közegészségügyi egylet választmányja ajánlják olvasóink figyelmébe.

— **A nagykanizsai Magyar Asztaltársaság kérelme.** A nagykanizsai Magyar Asztaltársaság azon kérelemmel fordul városunk főúrnak és jószívű közönségéhez tekintettel arra, hogy az idén, szegény gyermekek felruházása céljából nem fog semmit rendezni, ezen némas cő jának minél nagyobb teljesítéséhez bármint csak élely adománnyal hozzájárulni, és szíves adományait Horváth István vár. adóújszt e nök kezébe juttatni kogyakodjon. Egyúttal közbírtó teszi, hogy a felruházás iránti kérelmek irásban e hó végéig benyújtandók.

— **Szórakoztató délután.** A nagykanizsai kath. I. szegényegylet ma vasárnap délután 4 órakor a „Polgári Egylet” nagytermében a következő érdekes műsorral tartja kedélyes délutánját. 1. »A két koponya.« Váradi Antaltól, szavalja Tólosy József egyleti tag. 2. Nyitány a Porticii operából, előadja Sárközy János zenekara. 3. Költészetünk eredete. Irta és felolvassa Schweighoffer Tamás k. r. tanár. 4. »Magyar népdalok.« Egyveleg előadja Sárközy János zenekara. 5. »A bakfis.« Vig monológ Jassicus-tól, előadja, Szabó Erzsik. a. Kezdeté délután 4 órakor. Helysége: Fentartott hely: 30 fillér, ülőhely 20 fillér, karzat 10 fillér. Este a »Polgári Egylet» nagytermében 8—11 óráig táncol egybekötött társas összejövetel. Belépő díj 40 fillér.

— **A Nőegylet karácsonyi vásárja.** A nagykanizsai keresztény nőegylet az idén is megtarja szokásos karácsonyi vásárját, mely bizonyára az idén is jól fog sikerülni. A karácsonyi vásárokon városunk egész közönsége részt szokott venni, mert hiszen a nyomoruság enyhítése mindnyájunknak egyaránt kötelessége. A nőegylet a következő felhívást bocsátotta ki:

Városunk és vidéke jószívű közönségéhez! A Nagykanizsai Keresztény Jótékony Nőegylet nevében tisztelettel fordulunk városunk és vidéke nagylelkű és jótékony közönségéhez, hogy az egyesületünk által folyó évi december hó 5-én 6-án a szegények segélyezésére és szegény és árva gyermekek felruházására rendezendő nagy karácsonyi vásár tárgyához, jó szívűk sugallata szerint adományokkal hozzájárulni és szíves megjelenésükkel bennünket a siker elérésében támogatni kegyeskedjenek. — A legcsekélyebb adományt is hálás szívvel fogadjuk. A vásár a „Polgári Egylet” nagytermében tartatik s nyitva lesz 5-én délután 3-tól 8-ig, 6-án délelőtt 10—12-ig és délután 2—8-ig. Az étkezőben 1 csésze tea 40 fillér, 1 adag hideg felvágott 50 fillér, 1 pár tormás kalbász kenyérral 20 fillér, 1 pohár bor 20 fillér, 1 pohár sör 30 fillér. Nagykarizsa, 1908. november 12. A Ker. Jót. Nőegylet választmánya nevében Eperjesy Gábor titkár. Dr. Szekeres Józsefné elnök. Kegyes adományok Dr. Szekeres Józsefné egyleti elnöknek kezébe küldendők.

— **A kis didergőké-t.** A szegény gyermekek felruházására Reichenfeld Ede 5 koronát adományozott.

— **A dunántúli cukrásszok gyűlése.** A magyarországi cukrásszok országos mozgalmat indítottak, hogy a vasárnapi munkaszünet módosítását célzó miniszteri rendelkezéssel szemben állást foglaljanak. Az ország különböző részeiben már üléseztek a cukrásszok, kik e hó 17-án Pécsen, az ottani kereskedelmi és iparkamara helyiségeiben tartják meg tanácskozásukat. Mintegy száz cukrász van a dunántúli országrészben és ezeknek színe-java részt vesz a pécsi üléson, melyen a cukrásszok egyéb érdekei is megbeszélés alá kerülnek, de az összejövetel fő célja, hogy a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó kívánságaikat kellő formába öntsék.

— **Egy úri asszony öngyilkossága.** Székeslehbérvártól jellendik: Schwajgharot Istvánné, vármegyei hivatalnok neje, ma délután lakásán ecetsavval megmérgezte magát. Beszállították a Szent-György kórházba. A szerencsétlen asszony súlyos ideggyógyászati és valószínűleg önkiváltó állapotban követta el tetteit.

A telefondíjak leszállítása. Postás köréből veszzük azt az értesítést, hogy a kereskedelmi miniszteriumban komolyan foglalkoznak ezzel a kérdéssel, hogy a telefon használati díjakat leszállítsák. Mint értesültünk már dolgoznak is azon a rendeleten, amely a díjak leszállítását szabályozza, sőt hír szerint az új rend már január 1-én életbe is lépne. Hogy ez a rendelet mit jelentene a telefon kiterjesztésében, azt felesleges is bővebben magyarázni. Tudjuk azt nagyon jól, hogy a telefon nagyobb nyrvű bevezetésének eddig csupán csak az az egy körülmény állta útját, hogy sokan drágálották. Amint tehát a díjakkal le fognak szállni megokasorosodik a telefonelőkészítők száma.

Öngyilkosság. Zádorvecz Károly 37 éves ispányi (Zala m.) lakos, uradalmi béres az újvári majorba vezető kapun nadrádszíjjelel fogva felakasztotta magát Mira észrevették, már halott volt Zádorvecz öngyilkosságát ittas állapotban követte el.

Tornaegeti közgyűlés. A nagykanizsai tornaegetlet f. hó 23-án este 6 órakor tartja saját helyiségében évi rendes közgyűlését.

Osztrák-magyar-olasz-francia személy- és podgyászforgalom. A magyar királyi államvasutak igazgatósága közhírré teszi, hogy a fentmegjelölt forgalomban 1909. január hó 1-ével Budapest keleti p. u. állomásától úgy Ujdombovár—Fiume—Cormonsan mint Ujdombovár Fiume Montañon—Cervignanon át közvetlen I és II osztályu gyorsvonatu menetjegyek fognak kiadni Cannes, Florenz, Milanó, Nápoli, Nizza, Róma és Venezia állomásokra. Az említett viszonylatokban ugyanakkor közvetlen podgyász eszámolás is fog rendeztetni Budapest, 1908 évi november hó 11-én. Az igazgatóság

A természet óriási szolgálatokat tesz az emberiségnek, amennyiben sok betegség ellen szlgálatja a segítőszereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szerekek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az hogy nagyon visszatetsző íze van. A »Scott-féle Emulsió« form-jában azonban a csukamájolaj is jóízű és könnyen emészthető, akár csak a tejföl; a csukamájolaj összes gyógyerejű tulajdonságai a »Scott-féle Emulsió«-ban nemcsak, hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házbau sem szabad hiányoznia a »Scott-féle Emulsió«-nak. Kapható a gyógyszertárakban.

SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai fehérmű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Ma már nem titok, hisz elismerő levelek is bizonyítják, hogy a legjobb órák, szemüvegek és beszélőképek csak a SZÉKELYI LAJOS művészetére kaphatók. — Főüzlet Szarvas-kávéház mellett.

A makacs meghülést

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsió.

A SCOTT-féle Emulsió

annyra kellemes ízű, hogy azok, a kik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsió sokkal jobb hatásu az egészségre.

Egy eredeti üvegára 2 K 50 fillér. — Kapható minden gyógytárban.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés

Budapest, november 21. A képviselőház ma Justh Gyula einöklésével ülésezett. A Ház elhatározta, hogy a börtörvény javaslatát hétfőn kezdi tárgyalni. Ma folytatták a költségvetés tárgyalását.

Supilo Ferenc magyar nyelvű beszédet olvas fel egy papírlapról. Kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el. Felpanaszolja a horvátok sérelmét, majd ismerteti a nagy-szerb propaganda történetét s ennek szereplőit igyekszik olyan színben feltüntetni, mint ha agent provocateurok lettek volna. Mivel a horvát bíróságokról elítélően nyilatkozik, elnök rendre utasítja. Supilo azt fejteti, hogy Horvátországban addig nem lesz rend és nyugalom, míg a magyarok horvátpolitikája nem változtat irányt.

Abraham Dezso a javaslat mellett beszél. Azt mondja, hogy a legsürgősebb feladat az önálló magyar gazdasági élet előkészítése. Olyan iparpolitikát kíván, mely a magyar ipart kivonja az osztrák uralom alól.

Elnök szünetet rendel el, mely után Mezöfi Vilmos a nép nyomorát ismerteti. A javaslatot nem fogadja el, mert a kormányhoz nincs bizalma.

Elrendelik a mozgósítást.

Budapest, november 21. Jekolfalussy Lajos honvédelmi miniszter a képviselőház folyosóján több képviselő előtt kijelentette, hogy a mozgósítás legközelebb bekövetkezik. Előnek a zágrábi, aztán a temesvári hadtesteket mozgósítják.

Az osztrák miniszterelnök Budapestén.

Budapest, november 21. Bienert osztrák miniszterelnök ma Budapestre érkezett. A miniszterelnök kor délelőtt fogadta Darányi földművelési miniszter látogatását, majd a képviselőházba ment, hol az egyes miniszterekkel érkezett. A beteg Kossuth Ferencet lakásán látogatta meg. A magyar miniszterek délután viszonzták Bienert látogatását. — Wekerle Sándor miniszterelnök délután ebédet adott tiszteletére. Az osztrák miniszterelnök este visszautazik Bécsbe.

Vámbéri Ármint kiküldetése.

Bécs november 21. Vámbéri Ármint, az európai hírv magyar tudóst, a baikáni viszonyok kitűnő ismerőjét a külügyi kormány Bécsbe kérlette és fontos megbizással Konstantinápolyba küldte.

Riasztó hírek a szerb királyról.

Budapest, november 21. Egy bécsi távirat nyomán ma délelben az a hír terjedt el a képviselőházban, hogy Péter szerb királyt Belgradban meggyilkolták. Ugy a bécsi, mint a budapesti távirati irodák kérdést intéztek Belgradba honnan az a válasz érkezett, hogy a király gyilkosságáról szóló hír alaptalan. Ugy látszik, hogy a híresztelés nem egyéb bécsi börtömmacóvernél.

Tüntetés a spanyol király ellen.

Oporto, november 21. A spanyol király ma kirándult Unbriába, Midón odaért ott lelkes ováció kal fogadták, azonban Oportóba való visszatértekor ép rajosan tüntetést ellene Midón e tüntetés már aggasztó méreteket öltött, katonaságot vezényeltek ki, mely a teret megtisztította, miközben sok embert megsebesítettek és letartóztattak.

Egy kávéház ostroma.

Budapest, novemb. 21. Ma hajnalban osztráj kolo pincérek beverték a Fiume kávéház összes ablekait s a kávéház ajtaját bedrótozták, hogy ne fildőzhessék őket. A tetteseket nyomozták.

Váltóhamisító kereskedő.

Budapest novemb. 21. A budapesti büntető törvényszék vizsgáló bírja elfogató parancsot adott ki Neumann László kereskedő ellen, ki nagy összegű váltókat hamisított s megszökött.

Fényképezeti műterem villanyvilágítás mellett.

Tiszteletre van szerencsém a n. 6. közönséget arról értesíteni, miszerint fényképezeti műteremem villanyvilágítással teljesen fővárosi módra rendeztem be, midőri is az estélyi órákban, ép egy nappal kedvezőtlen időben is a legkényelmesebb felvételeket is eszközölhetem mely teljesen azonos a nappali fény mellett felvétellel.

Szíves figyelmét bátorodom felhívni arra, hogy fény, platin- és ezüstrel kivitelű képeket visit nagyságtól egész életnagyságig a legremekbebb kivitelben készítek. Felvételek villanyvilágítás mellett este 7 óráig eszközölhetnek, bejelentés esetén tovább is.

Teljes tisztelettel:

VÉRTES ANTAL

fényképező Nagykanizsán.

Műterem: Csengery ut 1. sz. Nagykanizsai Takarékpénztár épület. — Földszint.

The Royal Bioskop Színház

a Polgári Egylet alsótermében.

November 21, 22 és 23-án

uj műsor.

Különösen kiemeljük: A megfenyítés (hátsós színjáték). Az angol uti börtöndje (rendkívüli mulattató) A szerelem hatáma (érdekfeszítő) Az explodáló borja (nagyon nevetető) stb. képek.

Előadások kezdődnek hétfőnapon este fél 7 és 8 órakor. Vasárnap és ünneppon d. u. 3 órától minden órában.

Értékpapir tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény	782 50
Osztrák hitel	627 50
4% magyar koronajáradék	91 45
Kereskedelmi bank részvény	3350 —
Salgótarjani közszénbányarészvény	578 —
Rimamurányi vasmű	523 —
Adria tengerhajózás	394 —
Hazai bank	278 —

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Készáru-üzlet.

Buza 10 fillérrel drágább.

Határidő-üzlet:

Buza 1909: április	12 99
október	11 19
rozsa április	10 97
október	—
zab április	8 68
október	—
tengeri május	7 58
repece augusztus	14 70

A kiváló bór- és lítiumos gyógyforrás

SALVATOR

veze és kölyagbajszad, kövénnyad, meherbetegségek és harutos hántalmadál kiltóf izlés. Természetes vasmentes magnézium. Kapható érellytekcsokadéban vagy a Magyar-Légytel Saluator-fordó Váltóház Budapest, V. Rózsadékapart 1.

5000-korona lefizetéssel Nagykanizsán egy házat keresek megvételre.

Értekezni lehet Tóth György ural Petöfi-utca 11. szám. — Közvetítő nem díjazatik

Elegáns salon-butor és kristály-csillár

villanyra berendezve igen jó karban. Kevésbé használt, féltáron eladó. — Bővebbet Tóth Lajos fodrászüzletében helyben.

Kisasszony

gyermeknek mellé ajánlják, beszél németül, magyarul és horvátul. Több évi jó bizonyítvánnyal rendelkezik. — Cim. N. P. poste-restante Terezo vac.

Hirdetés.

A helybeli hírlaldában elsőrangú fiatal hízott sertés naponta délután 3 és 4 óra közt kilogrammonként 104 fillérért kapható.

261 1908. vhtó. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében közhírré teszl. hogy a perlaki kir. járásbíróság 1908. évi Sp. I. 820/3 számú végzése következtében Dr. Havas József ügyvéd által képviselt Licht Sándor javára 50 kor. a jar erejéig 1908. évi október hó 21 n. fogatosított kielégítési végrehajtás után felelőlegelt és 636 koronára becsült következő ingóságok u. m. szabadbutorok, üzletfelszerelés, hordók, kocsai és ló nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíróság 1908. évi V. 401/2 számú végzése folytán 50 korona tőkekövetelés ennek 1908. évi augusztus hó 28. napjától járó 5%, kamatai és eddig összesen 41 kor. 35 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Pálovecen alperes lakásán leendő megtartására 1908. évi december hó 1-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c 107. és 108. §-al értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsárón atul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Perlak, 1908. évi november hó 17. napján.
Andrósecz Lénárd,
kir. bír. végrehajtó.

**Sápkór
Vérszegénység**

a leghatásosabban leküzdhető a
Guberforrás
viszével használt kúra által, mely könnyen emész-
hető természetes ársón, vasas víz. Orvosság leg-
jobbán ajánlv.
Kapható az összes gyógyszertárakban, Gyógyász-
tárakban és ásványvíz-kurort-telepekben. Belső-
legyen.

Karácsonyi szenzáció!

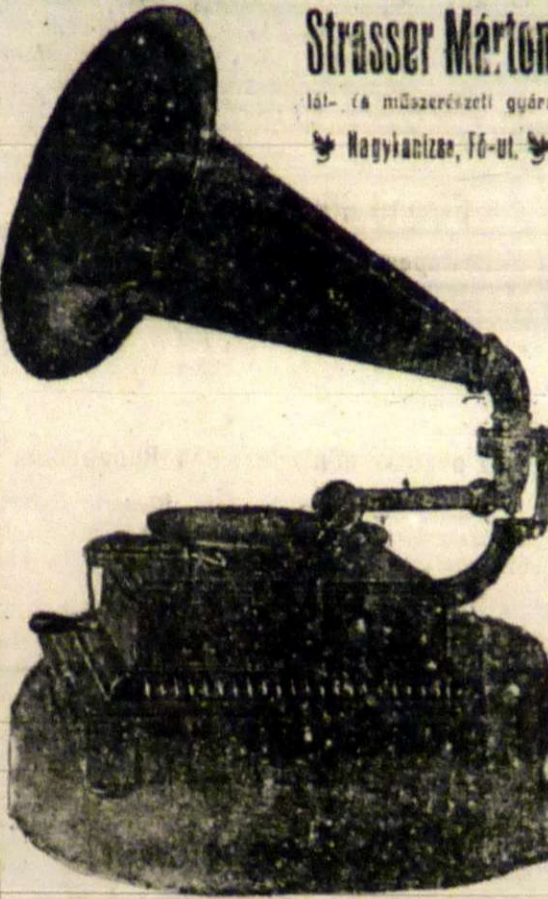
Ingyen adom ez itt ábrázolt
„Grammophon”

Csak tiz lemez vétele kötelező.
Browning revolver 45 korona.

Strasser Márton

lál- (a műszerészeti gyára

Nagykanizsa, Fő-ut.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyított közvényű, oszónál és meghűlések, bedörz-
söléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítások miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üve-
get fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.-
és ágyasólván minden gyógyszerertárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerertár, Budapest.
DE Richter gyógyszerertára az „Arany országhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

DOHÁNYZÓK
tagyetek próbát az egyedül létező
édesített

Ranelle
cigaretta-papírossal.

Kellomen édes ízével ellátott a dohány maró nikotinját.

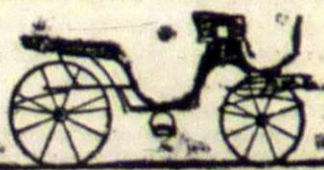
Tóth József utóda

Bazsó József

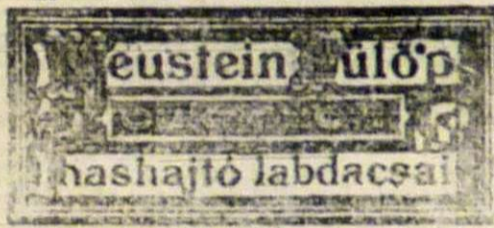
kovács és kocsigyártó Nagykanizsa, Teleky-ut. 6.

Elvállal minden — a kovács és kocsigyártó szakmába vágó — munkák elkészítését, kocsai javítást, tisztítást és átalakításokat a legszebb és legjobb ki-
vitelben.

Raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

Legolcsóbb és legjobb hatású **HASHAJTÓ.**

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULAI)

Érdemes minden tekintetben a hasonló készítményeket fontos szer mentes minden káros alkalmatól, a legjobb sikerrel használják az általános hasni mánsi, könnyű szokletet szerez, vértisztító és gyógyoszer sem tartalmazhatná és alkalmasabb a

gyógyosere, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, 3 doboz 80 fillérrel, 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona.

A pénz előre küldése mellett bérmentve.
Óvás! Utánzatoktól óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzett Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törv. által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie. 2265

Neustein Fülöp gyógyszerertára Szent-Lipóthoz
Wien, Pflanzengasse 2.
Kapható H.-Kantárs: Rák Gyula és Balas Lajos gyógyszerertáraknál.

RUM

1 liter 90 krajeár

KÁVÉ

(kitűnő karlsbadi keverék)

1 kilo frt. 1.60

Naponta frissen pörköelve

1 kiló frt. 2.10.

DROGERIA a „Vöröskereszt”-hez Nagykanizsán.

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve.

Legjobb fájdalomcsillapító, kitűnő, nélkülözhetetlen háziszser bedörzsolésre.

Nagy üveg ára 1 K 50 fillér. Kis üveg 80 fillér.

Kapható egykanizsán:

Belus Lajos gyógyszerertárban, Armuth Nánán és társa, Neu és Klein fűszerüzletében és Drogeria a Vörös keresztbe.

Számos elismerő levél!

LEOPOLD GYULA

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XXII.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZENHALÁL

Ará 70 fillér.

A legjobb és legértesebb sóborszesz

ERŐ SÓBORSZESZ

Ará 2 K, 1 K és 30 fillér.

KOSMOS laboratórium Győr, Baross-ut.

Csemegé-készítők BÉLHURUT Felkai Készítőgyár, Barta József Felha (Borsod-Abaúj) - Kérjen árjegyzéket!

VÉRSZEDÉNYTÉG, ÉTTAVOTTABARÓG, ISZOGÓDÓ TOKAJI CHINA-VASBOR. Rendkívül kellemes má, erősít, tisztít a vért.

PLATSCHEK VILMOS

előtérmet legolcsóbb, legeszeibb FÉRFI- és GYERMEK-ruba Áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI Műgyógyászati és lemezgyártó műteremben BUDAPEST, VII., BAKÓCZI-ÚT 30.

DIGESTO GLÜCK Belső 2 kor. Tökéletes tápláló, FÉLÉR GALLA HER* gyógyhatású

FICHTENIN Meglepő hatással! Veszélyesnek és meggyőzőnek bizonyult DIAMANT és VADAS

BOGDANY Zeneje páratlan! Bognok osztály sorsjegyet csakis BOGDANY S.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA 3 nap alatt Menteszet. Tegyés K. 1-30

Ha fáj a feje használjon azonnal Beretvás-MIGRAIN-pasztillát, BERETVÁS TAMÁS KISPEST.

PARIS Székelyország Budapest, VI., Városház-utca 25. sz.

Melyik vendéglőben étkeznek Budapesten? Schuller Kaszinó-éttermében VI., ANDRÁSSY-UT 29. sz.

Dr. KOVÁCS J. Katzer Hemoptizis rendelés-küldés

100 darab Beszélőgép-gramofon ingyen a hozzávaló lemezek vásárlásánál. Westinghouse-fémszál-izzólámpák. Moller Károly technikai vállalata

Szőlő-oltvány és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg

Erő sósorszesz, mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos házi készítmény várni lehet

Egy és két éves szőlő-oltványokról, kiváncsiakra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a Vállalati szőlőtelep

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző-eladási hirdetés. A nagyméltóságú Földművelésügyi Minisztérium

TÜZIFA

legjobb minőségű bükkhasábra kapható igen
jutányos áron egész vagy fél vasuti kocsi-
rakományoként, ugyasintén raktárból méte-
renként is házhoz szállítva.

KONDOR ADOLF

fabizományosnál. Nagykanizsa, Arany J.-ut 2
Megrendelések elfogadtnak még: Kondor Ödön
férj és gyermekruha kereskedésében Fő-ut 3. és
Schlesinger Izidor fűszerkereskedőnél Eötvös-tér.

150 000 korona vagyonnal bíró hajadon, földbir
tokoa leánya, 21 éves, férjét koron Azonkívül
még több száz vagyonos partbia előjegyzésben
egy hogy mindan Igénynek bármikor megfelelho
tünk. Forduljon minden házasanandó Schlesinger
céghez, Berlin 18.

Levélbélyegek!

Remek levélbélyegek, 15 000 különféle, valódisá-
gért kezelek, kifosztalan, ugyasintén levelezőla-
pok, kívánatra választékot küldök, 50-70 száza-
lékkal olcsóbb, mint más árjegyzékben. H. Weisz
levélbélyeg kereskedés Wien I. Adlergasse 8. sz.
ndonban (iók) bevásárlás Lo) 2205

Steckenpferd

Liliomtejszappan

Testbőrre a legenyhébb szappan.

Helyi iparos-elfizetőknek cédát a rovatban
díjmentesen közöljük.

HELYI IPAR.

Helyi iparos-elfizetőknek cédát a rovatban
díjmentesen közöljük.

ABLAK és LAKÁSTISZTÍTÓ:

Csapó István Petőfi-utca 42.

ASZTALOS és BUTORKÉSZÍTŐ

Bencze Kovács Gábor, József főherceg ut.
Dants Kálmán Magyar-utca
Fialovits Lajos Bazar épület
Scherz Lujza utóda Kazinczy-utca
Sonnenschein Mór Csengeri-u. 13.
Torma Lajos Kinizsy-utca 8.
Günser Lipót Erzsébet-tér 2.
Brantín József Eötvös-tér 31.
Tauscsics József Eötvös-tér 29. sz.
Bassa András asztalos, Letenyén.
Roth Lipót Zrínyi Miklós utca 34. szám.

ÁCSMESTER:

Persovits József Vörösmarty ut. 44.
Schlegler József Teleky ut 31.
Szabó Ferenc Rákóczi utca 43.

BÁDOGOS

Székely József, Erzsébet-tér 17.
Török Nándor Eötvös tér 31.

BÉRKOCSI TULAJDONOS:

Dóme János Magyar utca 9.
Balázs János Főut 13.
Ifj. Dóme Ferenc Zrínyi Miklós-ut 62.
Balázs János, Fő-ut 13. szám.

BORBÉLY és FODRÁSZ:

Bród Ignác Kazinczy-utca
Gertner Árpád Csengery ut 64.
Heisler Gyula Magyar utca
Kálovics János Deák-tér 3.
Puscholszky Sándor Csengery-ut
Sugár Adolf Erzsébet-tér
Schweitzer József Főut
Tóth Lajos
Zapletai Ignác
Hitzelberger György Kazinczy-utca 2.
Fleischacker József Erzsébet-tér 16. szám.
Buksa Ignác borbély Sugár ut 2. sz.
Mankovics József, Erzsébet-tér, Seidmann-ház.

OEMENTGYÁROS:

Weisz Soma, Erzsébet-tér 4.

OIM- és SZOBAFESTŐ:

Petekovics Lajos Eötvös tér 27.
Perkó Péter Deák tér 6.

ANTALICS Ignác Kiszfaludi Sándor utca 37. sz.

OIPÉSZEK:

Miltényi Sándor, Főut
Mersics Ede,
Keller Mátyas Erzsébet királyné-tér.
Rosenfeld Miksa, Csengery-ut
Steiner Fülöp Bátori-u. 16.
Hell János Kinizsy utca 10.
Keller Ignác utóda Főut Warner ház
Velecz Ede Deák tér 10. sz. (Gazd. Takarékp.)
Német Károly Petőfi ut 64.
Rakos József Király-u 3 sz.
Keizer József, Király-utca 14.
Novák Vince, Erzsébet-tér 16

OUKRÁSZAT:

Bayer Vince, Fő-ut
Vary Zoltán, Deák-tér

OSERÉP- és PALAFEDŐ:

Horváth György, Király-utca 13. szám.

OSIZMÁDIA:

Tóth György Petőfi-utca 11.
Bakonyi György csizmadia, Magyar utca 76. szám.

ECETGYÁROS:

Fehér Vilmos Király-ut 28.

ÉKSZERÉSZ és ARANYMŰVES:

Kugler Antal Kazinczy-utca
Berényi József és Fia Főut
Hamburg Miksa
Milhofer Ödön
ÉPÍTŐMESTEREK:
Geiszl Viktor, Kazinczy ut
Mitró József, Vörösmarty utca 61.
Szuknay Lajos József főherceg-ut.
Srántó János és Lajos Kinizsy-utca 56.
Sio Károly Arany János ut 2

FÉRFISZABÓ:

Tólay Peter Teleki ut 9.
Hiatkó János, Főut
Kaufmann Mór, Erzsébet királyné tér
Sörley Zsigmond, Hunyady utca
Németh György, Erzsébet-tér
Lidit Miksa Magyar utca 29.
Ehrlich Ágoston Zrínyi Miklós-u. 52.

FÉRFISZABÓ

Tóth Lajos Deák-tér 10. (Gazdasági takarékp.)
Krausz József katona szabó, Sugár-u. 18. szám.
Móger Károly, Kinizsy-utca.
Stern Ignác, Huszti György-tér 6. szám.
Komanovics Pál Teleky ut 36.
Hencsics József Hunyady ut 26.
Tanczenberger József Csengery-ut 2.

FÉNYKÉPESZ:

Mathea Károly, Bazar épület
Vértes Antal, Csengery ut

GÉPGYÁROS:

Weiser József, Sugár ut

GÉPÉSZ:

Fischl János, Szemere-ut 8. szám.

GÖZMALOM:

Franz Lajos fia, Csengery ut

GÉPHARISNYA-KÖTŐDE:

Frischman Lipótné Kinizsy-u 37. szám.

HUSAR:

Özv. Adler Mórné, Kazinczy utca
Voukon Antal, Magyar-u.
Reichenfeld Albert Erzsébet királyné-tér.

HENTES:

Weltner József Rákóczi utca 10.
Vokoun Károly Eötvös tér 2.
Marton János Kinizsy-u. 37.
Szabó András Teleky-ut 27
Buzási József József főherceg-ut

KALYHA:

Tóth József Teleky-u. 30.
Ziskó Adám Vörösmartin u. 63.

KÁVÉHAZAK:

Aranyszarvas kávéház, Erzsébet királyné tér
Fiume kávéház
Korona kávéház, Főut
Központ kávéház, Bazarépület

KÁRPITOS és DISZÍTÓ:

Pilcz Albert, Főut
Mez József Teleky ut 9.

KADÁR:

Gutmaan Gyula és fia, Kazinczy utca 26.
Persovits József Magyar u. 26.

KEFEGYÁROS:

Kardos Sándor és Társa, Szemere ut

KÉKFESTŐ:

Pollák Ede és fia, Főter

KOVÁCSMESTER KOCSIGYÁROS:

Bazsó József Teleky-ut 6.

Kocsigyártó és fényező

Ujelyi Ferenc, Csoportház.

KOROSMAROS:

Kovács János Magyar-u. 9.
Berger Adolf Petőfi-u. 23.
Czár János Király-u. 26.
Gálovics Andor Sugár-ut 3.
Mafkó András Lizingi sörsearnok.
Özv. Krausz Lipótné Erzsébet-tér 7. Zöldfakert.
Fodor Vilmos Kazinczy u. 65.
Hilcz M. L. Jos, Magyar-utca 34. szám.
Milhofer Gyula Erzsébet királyné-tér 13.
Pintér János Hunyadi u. 17. Zöldhordó.
Schlesinger Mór Ifjú Kazinczy-u. 29.
Slujtner József Erzsébet-tér 4.
Vida Lajos Fehér galambhoz Kazinczy-u. 2.
Somogyi Zsigmond Deák-tér 14.
Faiics József Kiskanizsa Hunyadi tér 21. szám.
Rubinstein Albert kissörsearnok Rozgonyi ut.
Hercfeld Dávid Petőfi ut 81.
Merkly János Kinizsy-utca, 4 sz.
Petrics Ferenc Király-utca. 25
Petrics Ödön Csengery-ut.
Ungár Sándor Csengeri-u. 72.
Keő József Teleki-ut 43. sz.
Gold Ignác Teleki-ut 34. szám.

KÖTSZERÉSZ:

Perlick József Király utca 28.

KÖFARAGÓ:

Hild Ferenc, Király utca
Weistberger Kálmán, Csengery ut

KÖMŰVES:

Hegye István Garay-u. 25 sz.
Ködbaum Alajos Eötvös-tér 7.

KÖMŰVES és OSEREPESMESTER:

Reidinger Gyula Kiszfaludi Sándor u. 33.
Lencz Boldizsár Petőfi u. 8.
Godinet József Király-utca 24.
Schubel Lajos Csengeri u. 29.

KÖTÉLYGÁRTÓ:

Szabó Károly Magyar-utca 78

KÉMENYSEPRÓ:

Mantuano Ede Zrínyi Miklós u. 32.
Polin Péter Teleki ut 62.
Mantuano Józsefné Teleky-ut 18.

MŰKÉRTÉSZ:

Janda Károly, utóda Petermann József Fő-ut 1. sz.

MŰLAKATOS:

Kohn Samu, Magyar utca
Paizs József Árpád u. 19.
Szántó Géza, Magyar-u. 53.

MŰKÉSES és KÖSZÖRŰS:

Serák István, Zrínyi Miklós utca 16. szám.

MÉZES KALÁCSOS:

Sarközy Kálmán, Eötvös-tér 15. szám.

MÉRLEG- és VIZVEZETÉK-szerelő:

Golenszky Ferenc Eötvös-tér 31.

MÉSZÁROS:

Singer Izidor, Erzsébet-tér 14 (Seidmann-ház.)

MOSÓ INTÉZET:

Székely Lajos Hunyady utca 6.

NŐI SZABÓ:

Pollák Laura Király-utca 34.
Baron Nővérek Magyar utca 2 sz.

ÓRÁS és VESNÖK

Schapiinger Adolf Erzsébet-tér 23.

ÓRÁS és LÁTSZERÉSZ:

Szívós Antal, „Szarvas Szálló” épületében.

RÉZMŰVES:

Pichler József Eötvös tér 1.
Samu József, Főut

RUHAFESTŐ és FEHÉRNEMŰTISZTÍTÓ:

Maver Károly, Kőlcsey utca
Wilhelm János, Zrínyi Miklós utca

SÖRGYAR:

Nagykanizsai Malátagyár és Söröző Részv. Társ.

SÜTŐMESTER:

Gärtner Vilmosné Zrínyi Miklós-ut 37.
Hrometsek Vincze Petőfi-ut 17.
Krauth Samuel Petőfi-ut 6.
Lodner Ferenc Csengery-ut 28.
Türk Gyula Magyar utca 73.
M. hályi István Teleky-ut 15.
Vola Adolf Magyar-utca 41.
Mandler Géza, Csengery-ut 67.

SZÁLLODÁK:

Arany Szarvas Szállója, Erzsébet királyné tér
Korona Főut és Sugár ut
Vaskapu Király utca
Hungaria Sugár ut
Milhofer Gyula Erzsébet tér.
Vida Lajos Kazinczy utca.
Schlesinger Mór Sörház Kazinczy utca.
Kovács János Magyar Király Magyar utca.
Fodor Vilmos Kazinczy ut 55.

SZESZGYÁR:

Első dunántúli szeszvinomító részvénytársaság

SZIKVIZGYÁROS:

Rosenfeld Alajos, Kazinczy ut
Özv. Seidmann Samuné, Magyar utca

SZÁLLÍTÓ:

Brück Márkus és Társa, Erzsébet királyné tér
Lackenbacher Ede Erzsébet-tér csoportház.
Günzer Zsigmond, Kiszfaludi Sándor-ut 11. szám.

SZOBAFESTŐ:

Schlechta Kálmán Petőfi u.
Szakacsics Károly Kőlcsey utca 34. szám

SZIJGYÁRTÓ és NYERGES:

Horváth Károly Kazinczy utca (Nagy udvar)
Szélig Lajos Atilla ut 4.

SZAPPAN-GYÁROS:

Pollák Lipót Magyar u. 23.
Kohn Fülöp Király-u. 10.

TECHNIKAI VÁLLALAT

Möller Károly, Kazinczy utca 12. Telefon 166. sz.

ÜVEGES:

Melczter Jakab, Kazinczy utca
Weisz Jakab, Erzsébet királyné tér

Üveg czimtbla festő:

Reisz Zsigmond, Eötvös-tér 26. szám.

VARRÓGÉP és KEREKPÁR JAVÍTÓ MŰHELY

Weisz Kálmán és Társa.

ZONGORAKESZÍTŐ és HANGOLÓ:

Wogrincics Ferenc Erzsébet-tér 10 és Bátori-utca

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nőfőrtelen 4.
Kiadóhivatal:
Fővárosi Pótló Pótló könyv- és papír-kereskedésben, Városház-palota; Ide intézendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben háttal koroná:

Egy hónap	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy hónap	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Az igazság érdekében.

Az egyházamban való tanítás kérdéséhez.

Irta: Kádár Lajos.

— november 23.

Megtörtént tehát! A mit én és velem együtt sok higgadt megfontolással tanügyi férfiú és igazi tanügyi barát Nagykanizsán csak holmi „viszketeges elme” találmányának vagy egyesek önérdékétől sugalmazott hű óhajjának voltunk hajlandók tekinteni: az egyfolytában való tehát délelőtti 8-11 óráig tartó tanítás — egyelőre csak főgymnáziumunkban — életbe lépett. De már erősen „fojt a füst, fő a fürdő, forr az üst” a helybéli kereskedelmi és polgári iskolák bosszorkány-konyháiban is, sőt némely H-rosztaterek tüzes csóvát dobak már az elemi iskolákra is. „Jam proximus ardet Uca egon”!

Hallgatam idáig s hogy hallgattam eléggé számon és bñom. De a veszély növekedése megvisszafordításra késztet. Mert meg kell szólnom — az igazság érdekében! Bűncsak szavam ne lenne Cassandra szózata!

Hiszem, hogy a Zala tisztelt szerkesztő sége az „audiat ut et altera pars” tisztos elvénél fogva — ha nem is szívesen — helyet fog engedni felszólalásomnak.

Miől is van szó? Mikor a helybéli lapok cikkirői már erősen üdítették a nagydobot a félnapos tanítás érdekében. főgymnáziumunk tanári kara — nyghiszem — a nyomásnak engedve, föltűnt hatóságához fordult kérésével az en edély megadhatása ügyében. S e kérésre érkezett felülről az a válasz, hogy ha a városi viszonyok követeik az egyházamban való tanítás behozatalát, — ám léptessék azt életbe. Nyilatkozték tehát a közvélemény! S ekkor történt az, aminek hallására nem tudok feloldadni csodálkozásomból, hogy t. i. a főgymnázium igazgató ur szája vallása szerint az egyházamban való tanítást kívánta a beérkezett szavazó lapokon a szülők 90 százaléka.*

Ere a fényes eredményre büszke lehet a helyi sajtó, — de a pyrrhusi győzelem láttára gyámsa öltöhet az igazság, mert egyőzelem tisztára a saját agitálásának következménye, de korántsem egyttal a jól fe fogott paedagogiai és családi érdekek kívánalma.

Hiszen mit is mond a győztes meghezó miniszteri leirat? Azt, hogy ha a város lakóinak érdekei követelik, csak akkor szabad életbeéltetni a félnapos tanítást. — De azt ugyan nem mondja, mert nem is mondhatja, hogy ha a paedagogiai érdek követeli... És most tegye kezét a szívére minden e kérdésben lezavazott városi képviselő, minden megszavaztatott szülő és a jövő reménységét, az

arany ifjuságot szívéből szerető paedagógus és úgy feleljen e kérdésre s csakugyan kívánja e városunk érdeke a félnapos tanítást?

Talán vasutakon, villamosokon és társas-kocsikon ösönlik városunk iskolába is a tu dományszomszjas ifjuság, naponként 20-30 kilométernyi utat is téve, miként a fővárost környező községek és nvaraiótelepek és külvárosok lakóinak tanuló gyermekei? Talán Nagykanizsa tisztán hivatalnokváros, melynek hivatalból a gyermekeiket iskoláztató szülők csak délután 2 óraker szabadulnak? Avagy talán a gyári és kereskedői szünóra csak délután 1 vagy 2 óraker kezdődik? — Nem és nem! Nagykanizsa a pontban déli 12 óraker étkezők városa, félegykor már az intelligencia is ebédnél ül. Tessék csak ilyenkor végig sétálni a mi büszke korzónkon. Néma és néptelen az. Akár csak Pompeji utcáit rónád. — A város viszonyai tehát egyenesen a régi órarend lentartását követelik.

Egy fiatal tanár ur az előttem is ismeretes Székesfejérvár és Lo-onc, vidéki kisebb városokra hivatkozott, mint a melyek az egyházamban való tanítást szintén életbeéltették. No hát tudommal Székesfejérvár egy messze szétágazó területen fekvő s inkább hivatalnok-jellegű város; és értesülesem szerint a szülők mégis oda kívánják a félnapos tanítást, a hová a tanár ur nem szeretne jutni. Lo-onc pedig tisztára iparúzó hely, a városról háromnegyed órányira fekvő gyártelepekkel, Apátfalva és Kisfalun külvárosokkal, mely helyekről a diákságnak legalább egy óde jár be a városi iskolába, míg nálunk a szóhajóhető Kiskanizsa földműves népe a tanulóknak csak nagyon csekély százalékát szolgáltatja, a kiknek edzett izmai bizonyára könnyen ben elbirják a kétszeri besétálást, mint egészséges gyomruk a délutáni 2 óráig való koplalást.

A lakosság érdekének szempontja tehát értvül el nem fogadható a félnapos tanítás mellett. Lássuk tehát a pedagogiai érdeket, a melyet a kanizsai lapok cikkirői csak hangoztattak, de semmivel nem bizonyítottak; ha csak a régi latin versikével nem, hogy „plenus venter non studet libenter.”

Hogy jóllakott gyomorral nem kellemes komoly szellemi munkával foglalkozni, szívesen elismerem, s hogy ebédőtől délutáni 2 óráig nem sokat készülhet a tanuló a délutáni leckékre, azt is aláírom. De ez nem elegendő ok a délutáni tanítás eltörlésére. Ezen a csekély bajon az én hajdani professzoraim könnyen segítettek azzal, hogy délutánra csak könnyebb tantárgyakat osztottak be, mint tettem azt: rajz, szépirás, torna, földrajz és történelem, vagy könnyebb iskolai dolgozatokat írtak. Ha esetleg egy egy nehezebb tantárgy kikerülhetetlen volt, könnyített azon is a hivatását átérző tanár elő-

adásának vonzóná tételével. Mondhatom, soha egyetlenegy tanulótlársam sem szorongott a délutáni óráktól féltében; sőt ha egyiknek-másiknak talán még ma is kellemetlen emlékek ujulnak fel a délelőtől sűrűn osztogatott „se-cundák” gondolatára; a délutáni órák csak derős percekre emlékeztethetik őt, mert a délutáni tantárgyak inkább szellemi felfrissülést eredményeztek. Ha ilyen órabesorítás és tanítási mód mellett is a »Zala» ban panasz-kodó »édesanya» azon kesereg, hogy fia a délutáni óráktól féltében az ebédjét sem tudja jóízűen elkölteni! akkor én őt fiával együtt csak szánni tudom és fíának az egyházamban való tanítás életbeléptetésével szomorú jövőt jósolok. Mert ha fia idáig két könnyű tantárgy miatt is annyira drukolt, mi lesz belőle ezután, ha ebéd előtt 5 órát kell végig drukkolnia elbágyadt testtel, éhségtől szikrázó szemekkel?

Hogy a délutáni tanórák végeztével nem volna elég idő a másnapi leckék megtanulására: tagadom, s hogy a szabad délutánokon a tanuló-ifjuság jobban el fog készülni másnap reggelre őt tantárgyból, mint délutáni 4 órától kezdve a másnap reggeli 3-4 tantárgyra: ezt — saját tapasztalataim alapján — kétségbe vonom. Jut még abból a késő délutáni időből is sétára, testmorgásra, jáékra, még szórakoztató ifjusági olvasmányokra is. De persze nem juthat naponként moriba vagy színházba és zsurokra járásra, meg hírlapok olvasására, a mikre pedig sok mal szülő szívesen szemet huny, sőt azokat a modern élet követelményeinek tekintii; holott ezek viszik a serdületlen ifjút nem neki való gondolat-körbe, izgatják éjjel-nappal; ezek teszik kötelességéről megelégedkezővé, szórakoztató, sőt aláássák erkölcsiségét is. Ne feledjük, hogy a tanulóknak hivatása a tanulás s hogy sok szülő tönkre tette már gyermekét túlságos, vagy ugynevezett majomszeretetével.

(Folytatjuk.)

100% pótladó.

Zalaegerszeg háztartás.

— Saját tudósítónktól. —

A szegény ember akkor örül, amikor magánál is szegényebbet lát. Nagykanizsa városa is így valahogy van Zalaegerszeggel, melynek nálunk is több a panaszkodni valója. Még a városi pótladó dolgában is előtünk jár Egerszeg, melynek pótladója az idén megüti a kerek 100 százalékot. Ez már aggasztó szám és az egerszegieknek nagy okuk van rá, hogy a bevételek növelésével, vagy a kiadások csökkentésével a legkomolyabban foglalkozzanak.

Zalaegerszeg 1909. évi költségelirányzata a következők:

* Én ez időben aligha voltam Kanizsán, mert különben tudnom kellett volna e szavazásról.

Bevételek: 1. Pénztári maradvány 23 800 K 36 f. a. Jövedelmekből 37 713 K 47 f. — 3. Tökek kamataiból 76 K. — 4. Közigazgatási illetékekből 9766 K 16 f. — 5. Tanügyi bevételekből 5576 K 83 f. — 6. Vegyes jövedelmekből 23 633 K 71 f. — 8. Átmeneti bevételekből 2420 K. — 9. Hátralékos követelésekből 18 000 K. — Összesen 256 083 K 35 f.

Kiadások: 1. Tisztviselők fizetése és mellékjáruléka 49 002 K 93 f. — 2. Szolgaszemélyzet fizetése és mellékjáruléka 21 367 K 62 f. — 3. Irodaszerek, felszerelések, hirdetési díjak 3518 K 61 f. — 4. Fűtés, világítás 1400 K. — 5. Butorok és eszközök beszerzése 500 K. — 6. Napidíjak és utazási költségek 7850 K 21 f. — 7. Előfogatyi költségek 70 K. — 8. Épületek és ingóságok jókarban tartása 7657 K 84 f. — 9. Uticák és terek fentartása és köztisztasági költségek 10 767 K 98 f. — 10. Gazdasági kiadások 4023 K 96 f. — 11. Tanügyi kiadások 38 175 K 33 f. — 12. Szegényügyi kiadások 5086 K 60 f. — 13. Vegyes kiadások 16 025 K 42 f. — 14. Átmeneti kiadások 2420 K. — 15. Kölcsönök törlesztése 96 507 K 21 f. — 16. Hátralékokra 87 551 K 46 f. — 17. Előre nem látható kiadásokra 18 000 K. — Összesen 370 004 korona 17 fillér.

Mutatkozik hiány 111 920 K 82 f.

Ezen hiányból 84 548 K 38 f. fedezetére az összes 118 652 K 12 f. állami adóra $71\frac{1}{10}\%$ a 29372 K 44 f. hiány fedetere a földadó kivételével a többi vagyis 102 990 korona 60 fillér állami adóra $28\frac{1}{10}\%$ százalékos pótdadó vetendő ki.

Hirek.

A Tuta diákjai.

A nagyváradi főgimnázium ifjusága üdvözlő táviratot küldött Szomorai Dezső fővárosi irónak abból az alkalomból, — hogy a vizsgálati fogságból kieresztették. A nevezetes diáksütygőny ekkép hangzik:

— Üdvözlőjük kiszabadulása alkalmából és önműnknek adunk kifejezést, hogy megint folytatása lesz Tuta regényének.

Hát ez a sajtószabadság a nagyváradi diákknál: Blog Tuta, a dicső regény. Még csak nem is Szomorai Dezső. Akkor azon lehetne gondolkodni, — hogy vajon nem egy tehetséges, modern író sorsa aggasztja a nemzetnek Nagyváradon felelő ifjuságát. De őket csak Tuta aggasztja s azon ujjongnak, hogy Tuta ismét gyalázatoskodni fog.

Semilyen bírói ítélet, — erkölcsprédikáció, vagy elközbás nem lehet olyan lesújtó erre az írásműre s a hetilapra, amely azt zsiros levébe mártja, mint ez a távirat. A nagyváradi diákoknak, a rosszabbjauak sajtószabadsága: a Földibusz; ennek a lapnak pedig arra való a sajtószabadság, hogy a bűnös misztikumért léghöz, zöld gyermekek a pad alatt olvassák s örömben piruljanak egy-egy szónál, amelyben ötlet nincs és csak azért íródott meg, hogy a posványok szótárából egy új variánst tegyenek nyomdafesték alá.

Ujlatos, nagyon utálatos. A naturalizmus frivolitása nem bántók, mert azzal az életet tárkoztatni az író, amelyet meghamisítani, szalonruhába öltöztetni nem akar. Azoknak a perverzításoknak, amelyek az újságcikkekben megjelennek, szintén van természetes indoka: hogy azok is a nap történetéhez tartoznak s az elhallgatásával bünt, vagy társadalmi be-

tegséget palástolna a sajtó. De az a frivolitás, amelynek az a célja, hivatása és rendeltetése, hogy csenevész lelkekben a bujassággért való lelkesedést izgassa, olyan mesterség, amely már a lelkiismeretet érinti.

Nem tudjuk, válaszol-e Szomorai Dezső erre a nevezetes táviratra. A legtöbb joggal ezt válaszolhatná:

— Fiatal urak, szomorú dolog, hogy egy magyar író a komoly, magabecsülte dolgai után nem tud megélni és hogy Tutát kénytelen írni, mert azt megfizetik. De, hogy ezt egy ilyen üdvözlő távirattal bélyegezzék meg, azt épp úgy nem érdemeltem meg, mint a vizsgálati fogságot, amelyet Szilavek bíró ur hurkolt rám.

— Városi tisztújítás. Holnap jár le a városnál megüresedett állások betöltésére kiírt pályázatok határideje. A pályázók neveit már közzöltük. Ujabbán ismét kétfelől szaporodott a számuk: *Baboss László* helybeli ügyvéddel, ki városi tanácsos akar lenni és *Laézán Viktor* nyugalmazott utmesterrel, ki a kultúracsosi állásra pályáz.

— Vallásügyenlőségi szövetség. A katolikus népszövetségek megalakulása hullámrészbe hozta Magyarországot reformátusait is, akik a néppárti szövetség enyhítésére megalkotják az országos vallásügyenlőségi szövetséget. Ez a szövetség most kezdi meg csak működését és — mint értesülünk — már a legközelebbi időben Kaposváron is nagygyűlést fog tartani, hogy az országos vallásügyenlőségi szövetség kaposvári és somogy megyei fiókját megteremtse.

— Gyászrovat. Mély gyász érte Hofrichter Emma nagykanizsai hegedűtanárnőt. Anyja, özv. Hofrichter Jánosné Budapesten 78 éves korában meghalt.

— Építő iparosok gyűlése. Az építőiparosok országos szövetségének nagykanizsai fiókjá vasárnap délután *Fatér Mihály* elnök elnöklésével összülést tartott. Tárgyalás alá vették az országos szövetség memorandumát és határozati javaslatát a munkásbiztosítási törvény revíziója tárgyában, mely utóbbit a helyi fiók magáévá tette és ebbeli kérvényét gróf *Zichy Aladár* miniszter a nagykanizsai kerület képviselője útján fogja illetékes helyre felterjesztetni. — Elhatározták továbbá, hogy azon szövetségi tagokat, kik tagsági kötelezettségüknek a legkisebb mérvben sem tesznek eleget, a tagok sorából az év végével törlik.

— Eljegyzés. *Reisz Bertalan* és *Bród Irma*, Nagykanizsán, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— A kőszthelyi kiállítás ügye. Kőszthelyről írják: *Stoppel Béla* kiállítási követség még mindig szerelné a kiállítást 1909-ben nyitni. Ujabb ajánlatot tett. E szerint az általa összehozott pénzcsoport előzetes tervek bemutatása után megépítené a pavilonokat. A szervezés költségeit maga fedezné. Az esetleges deficit sem a várost sem a végrehajtó-bizottságot nem terheli. A tiszta nyereségből a városra 50%, jut a kiállítás bezárása után, ha az nyereséggel végződik, a 20 000 kor. költséggel építendő akváriumot a város ajándékba kapja. A kiállítás teljes ellenőrzését a választott végrehajtó bizottság teljesíti. A pénzcsoport csupán erkölcsi támogatást kér. Ez valóban olyan ajánlat, amelyet még mindig érdemes lenne megfontolni.

— Idegen nyelvű társalgási órák Nagykanizsán. *Kronfeld Ida* és *Rechnitzer Amália* kisasszonyok által hirdetett német, francia és angol nyelvű társalgási kurzusokra már is oly nagy számban jelentkeztek, hogy a kisasszonyok több tanfolyamot fognak rendezni a jelentkezőkkel történő megállapodások szerint, főképpen ezek nyelvtudása alapján. — Ismét megírjuk, hogy ift nem elemi nyelvtanításról van szó, hanem azok részére rendeznek kellemes társalgási órákat, (*gemüthliche Conversation, un bout de conversation, evening parties*), kik e nyelvek valamelyikét már némileg megértik. Tehát nem fognak leckéket tanulni, hanem külföldi modern irodalmáról és az aktuális eseményekről fognak csevegni. Mivel a társalgási tanfolyamokat már december 1-én megkezdik, kívánatos, hogy a jelentkezések mielőbb megtörténjenek. Jelentkezni lehet naponta délután 1-től 4 óráig az *Erzsébeti Rechnitzer-féle* fűszerüzletben.

— A zalaegerszegi huszár laktanya ügye. Már évek óta vajudik a zalaegerszegi huszár laktanya ügye, amely a város vezetőségének immár tengeri kigyójs lett. A katonai parancsnokságok s a honvédelmi miniszter nincsenek megelégedve a mostani ideiglenes jellegű laktanyával, amelynek férő helyei elégtelenek s nem felelnek meg a kor igényeinek. A város már régen azon alternatíva előtt áll, hogy vagy elvisszik a katonaságot vagy új kaszárnyát kell építenie. A tervek és költségvetés már elkészült, a különböző bizottságok már letárgyalták az építkezés összes részleteit, most már csak a kivitel volna hátra. Itt azonban a financiális akadályok miatt megfeneklik a dolog. A város ugyanis abba a helyzetbe került, hogy két rossz között kell választania. Ha nem épít laktanyát, elvisszi az eddig évezett közvetlen jövedelmet, amelyet a vármegyétől katona beállásolási kártalanítás és a kincstártól a kaszárnya bére fejében hozott. Ezen jövedelem elmaradása esetén a pótdadó 25—26%-kal fogna emelkedni. Ha felépíti az új laktanyát, az erre a célra felvendő költségre annyit kell ráfizetnie, hogy a pótdadó 46—48%-kal fogna emelkedni. Súlyos dilemma, amelyet nehéz megoldani. Dr. *Korby Károly* polgármester a képviselőtestület tagjait múlt héten értekezletre hívta össze s az értekezlet beható eszmecseré után majdnem egyhangulag arra a megállapodásra jutott, hogy a város az új laktanyát saját erejéből megépíteni alig lesz képes. Nehogy azonban a katonaság, amelynek itt tartása nemcsak városi, hanem vármegyei és állami érdek is, esetleg elvigyék s a vármegye székelye helyőrség nélkül maradjon, kísérelje meg a képviselőtestület a honvédelmi minisztérió előnyösebb feltételek kieszközölését s forduljon a vármegyéhez szíriant, hogy a laktanya felépítését szintén támogassa. A kérdés egyébként a 24-60 tartandó képviselőtestületi ülés elé kerül s az fog a részletek felett határozni.

— **Új belső titkos tanácsosok.** Ó császári és apostoli királyi Felsége 1908. évi november 14 én kelt legfelső elhatározásával gróf **Hadik János** belügyminiszteriumi, **Bolgár Ferenc** honvédelmi miniszteriumi és **Tóth János** vallás- és közoktatásügyi miniszteriumi államtitkároknak díjmentesen a belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

— **A Balatonparti vasút munkásai.** A Balatonpartiról írják, hogy a vasút egyik alvállalkozója huszonegy mesztári munkást hozott. Duz fűtést, lakást és tüzelőanyagot nekik. A munkások meg is érkeztek, munkába álltak és lelkiismeretesen dolgoztak. Amikor azonban a nagy hidegben nem kaptak fát, békétlenkedni kezdtek a tüzelő anyagot követelték. A nyomorúsághoz járult még az is, hogy valami összetakolt kalyákában laktak, fűtésüket különböző címek alatt visszatartották s csak ígéretekkel biztatták őket. Végre a munkások megszokták a nyomorgást és eltávoztak. Pénzüik annyi sem volt, hogy hazáig vasutl jegyet tudtak volna váltani; kénytelenek voltak rendőrszékhöz fordulni, amely kötött utlevéllel küldte őket haza — Munkaszavargás minden nagyobb vállalkozásnál előfordul, a Balatonparti vasút építésénél azonban napirenden vannak ezek az esetek. Talán mégsem mindig a munkások az okai?

— **Tanító választás.** A katori községi elemi iskolánál az újonnan szervezett VI. tanítói állásra folyó hó 18-án ejtett meg a választás. A 14 pályázó közül **Horváth Jenő** okleveles tanítót választották meg szótöbbséggel.

— **Táncviszágák.** Az a vig élet, mely hat héten át **Mayersberg Frida** tánciskolájában uralkodott, tegnap véget ért. Három fényesen sikerült koszorúcskával végződött a tanfolyam, melynek eredményével a szülők, a növendékek, de a tanítónő is a legnagyobb mértékben meglehetnek elégedve. **Mayersberg Frida** kiváló módszere és az óráin uralkodó ur tónus és fegyelem az ő számára elhódíthatatlan terrénumnak biztosítja Nagykanizsát. A gyermekek vizsgáján öröm volt nézni, hogy az apróságok is mily csuda bravúrral sajátították el az összes szalontáncokat. A Frida nagyságától való bucsuvételnek nem is volt se vége, se hossza. Tanítványai ajándékokkal hámozták el és a viszontlátás reményében bucsuztak tőle. Adorjánné Székesfehérvárra utazott s most ott nyit tanfolyamot.

— **A somogyi mérgekeverők.** Kaposvárról jelentik: Somogy megyében egyre több mérgezési eset fordul elő. A csendőrség ma ismét földelített egy ilyen esetet. **Kelemen Péter** vízi polgár a felesége, **Csatári Anna**, hogy szeretőjével élhesse és a temetési költséget a szövetkezetből fölvehesse, megmérgezte. Az asszonyt elfogták.

— **Agyonlőtte a leányát.** Wolf Miklós bátaszéki idős polgár, évek óta rossz viszonyban él a vejével, **Werner Józseffel**, akinek az öreg pedig egész vagyonát átadta. A fiatalok nagyon rosszul bírták az öreggel, ütötték, verték, folyton bántalmazták, úgy, hogy ez személy biztonsága megvédésére revolvert vett. Tegnap délután **Werner** és felesége ismét bántalmazták az öregot, mire az elővette a revolvert. **Werner** ezt látva, elmenekült az istállóba, felesége azonban ott maradt és Wolf a revolvert a leányára fogva, azt elcsőttötte. A golyó leányát föltölvön találta, ki nyomban meg is halt. Wolf a szörnyű eset után maga jelentkezett a csendőrségen.

— **Befagyott a balaton.** A Balaton a múlt hétkön befagyott. Ma már négy ujjnyi vastag jég van rajta, a mely az embert megbírja.

— **Megnyit a népkönyha.** Városunk egyik legaldásosabb intézménye, a népkönyha megkezdte idei működését és onnantól még egy kiválóan embereséges és megalótlansággal gazdagodva. Ugyanis a népkönyha közelében melegező szobákat rendeztek be, hogy az ebédre várók ne legyenek kénytelenek a nyíltudvaron bevárni, míg rájuk kerül a sor. A népkönyhának már most mutatkozó óriási forgalma szomorú képet festi városunkban uralkodó szegénységnek. Eddig négyszáz leköltő gyermeket írtak be ingyenes ellátásra, tehát naponta mintegy ötszáz kosztoló van a népkönyhában.

— **Nagy illetékcsempészési ügy a pénzügyigazgatóságnál.** Hirt adtunk arról az illetékcsempészési vizsgátról, mely egy birtokeladás ügyéből kifolyólag a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság indított. E hírre vonatkozólag illetékes helyről a következő felvilágosításokat nyartuk. Az állítólag folyamatba tett vizsgálatról nincs ugyan a községi takarékpénztárnak tudomása, de amennyiben ily vizsgálat megindítatott volna, az csak bosszúból vagy zsarolási célzattól történő hamis feljelentésnek következménye lehet. Valólan ugyanis hogy **Langer Ernő** megvette volna a községi takarékpénztártól 90000 forintért borsfai földbirtokot s aztán csakhamar eladta volna azt báró **Bergernek**. A valóságnak megfelelő tényállás, melyet az állítólag folyó hivatali vizsgálat is ki fog deríteni a következő: **Langer Ernő** azé csiszigeti lakos ajánlatot tett a községi takarékpénztárnak borsfai birtokára, de midőn csakhamar meggyőződött arról, hogy az ajánlatába foglalt feltételeknek közébejt akadályok miatt alig lenne képes eleget tenni még mielőtt az ügylet létre jött volna, ajánlatát visszavonta s magát minden kötelezettség alól felmenteni kérte. A községi takarékpénztár méltányolva a felmerült akadályokat, ajánlattevőnek visszalépését tudomásul vette s rövid idő múlva az 1908. évi szeptember 30-án, keltő illetékkiszabás végett szabályszerűen bemutatott adásvevési szerződés alapján eladta borsfai birtokot **Berger Emil** Rzesz római szent birodalmi lovas alsódomborigi lakosnak, aki a birtokot már át is vette, annak tulajdonjogát javára be is kebelezte, s a kiszabandó törvényes illetéket is megfizette. A takarékpénztár és **Langer** közt szerződés soha létre nem jött, tehát illetékszabására sem volt bemutatható, sem bemutatásra elmulasztható nem volt.

— **A Balaton kotrára.** A Balaton Szövetség több előterjesztést tett a földmívelésügyi miniszteriumhoz állami kotrógépeknek a Balatonra való hozatala érdekében. A kotrógép nagy szolgálatot hivatott ugyanis teljesíteni a part rendezésénél és a kikötők építésénél és kotrásnál. A miniszter leiratban most arról értesítette a Balaton Szövetséget, hogy egy mindenképpen megfelelő kotrógép beszerzését a Balatonra engedélyezte. Ez a gép már a tavasz útszámbe lép és napi 300 m³ iszap kikotrására alkalmas.

— **Tűz Kotorban.** Kotor nagyközségben folyó hó 17 én az esti órákban eddig ki nem derített okból kigyuladt **Dolencsica József**, az ujlaki **Hirschler** és fia nagykereskedő cég vadórének pajtája, mely a benne levő takarmánnyal együtt teljesen leégett.

— **Részegen a halálba.** Strídó levelesőnk írja, hogy a hét folyamán egyik nap **Repinec Ferenc** földműves öngyilkossági szándékkal beretvával átvágta a nyakát. A szerencsétlen ember sorsával már évek óta elégedetlen volt s ebből kifolyólag már régóta foglalkozott a végzetes tervvel. Mielőtt tettét végrehajtotta volna — leitta magát. Részeg állapotban akart megválni az élettől. A vágás azonban nem sikerült, mert nem halt bele és a gyors orvosi segély megmentette az életét. Bevittek a muraszombati kórházba és most ott várja felgyógyulását.

— **Egy kis gyermek szerencsétlensége.** Csáktornayról jelentik: **Zdrávecz József** jános, falusi lakos 5 éves **Ferenc** fia folyó hó 16 án délután az ágyról leesett. A szerencsétlen gyermek fejét és hátát annyira megütötte, hogy alig egy negyed órai szenvedés után meghalt.

— **Öngyilkos szerelmes.** Csáktornayról írják: **Török Lajos** strídói születésű 25 éves kéményseprő segéd f. hó 18-án éjféiben egy csáktornyai nyilvános házban forgópisztollyal mellbe lötte magát. **Török** öngyilkosságát állítása szerint **Kucori Matiska** nemesvidi varróleány miatt követte el. Az öngyilkos a közel-múltban **Ill Pál** nemesvidi lakosnál volt alkalmazásban, akitől eltávozva **Boszná-Bróddba** ment s onnan Csáktornayra jött. A súlyosan sérültet még az éjjel a városi szegények házába vitték, másnap pedig gyógykezelését végezt elszállították a varasdi kórházba.

— **A háborus jelek és a katonai csapatok elhelyezése.** A fegyveres mozgolódások a Balkánon élénk érdeklődést keltett az iránt, miképpen vannak elhelyezve a magyar-osztrák csapatok. Ezeket igen áttekinthetően és pontosan mutatja az éppen e célból most megjelent áttekintési kártya, mely már a tüzéség, honvédség a közös hadsereg, csendőrség új beosztási mutatja, — de látható ezen már szandzakkból visszavont csapatok elhelyezése is. Minden laikus is könnyen tájékozhatik. Ezen áttekintési térkép ára K. 3 és kapható **Fischel Fülöp** Fia könyv- és papirkereskedésben Nagykanizsán.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Szerkesztői üzenetek.

— **K. J. és vidéke.** Ami a hirdetés és nyomtatványagénkedést illeti nem mondott igazat, de eszmét adott, köszönjük, gondolkozunk felette.

Értékpapír tőzsde

— **Mal arfolyamok.** —
(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 727 — Osztrák hitel részvény 624 25. 4%, magyar koronajáradék 91 40. Kereskedelmi bank részvény 3335. — Salgótarjáni közszékhánya részvény 575. — Rimamurányi vasúti részvény 517. — Adria tengerhajózás részvény 385. — Hazai bank részv. 277. —

A gabonaüzletről.
(Távirat.)

Készáru-üzlet.

Buza 10 fillérrel drágább.

Határidő-üzlet.

Buza 1909. április 13.09. Buza 1909. október 11.37. Rozs 1909. április 11.04. Rozs 1909. október —. Zab 1909. április 8.73. Zab 1909. október —. tengeri 1909. május 7.58. repce 1909. augusztus 14.76.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kövérednek, erősekké és rózsás színűökké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle Emulsiót szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a

SCOTT-féle Emulsiót.

Orvosok és bábák az egész föld keletkezésén állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót,

mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, a melyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Egy eredeti üvegre 2 K 50 fillér.

— Kapható minden gyógytárban. —

Az Emulsió vértöbbletét a SCOTT-féle emulsió segítségével — a halat — kerjük figyelembe venni.

Táviratok

és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, november 23. A képviselőház mai ülésén *Jusztó Gyula* elnökölt. A Ház megkezdte a börtörvényről szóló javaslat tárgyalását, melyet *Bornát Béla* előadó ismertetett és elfogadásra ajánlott.

Török Kálmán és *Ivánka Milán* felszólalása után *Daranyi Ignác* földművelésügyi miniszter kijelenti, hogy szigorú törvényt akar alkotni, de azért a zaklatásoktól meg akarja óvni a termelőket és a kereskedőket. Ehhez azonban a társadalom közreműködése is szükséges.

A javaslatot a Ház általánosságban elfogadta. A részletes tárgyalás során szólásra jelentkezett *Polónyi Géza* és azt mondja, fizikai lehetetlenség, hogy a képviselők a javaslatot tanulmányozhatják, mert azt csak tegnap délután osztották ki köztük nyomtatásban.

Elnök: Felszólítja *Polónyit*, hogy térjen a tárgyra, mert amiről beszél, arról a Ház már határozott.

Polónyi Géza folytatva beszédét ismét el tér a tárgytól, mire elnök újból figyelmezteti. Ekkor *Polónyi* ezzel a kijelentéssel: »Sajnálom, hogy nem engedik meg, hogy a javaslatához szóljak« — abban hagyja beszédét és távozik a teremből.

Több felszólalás után a javaslatot részleteiben is elfogadják. — Ekkor a költségvetés tárgyalására akartak áttérni. Elnök jelenti, hogy *Hoitsy Pál sörgősségi* indítványt nyújtott be. Elnök konstatálja, hogy csupán 145 képviselő van jelen, tehát az indítvány elesett.

Ezzel az ülés véget ért.

A balkáni bonyodalom.

Bécs, nov. 23. A király tegnap *Wekerle Sándor* miniszterelnököt hozsantartó magánkiballgatáson fogadta. A kiballgatás után *Aehrenthal* báró belügyminiszter elnöklésével közös miniszteri értekezlet volt, melyen a magyar kormány részéről *Wekerle* miniszterelnök és *Daranyi* földművelésügyi miniszter vettek részt. A közös miniszteri tanácskozás a balkáni bonyodalom folytán előállott helyzettel foglalkozott. Egy verzió szerint főképpen a szerb kereskedelmi szerződésről tárgyalták a miniszterek és szóba került a törökök bojkottja a magyar és oszták ellen. A tanácskozás három óra hosszat tartott.

Konstantinápoly november hó 23. Ma szűz tüntetések voltak Konstantinápoly utcáin. A tömeg beverte a földművelési miniszter kocsijának ablakait és megsebesítették a kocsiiban ülő törökországi püspököket.

Szerajevó november 23. Plexjei jelentés szerint a mohamedánok fei akarták gyújtani a szerb gimnáziumot, azonban ebben megakadályozták őket. A hangulat a szerbek s a törökök közt igen izgatott.

Mozgósitanak.

Bécs, november 23. Ma érkezett sürgős rendelet szerint a pécsi 68. gyalogezred három századát az 1906. évi tartalékosok behívásával a teljes békoltszámmra kiegészítik.

Képviselői beszámoló.

Hajdunánás november 23. *Rákosi Viktor* úr, hajdunánási kerület orsz. képviselője tegnap itt beszámoló beszédet mondott, mely-

ben a választójogi pluralitás ellen foglalt állást. Foglalkozott a külpolitikai helyzettel is és azt mondta, hogy súlyos háború veszélye fenyeget.

A szigetvári mandátum.

Szigetvár, november 23. Az *Olay Lajos* lemondása folytán megüresedett szigetvári képviselői mandátumért erős küzdelem folyik. A szigetváriak tegnap *Dahon Ödön* itteni ügyvédet jelölték.

Német és szlávdiákok harca.

Bécs, november 23. Giazban és Prágában tegnap a német és oláh diákok vérs verekedésre keltek, melynek a rendőrség vetett véget. Több diák megsebesült; sokat letartóztattak.

Kossuth Ferenc állapota.

Budapest, november 23. *Kossuth Ferenc* kereskedelmi miniszter állapota örvendetesen javul, de azért még soká nem hagyhatja el lakását.

Elegáns salon-butor és kristály-csilár

villanyra berendezve igen jó karban, kereséssel használt, féláron eladó. — Bővebbet *Tóth Lajos* fodrászüzletében helyben.

5000 korona lefizetéssel *Nagykanizsán* egy házat keresek megvételre.

Értekezni lehet *Tóth György* úrral *Petőfi* utca 11. szám. — Közvetítő nem díjaztatik.

Karácsonyi szenzáció!

Ingyen adom ez itt ábrázolt „Grammophon”

Csak tiz lemez vétele kötelező. Browning revolver 45 korona.

Strasser Márton

101- es műszerészeti gáza

Nagykanizsa, Fő ut.

TÜZIFA

legjobb minőségű bükkenyéből kapható igen jutányos áron egész vagy fél vasúti kocsi-rakományoként, ugyancsak raktárból méterenként is házhoz szállítva.

KONDOR ADOLF

fabizományosnál. Nagykanizsa, Arany J. ut. 2. Megrendelések elfogadhatnak még: *Kondor Ödön* férfi és gyermekei kereskedésében Fő ut. 3. és *Schlossinger László* fűszerkereskedőnél Eötvös tér.

500 koronát

fizetek annak, ki a *Bartilla* fogvizének használatát mellett (üvege 80 fillér) valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök, *Bartilla Winkler* Ede Wien, 1911, *Sommeregasse 1.* Kapható minden gyógyszertárban és drogueriában. Csakis »Bartilla fogvíz« kérendő. Hamisítások bejelentése jutalmaztatik. — Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve külpök 7 üveget 5 korona 80 fillérért. Raktár *Nagykanizsán* *Gellach* és *Graef* drogeriája, *Csengerly* u.

Az „Altwater“ likörgyár Gessler Siegfried

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg ö fenegejének káparat szállítója

BUDAPEST.

Ajánlja „Altwater“ likörjét

és minden egyéb finom likör készítményeit valamint a legutóbbi termésből ezüstásban málnaszörpöt.

TATAI BIRKETT

kitűző szabotúteszi szén

jutányos áron azonnal szállítja:

Magyar Általános Részénbánya Részvénytársulat

Budapest, V., Erzsébet-tér 19.

Szőlő-
oltványokat

szállít fajszaktanácsért jótállva, legdusabb választékban a már évek óta elismert és legmegbízhatóbbnak ismert:

KÖKÜLLÖNTYI első szőlőoltvány telep tulajdonos: *CASPARI FRIGYES*, *Medgyes II 1* (Nagyküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből, érkező ellátású levelek: ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségetől úgy szó, mint írásbelleg bizonyítást szerezhet magának fenti szőlőtelep feletlen megbízhatóságáról.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papírkötésüzletében, Városház-palota; ide tartozandók az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hátha koronák:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "

Postai szétküldésnél:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelők, béli kimutatások és magán-közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és esemény értesítések díja 3 kor.; előfizetőnek 3 korona.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölő szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉZ LAJOS.

A piaci uzsora.

Nagykanizsa, november 24.

Az élelmiszeri cikkek ára évek óta emelkedik s ugyanannvi idő óta hangzanak e felől a panaszok. Nemcsak helyben, hanem az országban többfelé, különösen a nagyobb városokban s a forgalmi gócpontokon.

Különösen a piac az, amelynek az értetetlen megdrágulását lehet mindennél érezni. Különösen pedig nálunk. S mitűn mégis a piac adja a megélhetéshez legszükségesebb élelmiszeri anyagokat, ide kellett, hogy első sorban forduljon a figyelmé azoknak a hatóságoknak, a melyeknek hivatásuk volna a mértéktelen drágaságok okait kideríteni s azokat megszüntetni.

Mert hiszen ezeknek az árdrágulásoknak nem természetes, hanem mesterséges okai vannak. Igazolható hiteles adatokkal, hogy ugyanez az élelmiszer, amely az egyik vidéken bizonyos mennyiségben egy korona, a másik vidéken ugyanszon minőségben két korona.

A régi kereskedelmi elv tehát, amely szerint az árakat a kínálatnak és keresletnek egymáshoz való viszonylagos arányai szabályozzák, itt már régen csődöt mondott. Itt már nem kereslet és kínálat, hanem kifejezetten az élelmiszer uzsora szabályozza az árakat, természetesen mindig a fogyasztók rovására.

De a bajok javítása felől sok ideig nem történt semmi, pedig évtizedeken át hangzottak a panaszok. Mégis Budapest tett annyit, hogy felállította a vásárcsarnokait, ami ha használt is valamit, az nem sok volt.

Ugy tudjuk azonban, hogy az általános panaszok arra késztették a belügyminiszteriumot, hogy belenézzen komolyan ezekben a lehetetlen ügyekben s az egész országra nézve, törvénnyel gyökeresen orvosolja a bajokat.

A bajok okát pedig az országsteresztélyben-hosszában dívó ugynevezett elővételi rendszerben találta meg, minek a kö-

zönséges magyar nyelven az a neve hogy: kofauralom. Ez az, ami átok gyanánt dühöng végig a városokon s lehetetlenné teszi a fogyasztónak a termelővel való közvetlen érintkezését. A pénzt produkáló fogyasztó s a terményprodukáló termelő közé egyre nagyobb számban tolatodik a nemproduktív elővételi rendszer, amely a termelőtől minden felfang sőt erőszak kihasználásával olesón vesz, hogy azután a piacot dominálván, kénye-keve szerint való drága áron adja el az élelmiszert a tehetetlen fogyasztónak.

Ez ellen készül most törvény a belügyminiszteriumban. Nagyon hasznos dolog lesz, jó hogy készül, ámbátor már hamarabb is készülhetett volna, mert a kofauralom nem új.

Történtek ugyan már ellene intézkedések, de eredmény, legálább számbavehető eredmény nem mutatkozott a nyomában. Az intézkedéseket, kelő ellenőrzés hiánya miatt, egyre-másra áthágták és kifigurázták a piaci uzsorások. Talán majd más lesz a törvény, amely most ellenük készül s amely végre remélhetőleg végét szakítja a piaci uzsorának és embernyuzásnak.

Az igazság érdekében.

Az egyhuzamban való tanítás kérdéséhez.

Irta: Kádár Lajos.

— november 23.

Privát leckék (rajz, zongora, nyelvek stb) vételére s a tanulóknak való nagyobb szórakozás céljára — minők a testet — lelket felüdítő kirándulások — elegendőnek tartom a szerda, szombat és vasárnap délutánt és az ugy is elég nagy számú ünnepeket, a melyeket céljuknál fogva a régiak a jó deák szóval »recreatio«-nak (felüdülés) neveztek. Ezekkel szemben a mindennapi szabad délutánra vonatkozólag az a tapasztalat, hogy a délelőtti kimerítő munka után — míg egyes tanulók teljesen apathiába kerülve, nem tudják azt hasznosan értékesíteni, addig mások fékevesztett szabadosságra, kőszáló hajlamuk kiélgí-

tésére használják; úgy, hogy Kanizsán is a rossz diákok ezért örültek előre a félnapos tanításnak.

De vessünk egy tekintetet a jövőbe s hadd mutassam be az ebéd előtti 5 órás tanítás eredményét. Könnyen tehetem, mert a fővárosban ugy is mint tanuló, ugy is mint tanár 12 éven át eléggé átszenvedtem az ötödik tanóra lelki- testi kínjait. E mellett 7 évig lakván a budapesti I. ker. állami főgymnasium tőzsomszédságában, ismertem e kérdésben a tanárok és szülők álláspontját és sűrű panaszát. A főváros felőbb feku tanítézei ugyanis — a fent vázolt kényszerhelyzetből folyólag csaknem mind életbe léptették az egyhuzamban való tanítást. De mivel a szellemi táplálék mellett az 5. óral tanítás alatt a test is kíván táplálékot, a szülőknek 10 órai reggeliről kell gondoskodniok. És szülők s tanárok előadása szerint mi a tapasztalat? Az, hogy a tanulók egy része, a »dukkmeisterek«, a rövid üdülésre és étkezésre szánt óráközöket is magóssal, dolgozatirással stb. töltik el, a másik rész társai miatt szégyenli a szegényes házi kenyéret elővenni, inkább kopial; mert bizony a szemlyére való két krajcár is nehezen kerül ki több szegény családtól. Némelyik tanuló a tizórára kapott pénzt nyalánságokra költi, a másik túlfővénységből a gyomrától húzza el. Így az ötödik órára kimerül az éhségtől s hosszras ületől elcsigázott test, kimerül a folytonos szellemi feszültségben tartott lélek. Ezért az ötödik óra tanítási eredménye csaknem egyenlő a semmivel, mert a tanulók egyike már minden szellemi behatás liánt elvesztette fogékonyságát, másik az izgékonyaságtól már nem tud magán uralkodni, féktelen és csintalan. És sokszor az elhasult tanulóval együtt fáradt a tanár is. Jaj azért, százsor jaj az ötödik tanóra tantárgyanak és tanárának egyaránt, kivált ha az ötödik órak sorában oly nehéz tantárgyak is szerepelnek mint a hittan, magyar, latin, görög és német nyelv. mennyiségtan és természettan.

Ily tapasztalatok után érthető, hogy a fővárosban is csak a kényszerhelyzet nyomása alatt tűrik a félnapos tanítást; a mint hogy viszont a budapesti elemi és polgári iskolai tanítóképzőkben s a velők kapcsolatos gyakorló iskolákban, az ország e valódi mintaintézeiteiben, ma is rendszeren tanítanak délután; mert ezek bennlakással vannak összekötve s

HENTESÁRU-ÜZLET.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Nagykanizsán Fő-ut Városházzal szemben egy a mai kor igényeinek megfelelő modern hentesáru-üzletet nyitottam. Állandóan csakis a sajátgyártmányu legfrissebb és legfinomabb csemege hentesárkat tartom raktáron, igen jutányos árak mellett.

Kérem a n. érdemű közönség szives bizalmát és én biztosíthatom a legjobb kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel Marton János hentes.

igy nincs kényszerhelyzet még annak dacára sem, hogy bizony vannak ott még a Sváb-hegyről, Óbudáról, sőt Újpestről bejáró növendékek is; és mert ott tudják, hogy a paedagógiai érdek éppen az egyhuzamban való tanítás kiküszöbölését kívánja. Ez intézetek vezetőségét: dr. Pauer Imre egyetemi tanárt, a konzulvezetőt, dr. Kiss Áron és dr. Baló József igazgatókat és a tanári karban a tanügyi snyi jelését, a magyar paedagógia atyamestereit ki ne ismerne? Én is ez intézetek illusztris tantesztületének valék szerény tagja 8 esztendeig; azért e kérdéshez való hozzáértésemet talán nem fogják kifogásolni e sorok érdemes olvasói és az érdeklődő tanár urak.

Mit akarok én? Semmi egyebet, csak az igazság győzelmét. Mert az igazság igazság marad az egyhuzamban való tanítás életbe léptetése után is. A paedagógiai igazság pedig az, hogy az egyhuzamban való tanítás csak ott léptethető joggal életbe, — a hol a helyi viszonyok ezt kikezethetlenné teszik, mint a fővárosban és a szétszórt fekvésű nagy városokban Nagykanizsa ezek közé nem tartozik. It a szülők csak önmagukat okolhatják, ha szemük fénye, iskolás gyermekük az öt órás tanítás után testileg és szellemileg agyoncsigázva a étvágyát vesztve ül majd a számára félrevert kihűlt vagy újra melegített ebédporcióhoz, s ha sok szülő életviszonyainál fogva csak napi munkája végeztével, esténként fogja látni gyermekét, és ha a mai cselekedés mellett még majd cselédjeikkel, a ház eme zsarnokával is meggyűlik a bajuk.

Lássák be az illetékes egyének, hogy ha a félnapos tanítás a paedagógia szempontjából üdvös volna, ma már általános lenne; de csak a kényszerhelyzet szüleménye az imittamott.

Tévedni emberi dolog! A tévedés felismerése után a helyes utra visszatérni emberi kötelesség. Óhajtom, hogy a nagykanizsai főgymnáziumi tanúk szülei mihamarabb ismerjék föl téves irányba terelődésüket és ideje korán segítsenek a bajon egy újabb szervezés, vagy a közvélemény újabb hatalmas megnyilatkozása által nehogy a többi helybeli tanintézet érdekeltjeit is ingoványba csalja a lidércfény — a tanügy végtelen kárára. Győzzön a jobb! Győzzön az igazság!

(Vége.)

A mi élehetetlenségünk.

Már szedik a gyékényt.

A „Közszobai Hírlap” írja a következőket:

Évről-évre számos cikkben mutattunk rá, arra a nemzetgazdasági bűnre, hogy a Balatonban termő, százezereket érő gyékényt otthagyják rothadni.

A Balatoni Szövetség tavaly Gyenesdiácon állított ugyan gyékényszövő tanfolyamot. Az idén azonban a részben senki sem szedte a gyékényt.

Most arról értesülünk, hogy a tavasszal Vörs községbe úgy véletlenül odakerült egy olasz gyáros, s gyékényt keresett. A község mellett elterülő Kisbalatonban találta is. A Festetics-urodalom bérleti díj 200 koronáért kivette a Kisbalaton egy részét, hogy a nád közül a gyékényt, a sást szedhesse. Az olasz gyáros 12 olasz, 100—150 vörs munkással szedette egész október 15-ig a gyékényt. Sőt az olasz gyáros kijelentette, ha 10 évig a gyékényszedést bérletileg kivághatná, ő kész volna Vörsön gyékényszövőgyárat építtetni, hol évenként 2000 embert tudna foglalkoztatni. Több mint 15 ezer koronát hagyott a községben,

aminek az volt a hatása, hogy a nép adóját már egészen befizette, adósságát törlesztette, a hitel-szövetkezeti takarékokban pedig szép kis összeget gyűjtött össze.

Ime, már itt a külföldi ember.

Vigyázzunk, nehogy az élelmes külföldiek titokban szerződéseket kössenek, kivigyék innen a gyékényt s a szemünkbe nevelsen a világot.

A Balatoni Szövetség legyen zseni.

Szervezze gyorsan a gyékényszövő tanfolyamokat, szövetkezeteket.

Az uradalmaknál biztosítsa egyszersmindenkorra a gyékényt a magyar nép, a magyarmunka és a magyar vállalkozás számára.

Vigyázzunk, nehogy későn ébredjünk föl ebben a fontos kérdésben.

Hirek.

— Személyi hír. Gróf Batthyány Pál Zala vármegye főispánja folyó hó 23-án Ódor Géza pénzügyigazgató és dr. Marik Pál főispáni titkár kíséretében Novára utazott a járási főszolgabírói hivatal megvizsgálása végett.

— Kinevezés. Vármegyénk főispánja dr. Szabó Zsigmond perlaki körorvost tb. járás-orvosnak kinevezte.

— Áthelyezés. Fangler Ferenc, a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvonóság számgyakornokát hason minőségben Győrbe helyezték át.

— A Tapolcavidéki Gazdakör segítő akciója. Darányi Ignó földmívelésügyi miniszter fővédősége alatt álló Tapolcavidéki gazdakör gyűlésesi Forster Elek elnöklésével minden lehető eszközt megragad arra, hogy a takarmányhiány sújtotta kisgazdákat segítse. Miután pedig a legutóbbi óriási tapolcai tűzveszedelem éppen a kisgazdákat érte legnagyobb mértékben, a gazdakör segítő akciót indított, melyet darányi földmívelésügyi miniszter is támogat azzal, hogy a tűzkárosult kisgazdák takarmányszükséglete fedezéséhez hozzájárulást utalványozott.

— Az egyhuzamban való tanítás ellen. Ma bevégeztük Kádár Lajos lelkész úr cikksorozatát, mely az egyhuzamban való tanítás ellen szól. A cikksorozathoz annyi hozzátenni vátnok van, hogy a Zala ebben az ügyben soha nem foglalt állást, csupán a hozzánk érkezett cikkeket megjegyzés nélkül közöltük, aminthogy tovább is szívesen helyt adunk az esetleges hozzászólásoknak.

— Zalaegerszegi munkatársunk. Mindig fontos dolognak tartottuk, hogy a megye központjából kimerítő és megbízható tudósításokat kapjunk és hogy lapunkban Egerszeg város ügyei is teret nyerjenek. Ez sokáig nehézségekbe ütközött, mert bajosan lehetett megfelelő tudósítót találni. Azt hisszük, hogy végre sikerült ezt a kérdést a legjobban megoldani azzal, hogy lapunk egerszegi képviselővel ifj. Czakeller Lajost, a megyei függetlenségi párt jegyzőjét bíztuk meg, kinek kiváló agilitása ismeretes a megyében és ki ujságírói tehetségének és jó érzékének éppen

lapunk hasábjain több ízben jelét adta. Kérjük a megyei és Egerszeg városi hatóságok és egyesületek vezetőit, kegyeskedjenek őt lapunk érdekében kifejezően tevékenységében támogatni.

— A dán király Dunántul. A bécsi Fremdemblatt-nek Kopenhágából vett jelentése szerint Frigyes dán király, aki Ball szolgálattevő kamarásának egyedüli társaságában, teljes inkognitóban utazik a külföldön, Bécsben és Sopronban is látogatást fog tenni. Az utal-kodó később hihetőleg Athénbe utazik.

— Katalin estély. A zalaegerszegi kath. legényegyesület e hó 22-én, vasárnap az »Arany Bárány« szálló nagytermében Katalin-estélyt tartott. A kitűnően sikerült estély Kun Vilmos főgimnáziumi hittanár érdeme, ki mint az egyesület buzgó elnöke, mindent elkövet, hogy az egyesület nivója emelkedjék. Jelen esetben is az ő buzgó fáradozásának az eredménye volt az estély. A műsor zenészművekből, monológból és egy vígjátékból volt összeállítva, — azonkívül Kun elnök tartalmas felolvasásával gazdagította a programot. Az est sikerében orozslánrésze van Goldfinger Istvánnak, az egyesület alelnökének.

— A villamvilágítás ügye. A villamos pályázat ügye már oly előrehaladott stádiumba jutott, hogy Martos mérnök, a város szakértője, ki városunkba érkezett Király Sándor városi mérnökkel ma már a bizottsági javaslat megszövegezéséhez foghattak. Ezt még a bizottság néhány ülésén felülbírálja, — aztán valószínűleg már e hét végén, a bizottsági véleményt kinvomatják.

— Házi telefon a városházán. A város-háza nagy épület, melynek két emeletén szétszórva fekszenek a hivatalos helyiségek. A munkát nagyon megnehezíti az, hogy a hivataloknak eddig személyesen kellett egymással érintkezniök. Ezen a sok késedelmet okozó bajon most azzal segít a város, hogy a városházára házitelefont vezetnek be, melynek segítségével a hivatalok egymással közvetlenül érintkezhetnek. A telefonbevezetés munkálatait ma megkezdték.

— Egy kaszinó jubileuma. A kaposvári nemzeti kaszinó vasárnap ünnepelte feunálásának hetvenesztendős jubileumát. Délelőtt jól sikerült matiné volt és délután 2 órakor társasbéd. A jubileumi ünnepségre a nagykanizsai és zalaegerszegi társasköröket is meghívták.

— A kis didergőkért. A szegény gyermekek felruházására ma Ledólszky Ernő 4 koronát, Reinitz József 3 koronát adományozott.

— Nagy cabaret estély. A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző köre december hó 8-án este a Casino nagytermében nagy cabaret-estélyt rendez, melyre most készülnek a meghívók. A cabaret műsorát igen sikerülten állították össze, a közönség bizonyára nagyon jól fog mulatni az estélyen.

— Kövessy svintársulata Szombathelyen. A Vasvármegye című lap írja: Abban a versengésben, amelyet a leendő szombathelyi nyári állomásért a szinigazgatók folytatnak, ma újból történt egy mesterfogás. Thury Elemér, a pécsi nemzeti színház titkára Szombathelyen járt és a nyári színikö felállítása dolgábau tett ajánlatát Herbst Géza alispán előtt megújította. Thury Elemér szinigazgatója megbízásából több újabb kedvezményt ajánlott fel a színházi választmány-nak, melyek nemcsak az aréna könnyű léte-sítését tennék lehetővé, hanem a közház

ügyét is jelentékenyen előbbre vinnék. A pécsi szintársulat öt évi időtartamot óhajtana magának szerződésileg kikötni és öt év után a szinkört a városnak ingyen átengedné. Thury Elemér a szintársulatnak erre vonatkozó ajánlatát az alispánnak írásban is átadta. Herbst Géza alispán ismertette Thury előtt a színházi választmány álláspontját és kijelentette, hogy amennyiben az árúna építése aktuálissá válik, a pécsi szintársulat ajánlatát a választmány elé fogja terjeszteni.

— **Elítélt leánykereskedők.** Weisz Mikánét, egyik nagykanizsai nyilvános ház tulajdonosnőjét és ennek egyik alkalmazottját, *Mátinovita* Viktóriát a soproni határszéli rendőrkapitányság leánykereskedésért (vagy ahogyan a kapitányság ítélete mondja: fehér hussal való kereskedésért) 200 korona pénzbüntetésre ítélte, mert két áldozatukat, Varga Máriát és Csiszár Margitot, a kik szabadulni akartak a szegényletes kenyérkeresetől, erőszakkal tartották vissza, cselédkönyvüket összetépték és terrorizmussal akarták rávenni arra, hogy egy: soproni nyilvános házban folytassák fesielt életüket. Felebhezés-folytán tegnap figyalkozott ezzel az ügyvel. Sopron város tanácsa és helybenhagyta az ítéletet.

— **Megtermett az első hadi-nóta.** Még pedig a kanizsai kaszárnyában. Ki a szerzője, nem tudjuk, de tudjuk azt, hogy amikor a főhadnagy ur befejezte az iskolát, a mancsaft rázendített erre a nótára:

Már minékünk semmi maradásunk,
Nemsokára el is masirozunk.
Isten veled Juli Marcsa, Sára,
Cakumpakkai megyünk Szerbijába.

Haj leányok, szerbijai lányok,
Magyar bakát ti hiba látnok.
Mert a szívünk magyar lányok termett,
Nem ismer az idegen szerelmet.

— **Megszüntetett kedvezmények a déli vasutnál.** A déli vasut igazgatósága október 1-től tudvalevőleg megszüntette az oda-vissza utazásra szóló mérsékelt árú jegyek kiadását. Mint egy vidéki lap értesül, január 1-től kezdve megszüntetik a tisztéknek és hivatalnokoknak ezideig nyújtott utazási kedvezményeket. E két intézkedéstől a déli vasut állítólag jövedelmének 400 ezer koronával való emelkedését reméli. Természetesen leptársunk értesülését fentartással közöljük.

— **Öngyilkos közhuszár.** Sopronból jelentik: *Knusz* József győri illetőségű 22 éves közhuszár, aki a soproni 9. huszár-ezrednél szolgált, tegnap reggel 5 és 6 óra között a lakótanya zabpadlásán, a lépcső egy kiálló szegére akasztotta magát és mire észre vették, elszállt belőle az élet. *Knusz* csak októberben vonult be újoncképpen századához. Öngyilkosságának oka hihetőleg az, hogy nem tudott megbarátkozni a katonaiélettel.

— **Vissza az újvilágból.** A belügyminiszter leiratban értesítette ma Zalavármegye alispánját, hogy az Egyesült Államokban a múlt év folyamán beállott gazdasági válság következtében munka és kereset nélkül maradt magyar állampolgárok tömegesen kérték ingyenes hazaszállításukat. Az illető közlatusaink nem szereshettek meggyőződést arról, vajjon a kérelmezőknek van-e vagyonuk vagy nincs, őket működési területükről amerikai tengerpartig, kikötőig s onnan tovább hazaszállították. A chikagói konzul által eszközölt hazaszállítások alkalmával fölmerült költségekről szerkesztett kimutatást a belügyminiszter most oly főhívás mellett küldi meg a vármegye alispánjának, hogy az ebben feltüntetett össze-

szegyet az illetőtől, ha azt vagyoni romlásuk nélkül megtéríteni képesek, hajtassa be és a behajtott összeget, vagy a fizetni nem képes egyének vagyonát bizonyítványát mielőbb terjesse föl a belügyminiszterhez.

— **Mi a baja?** Pompás jelenet játszódott le a napokban helybeli kóskórházban Kiskanizsáról bejött egy öreg paraszt, hogy felváltassa magát a betegok közé. *Hitzeiberger* gondnok, ki a törzskönyvbe jegyzi be a betegel, orra elkérdezte a beteg életrajzi adatait.

— Hogy hívják és hány éves?
— *Strilecs* József, 59 éves.
— A vallása?
— Katolikus.
— Vagyon van?
— Ami rajtam van, meg a betegségem, — mondta a vén magyar és erősen köhögött.
— Talán maga asztmatikus? — szólt a gondnok és fürkészőleg nézett a betegre, aki haragosan felelt:

— Nem az! Hszem mondtam már, hogy *katolikus vagyok*.

— **A háborus jelek és a katonai csapatok elhelyezése.** A fegyveres mozgolódások a Balkánon élénk érdeklődést keltezt az iránt, miképpen vannak elhelyezve a magyar-osztrák csapatok. Ezeket igen áttekinthetően és pontosan mutatja az éppen e célból most megjelent áttekinthető kártya, mely már a tüzérség, honvédség a közös hadsereg, csendőrség új beosztását mutatja. — de látható ezen már szandzsakból visszavont csapatok elhelyezése is. Minden laikus is könnyen tájékozhatik. Ezen áttekinthető térkép ára K. 3 és kapható *Fischel Fülöp* Fia könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérmű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete *Hunyady-utca 6.* (saját ház) volt *Nagykereszt-utca*.

A tanu.

— november 24.

A nagykanizsai rendőrség egyik tisztviselője egy ma történt rendőrségi esetet a következő érdes leírásban közölt velünk:

Személyek: A baboskendő az imádó s a rendőr.

A történet elején a baboskendő kecsesen kihajol az emeleti ablakon s láthatólag boldog elmerüléssel mosolyog az alatt föl és alá sétáló pelyhesbajuszra, aki a leglegéansabb könyökszöglettel kapja le fénves cilinderét. »Kezeit csokolomok suhognak föl az emeleti ablakhoz, honnan most már egyenesen észvesztően bölöngat le a baboskendő. A pelyhesbajusz tovább sasiroz, hogy »újbol visszahasasirozozon: ezt a pauzát a baboskendő arra használja föl, hogy félrefordítja az arcát, habkeze messze kinyul az ablakból, a habkézen egy portörő rongy lebeg olyan lendülettel, mintha ő is hozzátartoznék a szerelmes ziv bucsujelmezéhez. Ez a poétikus hajlamokkal sűrberkedő rongydarab nagy páthosszal int »Isten veled«-et s biztat »vizionlátásra«, miközben csak ugy onta magából a port, szem-et. Ebben a pillanatban lép föl a harmadik számmal jelzett szereplő. Illedelmeseu megállítja a sétáló pelyhesbajuszt.

— Láttá ott főt?

— Hogy láttam e? — hebegi emez boldogan s még egyszer visszatekint.

— Ugyancsak rázta, — sunnyogta a rendnek hamiskás szemű öre.

— Hm! Nekem rázta. A szerelmét rázta.

— Bajosan lesz az ugy, mert szivarvég is volt közte, meg pihe. Ismeri öngyűségát?

— Hogy ismerem-e?

— Talán a nevét is tetszik tudni?

— De még mennyire! *Pancsika* Az isteni *Pancsika*.

— No igen, a keresztneve. De a vezetékneve azt hiszem, hogy...

— Dehogy is! Szőke *Pancsika*, tudja? *Szőke Pancsika*. Az én édes kis *Pancsikám*.

— Köszönöm. (A rendőr szalutál.) Szabad uraságod nevét is kérdezem.

— Az én?

— Igen, az ön...

— De miért?

— Kérem uram, ne ellenkezzék, a nevét és lakását.

— No de...

— Utóljára kérem, most még teljes tisztelettel, a nevét és lakását! Ön az én tanum. A pelyhesbajusz bemozdja a nevét és a lakását.

A folytatás: a rendőr bácsi följelenti a portörő-rázás miatt a bakoskendőt s pelyhesbajuszunk kell tanuskodnia az imádott *Pancsika* ellen...

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, november 24. A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnökölt. A Ház harmadszori olvasásban is elfogadta a borhamisításról szóló törvényjavaslatot, aztán áttért a költségvetés folytatódó tárgyalására.

Tuska István helyteleníti, hogy a pénzüntétek nem csinálnak szociálpolitikát. A javaslatot elfogadja.

Harambasics Ákos horvátul támadja a javaslatot.

Nagy György: A koalíciós kormány nem gondoskodott róla, hogy az ország teherviselési képessége fokozódjék. Foglalkozik a tisztifizetések kérdésével s azt mondja, hogy ezek megszavazásával a delegáció tullepte hatáskörét. — Ezután áttér a jubileumi keresztek dolgára.

Elnök figyelmezteti, hogy a király személyét ne kererje a vitába.

Molnár Jenő közbeszól: Csak vágjad fiam, *Forgács*!

Elnök *Molnár*t rendreutasítja.

Nagy György ezután a függetlenségi párt ellen fordul és elvfeladással vádolja. A javaslatot nem fogadja el.

Elnök jelenti, hogy *Hoitsy Pál* és társai és a költségvetés tárgyalására néve sürgősségi indítványt nyújtottak be. Konstatálja, hogy az indítvány 154 aláírója jelen van.

Az indítványról holnap határoznak.

Rzzel az ülés véget ért.

Háborus hírek.

Budapest, november 24. A budapesti *Mária Terézia* kaszárnyában állomásozó *Károly* román király nevét viselő 6. gyalogezredet ma parancs utján *Boszniába* helyezték át.

Cettinje, november 24. *Kronfeld* Lajos volt közhadseregbeli tüzérfőhadnagy, ki rengeteg sok adósság hátrahagyásával megadókött, jelentkezett *Nikita* fejedelemnél, ki őt azonnal tüzérronaggyá nevelte ki.

Budapest, november 24. A N. P. Journal ma száma rendkívül érdekes cikket közöl, melynek írója ugyan kívül áll az aktív politikán, azonban a külpolitika folyását a berlini szerződés megkötése előtt és azután intim közelből szemlélhette. A cikkíró három titkos megállapodásra hivatkozik mely a Monarchia és Oroszország közt a berlini szerződés előtt és szerződéskor létrejött s melyek egyikét maga a cár írta alá, a másik kettőt pedig a két birodalom megbízottai. E titkos szerződés szerint Oroszországnak semmi kifogást nem emelhet, ha monarchiánk annektálja Boszniát, sőt az annexiót támogatni tartozik, mert ezért az engedményért mind a három esetben ellenértéket kapott, melyeket felhasználhat.

Az osztrák egyetemi botrányok.

Bécs, november 24. A bécsi egyetemen és műegyetemen a folyton megújuló verekedések miatt bizonytalan időre az összes előadásokat beszüntették.

Vasuti balesetek.

Szabadka, november 24. Kisújszállás állomáson egy Budapest felől jövő tehervonat beleszaladt egy másik tehervonába, mely az állomáson rakódott. Mindkét vonat több kocsija összetört és az egyikben szállított összes állatok elpusztultak. Embert nem sérült meg. A balesetet hibás váltóállítás okozta.

Budapest, november 24. A vizsgálat ma megállapította, hogy a dunaparti teherpálya-udvaron tegnap este történt vasuti szerencsétlenséget Svidorszki Alajos vasuti tiszt és Heiszler Kálmán vonatvezető mulasztása okozta. Mindkettőt felfüggesztették állásától.

Kiesett a vonatból.

Szombathely, november 24. Borzalmas szerencsétlenség áldozata lett Belák János szombathelyi építési vállalkozó. Belák a vidékről utazott haza Szombathelyre és a vasuti kocsit nyitva felejtett ajtaján kibukott a robogó vonatból. A szerencsétlen ember súlyos sebet szenvedett. Irtózatosan összeroncolt hullójára ma reggel akadtak a sinék mentén.

A románok s a magyar felírás.

Arad, november 24. Arad város közigazgatási bizottsága a rendőrség útján felszólította a román iskolásokat hogy az iskolát a román mellett magyar felírással is lássa el. A rendelet végrehajtását az iskolások megtagadták, amiért a rendőrség az iskolások ellenőre, Bonku Miklós ellen megindította az eljárását.

Értékpapír tőzsdé

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 729.60 Osztrák hitel részvény 625.25. 4% magyar koronaárú 91.30. Kereskedelmi bank részvény 3335.—. Salgótarjáni közömbánya részvény 574.—. Rimamurányi vasút részvény 521.—. Adria tengerhajózás részvény 386.—. Hazai bank részv. 276.—

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készáru-üzlet.

Buza 5 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 12. 99 Buza 1909. október 11. 34
Rozs 1909. április 10. 99 Rozs 1909. október —. Zab
1909. április 8. 69. Zab 1909. október —. lengeri 1906.
május 7. 57 rezes 1909. augusztus 14. 7.0

— Ma már nem titok, hisz elismerő levelek is bizonyítják, hogy a legjobb órák, szemüvegek és beszélőgépek csakis — SZIVOSANTAL — órákban kaphatók. — Fő-üzlet Szarvas — mellett

CZIM: AZ ÚJSÁG
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 54.

KRIEGNER-féle RÉPARÁTOR TÖRV. VÉDVE.

Évtizedek óta nagy sikerrel használtatik osz és köszvény ellen.

Kis üveg 1 kor.

Kapható:

Nagy üveg 2 kor.

„Korona” gyógyszerárban, Budapest, VIII., Kalvin-tér (Baroc-v. sarok). Postai szétküldés naponta

A szőlőt újéletre fakasztja
és
dupla termést
biztosít
száritott hizósértétrágya!

Kérjen tehát mielőbb közlekedési ismertetést, gazdák hiteltel
szakvéleményeit, árajánlatot, melyekkel azonnal megkötik a:

Budapest-Kőbányai Trágyaszáritógyár
Bodaj, Schietrumpl és Társ.

6188 tk. 1908.

I. Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közli, hogy Károly Józsefné sz. Pukmann Juli végrehajtásának Munkácsi Lajos és neje Tober Teréz végrehajtásán szünetelt elleni 1080 K tőke ennek 1908. évi július hó 1-6 napjától járó 6% kamattal, 25 K 25 fill. zálogjog bekezelettel, 76 K per, 30 K 40 fillér végrehajtás kérelmi, 30 K 40 fill. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek erejéig iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 5058 sztkvben + 8852/a hrszú 485 népszámu ház, udvar és kerttel Kinkanizsán 1800 K becsértékben 1908. évi december hó 16. napjának délelőtt 10 órakor ezen tkvi hatóságnál Falcs Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladandó fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becár.
A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Nagykanizsa, 1908. évi szept. hó 23. napján.

Gózonny.

kir. törvényszéki bíró.

Almát

kevert fajokat kiliót 18 fillérért, métermázsát 14 koronáért szállít utánvétellel Premmer János Piuakafő 93. — Csomagolás külön számítva.

5000 korona lefizetéssel Nagykanizsán egy házat keresek megvételre.

Értekezni lehet Tóth György úrral Petőfi-utca 11. szám. — Közvetítő nem díjaztatik.

TATAI BRIKETT

kitűnő szobafűtési szén

jutányos árban

azonnal szállítja:

Magyar Általános Kőszénbánya

Részvénytársulat

Budapest, V., Erzsébet-tér 19.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-
kereskedésben, Városház-palota; ide
intésendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben hához hozva:

Egy hóra	1.— K.
Hégyedére	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "

Postai szállításal:

Egy hóra	1.80 K.
Hégyedére	4.80 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Megjelenik naponként este 6 óraker ünnepszkek kivételével.

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: MAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉRE LAJOS.

A háboru felé.

Nagykanizsa, november 25.

Montenegró garázdálkodásai még beviszik a monarchiát egy balkáni fenyejtő háboruba. Nem hódító, hanem csak fenyejtő hadjáratba, mert a monarchia nem tűrheti megtorlás nélkül a montenegróiak vakmerőségét, mely mögött nyilvánvalón Szerbia és tán Pétervár is áll. Háborura vallanak a sűrű békés üzenetváltások is.

Az ilyen békés üzenetek váltása, ha megsűrűsödik; a legbiztosabb előjele a háborúnak. A diplomáciának — s e tekintetben a diplomácia mit sem változott — ősidők óta mindig az a törekvése, hogy a hadüzenetért a felelősséget magáról elhárítsa.

Ezzel tartozik a népek, amely bőrét viszi a vásárra, tartozik a kulturának, — amelytől elhatározásáért, ha nem is teljes bünbocsánatot, de legalább is fölmentést vár. A bécsi katonai kormányzat, amely, ha politizálnia tilos is, nyomon kíséri a külügyi politikát, már régől tudja, hogy a monarchia pozícióját a Keleten fegyverrel kell megerősítenie.

Szerbia kapálódzása nem újdonság. Hiszen a véletlenül s tán a belgrádi kormány gyors eszélyességén mulott, hogy csapataink már akkor bevonuljanak Belgrádba, amikor néhai Milán király számkivettett s fiának trónját a régensség s kivált Natália királyné igaztassai Oroszország záskmányának szánták. Akkor fegyverkeztünk Oroszország ellen: koncentráltuk csapatainkat a lengyel határon s nagy költséggel újra erősítettük Przemysl és más határmenti erődöket. Mozgósításra kész volt a tervünk másodizben akkor, mikor a belgrádi királygyilkosság híre Bécsbe megérkezett. És érdekes, hogy ez alkalommal Anglia biztatta monarchiánkat Szerbia megtámadására. Nem rajtunk mulott, hanem Németország s kivált Oroszország békeféltésén, hogy ezt a lépést akkor meg nem tettük. Kár, hogy

nem tettük meg. A civilizált népek rokonszenve kísérte volna fegyverünket.

A közelmúltban volt a harmadik alkalom Szerbia viselkedése a kereskedelmi szerződés megkötése előtt oly fölháborító volt, annyira beleütközö a nemzetközi illendőségbe, hogy a háborus párt a mindig ingadozó Goluchowszkyt is megtéritte. De amikor kitört a marokkói konfliktus: a volt külügyér nagyobb babérokra vágyott és megszerezte a sikert Németországnak.

Még híre sem járt Bosznia anneksziójának, amikor egymást követték a jelentések, hogy Szerbia lázítókkal tömte meg az okkupált területeket és itt ott sikerrel operált, hogy bosnyák földön lázadást szítsón. A bosnyák tömlöcök tehetnek tanúságot, hogy az izgatás széles területeket ölelt föl. Katonák küldték a jelentést; a polgári hatóság nem tudott rólunk. E jelentések a külügyi kormánytól, de kivált az uralkodó előtt oly meglepetést keltek, hogy Burián báró állása kockán forgott. Csak a jelentések kézhezvétele utau indult meg Boszniában az erős kéz politikája.

A külügyi kormánynak most minden törekvése arra irányul, hogy akciójától a hatalmakat, még szövetséges társait is távol tartsa. Nem hódítani kíván, hanem megfenyíteni. Hadseregünk kész, csak a kürtjelet várja, hogy Szerbiát szíven. Montenegrót oldalt támadja.

Köszínház, vagy aréna.

Egy bizottsági tag véleménye.

— november 25.

Ödömmel látjuk, hogy közönségünket élénken foglalkoztatja a színházépítés kérdése, ami a hozzánk érkezett kérdésközlésekben nyilvánul. A mi álláspontunkat ismeri a közönség. Mi abból indulunk ki, hogy a téli színházterület megalakulása nincs biztosítva és az sem kétségtelen, hogy a kanizsai téliszezon élénkebb lesz, mint a nyári. Ezért feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy olyan színház épüljön, mely nyári színháznek is megfelel.

Tehát az ellen nem foglalunk állást, hogy téli köszínházat építsenek, ha erre a módot megtalálják, de szükséges elővigyázatból e köszínház olyan legyen, mely nyáron át is használható.

Miután e kérdésről már Kövesy szinüzgató és egy városi képviselő nyilatkoztak a Zalaúban, a szinüzgi bizottság egy tagjának véleményét óhajtottuk megismerni s ezért munkatársunk ma fölkereste dr. Pillitz Soma orvost, bizottsági tagot, kinek színházi ügyekben való nagy jártassága és a dolghoz való kiváló érzéke általánosan ismert.

Pillitz dr. ur szívesen nyilatkozott a színházépítésről, bár kijelentette, hogy a bizottság tagjai még nem tárgyaltak erről a kérdésről s ezért csak saját véleményét tolmácsolhatják.

A miniszteri leirat indokolását tévesnek tartja, mert a városi kérvény klemelte, hogy nem egy folytatásban tartó hat hónapos téli szezon akarunk, — hanem évente két hathetes szinüztszást megfelelő időközökben. Kétségen felül állónak tartja, hogy ennyit városunk közönsége könnyen megbir.

Ami az aréna építését illeti, ennek legelőbb akadályát abban látja, hogy a megtervezett ezer korona köszínház építésére van rendelve, ezt ily célból adták össze, tehát más célra felhasználni nem szabad. Arra kevés kilitás van, hogy az adományozókat utólag megnyerhessük a szinüzreépítés eszméjének, mert őket a művészi szempont követése mellett első sorban városarépítési szempontok vezetik, már pedig ebből a szempontból az olcsó aréna aligha versenyezhet a köszínházzal. — Nem szabad szem elől téveszteni, hogy a város mily óriási nyerne azzal, ha a városi csoportháznak elpusztulásának a földszinéről és helyükön modern, ornamentális hatásokra számító színház épülne. Ezt a feladatot szászkeret koronával épült aréna nem oldhatná meg. Ez a legjobb esetben közárszerű épület nem dominálna a hatalmas Erzsébet teret és ez nem sokat nyerne.

Pillitz dr. is úgy véli, hogy olyan köszínházat kell építeni, mely esetleg nyáron át is használható legyen, mert előbb-utóbb mégis csak oda fejlődik a város, hogy megbirja a megszakítás nélkül való téli szinüzzetet, amint hogy a kétszer hathetes téli szezon már most is biztosítottnak tekinthető. A megoldás módjai közül kettőt tart elfogadhatónak. Az egyik az, hogy ne tökélet gyűjtsünk a színház cél-

Férfi-szabó üzletében

a legfinomabb, legdivatosabb ruházat szolid és izléses kivitelben, lehető legolcsóbb árban kapható azonnali illesztés mellett. Kérem a nagyérdemű közönséget erről meggyőződni.

Kaufmann Mór Nagykanizsa (Elek-féle házban).

Jajra, hanem kötelezettséggel egy amórtláclós kölcsön törlesztésére. A város vegye fel a kölcsönt s annak törlesztés részleteit az aláírók viseljék. Erre könnyebb megnyerni a közönség áldozatkészségét, mint arra, hogy egyszerre nagy összeggel járuljanak a színházépítés költségeihez.

A másik mód a realisabb. Eszerint építessék fel a diszes színházat vállalati alapon, mint ezt egy dunántúli város megtette. A színház emeletes legyen, földszintjén lehetnek üléshelyiségek, esetleg kávéház s a színház színelőadásokon kívül táncmulatságok, hangversenvek, egyéb összejövetelek, esetleg projektógiái előadások rendezésére is alkalmas legyen. Már most a vállalkozó építő egy összegben megkapja a rendelkezésünkre álló összeget s további követeléseit erejéig élvezi a színházépület jövedelmét mindaddig, míg kövefelése lefolytatva nincs. Aztán a színház tehermentesen a városé, mely jövedelmet is remélhet belőle.

Fiatalokorú bűnösök.

Gyermekvédelem Nagykanizsán.

Egy új intézmény.

— Saját tudósítónktól. —

A büntető novella a fiatalokorú büntetésekre nézve immár törvény erejével ismerte el a modern társadalomtudomány ama magasztos elvét, hogy a társadalomnak inkább érdeke a bűncselekmények megelőzése, mint azok megtorlása. A fiatalokorú büntetésekre nézve ez a megelőzés elve teljes mértékben alkalmazást nyer, amennyiben maga a törvény tág működési teret enged a társadalom jótekonyságának, mely arra van hivatva, hogy az elhagyatott s így a bűnözés veszélyének kitétt gyermekeket pártfogása alá vegye, nevelésükről gondoskodik s így megakadályozza azt, hogy kellő nevelés hiánya folytán ezek az elhagyatott gyermekek a bűn fertőjébe jussanak s hogy a társadalom ellenségeivé váljanak. — A társadalom érdeke szempontjából kétféle jelenlősége van a gyermekvédelmi intézményeknek, mert nemcsak a büntetés jövedelmévesztését hátrítják el hanem a megsemmisülés veszélyének kitétt értékeket megmentik meg a társadalomnak.

A m. kir. igazságügyminiszter 2000/1908. számú, a fiatalokorú terheltek bűnügyeinek ellátása tárgyában kiadott rendeletében kötelezővé teszi a fiatalokorú terheltek bűnügyekben eljáró hatóságoknak, hogy a bűnbüntetett gyermekek érdekeinek megóvása végett azonnal értesíteni kell a fiatalokorú terheltek védelmére alakult társaságot.

Ilyen társaság fog alakulni legközelebb Nagykanizsán is és remélhető, hogy a legnagyobb sikerrel fog működni. A mi társadalomunk mindig fogékonyságot tanúsított ott, hol jól kellett tenni s gyorsan cselekedni. — Bizonyára most is kivesszi részét abból az országos mozgalomból, melynek részlejára a legszebb cél van írva.

A nagykanizsai gyermekpatronage decemb. hó 12-én fog megvalósulni s ez alkalomra hozzánk érkeznek: dr. Falber Artur pécsi kir. főügyész, Vias ügyvéd, Kalin kaposvári, Sárosnataki pécsi ügyvéd, dr. Lauber Rezső ügyvéd, Oberhammer pécsi rendőrfőkapitány és még mások. Az alakuló gyűlésre a város közönségét meg fogják hívni.

Egy város vesztesége.

Kaposvár katonaság nélkül.

— Saját tudósítónktól. —

A kik tisztában vannak vele, hogy a vidéki városok gazdasági életében mily fontos tényezők a katonai helyőrségek, azok képesek mérlegelni a súlyos veszteséget, mely Kaposvár városát eddigi közös ezredének elvesztésével érte. Mert Kaposvárról végleg elvitték a közös katonaságot. Ez a fenyegető baj fél év óta Damokles kardjaként függött a város felett s most végre lecsapott.

Minap távirati tudósítás alapján közöltük, hogy a kaposvári 69 es ezredet Pécsre vezényelték s onnan Boszniába vonulnak. Mint most kiderül, a 69 esek távozása Kaposvárról végleges, mert oda többé nem térnek vissza. Az ezred fele Pécsen marad, másik fele éven át fog Boszniában állomásozni.

Vannak még sötétebb kilátások is, melyeknek Kaposvár elébe néz. — Attól tartanak ugyanis, hogy a honvédséget is elviszik Kaposvárról, ami rövidesen bekövetkezhet. Senki sem tudja, hogy erre mi ad okot, de már hivatalos jelek mutatják, hogy valószínűleg ez is be fog következni.

Kaposvár gyorsan fejlődő városa a Dunántulnak. Bizonyára nagy visszafejlődés következne be, ha a katonai intézkedések véglegesek lennének. Ezért a város mindent el fog követni, hogy vagy megkaphassa eddigi helyőrségét, vagy más ezredet kapjon.

Odol

Fogak legjobb szere.

Zsidó községkerületek gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

A dunántúli zsidóhitközségek községkerületi képviselőtestülete a jövő hó 8-án tartja évi rendes közgyűlését báró geisei Guttmann Vilmos elnöke alatt, még pedig ezuttal Kaposváron, az izraelita hitközség tanácstermében.

A gyűlés meghívóját ma bocsájtozta ki az elnök. A délután 3 órakor kezdődő gyűlés napirendjének tárgyai:

1. Elnöki megnyitó. 2. Elüljárósági jelentés. 3. Indítvány felekezetiünk szervezése ügyében. 4. A kerületi pénztáros jelentése. 5. Megalakulás. 6. A kerületi bíróság egybeállítás. 7. Iskolátozatók kiküldése. 8. A kongresszusi választókerületek beosztását előkészítő bizottság kiküldése. 9. Az évi költségvetés megállapítása. 10. Indítványok. 11. A legközelebbi ülés idejének és helyének meghatározása.

A gyűlésen résztvesz a dunántúli, IX. izr. községkerületi képviselőtestület részéről 24 község képviselője. Jelen lesznek Zalamegye területéről minden valószínűség szerint a következők:

Aláírók: dr. Wollák Adolf, Bejatinicz Weiss Béla, Csabrendek Lőb Jenő, Csáktornya Schwarz Jakab (ősrabbi) Wollák Rezső, Kapos Simon Adolf, Keszthely dr. Búcsler Sándor (ősrabbi) dr. Neumark Béla, Kövágó-őrs idb. Marton Samu, Nagykanizsa báró Guttmann Vilmos, Grünhut Henrik, dr. Neumann Ede (ősrabbi), Rapoch Gyula, Pácsa Korein Lipót, Sümeg dr. Fischer Ignác, Tapolca dr. Fischer Gyula, Frisch László, Zala-őrvő Justus Idor, Zalaegerszeg Boschan Gyula, dr. Graner Adolf, Obersohn Mór, Zalaszentgróth Steiner Dávid.

Hirek.

— Egy főbíró halála. Mint részvétellel értesülünk, Kovács Rezső hosszú időn át volt perlaki, legutóbb balatonfüredi főszolgabíró az éjjel egy budapesti szanatoriumban meghalt. Kovács perlaki tartózkodása alatt ezen exponált helyen kiváló tapintatával, erős kötelességtudásával és társadalmi szereplésével rendkívüli népszerű tagjává vált a Muraköz társadalmának, melynek körében halálhíre mély részvételt keltett.

— A Csány-ünnep. A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör tudvalevőleg elhatározta, hogy még e hó folyamán Csány László szobra javára ünnepélyt rendez. Az ünnepély nagyobb sikere érdekében a kör igazgatósága tegnapi ülésén azt az újabb határozatot hozta, hogy az ünnepély rendezését későbbre halasztja.

— A tornaegylet közgyűlése. A nagykanizsai tornaegylet tegnap este tartotta évi rendes közgyűlését a tagok élénk részvételével. Markovics Dávid tanár titkári jelentését a közgyűlés tudomásul vette s a tisztikarta következőképpen alakították meg: elnök Ungar Ulmann Elek, alelnök dr. Pihál Viktor, titkár Markovics Dávid; választmány: dr. Eöri Szabó Jenő, Weiss Bódog, Kálmán Leó, Knorr Kálmán, dr. Fischer József, Samvélér József, Kertész Lajos, Kayser Elek, Schulz József, Surgoth Miksa, Weiss Tivadar.

— Szerencsétlen vadászat. Egy fővárosi lap mai száma nagykanizsai tudósítás alapján így cimen azt írja, hogy tegnap a város erdejében vadászat volt, mely alkalommal egy vigyázatlan vadász fegyvere elcsúszta a töltés dr. Hajda Gyula ügyvéd mellébe furódott. Értesítésünk szerint ez a hír így nem felel meg a valóságnak és az egészről csak annyit igaz, hogy egy felhobbant sörétes töltés gyenge horzsolást ejtett rajta. A baj annyira nem komoly, hogy Hajda dr. minden orvosi beavatkozás nélkül folytathatta a vadászatot.

— A nagykanizsai megantisztviselők egyletének választmánya e hó 26-án este fél 9 órakor a Polgári Egylet olvasótermében ülést tart.

— Munkásgimnázium. Szombathelyről jelentik: A nemzeti szövetség elhatározta, hogy Szombathelyen munkásgimnáziumot létesít, a hol ingyenes középszkolai oktatásban részesülnek a jelentkező munkások. Az intézmény védnöke Bezerédj István főispán, elnöke Brunszat József volt főispán és igazgatója Gerlics Sándor arvahami igazgató választották meg. A munkásgimnáziumot decemb. hó folyamán nyitják meg.

— Betörés egy ügyvédi irodába. Az éjjel eddig ismeretlen tettes betört Sebostény Lajos ügyvéd irodájába s onnan három vadászfegyvert elrabolt. A betörőt nyomozzák.

— Az izr. hitközség közgyűlése. A nagykanizsai izr. hitközség e hó 29-én rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysora: 1. Az 1908. évi költségvetés megállapítása. 2. Esztleges indítványok.

— **Muraközi magyarság.** Rgy Muraközi városka Perlak, vagy Csáktornya kaszárójában, — írja a Pesti Napló — arról beszéltetek, hogy milyen örvendetes magyarosodik már a vidék, amely tudvalevően tele van horvátokkal.

— Azt hiszik az usák? — nevetett erre egy ügyvéd. — Hát szolgálhatok önöknek egy kis adalékot ehez az örvendetes magyarosodáshoz.

És elmondta, hogy nemrégiben beállított hozzá az ivadába egy horvát ember:

— Kérek alássan, — mondotta — magyarosítani szeretnék nevetet. De hamar.

Az ügyvéd örömmel hallotta a paraszt kívánságát és mindjárt megígérte neki, hogy a lehető legrövidebb idő alatt elintézi a névmagyarosítási ügyét.

— Hát hogy hívják magát? — kérdeste.

— Cigány Mártonnak! — felelte a horvát.

Az ügyvéd csodálkozva bámult rá:

— Na és mire akarja a nevét magyarosítani?

— Hát kérek alássan — *Mausce* ra!

— **Elhunyt református lelkészek.** Széki Elemér csokonyai református lelkész, egyházmegyei tanácsbíró életének 64 ik évében elhunyt Csokonyán. — Szabó József a nemeskistamási ev. ref. egyháznak 43 éves át volt lelkésze élete 77 ik évében elhunyt Nemeskén.

— **A budapesti „Zalamegyei Kör.”** melynek ismert célja a fővárosban élő zalaiak egytáborba való gyűjtése. mint Budapestről írják, kitűnően sikerült matinéet rendezett vasárnap, folyó hó 22-én délelőtt a VI. kerületi főgymnázium és 48-as kör dísztermében. A hangverseny publikuma jórészt Budapesti szakadt megyebellekből került ki, de képviselő volt ott a pesti közönség is. Az ének néhány üdvözlő szava után kezdetét vette a hangverseny gazdag műsora. Ezek Béla, Pethes Alfréd, Gárdos Ulrik és Konessei Sándor quartette „Tizsa szerenád”-ot és Bihari kesergőjét adta elő. A jelenlévő közönség hosszas tapsal igyekezett jutalmazni a nyújtott művelvézetet. Grünvald Jenő a kör kiváló baritonja, Schubert „Vándor”-át és Fráter néhány dalát énekelte, amivel eddigi nagy sikerét gyarapította. A meg-megújuló tehetségjuttatásokra ráadásul még egy nőiát énekel. Gábor Miklós Huber III. magyar ábrádját adta elő hegedűn. Finom zeneészek a nagyszerű technika jellemző játéka. Kállér Vilma kisasszony, Kántosa szű ötte énekelte esután. (Pergolesi: Nina, Strausz: Dal a Cigány báróól). Bájos megjelenése, rendkívül kellemesen csengő, tiszta erős hangja egészen lebilincselte a hangverseny közönségét, amely zajos tapsal fogadta a kisasszonyt már akkor, midőn az emelvényre lépett. Taps és énekezés szölk. tá énekszáma végeztével újra a pódiumra, mire a divatos „Sorrentót” énekelte elragadó bájjal. Kiss József „Tűz” című költeményét Lengyel András szavaltá megható hűvvel és drámai erővel. Szavaltának sikere Pest egyik legjobb amatőr szavaltójának mutatja. Két világhistoria előadásával mulattatta azután az öt ismételt hallgatni kívánó közönséget. Polónyi Ella kisasszony, a szép hangverseny másik hölgyser-piője, aki szintén a közönség kedvence lett. Székely Imre „Fűtől a szél” c. ábrádját adta elő zongorán. Zeneészáma után felhangzó viharos tapot újabb számmal köszönte meg. Karinth Frigyes a Budapestben jó ismert nyelvbetségű fiatal író, néhány modernistát gyermekmesét (Hamupipőke Piroka adott elő) az 6 annyira sajátos, nem banális értelemben vett szellemes modorában. Végül Hajdn D dur quartettjét Gábor Miklós, Pethes Alfréd, Gárdos Ulrik és Konessei Sándor urak játszották az első számban hasonló siker

rel. Közön költ megemlékezni Horti Bárdor ör művészetéről. Ő a zongorakísérőket látta el és így méltán osztozkodott szereplő társának jól megérdemelt sikerében.

— **Agyonlőtt vadorró.** Szükszevu táviratban jelentik lapunknak GÁAsfáról, hogy ott az éjjel két vadór egy vadorrót agyonlőtt. Az eset részletei még ismeretlenek.

— **Vonatkisiklás** Szombaton este a déli vasut Szombathelyről Sopronba induló vonatának három kocsija Acásd állomáson kiskilott hibás váltóállítást következtében. A kiskilott kocsikat beemelték a vágányra a vonat ismét folytathatta útját. Baleset nem történt, csupán az idézett elő zavart, hogy a Sopronból menő személyvonat 9 óra helyett 12 órakor érkezett meg Szomba helyre. A vasut igazgatósága a kiskilás ügyében megindította a vizsgálót.

— **Köszokiratot hamisított.** Mióta a gyékényesi állomáson határrendőrségi kirándeltség teljesíti a szolgálatot, szinte naponként előforduló eset, hogy utlevél nélkül kivándorolni akarókat és szokésben levőket lefogatják. Ennek a szigorú ellenőrzésnek csakhamar híre ment a falvakba is; a szökni akarók tehát most cselhez folyamodnak és hamisított irásokkal próbálnak átjutni a határon. Ilyen hamisított utlevéllel akart Amerikába szökni Horváth József szenyédi születésű 22 éves legény; a gyékényesi határrendőrség azonban rajtosítja és első sorban is az alispán büntette meg őt kihágásért pénzbírságra és elzárásra, azután pedig köszokirathamisítás miatt följelentést tett aliene az ügyészségen, mely a büntényítő eljárást folyamaiba teszi.

— **Föltámadt.** A zalabagonyai plébániához tartozó Zalalakovák községben hetek óta betegesen fektűt B. Ferenc jómódu földműves. Már többször oly súlyos volt állapota, hogy környezeté nem bizott csppet sem életbenmaradásához. E hó 14 én aztán, hirtül hozzák Zalabagonyára a betegség híret s kihatanagorták a holtat s mánap vasárnap elképed mindenki, amidőn sápadt arccal megpillantják a templomban. Babonás felelem vett erőt az öreg néviken és mindaddig g dörögte a félelem őket, míg végül a mise végén a lelkész maga magvasztáa meg a népeket, hogy nem történt egyéb csuda, csupán névcsere okozta a zavart. A hazatérővendék közül nem a beteg, hanem egyik egészséges névrokona mutat ki hirtelen halálát.

— **A háborus jelek és a katonai csapatok elhelyezése.** A fegyveres mozgolódások a Balkánon élénk érdeklődést kellett az iránt, miképpen vannak elhelyezve a magyar-osztrák csapatok. Ezeket igen áttekinthetően és pontosan mutatja az éppen e célból most megjelent áttekinthető kártya mely már a tüzérség, honvédség a közös hadsereg, csendőrség új beosztását mutatja. — de látható ezen már szándakszökből visszavont csapatok elhelyezése is. Minden laikus is könnyen tájékozhatik. Ezen áttekinthető térkép ára K. J és kapható Fischel Fülöp Fa könyv- és papírkereskedésben Nagykanizsán.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet fogyni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani a SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

a mely nem bírja el a közönséges esukamajolaját.

SCOTT-féle Emulsiót

eszményi grögyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálóbb, mint a közönséges esukamajolaj.

Egy orvosi dobozban 2 K 50 fillér.

— Kapható minden gyógytárban. —

Am Emulsió vándor-
előtt a SCOTT-féle
emulsió előnyét —
a halászt — hirtül
igyekezik venni.

A lelkiismeret szava.

A merénylő vallomása.

— Sajti tudósításokból. —

Sükösdön vasárnap virradóra ismeretlen tettes egyik jómódu gazdát és annak feleségét baltával súlyosan megsebesítette és azután a gazda ruhájában tovább állt. A két súlyos sebesültet kihallgatni azonban ugyszólván folytonos eszméletlen állapotuk miatt még eddig nem lehetett. A csendőrség emiatt bizonytalanul tapogatózott a rejtélyes ügyben, míg tegnap éjjel a nyomozással megbízott Mayer csendőrszervezetét egy kopott ruhájú fiatalember verte fel, hogy ő fontos vallomást akar tenni.

— Cseszlár István 18 éves szobafestő vagyok — így kezdte vallomását. — Lelkiismeretem nem hagy nyugtot és szinte kényszerített, hogy bűnöm miatt önmagam följelentsem. Én öltem meg Sükösdön a gazdát feleségével együtt, de magam sem tudom tulajdonképpen, miért. Igaz, hogy hajnalomban összevezstem a gazdával, aki szállást adott, a suba miatt s akkor egy baltával leütöttem, aztán nagy izgalmamban az istállóba rohantam a lakásba és az ágyban fekvő asszonyt is homlokra sujtottam. Aztán cipőmért vissza akartam menni az istállóba, de amikor meghallottam a gazda halálos hörgését félelmemben visszafordultam és az ő ruhájában megszöktem. Napokig kóboroltam, de a meggyilkoltak árnya folyton kísért. Most eljöttem, tartóztassanak le.

Cseszlár, mikor meghallotta, hogy áldozatai nem haltak meg, nagyon megörült.

Fényképészeti műterem villanyvilágítás mellett.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, miszerint fényképészeti műtermemet villanyvilágítással teljesen fővárosi módra rendeztem be, mielőtt az estélyi órákban, és egy nappal kedvezőtlen időben is, a legkényelmesebb felvételeket is eszközölhetem mely teljesen azonos a nappali fény mellett felvétellel.

Szíves figyelmét batorkodom felhívni arra, hogy fény, platin- és aquareli kivitelű képeket visit nagyságtól egész életnagyságig a legremekbebb kivitelben készítek. Felvételek villanyvilágítás mellett este 7 óráig eszközölhetek, bejelentés esetén tovább is.

Teljes tisztelettel:

VÉRTES ANTAL

fényképész Nagykanizsán.

Műterem: Csengeri ut 1. sz. Nagykanizsai Taka-rés-pénztár épület. — Földszint.

Táviratok

és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, november 25. A képviselőház mai ülésén Jasth Gyula előköt. Az előköt bejelentések után a sürgősségi indítványra került a sor. Mivel senki nem öhajtott hozzá szólni, az indítványt vita nélkül elfogadták és holnapról kezdve a költségvetés tárgyalása alatt a Ház nyolc óras ülésüket tart.

Folytatták a költségvetés tárgyalását. Lukács László román nemzetiségi kijelenté, — hogy bizalmatlan a kormány iránt, mert a kölcsönös megértés elé akadályokat gördít. Szerinte a magyar törvények román nemzetet is ismernek. (Zaj.)

Elnök: Figyelmesteti, hogy nem létező közjogi tételek hirdetéséről óvakodjék.

Lukaci László: Nem fogják tűrni a sován magyarosító politikát a küzdelem fognak a nemzetiségi politikáért. Az erőszakos eljárással a magyar kormány a külföld előtt kompromittálja magát.

Elnök: Lukaciut rendentasítja. Lukaci utána a választójogi pluralitás ellen beszélt. Az ülés folyik.

Háborus hírek.

Török nagykövetségünket visszahívták.

Bécs, november 25. *Pallavicini* gróf konstantinápolyi nagykövetségünket a közös külügyminiszter visszahívta Konstantinápolyból. — *A nagykövet ma elhagyta török fővárosát.* A nagykövet visszahívása a törökországi bojkott miatt vált szükségessé.

Belgrád, november 25. A szerb katonasorvosi tartókat sürgős-n behívták és kiképzésre hadisebészeti tanfolyamot nyitottak.

Cettinje, november 25. Egy bécsi hírlapíró meginterjúvolta a montenegrói hadügyminisztert s a külügyminisztert s érdekes dolgokat tudott meg tőlük. A hadügyminiszter, *Martinovic*, ki nemrég még közlegény volt a fejedelem hadseregében, fiatal ember s csupa barci kedv. Kijelentette, hogy a lakosság követeli a háborút, mert ez — mondja nevetve — a miniszter nekünk életelemlünk. A kormány azonban be akarja várni az európai konferencia eredményeit. Rágaszkodnak ahhoz, hogy közvetlen vasúti összeköttetést nyerjenek Szerbiával és pedig nem Törökországon át, hanem boszniai területeken. Ugyanígy nyilatkozott a külügyminiszter is de kevesebb harci tüzzel.

A dorozsmai iskola.

Budapest, november 25. A képviselőház folyosóján ma több képviselő a dorozsmai iskolai szerencsétlenségről beszélgetett, midőn hozzájuk lépett *Apponyi* Albert gróf közoktatási miniszter és megmutatta nekik a tanfelügyelő távirati jelentését. Ezerint a lapok közlése túlzott, mert nagyobb szerencsétlenségről egyáltalában szó sem lehet. Mindössze az történt, hogy az iskolafaláról néhány darab vakolat levált s két kisleányon bőrhorzsolást ejtettek. Az iskolát bezárták és renoválják.

Sikkasztó postamesternő.

Makó, november 25. *Révy* Eugénia, apátfalvi postamesternő tegnap nyomtalanul eltűnt a faluból. A megittelt vizsgálat nagy szabál. talánságokat és hivatali sikkasztást fedezett fel.

Bosnyákok a királynál.

A bécsiek fogadják a bosnyákokat.

Bécs, november 25. Bosznia és Hercegovina katolikus köldötsége *Stadler* érsek vezetésével ma reggel ide érkezett. A pályaudvaron igen nagy közönség várta a bosnyákokat. — kiket a város nevében az alpolgármester üdvözölt. A bosnyákok bevonulása egész diadalmenet volt. A király délután fogadja a köldötséget.

A kisjenői rablójlikosság.

Arad, november 25. A kisjenői rablójlikosság ügyében vezetett vizsgálat arra a feltűnést keltő gyanura jutott, hogy a rablójlikosságot egy csendőr követhette el. A gyllokat az egész vármegye csendőrsége nyomozza.

Egy iskola a romok alatt.

Páris, november 25. Tuniszi jelentés szerint, ott egy épülő bérpalota beomlott és maga alá temetett egy barakkiskolát. Eddig több holttestet találtak a romok közt.

Középgusztító vihar.

Arcanasz, november 25. A vidéken irtózatot vihar dühöng, mely egy egész közeget elpusztított. Eddig több, mint száz halottja van az itéletidőnek.

A kiváló bór- és lítiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajknál, köszvényeknél, esakor-betegségnek és húrtól bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes szervesanyag.

Kapható lényeggyógyászati és egyéb nagy- és kisboltokban.

Salvator-terápia Főiskolai Gyógyintézet, V. Széchenyiváros.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykonizsal főnökének jelentése:

Magyar hitelrészvény 729.25 Osztrák hitel részvény 621.75. 4%, magyar koronajáradék 91. — Kereskedelmi bank részvény 3330. — Salgótarjáni közszénbánya részvény 572. — Rimamónási vasúti részvény 516. — Adria tengerhajózás részvény 384. — Hazai bank részv. 275. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készáru-üzlet.

Buza 5 fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 13. 09 Buza 1909. október 11.50
Rozs 1909. április 11.13 Rozs 1909. október —. — Zab
1909. április 8.87 Zab 1909. október —. — tengeri 1906.
május 7.61 repce 1909. augusztus 14.75.

Karácsonyi szenzáció!

Ingyen adom ez itt ábrázolt

„Grammophon”

Csak tiz lemez vétele kötelező.

Browning revolver 45 korona.

Strasser Márton

101- és műszerészeti gyára

Magyarizsa, Fő-ut.

150.000 korona vagyonnal bíró hajadon, földbir-tokos leánya, 21 éves, férjtel keres. Azonkívül még több száz vagyonos parthoz előjegyzésben úgy hogy minden igénynek bármikor megfeleltethetünk. Forduljon minden házasságlandó *Schlesinger* céghez. Berlin 18.

Közérdekű könyvek

mélyen leszállított árban!

Kapható: Fischel Fülöp Sza

könyvkereskedésében.

A könyvek részben könyvkrakatomban, részben üzletelhelyiségben megtekinthetők.

TÚZIFA

legjobb minőségű búkkhasábfá kapható igen jutányos áron egész vagy fél vasúti kocsi-rakományonként, ugyisziúten raktárból méte-
renként is házhoz szállítva.

KONDOR ADOLF

fabizománysnái Nagykanizsa, Arany J.-ut. 2
Megrendelések elfogadjatnak még: *Kondor Ödön*
férfi és gyermekruha kereskedésében Fő-ut 3. és
Schlesinger Izidor fűszerkereskedésnél Eötvös tér.

STOCK

Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

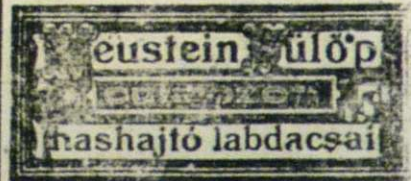
BARCOŁA.

Egyedüli cognac gőzfőződe
állandó hivatalos vegyi ellen-
őrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

2133

Legolcsóbb és legjobb hatású HASHAJTÓ.

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULÁI)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Feül szer mentes minden káros alkalmatástól, a legjobb sikerrel használják az altes-bántalmaknál, könnyű székletet szerez, vértisztító egy gyógyszer sem ártalmasabb és alkalmasabb.

SZÉKREKEDÉS

Jegyzésre, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, 2 doboz 28 dobozzal tehát 180 pilulával 2 korona.

A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzatoktól óvakodjunk! Neustein Fülöp hashajtó piluláit tessék kéri! Csak akkor valódi, ha minden doboz a törv. bejegyzett Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törv. által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerész Szent-Lipóthoz

Wien, Fischengasse 6.

Kapható E. Széchenyi Utca 10. és Szent Lajos gyógyszerésznél.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fim könyv- és papír-
kereskedésében, Városház-palota; ide
leírók az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Művelődési körök, iskolák és magán-
közlemények sorankint 50 fillér.
Eljegyzési és szerkesztési díjak külön
3 kor.; előfizetőnek 5 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor újsáppapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben Mához hárda:	
Egy évre	1.- K.
Negyedévre	3.- K.
Félévre	4.- K.
Egész évre	12.- K.

Postai számlaszám:

Egy évre	120 K.
Negyedévre	45 K.
Félévre	90 K.
Egész évre	180 K.

Egyes szám ára 5 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feloldó szerkesztő: MAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

A gyermekvédelem és a társadalom.

— Gyermekpatronage Nagykanizsán. —

Irta: Dr. Angyal Pál egyetemi magántanár, pécsi jogtanár.

Pécs, november 26.

Minden ember egy évezredes fejlődés befejezője, de egyúttal egy évezredes fejlődés megalapítója. Mély és megfontolást érdemlő gondolat rejlik a nagy francia filozofusnak: Tarde-nak e szavaiban, mely az egyesek összességére: a nemzetre, sőt az egész emberiségre is átvihető. Egyéni, nemzeti, társadalmi s általános emberiségi boldogulásunk sorsa ugyanis végső eredményében az emberek átlagos erkölcsi állapotával és jóra valószínűségével függ össze. Minél mélyebb barázdákat szánt lelkünkben az erkölcsi törvény s minél öntudatosabb n érezzük át egyéni és társadalmi kötelességeinket, annál szélesebb perspektívái nyílnak meg a békés, nyugodt és mind nagyobb boldogságot biztosító földi életnek. Ez az egyesek lelkében kisebb nagyobb mérvben kifejődött erkölcsi erő és szociális érzék azonban nem merőben egyéni termék. — Hatással van annak kialakulására az átörökösselel közvetített fajjelleg, a hagyományok, a korszellem, de talán legerősebben az a környezet, melyben az ember él s a mely különösen a fogékony gyermeklélekre a maga fényét, illetve árnyékát reávetítve, azou maradandó s egy egész életre irányító nyomokat hagy vissza. A gyermek részint magával hozza, részint elsajátítja az évezredes fejlődés jó és rossz eredményeit s ezeket felnőtt korában ismét tovább adja. Ma csak felszívi szervezetebe a környezet miszmait de holnap ugyanazokot, tán veszedelmesebb alakban tovább terjeszti. Vajjon nem kell-e e ragálnak gátat vetni? Nem kell-e ugy a magunk, mint a jövő társadalmának érdekét szem előtt tartva odatörkednünk, — hogy az antiszociális irányba fejlődő egyéneket akkor, amikor még hajlíthatók, tehát a gyermekkorban jó utra tereljük s a társadalom hasznos tagjaivá képezzük? Valóban nemcsak emberbaráti cselekedetet teljesít az, ki az erkölcsi romlás veszélyének kitett gyermekek megismerésén fáradozik hanem s jót érdekét szolgáló egyéni, sőt nemzeti, illetve általános emberi kötelességet.

A gyermekvédelmi intézmények, mint a nemzeti erőt fenntartó és erősítő eszközök foghatóak fel, követezkéskép az államnak is első rendű feladatai közé tartozik, hogy e téren minden töretelhetőt megtegyen. Az állami tevékenység azonban csak meghatározott keretek között mozoghat. Ott ahol az elhagyott gyermekek életének megmentése forog sötétben, azaz ahol az árva, vagy a szülői szeretet-
teljes gondozást nélkülöző kiskorúak egészségének megóvása és testi felnevelése igényel

beavatkozást: ott az állam a maga intézettelvel és közegével társadalmi közremunkálás nélkül is eleret tehet e feladatnak: az ily közellátásra szoruló gyermekek ma már legnagyobbbrézt az állami gyermekmenhelyekben vannak elhelyezve, hol a vonatkozó tevékenységet elvégzik az igazgató, a másod orvos, gondnok stb. E körben sllig is tartozik más a gyermekvédelmi tevékenységhez, mint a beteg gyermek gyógykezelése, a betegség megelőzése, valamint a látás, élelmezés és ruházat körüli szükségleteknek az egészségügy szabályai szerint való kielégítése.

Az állami gyermekmenhelyek falain belül azonban csupán a beteg, gyenge fejlettségű különbözőbb ápolást és orvosi gondozást igénylő gyermekek tartatnak; a többiek az 1901 évi VIII. illetve XXI. t. cikk vonatkozó rendelkezései értelmében az intézetek kívül: nevelőszülőknél, gondviselőknél, családokban, gazdáknál és iparosoknál helyeztetnek el. A gyermekvédelem e szakánál már maubatalanul szükség van a társadalom részvételére. Itt ugyanis a testi egészség megóvása mellett az élet számára való felnevelés kérdése is előtérbe nyomul. A nevelő szülők megválogatása, szoknak ellenőrzése, irányítása, — a gyermek erkölcsi egyéniségének kialakítása körüli felügyelet stb. egyfelől nem mellőzhető, másfelől oly odaadással, szeretettel és burgalommal áthatott individuális munkálkodást igényelnek, a minő a szablonokhoz szokott tisztviselőktől nem várható, a melynek elvégzésére viszont az ügybuzgó magán egyén annál alkalmasabb. Az ilyenén kihezelyezett gyermekek tehát patronatusokra illetve patronesszekre szorultnak, kik védcükiket időnként felkeresik, és soruk további kialakulására befolyást gyakorolnak. Eredőszertint az u. n. telepbiztosítógok tagjai látják el e munkát.

Van azonban a gyermekvédelemnek az eddigi említetteknel egy még sokkal fontosabb ágazata is: a züllött, illetve az erkölcsi romlás veszélyének kitett gyermekek és fiatalok megmentése. E mentési munkálatnak vesztő gondolata, hogy bizonyos körében alul a jellem még nem alakult ki egészen, s hogy megfelelő rendszabályok mellett és ha szükségés, a környezet megválogatásával a talán már a bűn útjára tévedt fiatalok erkölcsi leg átalakítható. Ma már ugyanis kétséget sem szenved, hogy a gyermekek erkölcsi romlottságának, és illetőleg a fiataloknak kriminalitásának oka csak igen ritka esetben rejlik magában a gyermeki lélekben. Legtöbbször a rossz környezet idézi elő a züllést, s váltja ki a bűnt, mely akárcsak a posvány-nak hinárja: reátpad arra a jobb sorsra érdemes fiatal lélekre, hogy azt mind mélyebbre és mélyebbre merítse az erkölcsi telenségnek, romlottságnak és bűnnek fertőjében. Az ily gyermekek, ha nem nyujtunk nekik segítő kezét: végkép lesüllyed a társadalom pártai közé, s rövid idő múlva állandó ellensége lesz a jogrendnek és közbékének.

A legutolsó időközig csak az esetben jutott egy-egy fiatalok hatósági kezelés alá, ha

büntetendő cselekményt követett el, melynek következményeként rendszerint fogházba lett utalva; javító-intézetbe allg került 10%. És a fogház talán elérte célját? Éppen nem, mert ott kellő elküldönítés hiján a talán még tomlatlan gyermek együvé került a kitanult gonosztevőkkel, s mivel a különböző erkölcsi állapotok kiegyenlítődséi folyamatában nem a rossz tanul a jótól, hanem megfordítva: nagyon természetes, hogy a fogház ajtajának kinyitlta után most már többnyire megfontolttan egyenesen a bűnösség útjára lépett. Ma is szingárság az, mit Arany János az »Első lopás«-ban mond, hogy a fogházban a lopást, rablást tanítják, tanulják, s fiatal emberben, aki odatéved, arcáról letörlik a piros szemérmek. Ugyanezt a gondolatot fejezi ki Liszt beillul professzornak szellemes mondása is: »Ha futni engedjük a büntetett fiatalokot, talán még megmenthető, de ha fogházba küldjük, ugy biztosan elszülük.« És e hibákat még az a körülmény is tetézte, hogy a bűnösség területére még nem tévedt, de erkölcsi leg romlott gyermekek mindaddig meghagytuk abban a mélyes »légtörben«, melyben élt, viszont a fogházból avagy javító-intézetből szabadult fiatalokot minden támasz és segítség nélkül becsátottuk szélnek, azaz vissza abba a környezetbe, melynek árnyéka lelkét röviddel ezelőtt befektetette. S mi lett az eredmény? Egyfelől a fiatalokot, másfelől a felnőtt kövesztélyes bűntesek számának állandó emelkedése.

A veszélyes áradat ellen mindenesetre felveendő a küzdelem, mert különben csakhamar mind nagyobb veszélybe sodorja életünket, testi épségünket, vagyonunkat, becsületünket, s vajjon ki és hol kezdje meg a munkát? Nézetünk szerint az állam és társadalom együttes, vállvetett munkájától várható e részben csak siker. Az állam vonja meg a kereteket, a melyekbe azután vigyenbe a társadalom tartalmát, erőt, lelket. Pár év óta immár ezen az uton haladunk. A büntetőjog a közel jövőben nem a büntetéssel, hanem a nevelés jelegét magán hordó individuális kezeléssel törekszik a gyermeki lélekből az iszapot kimosni, Dorgálás, szigorú felügyelet mellett szabadon-hagyás, intézeti nevelés: mindmegannyi modern intézményei az e részben 1910. évi január 1-én életbelépő büntető novellának. De sem ezek az intézmények, sem a hves 60,000 res belügyminiszteri rendelet, mely lehetővé teszi a züllött gyermekeknek a gyermekmenhelybe való azonnali bevitelét egymagukban nem ígérek sikert. Ha valahol, ugy itt van legnagyobb szükség a társadalom közvetlen közremunkódására. Mert vajjon ki kutassa fel a züllött és az erkölcsi romlás veszélyének kitett gyermeket, ki a bíróság előtt a maga valóágában azt a környezetet, melynek a büntetendő cselekményt elkövetett fiatalokot áldozatul esett? ki vezesse a többnyire csak megmentett gyermekeket a tisztesség útjára? ki vegye gondjaiba a szigorú nevelőintézetből kiszabadult, s a nyüzsgő élet csábításainak oly könnyen

engedő ihui? A bürokratikus tisztviselőtől e tekintetben ismét nem sokat várhatunk. E tevékenyságra külön rátermettség, őszinte lelkesedés és első sorban a szeretet képest. A társadalom szívének kell megdobannia annak a sok szerencsétlen gyermeknek-látára, s kell, hogy a dobbanást minél többben megérezzék s ennek hatása alatt minél többben vegyünk részt e nemzetmentő és erősítő munkában.

Alakuljunk, szervezkedjünk! Régi elv, hogy egyesült erővel sokkal többet és jobban lehet elérni, mint külön-külön. Az egyes működési ágak szerint külön csoportok alakulhatnak, sőt ez bizonyos szempontból kívánatos is, mert lehet, hogy valaki inkább arra érez hajlandóságot, hogy a rossz környezetben levő gyermekeket felkutassa, a másik, hogy a nevelés munkáját ellenőrizze és irányítsa, a harmadik, hogy a büntetés a gyermek multjára és jelenére vonatkozó adatok egybegyűjtésével a bíróság munkáját megkönnyítse stb. Egyben azonban azonos alapelvekre kell helyezkednie a gyermekvédelem minden munkásának, s ez a szeretet elve. E nagyszabású szociális munkáság ugyanis odatörekszik, hogy a gyermekek lelket építse, nevelje, alkossa, már pedig az alkotásához az erőt és szeretőt lelkük kelljenek. Így épül a tölgy a májusi melegben, a sziklarétegek az Óceán mélyében, így a társadalom a család békéjében s a gyermekek ártatlan lelkében!

Hirek.

A Szemere-utcai katasztrófa.

Nagy szerencsétlenség egy építkezésnél.

— Saját tudósítónktól. —

A Szemere-utcában egy házat építenek, melynek tegnap este felé ledőlt a párkányzata és négy munkást maga alá temetett. Mind a négyen megsebesültek, közülük egy súlyosan. Ez a váza a Szemere-utcai katasztrófának, mely megdőbbséget hozt, mert az utóbbi időben bozontos egymásutánban érik gyakran végtelen balesetek az ipari munkásokat. Ennek néha a vállalkozók lelkiismeretlensége az oka, mások meg a munkások hanyagsága idézi elő a szerencsétlenséget. A megindult vizsgálat fogja kideríteni, hogy ezuttal kik a bűnösök.

A Szemere-utcában, a kegyvár mellett egy földszintes házat építenek. A házban Sio építő munkásai dolgoznak. Az építéssel sietnek, hogy a második hó lecsapásig azt tető alá hozzák. Tegnap délután fél öt órakor megindult a már felépített párkányzat és nagy robajjal ledőlt. Az állványon ekkor négy munkás dolgozott: — Horvát Mihály kőműves, Munkács György munkavezető, Paics Lajos és Kangyalics Ferenc tanoncok.

A leomló hatalmas párkányzat eldöntötte az állványt és a rajtavalók kirepültek a kocsi közepére s ide omlott rájuk az állvány s a párkányzat egy része a szerencsétlenségben az szerencsének nevezhető, mert ha az állvány nem dől el, hanem leszakad, akkor az egész hat méter hosszú párkányzat rájuk omlik a halálukat okozza. Horvát Mihály kőműves így is oly súlyos sérülést szenvedett, hogy mentőkocsin kellett haza szállítani. A másik három sérülése könnyebb természetű.

A baleset színhelyén azonnal megjelent a rendőrség és dr. Goda városi orvos, ki a sérülteknek az első segélyt nyújtotta. A rendőrség erélyes vizsgálatot indít. Már is megállapította, hogy a párkány nem volt kellően leköttve, megalapozva s a munkások egyedül a malter ragasztó képességében bíztak. Ez tévedés nagy könnyelműség, mert nedves időben a malter csak nagyon gyengén tart.

Hogy áll a villamos ügy? A városra nézve mindenesetre jól, mert bárki fog is világitani Nagykanizsán a jövő év nyarának második felén, az az egy már bizonyos, hogy a villámvilágítást a mainál előnyösebben fogja ellátni. Mint említettük, a városi szakértő és Király mérnök már elkészítették jelentésüket, mely a bizottsági vélemény alapjául szolgál. A bizottság már foglalkozott is a jelentéssel s véleménye a jövő hét elején már nyomtatásban meg fog jelenni. Ez az alapos munkát könnyen áttekinthető táblázatos kimutatásban közli az egyes ajánlatok lényegét, — amiből mindenki megállapíthatja azoknak — egymás felélt való előnyeit, vagy hátrányait. Ertesülésünk szerint a városi közgyűlés, mely a villamos ügyben határoz, két héten belül megtartható lesz.

— A pénzügyi bizottság ülése. A város pénzügyi bizottsága Ujnepi Elek Lipót elnöklésével tegnap délután ülést tartott. A bizottság foglalkozott a főgimnázium építésére engedélyezett 200 ezer koronás államsegély kérdésével. Több pénzintézet ajánlata fekszik a bizottság előtt, azonban ezeknek az ajánlatoknak megvan az a közös hibájuk, hogy benyújtóik csak 30 napig maradnak obligóban, mivel pedig a kölcsön felvételéhez bizottsági ülés, városi közgyűlés és megyegyűlés határozata szükséges, a kölcsön ügyét 30 nap alatt nem lehet elintézni. Erről a bizottság jelentést tesz a kormánynak. A Balatoni Szövetség felszólította a várost, hogy lépjen be tagjai sorába. A belépést a bizottság nem ajánlja. Az ülés egyéb határozatairól más helyen tudósítunk.

— Bizottsági ülések. A város építési bizottsága ma délután tartott ülést s több magánépítkezésre engedélyt adott. A megyei uti bizottság holnap délután, az erdő és legelő ügyi bizottság vasárnap ülés.

— Új kuriai bírák. A király az igazságügyminiszter előterjesztésére Kiss Gábor győri, Róka Gyula pécsi és Jakab Rudolf marosvásárhelyi ítélőtáblai bíráknak a kuriai bírói címet és jellegét adományozta.

— Függetlenségi gyűlés Zalaegerszegen. A zalamegyei függetlenségi párt tegnap Zalaegerszegen gyűlést tartott, melyen kimondta, hogy a megindítandó függetlenségi Országos Néplap-ot támogatni fogja.

— Igazságügyi kinevezés. Az igazságügyminiszter Podolay Jusztin pécsi kir. járásbírói joggyakorlókat a nagykanizsai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— Egy hitközségi alkalmasított jubileuma. Miként lapunkban már közölte Eckstein Mór a nagykanizsai izr. templomi énekhar vezetője, a f. évben töltötte be helybeli működésének 40 ik évét. Az előjáróság elismeréssel van a hitközség ezen, állását mindenkor közmegelegedésre betöltött tisztviselője iránt. — Ünnepeket fogja öt a templomi énekhar is f. hó 28 án, szombaton, a déli-Itentisztelet alkalmával. A f. hó 29-én, vasárnap d. u. fél 4 órakor tartandó hitközségi évi reudas közgyűlésen is méltatva lesz 40 éves működése.

— Mai vezércikkünk. Tegnap jeleztük első ízben, hogy Nagykanizsán is meg fog alakulni a gyermekpatronage s az alakuló gyűlésre többek közt dr. Angyal Pál egyetemi magántanár, pécsi jogakadémiai tanár is városunkba érkezik. Dr. Angyal tanár lelkes vezetője a patronage mozgalomnak. A nagyszabású ügy érdekében cikket küldött hozzánk, melyet mai számunk vezető helyén közlünk.

— Egy főszolgabíró a közművelődésért. Takách Imre keszthelyi főszolgabíró e napokban tervezti visszatérni gróf Batthyány Pál főispánhoz, a „Zalamegyei Közművelődési Egyesület” elnökéhez a neki megküldött tisztelet gyűjtővet meyezen egy alapító, negyven reudas és tizenegy gyámoltató tagot jelentett be. A drák főszolgabíró lelkes buzditására járásának valamennyi községe tagja lett immár az egyesületnek, melynek elnöke megleghangú levélben mondott köszönetet s hálás elismerést Takách Lőrénnek hazafias buzgóságáért.

— A játékgár városi kedvezménye. Említettük, hogy a nagykanizsai játékgár nagy gyári helyiséget akar építeni és ehhez a várostól ingyen telket és egyéb kedvezményeket kér. A gyár kérvényét tegnap tárgyalta a pénzügyi bizottság és azt határozta, hogy a gyár építésére vonatkozó terveket bekéri és helyszíni szemle megejtése végett bizottságot küld ki.

— A városi alkalmazottak drágasági pótléka. — A város pénzügyi bizottsága tegnap foglalkozott a városi tisztviselők, rendőrök és szolgák drágasági pótlék iránt beadott kérvényével. A bizottság ajánlja, hogy az esetre, ha városunk a kormány költségvetésébe a városi tisztviselők részére fölvetett összegből semmit sem kapna, a város a segélyalappól négyezer koronát drágasági pótlékat adjon alkalmazottainak. — A bizottság véleményezi, hogy az ovónok drágasági pótlékát tovább is fentartsák, továbbá a kórházi ápolónok napi pótlékát 55 fillérről 60 fillérré emeljék fel.

— Népgyűlés. A nagykanizsai szocialdemokrata párt e hó 29-én délután 3 órakor a gősfürdő vendéglőjében népgyűlést tart, melyen a választójogi pluralitás ellen fognak állást foglalni.

— A IX. izr. községkerület közgyűlése. Tegnap tudósításunkra vonatkozólag illetékes helyről közlik velünk, hogy Kaposvárot a IX. izr. községkerület fog közgyűlést tartani s erre a meghívók idejében már két hét előtt szétmentek. A közgyűlésre a résztvevők Zala- és Somogy megye területéről kellő számban jelentkeztek, bár e tekintetben a tegnap közölt névsor annyiban nem helyes, hogy az említettek nem mind vesznek részt a közgyűlésen, viszont jelentkeztek mások, kiket tegnap nem említettünk.

— A kaposvári szinkörpécit megőrzötték. Kaposvárról írják: Most másodsor megőrzötték már Festetics gróf, a vidéki színészi országos felügyelője a kaposvári szinkör építését és figyelmeztette a várost, hogy a régi szinkör javítására sem a kormány sem pedig a színészi felügyelőség egy fillért sem áldoz többet és ha legkésőbb jövő augusztusig az új színház épület el nem készül, vagy a város más megfelelő helyiségről nem gondoskodik, akkor a szinkör-színház beosztásánál Kaposvárt teljesen figyelmen kívül hagyják.

— Városi tisztviselőink fizetéskiegészítése. A kormány tudvalevőleg két millió koronát vett fel a költségvetésbe s egy évre ezzel akar segíteni a rendezett tanácsú városok tisztviselőinek szánalmas helyzetét. A belügyminiszteriumban most dolgoznak azon, hogy a két milliót a városok közt felosszák, erre vall az, hogy a belügyminiszter ma ér-

kezett leiratával felszólítja Nagykanizsa várost, terjeszzen elő kimutatást a városi adókról, a város anyagi viszonyairól és a tisztviselők illetményeiről. Magyarországon összesen 106 rendezett tanácsú város van. Tehát ha egyenlő részekre osztanák a két milliót, egy-egy város mintegy 19 ezer koronát kapna. Egy esztendőre ez elég lenne a tisztviselők elégedetten várhatnák meg a végleges fizetésrendezést, mely jövőre a városi törvény megalkotásával valószínűleg bekövetkezik.

— Egy nagykanizsai szökevényét elfogták. Zomborról jelentik: Az itteni vásáron a rendőrség lopásoson érte Gibicz János zsebmetaszt, a kiróli vallatás közben kiderült, hogy négy társával tavaly februárban a nagykanizsai törvényszék fogházából megszökött és szóta álneveteket viselt. Jablonzski rendőrkapitány megállapította a személyazonosságát, a mire Gibicz a bizonyítékok sulya alatt vallott s egy titokzatos büntényről is lerántotta a leplet. A nyár folyamán ugyanis a zentszegedi vonalon Páphalom-megálló közelében egy társával Kovács Katona Sándor foktői lakost kirabolta és súlyosan megsebesítette, azután legrrott a robozó vonatról. Gibiczet Nagykanizsára fogják szállítani.

— Egy híres cigány kitüntetőse. Mint minden esztendőben, az idén is meghívást kapott Barca József kaposvári híres bandája Fesztetich Tassilo gróf udvasmester berenczei nagy vadászataira. Az idén épp akkor volt a vadászat, amikor Barca József betegesen feködt. Berencsén azonnal fölűnt Fesztetich Tassilo grófnak, hogy a banda híres feje, az öregedő Símplicius hiányzik. A gróf érdeklődni kezdett, hogy miért nincs jelen Barca József, mire társai elmondták, hogy súlyos beteg. A mai napon Fesztetich Tassilo gróf keszthelyi titkári hivatalától gyönyörű ajándék érkezett a főlgöygynt Barca József címére. A szállító levél szélén ott állt írva, hogy Fesztetich Tassilo gróf küldi az ajándékot az ő kedvelt primásának.

— Öngyilkos földműves. Tegnapelőtt reggel a surdi szőlőben Szakál József surdi földművest átlőtt fejével. Holtan találták meg szőlőhegyi présházában, ahol már negyed napja hevert hullája. Négy nappal az öngyilkosság előtt Szakál József a surdi szőlőből feleségét beküldte Surdra. Mire az asszony onnan visszatért a szőlőbe, a présház ajtaját zárva találta. Szakálné erre visszament a faluba és az éjszakát ottani házában töltötte. Négy nap egymás után elment azután az asszony a szőlőbe, de mikor negyed nap sem találta ott az urát, aggódva szólott erről a szomszédoknak. A szomszédok rosszat sejtve, betörték a présház ajtaját és Szakál Józsefet a szoba közepén találták meg holtan. Mellette egy revolver hevert. A vizsgálás megállapította, hogy Szakál öngyilkosságot követett-e el. Tettenek okát senki sem tudja.

— A magyar gazdaságvétség akciója. A magyar gazdaságvétség, köztudomás szerint, az ország különböző helyein földbérleti szövetségeket létesített, amelyek igen szép eredménnyel szolgálták a szegény emberek boldogulását. A siker hatása alatt a gazdaságvétség most azon fáradozik, — hogy akcióját minél szélesebb alapokra fektesse és mindenütt, ahol a körülmények megfelelőek, földbérleti szövetségeket létesítsen. Ma a gazdaságvétség azzal a kérelemmel fordult Arvay Lajos alispánhoz, hogy támogassa szociális törekvését és adja tudtára, hogy a vármegye területén van-e bérbeadott birtok és hoi; kik a bérbeadott birtokok tulajdonosai és kik a bérlők; milyen

nagy az egyes bérbeadott birtokok területe — és mikor járnak le az egyes hasznabérleti szerződések?

— Főlkasztotta magát. Az alkohol-méreg mértékiesen évezete korgatta a halálba egy alig 35 esztendő munkásembert, Tóth Imre kisor-mahegyi lakost. Pár hónappal ezelőtt meghalt feleségé azóta Tóth Ivánsnak adta magát. Állandóan a korcsmába tartózkodott, családjával mit sem törődött és így a legsötétebb nyomor útját tanyát a szegényes lakásban. Az iszákos ember annyira lesllyeudt a züllés lejtőjén, hogy már hozzártartozói is megtagadták és nem segélyezték többé. E fölötti elkeseredésében az éjszaka lakásának padlásán főlkasztotta magát. Mire észrevették ha ott volt.

— Négy a gőzös... A vasuti katasztrófák korszakát éljük. Persze a szerencsétlenségek középette is akadnak olyanok, akik tréfákkal vigasztalják magukat, meg embertársaikat. Ezt az alábbi jelenet is bizonyítja, a mely a nagykanizsai vasuti állomáson történt. Várják a budapesti gyorsvonatot.

— Ejnye, de soká jön, — mondja az egyik utas.

— Azért majd csak odaér az Pragerhofba a rendes időben.

— Hát ez a gyorsvonat Pragerhofba megy?

— Tudakolja egy hallgató.

— Az-nem egészen bizonyos.

— Hát hova mehet még ez a gyorsvonat?

— Esetleg valamelyik — személyvonásra.

— A háborús jelek és a katonai csapatok elhelyezése. A fegyveres mozgolódások a Balkánon élénk eszéklődést kellett az iránt, miképpen vannak elhelyezve a magyar-osztrák csapatok. Ezeket igen áttekinthetően és pontosan mutatja az-éppen a célból most megjelent áttekinthető térkép, mely már a tűzország, honvédség a közös hadsereg, esztendőre új beosztását mutatja, — de látható ezen már szandissakból visszavont csapatok elhelyezése is. Minden laikus is könnyen tájékozhatik. Ezen áttekinthető térkép ára K. 3 és kapható Fischer Páló Fia könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán.

— „Pathephon“ lemezes beszélőgép, amely tú nélkül játszik igaz természetességben kapható SZIVÓS ANTAL művésznő és látszeresznél. — Főzlet Szarvas-kávéház mellett.

— SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Megöltek egy vadorzót.

— Saját tudósítónktól. —

Egy szűzszavú távirati tudósítás alapján már tegnap jelentette röviden a Zala, hogy Gáiofán két vadór agronlött egy vadorzót.

Tudósítónk ma a következő részleteket közli velünk:

A »Mezőgazdasági és Ipari Rézvénytársaság« gálósfai bérletén levő kukoricásból, melyet a szarvasok miatt csak nagyon későn szoktak letöreini, egy év előtt, — körülbelül ilyen tájban nagy mennyiségű kukoricát lop-tak el, de akkor nem sikerült a tetteseknek nyomára jutni.

Most azután fokozottabb figyelemmel kísérik a kukoricást. Vasárnap éjjel Dezső György és Dezső József hagymásgyarmati erdősök

elindultak rendőre ujokra, — melybe mindig beleesett a nagy kukoricás is. — Alig értek a kukoricához: a sűrűből egyszerre két lövés érte Dezső Györgyöt, könnyebb sebet ejtve fején. A meglepett erdőőr nem tudta, ki a támadója, s a lövés irányába lőtt; a testvére szintén. Fájdalmas ordítás volt rá a válassz s a hang után indulva, ráakadtak egy összelőtt ember holtestére. A fejét csaknem felismerhetlenségig összeroncolta a golyó. A holtest mellett, melyről különben megállapították, hogy Fehér József 35 éves hírhedt vadorzó, egy vadonatúj fegyvert találtak.

Az övédelemből és akaratlanul gyilkossá lett vadörök közül Dezső György azt vallja, hogy ellene halálos bosszút esküdött Fehér már tégebbeu, mert több ízben feljelentette vadorzásért.

Fehér egyébként börtönviselt ember volt, aki nemrég is 7 esztendői üt emberölésért.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

RIKALIKUS NITRON-LITHIUMOS GYÓGYVIZ

Orvosiilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgyhólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körút 29.

Kapható: gyógyszertárak, drogeriák és fűszerüzletekben. 1794

Táviratok

és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, november 26. A képviselőház mai ülésén Juszt Gyula előkölt. Elnök szavazás alá bocsájtotta Holtay Pál és társai sürgősségi indítványát a nyolc óras ülések tárgyában s a Ház az indítványt nagy többséggel elfogadta. — Ezen elnök indítványára elhatározták, hogy a képviselőház már holnap nyolc óras ülést tart és pedig 10 től 2-ig és 4—8 óráig. Ezután folytatták a költségvetés tárgyalását.

Issekutz Győző alkotmánypárti a Nemzeti-ségierkel polemizál. A magyar nemzet nagy türelme — ugy mond — kifejezést nyert azal, hogy Lukácsi László büntetlenül mondhatta el tegnapi beszédét. A magyar államnak kötelessége, hogy nemzeti jellegét megőrizze a nemzetiségi áskádósokkal szemben. A költségvetést elfogadják.

Lukács Ödön horvátul beszél a javaslat ellen.

Vlad Aurél azon a véleményen van, hogy veszedelmes volt benyújtani ilyen választói törvényt, mely milliók arculcsapása. Ezután támadja a plurális szavazati rendszert, majd a költségvetést, melyet nem szavaz meg.

Novoszei Mátyas horvátul beszél a javaslat ellen. Ezután elnök bezárja a vitát. Végül Wekerle Sándor miniszterelők négy kisebb javaslatot terjesztett be, köztük a

Szerblával való kereskedelmi szerződés egy éves meghosszabbításáról is.

Ezzel az ülés véget ért.

Versengés a megyeszékhelyért.

Budapest, november 26. *Wekerle* Sándor miniszterelnök és *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter ma Szatmármegye nagy küldöttségét fogadták, mely azt kérte, hogy a megye székhelyét helyezték át Nagykárolyból Szatmárra. A miniszterek nem valami biztató választ adtak, különösen a belügyminiszter, aki kijelentette, hogy most, midőn a választókerületek beosztásának kérdését akarják megoldani, a székhely áthelyezéséről szó sem lehet; ásnem annak idején tanulmányozni fogja a kérdést.

Háborus hírek.

Nagy értékesítés a tőzsdén.

Bécs, november 26. A bécsi tőzsdén ma panikyszerű hatást idéztek elő a háborus hírek. Pallavicini örgróf, török nagykövetünk visszahívásának és annak hatása alatt, hogy Oroszország ragaszkodik a nemzetközi konferencia általa megállapított programjához, délelőtt az értékek jelentékenyen estek és pedig a hiteirészvények és az államvasuti részvények 6 koronával, az alpesi bányarészvények 8 koronával.

Bécs, november 26. Itteni diplomáciai körökben azt hiszik, hogy Magyarország—Ausztria és Törökország egymáshoz való viszonyának döntő fontossága lesz abban, hogy a konferencia létrejön-e, vagy sem. A monarchia s Oroszország közt fennálló nehézségeket könnyebb elozlatni, mint azokat, melyek a monarchia és Törökország közt fennállnak. Azt hiszik, hogy Anglia befolyásolja az ifjú törököket arra, hogy a bojkottot a leghevesebben folytassák.

Vádak egy kormány ellen.

Szófia, november 26. A bolgár képviselőházban ma botrányos ülés volt. Az agrár ellenzék támadást intézett a kormány ellen s azzal vádolta, hogy a macedon negéyalapot tisztességtelen célokra használja fel. A belügyminiszter erősen visszautasította a vádat és követelte, hogy a gyanúsítokat zárják ki a képviselőházból. Erre óriási kavargás támadt, mely majdnem tetlegességgé fajult. Végre is az agráriusok elhagyták a termet s az elnök lefűggesztette az ülést.

Ledőt parkányzat.

Budapest, november 26. A budapesti bűntető törvényesék előtt nagy szerencsétlenség történt ma. A törvényesék parkányzata leomlott és az arra menő Leit Bódog pénzbeszedő maga alá temette. — A szerencsétlen ember szörnyet halt.

Sikkasztó komorna.

Fiume, november 26. *Karlovsky* Iona durgázdag magagánzónó megbizta komornáját, hogy 35 ezer korona készpénzt és sok ékszert vigyen el egy bizalmasához. A komorna a rábizott értékekkel megszökött, azonban Castelnovóban letartóztatták és visszazárolták Fiuméba.

Értékpapír tőzsde

— Mai arfolyamok. —
(Távírt.)

A Peali Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 716.— Osztrák hitel részvény 816.— 4%, magyar koronajáradék 90 00. Kereskedelmi bank részvény 3310.—. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 502.—. Rimamurányi vasmű részvény 511.—. Adria tengerhajózási részvény 379.—. Hazai bank részv. 171.50

A gabonaüzletről.

(Távírt.)

Készáru-üzlet.

Buza 15 fillérrel magasabb.

Határldó-üzlet:

Buza 1909. április 15.22. Buza 1909. október 11.98
Rozs 1909. április 11.35. Rozs 1909. október —. Zah 1909. április 1.95. Zah 1909. október —. tengeri 1900. május 7.72. repce 1909. augusztus 14.-0

Ziehrer

legujabb operettje

Der Liebes walzer

Zongorára 2 füzetben K. 6.—

A keringő külön K. 2.40

Es gibt eine Schöne

dal külön K. 1.80

Kapható:

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedésben

NAGYKANIZSÁN.

Postán vidékre bérmentve küldöm!

A Pópai gróf és egyéb

lőrénélek. 30 elbeszélés.

Írta: Zöldi Márton. Ára 3 korona.

Szabadsógharcunk em-

léke. Nemzeti dicsmű.

Ára 6 K helyett 3 K

Rusztia—Magyarország

nagy vasuti térképe ál-

lomásjegyzékkel. Ára:

2 korona 20 fillér. 12

Kapható: Fischel Fülöp

Fia hönnykereskedésében

TÚZIFA

legjobb minőségű búkkhasábla kapható igen jutányos áron egész vagy fél vasuti kocsi-rakományként, ugyancsak raktárból méterenként is házhoz szállítva.

KONDOR ADOLF

fabizományosnál Nagykanizsa, Arany J.-ut 2. Megrendelése kelfogadtatnak még: Kondor Ödön férfi és gyermekruha kereskedésében Fő-ut 3. sz. Schlesinger Izidor fűszerkereskedőnél Eötvös tér.

Szőlő-oltványok

szőlőt fajtiságáért jótállva, legdusabb választékban a már évek óta elismert és legmegbízhatóbbnak ismert:

KÖKULLÓMENTI

első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 37 sz.

(Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzéken található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szőlő birtokos megrendelésének megtevése előtt az ismerős személyiségektől úgy szőlő, mint irashellleg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feletti megbízhatóságáról.

LIKÓRÖK

Allasch, Anisette, Altvater, Benedictiner, Cacao, Chartreuse, Csaszarkörte, Dió, Kavé, Meggy, Marachino, Rittmeister, Vanilia.

1 üveg à 1/2 liter

65 kr.

DROGERIA a „Vöröskereszt”-hez Nagykanizsán.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

SARG-féle 60
KALODONT
LEQJOB
FILLER
FOG-CRÉME

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papírtárolakodásban, Városház-palota; ide intéseendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 102.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 5 órakor ünnepszok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben hához érve:
Egy hónap 100 K.
Negyedévre 300 K.
Félévre 500 K.
Egész évre 1000 K.
Postai útdíjjal:
Egy hónap 120 K.
Negyedévre 360 K.
Félévre 600 K.
Egész évre 1200 K.
Egyes szám ára 6 HÍR.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR. Feltöltő szerkesztő: NAGY SAMU. Szerkesztő: RÉVÉSE LAJOS.

A vármegyei törvényhatósági bizottsági tagok szereplése.*)

Zalaegerszeg, november 27.

A vármegye autonómiájának sarkpontja az, hogy a legtöbb adót fizetők és a vármegye közönségének bizalmából megválasztott törvényhatósági bizottsági tagok gyakorolják a jogaikat a vármegye vezetésében. Ellenőrzik a vármegye ügymenetét, tisztviselőket választanak, éberan ügyeljenek arra, hogy a megye autonómiája meg ne legyen sértve.

Ez törvénybe is van iktatva, s mégis elkecserepedve kell tapasztalunk, hogy vármegyénk törvényhatósági bizottsági tagjai csak jogokat ismernek, de kötelességet nem. Nem jut eszükbe, hogy csak ott állandó a törvény, hol szegény, gazdag annak sikerén fáradozik, s nem ott, hol félrevonultan a közgyűlésről jobb időket siratva, egymás sérelmeit panaszozzák.

Ami vármegyénkben, fájdalom, ez ugy van. Nemesakhogy a vármegyei közigazgatásban benső részt nem vesznek, de még a negyedéves közgyűlések alkalmával is kong a vármegyei ház ülésterme az ürességtől.

Lehet, hogy falra borsót hányok ezzel a jeremiáddammal, de tán lesznek, a kikben felébred az ambíció és nem gondolják azt, hogy az a tisztség, amit ők a vármegyei törvényhatóságban elfoglalnak, csak egy, a vegyon által, vagy a bizalom által rájuk rótt teher.

A mi vármegyénkben a bizottsági tag csak akkor jön a gyűlésre, ha az öcskös, vagy a sógor, vagy a jó pajtás választás alá kerül; akkor leszavaz, de ne adj Isten, hogy a választási pont után 5 percig a teremben megmaradjon.

A főispán s az előadók kedvüket és ambíciójukat veszítve, ledarálják a referenciákat, s ha az ülésnek pl. kétszáz pontja van, az első napon megessik 2 választás; ez a 2 pont, még néhány szám — és a többi 4—5 ember előtt másnap 1 órácska alatt létárgyalják.

Őnök, mélyen tisztelt. törvényhatósági bizottsági tag urak, nem gyakorolják kötelességeiket úgy ahogy kell, — s kötelesség teljesítésök elmulasztása miatt óriási kárt szenvedhet a vármegye. — Le a kalappal

Zala megye központi tisztikara előtt, de több szem többet lát, s tessék elhinni, a főispán szívesebben ül az előlki székben, a tisztviselők óriásilag nagyobb ambíciával adnak elő, ha előtük látják ellenőrző faktoraikat, kikről esetleg elnyerhetik jutalmukat, — mintha az üres falaknak kiáltozzák el a határozatokat.

Szíveljék meg annak a nagynak, Deák Ferencnek a mondását, ki az Önök előde volt, ki ennek a vármegyének a termében nem mulasztott el egy gyűlést sem, nem feledkezett meg az állampolgári kötelességeiről, hogy: »Ha a polgári kötelességek szigorú szava töled munkát, erőt, fáradságot, talán életet s a földi életnek minden örömeit, minden reményeit kívánja áldozatul: ne késlekedj, első és legszentebb legyen előtted a haza.«

Az adóreform és városok.

Fölvívás Nagykanizsa városhoz.

— Saját tudósítónktól. —

Teljesen áttant már a köztudatba az a szomorú tény, hogy Magyarország polgársága sunyira meg van terhelve az adókkal, hogy ezen könnyíteni mulhatatlan kötelesség. A közterhek súlyát különösen a városok adózói érzik, akik a nagy állami adón kívül még az eztonkivetett nagy pó adókat is fizetik. A már elviselhetetlenné lett, általános csőddel fenyegető terhes adózás reformja érdekében Wekerle Sándor, mint pénzügyminiszter, törvényjavaslatot készített és azt már a képviselőház pénzügyi bizottsága elé is terjesztette.

A magyar városoknak az idént tartott országos kongresszusa már kifejezte véleményét ezen reformról. Most itt az ideje, hogy ezen véleménynek a javaslat parlamenti tárgyalása kapcsán újból nyomatékot adjanak.

Bárczy István budapesti polgármester ez ügyben ma a következő levelet intézte Nagykanizsa város polgármesteréhez:

Tisztelt Kertárs ur!

A magyar városoknak az állami egyenes adók reformja ügyében megtartott országos értekezletén megállapítottuk azokat a kívánásokat, melyeket a városok és a városok polgárságának jól fölfogott érdekében érve nyesíteni akartunk. E-re vonatkozó emlékiratunkat a kormányhoz fölterjesztettük és egyzersmind a városok országos képviselőinek megküldtük.

Értesültem arról, hogy az adóreformra vonatkozó törvényjavaslatot a képviselőház pénzügyi bizottsága most tárgyalja. Ha a városaink és a városok polgárságának érdekelt igá-

zán szívünkön viseljük, itt az ideje annak, — hogy a városok országgyűlési képviselőit fölvívjuk, hogy védjék meg városaink és városi közönségünk nagyfontosságú érdekeit.

Kvégből szükségesnek véltem az összes kertársak figyelmét fölvívni arra, hogy méltóztassanak országos képviselőiket a legvívóbban fölkérni, hogy a városok országos értekezletén megállapított és a képviselő urakkal is között emlékiratban kifejtett közérdeklő kívánásoknak minél erőteljesebb érvényt szerezzenek.

Tisztelettel: Bárczy István.

A városi tisztviselők mozgalma.

— Saját tudósítónktól. —

Hajduszebeszélő város tisztikara sürgős indítványt terjesztett be legközelebb a »Rendezett Tanácsú Városok Polgármesterei Országos Egyesületének« végrehajtó bizottságához a városi tisztviselők fizetésrendezése ügyében. A mozgalom kezdete óta ez a legkomolyabb lépés a városi tisztviselők részéről, melyekük javítása érdekében. Az emlékirat felől: az eddigi mozgalom egész történetét és bebizonyítja, hogy a segítsére hivatott összes tényezők nagyon közömbösen viselkedtek a városi tisztviselők mozgalmaival szemben. Az emlékiratnak egy része azt fejtegeti, hogy a városi tisztviselők fizetésének államsegéllyel való rendezése nem sértheti a városok önkormányzati jogát. Ez a része az emlékiratnak így szól:

Csúdalatos és érthetetlen, hogy a városi tisztviselők fizetésrendezését a kormányirfiak azért minősítik kényes kérdésnek, mert azt mondják, hogy a városi tisztviselők fizetésének államsegéllyel való rendezése a városok önkormányzati jogának megsértése lenne. Nyilvan kijelentjük, hogy ezt az érvelést mi elfogadjuk és meggyőződnek nem tartjuk. Mint városi tisztviselőknak, nekünk is éber gondnal kell vigyáznunk a városi önkormányzat sérthetelenségére s állíthatjuk, hogy a városok autonóm-jogaiknálunk buzgóbb védelmezője nincsen. De viszont állítjuk azt is, hogy a vármegyéknek is van akkora önkormányzati joguk, mint a városoknak. Sőt ha figyelembe vesszük a vármegyéknek azt a jogát, hogy a törvényesen meg nem ajánlott újoncok és adók beszoigátatását egyenesen megtegedhatják, arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy az önkormányzat elvére alapított magyar közigazgatásnak a legtökéletesebb önkormányzati joggal bíró szervei a vármegyék, amelyek egyfelől teljesen önállóan intézik saját ügyeiket, másfelől pedig, mint alkotmányvédők közigazgatási szervek, éppen ezen minőségükből kifolyólag bizonyos ellenállási joggal bírnak magával a kormányhatalommal szemben is, amely ellenállási jog az államgépzet legtökéletesebb autonóm-szervevé avajja őket. A vármegyékkel szemben tehát sokkal tudokoltabb lett

*) Vajjon mennyien lesznek a decemberi közgyűlésen? (Szerk.)

volna az az aggodalom, hogy azok tisztviselőinek államsegélyvel való fizetésrendezése az autonómia megszerését jelenti. Ez azonban akkor, amikor a vármegyei tisztviselők fizetésrendezéséről volt szó, nem jutott eszébe senkinek. Ez az ellenvetés is csak akkor született meg, amikor a városi tisztviselők fizetésrendezése szóba került.

Figyelmreméltó fejtegetéseket tartalmaz az emlékirat többi része is. Megérdemli ez az indítvány, hogy széles körben foglalkozzunk vele. Hajduszoszló város tisztikara nagy szolgálatot tett ezzel az összes városoknak.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségeknél, kővesényád, combbetegségekben és húrtörési bántalmaknál kiváló hatású.
Természetes vasmentes svamgyvíz.

Kapható ártalmatlan formában vagy a Gyógy-Értékű
Salvator-Forrás Villamosi Forrás, V. Kiszáradtáskert 1.

A zalaegerszegi főrabbi jubileuma.

— Saját tudósítónktól. —

Szép és magasztos ünnepély folyt le Zalaegerszegeu, szerdán délután 2 órakor az izraelita templomban.

Engelmann Izrael zalaegerszegi főrabbi ötven éves papi jubileumát ülte meg Zalaegerszegeu nemcsak az izraelita hitközség, hanem az egész város közönsége együttesen. Egy kiváló pap, egy hitbuzgó lelkipásztor nyerte el erkölcsi jutalmát 50 éves uehéz, áldásdus munkásságáért.

Ismérve őt, egész pályafutásán keresztül, nagy tudásának dacára azt az elvet követte, hogy *szécsa* tanulmányunk eredménye, hogy hinnünk kell. Az Istenbe vetett bizalom és a szerénység voltak teljes életében jellemző tulajdonságai.

Délután két óra felé már tömegekben mentek az emberek a templom felé. A hatóságok és testületek mind gyűlekeztek.

Megjelentek: Gróf Batthyány Pál cs. és kir. kamarás, Zala vármegye főispánja vezetése alatt a vármegyei tisztikar, Tantosy Sándor huszárezredes vezetése alatt a helybeli huszár és csendőr tisztikar; Degré Miklós törvényszéki elnök vezetésével a törvényszék és járásbíró-ság tisztikara. Ódor Géza pénzügyigazgatóval az élén a pénzügyigazgatóság és számvevőség tisztikara, a tantestületek, a tanfelügyelőség dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelővel az élén.

A hölgyek karzata zsufolásig telve, — ott voltak: özv. Pallini Inkey Kálmánné, gróf Batthyány Pálné ömeltóságai, azonkívül a város intelligenciájának egész hölgyközönsége.

Két órakor trombita harsogás jellezte a jubiléus érkezését, kit az előcsarnokban a hitközség elüljárósága fogadott, míg Boschán Gyula hitközségi elnök karanfogva vezette a templomba az orgona zugása között. Dr. Hervei Simon budapesti főrabbi magas szárnyalású beszédet mondott, fenkölt szavakban méltatva az agg lelkipásztor érdemeit, hangoztatva, mily szép és nemes hivatása van a papnak és azt mily kötelességtudóan töltötte be az ünnepelt. — Áldást kérve az ünnepeltre, végzte beszédét.

— Könyekig meghatva mondott ezután Engelmann Izrael főrabbi köszönetet, hálát adva Istennek és hálás köszönetet mondott szeretett hitközségének.

Ezzel az istentisztelet véget ért.

4 órakor a városháza dísztermében a hitközség diákokgyűlést tartott, a melyen Boschán Gyula ügyvéd, ki 50 év előtt mint 12 éves fia üdvözölte a Zalaegerszege érkező főrabbit, ma mint a hitközség elnöke fejezte ki igaz, hálás szívből jövő üdvözlését.

A város közönsége nevében Dr. Korbay Károly polgármester fejezte ki jókívánságait, mire a gyűlés véget ért.

Este az Arany-Bírány vendéglőben a jubiléus tiszteletére thea estély volt.

Ifj. Cz. L.

A politika humora.

— Fővárosi munkatársunktól. —

*

(A képviselő menyasszonya.) A t. Ház leg-hosszabb járatu szónoka, Nagy György, akit általában a rokonszenves székelynek neveznek, vőlegénysorban van. Menyasszonya, egy nagyon szép kolozsvári leány, már hetek óta Pesten van, hogy választottjának szónoklataiban gyönyörködjék. Sűrűn eljár a Házba a hetes karzatra, amelyet képviselők hozzátartozóinak számára tartanak fűnn. Nagy György persze igyekszik kivágni a rezet és gyakran csak azért beszél, mert ott van a menyasszonya. Megtudta ezt Wekerle Sándor és megfogta a kifűnő Gyurka egyik barátját.

— Kérlek, csuáljatok már valamit. Kapacitáljátok ezt a Nagy Gyurkát, hogy nőüljön már meg. A menyasszonyának beszél óraszámra és mi kénytelenek vagyunk lenyelni.

— Nem jó lesz kegyelmes uram, mert vidéki a leányzó, ha pedig asszony lesz, mindennap eljön.

— Nem ismeritek a házasságot — szolt ravaszul, személt hunyorgatva a miniszterelnök. Ha már a férje lesz, nem félek. Akkor az asszony vesi át a szót.

*

(Házi zsidó, házi gróf.) A képviselőház folyosóján a legötletesebb anekdotamondók is nagyot kacagtak báró Kaas Ivornak, a t. Ház állandó folyosói kütagjának egyik szellemes megjegyzésén, amelyet Hencz Károly interpellációja után mondott el. Hencz tudvalevően Lánzy Leót aposztrofálta és kimutatta felőle, hogy a hatalmas pénzkirálynak nagyobb az ereje, mint Magyarország belügyminiszterének.

— Hja, változnak az idők — mondta Kaas Ivor. — Régen minden grófnak volt egy házi zsidója, de mióta a házi zsidék megtollasodtak, szóta minden gazdag zsidónak — házi grófja van.

A bonmot-ban szereplő gróf alatt persze nem Andrassy Gyulát értette a báró.

Hirek.

— Miniszteri elismerés egy tanítónak. A vallás és közoktatásügyi miniszter vármegyénk főispánja útján Tóth Sándor perlaki igazgató-tanítónak legnagyobb elismerését nyilvánította hosszú időn keresztül teljesített buzgó szolgálataért.

— A „Zalamegyei Közművelődési Egyesület” akciója. Már e napokban küldi szét Gróf Batthyány Pál főispán a „Zalavármegyei Közművelődési Egyesület” elnöke a százharminc tagból álló igazgató választmány első ülésének meghívóit. Ezen ülésben indítja meg az egyesület gyakorlati tevékenységét és állapítja meg első munkatervét. E helyen is felkérünk az érdekel-

tek, hogy a még künnlevő taggyűlés ivakét mielőbb gróf Batthyány Pál elnökkel Zalaegerszege beküldeni szíveskedjenek.

— A szigetvári választás. Kaposvárról jelentik, hogy Somogy megye központi választmánya mai ülésén a szigetvári képviselőválasztás határnapjául december 9-ét állapította meg.

— Tanítónőválasztás. Az államilag segélyezett zalakoppányi községi iskola rendes tanítójárá Pap Karolint, Pap József sümegi kántortanító leányát választották meg.

— Országos vásár. Nagykánissán az idén kivételosen december 7-én hétfőn lesz a Miklósnapi országos vásár.

— A kivándorlasi vita. A következő nyilatkozatot küldték be hozzánk közlés végett:

Nyilatkozat:

A Hencz Károly képviselő ur által a képviselőház szombati ülésén előadott interpellációval kapcsolatban a sajtó néhány organuma személyes támadásokat intéz ellenem. Az interpellációban felvetett kérdések érdemével nem foglalkozom. A személyemet ért támadások dolgában pedig mag fogom tenni az illetékes bíróság előtt a megtört lépéseket. Budapest, 1908. november 26. Lánzy Leó.

— Hogy neveljünk színházi közönséget? A közház vagy aréna kérdésében a finánciális nehézségeken kívül fontos dolog, hogy megfelelő színházi publikumot tudjunk nevelni. Ez a gondolat máris foglalkoztatja — nem a nagykánissai, hanem a szombathelyi illetékes szintű: tényezőket és Herbst Géza alispán, a szombathelyi színházkerdes mozgatója, már most foglalkozik egy igen egészséges tervvel, amelylyel a közönséget színházbajárára szoktatni és a színházgátonak megfelelő publikumot biztosítani lehet. A terv az, hogy, a színházi választmány egy bizottságot alakít, amely a vármegyében és a városban mozgalmat indít oly irányban, hogy állandó havi befizetésekkel színházpartolókat toborozzon. A jelentkezők ahhoz mérten, hogy a színházban mily helyre reflektálnak, havonként megfelelő összegeket fizetnek be a színházi választmányhoz, mely aztán a színházszézon idején a befizetett összegek mértéke szerint szelvényeket ad az illetőknek, mely szelvényekre a színházi pénztár a jegyet kiadja. E módszerrel főleg azok volnának a színház részére megnyerhető, akiknek a színházlátogatás egyfolytában való költőzei igen terhesek volnának, s akik épen ezért a színházbajárástól kedvük ellenére tartózkodnak. A csekély havi befizetéseket azonban ezek jóformán észre sem vennék, a színházszézon idején pedig minden anyagi megterhelés nélkül járhatnának színházba. A tervet igen egészséges és életrevaló dolognak tartjuk, amelynek megvalósítása főltte kívánatos volna Nagykánissán is.

— Népies előadás a Balatonnál. A földmivelésügyi miniszter megbízta a Balaton Szövetséget, hogy a balatonparti községekben 30 előadást rendezzen. Az előadások abban a keretben fognak mozogni, hogy a vidék kisgazda népe, miként gyarapíthatja okserűen évi bevételeit, enélkül, hogy a Balatont felkereső idegeneknek drágán adná a gazdasági terményeket.

— Hordár! Hordár! Kaposvárott a rendőrség négy embernek engedélyt adott, hogy rüüt számozott városi hordárok álljanak a község rendezésére. Ez az intézkedés Nagykánissán sem volna felesleges, mert az Erzsébet teret ellepő foglalkozás nélküli alakok, kiknek egy része notorius csavargó, a városi hordárokat nem pótolhatják.

— Az igazság érdekében. Kádár Lajos ur a »Zala«-ban közzé tett cikkében többek között azt juttatja kifejezésre, hogy ő az »audiat ur et altera pars« helyes elvénél fogva kíván az egyházamban való tanítás érdekében nyilatkozni. Nem vitatom, hogy Kádár lelkész ur, mint tanügyi férfi a tanítás, mikéntjéről elég meggyőződést szerezhetett, azonban az már mégis furcsa és egyenlőtlen elvi mérkőzés volna, ha ő mint egyedül álló egyén, az eddigi tanítás megváltoztatását pártolók egész rajával, egész tömegével szemben, akárna mint egy altera pars (másik párt) állást foglalni. Az a tévhit és helytelen előítélet, amit K. ur ez üdvös reform ellen táplál, csupán az avval járó előnyök félreismérésevel keletkezhetett. Nem kívánom részletezni az egészségügy és a tanulók szempontjából mutatkozó óriási előnyöket. Azonban azt állítom, hogy midőn városunkban, csupán e hur megpendítését hírül vettem, azon sajnálkoztam, hogy bizony ezt a reformot már 6—8 évvel ezelőtt kellett volna életbe léptetni. Miért? Hogy azt a már véres verejtékkel megszerzett átalakítást, a melyet »tandem« a helybeli főgimnázium nagynehezen kivívott, megszüntesse? Szó sincs róla! Sőt nagyon kívánatos, hogy városunk kereskedelmi iskolájában is meghonosítsák azt; még pedig mennél előbb. Azt éppen nem állítom, hogy az elemi iskolákban is; ott még eddig nem mutatkozott annyira ennek a szükségé. Az igaz, hogy a felsőbb rendelet szerint az új tanítás csak akkor fogynatosítandó, ha a város érdeke megkívánja azt. Amint egy ország lakosai együttesen alkotják az államot, úgy alkotják a város lakosai a várost. S minthogy a főgimnázium tanulók száma, szavazás útján már eldöntötték a vitás kérdést, tehát előlött nincs már vitaközni való. Ami pedig a tanulók éhségét illeti, azt leküdeni a jó tanár feladata. A tanár u. i. vonzó és érdekfeszítő magyarázatával ugye tudja kötni a növendékek figyelmét, hogy azok nem is gondolnak az ébredre. Később beleszoknak a késői ebédezésbe úgy, hogy egy más tanítás szinte furcsának látszanék előttük. Nekem nem K. ur megleckéztetése a célom, csupán — miként ő is — az igazság érdekében küzdök s minthogy célunk egy, úgy szorítsunk (gondolatban) kezét egymással a szövetkezésre, de ellenkező irányban! Majd elvállik, kié az igazság! Soraim közléseért fogadja a t. Szerkesztőség kiváló tisztelettem kifejezését.

S. Egy érdekelte előzetes.

— Vasuti kedvezmény iskolai kirándulásokra. A kereskedelmi miniszterium az iskolai kirándulások előmozdítása érdekében a már fennálló eddigi intézkedéseket a következőleg módosította: Az iskolai kiránduláson résztvevők az idejében intézett megkeresés alapján a máv. igazgatóságától lehetőleg külön kocsit kapnak. Ily esetekben a lehetőség szerint a gyorsvonatokhoz is III. osztályú személykocsit csatolnak és ezek III. osztályú féléru menetjegyekkel vehetők igénybe. A III. osztályú külön kocsi kellő kihasználásának biztosítása szempontjából kívánatos, hogy az utazásban résztvevők száma legalább a 25-öt meghaladja. Két tíz éven aluli tanuló

egy féljeggyel a minden fizető tíz tanuló után egy teljesen szegénysorsú tanuló díjmentesen utazhat. Ezen újabb kedvezmények azon reményben nyújtattak, hogy az iskolai kirándulások előmozdítását üdvösen szolgálják.

— Betörés egy takarékpénztárba. Vakmerő és szenzációs betörésről ad hírt marcali tudósítónk. Szükszavu táviratban értesít bennünket, hogy a marcali takarékpénztár részvénytársaság pénztári helyiségét eddig ismeretlen tettesek az éjszaka föltörték, a Wertheim-szekerényt megfúrták és abból közel egy félmillió korona értékűt képviselő készpénzt, értékpapirokat és okmányokat vittek el. A betöréssel cigányokat gyanúsítanak. A nagyszabású betörés részletei még ismeretlenek.

— Mulatságok a varmegyében. A novai iparosifjúság Mayer Istvánné urasszony védnökségével szépen sikerült műkedvelői előadást rendezett a József kir. herceg szanatóriumegylet javára. Színpadra került Boguár Gáspár »Viszsa a műhelybe« című négy felvonásos színműve, melyben igen nagy sikere volt Bizzar Karolinak és Magyar Irénkének. Hasonlóképpen jól játszottak Hutter Béla, Magyar József, Petanovics Sándor. Kisebbszerepekben jók voltak: Babos Lajos, Bocze Ferenc, Gáspár Ferenc, Galambos Károly. Az előadás december 6-án közkinvántára megismétlik. Előadás után tánc volt.

Fényesen sikerült estélyt rendezett vasárnap a letenyi iparos kör. Az estélyen a városka egész társadalmá részt vett és a legkedélyesebben töltötte az időt. A megjelent asszonyok: Orosz Béláné, dr. Csemesz Kalmárné, Kovács gyógyszerészné, Tóth Béláné, Leitner Pálné, Kanitz Samuné, Licht Sándorné, Vajda Manoné, Klüger Pálné, Verobics Józsefné. Leányok: Strasser nővérek, Moses Fánika és Novák Tercsi. A kedélyes mulatság hajnalig tartott.

— Mennyi állata van Magyarországnak. Az utóbbi években mutatkozó takarmánytermelés sikertelensége és az ebből beálló takarmányhiány következtében még nagyobb jelentőségűvé vált a mezőrendőrségi törvényben előírt tavaszi állatszámítás, melynek kiterjedő gondnal való végzése a földmívelésügyi miniszter annak idején elrendelte. A tavasszal végzett állatszámítás a földmívelésügyi miniszterium mezőrendőrségi osztályában dolgozták föl és örömet keltő, hogy az 1908. évi állatszámítás kedvezőbb eredménnyel záródott, mint a múlt évi. Ugyanis az 1907. évben összeirtak 5.624.555 drb. szarvasmarhát, az 1908. évben pedig 5.952.929 darabot. A szaporodás tehát 328274 darab, vagyis 5.83 százalék. Sertés van az összeírás szerinti 4.868.928 darab tavaly 532.007 tej kevesebbet irtak össze. A szaporodás 12.36 százalékot meghaladja. — Tavaly összeirtak 6.802.089 darab juhot. Ez idén találak 7.549.336 darabot. Szaporodás 658.246 drb., a szaporodás százalékba számítva 9.55 százaléknak felel meg. A tavaszi összeírás Magyarországon 20.710.112 darab hasonállatot mutatott ki.

— SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, november 27. A képviselőház mai ülésén folytatta a költségvetés tárgyalását. Elnök: Jasth Gyula.

Sziklay Ottó a nemzetiségiekkel polemizál és vakmerőségnek mondja, hogy a magyar képviselőházban oly izgató beszédek elhangozhatnak. Erélyes intézkedést követel a nemzetiségi igazgatások megtorlására. A költségvetést elfogadja.

Modrusán Gusztáv horvátul beszél a javaslat ellen.

Bredicianu Koriolán személyes megtámadtatás címén visszaszítja Sziklay azon vádját, hogy a nemzetiségiek hazaelenes elemek.

Thorockay Viktor gróf nem fogadja el a költségvetést, mert az nincs arányban az ország teherviselési képességével. A költségvetés irreális és ez az oka a nagymérvű kivándorlásnak.

Ezután még Mazuranics és Pribisevics szölk horvátul is javaslat ellen s a Ház a javaslatot általánosságban elfogadta. Ezután áttértek a részletes tárgyalásra.

Az ülést délután folytatják.

A főrendiház ülése.

Budapest, november 27. A főrendiház ma délelőtti gróf Dezsöffy elnök elnöklésével ülést tartott. Elnök elparentálta a főrendiház elhunyt tagjait és bejelentette Latkóczy Imre lemondását. Közölte, hogy Vaszary Kolos hercegprimás ártirt a főrendiházhoz és meghívta december 2-án az uralkodói jubileum alkalmával tartandó ünnepi istentiszteletre.

Wekerle Sándor miniszterelnök indítványozza, hogy az uralkodói jubileum alkalmával a főrendiház hálijának és szeretetének adjon kifejezést. Ezt az indítványt vita nélkül elfogadták. Elfogadták továbbá a képviselőház által elfogadott javaslatokat, csupán a kivándorlási törvényről nyújtott be Gaál Jenő módosítást.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a módosítással szemben védi a javaslatot, melyet oly körültekintően készítettek, hogy az meg fog felelni. Erre Gaál Jenő módosítását visszavonta s a főrendiház a javaslatot megszavazta.

Ezzel az ülés véget ért.

Háborus hírek.

Főkelés Albániában.

Belgrád, november 27. Szenzációs jelentés érkezik Novibazárból. Eszerint tegnap este két zászlóalj katonaság vonult onnan Albániába, hogy a főkelést elnyomja.

Konstantinápoly, november 27. Pallavicini örgróf osztrák-magyar nagykövete ma délelőtti ismét előterjesztést tett a portánál a bojkott megszüntetése végett. A nagykövet kijelentette, hogy

Sirolin

Ennek az elvágott és a helybeli, meggyőzően a székely, előzetes, általános.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazkőhögés, skrofulozis, influenza

ellen székelyes tanár és orvos által megvizsgált.

Meghagyott értékes utáztatott is készített, kérjen megkérteni „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

„Roche”

Meghagyott értékes utáztatott is készített, kérjen megkérteni „Roche” eredeti csomagolást.

ez az utolsó előterjesztése s ha ez sem jár gyors eredménnyel a napokban elhagyja Konstantinápolyt.

Bécs november 27. Hikmet bey bécsi török követ tegnap és ma hosszasan tanácskozott Aechrenthal báró külügyminiszterrel, majd Call báró osztrálfőnökkkel. Tanácskozás után fogadta a N. F. Pr. egy munkatársát, ki előtti érdekes nyilatkozatokat tett

A török császári kormány — mondta Hikmet bey — ma nyert utasításaim szerint *loyalis és konciliáns szándékkal* van elítelve Ausztria—Magyarország iránt. *Kormányom minden törvénnyel eszközzel odahat hogy a boykottot enyhítse.*

A török követ *nam hiszi, hogy Pállavicini ögróf nagykövet elhagyja Konstantinápolyt.* Reméli, hogy Törökország megfogja kapni a kívánt koncessziókat.

A török-szerb-montenegrói *entente*-ra vonatkozólag kijelentette, hogy oly *entente* ről szó sem lehet, mely Ausztria—Magyarország ellen irányulna. Tudomása szerint Törökország *mérsékletre és nyugalomra* intette Szerbiát és Montenegrót.

Tizenöt ember pusztulása.

Róma november 27. Az éjjel Coruna melletti egy halászbárka, melyben tizenöt ember ült, egy szirtnek ütdött s elsüllyedt. — A bárka *tizenöt utasa a vízbe fullt.*

Tömeges mézárulás a sineken.

Komárom, november 27. Megrázó szerencsétlenség történt az éjjel a felsőgallai állomás közelében. A gyorsvonat eltiport három úrasan ülőzött embert kik a vág nyolcon haladtak s a vonat közlekedését nem vették észre. Közülük *kető a vonat kerekei alatt szörnyen halt,* a harmadik pedig oly súlyosan megsérült, hogy *mindkét lábát amputálni kellett.* Az áldozatok illetét még nem állapították meg.

Értékpapír-tőzsde

— Mai Arfolyamok —
(Távirat)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 714.30 Osztrák hitel részvény 614.50 1% magyar koronajáradék 90.62 Kereskedelmi bank részvény 3135 — Salgótarjáni közömbánya részvény 560 — Rumániai vasúti részvény 507.50 Adria tengerhajózás részvény 375 — Hazai bank részv. 270 —

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Készáru-üzlet.

Jobb kínálat folytán buza 10 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 13.13 — Buza 1909. október 11.47
Rozs 1909. április 11.16 — Rozs 1909. október — — — Zab
1909. április 8.87. — Zab 1909. október — — — Jengeri 1900
május 7.66. — repce 1909. augusztus 14.75

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOOKRÉM és SZÁJVIZ ★

Dizsisták lakásaikat télen s korútket nyáron városi *Haarlemi hagymás virágokkal* Postán beküldött 8 K. ellenében portó és vámmentesen küldjük Ausztria Magyarországba ahol leggyakrabban *normal gyűjteményünket* vagy 30 Jácint-hagymát üvegek, 40 drbot cserépek esetleg 40 darabot kerti ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 cserép számára. Vagy egy kerti összeállítást 250 drból, esetleg egy kerti szoba összeállítást 240 darabból tartalmaz pompás választékot Jácint, tulipán, nárcisz, csilla hóvirág stb. — Gazdagon illusztrált sok ismerő levéllel ellátott kárty-gyűjtek ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebel Züchtereit

„HUIS TER DUIN“ (A. G.)

Nordwik bei Haarlem (Hollandia)

A Pápai gróf és egyéb történetek. 30 elbeszélés.

Irtá: Zöldi Márton. Ára 3 korona.

Szabadságharcunk emléke. Nemzeti díszmű. Ára 6 K helyett 3 K

Ausztria—Magyarország nagy vasúti térképe állomásjegyzékkel. Ára: 2 korona 20 fillér. 2

Kapható: Fischel Fülöp Fia könyvtáreskedésében

Értesítés.

Tisztelettel van szerencsém az építelő közönséget értesíteni, hogy irodámat Kossuth Lajos tér 22. szám alá helyeztem át.

Tisztelettel:

Bölesföldi János

építő-mester.

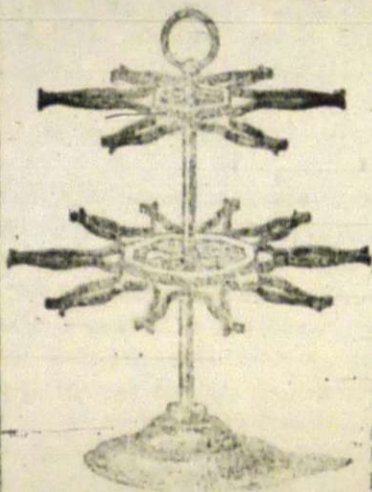
LIKÖRÖK

Allasch, Anisette, Altvater, Benedictiner, Cacao, Chartreuse, Császárkörte, Dió, Kavé, Meggy, Marachino, Rittmeister, Vanilia.

1-üveg à 1/2 liter

65 kr.

DROGERIA a „Vöröskereszt“-hez Nagykanizsán.

Számoló-gépek

4-5-6 számmal különféle nagyságban 55 K-tól

Ruggyanta-bélyegzők
2 koronától

Rézecsétnyomók
tetszőszerinti szöveggel 3 koronától

Bélyegző-állványok
5 koronától

Pecsetbélyegek

különböző gummiróva, tetszőszerinti szöveggel. Dombornyomású pecsetbélyegek egyszerű szöveggel, különböző színben 1000 drb. K 8.—
Ugyanaz 5000 darab megrendésesenél 1000 darabonként K 5.—

Öntött ajtó és falitáblák

horgonyból, fekete alapon, természetes fényezett betűkkel

RODER JÓZSEF

Nagyság	Ára	Nagyság	Ára
14. szám 160×65 mm.	4.80 korona.	20. szám 200×100 mm.	7.— korona
15. „ 130×30 „	4.— „	21. „ 300×100 „	10.— „
16. „ 210×55 „	4.80 „	22. „ 400×190 „	16.— „
17. „ 310×65 „	6.80 „	23. „ 400×300 „	23.20 „
18. „ 370×75 „	8.60 „	24. „ 450×350 „	27.60 „
19. „ 140×70 „	5.— „		

Üvesselt sárgaréz ajtó- és falitáblák irrott betűkkel K. 8.—
nyomatott betűkkel 6.—

Kaphatók FISCHEL FÜLÖP FIA cégnél Nagykanizsán.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Néder-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Pál könyv- és papír-
kereskedésében, Városház-palota; ide
leérkezők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponta este 6 órkor üszoppnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben házasokért:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	2.- "
Félévre	3.- "
Egész évre	12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	3.00 "
Félévre	4.50 "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Mutatók, béli kimutatók és magán-
közvetlen koronán 50 fillér.
Műgyűjtemény és ekelelő ártólatok díje
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

Főszerkesztő: SZALAY F. ANDOR.

Feladók szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSE LAJOS.

A kivándorlás.

Irta: Beck Lajos, orsz. képviselő.

Budapest, november 28.

A kivándorlási törvényjavaslatnak képviselőházi tárgyalása, egy a kivándorlási visszafelvetéseket szellőztető interpelláció: újra e kérdés felé terelte a közfigyelmet.

És valóban ideje, hogy a kivándorlás okait megismerésével hozzáfogjunk az ország megszerzéséhez, mert különben újra meg fog indulni az amerikai kivándorlás, hogy rohanó árával magával ragadja ide-haza tengődő véreinket.

Gazdasági életünk egészséges fejlesztése és önállósítása nélkül a kivándorlás csökkentésére, a visszavándorlás lényeges fokozására nem gondolhatunk. Az óhajtott fejlődés pedig az eddiginél nagyobb tőkék befektetése, az eddiginél szívesebb és intenzívebb munkásság, végül az eddiginél nagyobb szakértelem és készültség nélkül el nem érhető.

A legjobb példa erre Németország, — ahonnan néhány évtizede meg százezrekkel szállták hajóra az emberek, ott nagy és hatalmas iparnak és kereskedelemnek kifejlődésével, céltudatos vámpolitika inaugurálásával, az egészséges nevelésnek elterjedésével, az önszegély elvén alapuló társas szervezetekkel, az egyes termelési ágak hathatós érdekvédelmével, a takarékosági és gyűjtőösztönű meggyökeresedésével: ma már néhány tízezerre apadt le a kivándorlók száma. Mert ott — dacára annak, hogy az amerikai és német munkabérvizonyok között megjelentős különbség van — oda tudták kötni a munkást a hazai rőghöz és a hazai iparhoz, nem a csendőrszuronyok millióival hanem a jogos érdekek helyes méltánylásával.

Németországban a munkaadó és munkás egymáshoz való viszonya az utolsó évtizedekben óriási átalakuláson ment keresztül. A szociális érzék fejlődésével, a tömeges politikai érvényesülésével egy új világ-

nézet kapott lábra. — Az, amely Amerika nagyságának is alapul szolgál és amely a két fél munkájának kölcsönös megbecsüléséből áll. Ott is átesett a tőke azon a nagy lelki küzdelmen, amelyet a mi tőkénk viv most önmagával. A munkaadó ott is arra törekedett hosszú ideig, hogy minél alacsonyabb munkabérek mellett s minél kevesebb tőkebefektetéssel és kockázattal dolgozzék. De a szociális érzés hatalmas hullámaival hajtva, siettetve elég korán megérezte, hogy önön érdeke mást parancsol neki. — Megértette, hogy az ipari fejlődés eme szédületes korában a munkás teljes erőkielhasználására van szükség, úgy mennyiségileg, mint minőségileg, hogy a versenyző iszonyú vetélkedésével szemben a tőke meg tudja állni a maga helyét. És megértette, hogy a munkaerő eme nagy kimerítésével, mintha azt az eddiginél drágábban kell is megfizetni, nagyobb haszont biztosíthatnak önmaguknak, mint alacsony munkabérek, kedvetlen félmunka és nap nap után fenyegető sztrájkmozgalmak közepette.

Ha most serkenő iparunkkal gátat akarunk vetni a nagy vándorlásnak, akkor nemcsak a kellő tőkékről, s a kellő szakértelemről kell gondoskodni, hanem törvényhozásunk után olyan intézményeket kell létesítenünk, amelyek még az amerikainál alacsonyabb munkabérvizonyok között is kedvesse tegyék a munkások szemében ezt az országot, amely róluk minden irányban gondoskodni kíván. E célból fel kell továbbra is karolnunk a munkáslakások ügyét, a lehetőleg olcsóbb és mégis egyszerű közlekedés kérdését. De ezzel még nem teljesítetük egészen feladatunkat. Mert a magyar kivándorlóknak az a része, amely egyáltalában nem tér többé vissza és elvesz a számunkra és a visszatérőknek az a tekintélyes része, amely a hazai viszonyok láttára elkedvetlenedve másodsor, vagy harmadsor is vándorbot fog kezébe: mind földet akar szerezni idehaza, de még ha megtakarít is valamit

odakint, vagy nem juthat egyáltalában faluja környékén rőghöz, vagy olyan árt kell érte fizetnie, amely a biztos tőkrejtést jelenti számára.

Ennek átérzése parancsoló szóval kényszeríti a törvényhozást a parcellázás ügyének rendezésére. Olyanpépp, hogy egy a kivándorlottak pénzének kezelésére, tengerentúli anyagi ügyeinek lebonyolítására is kész pénzügyi vállalat az állam ellenőrzése és felügyelete alatt magyar birtokok megszerzésére és felparcellázására hosszú lejáratu bérletek közvetítésére és illetéknépp a nehezen hozzáférhető földi és papi nagybirtokoknak a nép részére való hasznosítására vállalkozni a közvetítői díjak kifizetésével a lehető legcsekélyebb költségek árán.

Ha egyfelől az állam az intézethez delegált megbízottjait után a földszerzés és felparcellázás munkálatainak minden részére irányító és ellenőrző befolyást fog gyakorolni, ha viszont másfelől ezen intézet parcellázási műveletei számára a közérdek céljából adó- és illetékmentesség fog biztosíthatni, akkor ezen előnyeinnel fogva bátran fel fogja vehetni a versenyt az agilis, de drága magánparcellázással.

Csak az ipari és mezőgazdasági érdekek ilyen ápolása hozhatja meg az óhajtott orvosságot a kivándorlásból származó veszteségünkre.

100 %

Zalaegerszeg közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg-képviselőtestülete Korbay dr. polgármester elnöklésével tegnapi délutáni közgyűlést tartott, melyen tárgyalta a 100%-os költségvetést.

Több városi alkalmazott fizetés emelést kért, de a kérelmeket lezetet hiányában el kellett utasítani.

A költségvetés tárgyalása sokkal simábban ment, mint remélték. Korbay polgármester minden szépítgetés nélkül reámutatott a város szegénységére és a kiadásokra melyek a nagy pő-

Merkur Vasművek Nikolai és Tsai

Kenőcsös és olajos hirtőtengelygyár, szürke és lágyvasöntőde, kovacsma, nikkelező intézet. Gépgyár javító műhely.

NAGYKANIZSÁN.

A gyár foglalkozik gépszerszerkesztés és gyártással, közlőmű berendezések (transmissió) és ezek részeinek mint tengelyek, szíjkorongok, fogaskerekek, különösen gyáruskenős perselyek stb., téglagyári gépek, körkemence-öntvény szerelvények, kútszivattyúk, vízvezetékek készítésével, gőzgép és lokomobil, valamint minden egyéb gép javításokkal. Malomhengere csiszolás és rovátkolás olcsón és szakszerűen eszközöltetik.

Költségvetéssel díjtalanul szolgál.

adó megterheléseket okosták. Mítán a tárgyhöz hozzácsóltak: Büchler Jakab, Csák Károly dr., Udvardy Vinca, Baly Béla és Soronó József a költészetét a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

A kaszárnya ügyében nem határozott a közgyűlés. A kormánytól egy kis türelmet a közben a vármegyétől segítséget kérnek.

Érdekes ügy következett ezután. S bár Inre alsórendvel a jegyző a múlt év decemberében éjféli után, ittan állapotban Zalaegerszegen belesett a Zala folyó mellékárába és szörnyet halt. Az özvegy kárpótást követelt a városól és ezt a bíróság évi 800 korona díjban meg is állapította. Most az özvegy ki akar egyezni a várossal egy összegben, nyolcezer koronában. A közgyűlés megbizta a polgármestert, hogy tárgyaljon az özvegygel.

Borbély György szerkesztő indítványára elhatározták, hogy a mértékhatáson túl székelyhelyét Nagykanizsáról Zalaegerszegrre kéri áttelni a közbenjárásra felkéri a város országgyűlési képviselőjét.

A közgyűlés egyéb pontjai kisebb jelentőségűek voltak.

Társadalmi élet Zalamegyében.

Nyilatkozzanak a nők.

— november 28.

A „ZALA“ szerkesztősége fölkeri a vármegye, elsősorban Nagykanizsa és Zalaegerszeg városok hölgyeit, hogy a megyei, illetve a két város társadalmi viszonyairól nyilatkozzanak szíveskedjenek. — A válaszokat a „ZALA“ karácsonyi számában közöljük.

Azok, akik Zalavármegyének egykor való, igazán fényes társadalmi életét ismerték vagy csak arról egy-egy kedves, aranyos visszaemlékezést hallottak, — bizonyára elszomorodott lélekkel nézik társadalmi életünknek pangását, fokról-fokra való devalválódását.

Ha egy-két órára visszajöhetnénk Zalavármegyének azok az immár siri Álmos alvó dallái és szép nőgyel, akik az egykor rendezett bálokat és társasösszejeveteleket itt végig éltek: bizony-bizony aligha kapnának kedvet arra, hogy hosszabb ideig közöttünk maradjanak. Hej, mert az a ragyogó szép világ, amikor egy-egy nagykanizsai vagy egerszegi mulatságon Zala-, Somogy- és Vasvármegye uriközönsége találkozott és amikor igazán hatalmas társadalmi esemény volt egy-egy ilyen multság: ez az aranyos világ a szerepeltekkel együtt sírba szállott.

Akik a szerepeltek közül itt maradtak, hogy élő tanul legyenek annak az összeomlott szép világnak, csak fájdalmas sóhajok között, édes-bus emlékezéssel beszélnek az elmúlt szép időről.

Hogy jogos az ő fájdalmas sóhajításuk, azt mi is tudjuk, mi is elismerjük; mert ez a mi társadalmi életünk, ez a mi világunk a négy-

öt évtized előtti társadalmi élethez szokott egyénekre olyan hatással lehet, mintha valaki a tropikus éghajlat melegebből Grönlandba jutna.

Hűdség, zárkózottság, elkülönödés fagyasztó légkörében járnak kelnek az emberek. Azt hinné a szemlélő, mikor egy-egy ilyen városnak, (mind Zalaegerszeg vagy Nagykanizsa) élénk forgalmu utcáit, nyilvános helyeit meglátja, hogy ezekben nagyszerűen élénk társadalmi élet látható. Ámde a látszat csal. Ezek a rohanó alakok, akik a város külső képét élénkítik, mind a magán-érdekek lótofutói, akiknek agyában számok, tervek, gondolatok izzanak: miként érhetnek el valami kellemesebb, kedvezőbb pozíciót a létküzdelmek óriási stratégiai vonalán.

És az a baj, az a valóban aggasztó tünet, hogy ez a lázas rohanás, a társadalom életérének ez a betegesen zaklatott lüktetése ma már nem akar pihenőt sem ismerni. Egyre aggasztóbb méretekben ragadja ki a társadalmunk intelligens rétegeit annak a szép törekvésnek keretéből, mellyel egykor a lét küzdelmeit egy-egy társas együttlét boldogságával igyekeztek megaranyozni.

Nagyon szomorú, nagyon aggasztó atmoszféra ez a mi vármegyénk társadalmi életében. Megdiderg tőle sokszor, nagyon sokszor a társasélet melege után vágyódó lélek.

K-rössü, kutatják a helyzet okát; megszeretnők találni a súlyosan aggasztó baj gyökerét. De nem bizunk kutatásunk, vizsgálódásunk biztonságában. Hát ha még sem bírjuk helyesen, teljesen elfogulatlanul megállapítani a diagnózist!

Éppen azért konfliktumra kérjük föl vármegyénk, különösen pedig Zalaegerszeg és Nagykanizsa kedves hölgyközönségét.

A nők lelke szinte bámulatos megértéssel szokta meglátni, megsejteni a társadalmi viszonyokban rejlő bajokat. A nők nemcsak a szellemökkel, a szívökkel is látják, mikor valahol bajt, veszedelmet éreznek.

Talán a női lelkeknek ez a csodás megérzése, kettős látása föl fogja tárni ami vármegyénk társadalmi életének baját, betegségét is; hogy azután gyógyításához láthassunk.

Kérjük tehát m. t. Hölgyközönségünket: legyenek segítségünkre jószándékunk munkánkban!

Odol
Fogak legjobb szere.

Hirek.

Háborus készülődések.

Kanizsai vonatkozások.

— Saját tudósítónktól. —

Lázás érdeklődés kíséri a balkáni eseményeket s a közönség nap nap után feszült idegekkel várja a híreket, melyek minden pillanatban háboru kitöréséről értesíthetnek. A zavart növelik az egymásnak ellenmondó újságtudósítások, melyeknek nagy része a szerb hivatalos sajtóiroda koholmányaira vezethető vissza. Az azonban minden hivatalos cáfolat ellenére is igaz, hogy a monarchia erősen készül a háborura és nagy haderőt koncentráll Boszniában.

Ujabb, bennünket közelebből érdeklő eseményeként közöljük a következőket:

Dr. Basol nagykanizsai 48 ik gy. ezredbeli ezredorvost tegnap sürgősen Trebinjébe helyezték át.

A város katonai ügyosztályából napok óta szokatlan behívók mennek szét. Eddig husz tartalékos katonát hívtak be a 48 ik gyalogezredhez *ténylegesen szolgálásra*. A behívottak január 3 án tartoznak jelentkezni. A tényleges szolgálásra szóló behívások tovább folynak.

Erre vonatkozólag ma beavatott helyről a következő felvilágosításokat kaptuk:

— Ugy látszik, a hadvezetőség —

mondta forrásunk — a téli háboru eshetőségét nem tartja valószínűnek, mert a nagyobb szabású intézkedéseket csak január 3-tól kezdve fogják foganatosítani. *Igy január 3-tól január 10 ig 35 ezer embert visznek le Boszniába*. Legujabb hírként közölhetem, hogy legközelebb *delülőlag* a 76-ik gyalogezred két zászlóalját küldik le Boszniába. Ugy látszik, — hogy ez a koncentráció feltűnés nélkül folyik s egyszer csak azt vesszük észre, hogy egész hadsereg áll a monarchia déli határán.

Egy borzalmas bűnjel.

— Saját tudósítónktól. —

Maga a bűntény, melyről tudósítást kaptunk, oly gyakori hogy ehhez hasonló esetekről elég, ha pár sorban tudósítunk, azonban végrehajtásának kegyetlen módja szinte szenzációssá teszi ezt a bűntényt.

Zalaegerszegről közlik a Zala-val:

Mint mindennap, a Zala folyó halászáll tegnap is megkezdtek szokott munkájukat, mely ezuttal nem várt eredménnyel járt. — Alig merült le a háló, máris valami súlyosabb tárgy került bele, mely azt aláhuzta. Midőn jó fogás reményében a halászok kirántották a hálót, meglepetéssel látták, hogy a fogás egy nagy csomag, mely fekeje cukorpapírba van begöngyölve s a csomaghoz egy

Férfi-szabó üzletemben

a legfinomabb, legdivatosabb ruházat szolid és izléses kivitelben, lehető legolcsóbb árban kapható azonnali fizetés mellett. Kérem a nagyérdemű közönséget erről meggyőződni.

Kaufmann Mór Nagykanizsa (Elek-féle házban).

több kilós szénvassaló van erősítve. A halászok lebontották a csomagot s egy csecsemő hulláját találták benne.

A borzalmas le etről azonnal értesítették a hatóságokat, mely a helyszínén megkezdte a nyomozást. Megállapították, hogy a csecsemőt megölték, hulláját cunio papírba csomagolták s hogy a víz a holttestét föl ne vetesse, azért kötötték rá nehezéknek a vasalót.

Minden valószínűség szerint az anyja ölte meg a gyermeket, hogy egy bűnös szerelem bizonyítékát eltüntesse. A vizsgálatot ebben az irányban folytatják.

— Városi közgyűlés a villamos pályázat ügyében. Egy váratlan fordulat rohamosan siettetti a villamvilágítás ügyének befejezését. A Franz Lajos fiai cég irásában közölte a várossal, hogy benyújtott ajánlatát csupán december hó 3 áig, csütörtökig tartja magára nézve kötelezőnek, tehát ha csütörtök estig a város nem határozza meg a Franz cég ajánlata visszavontnak tekintendő. Ennek következtében a polgármester a képviselőtestület közgyűlését, mely a villamosügyben határozni fog, december 3-án, csütörtök délutánra összehívja. Ma délelőtt sűrűsen ülést tartott a villamos bizottság s jelentését már délután nyomdába adták. A jelentést más helyen ismertetjük. Mivel ilyen körülmények közt a v. képviselőknek csak 2—3 napi idejük lesz, hogy a bizottsági jelentést tanulmányozhassák, ez uton közlik, hogy a vonatkozó iratokat az érdeklődő v. képviselők a mérnöki hivatalban már máától kezdve áttekinthetik s Király Sándor v. mérnöktől felvilágosításokat nyerhetnek.

— Tanácsülés. A város tanácsa tegnap délután Vécsey polgármester elnöklésével ülést tartott. A tanácsülés kisebb jelentőségű ügyeket intézett el.

— Hivatali vizsgálat. Gróf Batthyány Pál Kispán tegnap a Zalaegerszeg városi árvasszéki és rendfőkapitányi hivatalokat vizsgálta meg.

— Gyermekmenhely bizottság megalakulása Zalaegerszegen. Zalaegerszegről írják: Folyó hó 26-án délután 4 órakor a városháza termében megalakult a gyermekmenhely bizottság, melynek elnöknője gróf Batthyány Pálné lett. Jegyzője Mezőcsizky Jenő városi tanácsos, a bizottság pedig 12 fő tagból áll. Kiknek kötelessége a szombathelyi gyermekmenhelyről ide kiadott gyermekek táplálkozására ruházkodására és egészsége felett őrködni.

— Személyi hír. Tertyánszky Odón zalaegerszegi árvasszéki elnök hosszabb ideig tartó szabadságáról megérkezett és átvette a hivatal vezetését.

— Öngyilkos ügynök. Zalaegerszegi tudósítónk táviratozza: Rozenthál Gyula zalaegerszegi 50 éves biztosítási ügynök tegnap, péntek délelőtt fél 11 órakor egerszegi lakásán föl léte magát. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Peleségén kívül testvére dr. Rozenthál Jenő zalaegerszegi körorvos gyászolja az elhunytat.

— Egy zalamegyei urné kitüntetése. Tegnap emlékezünk meg Takách Imre szombathelyi főszolgabírónak a közművelődés terén kifejtett kiváló tevékenységéről. Egy miniszteri levél azt bizonyítja, hogy a főszolgabírónak eredményes közéleti tevékenységében méltó társa hitvese, ki különösen a gyermekvédelem terén buzgólkodik a legnagyobb sikerrel. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ezt a következő elismerő sorokkal méltatta:

Nagyezgos Takách Imréné urrónak Koszthely.

Tudomásomra jutott, hogy nagyságod az állami és társadalmi gyermekvédelem terén mily kiváló munkát fejt ki s hogy az elhagyott gyermekek megmentése körül nagy lelkesedéssel és fáradságot nem ismerve buzgólkodik. Fogadjon nemes gondolkodásért és határozó tevékenységéért meleg elismerésemet és hálát köszönetemmel.

Budapest, 1908. november 17.

Andrássy gróf.

— Miniszter a tanítóknak. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásiügyi miniszter Záhorszky Imre zalaegerszegi Ajkai elemi iskolai tanítónak a tanügyi terén kifejtett hasznos és buzgó munkásságáért Csillag Miksa zalaegerszegi állami elemi iskolai tanítónak a tanügyi kifejtett hasznos munkásságáért nyugdíjba lépésük alkalmából, elismerő köszönetét nyilvánította.

— A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesületének választmánya folyó hó 26-iki ülésében elhatározta, hogy a tavalyi felolvasó esték mintájára az idén is közzgazdasági kérdéseket tárgyaló felolvasásokat rendez. Ugyanekkor határozatba ment magyar és német nyelvű gyorsírási tanfolyam létesítése, melyre már most jelentkezni lehet. Marosi Gusztáv egyesületi titkárnál.

A választmány foglalkozott még a drágasági viszonyokkal, melyeknek ellenúlyozására a magántisztviselők gazdasági helyzetének fejlődése nem tart lépést, miért is átiratban keresi meg az egyes főnököket, hogy magántisztviselő alkalmazottaikat megfelelő drágasági pótlékban részesítsék.

— „Pathophon“ lemezes beszélőgép, amely tú nélküli játszik igaz természetességben kapható SZÍVOS ANTAL műorásnál és látszerésznél. — Füzület Szarvaskávéház mellett.

— Egy főrabbi jubileuma. Engelmann Izrael zalaegerszegi főrabbi 50 éves papí jubileumáról utólag még a következőket közlik velünk: Az ősz papnak három fia van, mindhárom Hécsben lakik. Az egyik lap-szerkesztő, a másik hitoktató, a harmadik városi mérnök. Könnyekig meghatotta a jelenlevőket az, midőn a három fia az istentiszteletre a templom ajtajában várta jubileumi apját és kezesókkal fogadták. A város képviselőtestülete jegyzőkönyvét kivonattal üdvözölte a főrabbit s az üdvözöletek közt volt dr. Zsiván Vilmos szombathelyi megyés püspök is.

— Az egerszegi konkurrencia. Az Egerszeg város közgyűléséről közölt tudósításunkból kivesszük ezt a írt és e helyen külön is megemlékezünk róla. A közgyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy a mé ték hitelesítő hivatal székhelyét Nagykanizsáról Zalaegerszegre kéri áttétetni s közbenjárásra főlkéri a kerület orsz. képviselőjét. Bár nem tartunk tőle, hogy az egerszegiek óhaja teljesül, mégis kíváncsok, hogy mozgalmukat figyelemmel kísérjük.

— A „Zalamegyei Közművelődési Egyesület“ akciója. Már e napokban küldi szét gróf Batthyány Pál főispán a „Zalavármegyei Közművelődési Egyesület“ elnöke a százharminc tagról álló igazgató választmány első ülésének meghívót. Ezen ülésben indítja meg az egyesület gyakorlati tevékenységét és állapítja meg első munkatervét. E helyen is felkértnék az érdekeltek, hogy a még különlevő taggyűléseket megelőző gróf Batthyány Pál elnököt Zalaegerszegre, beküldeni szíveskedjenek.

— Szórakoztató délután és táncestély. A Kath. Legényegylet holnap, vasárnap délután 4 órától kezdve a Polgári Egylet nagytermében a következő érdekes műsorral tartja kedélyes délutánját: 1. „Ivás közben“ Petőfi Sándortól szavai s. A. Gy. ur. 2. „Lemondás“ Dankó Pistától, énekl. Krajcsovics József ur. Zongorán kíséri Banekovics Jánosné ur. 3. Felolvasás, tartja Szalay Sándor áll. el. isk. igazgató ur. 4. Magyar népdalok, énekl. Krajcsovics József ur, zongorán kíséri Banekovics Jánosné ur. 5. „A monolog“ Sváb Tivadartól előadja Erlich Mariska k. a. Beléptidijak: fentartott hely 30 fillér, ülőhely 20 fillér, karzat 10 fillér. Este 8—11-ig 40 fillér beléptidij mellett a Polgári Egylet nagytermében táncestély.

— Faragó-Sass festő-iskola. — Örömmel halljuk, hogy e két fiatal festő fáradozása, nálunk is őszinte meleg pártfogásra talál. — Alig egy hete, hogy Sass a kanizsai kurzust megkezdte, már is szép számu és előkelő növendékekkel díszekedhetik. Löwy Arndt, Villányi Agáth, Farkas Bözsike, Weiser Kitty, Vajda Edit és Kentz Jenő már szorgalmasan dolgoznak. Ismert amatőrjeink közül sokan: Stirling Marian, Török Gizella, Závody Olga, Pálffy Eteleka, Pálffy Rózsi stb., sőt művésznők, Gyórfy Jánosné szintén bejelentették közeli belépésüket. Ismételjük, örömmel értesülünk a meleg rokonszeny meggyilkosozásáról és nagy várakozással nézünk elébe a mesterek által a kurzus végére tervezett beszámolóknak, kiállításnak, melyet a saját és növendékeik jobb dolgából állítanak majd össze.

Sirolin

Hasznos az influenza és a tüdőgyulladás, megemlékező a köhögés, a széklet, a gyomor.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

és minden más tüdő és orvosi állami naponta ajánlat.

Mindegyik értékes utazástokat is kínálnak, legyen mindegyik „Roche“ eredeti csomagolás.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

„Roche“

Hasznos az influenza és a tüdőgyulladás, megemlékező a köhögés, a széklet, a gyomor.

— A sörgyár közgyűlése. A sörgyár ma-
napon báró Gutmann Vilmos elnöke alatt
tartott közgyűlésén elhatározta, hogy 7% osz-
tálékot fizet és a szelvények darabonként 3
korona 50 fillérrel már 30-tól kezdve bevál-
tásnak. A közgyűlés után tartott igazgató-
sági ülésén báró Gutmann Vilmos elnök in-
dítványozta, hogy az alkalmazottak nyugdíj-
ellátásáról röviden gondoskodás történjék, mire
Fellner Henrik másodelnök kijelentette, —
hogy hajlandó a sörgyár alkalmazottainak a
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank érdeklőre
tartozó vállalatok nyugdíjgyesületébe való
felvétele iránt az intézkedéseket megtenni. —
Ehez az igazgatóság örömmel és köszönettel
hozzáfűrt. A közgyűlésről hétfőn részlete-
sebben tudósítunk.

— Betörés a marcali takarékpénztárba.
Ma érkezett részletesebb tudósításunk megálla-
sítva a tegnapi hírt, hogy egyik marcali takaré-
pénztárból félmillió korona értéket elraboltak. A
betörők csupán kétezer korona készpénzt vittek
el, mert a vasszekrény trezorját nem tudták
felnyitni.

— A hét halottai. Nagykanizsán a héten
elcsorogtán nagy volt a halandóság. E hó
22-től maig a következők elhunytát jelentet-
ték be az anyakönyvi hivatalban: Horváth
Juliánna németármósó 67 éves, — Kosztolitz
Márkus festő 63 éves, Gál Juliánna cseléd 20
éves, Dominkó Anna tanuló 8 éves, Weisz
Weisz Mórné Berger Fanni 62 éves, — Tóth
Gyulaasztalos 34 éves, Skernyák Anna 18
napos, Haffner Erzsébet tanuló 11 éves, Né-
met Sándor 13 éves, Wagner Anna 21 hóna-
pos özv. Ziegler Raymondné 78 éves, Molnár
József napszámos 51 éves, Varga József föld-
műves 69 éves, — özv. Horváth Józsefné 45
éves Klünger Salamon magánzó 83 éves, —
Pollák Fülöp magánzó 79 éves.

— Felhívás a szépeuságokhoz Szepességi
földjeink az egész országban mindenfelé szépsé-
gesnek és szűkebb hazájuk dicsőségére szép
pozíciókban öregbitik a Zipszerek híreit. Miután
az a célunk, hogy a velünk érző, de tőlünk el-
szakadt földjeink névsorát lapunk megindításának
negyedszázados évfordulója alkalmával kiadandó
albumban megörökítjük, kérjük az összes szé-
peuságokat, hogy születési helyük feltüntetésé-
vel nevüket, foglalkozásukat és jelenlegi lakóhe-
lyüket, a Szepesi lapok szerkesztőségével Iglon
tudatni sziveskedjenek.

— Házasságot kötöttek. E héten Nagy-
kanizsán a következő házasságokat kötötték:
Szabó Károly cseléd Kucs Rozáliával, Riedl-
mayer Károly takarékpénztári tisztviselő
Szenste Máriával, Horvát Alajos közsörüs
Péter Máriával, Kovács Antal kertész Kvassai
Erzsébettel, Kucsera János sörgyári munkás
Horvát Katalinnal, Gáspár István bogár
Jäger Ionával, Krausz László földműves
Major Juliánával.

— A magyar királyi államvasutak igaz-
gatósága az 1909 és 1910. évekre évenként
még szükséges 725000 tonna mozdonyoszn
szükségletét biztosítani óhajtván, ezeniránt
nyilvános pályázatot hirdet. — Az egykoronás
magyar királyi okmánybellel ellátott, sér-
tetlen borítékban elhelyezett és a cég saját
pecsétjével lepecsételt ajánlatok ezen külcim-
mel: — Ajánlat a 307343/908 ik számhoz
1908. december hó 23-án déli 12 óráig
beterjesztendő, — a bántápenzek pedig a
megelőző napon déli 12 óráig beklüldendő.
A pályázatra vonatkozó részletes feltételek,
ugyszintén az általános és különleges szállítá-
si feltételek a magyar királyi államvasutak
anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Bu-
dapest, VI. Andrásy ut 73. sz. II. emelet 45
ajtó), valamint minden üzletvezetőségél meg-

tekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes
lefizetése mellett a magyar királyi államva-
sutak budapesti nyomtatvány társánál posta
utján is megrendelhetők, megjelvezvén, hogy
a különleges szállítási feltételek minden pél-
dányért 30 fillér, az általános feltételekért
pedig 50 fillér fizetendő. A feltételeknek posta
utján való küldése esetén 20 fillér posta
díjtség is beklüldendő.

— A háborús jelek és a katonai csapatok
elhelyezése. A fegyveres mozgások a Balkánon
élenk érdeklődést keltenek, miképpen vannak el-
helyezve a magyar-osztrák csapatok. Ezeket igen átte-
kinthetően és pontosan mutatja az éppen e célból most
megjelent áttekintési kártya, mely már a tüzettség, hon-
védség a közös hadsereg, csendőrség új beosztását
mutatja, — de látható ezen már szandzsákból vissza-
vont csapatok elhelyezése is. Minden laikus is könnyen
tájékozhatik. Ezen áttekintési térkép ára K. 3 és kap-
ható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben
Nagykanizsán.

— SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai
fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító
intézete Hunyady-utca 6. (szaját ház) volt
Nagykereszt-utca.

A villamos bizottság jelentése.

Riz ajánlatok ismertetése.

— Saját tudósítónktól.

Mint mai számunk más helyén olvas-
ható, a város ad hoc villamos bizottsága
ma délielőt sürgősen ülést tartott és ezen
munkájának nagy részével elkészült. A
bizottság jelentése két részből fog állni:
a beérkezett ajánlatok ismertetéséből és a
bizottság ehhez fűzött véleményéből. Ezt az
utóbbit ma még nem közölhetjük, mert déli-
után, midőn az ajánlatok ismertetését meg-
kaptuk, a Franz cégtől még nem érkezett
be ajánlatának az új beruházásokra vonat-
kozó része. Ez alkalmasint csak lapunk
zárta után fog táviratilag megérkezni. Te-
hát az alábbi ismertetésből niányzik az,
hogy a Franz cég mekkora kábelhuzalt
ajánl, megbízható értésülj szerint azonban
2 kilométernyi távolságnál nagyobbbat. Itt
magyarazatul meg kell jegyeznünk, hogy a
Siemens-Schuckert cég által ajánlott 2 kilo-
méternyi kábelhuzal nem azt jelenti, hogy
az utcákon ily hosszúságban fog földalatti
vezetéket elhelyezni, mert a huzalt több-
szörösen kell vezetni, tehát ha kétezer
méter huzalt használnak fel, az legfeljebb
két-háromszáz méter utcahossznak felel
meg.

A beérkezett ajánlatok közül csupán a
Franz cég és a Siemens-Schuckert művek
ajánlatait ismertetjük, mert ezek a legelő-
nyösebbek, tehát csak ezek vehetők figye-
lembe.

A Schiemens Schuckert cég kétféle
ajánlattal szerepel. Első ízben tudvalevőleg
arra vállalkozott, hogy a város részére föl-
építi a telepet, aztán üzembérbe veszi. Más-
odsor u. n. koncessziós ajánlatokat nyuj-
tott be, vagyis közölte feltételeit, melyek
mellett hajlandó a villamos telepet a saját
részére fölépíteni és üzemben tartani. A
villamos bizottság tárgyalásainak csupán
ezek a koncessziós ajánlatok képezték alap-
ját, ezért mi is csak ezeket közöljük. A
Schiemens Schuckert cég két ilyen kon-
cessziós ajánlatot nyujtott be, melyeket
alább I. és II.-vel fogunk jelezni.

Az ajánlatok lényegesebb adatai a kö-
vetkezők:

1. A koncesszió időtartama:

Franz: 25 év.

Siemens: 40 év.

2. A koncesszióért és a megváltás tárgyáá köpező gépek valamint vezetékhozat átadá- sáért fizet:

Siemens: Maximum 250 ezer koronát.

3. Gépi és vezetékhozati beruházás nagy- sága:

Franz: gép $\frac{1}{2}$ tartalék; vezetékek a de-
cember 11-i bizottsági megállapítás szerint.
(Egyéb ajánlat ma délután érkezik.)

Siemens: gép: $\frac{1}{2}$ tartalék; vezetékek a
km. földalatti kábel ipvezetékek részére. A
vezetékeket egyes főtútcákon és az ivlámpá-
kat vasoszlopokra helyezi a meglévő fel-
használásával és néhány új oszlopot állít.
A vezetékhozat elrendezésére vonatkozó-
lag igyekszik megfelelni.

4. A koncesszió azon időszak, amelyben a vállalkozó beruházást teljesíteni nem tartozik:

Franz: Az utolsó öt év.

Siemens: Az utolsó tizenöt év.

5. Áramrendszer.

Franz: Egyenáram.

Siemens: Egyenáram. Fentartja magának,
hogy más áramrendszert választhasson.

7. Üzembehelyezés határideje.

Franz: egy év alatt elkészíti az új ve-
zeték hozati beruházást és a közvilágítás
szaporítását a jövőhagyás után.

Siemens: Jövőhagyás közlése után 6
hétetl beumutja a terveket. Tervek minisz-
teri jóváhagyásának közlése után 8 fagy-
mentes hónap alatt üzembe helyezi.

11. Község terhek alól fölmentés.

Franz: Nem kéri a fölmentést (pótadót
fizet.)

Siemens: 10 évi pótadómentességet kér.

12. A közvilágítás nagysága:

Franz: 200 db. 40 gyf. féléjjeli izzó
300 > 40 > egész > >
17 > 10 Amp. fél > iv
8 > 10 > egész > >
égési idő: egész éjjeli 3687 óra
> > fél éjjeli 2100 >
Fogyasztás: 98,705 KW. óra garantál.

Siemens.

I. A) 250 db. 20 gyf. féléjjeli izzó

250 > > egész > >
17 > 10 Amp. fél > iv
8 > > egész > >

égési idő: egész éjjeli 3700 óra-
fél > 2100 >

Fogyasztás: 119,650 KW. óra garantálva.
B) ugyanaz, mint A) eset, de 50 gyf.
izzókkal. Fogyasztás 112,200 KW. ó.

13. A közvilágítás ára:

Franz: 8000 (nyolcezer) korona.

Siemens:

I. A) esetben 8000 korona.

B) esetben 10000 korona.

II. Második ajánlatában a B) esetben való
világítást ingyen adja.

14. A közvilágítás bővítésének ára:

Franz: Egész izzó 40 kor., féllizó 25
kor. Két egész iv 500 kor., két félliv 300
kor.

Siemens: Egész izzó 35 kor., féllizó 18
kor., egész iv 250 kor., félliv 150 kor.

15. A város részesedése:

Siemens: első ajánlata szerint midőn a
közvilágítás nyolc iltevez tizezer koronáért
akarja ellátni, ad a közvilágítás bruttó be-
vétélből a fogyasztott áramteennyiség ará-
nyában $\frac{6-10}{100}$ -ot, 11 évtől kezdve min-
nyum 6000, 16 évtől tíz ezer kor.

Ha a közvilágítást ingyen adja, akkor a
városnak nem ad nyereségrészesedést.

16. Magánfogyasztási áram ára hectowattón- ként:

Fran: világítás 6 fill., munkaadóval 10 lóerőt teljesítő képesegű berendezésnél 3 fillér, ennél nagyobb berendezésnél a fillér.
Siemens: világítás 6 fillér, munkaadóval 3 fillér.

17. Engedmény a magánfogyasztóknak:

Franz: 400 óra használatánál 15%
500 „ „ 20%
600 „ „ 25%
800 „ „ 30%

Ha az összefogyasztás 600 ezer K. W. órát elér, az összes órákból még 10% engedmény.

Siemens: a magánfogyasztás világítási árából a 400 órai fogyasztáson túl fogyasztott áram ára 4 fillér.

18. Városi magánfogyasztás:

Franz: Világítás 3 fillér, munkáram 1.5 fillér.

Siemens: 3.25 fill. és 1.8 fill.

21. Általánylámpa ára és fénycsoje, valamint foglalat, v. lámpamonopolium.

Franz: Szénszálas lámpa 20 Hefner gyertyafény 24 kor. egy évre, fémzárlás és 2 kor. áru lámpánál 20 gyl. 20 kor. Foglalat, v. lámpa monopolium, — előbbi jelenlegi általánosok díjmentesen kapják.

Siemens: 20 H. gyl. évi 24 kor. Lámpamonopolium. (Lámpák csak tőle vehetők.)

22. A világítási áramnak óra vagy általános szerinti együttes igénybevételé:

Franz: Lámpák részben óra szerint részben, de csak lépcsőház, udvar, kapualj, általános szerint. Korcsmárosok, vendéglők és kávézók kivéve.

Siemens: Lámpák részben óra, részben általános szerint.

23. Árammérők díja:

Franz: 10 lámpáig 10 kor., 10—25 lámpáig 14 kor., 26 és azon felül 16 kor. évente.

Siemens: 10 db, 50 wattos bekapcsolásig 12 kor., 20 db. 15 kor., 20 on felül 20 kor.

26. Megváltás:

A) Azon időtartam, mely alatt a telep meg nem váltható:

Franz: 15 év.

Siemens: 20 év.

B) Azon időszak, melyekben az A) alatti ciklus letelte után megváltható.

Franz: bármikor.

Siemens: a 20, 30 és 35. ik évről.

C) A megváltási összeg megállapítása:

Franz: a) A most meglévő eredeti mű-összes megváltandó részének értéke 1909 évi július 3-án kerekben 204 ezer kor.-ban van megállapítva. Ezen értékből minden évben 2.1% hatik le értékcsökkenés-címén és az így kiadó összeg képviseli a berendezés részbecsértékét, melynek 50% a fizetendő a 15—25 évek között bekövetkező megváltás esetén.

b) Az újonnan létesítendő berendezés leltárát a vállalkozó mindig bemutatja és a változásokat tudatja a várossal. Értékcsökkenés ezeknél is évente 2.1%.

Megváltás esetén a szerződési idő 15—20 éve között a becserék 35% felülfizetéssel és a 20—25 év között a becserék 35% levonásával kezezi a berendezés részmegváltási árát.

Siemens:

I. Alternatíva.

A könyvek szerint befektetett értékekhez a 20 ik év végére történt felmondásnál 30%, hosszúsámszámítandó a 30 ik év végén történt felmondásnál hozzáadás nincs a 35 ik év végén történt felmondásnál a befektetett értékek 30% levonandó. A megváltási összeg azonban nem lehet kevesebb, mint a 20 ik év végén a vállalat mérlege szerint kimutatott mindenkor nyereség a 20 ik év végén 6% -al, a 30 ik év végén 10% -al, a 35 ik év végén 15% -al tőkésített-összege.

II. Alternatíva.

Amennyiben pedig a megváltás alapjául a bruttóbevételek szolgálának, ez esetben a 20

év végére történt felmondásnál az évi bruttóbevételek tizszeresét, a 30 ik év végére történt felmondásnál az évi bruttóbevételek hat-szorosát, a 35-ik év végére történt felmondásnál az évi bruttóbevételek háromszorosát ki-váuja megváltási összegül megállapítani, — megjegyezve, hogy az így megállapított meg-váltási ár nem lehet kisebb, mint a 20 ik év végén a könyvek szerint befektetett összeg és 30% -a, a 30 ik év végén, — mint a könyvek szerint befektetett összeg a 35 ik év végén a könyvek szerint kimutatott befektetési összeg 30% levonással.

Mindkét megváltási módozat mellett a meg-váltási alap megállapítása, tehát előzetesen a tiszta haszon, a második esetben a bruttó bevételek a megváltást megelőző öt üzemév alapján történik, a 2 legrosszabb év kizárásá-va), tehát a fennmaradó évek átlaga alapján.

Egy ötletes előjáróság.

Hol a hamis pénz?

— Saját tudósítónktól. —

Van egy község Nagykanizsa közelében, melynek előjárósága a legjobb uton van ahhoz, hogy országos hírre tegyen szert. Hir-neves a ráthói kupaakadás is, de ha megis-merjük a kanizsai járási község vítezi esetét, el kell ismerünk, hogy emellett Rátót bito-rolja az országos dicőseget.

A napokban postaköcs áll meg az igaz-ságügyi palota előtt, mert a levélhordó pénzt hozott a kir. ügyészségnek. Le is olvasott Jureczky ügyész asztalára husz korona értékű papír- és ezüst pénzt és mivel a levélhordó udvarias, egy koronáért még apró niklit is adott. Az ügyész átvette, nyugtázta a pénzt, aztán elolvasta az utalvány szelvényét. Ezen pedig ékes hivatalos stílussal meg volt írva, hogy X. község (ne nevezzük meg!) előjáró-sága egy husz koronás hamis pénzdarabot kobozott el a azt bűnjelként itt küldi az ügyészségnek, hogy a hamisítók után nyo-mozhassanak.

Mint látni való, a tekintetes előjáróság nagyon bölcsen cselekedett. A: elkobzott hamis pénzdarabot utalvánnyal feladta a postán ott, ami szintén eredeti, azt elfogadták. Nagykanizsán meg természetesen más husz koronát, koronákat fizettek ki az ügyészség-nek.

Most aztán megindulhat a vadászat, — nem a hamisítók, hanem elsősorban a hamis pénzdarab után, mely a poste bouloiuat for-galomban azóta már ki tudja, hová kerülhe-betett. A bölcs előjáróság megérdemelné, hogy neki keljen ezt kinnmozni.

Táviratok

és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, november 28. A képviselőház ma folytatta a költségvetés tárgyalását. Elnök: **Jasth Gyula,** A belügyi költségvetést **Barabás Eéla** ismértette és elfogadását ajánlta.

Maniu Gyula nem fogadja el a költségve-tést, mert nincs bizalma a belügyminiszterhez, ki az általános titkos választói jogra vonatkozó ígérte-t nem teljesítette.

Bródy Ernő azt mondja, hogy a közegész-ségügy terén nagyon el vagyunk maradvá. A költségvetést nem fogadja el.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter vála-szol az elhangzott beszédekre. Valótlannak mondja azt, hogy a ségélyezési akcióból kihagyták a nemzetiségieket. Felszólítja őket, hogy mindig bizalommal forduljanak hozzá, de az állam e-lenes törekvéseket kiméletlenül üldözni fogja.

A vármegyék tételénél **Pető Sándor** arról be-szél, hogy a munkás szervezeteket nem engedik megalakulni.

Elnök: Ez nem tartozik a tárgyhoz. — **Pető** szó nélkül leül.

Farkasházi Zsigmond: Így nem lehet tár-gyalni!

Elnök: Farkasházyt rendreutasítja.

Maniu Gyula a csendőrség tételénél hevesen vádolja ezt az intézményt, mire a belügyminisz-ter visszautasítja Maniu vádjait.

Ezután végigtárgyalták a belügyi költségve-tést és áttértek a kereskedelemügyi tárca költ-ségvetésnek tárgyalására. Ezt **Nagy Emil** előadó ismértette, főlhiva a figyelmet arra, hogy az államvasutaknál visszaesés tapasztalható ez azon-ban nem írható a mostani kormány rovására.

Supiló Ferenc horvátul beszél a javaslat ellen.

Az ülés véget ért. A költségvetés-tárgyalását délután 4 órakor folytatják.

Interpellációk.

Budapest, november 28. **Supiló Ferenc,** **Maniu Gyula** és **Nagy György** a Ház interpel-lációs könyvébe ma délutánra interpellációkat jegyeztek be. **Nagy György** a lapok azon híre-ről interpellál, mely szerint a király a trónörö-kössel megakarja osztani az uralkodást.

A szigetvári választás.

Szigetvár, november 28. **Dr. Duchon Ödön** szigetvári ügyvéd, a kerület képviselőjelöltje megkezdte körútját. Mindenütt nagy lelkesedés-sel fogadják. **Komjáthy Béla** táviratilag bejelen-tette, hogy a jelöltségtől visszalép.

Háborus hírek.

Szerajevo, november 28. A lapok határo-zottan megcáfolják a szerb bangák s az osztrák-magyar ezredek összeütközéséről szóló híreket.

Konstantinápoly, november 28. A balkán komité tagjai ma fogadta kihallgatáson a szul-tán. A komité üdvözölte a szultánt az alkotmány megadásáért, mire a szultán válaszában foglal-kozott a jelenlegi helyzettel is és azt mondta, hogy *Törökország az angol kormány és angol nép támogatását reméli.*

Belgrád, november 28. **Milovanovics** külügy-miniszter a minisztertanácson beszámolt közföldi utja eredményével, mely a minisztertanácsot nem elégtette ki. Azt hiszik, hogy a külügymi-niszter le fog mondani.

Páris, november 28. A francia kormányval tegnap hivatalosan közölték az osztrák-magyar külügyi kormány azon óhaját, hogy *Törökországnál a bojkott-mozgalom megszüntetése vé-gétt érvényesítse befolyását.*

Szerencsétlenség a sötétben.

Szegszárd, november 28. **Szabó István** öcsényi földbirtokos az éjjel a vendéglobból ha-zamenet oly szerencsétlenül zuhant egy árokba, hogy szörnyet halt.

Régi bűn.

Szatmár, november 28. Három év előtt tör-tént, hogy **Pancsulec János** előkelő földbirtokos, kastélyában meggyilkolta és a kastélyt kirabolva találták. Eddig nem sikerült a gyilkosok nyo-mába jutni, azonban tegnap a hatóság megtudta, hogy a rablógyilkosságot három bolgár kertész követte el, kik akkor végleg eltűntek a vidékről. Most megkeresik a bolgár kormányt a gyilkosok kézrekerítése végett.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készáru-üzet.

Forgalom mérsékelt változatlan árák mellett.

Hagyaték-üzet.

Buza 1909. Április 13.14. Buza 1909. október 11.45
Rozs 1909. április 11.16. Rozs 1909. október — — — Zab
1909. április 8.93. Zab 1909. október — — — Tengeri 1900
május 7.66. repce 1909. augusztus 14.76.

Karácsonyi szenzáció!

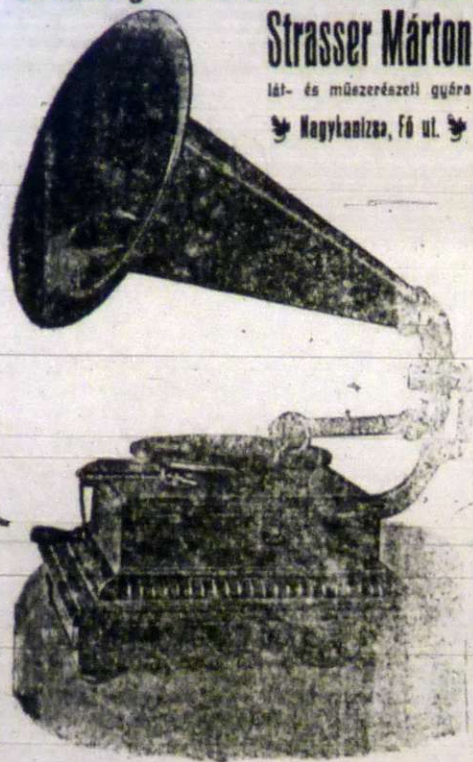
Ingyen adom ez itt ábrázolt
„Grammophont”

Csak tiz lemez vétele kötelező.
Browning revolver 45 korona.

Strasser Márton

lát- és műszerészeti gyára

Nagykanizsa, Fő ut.

KLYTHIA a bőr ápolására az arcbőr szépítésére és finomítására PUDER

Legelőgánsabb, tolettó, hálí és anion puder.

Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg analízálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl os. kir. tanár által Németben
Eltérő levélek a legjobb körökből minde dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. tolettó-aszponn és illatszer-gyára

Forakár: BECS, I. Wellzeile 2.

Székföldés utánvet vagy az ászag előleges beküldése mellett.

Kapható a legtöbb illatszer- és gun-kereskedésben és
Kapható a legtöbb illatszer- és gun-kereskedésben és
Egy doboz 2. kor. 40 f. közönségekben. Nagykánizsán: Alt és Böhm Keleti s. Mór, Kreiner Gyula,
Gellch és Graef cégeknek.

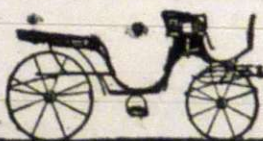
Tóth József utóda

Bazsó József

kovács és kocsi gyártó Nagykanizsa, Teleky-ut 6.

Elvállal minden — a kovács és
kocsi gyártó szakmába vágó — munkák
elkészítését, kocsi javítást, tisztítást és
átalakításokat a legjobb és legjobb ki-
vitelben.

Raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

Levélbélyegek!

Remek levélbélyegek, 15 000 különféle, valódisá-
gért kezelek, kifosztatlan, ugyisint levelezőla-
pok, kívánatra vásztkéket kú dők, 50—70 száza-
lékkal olcsóbb, mint más árjegyzékben. R. Weisz
levélbélyeg kereskedés Wien I. Adlergasse 8. sz.
ndonban fiók) bevásárlás 1.0) 2205

Az „Altwater” likörgyár Gessler Siegfried

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg
ő fenségének kamarái szállítója

BUDAPEST.

Ajánlja „Altwater” likörjét

és minden egyéb finom likör-kezesi mérveit
valamint a legutóbbi termésből ezüstben
málnaszörpöt.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok
év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult
készenyél, száznál és meghűléseknél, bedörz-
sölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üve-
get fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel
és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.—
és ügyesülvén minden gyógyszerertárban kapható. —
Forakár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi székföldés.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve.

Legjobb fájdalomcsillapító, kitűnő, nélkülözhetetlen
háziszor bedörzsölésre.

Nagy üveg ára 1 K 50 fillér. Kis üveg 80 fillér.

Kapható Nagykanizsán:

Belus Lajos gyógyszerertárban, Armuth Nánán és társa,
Nen és Klein fűszerüzletében és Drogeria a Vörös kereszthez.

Számos elismerő levél!

LIKÖRÖK

Allasch, Anisette, Altwater, M M M
Benedictiner, Cacao, Chartreuse,
Császárkörte, Dió, Kávé, Meggy,
Marachino, Rittmeister, Vanília.

1 üveg à 1/2 liter

65 kr.

DROGERIA a „Vöröskereszt”-hez Nagykanizsán.

LEOPOLD GYULA

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:

Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XXIII.

Levelezés magyar és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALÁL

Ára 70 fillér.

A legjobb és legelső sósóborsó.

ERŐ SÓSÓBORSÓ

Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánavét mellett a KOSMOS vegyészeti és kémiai laboratórium.

GYÖR, BAROSS-UT.

BELHURUT

Chémico-Konzervok

Felkai Konzervgyár, Baris József

Felka (Magyarország) - Kérjen árjegyzéket!

PLATSCHKE VILMOS

elismert legolcsóbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház

Budapest, IV. Központi Városház. (Károly-körút).

DIGESTOL GLÜCK

Bebőve 2 kor.

Postán szállítja a "FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház" Budapest, Hungária-körút 93.

Meglepő hatással!

FICHTENIN

Legnagyobb hatású gyógyszer az emberiség számára a legújabbak közül.

Legnagyobb hatású gyógyszer az emberiség számára a legújabbak közül.

Vasárnaponként Magyarországi vendégek

DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-u. 26. - Telefon 21-21.

BOGDANY SZERENCSEJE PARALLAN!

Vasároljunk osztály-sorsjegyet csakis

BOGDANY S.

fővárosi sör-jegyiroda r.-t.-nál

BUDAPEST, KARDLY-KÖRUT 20.

Dr. KOVÁCS

KÉZPASZTÁJA

3 nap alatt hatékony hat.

Dr. KOVÁCS gyógytér

Budapest, Újpest-utca 17.

"Tollas-átalak" ingyen.

Ha fáj a feje

használgassa szennel

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,

Beretvás TAMÁS KISPEST.

ingyen postai szállítással 3 doboz rendeléssel.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.

Előrendelő helye! Naponta zenecsofár!

Dr. KOVÁCS J.

homopátiás rendelő-létele

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szőrművelés és az egész világ szőrmű-tervezése.

Budapest, Váci-körút 18. sz.

Egy és két éves szőlő-oltványokról,

Rioánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a

Vállalati szőlőtelep

Billéd, Tor-ntál-megve.

Magyar királyi államvasutak

35809/9-8 számhoz. 2337-1

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a magyar királyi államvasutak a Ferenccsatorna forgalmi kiterőjén létesítendő összes magasépítmények munkáinak végrehajtására.

A tervek, költségvetés, a szerződés tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a külön épület leírása Zágrábban a magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (Mihanovic utca 12. l. em. 29. ajtó) és a sárbogárdi osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt betekintetők, ugyanott a kiírási művelet 3 koronáért megszerezhető.

Az ajánlatok legkésőbb 1908. évi december hó 10-ike déli 12 óráig nyújtandók be a zágrábi üzletvezetőség általános osztályánál (Zágráb Mihanovic utca 12 sz. földszint).

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: "Ajánlat Ferenccsatorna forgalmi kiterőjén létesítendő összes magas építmények építési munkáira".

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1908. december hó 9-ike 12 óráig az ajánlati végösszegnek 5%, azaz öt százaléka bánatpénz gyanánt teendő le a magyar királyi államvasutak zágrábi gyűjtőpénztárána (Zágráb Mihanovic u. 12. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas óvadékképes értékpapirokban. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a budapesti Áru és Érték Tőzsdén legutóbbi jegyzeti árforlyam szerint számíthatnak, de növértéken felül számításba nem vétetnek.

Posta útján küldött ajánlatok és bánatpénzek, térít bevénnyel adandók fel.

A magyar királyi államvasutak üzletvezetősége előtt ismeretlen ajánlattevők tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamra bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Olyan ajánlattevők kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képzéssel nem bírnának, kötelesek ajánlatukban ily képzéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képességét igazolni.

Zágráb 1908. évi november havában.

Az üzletvezetőség

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

100 darab

Beszélőgép-Gramofon ingyen

a hozzávaló lemezek vásárlásánál.

Gépeink a legjobbak, amit a technika eddigre képes volt előállítani, a lemezek páratlan jószágok és változatosok; — minden lemez két oldalon játszható.

Westinghouse-fémszál-izzólámpák

70% árammegtakarítás. z Minden állásban ég.

Villanyozó-készülékek

minden kivételben minden állásban négy váltásúakban

CSILLÁROK, villanyfelszerelési kellékek

eredeti gyári-árakon.

Tessék raktáramat megtekinteni.

Ventilátorok, dynamok és motorok.

az egészségre kiválóan fontos, szagtalanító felken s minden fertőző helvre. Különösen fontos iskolák, hivatalos helyiségek körházak, kávéházak, nyilvános, magánklubok és pissoirok részére — 1 klio "Diabolit" fertőtlenítő olaj elég 2-3 négyszögölméterre.

Egyedül elarúsítás.

Borpároló-készülék

óránként 20 liter párolásával.

Molier Károly

technikai vállalata

Nagykanizsán, Kazinczy-utca 1. (Városház-palota)

Legszolidabb kiszolgálás!

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző-eladási hirdetmény.

R nagyemléktőségű Földmiveltésügyi Miniszterium 60900/1908. számú szolványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonia

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege faj

gyökeres, fás és zöldoltványok

ugyanint hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymértékben eladásra.

Budacsönyvidéki Szőlőtelep. kezelősége,

Tapolca, (a Balaton mellett).

Magyar királyi államvasutak

35809/9-8 számhoz. 2337-1

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a magyar királyi államvasutak a Ferenccsatorna forgalmi kiterőjén létesítendő összes magasépítmények munkáinak végrehajtására.

A tervek, költségvetés, a szerződés tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a külön épület leírása Zágrábban a magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (Mihanovic utca 12. l. em. 29. ajtó) és a sárbogárdi osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt betekintetők, ugyanott a kiírási művelet 3 koronáért megszerezhető.

Az ajánlatok legkésőbb 1908. évi december hó 10-ike déli 12 óráig nyújtandók be a zágrábi üzletvezetőség általános osztályánál (Zágráb Mihanovic utca 12 sz. földszint).

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: "Ajánlat Ferenccsatorna forgalmi kiterőjén létesítendő összes magas építmények építési munkáira".

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1908. december hó 9-ike 12 óráig az ajánlati végösszegnek 5%, azaz öt százaléka bánatpénz gyanánt teendő le a magyar királyi államvasutak zágrábi gyűjtőpénztárána (Zágráb Mihanovic u. 12. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas óvadékképes értékpapirokban. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a budapesti Áru és Érték Tőzsdén legutóbbi jegyzeti árforlyam szerint számíthatnak, de növértéken felül számításba nem vétetnek.

Posta útján küldött ajánlatok és bánatpénzek, térít bevénnyel adandók fel.

A magyar királyi államvasutak üzletvezetősége előtt ismeretlen ajánlattevők tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamra bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Olyan ajánlattevők kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képzéssel nem bírnának, kötelesek ajánlatukban ily képzéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képességét igazolni.

Zágráb 1908. évi november havában.

Az üzletvezetőség

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

100 darab

Beszélőgép-Gramofon ingyen

a hozzávaló lemezek vásárlásánál.

Gépeink a legjobbak, amit a technika eddigre képes volt előállítani, a lemezek páratlan jószágok és változatosok; — minden lemez két oldalon játszható.

Westinghouse-fémszál-izzólámpák

70% árammegtakarítás. z Minden állásban ég.

Villanyozó-készülékek

minden kivételben minden állásban négy váltásúakban

CSILLÁROK, villanyfelszerelési kellékek

eredeti gyári-árakon.

Tessék raktáramat megtekinteni.

Ventilátorok, dynamok és motorok.

az egészségre kiválóan fontos, szagtalanító felken s minden fertőző helvre. Különösen fontos iskolák, hivatalos helyiségek körházak, kávéházak, nyilvános, magánklubok és pissoirok részére — 1 klio "Diabolit" fertőtlenítő olaj elég 2-3 négyszögölméterre.

Egyedül elarúsítás.

Borpároló-készülék

óránként 20 liter párolásával.

Molier Károly

technikai vállalata

Nagykanizsán, Kazinczy-utca 1. (Városház-palota)

Legszolidabb kiszolgálás!

The Royal Bioskop Színház

a Polgári Egylet alsótermében.

November 28, 29 és 30-án

új műsor.

Különösen kiemeljük: Szerelemből száradó (hatásos dráma). A selyem gyártás (eredeti felvétel). A függő lámpa (rendkívül mulattató). stb. képek.

Előadások kezdődnek hétfőnapon este fél 7 és 8 órakor. Vasárnap és ünnepnapon d. u. 3 óráról minden órában.

150.000 korona vagyonnal bíró hajadon, fő úrbirtokos leánya, 21 éves, férjét keres. Azonkívül még több száz vagyonos partibé előjegyzésben úgy hogy minden igénynek bármikor megfeleljen. Forduljon minden házastandó Schläpinger céghez, Berlin 18.

Fényképezési műterem villanyvilágítás mellett.

Tiszteltette van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, miszerint fényképezési műtermemet villanyvilágítással teljesen fővárosi módra rendeztem be, miért is az estélyi órákban, és úgy nappal kedvezőtlen időben is, a legkényelmesebb felvételeket is eszközölhetem mely teljesen azonos a nappali fény melletti felvétellel.

Szíves figyelmét bátorítom felhívni arra, hogy fény, platin- és aquarell kivitelű képeket saját nagyságtól egész életnagyságig a legreményesebb kivitelben készítik. Felvételek villanyvilágítás mellett este 7 óráig eszközölhetnek, bejelentés esetén tovább is.

Teljes tisztelettel:

VÉRTES ANTAL

fényképész Nagykanizsán.

Műterem: Csengery-ut 1. sz. Nagykanizsai Takarékpénztár épület. — Földszint.

Stec kenpferd

Liliomtejszappan

Testbőrre a legenyhébb szappan.

Tüdőbetegek, gyomor, bél, vesebetegségek, köszvényesek megmentője, a legegészségesebb üdítő asztali ital

MÁLNASI
Siculia
ARTÉZI GYÓGYVÍZ

KAPHATÓ MINDENUTT

FŐ-RAKTÁR: BRÁZAY KALMÁN

BUDAPEST, VIII. JÓZSEF KORUT 37/39

Orvostanárak véleményei használati utasítás minden üveghez van mellékelve

SEGÉD játéka, díszmű és porcelán szakmájában azonnal állandó alkalmazást nyerhet **Polgár Sámu áruházában** Kaposvároin. — Ajánlatok lehetőleg arckép melléklettel kéretnek. Az állás azonnal elfoglalható.

Szülő-oltvány

és vesszéről nagy képgyűjtemet

ingyen és bérmentve küldöm meg

aki címét tudja. — Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből a világhírű Delawareből 1 1/2 millió készlet. — Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: Szücs Sándor fia szülőtelepe Bihardioszeg.

Duzzadó kebel

Duzzadó kebel 2 hónap alatt

Pilules Orientales

(Keleti pirulák)

az egyedüliek, a melyek a febleket fejlesztik, azokat szilárdítják, újból helyreállítják és a női testnek grációzus teltséget kölcsönöznek, anélkül hogy az egészségnek ártanak. Szavatoljuk, hogy arzenmentesek. A leghíresebb orvosok tekintélyek által elismerve. Teljes diszkréción. Egy doboz használati utasítással együtt

bérmentve a pénz előzetes beküldése mellett K 6.45 vagy utánvétellel K 6.75.

J. RATIÉ gyógyszerháza, PÁRIS.

Raktár: Török József gyógyszerháza Bpest, Király-u. 12.

DOHÁNYZÓK
tegyetek próbát az egyedül létező édesített

Roselle
cigaretta-papírossal.

Kellamas édes ízével elfűnteti a dohány maró nikotinját.

Még azokat is, kik éveken át másit használtak, meghódította a valódi

Erő

sósorszesz,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos házi szerlelő várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szőlővíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 l. 40 l. és 1 koronás üvegekben. Pótlán 10 kls üveget 3 koronáért küld utánvétellel, vagy a pénz előzetes behűldése után

KOSMOS labororium Győr.

Kapható mindenütt. Főraktár Nagykanizsán:

Schwarz és Tauber uraknál.

Számozó-gépek

4-5-6 számmal különféle nagyságban 55 K-101

Ruggyanta-bélyegzők

2 koronától

Rézpecsétnyomók

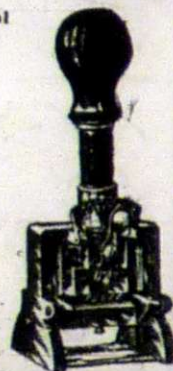
tetszészertinti szöveggel 3 koronától

Bélyegző-állványok

5 koronától

Pecsetbélyegek

kitűnően gummirova, tetszészertinti szöveggel. Dombornyomású pecsetbélyegek egyszerű szöveggel, különböző színben 1000 db K 8.—
Ugyanaz 5000 darab megrendelésénél 1000 darabonként K 5.—

Öntött ajtó és falitáblák

horgonyból, fekete alapon, természetes fényezett betűkkel

RODER JÓZSEF

Nagyság	Ára	Nagyság	Ára
14. szám 160×65 mm.	4.80 korona.	20. szám 200×100 mm.	7.— korona.
15. » 130×30 »	4.— »	21. » 300×100 »	10.— »
16. » 210×35 »	4.80 »	22. » 400×190 »	16.— »
17. » 310×65 »	6.80 »	23. » 400×300 »	23.20 »
18. » 370×75 »	8.60 »	24. » 450×350 »	27.60 »
19. » 140×70 »	5.— »		

Üeselt sárgaréz ajtófényképek

írott betűkkel K. 5.—
nyomatott betűkkel 6.—

Kaphatók FISCHEL FÜLÖP FIA cégnél Nagykanizsán.